· FRAMTIDEN ·

ÖVERSIKTSPLAN FÖR SIMRISHAMNS KOMMUN

ANTAGANDEHANDLING
LAGA KRAFT 2017-03-15

KONTRASTERNA I EN LEVANDE KOMMUN GÖR ALLA DAGAR BÄTTRE

POLITISK STYRGRUPP

Anders Johnsson, Karl-Erik Olsson, Birgitta Englander, Monica Gripp, Christer Vigren, Nils-Inge Nilsson, Anders Åkerberg, Pia Ingvarsson, Kjell Dahlberg, Håkan Rosenkvist.

MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN

Projektgrupp, Samhällsbyggnadsförvaltningen

Planarkitekt MARIA ENGBERG

Planarkitekt EVELINA SIMONSSON

Planarkitekt ANNIKA ARVIDSSON

Planarkitekt ANNA BARTELS

Planarkitekt EVA FERLINGER

Kommunekolog BENGT BENGTSSON

Grafisk designer och planarkitekt GABRIELLA PÅSSE

Remissgrupp:

Johan Lund, Anders Wanstadius, Henrik Olsson, Karl Gustavson, Marie-Louise Svensson, Anna Eliasson, Benny Andersson, Sonja Eliasson, Magnus Mårtensson, Lena Alebo, Diana Olsson, Lars Persson, Madeleine Lundin, Staffan André, Mats Carlsson, Peter Nilsson, Jan-Erik Zandersson, Roland Persson. Vesa Tschernij, Yvonne Larsson mfl.

FOTO + BILDER

Foto GABRIELLA PÅSSE *och* BENGT BENGTSSON *där inget annat anges.*
Illustrationer GABRIELLA PÅSSE *där inget annat anges.*
Ortofoton LANTMÄTERIET
Flygfoton INGVAR BENGTSSON, SBF

ANTAGEN AV KOMMUNFULLMÄKTIGE 2015-11-30

LAGA KRAFT 2017-03-15

ÖVERSIKTSPLANEN
- ett steg i förverkligandet av vår vision

”Kontrasterna i en levande kommun gör alla dagar bättre.”
Så lyder Simrishamns kommuns vision som togs fram tillsammans med dem som bor och verkar i vår kommun på Österlen. I ett flertal Framtidsverkstäder fick alla beskriva just sitt Simrishamn och det Simrishamn man ville leva i framöver. Av allas utgångspunkter och önskningar skapades den gemensamma bilden, som punkter i ett raster där bilden blir tydligare ju fler punkter man ser.

Utgångspunkterna valde vi att kalla kärnvärden: de värden som just vi, just här, bygger vår identitet på. Kärnvärdena bygger på hav och land, kontraster och engagemang, ett kontrastrikt landskap ger en kontrastrik befolkning. Medborgare som aktivt valt sin plats i livet är också engagerade i sin kommun – och kräver engagemang tillbaka.

Det handlar om kontraster och balans; att skapa en levande kommun, som på vissa ställen sjuder av liv och rörelse året runt, och samtidigt, på en annan plats, erbjuder tystnad och stillhet. Därför är det naturligt att översiktsplanen är en möjliggörare för att förverkliga visionen.

Simrishamn har unika möjligheter att utvecklas till Skånes bästa kommun att bo i. Här finns en levande stadskärna, för dem som vill bo i en mindre stad. Vi har byar med bra sammanhållning, här finns en levande landsbygd med enskilda gårdar och mindre bybildningar. Den stora variationen av boendemiljöer, närhet till hav och natur i olika boendeformer har en stor potential som kan utvecklas ytterligare. För att utveckla Simrishamn som boendeort behövs både nybyggnation och förbättringar och i vissa fall förtätning av nuvarande områden och befintligt bostadsbestånd.
Genom förslaget till översiktsplan vill vi skapa förutsättningar för en stor variation i utbudet av attraktiva boendemiljöer samtidigt som vi tar ansvar för en långsiktigt hållbar samhällsutveckling.

Vi ska inte bygga bort det folk flyttar hit för.

Vi vill skapa förutsättningar som väl motsvarar önskemålen om boende hos medborgare och inflyttare till kommunen. För en hållbar samhällsutveckling måste planeringen av nya bostäder och områden präglas av miljöhänsyn och tillvaratagande av befintliga kvaliteter i den fysiska miljön.

I Simrishamns kommun behövs det löpande byggas nya bostäder för att öka inflyttningen till kommunen.
Att bygga nytt är inte enbart en fråga om antalet tomter eller planer. De nya bostäderna och de nya miljöerna måste vara tilltalande och av god kvalitet, samtidigt som kostnaderna för boendet måste vara rimliga.

Förslaget till översiktsplan tar framför allt sikte på var den framtida bebyggelsen bör ske, men också andra frågor som rör den fysiska miljön. Denna översiktsplan är vägledande för beslut om kommunens långsiktiga användning av mark och vattenområden och blir därför viktig för Simrishamns framtida utveckling.

Och målet är självklart:
Kontrasterna i en levande kommun gör alla dagar bättre.

Karl-Erik Olsson
Kommunstyrelsens ordförande,
Simrishamns kommun

Diana Olsson
Kommundirektör,
Simrishamns kommun

Innehållsförteckning

1. *Introduktion*

sid. 1 *Förord*
5 *Vad är en översiktsplan*
6 *Inledning - Platsen en del av vår identitet*
9 *Sammanfattning*
12 *Framtiden - vägen mot visionen*
14 *Planeringsprocessen*
16 *Planering ur olika perspektiv*
18 *Miljökvalitetsmål*

2. *Övergripande planeringsförutsättningar*

2A.

22 MÄNNISKORNA OCH SAMHÄLLET
23 *Bostadsförsörjning*
26 *Arkitektur- och kulturmiljön*
28 *Skola*
30 *Folkhälsa - Rekreation och fritid*
36 *Kultur*
38 *Näringslivet - Hur vi livnär oss*

2B.

45 NATUR- OCH KULTURMILJÖVÄRDEN
46 *Kulturmiljöerna och kulturlandskapet*
50 *Naturskydd och riksintressen*
54 *Skogslandet*
55 *Sandmarkslandet*
56 *Odlingslandskapet*
58 *Vattendrag och sjöar*
61 *Kustvattnet*
69 *Arterna - Ansvarsarterna*
72 *Stjärnklara / Tysta / Elfria områden*

2C.

75 TEKNISK FÖRSÖRJNING
76 *Energi -Användning och produktion*
80 *Avfall*
82 *Kommunikationer och transporter*
86 *Vatten och avlopp*
92 *Bredband*
94 *Grus- och sandtäkter*

2D.

96 MILJÖ- OCH RISKFAKTORER

3. *Bebyggelsestrategi och markanvändning*

3A.

BEBYGGELSESTRATEGI
104 *Bakgrund till bebyggelsestrategin*
106 *Bebyggelsestrategi*
108 *Värdefulla bebyggelsemiljöer*

3B.

GEOGRAFISK FÖRDJUPNING
sid. 110 *Planförslagets upplägg*

3B.1

114 KUSTZONEN - *från söder till norr*
116 *Kyhl / Mälarhusen*
116 *Norrekås / Örnahusen*
118 *Skillinge*
126 *Skillinge till Brantevik*
128 *Brantevik*
136 *Brantevik till Simrishamn / Simris strandängar*
- *(Centrum Simrishamn - se kap. 3B.3)*
138 *Simrishamn till Baskemölla*
140 *Baskemölla*
148 *Baskemölla till Vik*
150 *Vik*
158 *Rörum*
166 *Vik-Kivik (via Stenshuvud)*
170 *Södra Mellby, Svabesholm*
178 *Kivik*
186 *Kivik till Vitemölla*
188 *Vitemölla*
196 *Vitemölla - Ravlunda fältet*

3B.2

199 INLANDSORTERNA
200 *Gärsnäs*
208 *Borrby*
216 *Hammenhög*
224 *St Olof*

3B.3

231 CENTRUM SIMRISHAMN
233 *Framtid & Nuläge*
235 *Förslag*
240 *Markanvändning*
242 *Konsekvenser*
246 *Risker*
248 *Konsekvensbeskrivning*
251 *Ställningstaganden*
252 *Bebyggelseriktlinjer*

3C.

MARKANVÄNDNING OCH SUMMERING
258 *Genomförande*
260 *Kommunens Markanvändningskarta*
262 *Kommunens planreserv*
264 *Summering - bebyggelseutveckling*
266 *Riksintressena - bebyggelseutveckling*

4. *Konsekvenser*

272 MKB - MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING
281 *Övriga konsekvenser*

Kartorna i Översiktsplanen

REGLERINGSKARTOR
- Redovisar kommunens riksintressen

sid. 34 *Friluftsliv och turism 2A*
40 *Kustvattnet 2A*
48 *Kulturmiljö 2B*
52 *Naturmiljö 2B*
101 *Totalförsvaret*
118 *Riksintressena och bebyggelseutvecklingen*

BESKRIVANDE KARTOR

55 *Sandmarkslandet 2B*
57 *Kvalitet på jord- och skogsbruksmark 2B*
59 *Vattendrag 2B*
59 *Vattenvårdsprogram 2B*
60 *Sankmarker och restaurerbara våtmarker 2B*
60 *Dikningsföretagens båtnadsområden 2B*
63 *Kustvatten 2B*
65 *Analyskartor kustvattnet 2B*
70 *Ansvarsarter2B*
72 *Buller och tystnad 2B*
78 *Vindkraft 2C*
83 *Cykelkarta 2C*
84 *Buss- och tåglinjer 2C*
87 *Va-relaterade kartor 2C*
89 *Riskområden översvämning va-nätet 2C*
93 *Bredband 2C*
95 *Grus- och bergfyndigheter 2C*
97 *Riskanalys grundvatten 2D*
99 *Miljö- och riskfaktorer 2D*
105 *Bakgrund till bebyggelsestrategin 3A*
108 *Värdefulla bebyggelsemiljöer 3A*
112 *Kustzonen från söder till norr 3A*
- *(För respektive ort se kap 3B 1,2 och 3)*
261 *Gällande detaljplaner och planreserv 3C*
263 *Bebyggelseutveckling summering 3C*

INRIKTNINGSKARTOR
- Beskriver målbilden för framtiden

107 ***Bebyggelsestrategi** 3A*
259 ***Markanvändningskarta 3C***
110 ***Ortsfördjupningar** se kap 3B del 1,2 och 3*

1

INTRODUKTION

och sammanfattning

Vad är en översiktsplan?

Syftet med översiktsplanering är att sammanfatta den långsiktiga utvecklingsviljan i kommunen och visa hur den fysiska planeringen kan bidra till att förverkliga dessa ambitioner.

En översiktsplan är inte ett juridiskt bindande dokument men ska vara vägledande för framtida beslut om detaljplaner, bygglov och andra ställningstaganden.

Utöver att behandla den fysiska planeringen - som t.ex att visa hur den byggda miljön ska utvecklas och bevaras, och vattenförsörjningen säkras - så har varje kommun möjligheten att i sin översiktsplan formulera en mer övergripande framtidsvision - att låta översiktsplanen bli det strategiska dokument som medborgare, politiker och tjänstemän kan sluta upp och hitta nya samarbetsformer kring. Så att man med gemensamma krafter kan nå från ord till handling.

En översiktsplan ska hållas aktuell och uppdateras och förankras kontinuerligt.

Översiktsplanen Framtiden

- har ambitionen att vara just en sådan bred och väl förankrad överenskommelse. Ett levande dokument som påminner oss om hur vi vill förvalta, förändra och förbättra vår kommun. Som visar vägen mot ett hållbart samhälle som tillvaratar och uppmuntrar människors kreativitet och engagemang - ett samhälle som attraherar fler invånare.

Tidsperspektivet är inställt på 2020 men 2035 finns med i horisonten, då Simrishamnsbanan förhoppningsvis har öppnat nya möjligheter för regionen.

Med en återkommande förankringsprocess och bibehållen aktualitet skall översiktsplanen Framtiden fortsättningsvis vara vägledande vid avvägningar och beslut som påverkar kommunens utveckling och samhällskultur.

Översiktsplanen kap 1 & 2

Startpunkten för en framgångsrik planering är att utgå från ett aktuellt och relevant planeringsunderlag. Att beskriva och identifiera de faktiska förutsättningarna och ta avstamp i dessa. Kapitel 2 är ett försök beskriva kommunens övergripande planeringsförutsättningar, samlade under fyra huvudrubriker: ***Människorna och samhället, Natur- och kulturmiljövärden, Teknisk försörjning och infrastruktur och Miljö- och riskfaktorer****. Varje kapitel avslutas med ställningsstaganden.*

Kapitel 1 beskriver översiktsplanens syfte, sammanhang, process, och en genomgång av de nationella- och regionala miljömålen.

Kapitel 3 & 4

- innehåller den geografiska fördjupningen av planförslaget och inleds med en genomgång av kommunens Bebyggelsestrategi. Den geografiska fördjupningen visar bl.a intentionerna för framtida bebyggelseutveckling och markanvändning på kartor. Planförslaget redovisas ortsvis och har delats upp i tre delar: ***Kustzonen****, som inkluderar både kustorterna och naturområderna mellan orterna ,* ***Inlandsorterna*** *(St Olof, Hammenhög, Gärsnäs och Borrby) och* ***Centrum Simrishamn****.*

Kapitel 4 innehåller planförslagets ***Miljökonsekvensbeskrivning*** *(MKB) och övriga konsekvenser. Konsekvenser av Planförslaget jämförs med konsekvenserna av ett Nollförslag. Nollförslaget representerar en fortsatt utvecklingen av den vi tidigare har haft - det vill säga att man fortsätter som förut utan nya åtgärder eller regleringar.*

PLATSEN *- en del av vår identitet*

Vårt landskap har lockat människor att stanna och slå ner sina bopålar i tusentals år. Av naturliga skäl.
Närheten till havet, bäckarna och fisket, sötvattenskällorna, frodigheten och den rumsskapande topografin gör det till en inbjudande boplats.
Simrishamns kommun är fortfarande en boplats som har rörande mycket att erbjuda. Där järnvägsspåren slutar och havet tar vid ligger denna storstadsnära landsbygdskommun med ett makalöst vackert och variationsrikt landskap. Ett landskap som erbjuder fantastiska rekreationsmiljöer, attraktiva boende miljöer och som har blivit hemvist åt en ovanligt kreativ befolkning.

Vår identitet

En stark identitet gör en plats intressant och attraktiv inte bara för besökare och turister utan även för invånarna själva.

Landskapet som Simrishamns kommun vilar på är ovanligt vackert. Det är en plats med stark identitet, som bär synliga spår av sin historia.

Platsers identitet och betydelse hänger samman med känslan av delaktighet och den enskildes individuella relation till platsen. Det är svårt att låta bli att ha en relation till en plats som vår, som erbjuder så mycket variationsrikedom, som är så generös med skönhetsupplevelser och sinnlig stimulans.

Här finns stora bokskogssalar, vindlande bäcklandskap, sandstränder, ädelskogslundar, raps- och sädesfält, gamla hagmarker, en sjö, hedlandskap, och våren med sina blommande fruktträd på böljande kullar i alla nyanser. Här finner man året om platser där man kan umgås med naturen i enrum. Där luften är ren och mättad med de olika årstidernas dofter; från havet, från en solvarm tallskog, en vårskog full med vitsippor, bokskog och ramslök, raps, och vissa dagar, de mer pikanta dofterna som gödsel och tång.

En plats identitet och självbild formas i hög grad även av människorna som befolkar den. Av det sociala samspelet människor emellan. Vår attityd mot varandra, samtalskulturen vi odlar och hur väl det offentliga samtalet fungerar. Hur vi som individer känner oss bemötta av samhället och dess representanter.

Vår plats - Strategier för det flerkärniga Skåne

Samhällsutvecklingen och den fysiska planeringen påverkas i allt högre utsträckning av orsaker och samband som sträcker sig längre och längre bort, bortom det överblickbara - vår egen horisont.

Globalisering, urbanisering och den digitala utvecklingen kommer att fortsätta att rita om kartan och förändra förutsättningarna för hur vi bäst planerar. Helt klart är att vi måste höja blicken när vi planerar och placera in oss själva i ett större sammanhang. I Skåne blir det regionala samspelet allt viktigare för en hållbar utveckling.

I en värld där det storskaliga urbana landskapet fortsätter att breda ut sig, blir det natursköna orörda, glesbefolkade landskapet med låg urbaniseringsgrad något oerhört värdefullt, inte bara för oss som bor här utan även i ett större perspektiv.
Region Skånes utvecklingsprogram för ett gemensamt framtidsscenario - ***Strategier för det flerkärniga Skåne*** har varit en inspiration i planförslaget. Det övergripande målet är att på ett hållbart sätt öka rörligheten och stärka tillgängligheten i regionen. ***Hela*** Skåne ska kunna erbjuda ett komplett ”vardagsutbud” av attraktiva boendemiljöer och rekreationsmöjligheter med arbetstillfällen och service inom pendlingsavstånd. För Simrishamns kommun är snabbare kommunikationer till Malmö och Lund av största vikt för att på allvar, till vardags, kunna vara en del av ***Strategier för det flerkärninga Skåne***.

Vår uppgift

För att åstadkomma denna flerkärnighet är det viktigt att alla får vara med på sina egna villkor utifrån sina egna förutsättningar. Att man utvecklar och bygger vidare på det unika med varje ort och plats.

Att man förstärker kontrasterna mellan stad och land, by och stad, och bebyggelse och natur, så att vi inte rör oss mot en ökad likriktning där alla platser ser mer och mer likadana ut.

Vår uppgift ur ett regionalt perspektiv handlar till stora delar om att värna och samtidigt tillgängliggöra våra fantastiska natur- och kulturmiljöer samt att hushålla med jordbruksmarken. Det skånska odlingslandskapet är en av länets kanske största resurser i ett utvecklingsperspektiv.

Vi ska också fortsätta att gestalta nya attraktiva boendemiljöer - ***nya*** kulturmiljöer som skapar hög livskvalitet och lockar fler människor att slå sig ner i vår landsända.

Det dynamiska samhället

Ett samhälle existerar genom det ständiga samspel som pågår människor emellan. En god samhällsplanering tar sin utgångspunkt i platsen/området och invånarnas upplevelser av den.

Simrishamns kommun kan ses som summan av sina olika delar;

- ***Landskapet och naturen***
- ***Det byggda samhället*** *(Våra byggda miljöer, kulturmiljöer)*
- ***Det sociala gemensamma samhället:***
  All gemensam samhällsservice; skolverksamhet, vård, allmänna kommunikationer...
  Kulturen, näringslivet och det sociala samspelet.

Genom att se de olika delarna kan det vara enklare att se möjligheterna till förändring och inta ett mer dynamiskt förhållningssätt. Även om kommunen har en viktig roll i att bevara och skydda ***Landskapet och naturen***, ***våra kulturmiljöer och riksintressen*** kan vi på samma gång, om vi vill och arbetar på det, vara med i utvecklingens framkant i allt som rör ***Det sociala samhället***.

Delaktighet och inflytande i samhället är en av de mest grundläggande samhälleliga förutsättningarna i ett välmående demokratiskt samhälle. Att kunna vara med och påverka samhällsutvecklingen och bidra med sin kunskap, sin kompetens och sitt engagemang.

Simrishamns kommun vill bli en kommun som tar tillvara och uppmuntrar människors kreativitet och engagemang, ett samhälle där olika människors värderingar och drömmar om framtiden tas till vara. Vi behöver hitta sätt att få till stånd en kontinuerlig dialog om aktuella frågor, där omvärld, utveckling och förändring ses som möjliheter. Ett samtal som involverar medborgare i olika åldrar - ***Det goda samtalet.***

Simrishamn är en av norra Europas mest kulturarbetartäta kommuner. Konstnärlig kompetens innefattar förmågan att inspirera, väcka nya tankar och att visualisera - detta är en resurs som bör tas till vara och i högre utsträckning avspeglas i kommunens utvecklingsarbete. Att sammanföra olika kompetenser i samarbeten kring gestaltningsfrågor som rör samhällets utformning för att nå en högre konstnärlig kvalitet och få till stånd en ökad grad av kreativitet och mångfald. Samt att öka medvetenhet om kommunikation och nya kreativa sätt att använda olika kommunikationskanaler för att driva utvecklingen som rör medborgardialog och ett ökande medinflytande framåt.

En levande kommun

Miljöerna vi vistas i påverkar vår upplevelse av livskvalitet. Förutom detta påverkas vi även av utbudet av service, sociala kontaktytor och mötesplatser. Att uppfatta en plats som levande och spännande innefattar även förväntningar på att bli stimulerad och utmanad, att få tillfälle att vidga sina vyer, knyta nya kontakter, att utvecklas och njuta av livets goda. Ett rikt kulturutbud, möjlighet till utbildning, olika träningsformer, bra restauranger och caféer... allt detta och mer därtill påverkar hur vi summerar vår livsmiljö.

Ett av kommunens viktigaste mål är att locka fler invånare så att det finns ett stabilare underlag för ett rikt utbud av service. Med konsekvent och fokuserat arbete för näringslivsutveckling, goda kommunikationer - med möjlighet att arbeta under pendlingstiden, attraktiva boendemiljöer, en skola och omsorg av god kvalitet och med utvecklingen av det rika utbudet av natur-, kultur- och rekreationsvärden, vill Simrishamn vara ett unikt åretrunt-alternativ till storstaden. En kommun med fler barn och ungdomar, som tillgodoser sina medborgares behov under alla faser i livet.

Sammanfattande exempel på förslag och ställningstaganden i översiktsplanen:

NATUREN OCH LANDSKAPET

1

Bevara naturområdena i kustzonen
- de gröna pauserna mellan byarna.

2

En levande landsbygd
Ett friskt modernt samhälle behöver en levande landsbygd. För att kunna erbjuda närproducerad mat, attraktiva boendemiljöer och rekreationsmöjligheter m.m.

3

Hushåll med jordbruksmarken
Jordbruksmark får större och större betydelse i såväl ett nationellt som globalt perspektiv och är en av Skånes främsta resurser.

4

Värna natur- och kulturlandskapet
Kommunens främsta resurs måste värnas och ses som en tillgång som tillhör alla.

5

Återställ våtmarker
ca 90 procent av alla naturliga våtmarker har försvunnit. Behovet av flödesutjämning för att möta klimatförändringarna är stort.

DET BYGGDA SAMHÄLLET

6

Samla och förtäta
i de orter som redan har närhet till service & kommunikationer.

7

Utveckla och värna byggnadskulturen
- vi ska både skapa nya kulturmiljöer och bevara vårt kulturarv.

8

Mer stadskänsla i Simrishamn
Utveckla kopplingen mellan staden och havet. Stationsnära förtätning.

9

Förädla byarna
Definiera och utveckla platser, stråk och rum med trivsam belysning, trädplantering, grönstrukturer, promenadvägar, bänkar och läskydd.

10

Bostäder för alla - för alla skeden i livet
Bostadsbyggandet ska erbjuda ett varierat utbud som motsvarar behov och förväntningar hos dagens och morgondagens medborgare.

DET SOCIALA SAMHÄLLET

11

Delaktighet och inflytande
Simrishamns kommun ska arbeta med medborgardialog och demokratiutveckling och bli en kommun som tar tillvara och uppmuntrar människors kreativitet, viljekraft och engagemang.

12

En levande kommun med fler unga
Att bli fler invånare och locka fler barnfamiljer och unga till kommunen är ett övergripande mål.

13

Nya mötesplatser
Skapa mer liv i både i staden och byarna. Fler mötesplatser, plattformar och kontaktytor - både digitala och fysiska.

INFRASTRUKTUREN

14

Satsa på Simrishamnsbanan!
1-timmesmålet med kollektivtrafik till Malmö måste lösas snarast och superbussar till Lund och Kristianstad.

15

Bättre kommunikationer i kommunen
Koppla ihop byarna bättre med cykelleder, busslinjer och bredband.

16

Fler cykelvägar
- som förbinder inlandsbyarna med varandra och med havet.

ÖVERSIKTSPLANEN
- en kort sammanfattning

Det finns starka kopplingar mellan globala utmaningar och den lokala planeringen.
Det övergripande målet, som svävar ovanför alla andra som en ledstjärna i Översiktsplanen Framtiden, är ***hållbarhet****.*
Här följer en kort sammanfattning från några av Översiktsplanens kapitel med exempel på hur kommunen vill utvecklas mot ett mer hållbart samhälle.

KAP 1 beskriver övergripande vad översiktsplanering syftar till och handlar om; vilka ansvarsområden, regler, lagar och tidigare beslutade överenskommelser en översiktsplan har att förhålla sig till. Översiktsplanen har som uppgift att stärka tidigare fattade överenskommelser och mål som t.ex de nationella miljö- och folkhälsomålen.

I kapitel 1 beskrivs också kort kommunens visionsarbete som legat till grund för arbetet med översiktsplanen och hur planprocessen och medborgardialogen har sett ut.

Med hållbarheten i fokus planerar översiktsplanen Framtiden för ett robust samhälle, med ett helhetsperspektiv på människan och hennes livsbetingelser. Det finns samband mellan mänsklig välfärd, ekonomisk utveckling och miljömässig hållbarhet och det gäller att göra kloka avvägningar och ta ett långsiktigt ansvar. Även i Simrishamns kommun finns tydliga hållbarhetsutmaningar att hantera:

• ***Ekologiska*** *- att skydda våra värdefulla naturmiljöer, inte minst i havet och längs kusten samt eftersträva en bebyggelsestruktur som minimerar onödiga bilresor och annan miljöbelastning.*

• ***Sociala*** *- skapa ett mer jämställt samhälle med ökad medborgardialog och fler mötesplatser och på så vis öka attraktiviteten och gynna befolkningstillväxten.*

• ***Ekonomiska*** *- en hållbar ekonomi ska varken medföra några negativa konsekvenser för den ekologiska eller den sociala hållbarheten.*

KAP 2 A

Människorna och samhället

Bostadsbyggandet

Bostadsbyggande och strategisk planering ska vara ett prioriterat område i kommunen. Strategisk planläggning handlar om att vara proaktiv – att arbeta målmedvetet för att bygga riktigt bra boendemiljöer med allt vad det innebär. Att se till helhet, sammanhang och fysisk struktur, snarare än till enskildheter. Att låta idéer mogna och förankras i dialog med medborgarna. Att främja en bättre miljö, enklare vardagsliv och en attraktiv kommun. Att underlätta detaljplanering, bygglovs- och annan tillståndsprövning. Att främja en god kommunal ekonomi. Att skapa beredskap för det oplanerade, oväntade och föränderliga.

Alla kommuner har ett bostadsförsörjningsansvar och ska därför minst en gång varje mandatperiod upprätta riktlinjer för bostadsförsörjningen.

För att locka fler invånare, bofasta så väl som sommarboende ska vi arbeta målmedvetet med bebyggelseutvecklingen och utveckla morgondagens kulturmiljöer. Utvecklingen ska ske med varsam hand. I översiktsplanen föreslås att ett Arkitektur- och kulturmiljöprogram tas fram som fokuserar på hur vi vill utveckla våra bebyggelsemiljöer på ett nyskapande och attraktivt sätt. Det ska också behandla hur vi vill bevara och utveckla de befintliga kulturmiljöerna. Livsmiljöer kan bli mer jämställda om den översiktliga planeringen tillämpar ett vardagsperspektiv som fångar erfarenheter från människor med olika livsstilar och förutsättningar, och folkhälsoperspektivet är en viktig del i det kommande Arkitektur- och kulturmiljöprogrammet.

Barn- och tillgänglighetsperspektivet är också viktigt i all planläggning.

I Skåne som helhet råder det bostadsbrist på mindre lägenheter för ungdomar, medelålders, äldre och ekonomiskt svaga hushåll. Kommunen har ett ansvar att planera för blandade upplåtelseformer vad gäller ägandeform, pris och storlek.

Folkhälsa & social hållbarhet

Delaktighet och inflytande i samhället, Ökad fysisk aktivitet, Trygga och goda uppväxtvillkor, Ekonomisk och social trygghet är några av de nationella folkhälsomålen som kommunen valt att fokusera på.

Egen bostad, trygga mötesplatser, rekreation och naturupplevelser inom och i anslutning till tätorterna är grundläggande värden som den översiktliga fysiska planeringen arbetar för att tillgodose. Fysisk inaktivitet anses idag vara en av de största hälsoriskerna för befolkningen och stressrelaterade sjukdomar ökar. Friluftsliv är en av de viktigaste formerna för fysisk aktivitet och Simrishamns kommun har magnifika områden för tätortsnära rekreation och fritidsanläggningar för alla åldrar. I varje större ort föreslås också tätortsnära rekreationsmöjligheter utifrån ett koncept som kallas Hälsans stig. En tätortsnära möjlighet att enkelt komma ut i orten och ut i naturen. Syftet är att ge både äldre och exempelvis barnvagnsekipage möjlighet till lättillgänglig rekreation och mötesplatser.

Delaktighet och inflytande i samhället

Att känna sig delaktig, tagen på allvar och lyssnad till är väldigt viktigt för att vi ska må bra. Kommunen vill utveckla sin medborgardialog och att arbeta med ”Framtidsverkstäder” är ***en*** metod för att öka medborgarinflytandet. Metoden bygger på att man arbetar med ett övergripande tema, ett ämne eller ett tillstånd man vill förändra eller utveckla för att få fram konkreta idéer och visioner.

Det är en viktig demokratifråga att vi lyssnar lika mycket på ***alla*** medborgares behov och att inse att förutsättningarna när man ”praktiserar demokrati” inte alltid gynnar alla kategorier i samhället. Medvetenhet om vilka forum och former för dialog man väljer är väsentligt.

Med tanke på vilken stor andel kreativ befolkning kommunen har är förutsättningarna väldigt goda för att kommunen ska kunna utvecklas beträffande demokratifrågor och ökat medbestämmande. Vi behöver hjälpas åt att komma med nya idéer och förslag på hur vi vill att vårt samhälle ska vara i framtiden och vara öppna för att samarbeta, tänka nytt och omvälvande.

Skapa mötesplatser

Ett utvecklat lokalt kultur- och föreningsliv är viktigt för en social hållbarhet genom att det skapar förtroende, tolerans och tillit mellan människor.

Översiktsplanen vill skapa fler mötesplatser och vill lyfta diskussionen om ett framtida ***”Byahus”*** för alla åldrar, särskilt på orter där servicen kanske minskat eller är låg och på så vis skapa en samlingspunkt för olika aktiviteter. Möten, sociala evenemang, olika former av träning (yoga, gymnastik för äldre), plats för distriktsköterska och friskvård, barntimmar m.m.

Det offentliga samtalet behöver också hitta nya arenor eller mötesplatser. Digitala såväl som fysiska plattformar för utvecklande samtal och folkbildning.

Det finns också en flora av mötesplatser i form av restauranger och caféer men de flesta lever en årstidsbunden tillvaro och utbudet krymper på vinterhalvåret. Kommunen hade behövt ett större utbud även på de kyligare årstiderna. Gästvänliga, trivsamma mötesplatser med öppna spisar som sprakar och bejakar kontrasterna i årstidsväxlingarna. Platser med förmågan att attrahera dagsturister eller helggäster från Öresundsregionen på jakt efter naturupplevelser under vinterhalvåret.

För ökad dynamik och flexibilitet föreslår översiktsplanen att kommunen bejakar temporära kreativa lösningar och uppmuntrar fler tillfälliga evenemang som blåser liv i kommunen under de kyligare årstiderna.

Jämställdhet och diskriminering

Kommunen har åtagit sig att arbeta för jämställdhet och mot diskriminering på regional och lokal nivå. Jämställdhetsperspektivet i översiktlig planering handlar mycket om att forma det fysiska samhället så att vardagslivet underlättas för alla. Det innebär att planeringen måste sträva efter att balansera existerande uttryck för bristande jämställdhet och samtidigt arbeta för att minska dessa skillnader för framtiden.

Framtagande av demografisk och könsuppdelad folkhälsostatistik, boendestatistik, in- och utflyttning, pendling, inkomstskillnader föreslås göras för varje mandatperiod för att synliggöra utvecklingen och möjliggöra utvärdering.

Kultur

Österlen förknippas med kultur, i dess vidaste bemärkelse. Simrishamns kommun upplevs av både boende och besökare som en kreativ knutpunkt där man vill vara och verka, en resurs att förvalta och utveckla. Kulturutövandet är en del av vår identitet som vi ska bygga vidare på.

Genom att utveckla satsning på barn och ungas kulturutövande i Kulturskolan, Kulturgarantin och Ungdomens Hus lyfts Simrishamns kommun som en spjutspetskommun för barn och ungas tillgång till kultur.

Arbetet med kulturfrågor ska i kommunen utgå från de nationella kulturpolitiska målen om att alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kommunen ska också arbeta mer aktivt med orternas offentliga rum.

Kultur är också väsentligt för en vital samhällsdebatt, vilket är basen i ett långsiktigt hållbart, demokratiskt samhälle.

Ekonomiskt fortsätter kultursektorn att växa. De kreativa näringarna sysselsätter många människor och uppvisar hög tillväxttakt. I och med övergången till ett informations- eller kunskapssamhälle ökar kulturens och kreativitetens betydelse som ”råvara”. Det gäller både inom de kreativa näringarna och inom turismnäringen.

Turism och kultur är två verksamheter som står varandra nära och vi ska arbeta för ökad samverkan mellan områdena. Ett skånskt hällristningscentrum kring våra hällristningar och övriga fornlämningar från bronsåldern och andra förhistoriska perioder, skulle innebära ett nytt besöksmål. Det skulle kunna locka fler besökare till Österlen, och ge såväl boende som besökare en djupare förståelse för platsen och allas vårt ursprung samt skapa tillväxt i kommunen.

Kivik Art är också ett tydligt exempel på ett besöksmål med potential att locka fler, både besökare och konstnärer. Ambitionen är är att det ska vara en kreativ plats lika mycket som en mötesplats för människor intresserade av arkitektur, konst och natur i vid bemärkelse.

Näringslivet och en levande landsbygd

Simrishamn lockar till sig kreativa, initiativrika människor inom såväl kultur och design som forskning och teknik. Detta leder till framåtdrivande korsbefruktningar som gör kommunen levande och idérik.

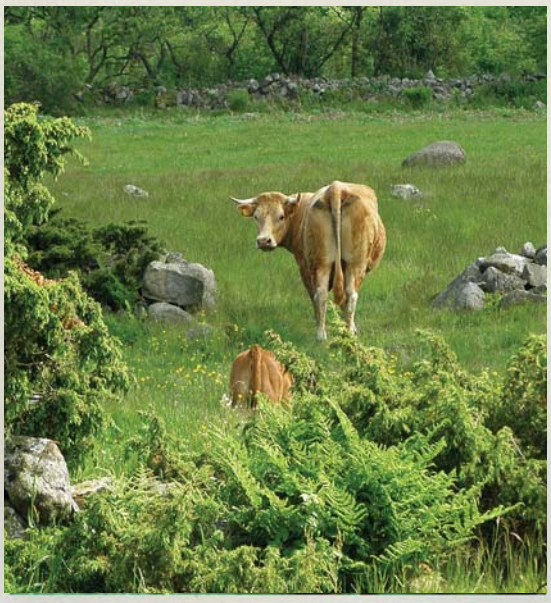
Turismen genomsyrar många verksamheter i kommunen och utgör ofta motor för inflyttning av åretruntboende. Upplevelseturismen är en växande bransch och här har kommunen alla förutsättningar att fortsätta att utvecklas.

Intresset för närproducerade livsmedel är stort och en ökande tillväxtfaktor för landsbygden i regionen. Medvetenheten om vår mat, varifrån den kommer, hur den producerats osv. är betydelsefull också som en del i ett ökat miljömedvetande. Maten är en viktig del av identiteten.

De traditionella basnäringarna turismen, fisket och jordbruket har *tillsammans* potential att skapa plattform för olika typer av integrerade och nyskapande entreprenörskap för landsbygdsutveckling.

Översiktsplanen föreslår på vissa ställen en ”blandad stad” - där verksamheter och bostäder integreras och berikar varandra men också enskilda industriområden i de större orterna.

Simrishamns och Skillinge hamnar ska värnas som verksamhetsområden för fiske. Hamnarna i orterna ska ses även som mötesplatser och utformas med möjligheter till vistelse och plats för försäljning av lokalproducerade varor.

KAP 2 B

Natur- och kulturvärden

Naturmiljöerna

De fantastiska oexploaterade stränderna och naturområdena representerar en ovärderlig tillgång som måste förvaltas långsiktigt och hållbart. Kommunens naturvårdsprogram fungerar som underlag vid utpekandet av skyddsvärda områden, samtidigt ska riksintressen för naturvård värnas. Utifrån dessa värdegrunder definieras nio gröna pauser i kustzonen som fredas från bebyggelse.

Kapitlet om Havslandet avser kustområdet och den marina miljön. Marina områden som är värdefulla för den biologiska mångfalden bör skyddas genom reservatsbildning. Simrishamns kommun ska längs kusten verka för att stärka hamnarna, både de av riksintresse för fiske och de s.k. kulturhamnarna/fritidshamnarna, som unika identitetsbärare och mötesplatser. Kommunen ska fortsätta satsningen på Marint centrum och skapa en verksamhet som bidrar till en bättre havs- och vattenmiljö. Ett tematiskt tillägg för en havsplan kommer att tas fram.

FOTO: MARTIN STOLTZE

Kulturmiljöerna

Simrishamn är präglad av sammanhållna byar och i landskapet utskiftade gårdar, samt historiska byggnader som gods, kyrkor och vindmöllor. Att vårda, förvalta, levandegöra och sprida kunskap om våra kulturvärden är viktigt för vår identitet och känsla av sammanhang. Kulturarvet bidrar till kommunens att-

raktionskraft som besöksmål och boendemiljö. Ansvaret att förvalta spåren av vår gemensamma historia till kommande generationer vilar på oss. För basorterna krävs stor varsamhet vid förtätning, tillbyggnad och vid yttre förändringar. För varje basort utpekas därför områden känsliga för förändring med hänsyn till kulturmiljön. För övriga områden har hänsyn tagits till riksintresse för Kulturmiljö. Nytt arkitektur- och kulturmiljöprogram föreslås. Av detta ska framgå hur Simrishamns kommun aktivt avser arbeta med bevarande och utveckling av sina unika kulturmiljöer.

Odlingslandet

Skåne omtalas ofta som ”Sveriges kornbod” och det med rätta. Produktiv jordbruksmark är en värdefull resurs för livsmedels- och energiproduktion som inte kan återställas om den en gång har bebyggts. Jordbruksmarken är viktig för fortsatt utveckling av det regionala näringslivet. Lokalt odlade livsmedel och småskalighet ökar i betydelse. Det är troligt att denna utveckling kommer att förstärkas i framtiden. En sådan utveckling skulle få positiva effekter på Österlen som bygd med sitt rika och diversifierade odlingslandskap.

KAP 2 C

Teknisk försörjning och infrastruktur

Kollektivtrafiken är viktig att framhålla i ett miljöperspektiv. Kommunen ska fortsätta verka för Simrishamnsbanans genomförande samt att den nuvarande spårtrafiken till Malmö utvecklar direkttåg – med få stopp till Simrishamn och även s.k superbussar till Lund och Kristianstad.

Cykelvägar som sammankopplar inlandsbyarna med varandra, med naturområden, havet och med Simrishamn föreslås.

För både näringsliv och boende har en bredbandsstrategi antagits våren 2014.

I kommunens temakapitel för Energi fastslås att kommunen inte bara kan bli självförsörjande på förnybar energi utan också exportör av energi. Simrishamns ska arbeta aktivt för regeringens mål om en för hela samhället fossilfri fordonsflotta till 2030 (nollnivå på fossil koldioxid från bränsle) och ett fossilfritt samhälle år 2050.

Vattenförsörjning

En va-plan har påbörjats parallellt med översiktsplanen för att möta det framtida behovet av kommunalt vatten och avlopp. Översiktsplanens bebyggelsestrategi har samordnats med va-planen så att ny bebyggelse planeras där det finns förutsättningar för kommunal va-försörjning. Va-planen beräknas vara färdig 2014.
Det finns risker för att vissa ytvattenförekomster inte uppnår god ekologiskt och kemisk status år 2015. Bebyggelsestrategin tar upp problematiken genom att inte tillåta ny byggnation inom dikningsföretag, till dikningsföretag hörande båtnadsområde och inom vattenskyddsområde, utan att särskilda åtgärder vidtas. I strategin framgår även att möjligheterna att ansluta till kommunalt va-nät eller att lösa va-frågorna på annat långsiktigt hållbart sätt, alltid ska beaktas vid nybyggnation. I kommande va-plan föreslår man att riktlinjer tas fram för prövning av enskilda avlopp.

Avseende jordbrukets näringsutsläpp till ytvattnet, som är en av de största anledningarna till ökad risk för att god vattenstatus inte uppnås till år 2015, föreslås att i fortsatt planläggningen företräde ges till markanvändning för dagvattendammar och våtmarker för fosfor- och kvävefällor.

KAP 2 D

Miljö och risker

Klimatfrågan, med ökade risker för översvämningar, varmare klimat och erosion längs kusten, har tagits upp i planeringen för att minimera risker för olyckor, utslagning av infrastruktur etc. Erosionsproblemen längs kusten är måttliga, varför kommunen har tagit ställning till att inte erosionsskydda stränder och natur längs kusten. För angivna riskområden för översvämning / erosion föreslås framtagande av tydliga riktlinjer om ansvarsfördelning.

En riskutredning för Simrishamns hamn ska göras, för att klargöra frågor om risk, buller, lukt, trafik med mera i samband med utbyggnad av industrihamnen, Europaområdet och Skansenområdet liksom eventuell flyttning av tågstationsområdet.

Tung trafik belastar vissa leder och även transporter med farligt gods. Förbifart Simrishamn har sedan tidigare funnits som en alternativ lösning för att undvika genomfart av tung och farlig godstrafik i Simrishamn. I planen redovisas denna som ett markreservat. För att klargöra vilka konsekvenser Förbifart Simrishamn medför, föreslås en åtgärdsvalstudie där kommunen tillsammans med Trafikverket ser över transporter av farligt gods inom Centrum Simrishamn med Förbifart Simrishamn som ett alternativ.

KAP 3

Bebyggelseutvecklingen

Bebyggelsestrategin

Simrishamns kommuns bebyggelsestrategi utgår från det överordnade målet hållbarhet.

Vi ska bedriva en medveten utbyggnadsstrategi genom att samla, förtäta och utveckla bebyggelsen och de offentliga rummen i de större tätorterna. Att samla bebyggelsen så att kommunal service och infrastruktur kan optimeras ökar möjligheterna till en hållbar utveckling. Förutsättningar för energiomställning och gemensamma helhetslösningar på framtida klimatförändringar möjliggörs. Kollektivtrafiken och pendlingsmöjligheter stärks. Naturlandskapet sparas.

Bebyggelsestrategin vill värna om de unika skillnaderna mellan tät stad och täta orter/byar och ett glest natur- och kulturlandskap med stor kontakt med vidderna.
I bebyggelsestrategin är Centrum Simrishamn den självklara centralorten, som går före och drar kommunens utveckling med sig. I förslaget föreslås nya mötesplatser, möjlighet till förtätning och nya rekreativa stråk främst i nord- sydlig riktning. Ett centralt beläget och varierat bostadsutbud är nödvändigt.

Bebyggelsestrategin utpekar de basorter som i första hand prioriteras för bebyggelseutveckling. De olika orterna i kommunen är unika och bör utvecklas med detta i åtanke. Närhet till social service och småskalighet uppskattas av invånarna och främjar hållbarheten.

Kustzonen representerar värden i bebyggelsestrategin som inte får gå förlorade. Nio naturområden utpekas som ***Gröna pauser***, områden där särskilda skäl ska finnas för nybyggnation.

Geografisk fördjupning av planförslaget

Detta är den enskilt största delen i Översiktsplanen, den redovisar bebyggelseutveckling och markanvändningen i varje större ort och är uppdelad i 3 delar; ***Kustzonen, Inlandsbyarna och Centrum Simrishamn***.

Översiktsplanen avslutas med ett kapitel som redovisar vad planförslaget kan få för konsekvenser i en Miljökonsekvensbeskrivning.

Markanvändningskarta och sammanfattning

Inriktningen för ny och befintlig användning av mark- och vattenområden redovisas i den obligatoriska **markanvändningskartan**. I avsnittet 3C presenteras också en sammanfattning av de olika riksintressena som berör planförslaget.

ILLUSTRATION: SOUTH EAST COMMUNICATIONS

FRAMTIDEN
- vägen mot visionen

”Om du inte vet vart du ska, spelar det ingen roll vilken väg du tar.” Lewis Caroll
*Tydliga mål - **en vision** - är viktigt för att kunna ta ut en gemensam färdriktning.*

2011 påbörjades ett genomgripande arbete i kommunen med att arbeta fram gemensamma visions- och målbilder att sluta upp kring. Medborgare, tjänstemän och politiker deltog och samarbetade och genom ett allt mer strukturerat arbete med framtidsverkstäder, dialog, inventeringar, remissrundor, omvärldsanalys antogs en vision i juni 2012.

Med utgångspunkt i visionen formulerade man i kommunstyrelsen några övergripande mål som skulle ligga till grund för det fortsatta arbetet med översiktsplanen; Småskalighet och kontraster med växtkraft i fokus, Utveckla Simrishamns unika värden med varsam hand, Delaktighet och kreativitet året runt och ”Centrum Simrishamn” som handlar om att fortsätta utveckla Simrishamn som kommunens huvudstad. Utveckla stadsrummen och bygga fler bostäder.

4 ÖVERGRIPANDE MÅL FÖR ÖVERSIKTSPLANEN
från visionen

1 Småskalighet och kontraster med växtkraft i fokus

Samla och förtäta
i de orter som redan har närhet till service & kommunikationer.

Bevara naturområdena i kustzonen
- de gröna pauserna mellan byarna.

2 Utveckla Simrishamns unika värden med varsam hand

Utveckla & värna byggnadskulturen
- vi ska både skapa nya kulturmiljöer och bevara vårt kulturarv.

Fler cykelvägar
- som förbinder inlandsbyarna med varandra och med havet.

3 Delaktighet och kreativitet året runt

Nya mötesplatser
Fler mötesplatser och kontaktytor - både digitala och fysiska.

Bättre kommunikationer i kommunen
Koppla ihop byarna med cykelleder, busslinjer och bredband.

4 ”Centrum Simrishamn”

Mer stadskänsla i Simrishamn
Utveckla kopplingen mellan staden och havet. Stationsnära förtätning.

Simrishamnsbanan!

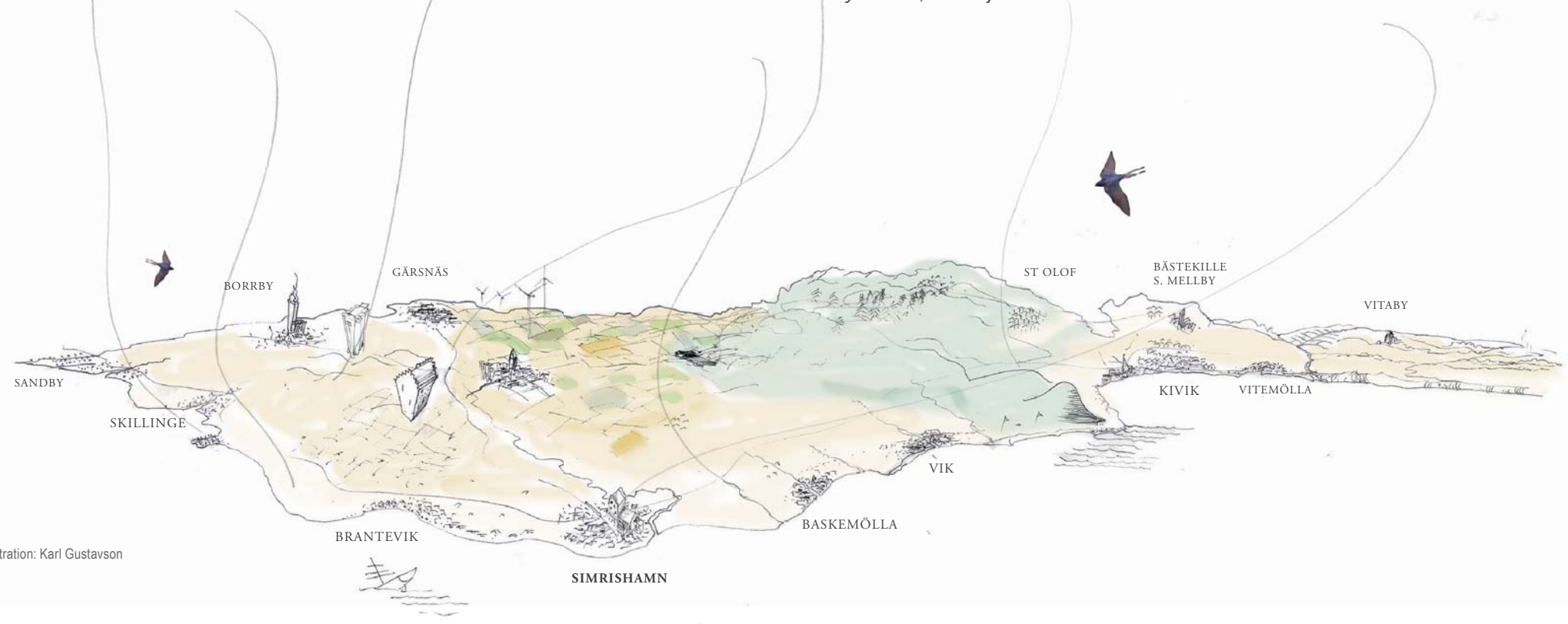

Illustration: Karl Gustavson

Visionsarbetet

”Kontrasterna i en levande kommun gör alla dagar bättre”. Så lyder kommunens vision. Formuleringen är en påminnelse om ett mer komplext innehåll som utkristalliserades under visionsarbetet. Visionsarbetet var ett samarbete mellan politiker, tjänstemän och medborgare. Under flera s.k Framtidsverkstäder fick alla beskriva just sitt Simrishamn och det Simrishamn man ville leva i framöver.

Arbetets fokus låg på att identifiera kommunens styrkor och utmaningar. Hot kan bli möjligheter, problem ska få sina lösningar, erfarenhet ska ge nya synsätt på dagens och morgondagens kommun. Utmaningarna måste antas för att kommunen ska fortsätta utvecklas. Utmaningarna har samlats under tre teman: ***geografi, demografi och demokrati.*** Dessa tre områden är kommunens strategiska utvecklingsområden.

3 strategiska utvecklingsområden:

1. GEOGRAFI

Kontrasterna är vår största tillgång - vi ska arbeta för att göra kommunen ännu mer levande året runt.

Vi ska bevara och utveckla Simrishamn genom att vårda styrkan i vårt arv och utveckla det för framtiden. Hela kommunen ska vara levande.

Kontrasterna mellan Simrishamn och byarna och byarna emellan med sina starka identiteter gör oss unika i förhållande till andra kommuner. Tillsammans ska vi göra kommunen mer levande och tillgänglig, alltifrån att påverka kollektivtrafikens utveckling till att nyttja nya kommunikationskanaler, exempelvis digitala.

Kommunens fysiska planering ska utveckla de tillgångar som finns i Simrishamn på ett strategiskt medvetet sätt. Planering ska ske så att belastningen på miljön minimeras. Vi ska ta tillvara befintliga mötesplatser och utveckla nya.

Bostadsbyggandet ska vara ett prioriterat område med ett breddat utbud som motsvarar behov och förväntning hos dagens och morgondagens medborgare.

Vi ska uppmuntra den drivkraft och kompetens som finns i näringslivet. Vi ska skapa möjligheter för etablering och utveckling av tillväxtföretag och projekt som skapar arbetstillfällen och nyttjar de tillgångar miljön ger oss. Vi ska använda medel och resurser till utvecklingsprojekt.

2. DEMOGRAFI

En kontrastrik befolkning skapar tillväxt. Kommunen ska skapa förutsättningar för att alla medborgare ska må bra – alla dagar.

Vi behöver förändra vår demografi för att skapa en framgångsrik kommun som människor vill leva, bo och verka i. Utan unga – ingen långsiktig tillväxt.

Simrishamn har unika kvaliteter som gör att valet av kommunen som bostads- eller etableringsort är ett medvetet val. Simrishamns kommun ska vara kommunen där man mår bättre. Där man trivts när man växte upp, dit återvänder man.

Man vill trivas där man bor, kunna försörja sig själv, veta att god omsorg finns att få när den behövs. Detta är också förutsättningar för att man ska bli en förespråkare för sin kommun.

Kommunens skolor ska ge eleverna de bästa möjligheterna och kunskap att utvecklas. Medarbetarna är nyckeln. Verksamheten inom förskolan, skolbarnomsorg och skola ska präglas av likvärdighet och ge alla barn och unga samma förutsättningar till lärande.

Vår omsorg bygger på respekt för den enskildes värdighet, önskemål och val. Man ska ha möjlighet att leva självständigt som möjligt, nu och i framtiden. Kommunens bostadsbyggande ska följa medborgarens behov genom livets skeenden.

En anledning till att man trivs bättre i Simrishamns kommun är det rika kulturutbudet och det kontrastrika landskapet. Kulturen skapar möten och är också grogrund för innovationer och tillväxt.

3. DEMOKRATI

Engagerade medborgare och medarbetare driver kommunen framåt genom dialog; det goda samtalet.

Människors nyfikenhet och mod att fatta egna beslut ska öka. Därigenom ska vi stärka ansvarskänslan, självbilden och stoltheten hos oss alla som lever och verkar i Simrishamns kommun. Det medför annorlunda politiker- och tjänstemannaroller där vi tar tillvara på det engagemang och den viljekraft som finns i kommunen. Med detta som grund intar vi en proaktiv attityd, där omvärld, utveckling och förändring ses som möjligheter.

Medborgardialog är viktigt för demokratin. Politiker, tjänstemän och medborgare ska kontinuerligt samtala om aktuella frågor för att ta vara på kunskap, kompetens och engagemang. Ökad kontakt ska stimuleras genom att befintliga kanaler, som exempelvis ”Framtidsverkstäderna” utvecklas och genom att hitta och använda nya kommunikationskanaler.

KONTRASTERNA I EN LEVANDE KOMMUN GÖR ALLA DAGAR BÄTTRE

Kontrasterna i landskapet vårdas och fortsätter att locka till sig kreativa människor. Mångfald uppmuntras och engagerade invånare bidrar till att driva kommunen framåt genom dialog; ”det goda samtalet”.

Levande - Både landskap och människor skapar växtkraft och grogrund för innovationer. Nya företagsetableringar och utbildningsmöjligheter lockar yngre inflyttare. Tradition och historia vårdas, men siktet är ställt på framtiden.

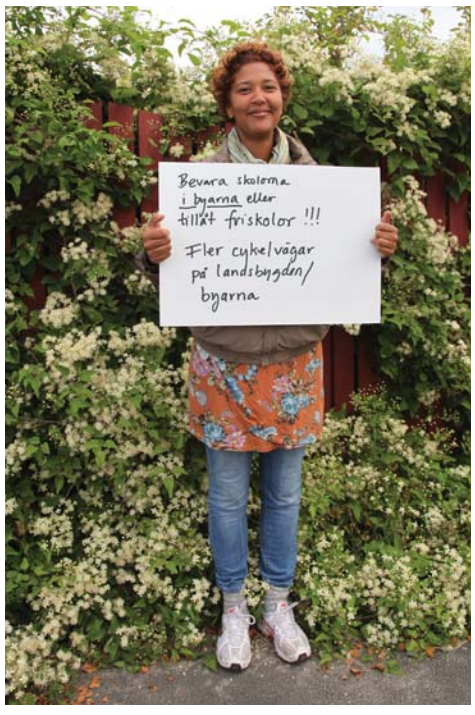
Vardagen ska vara god för Simrishamns invånare hela året om: En bättre vardag – **alla dagar**. Detta uppnås genom att gjuta liv i kommunen och öppna för innovation, forskning och företagande.

Simrishamn är en plats man väljer för att må **bättre**. Därför ska kommunen vara bra på att skapa bästa möjliga förutsättningar för sina invånare. Kommunens största attraktionskraft ligger i landskapet, som ska värnas om genom långsiktigt hållbarhetsarbete.

PLANERINGSPROCESSEN

En kraftfull översiktsplan blir kommunens samlade strategiska dokument som medborgare, näringsliv, politiker och tjänstemän kan sluta upp kring. När alla intresserade har bjudits in i processen och känner sig delaktiga blir resultatet brett förankrat vilket krävs för att få till stånd förändring och en positiv utveckling. Översiktsplanen ska vara ett levande dokument som håller liv i frågorna - hur vi vill förvalta, förändra och förbättra vår kommun. Då kommunen har många kreativa människor, med olika bakgrund, är medborgarna en ovanligt stark resurs i planeringsprocessen och kommunen vill utveckla nya samarbetsformer för att tillvarata den resursen.

Dialog och förankringsprocess

Arbetet med översiktsplanen påbörjades senvåren 2012 med temadagar och inspirationsföreläsningar öppna för allmänheten.
En politisk styrgrupp bestående av kommunstyrelsens arbetsutskott och presidierna i myndighets- och samhällsbyggnadsnämnden har därefter träffats en gång i månaden för genomgång och diskussion med tjänstemän i det vidare arbetet med översiktsplanen. Den politiska förankringen har varit viktig, liksom samarbetet över förvaltningsgränserna. Kommunen har besökt Länsstyrelsen för diskussion om viktiga frågor under samrådstiden. Diskussion med Region Skåne (Skånetrafiken) och Trafikverket har skett innan samråd.

Ett viktigt principbeslut om bebyggelsestrategi för Simrishamns kommun togs i kommunstyrelsen i oktober 2012, som sedan har reviderats utifrån inkomna yttranden under samrådstiden.

Under samrådstiden, hösten 2013, har alla medborgare haft möjlighet att inkomma med synpunkter i form av skriftliga yttranden. Det har också funnits möjlighet att delta i samrådsmöten i orterna Kivik, St. Olof, Gärsnäs, Simrishamn, Hammenhög, Borrby och Skillinge. Samrådsmöten har även hållits för Näringslivet, Föräldraföreningar och Österlengymnasiet. Medborgarna har också haft möjlighet att träffa tjänstemän på Pågatåget mellan Simrishamn och Ystad och på andra vardagliga platser som t.ex. mataffären i Simrishamn. Sammandrag från samrådsmötena har publicerats på kommunens hemsida i form av filmer och en kort summering i textform. Summeringen från samråden i orterna fanns också med i samrådsredogörelsen till utställningen.

Ledamöter i kommunstyrelsen har läst förslag till utställningshandling och partigrupperna har responderat skriftligen på densamma, innan utställning. Översiktsplanen ställdes sedan ut igen i reviderat skick sommaren 2014. Efter ytterligare en revidering anses alla synpunkter blivit bemötta inför antagandet hösten 2014. De inkomna synpukterna är sammanställda och bemötta i bilagan *Särskilt utlåtande* i slutet av del II. Där finns även Länsstyrelsens granskningsyttrande.

Obligatoriskt innehåll

Översiktsplanen regleras genom två lagar. Plan- och bygglagen (2011) och Miljöbalken (1998). Översiktsplanens syfte är att redovisa grunddragen i kommunens framtida mark- och vattenanvändning liksom att vara ett underlag för avvägningar mellan olika allmänna intressen. Sådana allmänna intressen är t.ex. bebyggelseutveckling, näringsliv, infrastruktur, turism, natur- och kulturmiljövård, energiförsörjning, och miljö- och klimataspekterna.

I översiktsplanen ska kommunen särskilt redovisa hur aktuella riksintressen tillgodoses. Översiktsplanen ska även följa gällande miljökvalitetsnormer, säkerställa den arkitektoniska utformningen och skapa en gemensam syn på framtiden mellan de olika förvaltningarna och politikområdena, samt samverka på den mellankommunala nivån.

För varje mandatperiod, eller vart fjärde år, ska kommunfullmäktige pröva översiktsplanens aktualitet alternativt anta en ny reviderad version av översiktsplan. Den tidigare översiktsplanen antogs 2001. Mycket har hänt sedan dess. Som en följd av omvärldsskeenden och Miljöbalkens implementering har miljöfrågorna kommit mer i fokus.

Enligt Plan- och bygglagens kapitel 2-3 ska en översiktsplan ange inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön, vägleda för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras med hänsyn till:

- *Människors hälsa och säkerhet.*
- *Jord, berg- och vattenförhållanden.*
- *Möjligheterna att ordna trafik, vattenförsörjning, avlopp, avfallshantering, elektronisk kommunikation.*
- *Samhällsservice i övrigt.*
- *Möjligheterna att förebygga vatten- och luftföroreningar samt bullerstörningar, och risken för olyckor, översvämning och erosion.*
- *Redovisning av hur hänsyn till allmänna intressen tagits vid beslut om användningen av mark- och vattenområden enligt 2 kap. plan- och bygglagen.*
- *Redovisning av miljö- och riskfaktorer.*
- *Vid redovisningen ska riksintressen enligt 3 kap. samt 4 kap. miljöbalken särskilt anges samt redovisa hur kommunen avser att följa riksintressena.*
- *Gällande miljökvalitetsnormer enligt kap. 5 Miljöbalken.*
- *Områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen enligt 7 kap. 18 § 1 första stycket miljöbalken.*
- *Att verka och samordna frågor om användning av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner.*
- *Hur kommunen i den fysiska planeringen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen.*
- *Utformning av översiktsplanen ska göras så att innebörden och konsekvenserna av översiktsplanen tydligt framgår.*

ÅTERKOMMANDE FÖRKORTNINGAR :

LST Länsstyrelsen
MB Miljöbalken
PBL Plan- och bygglagen
MKN Miljökvalitetsnormer (luft, vatten, buller)
MKB Miljökonsekvensbeskrivning
ÖP:n Översiktsplanen

INTERNATIONELLA, NATIONELLA & REGIONALA
LAGAR & DIREKTIV

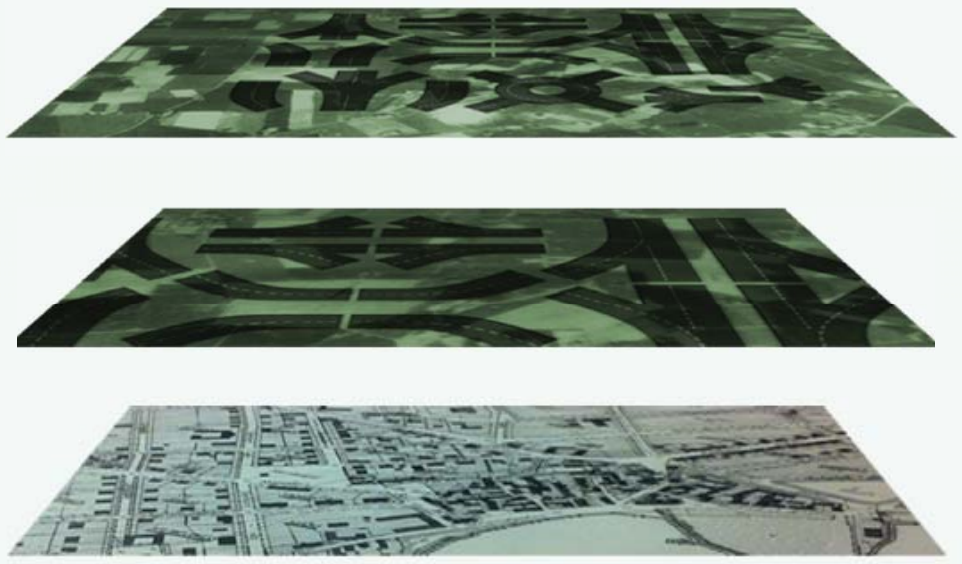

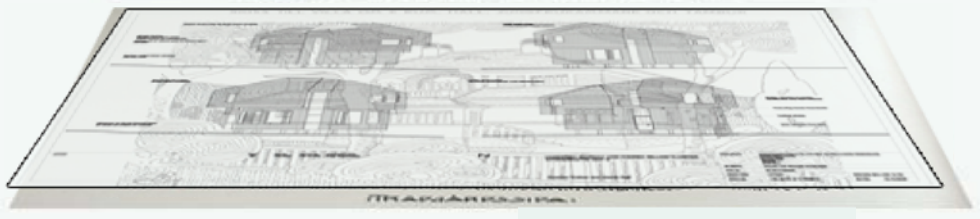
EN DEMOKRATISK PROCESS I DIALOG

FÖRSLAG | DIALOG | BESLUT | FÖRVALTNING | UTVÄRDERING

FÖRVALTNING & FYSISK PLANERING

Att förvalta de allmänna intressena är ett kontinuerligt arbete som skall bygga på en fungerande demokratisk process. Ett pågående samtal: Vilka värden är det vi förvaltar? Hur tar vi ansvar på bästa sätt utifrån rådande förutsättningar – globala, regionala och lokala? Illustrationen beskriver de olika nivåerna där planering, avvägningar och prövningar äger rum.

ÖVERSIKTSPLAN

ÖP:n är ett politiskt förankrat dokument som beskriver kommunens övergripande avsikter gällande fysisk planering. Är det rätt att bygga här? Vad blir konsekvenserna? Mål och målkonflikter analyseras. Riksintressen tas tillvara. Perspektivet är inte bara lokalt utan förhåller sig till omvärlden, både regionalt och globalt.

*- Avvägning mellan **allmänna** intressen.*

FÖRDJUPAD ÖVERSIKTSPLAN (FÖP)

Områdesanalysen fördjupas, men i princip densamma som i ÖP.

*- Avvägning mellan **allmänna** intressen.*

DETALJPLAN

Områden med byggnader behöver detaljplaneras.

*- Avvägning mellan **enskilda** och **allmänna** intressen.*

BYGGLOV

Enskilda prövningar där avvägning ska ske mellan allmänna och enskilda intressen. Det innebär även en teknisk kvalitetssäkring och en kontroll av att vi följer lagar och regler i Plan- och Bygglagen (PBL) och Miljöbalken.

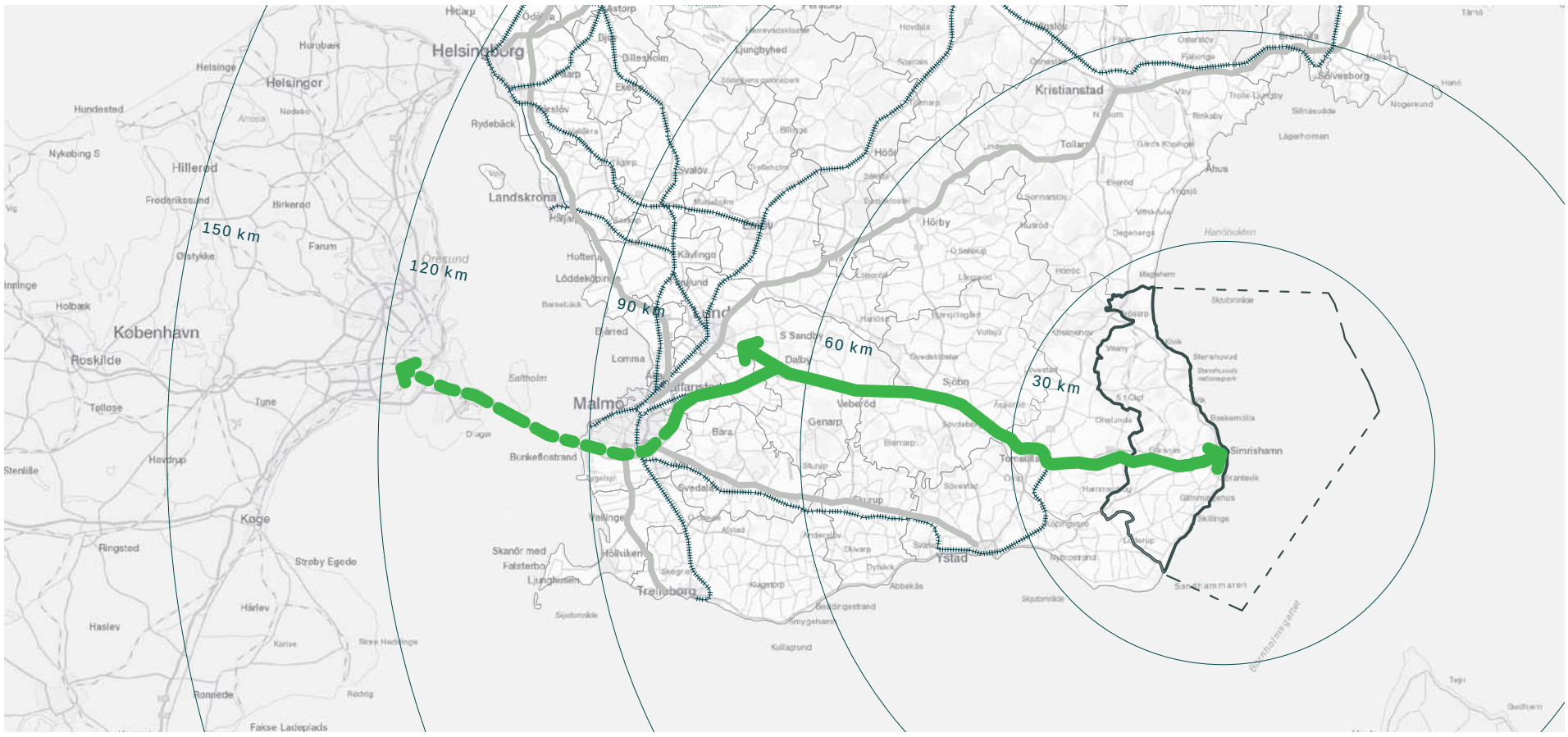
*- **Enskilda** prövningar.*

VARDAGEN OCH DEN FYSISKA VERKLIGHETEN

I Simrishamn arbetar vi för att det ska bli enklare för alla att leva ett gott vardagsliv, med närhet till bra kommunikationer, mötesplatser, service med mera. Därför vill vi stärka våra orter.

MÅLET

Att utveckla & bevara Simrishamns kommuns unika värden med varsam hand så att fler vill och kan bo här året runt.

PLANERING UR OLIKA PERSPEKTIV

Ett hållbart planeringsperspektiv i en globaliserad värld

Det finns mycket att säga om Simrishamns plats i det i globala sammanhanget. Klimatförändringar, dragningen till de stora städerna, det ekonomiska systemets bräcklighet. Varje dag läser vi om stora frågor och möjliga konsekvenser. Det Simrishamns kommun kan göra är att försöka planera för ett **robust** samhälle, med ett helhetsperspektiv på människan och hennes livsbetingelser. Det finns givna samband att ta hänsyn till, både på global och lokal nivå, mellan mänsklig välfärd, ekonomisk utveckling och miljömässig hållbarhet.

Vi har skapat en konsumtionskultur som ständigt uppmanar oss att konsumera mera. Samtidigt vet vi idag, att detta inte är långsiktigt hållbart. Vi lever med andra ord i en tid som genomsyras av ”kognitiv dissonans” - vi nås dagligen av dubbla och motsägelsefulla budskap.

Att frigöra sig från de kulturella föreställningarna och sammanhang man själv ingår i, för att kunna se samtiden, är inte lätt, och detta gäller verkligen i vår tid.

Vi lever i en tid där vi måste skapa nya globala strukturer, institutioner och samarbeten för att hantera våra gemensamma problem. Dessa styrmedel tar tid att forma. Under tiden är det extra viktigt att vi axlar vårt ansvar på lokal nivå som invånare i civilsamhället och att vi är öppna för att samarbeta, tänka nytt och omvälvande. Vi behöver hjälpas åt att komma med nya idéer och förslag på hur vi vill att vårt samhälle ska vara i framtiden.

Nationella perspektiv

Förutom överordnade internationella mål, finns ett antal nationella mål och överenskommelser, lagar, planer och program som den kommunala planeringen har att beakta i den fysiska planeringen. Dessa har använts som kunskapsunderlag för arbetet med framtagande av översiktsplanen. Som exempel kan nämnas Svensk strategi för hållbar utveckling, Region Skånes utvecklingsprogram (RUP), Det skånska landsbygdsprogrammet, Nationella miljökvalitetsmålen, Färdplan 2050 (Naturvårdsverket), Miljöstrategiskt program för Region Skåne, Klimat- och energistrategi för Skåne (Lst), Nationella folkhälsomålen, Folkhälsostrategi för Skåne 2010-2013, Kulturmiljöprogram för Skåne, Trafikförsörjningsprogram för Skåne 2012, Vattendirektivet, Vattenmyndighetens åtgärdsprogram.

Beträffande lagstiftningen är det främst ***Plan-och bygglagen*** samt ***Miljöbalken*** som har beaktats.

Regionala perspektiv

Region Skånes utvecklingsprogram (RUP) har varit vägledande, liksom den nya regionala utvecklingsstrategin för Skåne: Det öppna Skåne 2030 (antaget juni 2014). Länsstyrelsens Regionala miljömålsprogram 2012-2016 och programmet för skydd av tätortsnära natur, det skånska landsbygdsprogrammet och det nationella folkhälsomålet är andra exempel.

Region Skånes program fokuserar i huvudsak på näringslivsperspektivet eller den ekonomiska hållbarheten. I sitt arbete med regionens framtid har fyra olika scenarier arbetats fram för framtidens Skåne i dialog med Skånes kommuner. Beslut togs år 2012 om att gå vidare med ett av dessa regionala scenarier, som efter remissrundan fick namnet ***Strategier för det flerkärninga Skåne***. Översiktsplanen för Simrishamns kommun är i samklang med detta scenario. Det kännetecknas av fem gemensamma strategiområden för att stärka Skånes utveckling:

- *Satsa på Skånes tillväxtmotorer och regionala kärnor samt utveckla den flerkärniga ortstrukturen.*
- *Stärka tillgängligheten och binda samman Skåne.*
- *Växa effektivt med en balanserad och hållbar markanvändning.*
- *Skapa attraktiva miljöer som erbjuder hög livskvalitet.*
- *Stärka Skånes relation till Öresundsregionen, södra Östersjön och södra Sverige.*

Genom att påverka kollektivtrafikens tillgänglighet och utveckling med anknytningar till regionala och nationella strategiska punkter såsom flygplatser och universitet kan den flerkärniga regionstaden Skåne bli verklighet.

Ekonomiskt och socialt perspektiv

I scenariot ***Den flerkärniga miljonstaden Skåne*** ses regionen ha ett fördelaktigt geografiskt och kunskapsmässigt läge i en av de mest konkurrenskraftiga delarna av Europa. Regionen ses också som ett levande samhälle baserat på mångfald, demografisk dynamik och stora investeringar inom forskning och utveckling. Skåne, och Simrishamn, måste också ta tillvara alla möjligheter som finns med den stora inflyttningen liksom närheten till Köpenhamn.

Utmaningar i Skåne är låg sysselsättningsgrad, särskilt bland ungdomar, integrationsproblem, svagt entreprenörskap, låg produktivitet och brist på långsiktigt strategiskt tänkande. Samtidigt tillhör Skåne världens främsta kunskapsregioner. De traditionella näringarna är fisket, turismen, jordbruket och fruktodlingarna. Matlandet Sverige på Österlen ligger i tiden avseende närproducerat, ekologiskt och långsiktig hållbarhet.

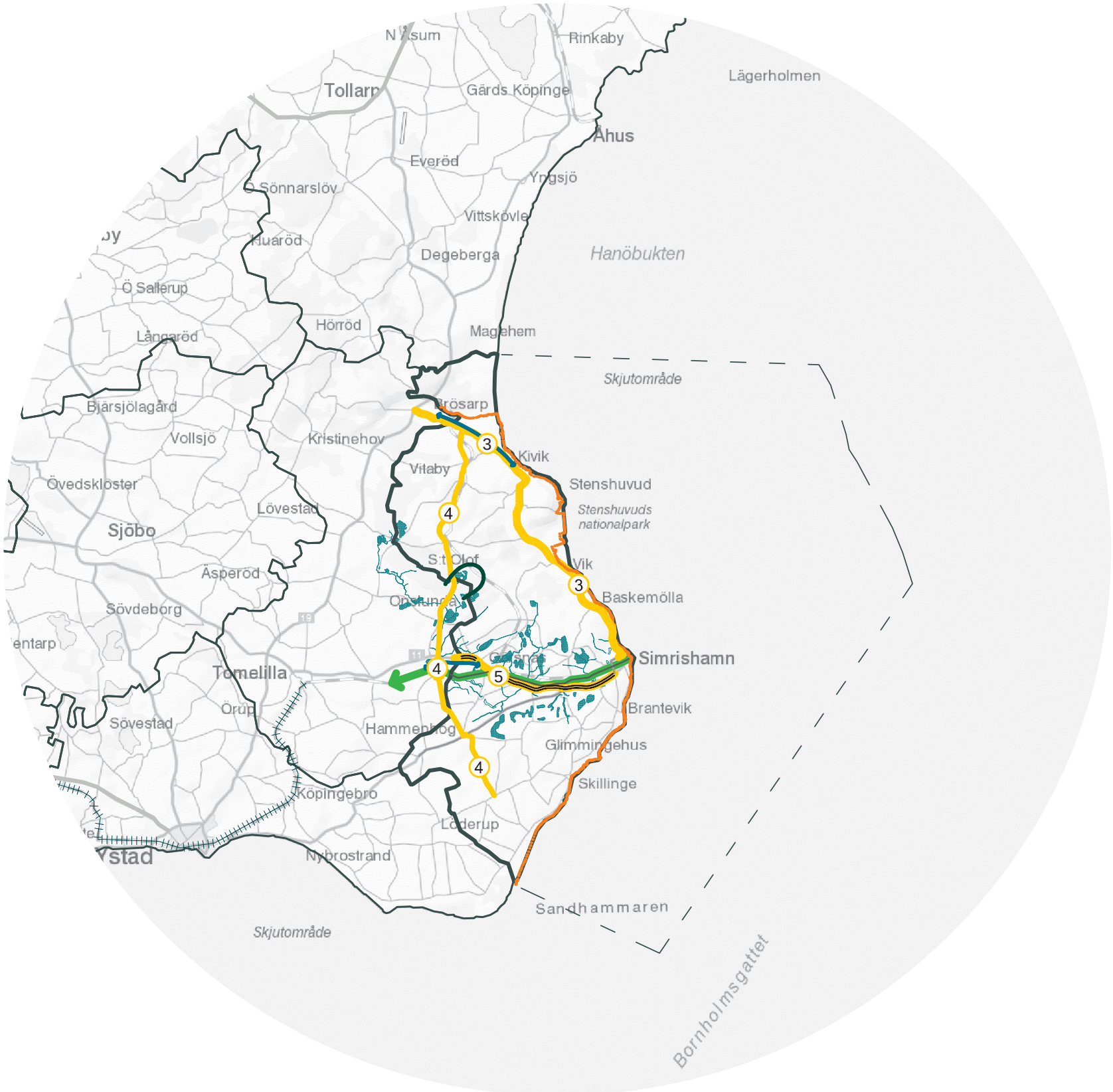
Ekologiskt perspektiv

Länsstyrelsens bevakningsfrågor är primärt det ekologiska hållbarhetsperspektivet som i stort sett är reglerat i Miljöbalken och Plan- och bygglagen. Översiktsplanen ska förhålla sig till riksintressen, lämplig markanvändning med hänsyn till hälsa och säkerhet, dricksvattenförsörjning, miljökvalitetsnormer för vatten, buller och luftföroreningar, riskhantering och skydd mot olyckor, bevakning av skyddade områden och artskydd. De nationella miljökvalitetsmålen är också förankrade i den regionala planeringen genom ”Skånska åtgärder för miljömålen, regionalt åtgärdsprogram för miljökvalitetsmålen 2012–2016”. Simrishamns kommun antog ett nytt åtgärdsprogram för miljömålen våren 2014.

Mellankommunala perspektiv

Mellankommunalt samarbete är viktigt för Simrishamns kommun. Vi vill samverka och finna de bästa lösningarna för invånarna.

På regional nivå har den ekonomiska robustheten främst handlat om infrastrukturfrågor. ***”Skåne måste bli rundare”*** sammanfattar behovet av bättre infrastruktur. I Sydöstra Skånes Samarbetskommitté – SÖSK – drivs infrastrukturfrågor för de fyra kommunerna Ystad, Tomelilla, Simrishamn och Sjöbo, aktivt i ett regionalt perspektiv för att öka närheten till storstadsregionen Malmö - Köpenhamn - Lund, men också för att förbättra kommunikationerna mellan kommunerna. Pendlingen till och från Simrishamn är omfattande. Den senaste undersökningen visar att ökningen mellan 2011 och 2012 varit 7,3 procent. Simrishamnsbanan är oerhört viktig för Simrishamns kommuns framtid och delaktighet i regionen.
Flera andra mellankommunala frågor tas också upp till behandling i översiktplanen bl.a dricksvattenförsörjningen. (se kartan).

MELLANKOMMUNALA INTRESSEN

Kommande eller pågående
mellankommunala samarbetsprojekt

ALLMÄNT

Möjlighet till bokbuss bör utredas

Rid- och vandringsleder / cykelvägar

Vid aktualisering av vindkraftsplaner ska samråd ske mellan kommunerna

Bredbandsstrategi

YSTAD

Havsplanering/ HaV/ Region Skåne

Kusten, frågor kring fisket, sjöfarten, vindkraftsetableringar, stranderosion och sandutvinning

Skåneleden

Cykelled utmed kusten

Kollektivtrafik, direktbuss mellan Simrishamn och Ystad

Riksväg 9

Simrishamnsjärnvägen, banstandard, stationslägen och turtäthet

Avfall

Gymnasieskolor

TOMELILLA

Simrishamnsbanan
Kortare restider med ny järnvägsdragning till Malmö / Lund samt förbättringar på busslinjen SkåneExpressen 5. Befintlig järnväg ska förbättras, mötesspår i Gärsnäs utreds

Möjlighet till ny bussförbindelse mellan inlandsbyarna och Pågatågsstation för bättre pendlingsmöjligheter bör utredas

Utbyggnad av väg 11 Sjöbo - Simrishamn. Sträckan mellan Simrishamn och Smedstorp byggs ut till 2+1 väg

Möjlighet till vattenförsörjning från Tomelilla kommun utreds i samband med framtagande av ny VA-plan:

- vattenförsörjning från Brösarp
- vattenförsörjning från Smedstorp

Insatser för Tommarpsåns avrinningsområde för att återskapa översvämningsytor, våtmarker samt åns naturliga sträckning

Undersöka möjligheterna med nytt naturreservat tillsammans med Tomelilla kommun

KRISTIANSTAD

Havsplanering/ HaV/ Region Skåne

Förbättringsmöjligheter för busslinje SkåneExpressen 3

Skåneleden

Cykelled utmed kusten

NATIONELLA, REGIONALA & LOKALA MILJÖKVALITETSMÅL

MED HÅLLBARHET OCH JÄMSTÄLLDHET SOM VÄRDEGRUND ÄR DET NATURLIGT ATT DET SVENSKA MILJÖMÅLSSYSTEMET BLIR STYRANDE FÖR ÖVERSIKTSPLANEN OCH DESS GENOMFÖRANDE.

läs mer på: www.miljömål.se

Bedömning och uppföljning

Miljökvalitetsmålen följs upp med en rapport varje år och en fördjupad utvärdering en gång per mandatperiod till regeringen. Respektive myndighet ansvarar för uppföljningen av sina miljökvalitetsmål. Naturvårdsverket sammanställer sedan uppföljningarna och lämnar en samlad redovisning till regeringen. I uppföljningen av miljökvalitetsmålen bedöms om dagens styrmedel och de åtgärder som görs före år **2020** är tillräckliga för att nå målen. Bedömningen sammanfattas i betyget ja, nära eller nej.

Uppföljningen av målen och trender i samhället tyder på att det blir svårt att nå flera av miljökvalitetsmålen till år **2020**.

NATIONELLT

Riksdagen har beslutat om en samlad miljöpolitik för ett hållbart Sverige.

Det övergripande målet för miljöpolitiken är Generationsmålet - Att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen i Sverige är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser.

Generationsmålet anger inriktningen för den samhällsomställning som behöver ske inom en generation för att miljökvalitetsmålen ska nås. I målet står också att arbetet med att lösa de svenska miljöproblemen inte ska ske på bekostnad av att vi exporterar miljö- och hälsoproblem till andra länder. Generationsmålet är vägledande för miljöarbetet på alla nivåer i samhället.

Utöver generationsmålet finns 16 nationella miljökvalitetsmål med preciseringar och etappmål.

Etappmålen utgör steg på vägen för att nå generationsmålet och ett eller flera miljökvalitetsmål. De visar vad Sverige kan göra och tydliggör var insatser bör sättas in. Under 2012 beslutade regeringen om ett etappmål som innebär att betydelsen av biologisk mångfald och värdet av ekosystemtjänster senast år 2018 ska vara allmänt kända och integreras i ekonomiska ställningstaganden, politiska avväganden och andra beslut i samhället där så är relevant och skäligt. Regeringen beslutade i februari 2014 om fem nya etappmål för att stärka biologisk mångfald och ekosystemtjänster.

REGIONALT

Länsstyrelsen har en samordnande roll i det regionala arbetet med miljömålen.
I sitt nya åtgärdsprogram ”Skånska åtgärder för miljömålen, regionalt åtgärdsprogram för miljökvalitetsmålen 2012–2016” lyfter Länsstyrelsen fram de fem största utmaningarna för miljöarbetet i länet och vilka insatser som krävs för att vi ska närma oss miljökvalitetsmålen och ett hållbart Skåne.

76 åtgärder är prioriterade, varav ***15 anses vara särskilt strategiskt viktiga.***

För varje åtgärd ger Länsstyrelsen förslag på huvudaktör och medaktör.
Kommunen är i detta sammanhang en viktig aktör, inte minst i när det gäller arbete med planer och bygglov. Ett flertal sådana åtgärder har genomförts i form av ställningstaganden i denna översiktsplan.

Generellt gäller att åtgärderna ska påbörjas och helst genomföras under programperioden som är 2012-2016, om inget annat slutår anges i anslutning till åtgärden.

Miljökonsekvensbedömningar

För översiktslpanens påverkan på miljömålen och de fem skånska utmaningarna hänvisar vi till kap. 4 Miljökonsekvensbeskrivningen (MKB).

KOMMUNALT

Simrishamns kommun har sedan 2009 arbetat med ett begränsat antal miljömål.
Från och med 2013 kommer kommunen att arbeta med ett lokalt åtgärdsprogram för miljömålen som anpassats till Länsstyrelsens nya riktlinjer. Arbetet ska beroende på ansvarsområde fördelas mellan berörda förvaltningar, som årligen ska redovisa i vilken takt åtgärderna ska genomföras. De flesta åtgärderna ligger inom Samhällsbyggnadsförvaltningens ansvarsområde, framför allt när det gäller planer, energi, naturvård och vattenvård. Uppföljning ska redovisas i ett miljöbokslut varje år och ***generellt ska åtgärderna vara genomförda 2020***. Simrishamns kommuns nya åtgärdsprogram för miljömålen ska vara fastställt våren 2014.

DE 16 SVENSKA MILJÖKVALITETSMÅLEN | *Det tillstånd i den svenska miljön som miljöarbetet ska leda till.*

ILLUSTRATION: TOBIAS FLYGAR

Begränsad klimatpåverkan | Frisk luft | Bara naturlig försurning | Giftfri miljö | Skyddande ozonskikt | Säker strålmiljö | Ingen övergödning | Levande sjöar och vattendrag

Grundvatten av god kvalitet | Hav i balans samt levande kust och skärgård | Myllrande våtmarker | Levande skogar | Ett rikt odlingslandskap | Storslagen fjällmiljö | God bebyggd miljö | Ett rikt växt- och djurliv

DE 5 SKÅNSKA UTMANINGARNA & STRATEGISKT VIKTIGA ÅTGÄRDER

Hållbara transporter i Skåne

12 prioriterade åtgärder
exempelvis:

Öka andelen kollektivtrafikresande.

Stärk kollektivtrafiken genom utvecklad översiktsplanering.

Öka andelen fossilbränslefri uppvärmning, el och transporter.

Åtgärdsförslag Simrishamns kommun

Exempel:

• Förtäta i områden med god kollektivtrafik.

• Upprättar rutiner i kommunen för upphandling av fordon och godstransporter med fossilfritt bränsle.

• Upprätta rutiner för resepolicy och distansmöten.

• Särskilda miljöbilsparkeringar upprättas.

• Laddningsstationer - elbilar.

• Pendlarparkeringar upprättas.

• Fler cykelvägar.

Hänsyn till Skånes hav, sjöar och vattendrag

17 prioriterade åtgärder
exempelvis:

Ta hänsyn till klimatförändringar i fysisk planering.

Minskat näringsläckage och utsläpp av miljögifter till vatten.

Åtgärdsförslag Simrishamns kommun

Exempel:

• Ny bebyggelse under + 3,0 meter över nollnivån bör inte tillåtas.

• Beakta problemen med tillskottsvatten och bräddning i det pågående arbetet.

• Begränsa näringsläckage genom vattenvårdsprogram.

• Utöka samarbete med fler vattenråd.

• Inventering av enskilda avlopp sker kontinuerligt.

• Exploatering som försämrar möjligheterna att restaurera vattendrag och våtmarker ska undvikas.

• Dagvattenpolicy föreslås tas fram. Dagvattenavledning ska om möjligt inte belasta dikningsföretag eller vattendrag.

Hushållning med Skånes mark- och vattenresurser

13 prioriterade åtgärder
exempelvis:

Begränsad exploatering av åkermark.

Framtagande av vatten- och avloppsvattenplaner.

Skydd av kommunala och större privata dricksvattentäkter.

Strategisk planering för förnyelsebar energiproduktion.

Åtgärdsförslag Simrishamns kommun

Exempel:

• Bebyggelsestrategi för Simrishamns kommun innebär förtätning av orterna med minskat markanspråk.

• Ny va-plan är under framtagande.

• Utjämningsmagasin i form av våtmarker eller översilningsmarker föreslås pekas ut och införlivas.

• Lagligförklarande av de kommunala vattentäkter pågår.

• Kommunen föreslås arbeta aktivt med att bli självförsörjande på förnybar energi.

Skydd av Skånes natur- och kulturvärden

22 prioriterade åtgärder
exempelvis:

Skydda värdefulla natur- och kulturmiljöer.

Värdetrakter och landskapsperspektiv i fokus.

Kompensationsåtgärder för att ersätta förlorade natur- och kulturvärden.

Säkerställande av tillgången till allemansrättslig mark.

Åtgärdsförslag Simrishamns kommun

Exempel:

• Kommunens naturvårdsprogram fungerar underlag vid utpekandet av värdetrakter.

• Natur- och kulturmiljöernas värden i kustzonen beskrivs och utgör nio gröna pauser som fredas från bebyggelse.

• Kompensation kan ske genom restaurering och/eller skydd av biotopområden, ekologiska korridorer/platser

• Framtagande av arkitektur- och kulturmiljöprogram i nära samarbete med invånarna.

Hållbar konsumtion i Skåne

12 prioriterade åtgärder
exempelvis:

Miljö- och sociala krav i offentlig upphandling.

Information för en giftfri vardag.

Minskning av avfallsmängden.

Åtgärdsförslag Simrishamns kommun

Exempel:

• Upprättar rutiner för upphandling av miljövänliga livsmedel.

• Säkerställa att gränsvärdena för dioxiner inte överskrids i den närproducerade fisken

• Skapa rutiner för hållbar upphandling.

• Underlättande för byggande av nya fjärrvärmenät.

2

PLANERINGS-FÖRUTSÄTTNINGAR

Kapitlel 2 beskriver kommunens övergripande planeringsförutsättningar, samlade under fyra delar:

A. Människorna och samhället *sid 22*

B. Natur- och kulturmiljövärden *sid 45*

C. Teknisk försörjning *sid 75*

D. Miljö- och riskfaktorer *sid 96*

Varje kapitel avslutas med ställningsstaganden.

2 A
MÄNNISKORNA OCH SAMHÄLLET

Med attraktiva bostäder för unga och barnfamiljer, utökade pendlingsmöjligheter och fler arbetstillfällen i kombination med den livskvalitet som omgivningarna erbjuder, är förutsättningarna för en tillväxt av befolkningen mycket goda.

BOSTADSFÖRSÖRJNING

Simrishamn är en plats man väljer för att må bättre. Därför ska kommunen vara bra på att skapa bästa möjliga förutsättningar för sina invånare. en stor del av Attraktionskraften ligger i landskapet, som ska värnas om genom långsiktigt hållbarhetsarbete. och vi ska arbeta för att göra kommunen ännu mer levande året runt.

MÅL

Bostadsbyggandet ska vara ett prioriterat område med ett varierat utbud som motsvarar behov och förväntningar hos dagens och morgondagens medborgare. Kommunen vill växa och fortsätta attrahera både nya åretruntboende och fritidsboende.

Kontrasterna mellan Simrishamns stad och byarna-med sina starka identiteter, gör oss unika i förhållande till andra kommuner. Ny bostadsbebyggelse ska följa medborgarens behov genom livets skeenden.

BAKGRUND

Cirka 25 procent av kommunens 19 000 invånare bor på landsbygden med många enfamiljshus och gårdar. Intresset för byggnation på landsbygden är fortsatt stort. Av kommunens bygglov beviljas cirka hälften för ny bostadsbebyggelse på landsbygden.

De större orterna har både villaområden och blandad bostadsbebyggelse. Totalt i kommunen finns ca 11 300 bostadshus samt 1600 lägenheter. Det kommunala bostadsbolaget Simrishamnbostäder äger och förvaltar ca 1000 av de ca 1600 lägenheterna i kommunen. Tendensen är att färre egnahem efterfrågas.

I kommunen finns också flera renodlade fritidshusområden. Totalt finns det ca 4500 fritidshus i kommunen där ca 65 procent bedöms ligga i kustzonen. Inom kustorterna är det dock stor variation mellan andel fritidshus och åretruntboende (se tabell nästa sida). Visstidsboendet och turismen i kommunen ökar.

Bostadsförsörjning

Enligt lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar ska alla kommuner minst en gång varje mandatperiod upprätta riktlinjer för bostadsförsörjningen, med en väl genomtänkt strategi för hur bostadsbyggandet och boendet i olika delar av kommunen skall utvecklas. Tilltalande bostäder och miljöer med intressanta mötesplatser är viktiga för en hållbar tillväxt. Översiktsplanens analys av förväntad befolkningsutveckling, rådande bygglovstrend och bebyggelsestrategin kommer att ligga till grund för bostadsförsörjningsprogrammet.

Det finns redan idag en planreserv på minst 800 bostäder i kommunen. Med denna planreserv som utgångspunkt ska kommunen tillsammans med Simrishamnsbostäder samverka med andra aktörer för att skapa ett tillskott av bostäder och utveckla intressanta boendemiljöer.

Kommunens delmål för varje målgrupp preciseras närmare i kommande bostadsförsörjningsprogram. Kommunen äger endast i undantagsfall mark för exploatering i de föreslagna utredningsområdena.

Prognoser för befolkningsutveckling

Trots att Simrishamns kommun länge varit en inflyttningskommun har ändå nettoutvecklingen varit svagt negativ med en minskning på i genomsnitt 136 personer per år sedan 1980. Detta beror på en hög genomsnittsålder i kommunen (ca 6 år högre än riksgenomsnittet).

Enligt Skånes Regionala Utvecklingsprogram (RUP) och Länsstyrelsens Bostadsmarknadsundersökning (LMB 2012) förväntar man sig en befolkningsökning på 0,5-5 procent i Simrishamns kommun under perioden 2009-2019. Det motsvarar ett behov av 100-1000 nya bostäder under samma period. Fortsätter vi att växa i samma takt ytterligare 10 år innebär det ett behov av 200-2000 bostäder fram till 2030. En sådan vid prognos är svår att använda som underlag för planering för nya bostäder.

Dessutom avser en stor del av bostadsbyggandet i kommunen visstidsboende eller fritidshus. Detta bostadsbehov är inte medräknat i någon befolkningsprognos. Den statistiska trenden för antal beviljade bygglov för bostäder får istället utgöra underlag i planeringen för framtida bostadsbehov. Behovet av nya bostäder fram till år 2030 bedöms därmed ligga på ca 1400 bostäder.

Olika typ av bostäder

Det är främst för Centrum Simrishamn och i de större basorterna som nybyggnation av permanentbostäder efterfrågas. Unga vuxna och de som får arbete här behöver tillgång till bostad. Simrishamnsbostäder uppger att behovet av mindre hyreslägenheter med rimlig hyra är stort, ca 400 personer står i det kommunala bostadsbolagets kö. Några få lediga lägenheter för uthyrning finns (2013). Detsamma gäller de privata hyresvärdarnas utbud. I inlandsbyarna är nyproduktionen av bostäder obetydlig. Flera av orterna har dock inflyttning, beroende på att orterna är attraktiva och levande.

Det finns önskemål från många äldre om att flytta från stora villor eller flerbostadshus utan hiss till mer tillgängliga centralt liggande bostäder.

Kommunen ska skapa en trygg ålderdom för alla och tillgång till trygga boenden.

UR VISIONEN, FOKUSOMRÅDE DEMOGRAFI.

Boende för äldre

I Simrishamns kommun kommer befolkningen i åldrarna 65-90 år under perioden 2010-2018 att öka markant, med ca 16 procent eller knappt 900 personer. För att stärka möjligheten att bo kvar hemma bör befintliga bostäder tillgängliggöras, men det bör också finnas trygghetsbostäder. I en trygghetsbostad kan personer över 70 år bo självständigt med närhet till samhällsservice och i gemenskap med andra. Utbyggnad av sådana bostäder, men också tillgänglighetsanpassning av befintliga bostäder, ska ske i centralorten och i de orter där det finns ett brett utbud av samhällsservice och där hemtjänsten är lokaliserad. Plats på ett särskilt boende, inklusive korttidsboende, kan erbjudas om man har ett mycket omfattande behov av vård, omsorg, trygghet och service.

Särskilt boende

Idag finns det ca 300 platser på särskilt boende på flera platser i kommunen (20014). En dryg tredjedel av dessa platser drivs i privat regi. På Joneberg i Simrishamn kommer det att finnas 55 platser för särskilt boende. I centralorten Simrishamn finns också Skönadalshemmet och Lillevångshemmet, i Hammenhög Tulpanen och Pilegården, i Gärsnäs finns Rosenborg. I Skillinge finns Ankaret, Borrbyhemmet i Borrby, S:t Olofshemmet i S:t Olof samt Solgläntan i Kivik. Inom det Särskilda boendet finns ett antal korttidsboenden för personer med demens.

Till följd av den demografiska förändringen kommer vård- och omsorgsboendet att behöva byggas ut framöver. Prognosen visar på behov av ett nettotillskott på 45-50 platser fram till 2022. På sikt finns behov för ytterligare platser.

Boende för funktionshindrade

Lagen om stöd och service för funktionshindrade (LSS) reglerar de former av boende som kommunen ska tillgodose för funktionshindrade. I huvudsak finns det tre former av bostäder: Servicebostad, gruppbostad och särskilt anpassad bostad. Lokalisering av LSS-boende sker i centralorten Simrishamn och i Gärsnäs. Det är en yngre målgrupp som är i behov av goda förbindelser för att kunna resa till arbete och fritidsaktiviteter.

VETA MERA:

Plan och Bygglagen, Miljöbalken, Nationella Miljömål, och de 5 Skånska utmaningarna för miljöarbetet, Länsstyrelsens Bostadsmarknadsundersökning och RUP, Lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2000:1383), Äldreboendedelegationen, Vård- och omsorgsplan 2006-2015, för Simrishamns kommun, GÅS projektet (Gott Åldrande i Skåne), Nutek. Enkätundersökning - Inflyttning till Simrishamns kommun.

Antal mantalsskrivna i procent

Dec 2013

	Antal bostadshus	Bostadshus med folkbokförda	
GÄRSNÄS	364	327	89.8%
SIMRISHAMN	1 733	1 493	86.2%
HAMMENHÖG	352	299	84.9%
S:T OLOF	269	226	84.0%
GRÖSTORP	94	69	73.4%
Ö TOMMARP	154	113	73.4%
VITABY	161	111	68.9%
SIMRIS	131	90	68.7%
BORRBY	471	305	64.8%
KIVIK	622	360	57.9%
SKILLINGE	597	340	57.0%
VIK	292	158	54.1%
BASKEMÖLLA	230	111	48.3%
BRANTEVIK	491	218	44.4%
Summa	5 961	4220	70.8%
TOTALT HELA KOMMUNEN	11 363	6 795	59.8%

Planreserv + Utbyggnadsområden

Inlandsbyarna

GÄRSNÄS, BORRBY, HAMMENHÖG & SANKT OLOF

Planreserv

200 enbostadshus (eller lägenheter)

Utbyggnadsområden

40 enbostadshus alt.
ca 80 mindre lägenheter

Kustorterna

SKILLINGE, BRANTEVIK, BASKEMÖLLA, VIK, RÖRUM, S. MELLBY, KIVIK & VITEMÖLLA

Planreserv

410 enbostadshus (eller lägenheter)

Utbyggnadsområden

194 enbostadshus alt.
ca 400 mindre lägenheter

Simrishamn

Planreserv

194 bostäder - Varav cirka: 14 villor, 28 kedjehus, 36 lägenheter, 63 lgh inriktning trygghetsboende, 53 lgh särskilt boende.

Utbyggnadsområden

435-485 bostäder varav 100 enbostadshus och 335-385 lägenheter

Summering

Planreserv

821 enbostadshus (friliggande)
+ 27,5 ha för näringsverksamhet

Utbyggnadsområden

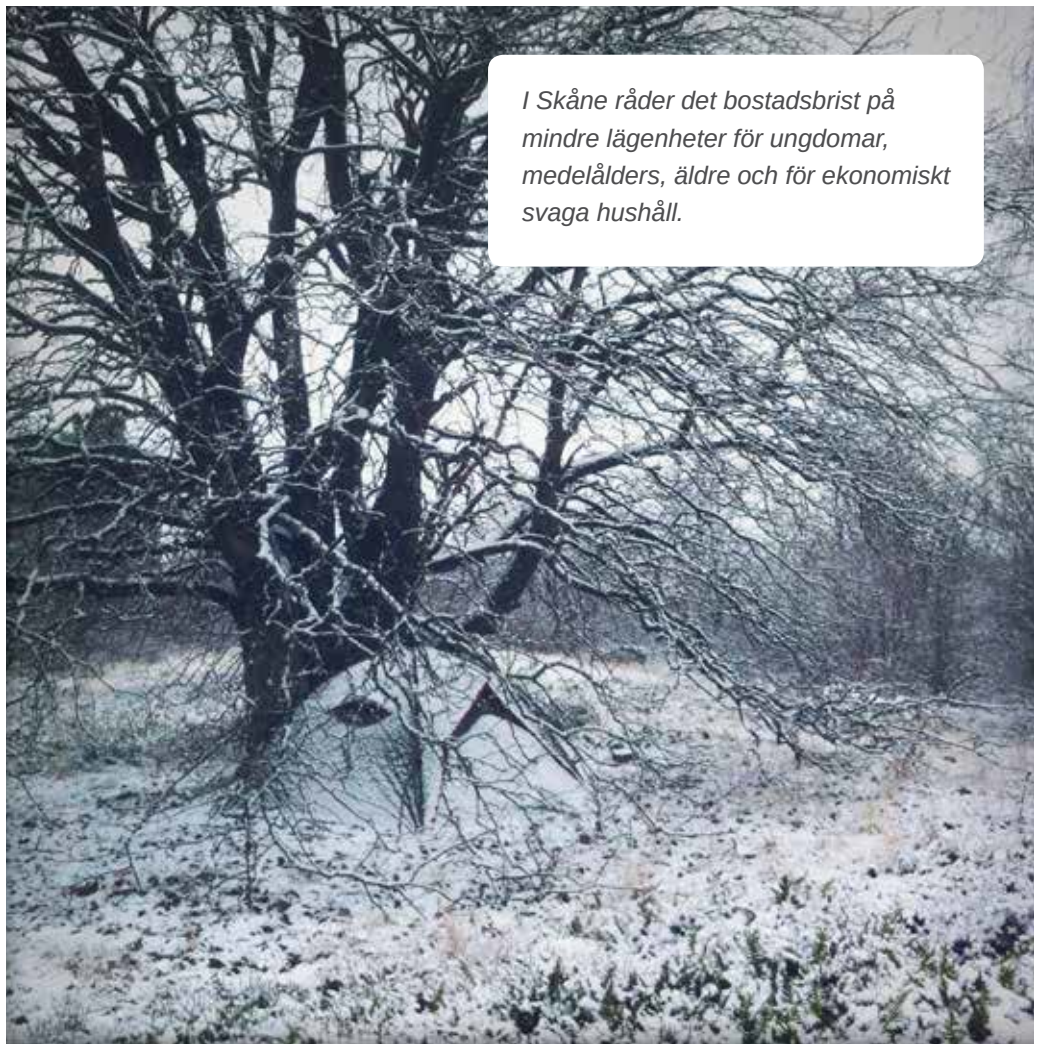
676 enbostadshus (friliggande)
+ 20,9 ha för näringsverksamheter (J)

* PLANRESERV **-**
redan planlagd mark för potentiella bostäder

* UTBYGGNADSOMRÅDE -
mark som föreslås kunna utredas genom detaljplan

I Skåne råder det bostadsbrist på mindre lägenheter för ungdomar, medelålders, äldre och för ekonomiskt svaga hushåll.

24

Bostadsförsörjning
Ställningstaganden

1. Bebyggelsestrategi för Simrishamns kommun ska följas, detta innebär att vid lovgivning aktivt hänvisa till utpekade områden som prövats lämpliga i strategin. Uppförande av nya bostäder ska vara förenligt med långsiktigt ekologisk, ekonomisk samt social hållbarhet.

2. Återrapportering om i vilken grad bebyggelsestrategin följs, sker varje mandatperiod till Kommunstyrelsen.

3. Vid planläggning och lovgivning ska Samhällsbyggnadsförvaltningen inta en aktiv och inspirerande roll för att driva frågor om boendets närmiljö, livskvalitet och materialval för en hållbar miljö.

4. Simrishamns kommun ska upprätta ett bostadsförsörjningsprogram, en väl genomtänkt strategi för hur bostadsbyggandet och boendet i olika delar av kommunen ska utvecklas.

BOSTADSFÖRSÖRJNINGSPROGRAMMET SKA:

Aktualiseras en gång per mandatperiod och vara avstämt med aktuell översiktsplan.

Avstämmas mot det planerade Arkitektur- och kulturmiljöprogrammet.

Programmet ska redovisa delmål för hur man tillmötesgår behovet av och uppförande av flerbostadshus.

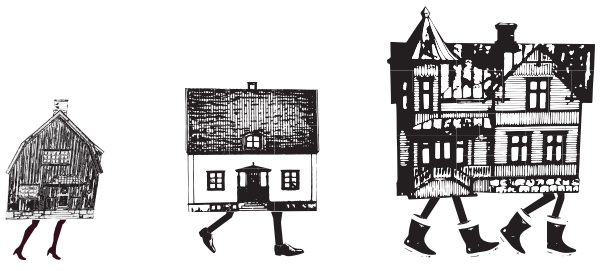
En prioriterad insats för tillgängliga bostäder till ungdomar, medelålders, äldre- och ekonomiskt svaga hushåll ska göras.

Med anledning av den förväntade ökningen av äldre i behov av särskilt boende, bör mark/lokaler avsättas i den vidare planläggningen i anslutning till redan befintliga boenden i Kivik, Skillinge, Hammenhög och Gärsnäs.

Utbygganden av trygghetsbostäder ska ske i centralorten Simrishamn och i de orter där det finns ett brett utbud av samhällsservice.

Lokalisering av LSS-boende (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) sker i första hand i centralorten Simrishamn och i Gärsnäs.

5. Samarbete och samverkan mellan grannkommuner och regionen ska ske. Beståndet av fritidshus i kommunen ska belysas utifrån nya möjligheter (studentbostäder/uthyrning) och utmaningar som årstidbunden samhällsbelastning av exempelvis av va-nätet.

Flyttkedjor

En flyttkedja uppstår när man bygger en ny bostad och den som flyttar in i denna lämnar sin gamla bostad efter sig, där någon annan i sin tur kan flytta in.

I genomsnitt sägs en flyttkedja leda till att 2,1 hushåll rör på sig, gör s.k. boendekarriär, men ibland kan flyttkedjan pågå i många fler led. En del debattörer hävdar att flyttkedjornas effekt överdrivs, och att bostadsbristen bör åtgärdas genom byggande specifikt för de grupper som har bostadsbrist.

ARKITEKTUR- & KULTURMILJÖN

Strategisk planläggning handlar om att vara proaktiv – att arbeta målmedvetet för att bygga riktigt bra gestaltade livsmiljöer med allt vad det innebär. Att se till helhet, sammanhang och fysisk struktur, snarare än till enskildheter. Att låta idéer mogna och förankras i dialog med medborgarna. Att främja en bättre miljö, enklare vardagsliv och en attraktiv kommun. Att underlätta detaljplanering, bygglovsgivning och annan tillståndsprövning. Att främja en god kommunal ekonomi. Att skapa beredskap för det oplanerade, oväntade och föränderliga.

Detta är några av de viktigaste skälen till framtagandet av en översiktsplan, och en aktuell översiktsplan kan bli ett dynamiskt verktyg i arbetet mot unika resultat inom exploaterings- och markfrågor. I detta sammanhang är arkitekturen och kulturmiljöerna en viktig värdeskapare.
Ett arkitektur- och kulturmiljöprogram ska tas fram som pekar ut vägen och ger exempel på hur vi bygger nya kulturmiljöer i dag.

Simrishamns kommun är norra Europas kulturarbetartätaste kommun. Våra byggda miljöer med sina stora kulturvärden är viktiga för vår identitet och folkhälsa. Därför ska båda perspektiven finnas med i den strategiska planeringen.

Genom lämpliga tävlings- och upphandlingsformer kan kommunen medvetet stärka sin identitet. Processen i sig skapar kreativitet och framtidstro, men framförallt kan nya former av värdeskapande livsmiljöer skapas. Värde, i form av ökad livskvalitet för kommunens invånare.

Miljökvalitetsmålet - God bebyggd miljö

Målet är att vår bebyggda miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö.

Natur- och kulturvärden skall tas till vara och utvecklas.

Byggnader och anläggningar skall lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas.

25

Arkitektur- och kulturmiljöprogram
Ställningstaganden

1. NYTT ARKITEKTUR- OCH KULTURMILJÖPROGRAM FÖRESLÅS.
Där man belyser och fördjupar följande frågeställningar:

2. Hur kommunen aktivt avser att värna om befintliga arkitektur- och kulturvärden samt att redovisa visioner för gestaltning i nutid och framtiden. Arbetet bör ske i nära samarbete mellan de kommunala förvaltningarna och medborgarna.

3. Hur kommunen aktivt avser att arbeta med markstrategi- och exploateringsfrågor i sina unika kulturmiljöer.

4. Hur arbetet mot miljökvalitetsmålet God bebyggd miljö kan ske, möjligheten att använda sig av arkitekttävlingar för att finna nya lösningar på viktiga utmaningar, och tydliggöra kommunens strävan att utveckla det som är unikt och nyskapande för just Simrishamns kommun.

5. Programmet ska möta upp mot vår tids krav och planläggningssystem och länka samman tidigare generationers berättelser med nya berättelser om livet i kommun.

6. Programmet ska ta hänsyn till de värdefulla kulturmiljöerna angivna i förslagskapitlet för varje ort.

7. Programmet ska inte bara utpeka enstaka byggnader men också sammanhängande kulturmiljöer, som till exempel gårdsmiljöer, vägsträckor och landskapsdrag, liksom utpeka känsliga kulturmiljöer runt kyrkorna. Detta för att skydda och utveckla dessa i ett långsiktigt perspektiv.

8. Programmet bör föreslå vilka av de riksintressanta fiskelägena och landskapskaraktärerna som behöver ett starkare skydd i form av områdesbestämmelser med utökad bygglovsplikt samt en prioriteringsordning för arbetet.

9. Naturbetesmarker, ängsmarker, vissa särskilt värdefulla landskapskaraktärer och landskapsdrag är en del av det värdefulla kulturarvet runt byarna. Dessa ska beaktas vid bedömning av byarnas bevarandevärde. Programmet ska behandla även mindre byar och bebyggelsemiljöer med höga värden.

10. Programmet arbetas fram i nära samarbete med invånarna, gärna med framtagandet av sociotopkartor som arbetsverktyg som en del av medborgardialogen. Tanken om Byahus och Hälsans stig bör föras in i programmet.

11. Programmet bör tydliggöra kopplingar mellan områden för näringsverksamhet, industri och övrig bebyggelse så att goda offentliga rum och stråk uppstår.

12. Kommun bör ange riktlinjer för hur man bör förhålla sig till konfliktpunkter som moderna tekniska lösningar för energianpassning för de kulturhistoriskt värdefulla byggnaderna och dess närmiljö.

13. En prioritieringsordning för vilka områden som först ska prioriteras och i vilken form säkerställande av kulturmiljön ska ske bör framgå av programmet.

14. Som en del av programmet bör ett förvaltningsöverskridande program för stadsförnyelse i Simrishamns stad tas fram (se förslag på innehåll i åtgärdsförslaget 3C).

15. Arkitektur- och kulturmiljöprogrammet ska utgöra ett tematiskt tillägg till översiktsplanen. Riktlinjerna för uppförande av takkupor och takfönster inom kustsamhällena i Simrishamns kommun ska utgöra ett tematiskt tillägg till översiktsplanen till dess att Arkitektur- och kulturmiljöprogrammet är antaget.

FOTO: SVEN WEITNER

SKOLAN

Att ha en bra skola är en lika viktig attraktionskraft för Simrishamns kommun som naturen, kulturen och det attraktiva friluftslivet. Studier visar att familjer idag i allt högre utsträckning väljer bostadsort och bostadsområde utifrån kvalitén på skolan och förskolan. Kommunen ska skapa förutsättningar för att barn och unga får en bra start i livet.

MÅL

En av pedagogikens huvuduppgifter är att entusiasmera till lärande och visa på fördelarna med samarbete mellan människor. Därför ska all planering och organisation av skolorna i kommunen ha som utgångspunkt att på bästa sätt stödja pedagogerna att realisera detta i sitt arbete.

Simrishamns kommun ska vara kommunen där man mår bättre. Där man trivdes som barn, dit återvänder man gärna. Vi behöver förändra vår demografi för att skapa en framgångsrik kommun som människor vill leva, bo och verka i. Utan unga, ingen långsiktig tillväxt. Kommunens förskolor och skolor ska ge barnen och eleverna de bästa möjligheterna och kunskaperna att utvecklas. Verksamheten inom förskolan, skolbarnsomsorgen och skolan ska präglas av likvärdighet och ge alla barn och unga samma förutsättningar för lärande.

BAKGRUND

I Simrishamns kommun finns både kommunal och fristående förskole-och skolverksamhet. Det finns idag tre högstadieskolor, två av de är friskolor, där elever i åk 7-9 undervisas. Gymnasieundervisning pågår på Österlengymnasiet och på Nova Academy i Simrishamns tätort.

Flera av kommunens egna skolenheter bedöms idag som för små på grund av vikande elevunderlag.

Eftergymnasiala utbildningar finns representerade i kommunen genom Österlenskolan för konst och design i Simrishamn, samt Solängsskolan i Hammenhög.

Framtidens skola

Simrishamn är del av den stora omvandling som skola, utbildning och lärande just nu genomgår på ett större och samhälleligt plan. Själva begreppet skola håller på att förändras. Skola kan inte längre sägas vara synonymt med en byggnad. Lärande sker både i och utanför skolan. Förändrade förutsättningar som främst drivits fram av IT-utvecklingen håller på att omforma skolans förutsättningar och arbetssätt. Simrishamns skolor finns med i denna process och det finns en stark drivkraft att se till att skolorna och det inre pedagogiska arbetet som bedrivs upplevs som modernt och relevant av eleverna. *”Utveckling och Förändring som tillstånd”* är ett begrepp som skolorna arbetar utifrån. Barns och ungdomars preferenser och levnadsvanor har också förändrats. Kraven på hur, var och när lärande kan och ska ske har förändrats, liksom förväntningarna på hur en skola ska se ut och vad utbildningen ska innehålla. Kunskap byggs utifrån en inre motivation till lärande som finns hos alla barn, ungdomar och vuxna. En av pedagogens huvuduppgifter är att entusiasmera till lärande och visa på fördelarna med samarbete mellan människor. Skolorna arbetar därför utifrån devisen *”Hjärnan vill ha KUL! - Kunskap, Utmaning och Lagarbete!”*.

PLANFÖRSLAG

Det råder idag ingen brist på skolbyggnader i kommunen. I planförslaget har därför inga nya markanspråk för förskole- eller skolverksamhet gjorts. Kommunen står i en situation där prioriteringar behöver göras utifrån prognosticerat elevunderlag och ekonomi.

En helt ny gymnasieskola med högskoleförberedande program har startat höstterminen 2014 och förlagts till de centrala delarna av Simrishamns tätort. I planeringen av utbildningen har det funnits ett nätverk med representanter från forskarvärlden, högskolorna och från näringslivet, både det lokala och rikstäckande.

Forskning visar att om man lär sig något med hela kroppen och alla sinnen så lagras kunskapen i minnet bättre än vid traditionell undervisning. Många barn rör dessutom för lite på sig idag.

Kommunen har rika tillgångar för att kunna bedriva utomhuspedagogik, detta i form av en varierande natur, arkeologiska fyndplatser, geologiska fenomen och ett välbevarat kulturlandskap. Landskapet och kulturmiljöerna bär spår av historia och samhällsutveckling.

Möjlighet att använda dessa tillgångar i undervisningen bör beaktas vid planering av skolmiljöer, offentliga så väl som privata.

Synergieffekterna är många; samtidigt som eleverna ägnar sig åt inlärning, kommer de ut i naturen, de får röra på sig, gruppen svetsas samman, samarbete tränas och det vanliga arbetet fungerar mycket bättre när man kommer in i klassrummet igen.

Kommunen planerar att starta en naturskola under 2015. Denna innebär att barn och unga i Simrishamns förskolor och skolor får tillgång till en unik plats för natur- och miljöstudier.

Naturskolan kommer tillsammans med Kiviks musteri AB, Marint centrum, Naturum och med hav och trädgårdsodlingar i närheten att bilda en unik miljö och helhet för intresseväckande natur- och utomhuspedagogik.

26

Skolan
Ställningstaganden

1. Inom planeringen görs ett antagande att inga nya lokaler för förskolor och skolor kommer att behövas. Den förväntade befolkningsökningen bedöms kunna inrymmas i dagens skolbyggnader.

2. Nya skolorganisationer kommer att möjliggöra ett bibehållet och stärkt lärande hos eleverna.

3. Fokus ska ligga på samutnyttjande av lokaler samt annat kreativt samarbete mellan olika verksamheter i stället för låsningar till tider och lokaler.

4. Förskolor som integreras med grundskolors lokaler medför färre elevtransporter och därmed minskad miljöpåverkan. Detta innebär en ökad social hållbarhet då man i största möjliga mån undviker miljöbelastning i denna form.

5. Kommunens skolverksamhet ska arbeta utifrån en holistisk syn med barnets hela skolgång och personliga utveckling för ögonen. I kombination med en god och inspirerande lärmiljö, elevinflytande och gemenskap, didaktiskt fokus och kollegialt lärande är skolan en förberedelse för de krav på kunskap, utmaningar och lagarbete samhället ställer på de unga vuxna medborgarna.

6. Lärande för framtiden bärs av de engagerade och kompetenta medarbetare som tillsammans arbetar för en förskola och skola där varje barn och elev beskriver sin dag som meningsfull. Vår viktigaste utmaning är därför att värna om samspelet mellan de unga och samhället där förändring som tillstånd i kombination med den upplevda kunskapen utmanar och kompletterar traditionen.

En levande samhällsdialog och flöden av moderna medier i skolan ska kännetecknas av ett barn-, elev-, och jämställdhetsperspektiv. Utöver lokala och regionala samarbeten skapas plattformar för nationella och internationella samarbeten. Barn och elever har tillgång till återkoppling i sitt lärande i digitala nätverk med pedagogiskt innehåll.

FOLKHÄLSA, SOCIAL HÅLLBARHET
- rekreation och fritid

Vår hälsa påverkas av många olika samverkande faktorer. Vissa har vi stort inflytande över själva, som exempelvis våra levnadsvanor, medan andra faktorer som arbetsvillkor och vår känsla av delaktighet och inflytande i samhället ligger på en mer strukturell och politisk nivå. Miljöerna vi vistas i, både de byggda och naturen omkring oss, har också stor inverkan på hur vi mår. Simrishamns kommun är full av fantastiska natur- och rekreationsområden som erbjuder avkoppling, återhämtning, fysisk aktivitet och upplevelser.

Målet - en god hälsa för alla

En god hälsa för alla - på lika villkor, är en viktig del i en hållbar samhällsutveckling. Det nationella folkhälsoarbetet handlar därför om att skapa de bästa samhälleliga förutsättningarna för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen.

Vår hälsa påverkas av olika saker som; biologiska faktorer, relationer, levnadsvanor och samhällsfaktorer. Alla dessa samverkar med varandra. Ett tydligt exempel på detta är långvarig arbetslöshet som kan påverka våra matvanor till det sämre vilket kan leda till ökad vikt som i förlägningen påverkar risken för hjärt- och kärlsjukdomar. Ju tidigare i orsakskedjan en insats sätts in, desto bättre, både för samhället och individen. Det gäller inte minst barns- och ungdomars ohälsa.

De nationella folkhälsomålen

Människan har såväl kroppsliga som själsliga och andliga behov. Denna helhetssyn utgör utgångspunkten för vår nationella folkhälsopolitik som består av elva målområden. Fyra av dessa bedöms som särskilt viktiga att prioritera i vår kommun: ***Ökad delaktighet och inflytande i samhället, Ökad fysisk aktivitet, Trygga och goda uppväxtvillkor*** och ***Ekonomisk och social trygghet.***

Delaktighet och inflytande

Att känna sig delaktig, tagen på allvar och lyssnad till är mycket viktigt för att vi ska må bra. Att kunna vara med och påverka samhällsutvecklingen och få bidra med sin kunskap, sin kompetens och sitt engagemang. Intresset för att engagera sig inom rådande politisk struktur och kultur idag är så lågt att det hotar demokratins framtid. Vi måste hitta nya sätt att praktisera demokrati. Simrishamns kommun vill gärna vara en progressiv kommun på den här fronten och öka medborgarinflytandet. Vi behöver hjälpas åt att komma med nya idéer och förslag på hur vi vill att vårt samhälle ska vara i framtiden. Med tanke på vilken stor andel kreativ befolkning kommunen har borde förutsättningarna vara mycket goda för att bedriva ett utvecklande demokratiarbete.

Medborgardialog och framtidsverkstäder

En viktig förutsättning för en välfungerande demokrati är att det offentliga samtalet fungerar. Det offentliga samtalet i dagens mediasamhälle tenderar att fragmentiseras allt mer och vi behöver slå vakt om att upprätthålla ett offentligt samtal på lokal nivå. Digitala såväl som fysiska plattformar för utvecklande samtal, medborgardialog och folkbildning ska främjas. Kommunen ska förstärka och utveckla medborgardialogen genom fler och förbättrade kommunikationskanaler. Att arbeta med ”Framtidsverkstäder” är ***en*** metod för att öka medborgarinflytandet. Metoden bygger på att man arbetar med ett övergripande tema, ett ämne eller ett tillstånd, man vill förändra eller utveckla för att få fram konkreta idéer och visioner.

Det är en viktig demokratifråga att lyssna lika mycket på ***alla*** medborgares behov och att inse att förutsättningarna när man ”praktiserar demokrati” inte alltid gynnar alla kategorier i samhället. Barn, unga och äldre tillhör de grupper som behöver få ett utökat medinflytande. Det krävs därför en ökad medvetenhet kring vilka forum och former för medborgardialog man väljer. Vilka brukar göra sina röster hörda och vilka hörs inte alls? Är allas behov i frågan belysta?

Ökad fysisk aktivitet

Frliluftsliv

Simrishamns kommun är full av områden med höga naturvärden, stränder, naturreservat och en fantastisk nationalpark. Här finns gott om tätortsnära rekreation, vadringsleder, stigar, cykelvägar och ett fåtal ridleder.

Fysisk inaktivitet anses idag vara en av de största hälsoriskerna för befolkningen och stressrelaterade

sjukdomar ökar. Friluftslivet är en av de viktigaste formerna för fysisk aktivitet. Ur ett barnperspektiv är det viktigt att det finns tillgängliga naturområden i närheten av skol- och boendemiljöer. Den folkliga kunskapen om naturens läkande kraft vid stresshantering, smärtlindring, krisbearbetning och mental återhämtning har idag ett brett vetenskapligt stöd. Barn, vuxna och äldre, alla påverkas vi positivt av att vara ute i naturen och röra på oss.

Planläggning för ökad fysisk aktivitet

Den fysiska miljöns planering och utformning kan på ett avgörande vis stödja en ökad fysisk aktivitet inte minst genom att erbjuda attraktiva rekreationsområden. I bebyggelsestrategin utpekas de ”gröna pauserna” i kustzonen. Med dessa pauser säkras tillgängligheten för ett fortsatt friluftsliv längs kusten.

Den fysiska planläggningen kan underlätta möjligheterna till vardagsmotion, som att kunna cykla eller gå till jobb (eller hållplats), eller att ha nära till träningsmöjligheter.

Nya cykelvägar föreslås i kommunen (läs mer i kapitel 2C). De ska koppla samman inlandsbyarna med varandra och med omgivande naturområden, med havet och med Centrum Simrishamn. Fler cykelvägar främjar även cykelturismen. Landskapet på Österlen har goda förutsättningar för att utveckla sitt nätverk av leder och stigar ytterligare. Ridsport är stort i kommunen men de utstakade ridvägarna relativt få. Det vore mycket gynnsamt att på sikt försöka binda samman de ridvägar som går och att beakta möjligheten att kombinera cykel- och ridleder vid nyanläggning. Denna typ av stråk kan inrymmas i åkerkanten och anläggas i ägogränser och dikeskanter, längs vattendrag, gamla vägar och järnvägsbankar.

Ekosystemtjänster är ett nytt begrepp som försöker beskriva de ekonomiska värdena på ”orörd natur”, kulturlandskap och fornlämningar. En utveckling av ekosystemtjänsterna kan exempelvis innebära nya möjligheter att arbeta med vandringsleder och ridleder vilket även skulle få positiva effekter på turistnäringen.

Hälsans stig - Tätortsnära rekreation

Tätortsnära rekreation är viktigt för hälsan, inte minst för äldre och småbarnsfamiljer. ***Hälsans stig*** föreslås därför i varje större ort. Hälsans stig ska vara en tätortsnära möjlighet att enkelt komma ut i orten och ut i naturen. Syftet är att ge både äldre och exempelvis barnvagnsekipage möjlighet till lättillgänglig rekreation och mötesplatser. Vindskyddade platser med bänkar på jämna avstånd, lämplig vegetation och belysning skulle ge varje stig sin egen speciella karaktär och också bjuda in till besök från andra orter.

Fritidsanläggningar

Kommunen har flera fritidsanläggningar för alla åldrar. Korsavadsanläggningen i Simrishamn är den största idrottsanläggningen med sporthallar, fotbollsplaner, en friidrottsarena, tennisplan och en simhall. Här finns även bowlinghall och en skjutbana i extern regi. Utöver kommunens egna anläggningar finns även andra aktörer och aktiva idrottsföreningar i kommunen som exempelvis Friskis och Svettis i Simrishamn med över 2200 medlemmar (2014).

Kommunen ansvarar också för tre utomhusbassänger och ett friluftsbad i Gyllebosjön. Det finns två kommunala motionsslingor, en i Bäckhalladalen utanför Simrishamn och en i Kivik vid Agdelund. Möjligheterna till golf är stora, med 2 banor i Vik. Det finns även minigolf i anslutning till campingplatserna vid Tobisvik och i Kivik.

Trygga och goda uppväxtvillkor

Trygga och goda uppväxtvillkor är avgörande för barns och ungdomars hälsa och för folkhälsan på lång sikt. Den ökande psykiska ohälsan bland barn och ungdomar bör uppmärksammas särskilt, liksom utvecklingen av barns och ungdomars levnadsvanor.

Kommunen har sedan 2008 en lokal barnombudsman som arbetar för att öka barn och ungdomars rätt- och möjligheter till inflytande i samhället. Alla barn har rätt att komma till tals och behandlas med respekt.

Barnkonventionen uttrycker bland annat barnets rätt till vila och fritid, lek och rekreation anpassad till barnets ålder samt rätt att fritt delta i det kulturella och konstnärliga livet. Det är också viktigt att barn och ungdomar involveras i den fysiska planeringen som en del av den demokratiska processen. Även att öka deras möjligheter till inflytande och delaktighet i samhället i stort är en viktig del i folkhälsoarbetet.

Enligt konventionen ska barn ha tillräckligt stor friyta lämplig för lek och utevistelser då en tomt tas i anspråk. Detta är viktigt att beakta, inte minst vid förtätning av tätorter, liksom vid utformningen av skolmiljön.

Ekonomisk och social trygghet

Ekonomisk och social trygghet är en av de allra viktigaste förutsättningarna för folkhälsan och en social hållbarhet. Det finns starka samband mellan en god folkhälsa och ett samhälle präglat av ekonomisk och social trygghet, jämlikhet, jämställdhet och rättvisa. Ekonomisk stress och social otrygghet orsakar ohälsa, framför allt psykisk ohälsa, och leder till ökad ojämlikhet.

Simrishamn är en relativt socialt robust kommun, med få utsatta grupper. Man kan inte peka på något särskilt socialt belastat område i någon ort. Arbetslösheten ligger på samma nivå som i resten av landet förutom i åldersgruppen 20-24 år där arbetslösheten är högre än i resten av landet.

I ett socialt perspektiv är tillgången på egen bostad en grundläggande trygghetsfaktor för både barn och vuxna. Målet är ett boendeutbud som kan tillgodose människors olika behov beträffande bostadens kostnad, storlek, tillgänglighet, och läge. Detta är något som är svårt att tillgodose genom nyproduktion, p.g.a. höga kostnader.

Gemenskap och meningsfulla sammanhang

Vår hälsa påverkas av hur våra sociala relationer fungerar i alla olika sammanhang; på jobbet, i skolan, i nära relationer, i kontakt med sjukvård och samhället i stort. Gemenskap med andra är ett djupt mänskligt behov. Vi utvecklas och mår bäst av att leva i gemenskaper som präglas av omtanke och ansvarstagande, där det finns tillit till att man vill varandra väl, det ger en stor trygghet. Segregering bör motverkas för att skapa en ökad sammanhållning i samhället.

En känsla av sammanhang och meningsfullhet är också viktigt för vår hälsa, dessa begrepp återkommer ofta när det gäller forskning om varför vissa människor klarar påfrestningar bättre än andra.

Att arbeta för en mer samlad bebyggelse genom förtätning, och mer blandade funktioner av bostäder/verksamheter bedöms ge positiva effekter för den sociala samvaron och tryggheten. Att stärka stråk och torgplatser bidrar till ökade möjligheter för mänskliga möten och sociala kontakter.

100 år i augusti 2013

Äldreomsorg och sjukvård

För äldre människor är det viktigt att få möjlighet att bo kvar hemma, inte minst för att det innebär stora sociala vinster och trygghet. De stödinsatser som kommunen erbjuder äldre syftar till att man ska kunna bo kvar hemma och leva ett aktivt, meningsfullt och självständigt liv under trygga förhållanden. Kommunen erbjuder också mötesplatser i form av dagcentraler och dagverksamheter där det finns möjlighet att äta och delta i gemensamma aktiviteter. Dessa mötesplatser finns i centralorten och i de största orterna. I ett folkhälsoperspektiv där man strävar efter att de äldre människorna ska kunna bo kvar i sin invanda miljö, är stöd till anhörig som vårdar närstående viktigt. Hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande åtgärder som friskvård och sociala aktiviteter kan öka de friska levnadsåren och minska risken för vårdberoende (läs mer om kommunens vårdboenden i kapitlet om Bostadsförsörjning).

Kommunens socialtjänst omfattar individ- och familjeomsorg, vård- och omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning. Vårdcentraler finansieras av Region Skåne och finns i Simrishamn, Borrby och Gärsnäs. Det finns därutöver ett sjukhus i kommunen och överenskommelser om samverkan mellan kommun och region.

Jämställdhet och diskriminering

All ojämlikhet och diskriminering måste bekämpas, det gäller inte bara diskriminering mellan könen utan även diskriminering som har sin grund i ras, hudfärg, etniskt eller socialt ursprung, funktionshinder, sexuell läggning, ålder, genetiska särdrag, språk, religion eller trosuppfattning eller socioekonomisk tillhörighet.

Om vardagslivet ska fungera lika bra för alla människor, kvinnor och män, behöver demokrati- och jämställdhetsfrågorna tas med redan i den översiktliga planeringen. Det är i vardagen som jämställdhet skapas - eller ojämställdhet vidmakthålls. Livsmiljöer kan bli mer jämställda om den översiktliga planeringen tillämpar ett vardagsperspektiv som tar tillvara erfarenheter från människor med olika livsstilar och förutsättningar. Ansvaret för att barnperspektivet beaktas i samband med att planer upprättas, ska ske i den fortsatta planläggningen med stöd i plan- och bygglagen.

Nationella och europeiska jämställdhetsmål

Kommunen har undertecknat den europeriska deklarationen för jämställdhet – den så kallade CEMR-deklarationen. Det innebär att kommunen har åtagit sig att arbeta för jämställdhet på regional och lokal nivå, med deklarationen som ett verktyg för att integrera jämställdhet i politiska beslut och praktiskt arbete. Kommunen har tagit fram handlingsplaner som syftar till att uppnå målen för CEMR-deklarationen. Avsikten är att se till att diskrimineringslagstiftningen efterlevs och att principer reglerade i internationella avtal omsätts i praktik på lokal och regional nivå.

Den nationella jämställdhetspolitikens mål är att kvinnor och män ska ha samma möjlighet att forma samhället och sina egna liv. Målet har preciserats i fyra delmål som ringar in de centrala jämställdhetsproblemen i samhället: ***En jämn fördelning av makt och inflytande***, ***Ekonomisk jämställdhet***, ***En jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet, Mäns våld mot kvinnor ska upphöra.***

Fler mötesplatser och byahus

Ett utvecklat lokalt kultur- och föreningsliv är viktigt för en social hållbarhet genom att det skapar förtroende, tolerans och tillit mellan människor. Det är därför viktigt att kommunen fortsätter att stimulera föreningslivet, befintliga mötesplatser och ideella insatser på ett framåtblickande och meningsfullt sätt.

Såväl skolor och dagcentraler som verksamheter och andra servicepunkter utgör viktiga mötesplatser som kan motverka segregation och utanförskap. I detta sammanhang vill översiktsplanen lyfta diskussionen om ett framtida ***”Byahus”*** i alla större orter och för alla åldrar, särskilt på orter där servicen kanske minskat eller är låg. Byahusen ska vara en s***amlingspunkt och mötesplats*** för olika aktiviteter. Möten, sociala evenemang, enklare former av träning, plats för distriktsköterska och friskvård, barntimmar m.m.

Policy för folkhälsoarbetet

En Policy för folkhälsoarbete ska tas fram som arbetas fram i samarbete med invånarna.I den kan tankarna om fler mötesplatser (***Byahuset)*** och vikten av tätortsnära rekreation (***Hälsans stig***) förankras och utvecklas. Framtagning av demografisk och könsuppdelad folkhälsostatistik, boendestatistik, in- och utflyttning, pendling, inkomstskillnader föreslås göras varje mandatperiod för att synliggöra brister och utveckling och möjliggöra utvärdering av genomförda åtgärder.

Allemansrätten och andra skydd

Några områden och stråk i kommunen är utpekade som riksintresse för friluftslivet. Det är områden och platser som lämpar sig extra bra för att erbjuda vila, rofylldhet, lek, motion, upplevelser och utsikt. Friluftsliv utövas även med stöd av allemansrätten (7 kap

Medianinkomster för män och kvinnor

beräknat på förvärvsarbetande i åldergruppen 20-64 år

	Män	Kvinnor	**Inkomstskillnader** mellan könen i kronor
VIK	**302 800**	**200 300**	**102 500 kr**
VITABY	**232 500**	**163 600**	**68 900 kr**
GÄRSNÄS	**281 400**	**216 300**	**65 100 kr**
HAMMENHÖG	**274 900**	**216 900**	**58 000 kr**
KIVIK	**312 800**	**248 300**	**64 500 kr**
S:T OLOF	**274 200**	**218 000**	**56 200 kr**
SIMRISHAMN	**277 200**	**221 000**	**56 200 kr**
Ö TOMMARP	**307 900**	**245 200**	**62 700 kr**
BRANTEVIK	**298 800**	**243 300**	**55 500 kr**
UTANFÖR TÄTORT	**278 200**	**228 400**	**49 800 kr**
SKILLINGE	**288 700**	**240 100**	**48 600 kr**
SIMRIS	**275 000**	**235 600**	**39 400 kr**
BORRBY	**266 800**	**219 100**	**47 700 kr**

Statistik från SCB 2012

1 § MB). Den allemansrättsliga arealen i Simrishamn ligger på mellan 30-40 procent av kommunens areal. Det finns dock starka exploateringsintressen och för att skydda naturområden hänvisas till riksintressen för friluftsliv enligt miljöbalkens trejde och fjärde kapitel. Enligt 3 kap. 6 § finns skyldighet för länsstyrelser och kommuner att särskilt beakta behovet av grönområden i tätorter och i närheten av tätorter. Det mest lämpliga för långsiktigt skydd av de utpekade områdena är naturreservat eller kulturreservat.

Förutom riksinstresset för friluftsliv finns även strandskydd 300 m upp från kusten vilket möjligör tillgängligheten för friluftsliv. Stora delar av kustområdet skyddas även genom landskapsbildsskydd och naturreservat.

VETA MERA:

Länsstyrelsens registerblad 1989-10-30, Rekreation och friluftsliv i Skåne. Länsstyrelsen i M och L län 1975.

Vård- och omsorgsplan för Simrishamns kommun, Plan och Bygglagen. WHO Global Network of Age-friendly Cities and Communities (www.who.int). Folkhälsostrategi för Skåne 2010-2013, Region Skåne. Region Skånes Regionala utvecklingsprogram 2009, Vård- och omsorgsplan för Simrishamns kommun. Barnkonventionen (http://unicef.se/barnkonventionen).

Europaåret för aktivt åldrande 2012 (http://europa.eu). Folkhälsoinstitutet: www.fhi.se

CEMR-deklarationen (Jämställdhet) www.charter-equality.eu, www.jamstall.nu, www.lst/skane (Länsstyrelsen Skåne om Jämställdhet)

Veta mer om rid- och pilgrimsleder i kommunen: www.ystadosterlensridled.se, www.svenskakyrkan.se

Utbildningsnivå

	Kommunen			Riket		
	M	KV	TOT	M	KV	TOT
Förgymnasial utbildning	22	13	18	16	12	14
Gymnasial utbildning	53	49	51	49	45	47
Eftergymnasial utbildning	24	36	30	33	41	37
Uppgift saknas	2	1	1	2	2	2
Totalt 100%	100	100	100	100	100	100
Antal 1000-tal	5	5	10	2789	2706	5495

Statistik från SCB 2010

Åldergruppen 20-64 år

Hemtjänst, antal vårdtagare

SIMRISHAMN, BRANTEVIK, BASKEMÖLLA, SIMRIS/ SIMRISLUND, GRÖSTORP, JÄRRESTAD, GLADSAX *med omland:* **391**

SKILLINGE *med omland:* **58**

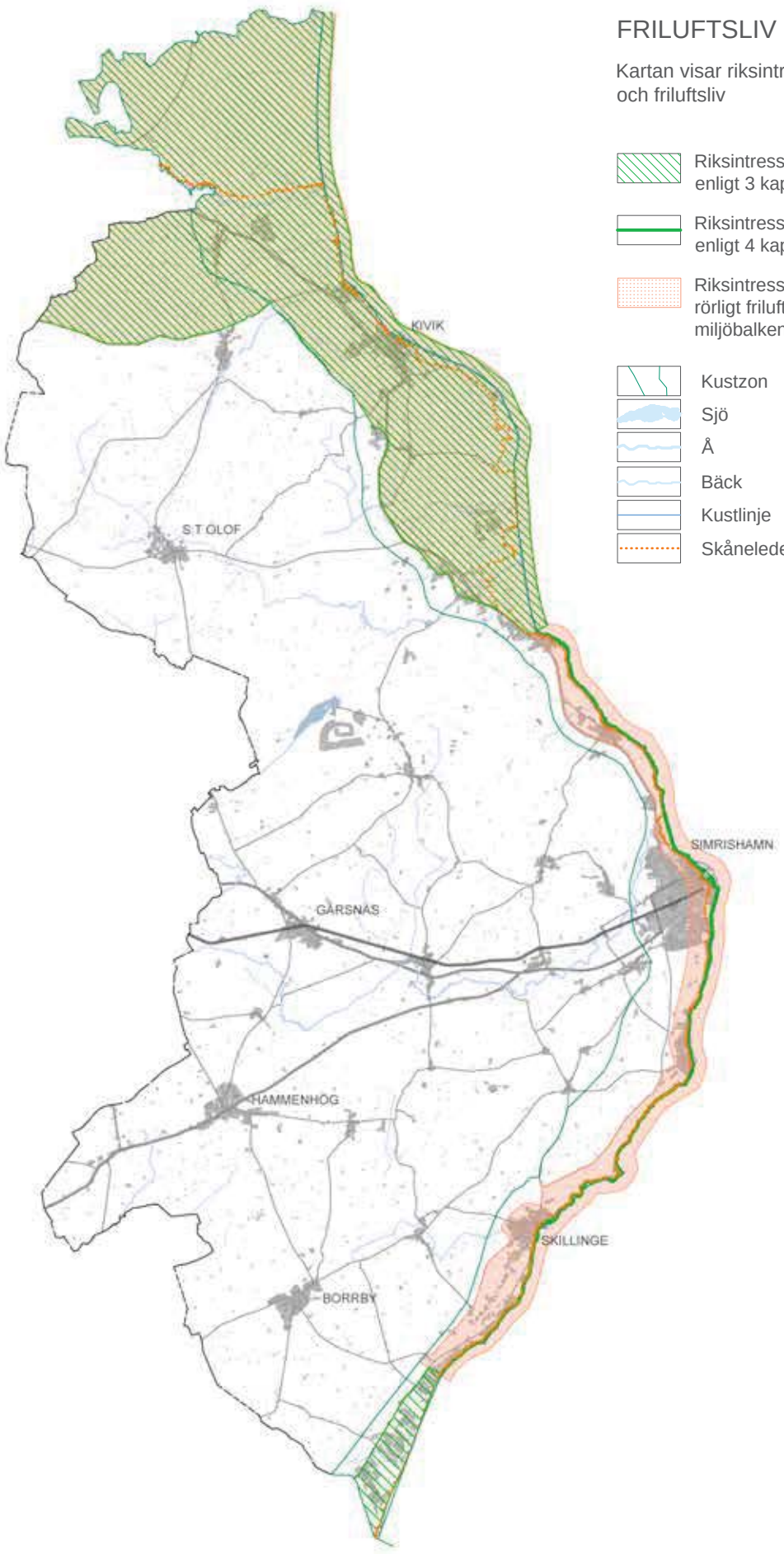
KIVIK, VITEMÖLLA, RAVLUNDA, VITABY *med omland:* **87**

GÄRSNÄS, Ö.VEMMERLÖV, Ö. TOMMARP, GYLLEBO *med omland:* **96**

BORRBY, *med omland:* **56**

HAMMENHÖG, VALLBY, HANNAS *med omland:* **55**

ST OLOF, RÖRUM, VIK *med omland:* **46**

FRILUFTSLIV OCH TURISM

Kartan visar riksintresseområde för turism och friluftsliv

- Riksintresse för friluftsliv (område) enligt 3 kap 6 § miljöbalken
- Riksintresse för friluftsliv (kustlinjen) enligt 4 kap miljöbalken
- Riksintresse för turism och rörligt friluftsliv enligt 4 kap 1,2 § miljöbalken
- Kustzon
- Sjö
- Å
- Bäck
- Kustlinje
- Skåneleden

RIKSINTRESSE FRILUFTSLIV

Länsstyrelsen har tillsammans med Naturvårdsverket pekat ut två områden i kommunen som riksintresse för Friluftsliv i kommunen.

Det finns två olika riksintressen för friluftsliv, ett med geografi som bestämmelser (riksintresse för det rörliga friluftslivet) utpekat enligt 4 kap. 1-2 §§ miljöbalken och ett som utpekas enligt 3 kap 6 § miljöbalken (riksintresse för friluftslivet).

Områden som utpekas som riksintresse för friluftslivet har som regel särskilda natur- och kulturkvaliteter och utmärks av variationer i landskapet samt att de är tillgängliga för allmänheten.

1. KUSTSTRÄCKAN ÅHUS-SIMRISHAMN-VIK MED STENSHUVUD-VERKEÅN (FL4):

Området har utomordentliga förutsättningar för natur- och kulturanknutet friluftsliv.

Urvalskriterier:
Intresseväckande natur- och kulturföreteelser, säregen omväxlande och tilltalande natur och landskapsbild, särskilt goda förutsättningar för bad, (lång sandstrand) vandring, strövande, cykling, odlingshistoriska miljöer, kulturminnesmärken i naturmiljö. De vidsträckta sandstränderna och avsaknaden av större exploateringar ger en karaktär av orördhet som är mycket viktigt för de samlade värdena.

Förutsättningar för att områdets värden skall bestå:
Ingen utökade bebyggelse eller anläggningar, bibehållen och förbättrad slåtter- och beteshävd i jordbruket, ökning av andelen lövskog, minskning av utsläpp i framförallt havet, bibehållen god tillgänglighet till stranden.

Områdets huvuddrag:
Området utgörs av Linderödsåsens avslutning i Söder med stenshuvud och Olserödshöjden. En stor grusformation går från Andrarum via Brösarps backar mot havet (Andrarumsåsen). Den genombryts av Verkeån. Rester av den östskånska heden m m. Sammanhängande sandstrand mellan Ahus och Kivik. Maglehems ora är ett av landets vackraste och mest strävvänliga bokskogsområden. Ahus, Degebergaområdet, Brösarp och Kivik har goda basanläggningar eller förutsättningar för sådana. Skåneleden genomkorsar området. Havängsdösen, Glimmebodagården och Andrarums alunbruk är några få exempel på de mänga enastående kulturminnena inom området.

2. KUSTSTRÄCKAN SANDHAMMAREN – MÄLARHUSEN – SIMRISHAMN (FL5):

Områdets huvuddrag:
Lättillgängligt dynlandskap med mycket fina badstränder.

Urvalskriterier (förutsättningar för områdets friluftsvärde): Särskilt goda förutsättningar för natur- och kulturstudier, strövande i bebyggda områden, bad.

Förutsättningar för att områdets värden skall bestå:
Ingen utökad bebyggelse eller anläggning. Minskade utsläpp i vatten. Området ingår även i Ystads kommun. De goda förutsättningarna för friluftsliv består av vandring, strövande, promenader, bad, båtliv, naturupplevelser, kulturupplevelser, fritidsfiske, fågelskådning, kiting/skärmflygning.

Beskrivning av områdets värden:
Kusten mellan Mälarhusen och Simrishamn präglas av långa sandstränder och systemet av strandvallar i sluttningarna ovanför stranden. Landskapet har en ålderdomlig karaktär med äldre gårdsbildningar och få inslag av nya moderna hus i det öppna odlingslandskapet. Naturbetesmarker med lång hävdkontinuitet förekommer. Fritidsbebyggelse ligger inne i tallplanteringarna. Riksintresseområdet är mycket välbesökt, inte minst sommartid. Det är lätt att sig med bil eller kollektivtrafik till knutpunkter inom området. Här finns ett stort antal övernattningsmöjligheter, t ex vandrarhem och campingplatser, och caféer, fiskerökerier och resturanger erbjuder ett varierat utbud av mat. Anläggningar för friluftslivet finns framförallt vid badplatser, naturreservaten och vid populära besöksmål. Stigar finns längs hela kuststräckan och Skåneleden löper längs kusten mellan Ystad och Simrishamn.

Förutsättningar för bevarande och utveckling av områdets värden:
Åtgärder, verksamheter och andra intressen som påtagligt kan skada områdets värden är särskilt bebyggelseexploatering inklusive förtätning av befintliga fritidshusområden. Hindrande bebyggelse och anläggningar i strandområdet kan skada värdena påtagligt liksom negativ visuell inverkan av t ex master och vindkraft.

RIKSINTRESSE FÖR TURISM OCH DET RÖRLIGA FRILUFTSLIVET

Förutom riksintresse för friluftsliv finns även riksintresse för turismen och det rörliga friluftslivet som utpekas kusten från Örnahusen söder om Skillinge till Åhus, enligt 4 kap 1 och 2 §§ miljöbalken. Inom detta områden skall turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets intressen särskilt beaktas vid bedömningen av tillåtligheten av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön. Exploatering och andra ingrepp i miljön får komma till stånd endast om det sker på ett sätt som inte påtagligt skadar områdets natur-och kulturvärden, samt inte möter något hinder enligt 2-8 §§. Bestämmelserna utgör inte hinder för utveckling av befintliga tätorter eller det lokala näringslivet.

Andra riksintressen som berörs:
Området berörs av riksintresse för naturvården N71 Kusten Stenshuvud-Vik-Simrishamn, N66 Verkeån med dalgång, Kusten Simrishamn – Nybrostrand N 72 samt av riksintresse för kulturmiljövården L:5 Baskemölla, L:6 Vik, L:7 Kivik, L:8 Haväng-Vitemölla och L:10 Andrarum-Kristinehov.

Åldersfördelning befolkning

Ålder	Kommunen	Riket
0-6	5	8
7-15	9	10
16-19	5	5
20-24	5	7
25-44	17	26
45-64	30	26
65-79	20	13
80-	8	5
Totalt %	100	100
Antal (1000)	19	9416

Folkmängd 31 dec 2010

Förvärvsarbetande

Andel (%) av alla i resp. ålder

	Män	Kvinnor	Totalt
KOMMUNEN			
20-24 år	61	54	58
25-44 år	82	78	80
45-64 år	76	71	74
20-64 år	77	72	74
RIKET			
20-24 år	53	52	52
25-44 år	80	77	78
45-64 år	78	75	76
20-64 år	76	73	75

Statistik från SCB 2009

Pendling

	Män	Kvinnor
INPENDLING	706	754
från övriga kommuner i länet	622	697
från övriga län	84	57
UTPENDLING	1447	1034
till övriga kommuner i länet	1240	949
till övriga län	207	85
NETTOPENDLING	-741	-280

Statistik från SCB 2009 Antal i åldern 16 år och däröver

Folkhälsa, social hållbarhet, rekreation och fritid
Ställningstaganden

1. Bebyggelsestrategi för Simrishamns kommun ska följas. Hållbarhetsperspektivet och det demokratiska perspektivet ska integreras i samhällsbyggandet. Tillgänglighet för alla grupper är viktigt. Bebyggelsestrategin syftar till att främja god service på orterna.

2. Riksintresse friluftsliv: Kommunen godtar gällande riksintressens avgränsning för friluftslivet och avser att undvika sådana åtgärder som kan hindra allmänhetens möjligheter att utnyttja områdena för friluftsliv. Kommunen ska verka för åtgärder som kan stärka friluftslivets intressen i enlighet med bebyggelsestrategin.

Delaktighet och inflytande i samhället

3. En policy för medborgardialog har föreslagits. Den ger möjlighet att skapa nya former för medborgarnas delaktighet och valmöjligheter. Målet är att integrera medborgarna i styrprocess och verksamhetsutveckling.

4. Policy för folkhälsoarbetet föreslås. Den kommunala verksamheten bör stå i fokus för policyns inriktning. Denna bör arbetas fram i nära samarbete med invånarna, gärna med framtagandet av sociotopkartor som arbetsverktyg.

Som en del av både medborgardialogen och folkhälsoarbetet föreslås:

- Ett ”Byahus” i orterna som drivs av exempelvis det lokala föreningslivet som en mötesplats som möjliggör samverkan mellan alla åldrar.
- Varje mandatperiod ska demografisk och könsuppdelad folkhälsostatistik, boendestatistik, in- och utflyttning, pendling och inkomstskillnader tas fram, redovisas och utvärderas.

Ökad fysisk aktivitet

5. Kommunen ska medverka till att utveckla ”Hälsans stig” konceptet (tätortsnära rekreation) med vindskyddade platser, bänkar på jämna avstånd, naturupplevelser, trygga mötesplatser och belysning för att bjuda in till besök. Utgångspunkt tas i förslag till strategi för grönstruktur under varje basort.

6. Kommunen förespråkar även möjligheterna för rekreationsstråk, där exv. beträdor genom det öppna jordbrukslandskapet tas tillvara.

8. Cykelvägar som sammankopplar inlandsbyarna med varandra, med naturområden, havet och med Centrum Simrishamn föreslås. Dessa ska utgöra en del av utvecklingen av cykel- och ridleder som Region Skåne planerar för att stärka upplevelseturism och kulturturism i Nordöstra Skåne.

Ekonomisk och social trygghet

9. En del av bebyggelseutvecklingen sker genom att tillmötesgå behovet av äldreboende i den fortsatta planläggningen i anslutning till redan befintliga äldreboenden i Kivik, Skillinge, Hammenhög och Gärsnäs.

10. Utbygganden av trygghetsbostäder ska ske i centralorten Simrishamn och i de orter där det finns ett brett utbud av samhällsservice.

12. Följande riktlinjer för en långsiktig social hållbarhet ska tas hänsyn till i den vidare detaljplanläggningen:

- Underlag till god service i basorterna möjliggörs genom bebyggelsestrategin.
- Funktionsintegrering av bostäder, service, arbetsplatser, mötesplatser och fritidsinrättningar förespråkas. Detta bedöms leda till mer levande miljöer hela dygnet, trygghet och service och integrering av barn- och äldreomsorg.
- Diskussion om möjligheten att anordna ”Byahus” och flexibilitet i utnyttjandet av bostäder och lokaler.
- Större variation i upplåtelseformer, kostnader och storlekar på bostäder.
- Utvecklad kollektivtrafik.

FOTO: HENRIK LUNDSTRÖM

FOTO: MARTIN STOLTZE

KULTUR

Simrishamn lockar till sig kreativa, initiativrika människor inom såväl kultur och design som forskning och teknik. Detta leder till framåtdrivande korsbefruktningar som gör kommunen levande och idérik.

MÅL

Simrishamns kommun ska vara kommunen där man mår bättre. En anledning till att man trivs bättre i Simrishamns kommun är det rika kulturutbudet. Kulturen skapar möten och är också grogrund för innovationer och tillväxt.

Arbetet med kulturfrågor ska utgå från de nationella kulturpolitiska målen om att alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. ***För att uppnå de nationella kulturpolitiska målen ska kulturpolitiken främja:***

- *Allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor.*
- *Kvalitet och konstnärlig förnyelse.*
- *Ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas.*
- *Internationellt och interkulturrellt utbyte och samverkan.*
- *Särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur.*

Vi ska uppmuntra den drivkraft och kompetens som finns inom kulturområdet. Vi ska lyfta kultursektorn som en viktig faktor för livskvalitet och nytänkande när vi skapar möjligheter för etablering och utveckling av tillväxtföretag och projekt. I Simrishamn är kulturen en dynamisk, utmanade och obunden kraft med yttrandefrihet som grund, som lockar till inflyttning.

Utgångspunkten är att olika former av samverkan kring kulturfrågor gynnar utveckling, kreativitet och mångfald i samhället.

BAKGRUND

Österlen förknippas med kultur, i dess vidaste bemärkelse. Simrishamns kommun upplevs av både boende och besökare som en kreativ knutpunkt där man vill vara och verka. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet bör ges större utrymme i samhälls- och demokratiutvecklingen. Konstnärlig kompetens innefattar förmågan att inspirera, väcka nya tankar och att visualisera.

Kulturella och kreativa näringar

De kreativa och kulturella näringarna är växande näringar, med upplevelser som en viktig del. Simrishamn är en av norra Europas mest kulturarbetartäta kommuner! (flest antal kulturarbetarföretag i förhållande till totala antalet företag).

I kommunen finns många kulturarbetare. De unika kulturmiljöerna och traktens säregna ljus, närheten till stillhet och fantastisk natur är gynnsamma faktorer för skapande.

Föreningslivets initiativ och många olika privata aktörer skapar ett brett utbud. Som exempel finns tre digitaliserade biografer, Skillinge teater, musikfesten Backafestivalen, filmveckan i Kivik, Kivik Art Center och Borrby Bokbys evenemang. Kiviks marknad är också ett utryck för kultur.

Världens första konstrunda startade här 1968 av några konstnärer bosatta i Maglehem. År 2013 var första året för Litteraturrundan som bygger på samma koncept.

Kommunens kulturverksamhet

Kommunens egen verksamhet inom kultur och fritid är biblioteksverksamhet i Simrishamn. Ytterligare bidrag kommer att ses över till föreningar och kulturverksamhet främst riktad till barn, Österlens museum och Bénka -dí (ungdomsverksamhet).

Kommunen har Kulturpedagogiskt centrum som omfattar Kulturskola, Kulturgaranti för grundskolan samt ansvar för kultur i förskolan och på fritids. Kulturskolan är en av Skånes främsta med stor bredd och kompetens. Kulturgarantin är unik i sitt slag och har varit modell i en rad andra kommuner i landet. Arbetet i Kulturgarantin omfattar samtliga årskurser i grundskolan och innebär att fast anställda kulturpedagoger arbetar direkt med eleverna i eget skapande och reflektion men även med fortbildning och handledning till lärarna. Eleverna garanteras även att ta del av minst en kulturupplevelse av professionell art varje läsår. Syftet med Kulturgarantin är att säkra alla elevers tillgång till kultur som upplevelse och uttryck och även stödja skolans arbete med elevernas måluppfyllelse.

För barn och unga finns också Ungdomens hus (Bénka-dí).

Scen Österlen är en aktiv och inarbetad förening som organiserar och producerar teater, sång, musik, dans för och med barn och ungdomar.

Österlen skolan för Konst och Design är en eftregymnasialutbildning som också fungerar som en mötesplats för utbyte mellan olika konstformer.

Österlens museum drivs i kommunal regi och berättar om Österlens historia i relation till nutid och framtid i utställningar, program- och skolverksamhet och föreläsningsserier. Museet arbetar också med strategiska frågor som rör kulturmiljövård, tillväxt och turism. I museets vård finns 230 000 arkivalier och föremål som ska dokumenteras, digitaliseras och vårdas. Föremålen är insamlade under snart 100 år och samlingarna innehåller idag allt från foton och brev till kläder, andra textilier, möbler och vagnar. Föremålen ägs av Föreningen för fornminnes- och hembygdsvård i sydöstra Skåne. Österlens museum arbetar också aktivt med fornvård runt om på Österlen i olika projekt. I Fornfadderprojektet kan den som önskar vara delaktig i vård av en fornlämning.

Planförslag

I planförslaget har inget specifikt markanspråk avsatts för kulturområden eller anläggningar.

Kulturplanering ska användas som en metod för att föra in det kulturella perspektivet i samhällsplaneringen och samhällsutvecklingen. Vi ska arbeta strategiskt med att integrera de kulturella resurserna i den traditionella planeringen.

Kulturarvet som vi har att bevara och utveckla används som en kulturell resurs i planeringen av vårt framtida samhälle. Samnyttjande mellan evenemang kan stärka kommunens profil, som exempel skulle Kiviks marknad kunna nyttjas för flera typer av storskaliga utomhusarrangemang.

Turism och kultur är två verksamheter som står varandra nära och vi ska arbeta för ökad samverkan mellan områdena. Ett skånskt hällristningscentrum kring våra hällristningar och övriga fornlämningar från bronsåldern och andra förhistoriska perioder, skulle innebära ett nytt besöksmål. Det skulle kunna locka fler besökare till Österlen, och ge såväl boende som besökare en djupare förståelse för platsen och allas vårt ursprung samt skapa tillväxt i kommunen.

Vi ska ta tillvara befintliga mötesplatser och utveckla nya. Kultur har en positiv inverkan på det kreativa och innovativa klimatet i kommunen och bidrar till förnyelse även inom andra näringar.

Genom att utveckla satsningen på barn och ungas kulturutövande i Kulturskolan, Kulturgarantin och Ungdomens Hus lyfter vi Simrishamns kommun som en spjutspetskommun för barn och ungas tillgång till kultur.

VETA MER:

Regional kulturplan för Skåne (2013-2015),
Kulturmiljöprogram för Skåne - Länsstyrelsen,
Region Skånes Regionala utvecklingsprogram 2009.

FOTO: EVELYN THOMASSON

FOTO: HENRIK LUNDSTRÖM

FOTO: HENRIK LUNDSTRÖM

Kultur
Ställningstagande

1. Kulturplanering ska användas som en metod att föra in kulturella perspektiv i samhällsplaneringen där kommunen ska arbeta i överensstämmelse med de nationella kulturpolitiska målen.

2. De rika möjligheterna till kultur ska stödjas och uppmuntras till gagn för våra medborgare och kommunens tillväxt men också ur ett näringslivsperspektiv genom att bredda och fördjupa kulturutbud och kulturprojekt som bidrar till att levandegöra vår bygd och nyttjar våra miljöer och tillgångar.

3. Kulturen och kulturarbetet är en väsentlig del av folkhälsan och det bör belysas och befästas i den föreslagna policyn för folkhälsoarbetet som ska tas fram i nära samarbete med medborgarna. (se kap. Folkhälsa).

4. Nytt Arkitektur- och kulturmiljöprogram föreslås. Av detta bör bl.a. framgå hur kommunen kan främja att de offentliga rummen i orterna används som mötesplatser och för kulturevenemang och installationer. (se Arkitektur- och kulturmiljöprogrammet)

5. Målet ska vara att avsätta 1 procent av byggkostnaderna för konstnärlig utsmyckning vid offentlig nybyggnation samt vid sådan om- och tillbyggnad som medför en utveckling av byggnadernas användning. Prövning ska ske från fall till fall.

6. Kommunen ska aktivt arbeta för att marknadsföra Simrishamns kommun och varumärket Österlen utifrån ett kulturperspektiv och som en av norra Europas mest kulturarbetartätaste kommuner (flest antal kulturarbetarföretag i förhållande till totala antalet företag).

Sjöfarten och fisket är en viktig och fantasieggande del av vår historia och identitet. Båtar har tysta glidit ut och in i våra hamnar i hundratals år. Hamnar som lockar med sina öppna portar ut mot horisonten och världshaven. ***Under 1800-talet fanns inte mindre än ca 700 fartyg i dessa hamnar - Sveriges största segelflotta.***

FOTO: JAKOB RAVN

FOTO: JENNY HARGNE

NÄRINGSLIVET

Vardagen ska vara god för Simrishamns invånare hela året om: En bättre vardag – var dag. Detta uppnås genom att öppna för innovation, forskning och företagande. Vi ska uppmuntra den drivkraft och kompetens som finns i näringslivet. Vi ska skapa möjligheter för etablering och utveckling av tillväxtföretag och projekt som skapar arbetstillfällen och nyttja de tillgångar miljön ger oss. Vi ska använda medel och resurser till utvecklingsprojekt baserade på unika värden och innovation.

MÅL

Simrishamn lockar till sig kreativa, initiativrika människor inom såväl kultur och design som forskning och teknik. Detta leder till framåtdrivande korsbefruktningar som gör kommunen levande och idérik och lockar yngre inflyttare. Tradition och historia vårdas, samtidigt som siktet är ställt på framtiden.

Hållbart nyttjande av landskapets resurser är grundförutsättningen för en positiv utveckling på landsbygden. Flera av de satsningar som görs inom lantbruksverksamheter och landskapsvård förutsätter att det finns en samordning mellan olika sektorer och att intressekonflikter är hanterade.

Kommunen arbetar aktivt med de olika marina satsningarna som Marint centrum, KIMO, Sydkustens Fiskeområde, Östersjöinitiativet med flera som alla utgör framtidssatsningar rörande miljö och tillväxt inom näringslivet.

Kommunen har också en roll att spela som områdets största arbetsgivare, att tillsammans med övrigt näringsliv och aktörer på bostadsmarknaden tydliggöra styrkorna i Simrishamn och Österlen.

BAKGRUND

Utmärkande för näringslivet i Simrishamns kommun är att det finns en hög andel nyföretagare. Branschbredden är stor vilket gör oss mindre sårbara i konjunktursvängningar. Simrishamns kommun har många kvinnliga företagare och företagare i olika åldrar. Detta, tillsammans med ett aktivt och konkret näringslivsarbete ledde till att Simrishamn blev ”Årets nyföretagarkommun” 2014.

Basnäringarna är flera och en del av kommunens kulturhistoria, inte minst sjöfarten och fisket, som har satt sin prägel på kustorterna. I fiskerinäringen finns i dag 60 registrerade företag som sysselsätter omkring 350 personer. Den i särklass enskilt största ***branschen*** är jordbruket med ca 650 registrerade företag. Därefter kommer de i storlek jämbördiga branscherna företagstjänster, handel, byggverksamhet och hantverk med ca 300 företag per bransch. Tillverkningsbranschen och kultursektorn är ungefär lika stora med ca 170 företag vardera.

Vård- och omsorgssektorn är också stor i kommunen, med närmare 600 anställda. En sektor där det borde finnas en stor utvecklingspotential.

I ett regionalt sammanhang har jordbruksmarken en viktig funktion då ca 30 procent av råvarorna i den svenska livsmedelsindustrin kommer från Skåne. Tillsammans med skogsindustrin står jordbruket för cirka 18 procent av sysselsättningen i länet och 10 procent av Skånes BNP.

Livsmedelsindustrin i Simrishamn är omfattande och bred. Jordbruket och fruktodlingen är en viktig och identitetsskapande näring för kommunen, kringverksamheterna är många, t.ex. lokalt förädlade råvaror, maskinstationer, hantverkare, och service och säsongspersonal. Österlen är Sveriges största äppelproducent.

På slätten i kommunens södra delar finns mycket bördig jordbruksmark. I det norra backlandskapet drivs enheterna ofta som mindre fritids- eller deltidsjordbruk. Även skogsbruket är viktigt och bidrar till en levande landsbygd på Österlen. För landsbygden står Skåne sammantaget, på grund av sin stora råvaruproduktion för en stor del av näringsutsläppet i vattendrag och sjöar.

Endast 3 procent av åkerarealen i Skåne är certifierad ekologisk odling, vilket är betydligt mindre än den nationella målsättningen på 20 procent.

I Skåne arbetar drygt 15 procent inom industrin och knappt 20 procent inom handel.

Levande landsbygd

Våra näringar är en del av vår identitet och skapar lokal förankring. De traditionella basnäringarna, turismen, fisket och jordbruket, har tillsammans potential att skapa plattform för olika typer av integrerade och nyskapande entreprenörskap för landsbygdsutveckling - En levande landsbygd. Turismen genomsyrar många verksamheter i kommunen och utgör ofta en drivkraft för inflyttning av åretruntboende.

Turistnäringen

Omfattande natur- och kulturvärden och stora sammanhängande rofyllda skogsområden och oexploaterade strandområden gör Simrishamn och Österlen till en turism- och rekreationsmagnet med ytterligare potential att växa.

Simrishamns fritidshamn invigdes i mitten av 1980-talet med 221 fasta säsongsplatser 60–80 gästbåtsplatser och 100–150 utvecklingsbara båtplatser. Sammanlagt kommer årligen 6000 besökande båtturister till kommunen, flertalet med Simrishamns hamn som mål. Varje år utgår 3000 trollingfiskare (sportfiskare) från Simrishamns hamn, framför allt under vinterhalvåret.

Det omfattande fritidsboendet präglar också kommunens näringsliv då sommarhusen i allt högre utsträckning är bas för kvalificerat distansarbete i en inspirerande miljö. Kulturlivet är rikt och många framstående kulturutövare har sin bas här.

Fiskerinäringen

Simrishamn har Sveriges största fiskehamn, räknat till värdet av landad fisk, med flera kringnäringar. Idag finns det två landningshamnar, Simrishamn och Skillinge. Simrishamn fiskehamn har en historia som sträcker sig tillbaka ända till 1500-talet. Sedan 1990-talet kan hamnen ta emot stora, moderna fisketrålare och användas som frakthamn för upp till 90 meter långa båtar. I dag finns 45-50 Simrishamnsregistrerade båtar (SIN) och med övriga fiskefartyg är sammanlagt 60-70 båtar verksamma i området.

FOTO: JAKOB RAVN

I Simrishamns kommun finns andra fiskelägen och hamnmiljöer som Brantevik, Baskemölla och Vitemölla, med stor utvecklingspotential som mötesplatser och handelsplatser för lokalproducerad mat, matkultur och besöksmål.

Det storskaliga fisket har emellertid lett till att förutsättningarna för det lokala fisket har drabbats negativt. Simrishamns kommun är medlem i KIMO Baltic Sea och Sydkustens fiskeområde, med ett omfattande samarbete på både lokal och regional nivå.

Marint centrum

Marint centrum ligger i Simrishamns hamn och fungerar både som en lokal och regional plattform för entreprenörer, kunskapsinstitutioner, organisationer och offentliga aktörer för att främja kunskap, innovationer och goda resultat inom den marina miljön. Region Skåne har valt att förlägga koordineringsfunktionen för Skånes Hav- och Vatten till Marint Centrum. En del tjänster levereras i samarbete med extern expertkompetens, bland annat från Ideon Innovation, Nyföretagarcentrum och IVL Svenska Miljöinstitutet.

Framtidens landsbygd

Idag importeras nära hälften av all mat som konsumeras i Sverige. Samtidigt befinner sig det skånska lantbruket i en betydande förändringsprocess. De senaste tio åren har 17 procent av länets lantbrukare upphört med sin lantbruksverksamhet.

Även framtida klimatförändringar kommer sannolikt ha stor inverkan på landsbygden. Det kan innebära att den jordbruksmark som finns i kommunen kommer att få en ökad betydelse i såväl ett nationellt som globalt perspektiv. Dagens samhälle, med långväga transporter och globala livsmedelsflöden, kan komma att förändras. En tydlig förändring av markanvändningen förutses på landsbygden, genom omstruktureringar där jordbruk slås samman till storskliga enheter, nya markanspråk för energiproduktion, samt utveckling av stora anläggningar till förädlingsindustrin.

En motsatt trend är utvecklingen där lokalt odlade livsmedel och småskalighet ökar i betydelse. Det är troligt att denna utveckling kommer att förstärkas i framtiden. En sådan utveckling skulle få positiva effekter på Österlen som bygd med sitt rika och diversifierade odlingslandskap. Därför är det av största vikt att den goda åkermarken undantas från exploatering.

Fiskerinäringen står idag inför stora utmaningar med hänsyn till tillgången på fisk och hot mot vattenmiljön.

Riksintressen

Jordbruksmark har inte status av riksintresse, men ses som en resurs av nationellt intresse och regleras enligt 3 kap. §4 i Miljöbalken.

Skyddsvärda natur- och kulturmiljöer bildar basen i attraktionsvärden för turism och åretruntboende. Riksintressen för natur och kultur och friluftsliv återfinns i översiktsplanens kap. 3B. Dessa riksintressen bedöms inte påverkas negativt eftersom bebyggelsestrategin reglerar stora delar av kusten genom de nio gröna pauserna. *Områden av betydelse för **riksintresse för yrkesfisket** regleras enligt 3 kap 5 § Miljöbalken och bedöms efter:*

- *Fångstplatser med omfattande fiskeaktivitet eller unika förutsättningar för visst fiske.*
- *Lekområden för kommersiellt viktiga arter av fisk eller skaldjur.*
- *Uppväxtområden för kommersiellt viktiga arter.*
- *Vandringsstråk för kommersiellt viktiga arter.*

Simrishamns hamn och Skillinge hamn omfattas av ***Riksintresse för landningshamnar för yrkesfisket:*** Bedömningen av vilka hamnar som är av riksintresse baseras på landningsvärde och/eller antalet fartyg, samt tonnage som nyttjar hamnarna som hemmahamn inom respektive län.
Fiskeområde 43 är utpekat som riksintresse för yrkesfisket och ligger delvis inom Simrishamns kommun. Dessutom är huvudfarlederna som leder till hamnarna av riksintresse. Riksintresse för sjöfart har pekat ut en farled i kommunens södra kustområde som inseglingsled. Sjöfartens riksintresse enligt 3 kapitlet 8 § bedöms inte hotat av översiktsplanens övriga intressen. För bedömning om planförslagets påverkan på riksintressen hänvisas till förslagskapitlets konsekvenskartor.

Miljökvalitetsnormer för fiskvatten:
Miljökvalitetsnormer och riktvärden för fiskevatten gäller i utvalda sjöar och vattendrag i hela landet. Syftet med normerna är att skydda eller förbättra kvaliteten på vattnet så att fiskbestånden upprätthålls. I Simrishamns kommun finns inga av dessa utvalda sjöar.

PLANFÖRSLAGET

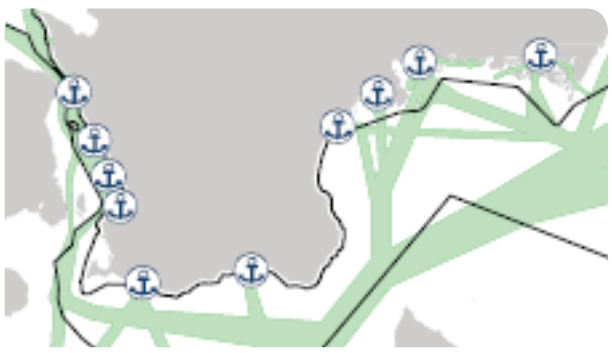
Planförslaget föreslår ett antal nya utredningsområden för näringsverksamhet framförallt i Simrishamn och Kivik. Campingen i Kivik föreslås kunna utvecklas åt väster.

En prioritering som görs är att låta spårreservat för godsspår upphöra i industrihamnen i Simrishamn. På det sättet frigörs möjligheter till den framtida utvecklingen av stationsnära blandad bebyggelse samt utveckling av industrihamnen i Simrishamn. Omlastningsterminaler för godstransporter hänvisas istället till mark i den västra utkanten av Simrishamn.

Att förbättra kollektivtrafiken och underlätta arbetspendlingen är viktigt för tillväxten.

RIKSINTRESSE SJÖFARTEN

Riksintresseanspråk för sjöfarten enligt 3 kap Miljöbalken

RIKSINTRESSE YRKESFISKET

Riksintresseanspråk för yrkesfisket enligt 3 kap Miljöbalken

Markavsättning har gjorts för dubbelspår längs järnvägen.

Att ytterligare förbättra direktkommunikationerna till regionens flygplatser bedöms som strategiskt viktig för pendlingsmöjligheterna utanför regionen och föreslås som en del av trafikplaneringen i SÖSK.

Många verksamheter i kommunen bedrivs med utgångspunkt i hemmet. Efterfrågan på företagshotell och framtida gemensamhetslokaler för företagare kan komma att öka, där exempelvis äldre befintliga byggnader i orterna skulle kunna användas.

Näringsverksamhet inom energisektorn bedöms ha stor potential framförallt inom förnyelsebar energiproduktion. Avsättning av mark för sådan verksamhet är reglerad genom vindkraftsplanen. För solenergiproduktion finns inte samma hårda regleringar. Någon avsättning av mark för solenergiproduktion bedöms därför inte nödvändig.

KONSEKVENSER

Generellt bedöms de utpekade utredningsområdena för industri och blandad bebyggelse i stort bidra till en samlad bebyggelse, närhet till större transportleder och därmed en långsiktigt hållbar utveckling. I planförslaget har avvägning gjorts mellan exempelvis exploatering av jordbruksmark i anslutning till kustorterna och möjligheten att utveckla tätorten, där vikten av att kunna bibehålla och stärka orten som näringslivs- och servicepunkt har getts företräde.
Intressekonflikt finns mellan utveckling av industriområdet i den västra utkanten i Simrishamn och den vattentäkt som ligger i anslutning.
Simrishamns hamns industriområde utgör konfliktpunkt för utbyggnad av kv. Skansen och Europanområdet där miljöfarlig verksamhet i hamnen kräver vissa säkerhetszoner framförallt för brännbara gaser och vätskor.

Riksintresset för yrkesfiske påverkas av olika typer av utsläpp, dels genom ytvattenavrinning från åar, dels från reningsanläggningar, men också av totalförsvaret. Militärens övningar på Ravlunda skjutfält innebär restriktion för fisket. Och nedskräpningen av havsbotten från ammunition och annat material bedöms också ha negativ inverkan.

Ekologisk balans och en hållbar miljö i havet står till viss del i konflikt med behovet av fiskeriverksamhet och fartygstransporter, samt olika landbaserade verksamheter med framförallt näringsutsläpp från jordbruket med utsläpp till hav och vattendrag. Konflikten mellan yrkesfisket och fritidsfisket bedöms inte vara allvarlig.

Konflikt mellan riksintressen för landningshamnar kan även komma att ske vid angränsande markanvändning som bostäder, men även omvänt ger hamn- och fiskerinäringens begränsningar för annan markanvändning famför allt genom brandfarliga gaser vid isframställning i hamnar samt säkerhetsavstånd för buller.

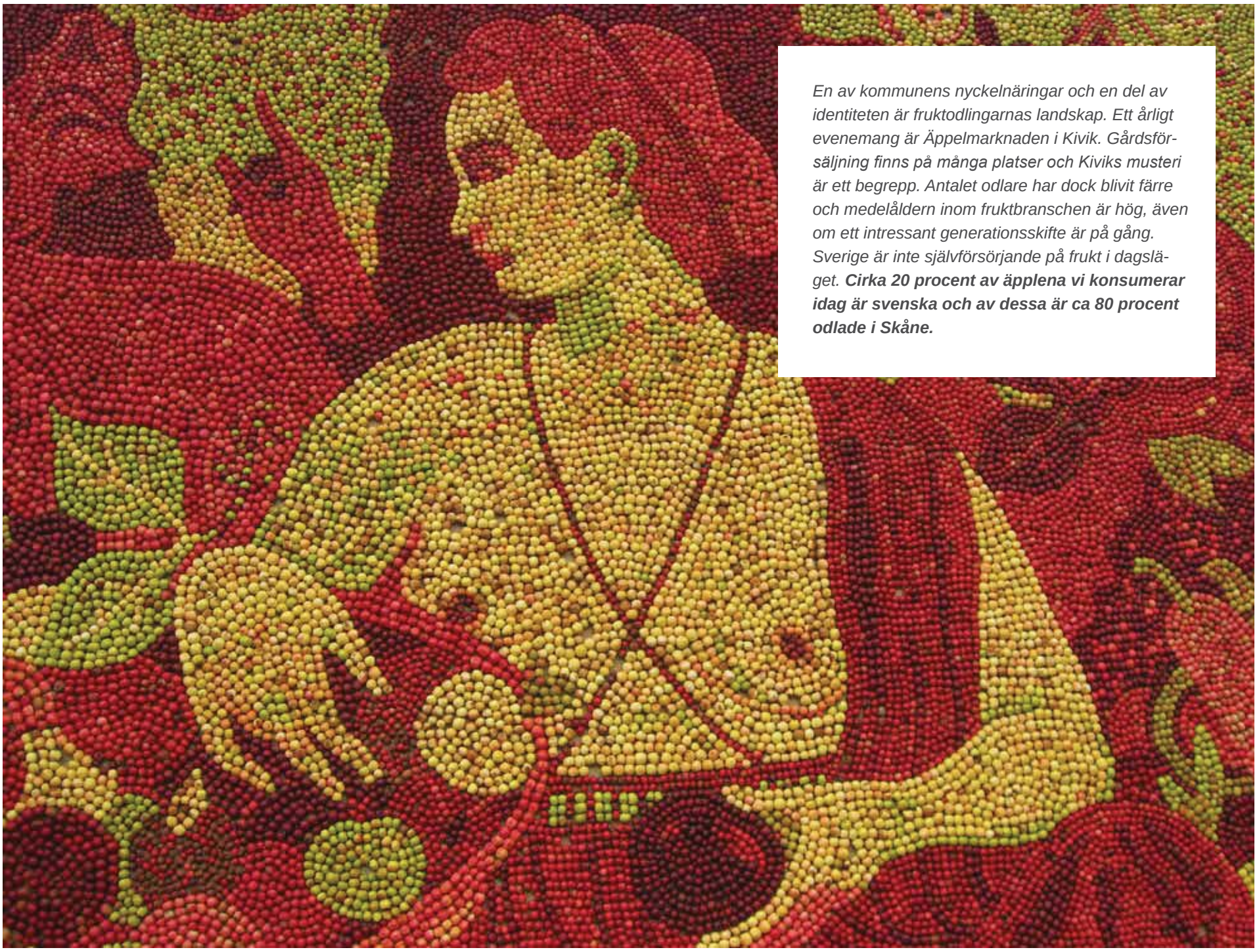
Konflikt mellan riksintressen i övirgt hänvisas till respektive basorts förslags konsekvenser.

Fruktodling och jordbruksverksamheten står framförallt i konflikt med miljökvalitetsnormerna för vatten. Gödningsmedel och pesticider som används inom jordbruksverksamhet står i konflikt med vattentäkter för kommunens dricksvattentillgångar. Eftersom den tiden det tar för bekämpningsmedel att komma ner i grundvattnet är lång, vet vi idag ännu inte vilka konsekvenserna av den besprutning som har pågått är.

Det finns ingen Handelspolicy i Simrishamns kommun. En Handelspolicy skulle kunna slå vakt om handelns framtida placering och expansion. Den skulle visa vilken utveckling som gynnar kommunen på lång sikt.

VETA MERA:

MB, Plan och Bygglagen, va-lagen, Vattendirektivet, Vattenmyndighetens åtgärdsprogram, Livsmedelslagen för planering inom vatten- och avloppsförsörjning, Hav.se, Länsstyrelsen.se.

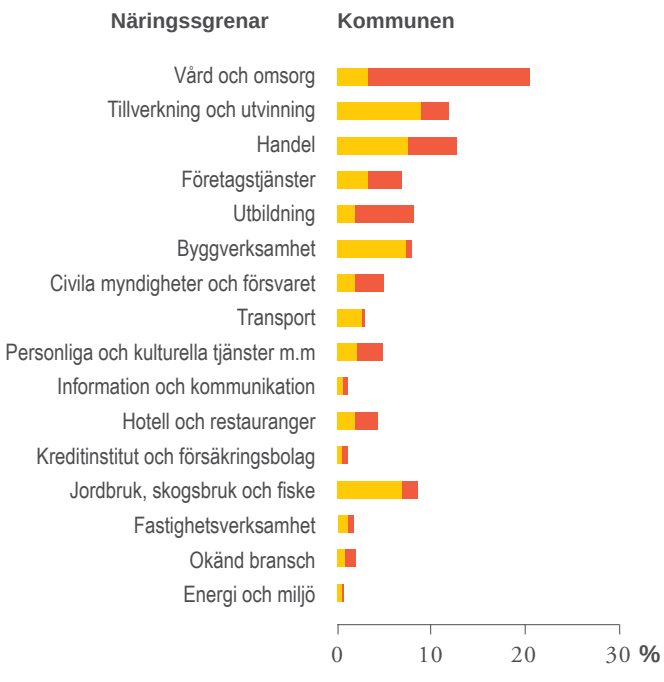
En av kommunens nyckelnäringar och en del av identiteten är fruktodlingarnas landskap. Ett årligt evenemang är Äppelmarknaden i Kivik. Gårdsförsäljning finns på många platser och Kiviks musteri är ett begrepp. Antalet odlare har dock blivit färre och medelåldern inom fruktbranschen är hög, även om ett intressant generationsskifte är på gång. Sverige är inte självförsörjande på frukt i dagsläget. ***Cirka 20 procent av äpplena vi konsumerar idag är svenska och av dessa är ca 80 procent odlade i Skåne.***

DESTINATION ÖSTERLEN

Österlen har etablerat sig som ett av Sveriges bästa destinationsvarumärken.
Ett starkt varumärke är nödvändigt i konkurrensen med andra destinationer. Det är ett Österlen som står för småskalighet och närhet, blandningen av öppna fält och vackra skogar, havet och ljuset, och rikt historiskt och kulturellt landskap. Utbud av levande kultur som trakten kan erbjuda i form av konst, hantverk, teater, musik, mat osv. lockar. För marknadsföring av Österlen som boende- och verksamhetsregion fungerar besökarna som viktiga ambassadörer.

Arbetstillfällen 2012

Avser yrkesverksamma som är 16 år och äldre.
Arbetstillfällen: arbetar i kommunen och bor i eller utanför kommunen (dagbefolkning).

29

Näringslivet
Ställningstaganden

1. Kommunen ska uppmuntra den drivkraft och kompetens som finns i näringslivet, skapa möjligheter för etablering och utveckling av tillväxtföretag och projekt som skapar arbetstillfällen och nyttjar de tillgångar miljön ger oss.

2. Attraktivitetsfaktorer som kommunikation, skola och lämplig bostad ökar chanserna för näringslivsutveckling. För näringslivet är det avgörande att kunna rekrytera personal. Ofta är man två vuxna som vill flytta. Då är det viktigt med arbete för båda, och därmed goda kommunikationer, infrastruktur, och bredband mm. För barnfamiljer är en trygg skola med hög kvalitet viktig.

3. En översyn av kommunens industriområden föreslås där eventuell avstyckning av befintliga tomter bör ses över för långsiktig hushållning av värdefull industrimark. Företagshotell kan vara intressant form av förtätning.

4. Landsbygdsutveckling:

- Simrishamns kommun ska verka för landsbygdens utveckling på redan etablerade platser, för att skona landskapet från nya ingrepp i enlighet bebyggelsestrategin.
- Brukningsbar jordbruksmark ska inte bebyggas, utan i första hand ska annan mark tas i anspråk.
- Ny bebyggelse på ren landsbygd kan prövas om det bidrar till arbetstillfällen på landsbygden och/ eller bidrar till att turism och friluftsliv ges ökad tillgänglighet till våra naturområden.

5. Infrastruktur

- En viktig uppgift är kommunens engagemang att tillsammans med ansvariga och berörda aktörer åstadkomma miljömässigt hållbara transportsystem på den skånska landsbygden.
- Engagemang ska också finnas för att personalintensiva verksamheter lokaliseras nära kollektivtrafik och service, så att verksamheter och bostäder kan integreras och därmed stärka varandra.
- Arbetspendlingen är en viktigt del i det framtida näringslivet. Tågbanor och busslinjer direkt till de orter där arbetspendling sker är viktigt liksom till flygplats som möjliggör den nationella pendlingen.

6. Turism

- Simrishamn ska följa Svensk och Skånsk turistnärings uppsatta mål för hur besöksnäringen bör kunna utvecklas fram till 2020. Simrishamn bedöms genom sitt läge med en befolkning på cirka 14 miljoner invånare bara 3-4 timmar bort, ha ett särskilt fördelaktigt läge för att uppnå dessa mål.
- Att utveckla upplevelseturism och kulturturism genom framtagande av regionala cykel- och ridleder, goda faciliteter och god skyltning för besöksmål som fiske, golf, cykel och rekreation.
- Turism och sommarboende ska möjliggöra ett stort kulturutbud och en bra servicenäring liksom att ge nya arbetstillfällen till andra näringsgrenar i kommunen. Ett utbud som även kommer kommunens åretruntboende till nytta.
- Husbilsturismen har nya behov av uppställningsplatser med enkel service i form av dusch, tvätt och sophantering. Detsamma gäller även för utvecklingen av campingplatser.

7. Fisket och hamnarna:

- Simrishamns och Skillinge hamn skall värnas som verksamhetsområden. Åtgärder får inte vidtas som försämrar förutsättningarna för riksintresset för landingshamn, yrkesfiske.
- Hamnarna i orterna skall ses som mötesplatser och utformas med möjligheter till vistelse. Detta bör ske i samarbete mellan turistnäringen, det kustnära fisket och lokala näringar som exv. fruktodling och jordbruk, t.ex. genom att gynna direktförsäljning av fisk från båt, förädlade varor till försäljning, och ett nytt mera aktivt utbyte mellan lokalbefolkning, turister och fisket.
- Riskutredning för Simrishamns hamn ska göras, för att klargöra frågor om risk, buller, lukt, trafik med mera.
- Kommunen ska fortsätta engagera sig i havsmiljö- och fiskefrågor.
- Kommun ska fortsätta satsningen på Marint centrum och skapa en verksamhet som bidrar till en bättre havs- och vattenmiljö, nytt företagande, nya arbetstillfällen och ökad inflyttning till kommunen.

2B

NATUR- OCH KULTURMILJÖVÄRDEN

KULTURMILJÖERNA & KULTURLANDSKAPET

MÅL

En kulturmiljö är ***en miljö som påverkats och formats av mänsklig aktivitet och som därigenom berättar om människors liv.*** En kulturmiljö är därför inte något statiskt område utan formas och påverkas kontinuerligt, det gäller även kulturlandskapet.
Simrishamn är präglat av sammanhållna byar och i landskapet utskiftade gårdar, samt historiska byggnader som gods, kyrkor och vindmöllor.

Vi vill utveckla dessa unika värden med varsam hand. Att vårda, förvalta, levandegöra och sprida kunskap om våra kulturvärden är viktigt för vår identitet och känsla av sammanhang. Kulturarvet bidrar till kommunens attraktionskraft som besöksmål och boendemiljö. Ansvaret att förvalta spåren av vår gemensamma historia till kommande generationer vilar på oss som lever nu.

BAKGRUND

Simrishamns kulturvärden ger inte bara sysselsättning i form av hantverk, konst, livsmedel och turism som en del av utvecklingen av kommunens näringsliv utan medverkar också till livskvalitet, delaktighet och trygghet (se vidare kap. 3A Kultur, s. 128). Idag finns dock ingen samlad bild av kommunens kulturvärden och ingen strategi för en långsiktig förvaltning och utveckling. Det som reglerar kulturmiljöerna är istället riksintresset för kulturmiljö, utpekade värdefulla kulturmiljöer, byggnadsminnen, fornlämningar. Dessa utpekas av riksantikvarieämbetet.

Byggnadsminnen

En byggnadsminnesförklaring innebär att en kulturhistorisk byggnad ska bevaras för framtiden och ges särskilda skyddsföreskrifter. Länsstyrelsen ansvarar för detta enligt lagen om kulturminnen. I dagligt tal brukar byggnadsminnena benämnas som *k-märkta*. Större delen av byggnadsminnesförklaringarna har tillkommit under 1990-talet i Sverige.

I Simrishamns kommun finns flera byggnadsminnesförklarade byggnader, enligt kulturminneslagen. Dessa är i Gyllebo: Gyllebo slott, i Baskemölla; Tjörnedalagården, i Simrishamn: Magasinet i kvarteret Ålen, Fischerska gården, Bergengrenska gården och Hafreborg, i Hammenhög: Tingshuset. Därutöver har kommunen pekat ut och klassificerat ett antal byggnader som värdefulla ur kulturmiljöperspektiv i Sankt Olof, Östra Tommarp och Gladsax.

De senaste åren har kommunen tillsammans med Regionmuseet i Kristianstad varit huvudansvarig för uppbyggnaden av Skånes Byggnadsvårdscentrum i Gislöv. Projektet är en målveten satsning för att framhålla och utveckla skånsk byggnadstradition samt förstärka företagen som verkar inom hantverk och byggnadsvård.

Fiskelägen

Alla kommunens fiskelägen är av riksintresse för kulturmiljö. Fiskelägena omfattas av detaljplan/områdesbestämmelser. I föreslaget Arkitektur- och kulturmiljöprogram bör de riksintressanta fiskelägena värnas, samt en prioriteringsordning för arbetet tas fram.

Kyrkomiljöer

Kyrkomiljöerna är viktiga landmärken i landskapet och oersättliga konsthistoriska monument. Kyrkobyggnaderna och kyrkogårdarna är skyddade genom kulturminneslagens bestämmelser, men kan ändå påverkas negativt av åtgärder i den omgivande miljön då det för själva omgivningen oftast inte råder några restriktioner. I föreslaget Arkitektur- och kulturmiljöprogram bör anges vilka områden och strukturer runt kyrkorna och kyrkogårdarna som har ett högt kulturmiljömässigt värde.

Kulturlandskap

Landskapet och dess karaktär utgör ett viktigt identitetsskapande element för sin omgivning. Detta gäller inte minst Österlen, som är känt för sitt varierande och mångfacetterade landskap där land möter hav.

Kommunen kan översiktligt delas in i två huvudsakliga landskapstyper, Österlens slättlandskap i söder och Österlens backlandskap i norr.

Österlens slättlandskap är ett småkuperat, enhetligt och relativt sammanhållet område med i huvudsak stark prägel av odlingslandskap.

I norr breder ett kuperat, varierat och till stor del skogsbeklätt backlandskap ut sig med många slående utblickar över Östersjön. Markanvändningen är omväxlande med en mosaik av betesmarker, jordbruksmark, skog och fruktodlingar.

Landskapstyperna i sig har vissa likheter med andra i Skåne förekommande typer. Det unika med Österlen är att landskapet präglas av stor variation och mångfald, är glest befolkat och har en relativt låg exploateringsgrad. Kustzonen förstärker landskapets variation med sina tätt liggande fiskelägen, en rik omväxlande natur och havet med sin obrutna horisont. Österlens landskap och natur är i sin helhet präglat av olika mänskliga kulturaktiviteter med mycket få, eller troligen inga, opåverkade områden. Vissa av områdena har dock fått sin prägel för så länge sedan att det i moderna ögon uppfattas som historiska landskap. Många stora områden är fortfarande fria från moderna mer urbana spår vilket erbjuder en känsla av kontakt med historien.

De kulturlandskap, som är utpekade som riksintressen för Kulturmiljö i kommunen, saknar analys av upplevelsevärden som är viktiga att bibehålla i landskapet. Det kan gälla siktlinjer, landskapsrum, bebyggelsestruktur och kompletteringsmöjligheter.
Landskapsbildsskydd är en form av skydd för landskapsbilden med stöd av naturvårdslagen som inträdde 1975. Syftet var att på ett enklare sätt än genom reservatsbildning, kunna skydda stora områden från stor påverkan eller förändring. Landskapsbildsskyddet gäller fortfarande och är utpekat längs hela kustzonen och in mellan byarna Rörum, Södra Mellby och Kivik. Förutom riksintresse och landskapsbildsskydd finns möjligheter att värna om särskilt värdefulla kulturlandskap genom kulturreservat enligt miljöbalken (SFS 1998:808). Inför framtagandet av Arkitektur- och kulturmiljöprogrammet, ska inventering av landskapet, dess karaktärer, och känslighet för rumslig påverkan av nya inslag utföras.

Fornlämningar

I Simrishamns kommun finns många spår av forna tiders sätt att leva och bruka jorden och havet. Överallt i landskapet liksom i varje liten by finns fornlämningar. På Dansarens häll mellan Gladsax och Järrestad finns t.ex. mer 1200 bilder inristade. De är gjorda för över 3000 år sedan. Det finns även ett stort antal områden med bevarade bebyggelselämningar och gravfält från äldsta jägarstenålder, bondestenålder, järnålder, vikingatid och medeltid. Därtill kan läggas olika former av gravar, hällristningar, fångstanordningar för fiske, hamnanläggningar och ett antal ödelagda gårdar med i det närmaste komplett bevarade lämningar av bebyggelse och odlingsmark. Dessa områden är skyddade genom registrerade fornlämningsområden. Fasta fornlämningar är alltså skyddade enligt 2 kapitlet i kulturminneslagen och får inte skadas. Skadeverkan på fasta fornminnen är trots det ett stort hot mot vår gemensamma kulturmiljö. Brotten sker vanligen som en följd av oaktsamhet och okunskap men i vissa fall kan de ske med uppsåt.

PLANFÖRSLAG

Fysisk planering och byggande ska grundas på program och strategier för hur kulturhistoriska och estetiska värden ska tas tillvara och utvecklas. Enligt de nationella miljömålen ska alla kommuner ha ett kulturmiljöprogram. I Översiktsplanen föreslås ett ***Arkitektur- och kulturmiljöprogram***. I programmet ska ***det rika kulturarvets betydelse för utveckling och välbefinnande*** understrykas.

Ett Kulturmiljöprogram har också tagits fram av Länsstyrelsen. I detta utpekas bland annat särskilt värdefulla kulturmiljöer och kulturmiljöstråk, vilka i stort

FOTO: ÖSTERLENS MUSEUM

utgörs av riksintressset för kulturmiljö och värdefulla kulturmiljöer (områden utpekade på nästa sida). Dessa kulturmiljöers värden bedöms väga tungt vid framtagande av nya planer och vid bygglovshandläggning.

Bebyggelsemiljöer

Flera av våra riksintressanta kulturmiljöer har ett hårt exploateringstryck. Översiktsplanen föreslår i det kommande Arkitektur- och kulturmiljöprogrammet att utpeka inte bara enstaka byggnader men också sammanhängande kulturmiljöer. Detta för att skydda och utveckla dessa i ett långsiktigt perspektiv.

Simrishamn vill värna om sina kulturmiljöer, men också utvecklas. I flera föreslagna utredningsområden avvägs riksintresset för kulturmiljö, särskilt värdefulla kulturmiljöer och kulturmiljöstråk mot andra allmänna intressen. Intressen och konflikter redovisas under respektive orts analyskartor i kap. 2 samt markering i förslagskartan med teckenförklaringen *”Utredning ska ske avseende lämpligt skydd mot förvanskning av byggnader och kulturmiljöer.”* Syftet är att visa var särskild varsamhet anses nödvändigt innan Arkitektur- och kulturmiljöprogrammet antagits. För de nio gröna pauserna (förslagskapitlet) ska särskilda skäl finnas för att byggnation ska kunna beviljas.

De allra flesta av de utpekade kulturmiljöområdena ligger utanför detaljplanelagt område och har därmed endast ett mycket svagt skydd innan Arkitektur- och kulturmiljöprogrammet antagits.

Mark- och vattenområden ska så långt möjligt skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada kulturmiljön (3 kap. 6§ miljöbalken). Att ett område klassas som riksintresse för kulturmiljö innebär inte att kulturmiljön är helt säkerställd. För det krävs detaljplan eller områdesbestämmelser som reglerar bygglovsplikt och rivningslovsplikt. De allra flesta av de utpekade kulturmiljöområdena ligger utanför detaljplanelagt område och har därmed endast ett mycket svagt formellt skydd genom miljöbalken.

Endast Rörum, Gladsax och Gislövshammar har områdesbestämmelser för skydd av kulturmiljön med utökad bygglovsplikt, skydds- och varsamhetsbestämmelser.

Riksintresse för Kulturmiljö

För varje utpekat riksintresse för kulturmiljöer, har Länsstyrelsen formulerat en värdebeskrivning. Denna ska beaktas vid planläggning och prövning av bygglov.

Baskemölla (L5)

Motivering: Fiskeläge där kombinationen fiske och jordbruk tydligt framträder.

Uttryck för riksintresse: Bebyggelse från 1800-tal och 1900-tal utmed eller nära gatan och fyrlängade gårdar med friare läge. Hamnanläggning med torkplats för garnen. I området ingår även Tjörnedalagård av traditionell skånsk 1800-talskaraktär omgiven av ett landskap format av bete och slåtter.

Gladsax (L3):

Motivering Odlingslandskap med fornlämning och kyrkby (Fornlämningsmiljö). Uttryck för riksintressset: Hällrista, gravhögar, stensättningar, skålgrop och hällristningslokal, bland annat med en större mansfigur. Gladsax kyrkby med samlad bebyggelse bestående av tre-och fyrlängade gårdar och gathus. Nära den under 1800-talet ombyggda medeltidskyrkan finns lämningar efter en medeltida befäst kungsgård, Gladsaxhus.

Glimmingehus (L2):

Motivering: Glimmingehus är en av Nordens bästa bevaraded medeltidsborgar i landet. (Borgmiljö). uttryck för riksintresse: Borgen är uppförd i sten i fyra våningar lenna åren 1499-1506. Den låg då på en holme omgiven av vallgrav och sankmarker. Idag ligge den monumentalt exponerad i det öppna odlingslandskapet.

Haväng-Vitemölla (L8):

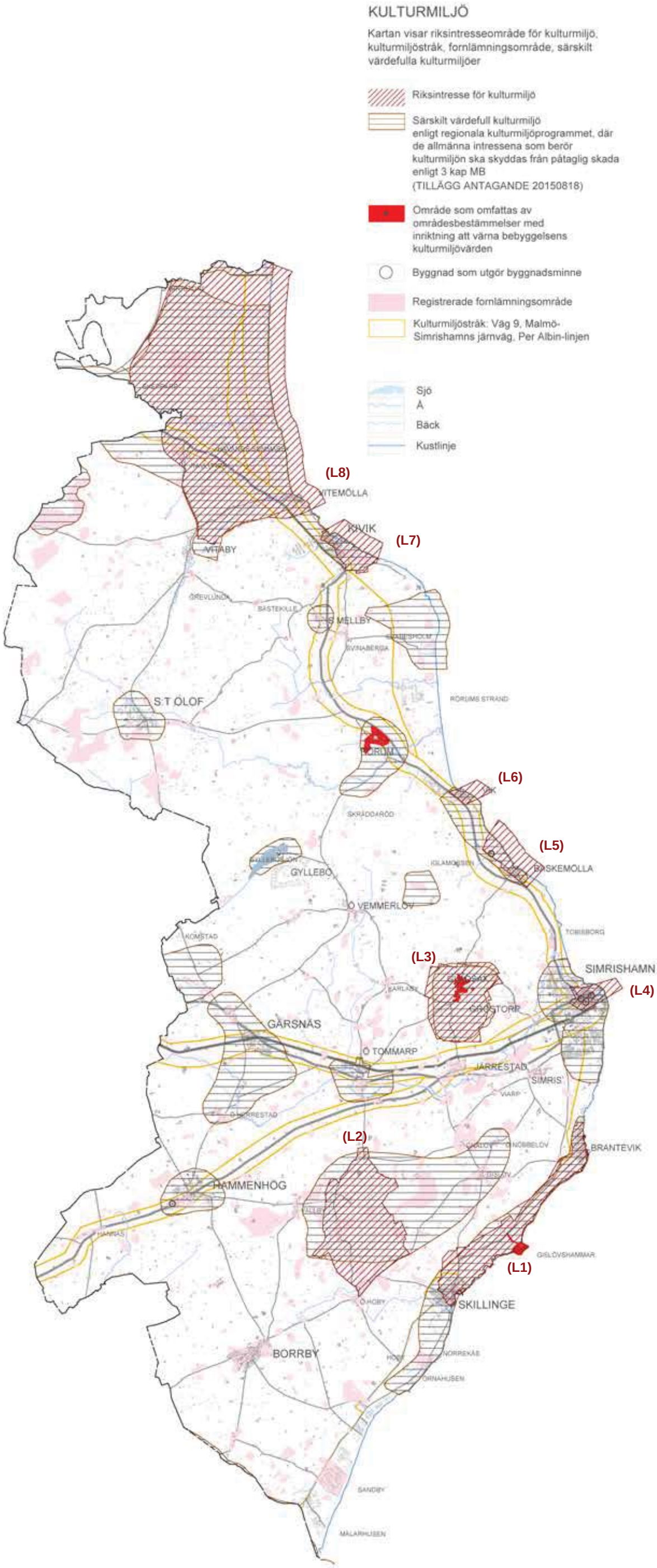
Motivering: Kulstlandskap med kyrkbyar, fiskelägen, strandängar, ålabodar och förhistoriska gravar. (Fornlämningsmiljö, Fasta fisken). Uttryck för riksintresset: Kyrkomiljöerna Vitaby och Ravlunda, Vitemölla fiskeläge och den välbevarade Skepparpsgården. Järnåldersgravfält med ett 0-tal (?) resta stenar, en hög och en domarring i betat hedlandskap, den så kallade Havängsdösen. Den fasta laxfiskeanläggningen Öradekaren vid Verkaån. I området ingår även sätestården Torup och de utksiftade gårdarna.

Kivik (L7)

Motivering: A. Fiskeläge med välbevarand bebyggelsekärna från 1800-talet. B. Märklig och unik fornlämningsmiljö, bland annat med landets största röse (?) med hällristningar centralt i graven. Uttryck för riksintresset: A. Oregelbundet gatunät med smala gator och hus i tegel och korsvirke. Hamnanläggning, marknadsplats och fruktodlingar. B. Fornlämningsmiljö med det unika gravmonumentet från bronsålderns, landet största röse (?) 75 m i diameter den s.k. Kiviksgraven även kallad Bredarör eller Kungagraven med helt unika hällristningar i hällkistor centralt i röset samt gravfältet Ängakåsen och Koarum.

Simrishamn (L4):

Motivering: Småstadsmiljö med bevarade medeltida karaktär och prägel av sjöfart och fiske. Uttryck för riksintresset: Tät, småskalig putsad bebyggelse huvudsakligen från 1800-talet och oregelbundet gatunät med medletida anor. St. Nicolaikyrkan från 1200-talets första hälft, gärdar för handelsmän, enkla gårdar och hus för hantverkare och sjöfolk, torgmiljö med storstadsmässiga bebyggelseinslag från 1800-talets senare del, hamnbebyggelse, parkanläggningar samt gatukaraktären med stenläggning och plank.

Skillinge-Brantevik (L1):
Motivering: Kustmiljö med fiskelägena Skillinge och Brantevik som berättar om 1800-talets uppsving för skutfarten och som utgjorde två av landets mest betydande sjöfartsamhällen i fråga om segelfartyg.Uutryck för riksintresset: Välbevarat gatunät, byggnadsbestånd från 1800-talet, bland annat kaptensgårdar samt hamnanläggningar och betade strandängar.

Vik (L6):
Motivering: Fiskeläge där kombinationen fiske och jordbruk tydligt framträder i bebyggelsen. Uttryck för riksintresset: Oregelbundet gatunät med smala gator som ofta kantas av låga stenmurar. Korsvirke och tegelhus från 1800-talet samt hamnanläggning med bodar och torkplats för garn.

Förutom beskrivningarna ovan finns fördjupningar att hämta från Länsstyrelsens kulturmiljöprogram ”Från Bjäre till Österlen”.

SÄRKSKILT VÄRDEFULLA KULTURMILÖER

Av kommunens alla värdefulla kulturmiljöer har Länsstyrelsen lyft 20 miljöer som Särskilt värdefulla kulturmiljöer i Länsstyrelsen i Skånes kulturmiljöprogram. Miljöernas läge återges på kartan intill. För värdebeskrivning, beskrivs dessa i det nämda kulturmiljöprogrammet för Skåne som finns digitalt att läsa på Länsstyrelsen i Skånes hemsida:

- *Andrarum / Kivik*
- *Baskemölla /Tjörnedala / Vik*
- *Gladsax / Järrestad*
- *Gyllebo*
- *Hammenhög*
- *Olseröd / Blåherremölla / Maglehem*
- *Rörum / Stråntemölla*
- *Simrishamn / Simrislund*
- *Smedstrorp / Gårdlösa /Komstad*
- *Stenshuvud*
- *Sankt Olof*
- *Södra Mellby*
- *Ö Nöbbelöv / Gislöv / Glimminge / Glimmingehus*
- *Östra Tommarp*
- *Östra Herrestad / Gärsnäs / Stiby*
- *Örnahusen / Skillinge / Gislövshammar / Brantevik*
- *Örnaberga*

KULTURMILJÖSTRÅK

Fyra kulturmiljöstråk anges i Länsstyrelsen i Skånes kulturmiljöprogram:

- *Malmö-Simrishamns järnväg*
- *Skånelinjen - Per-Albin-linjen*
- *Väg 9*
- *Ålakusten*

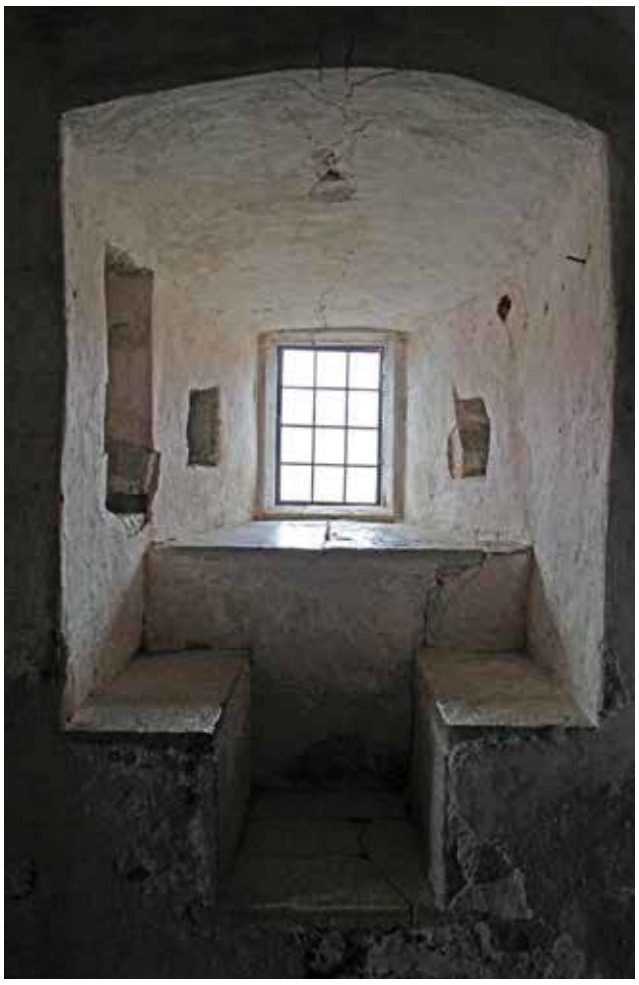
VÄRDEFULLA BEBYGGELSEMILJÖER

Simrishamns kommun anger värdefulla bebyggelsemiljöer där bygglovsplikt råder för åtgärder som är bygglovsbefriade enligt PBL (Attefallsreglerna) . I dagsläget har avgränsningar för de orter som har studerats med geografiska ortsfördjupningar i ÖP:n gjorts, se kap 3C. Avgränsningar för övriga orter avses att studeras i ett kommande arkitektur- och kulturmiljöprogram.

VETA MERA:

Bevaringsplan för stadskärnan i Simrishamn 1975
Kivik – en bevaringsplan 1977
Bebyggelseinventeringar Vitemölla och Brantevik 1980

Glimmingehus är Nordens bäst bevarade medeltida borg.

FOTO: ÖSTERLENS MUSEUM

Havängsdösen - stenkammargrav från yngre stenåldern, c:a 5 500 år gammal.

samt Vik, Baskemölla och Skillinge 1981.
Riktlinjer och anvisningar för uppförande av takkupor och takfönster 1985.
Simrishamn, inventering av stadskärnan 1994
Om Simrishamns dörrar 1995
Byggnadsminnen i Simrishamns kommun 1998
Kulturhistoriskt värdefull miljö Kivik,Skillinge (FÖP 1990)
Vik kulturbebyggelse (FÖP 2004).
Områdesbestämmelser för Gislövshammar 1998, Gladsax 1999 och Rörum 2000
Några exempel på detaljplaner med q: Detaljplaner för bebyggelse vid Möllebacken/Lejegatan/Garnhängevägen i Vitemölla.
Detaljplan för Knäbäckhusen.
Detaljplan för kvarter vid Häradsuddsvägen/Småskolegatan i Viks Fiskeläge. Det finns naturligtvis också många detaljplaner med planbestämmelser q och k för bebyggelse och kvarter i Baskemölla, Simrishamn, Brantevik och Skillinge.

30

Kulturmiljö
Ställningstagande

1. Bebyggelsestrategin för kommunen ska följas. Av denna framgår att stor hänsyn alltid ska tas till kulturmiljöerna, vid förändringar eller nybyggnad.

2. Kommunen godtar riksintressets avgränsning för kulturmiljö och avser att undvika sådana åtgärder som påtagligt skadar områdena för kulturmiljö. Kommunen ska vidare verka för åtgärder som kan stärka kulturmiljöns intressen.

3. Nytt Arkitektur- och kulturmiljöprogram föreslås.
Av detta bör bl.a. framgå hur kommunen aktivt avser att värna om befintliga arkitektur- och kulturvärden samt att redovisa visioner för gestaltning i nutid och framtiden. Se separata ställningstaganden under Arkitektur - och kulturmiljöprogram.

4. Äldre både lokala och regionala kunskapsunderlag ska användas vid planläggning och bygglovprövning vid komplettering och förändring av befintlig bebyggelse som är särskilt värdefull från kulturhistorisk synpunkt innan föreslaget Arkitektur- och kulturmiljöprogram antagits.

NATURSKYDD OCH RIKSINTRESSEN

Landskapet och naturen

Landskapet i Simrishamns kommun är för svenska förhållande unikt och karakteriseras av stor mångfald och rika kontraster. Växlande topografi, småskalighet, varierade mark- och bergrundsförhållanden samt närheten till havet och kontinenten har bidragit till uppkomsten av en mängd olika natur- och kulturmiljöer och därmed en stor biologisk mångfald. Detta är särskilt tydlig under våren då rikligt med blommande träd och buskar på olika tider pryder landskapet i ljusa färger. Backar, dalar, slättland och bergknallar bidrar till variationen och den långa kustremsan bjuder på kontraster mellan land och hav.

Landskapet kan översiktligt hänföras till två typområden, Österlenslätten och Österlenska backlandskapet.

Österlenslätten omfattar södra delen av Simrishamns kommun och består av ett öppet och småkuperat landskap. Bergrunden består i huvudsak av lagrade bergarter, i norr kambriska sandstenar som söderut övergår i lerskiffrar, yngre sandstenar och kalksten. Jordarterna domineras av leriga moräner. I ett stråk av åsryggar från Borrby upp mot Järrestad förekommer sandigare isälvsavlagringar och längs kusten i söder breder större flygsandfält ut sig. Området domineras av intensivt jordbruk och är det mest utdikade i Skåne. Här finns ca 70 mil dikningsföretag, åar och bäckar är till stor del kanaliserade och många av de mindre vattendragen ligger i kulvert. Våtmarkerna i slättbygden har i stort sett försvunnit på grund av utdikning och de som finns kvar är oftast påverkade av dikningsföretag och torvbrytning. Så kallade rikkärr förekommer dock lite varstans och hyser inte sällan en imponerande rik flora.

Norra delen av kommunen tillhör huvudsakligen Österlenska backlandskapet. Detta karaktäriseras av kuperad terräng och en mosaik av småskalig jordbruksmark och skogsområden. Berggrunden består i söder av sandstenar och i norr mestadels av gnejs. Jordarterna består av urbergsmoräner med litet inslag av lera och på sina ställen mäktiga isälvs- och issjöavlagringar. Vattendragen i denna mellanbygd är mindre påverkade än slättåarna och dikningsföretagen ligger inte riktigt lika tätt. Området är rikt på sumpskogar och i nordväst finns några större mossar och fattigkärr. De sistnämnda är mer eller mindre påverkade av utdikning och torvbrytning. Längs kusten domineras landskapsbilden bitvis av vidsträckta fruktodlingar. På torrare mark finns stora områden med naturbetesmarker med lång kontinuitet.

Vegetationsmässigt tillhör Simrishamns kommun och resten av Skåne den nemorala zonen, som också omfattar stora delar av kontinenten. Ädellövskog är den dominerande ursprungliga naturtypen. Att kommunen på detta sätt tillhör Europa snarare än Skandinavien är en av förklaringarna till den mycket höga biologiska mångfalden i vår natur.

Mål och riktlinjer

Simrishamns kommun karakteriseras av ett omväxlande landskap med stor biologisk mångfald och mycket höga naturvärden. Kommunens ambition är att bevara och utveckla dessa värden genom aktiv naturvård och ansvarsfull planläggning. Som underlag har kommunen fastställt ett naturvårdsprogram som pekar ut områden med höga naturvärden. I arbetet med planer och exploatering ska kommunen i dessa områden ta stor hänsyn till bevarande- och utvecklingsaspekter.

Ansvaret för skydd av värdefull natur delas av stat och kommun. Staten har i det sammanhanget utfärdat ett antal förordningar som på olika sätt berör kommunens ansvar för natur och landskap. Områden med höga naturvärden som pekas ut i naturvårdsprogrammet avviker i vissa fall från de områden som omfattas av Riksintresse naturvård (se karta).

Naturvårdsprogrammet

År 2010 fick Simrishamn sitt första naturvårdsprogram. Gränserna för vissa områden med höga naturvärden har därefter reviderats och redovisas på kartan som ***tillägg***.

Naturvårdsprogrammets syfte är:

- att vara en aktuell och samlad redovisning av kommunens befintliga och potentiella naturvärden
- att vara ett redskap för kommunens politiker och tjänstemän i arbetet med fysisk planering
- att vara vägledande i kommunens arbete med naturvård, miljömål och friluftsliv.
- att peka ut områden med stor betydelse för naturvård, miljömålsarbete och friluftsliv
- att till skolor och allmänhet förmedla kunskap om kommunens höga naturvärden och öka förståelsen för bevarande- och utvecklingsarbete
- att inspirera till besök och bosättning i Simrishamns kommun.

Värderingsgrunderna för utpekandet av värdefulla naturområden bygger på relevanta delmål i ”Skånes miljömål och miljöhandlingsprogram” (Länsstyrelsen i Skåne län 2003 och 2008).

Områdesbeskrivningar och avgränsningar bygger på tidigare dokumentationer, inventeringar av naturvärden i fält, befintlig kunskap och tolkning av flygbilder. Inventeringarna har till stor del utförts som fotodokumentation. Avgränsningarna har i huvudsak gjorts som större sammanhängande områden, som dels omfattar ett antal samlade värdekärnor (t.ex nyck-

elbiotoper och naturbetesmarker), dels områden som bedömts ha höga naturvärden eller utvecklingspotentialer. Ett stort antal utspridda naturområden i form av betesmarker eller nyckelbiotoper tas inte upp under områdesbeskrivningar, men finns utmärkta i kommunens befintliga kartmaterial och ska behandlas likvärdigt med beskrivna områden.

Värderingsgrunder:

- redan skyddade områden: Nationalpark, naturreservat, Natura 2000-område, biotopskydd
- nyckelbiotoper
- rödlistade arter
- prioriterade naturtyper
- variation (naturtyper, småbiotoper, åldersstruktur)
- hålträd och död ved
- gamla träd och buskar
- mycket gamla stubbar
- naturligt vatten, vattendrag och våtmarker
- bete och slåtter
- spridningskorridorer och restbiotoper
- utvecklings- eller restaureringsmöjligheter
- kulturella och geologiska värden
- rekreation och tillgänglighet
- ostördhet.

Förslag till naturreservatbildning

Ett urval av värdefulla naturområden eller delområden i Naturvårdsprogrammet för Simrishamn bedöms vara särskilt viktiga för skydd av sällsynta naturtyper och arter och viktiga för sällsynta arters möjlighet till spridning eller genetiskt utbyte mellan delpopulationer. För att skydda dessa områden föreslås nu naturreservatsbildning (se kartan).

Riksintressen för Naturvård

Som statens rådgivare redovisar Naturvårdsverket vilka områden som är av riksintresse för naturvården. Dessa områden ska motsvara de mest värdefulla naturområdena i ett nationellt perspektiv, liksom representera huvuddragen av den svenska naturen.

De naturkvaliteter som motiverar att ett område är av riksintresse innehar vissa ”riktvärden”. På landskapsnivå benämns riktvärden i första hand som odlingslandskap eller skogslandskap men också på naturtypsnivå och artsnivåer. Riksintresset för naturvård återfinns i 3 kapitlet 6 § miljöbalken. Miljöbalken stadgar att områden av riksintresse för naturvård, kulturmiljövård och friluftsliv ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada natur- eller kulturmiljön.

Verkeån med dalgång (områdesnummer: N 66)
Beskrivning: Området är ett representativt odlingslandskap med Drakamöllan-Äskebjär-Glimmeboda-Brösarp-Haväng, med lång hävdkontinuitet och rik förekomst av naturbetesmarker.

I öppen hagmark, annan öppen utmark och på havsstrandängar återfinns art- och individrika växtsamhällen, särskilt sandstäpp. Lokalerna är Vitemölla, Kumlan, Drakamöllan och Brösarps norra backar.
Representativ naturbetesmark med lång hävdkontinuitet finns i Åkaröd. Den öppna hagmarken med kalkfuktäng hyser art- och individrika växtsamhällen med arter som näbbstarr, ängsstarr, vildlin, majviva och kärrknipprot.

Verkeån med biflöden nedströms Hallamölla är reproduktionsområde för havsöring och ovanför fallen i Hallamölla hyser vattensystemet en stationär öringstam. Längs systemet häckar forsärla. Verkeån är mycket artrik avseende flora och fauna. Rullstensåsen Jären mellan Andrarum och Hörröd är bevuxen med bokskog. Värdefulla bokskogar finns också vid Maglehems Ora och sydväst Brösarp. I Verkeåreservatet förekommer bestånd av ek utmed Verkeån och även bestånd av lind och ask.

Kusten Stenshuvud – Vik – Simrishamn (N 71)
Beskrivning: Representativt odlingslandskap i mellan- och slätt bygd, Bäckahalladalen och Gyllebo-Hivlegården- Stråntemölla-Rörumsbackar-Stenshuvud, med lång hävdkontinuitet och rik förekomst av naturbetesmarker. I den öppna hagmarken, buskrika utmarken och i annan öppen utmark återfinns art- och individrika växtsamhällen. Här finns också lövgroda. Lokalerna är Rörums backar, Gyllebo, Stenshuvud och Bäckahalladalen. I Rörums södra och norra å från mynningen till Forsemölla finns havsöring.

Kusten Simrishamn – Nybrostrand *(N 72)*
Beskrivning: Representativt odlingslandskap i slättbygd avser Glimminge-Gislöv-Skillinge-Simrishamn, med lång hävdkontinuitet och förekomst av naturbetesmarker. Simris Strandäng är ett litet våtmarkskomplex med ett värdefullt kalkpåverkat rikt topogent kärr, ett extremrikkärr. Representativt odlingslandskap med utvald naturbetesmark, Hammars backar. Naturbetesmarken utgörs av öppen hagmark och här återfinns delvis art- och individrika växtsamhällen med hävdgynnade arter som bockrot och backtimjan.

Underkambrisk sandsten går i dagen vid stranden med nord-sydliga räfflor efter isskjutningar. Strandvallar. Ås, sandvandringskust och dynbildning.

Hörupsåsen *(N 73)*
Beskrivning: Hörupåsen löper från Köpinge backar åt öster och svänger sedan åt nordost och norr upp mot Ö Tommarp-Järrestad. Kallas i den nordöstra delen också för Vallbyåsen. Med undantag för mindre uppehåll utgör den ett sammanhängande isälvsstråk i en båge nästan parallell med kusten, 5-6 km innanför nuvarande kustlinje.
Riksintresset består av två delområden, dels området mellan Glemmingebro och gamla länsgränsen vid Hörup, dels ett område vid Vallby. (Delarna kring dels Borrby, dels Bolshög – Tommarp ingår inte pga åsformationen skadats).

Delområde a)*:*Från Glemmingbro till gamla länsgränsen är det dominerande intrycket flacka, långsträckta grusplatåer som delvis är moränöverlagrade. Inom området finns även delar av en mindre getryggsformad ås.

Delområde b): Åsdelen vid Vallby utgör ett andra delområde. Avsnittet mellan Rogamad och Lunnamöllan är särskilt väl utbildad. De mjuka kullarna upptages av betesmarker. Dalgången kring Lunnasjöbäcken väster om Glimmingehus ingår i området. Åsen har stor betydelse för tolkningen och förståenlsen av deglaciationsförlopper i sydöstra Skåne. Från Borrby till Ö Tommarp-Järrestad, utgjordes isälvsavlagringen huvudsakligen av en getryggsås med mindre avbrott för bredryggiga bildningar. Runt getryggsåsen fanns ett kuperat landskap och bitvis flacka isälvsavlagringar.
Materialet utgörs huvudsakligen av isälvsgrus och sand. Kvalitetsmässigt utgörs en stor andel av gruset av alun- och lerskiffer. Bortsett från Kåsebergaåsen och Köpingebackar utgör Hörupåsen den enda pregnanta sammanhängande positiva landformen i området av isälvsmaterial.

Havsområdet

Ett större havsområde utanför Sandhammaren mellan Ystad och Simrishamn föreslås bli marint reservat. Kusten är geovetenskapligt intressant som tillandningskust genom sandvandring med unik hörneffekt, genom postglaciala strandvallar som klippkust, genom förekomst av kritkalksten, silurskiffer och kambrisk sandsten med fossila vågmärken. Området är viktig rast- och övervintringsplats för olika sjöfåglar. Förekomst av submarina skogar. Marinbiologiska värden, Östersjömussla-samhället är det dominerande djursamhället. Makrillen har sin inre utbredningsgräns här.

Natura 2000

Natura 2000 områden är av EU utpekade värdefulla naturområden (4 kap. 1 och 8 § MB), de överlappar ofta delar av områden för nationella riksintressen. Inom Natura 2000 områden krävs alltid tillstånd om en verksamhet eller åtgärd på ett betydande sätt kan påverka miljön i eller i anslutning till området. Många av Natura 2000-områdena är skyddade genom naturreservatsbildning.

Skyddade områden och arter

Antalet naturskyddade områden är stort i kommunen. Det finns idag en nationalpark, 13 naturreservat (varav ett kommunalt) och ett stort antal biotopskyddsområden, framför allt i skogsmark. Många sällsynta växt- och djurarter är fridlysta genom Artskyddsförordningen och en mängd småbiotoper omfattas av ett generellt biotopskydd. De generellt skyddade biotoperna finns inte registrerade eller markerade på någon karta utan behöver inventeras inför varje planläggning inom jordbruksmark. Den generellt skyddade biotopen ”småvatten och våtmark i jordbruksmark” har kompletterats med biotopen ”högst två meter breda naturliga bäckfåror”.

Biotoper med generellt skydd

Följande biotoper har ett generellt skydd och ligger under Länsstyrelsens ansvar:

1. Alléer
Lövträd planterade i en enkel eller dubbel rad som består av minst fem träd längs en väg eller i ett i övrigt öppet landskap. Träden skall till övervägande del utgöras av vuxna träd.

2. Källor med omgivande våtmark
Områden i terräng där grundvatten koncentrerat strömmar ut och där den våtmark som uppkommer till följd av det utströmmande vattnet högst uppgår till ett hektar.

3. Odlingsrösen i jordbruksmark
På eller i anslutning till jordbruksmark upplagda ansamlingar av stenar med ursprung i jordbruksdriften, så väl gamla som nya.

4. Pilevallar
Hamlade pilar i rad bestående av minst fem träd med ett inbördes avstånd av högst 100 meter i en i övrigt öppen jordbruksmark eller invid en väg där marken mellan pilträden är plan eller upphöjd till en vall, eller av tre träd, om vallen är väl utbildad, mer än 0.5 meter hög och två meter bred. Biotopen omfattar trädradens längd med den bredd den vidaste trädkronans projektion på marken utgör. Om vallen är bredare är trädkronans projektion på marken omfattar biotopen vallen i sin helhet.

5. Småvatten och våtmarker i jordbruksmark
Småvatten och våtmarker med en areal av högst ett hektar i jordbruksmark, som ständigt håller ytvatten eller en fuktig markyta såsom kärr, gölar, vätar, översilningsmarker, kallkällor, märgelgravar, öppna diken och dammar. Arealbegränsningen avser inte linjära element som öppna diken. Dammar anlagda för bevattningsändamål innefattas inte i denna biotop, även om sådana dammar kan utformas så att de tillför naturvärden. Vid tillfälligt uttorkad mark avläses om markytan normalt är fuktig med hjälp av förekomsten av fuktighetsälskande vegetation. Är sådan vegetation vanligt förekommande är markytan normalt fuktig.

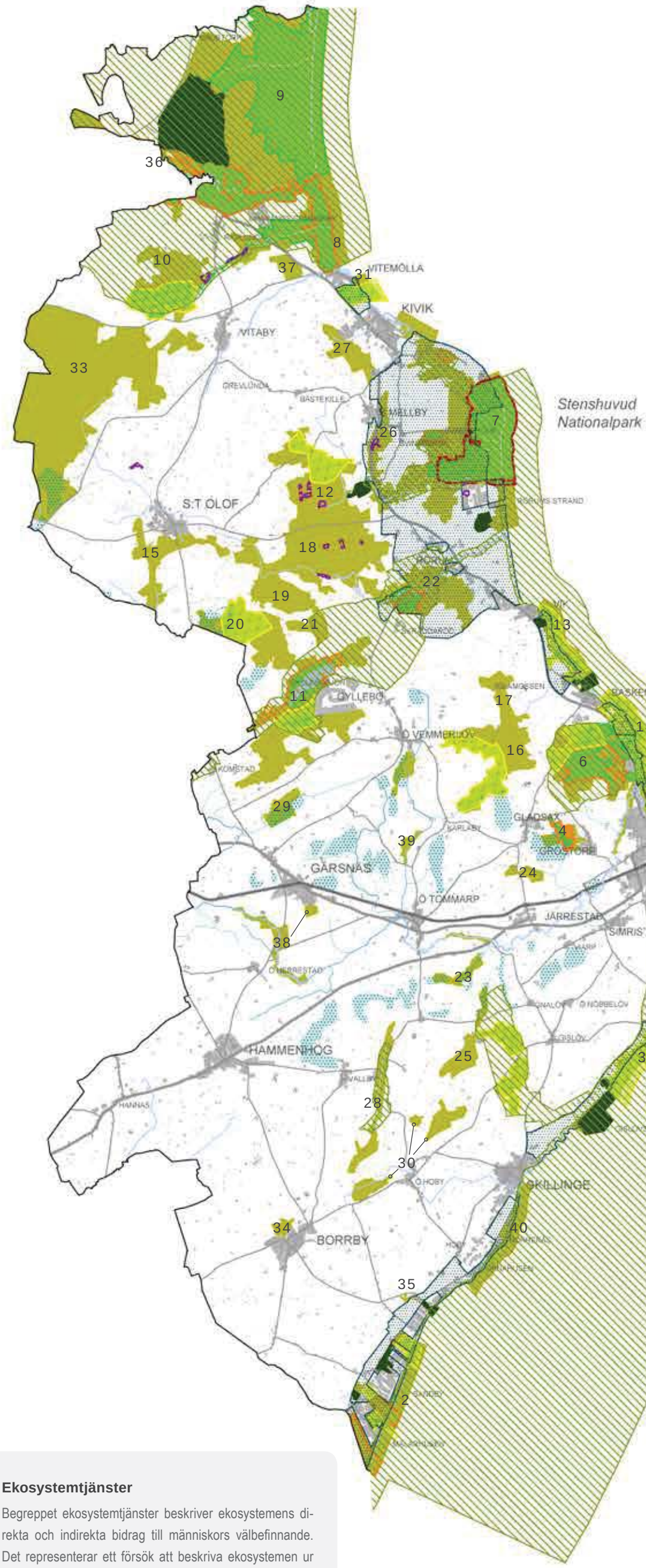
6. Stenmurar i jordbruksmark
Uppbyggnader av sammanpassade, på varandra lagda stenar, som har en tydlig, långsträckt utformning i naturen.

7. Åkerholmar
Holmar av natur- eller kulturmark med en areal av högst 0,5 hektar som omges av åkermark eller kultiverad betesmark.

NATURMILJÖ

Följande föreslås av Simrishamns kommun: Områden lämpliga för reservatsbildning samt åtgärdsförslag från Vattenvårdsprogram för Tommarpsåns avrinningsområde samt områdestillägg till Naturvårdsprogram 2014.

Kartan visar gällande regleringar: riksintresse för naturvård, Natura2000-område, värdefulla naturområden, biotopskydd, naturreservat och nationalpark samt landskapsbildsskydd.

Områden med höga naturvärden

1. Gislövs stjärna och Lunkaberg
2. Mälarhusen och Borrbystrand
3. Grönet och Hylkan
4. Impan
5. Simris strandängar
6. Bäckhalladalen och Gladsax hallar
7. Stenshuvud med omnejd
8. Vitemölle strandbackar
9. Ravlundafältet
10. Torups ängar och Bolen
11. Gyllebo
12. Åkarp och Mellby käsk
13. Tjörnedala och Prästens badkar
14. Vårhallen, Knäcken och Svingeln
15. Sankt Olof och Måsalycke
16. Karlaby och Gladsax mossar
17. Östratorp och Iglamossen
18. Dälperöd och Rörums käsk
19. Älmhult
20. Snapparp och Munkarynga
21. Grönhult
22. Forsemölla och Rörums backar
23. Backamossen och Tommarps sjö
24. Vilhelmsberg
25. Glimminge hallar och Västanbäck
26. Tångdala och Svinaberga
27. Mellby kalvhage och Djupadal
28. Vallbyåsen och Lunnasjöbäckens dalgång
29. Komstad
30. Toremosse, Glivarpa mosse och Ängahagen
31. Marknadsfältet
32. Åbackarna och Skansen
33. Gedings mosse och De dödas lott
34. Borrby backar
35. Kylsgården
36. Verkeåns dalgång och Brösarps backar
37. Torup och Torupa flo
38. Gärsnäs slott
39. Vemmerlövs mosse och Kungabacken
40. Norrekås och Örnahusen
41. Simrishamns hamn

Ekosystemtjänster

Begreppet ekosystemtjänster beskriver ekosystemens direkta och indirekta bidrag till människors välbefinnande. Det representerar ett försök att beskriva ekosystemen ur människans perspektiv och tydliggör vårt beroende av naturen. Ekosystemtjänster delas ofta in i de fyra kategorierna stödjande, reglerande, försörjande och kulturella. Dessa tjänster kan utvecklas i fortsatt planläggning men tas inte upp i översiktsplanen.

Biotoper som avgränsas av Skogsstyrelsen

Skogsstyrelsen ansvarar för skyddet och vården av följande biotoper:

- Brandfält
- Lövbrännor
- Äldre naturskogsartade skogar
- Örtrika allundar
- Ravinskogar
- Mindre vattendrag och småvatten med omgivande mark
- Örtrika sumpskogar
- Äldre sandskogar
- Äldre betespräglad skog
- Kalkmarksskogar
- Rik- och kalkkärr
- Alkärr
- Hassellundar och hasselrika skogar
- Källor med omgivande våtmarker
- Myrholmar
- Ras- eller bergbranter
- Mark med mycket gamla träd
- Strand- eller svämskogar

De skyddade områdena kan uppgå till ca 20 ha, men är oftast inte större än 2-8 ha.

Biotoper som avgränsas av Länsstyrelsen

Länsstyrelsen ansvarar för skyddet och vården av följande biotoper:

- Rik- och kalkkärr i jordbruksmark
- Ängar och naturbetesmarker
- Naturliga bäckfåror på mark som inte omfattas av skogsvårdslagen
- Ras- eller bergbranter på mark som inte omfattas av skogsvårdslagen

De skyddade områdena uppgår till högst fem hektar vardera. För naturliga bäckfåror finns dock ingen storleksgräns.

Artskydd

Artskyddsförordningen innehåller bestämmelser om fångst, dödande, tagande i naturen, handel och andra åtgärder rörande djur- och växtarter som behöver skydd.

I bilagan till artskyddsförordningen finns de arter som kräver noggrant skydd enligt habitatdirektivet. Arterna har i bilagan markerats med ett N eller n. I kapitlet om fridlysning finns bestämmelserna för dessa arter.

I fråga om vilda fåglar och i fråga om sådana vilt levande djurarter som i bilaga till denna förordning har markerats med N eller n är det förbjudet att:

- avsiktligt fånga eller döda djur
- avsiktligt störa djur, särskilt under djurens parnings-, uppfödnings-, övervintrings- och flyttningsperioder
- avsiktligt förstöra eller samla in ägg i naturen
- skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplatser.

Förbudet gäller alla levnadsstadier hos djuren. Artskyddförordningen gäller överallt vilket innebär att bestämmelserna skall tillämpas även inom detaljplanelagda områden.

I fråga om sådana växtarter som i bilaga till denna förordning har markerats med N är det förbjudet att avsiktligt plocka, samla in, skära av, dra upp med rötterna eller förstöra växter i deras naturliga utbredningsområde i naturen. Förbudet gäller alla stadier i växternas biologiska cykel.

I Simrishamns kommun lever ett stort antal skyddade arter, bland annat hasselmus, fältpiplärka, de flesta grod- och kräldjuren, alla fladdermusarterna samt många växter, mollusker och insekter. Att exploatera, eller på annat sätt göra ingrepp i områden med fridlysta arter, kräver dispens från Länsstyrelsen. De områden med höga naturvärden som pekas ut i kommunens naturvårdsprogram överensstämmer väl med Länsstyrelsens bild av områden i Skåne med höga antal rödlistade arter.

Artskyddsförordningen ger ett antal arter och deras livsmiljöer ett mycket starkt skydd. Det är därför viktigt att på ett tidigt stadium i planeringen ta hänsyn till de skyddade arterna. Inför planläggning kan detaljerade inventeringar behöva göras för att man ska kunna avgöra om arter och deras livsmiljöer kan komma att beröras. Kommunen rekommenderar att en miljökonsekvensbeskrivning alltid upprättas i de fall där detaljplaner berör arter som skyddas enligt artskyddsförordningen.

Landskapsbildsskydd

Innan riksintressena utvecklades togs ett Landskapsbildsskydd fram genom naturvårdslagen år 1975. Landskapsbildsskyddet gäller fortfarande och omfattar hela kustzonen och in mellan byarna Rörum, Södra Mellby och Kivik. Förutom riksintresse och landskapsbildsskydd finns möjligheter att värna om särskilt värdefulla kulturlandskap genom kulturreservat enligt miljöbalken (SFS 1998:808). Inför framtagandet av Arkitektur- och kulturmiljöprogrammet, ska inventering av landskapet, dess karaktärer, och känslighet för rumslig påverkan av nya inslag utföras. Landskapets variationsrikedom i kombination med årstidernas skiftningar bör inventeras med sina särskilda karaktärer.

Landskapsbildskyddet syftar alltså till att skydda och vårda naturmiljön och landskapsbilden. Inom område med förordnande får åtgärder som påtagligt förändrar naturmiljön eller landskapsbilden inte vidtas utan länsstyrelsens tillstånd. För varje landskapsbildsskyddat område finns beslut av vilka framgår vilka åtgärder som kräver tillstånd. Det kan gälla exempelvis byggnation, upplag, schaktning eller tippning, framdragning av luftledning eller förändrad markanvändning inom jord- och skogsbruk.

I Simrishamns kommun avser förordnandet inte mark inom område som ingår i fastställd detaljplan. Det innebär att när en detaljplan fastställs upphör förordnadet automatiskt att gälla inom planområdet.

Strandskydd

Strandskyddet syftar till att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden, och att bevara goda livsvillkor för djur- och växtliv på land och i vatten.

Inom område med Strandskydd får man inte utan dispens uppföra nya byggnader eller på annat sätt väsentligen ändra miljön så att människor hindras eller avhålles från att beträda marken. Man får heller inte vidta åtgärder som väsentligen förändrar livsvillkoren för djur- eller växtarter.

Strandskydd inträder även när en detaljplan eller områdesbestämmelse upphör att gälla eller ersätts med en ny detaljplan.

Simrishamns kommun har under våren 2013 lämnat synpunkter på nya avgränsningar för det utvidgade strandskyddet till Länsstyrelsen. Beslut om nya avgränsningar kan troligen komma under våren 2015.

Planförslaget

Att redovisa hur kommunen avser att tillgodose riksintresset för naturvård på översiktlig nivå kan i praktiken endast ske genom generella ställningstaganden eller redovisningar av hur den efterföljande bedömningen i enskilda ärenden ska ske.

I planförslaget redogörs för eventuella konflikter mellan riksintresse för naturvård och exploatering under rubriken ställningstaganden och genom konsekvenskartor för varje ort.

Konsekvenser

I en översiktsplan har kommunen möjlighet att ta ställning till och göra sin bedömning i förhållande till riksintresseanspråket. Se detta kapitels ställningstaganden. I förslagskapitlets konsekvenskartor redogörs påverkan på riksintresset mer ingående för varje ort.

VETA MERA:

Läs mer om **Naturvårdsprogrammet** på **simrishamn.se** under rubrikerna; Om kommunen / Natur och Miljö / Natur. Det finns också utgivet i bokform, en bok med många fina bilder och utflyktsmål.

Naturvård
Ställningstagande

1. Områden med höga naturvärden (enligt Simrishamns kommuns naturvårdsprogram, se naturmiljö karta) ska inte exploateras så att möjligheterna att bevara och utveckla värdefull natur försämras.

2. Särskilt värdefulla naturområden lämpliga för reservatsbildning föreslås (se naturmiljökartan).

3. Mindre naturområden som bedöms särskilt värdefulla för den biologiska mångfalden eller viktiga som spridningskorridor och genetiskt utbyte mellan delpopulationer bör skyddas mot exploatering.

SKOGSLANDET

ÖVERORDNADE MÅL OCH DIREKTIV

Översiksplanen avser att vara förenlig med nationella miljökvalitetsmål: *Myllrande våtmarker, Levande skogar* och *Ett rikt växt- och djurliv.*
Överensstämmer väl med åtgärder under rubriken ”Skydd av natur- och kulturvärden” i Länsstyrelsens åtgärdsprogram för miljömålen.

BAKGRUND

Till ädellövträden räknas alm, ask, avenbok, bok, ek, fågelbär, lind och skogslönn. Ädellövskog utgör en av de mest artrika miljöerna i landet och en stor mängd rödlistade arter är knutna till olika lövskogsmiljöer. Skåne har i detta sammanhag den största artrikedomen i Sverige med skogsekosystem som i stort sett saknas i övriga landet. Detta beror på att Skåne naturgeografiskt tillhör den nemorala zonen (mellaneuropeiska lövskogsregionen). Många av de numera sällsynta arterna är boroende av skog och träd som fått utvecklas fritt, där det finns gamla träd, döda träd, omkullfallna träd och träd i olika tillstånd av förmultning.

I Simrishamns kommun finns stora sammanhängande områden med ädellövskog som i väster ansluter till lövskogar i Tomelilla kommun. Skogarna är till övervägande delen intensivt utnyttjade för produktionsändamål, välskötta och med liten art- och åldersvariation. Här och var finns det större eller mindre områden med skog som blivit ”sämre skött” eller lämnats för fri utveckling. Här har en mängd ovanliga och rödlistade arter kunnat överleva. Produktionsskogen kan åtminstone bitvis utvecklas till mer naturlika förhållanden och då bli viktig för dessa arters möjlighet att överleva och sprida sig. De stora sammanhängande lövskogsområdena har därmed stor betydelse för att förstärka den biologiska mångfalden.

Simrishamns skogsområden är mycket glest bebyggda, relativt otillgängliga och ostörda, en omständighet som gynnar det rörliga friluftslivet och därmed människors hälsa.

Konsekvenser

Behovet av att skogsbruksmark tas i anspråk för naturvårdande åtgärder står till viss del i konflikt med behovet av produktionsskog. I förslagskapitlet, under respektive orts konsekvenskartor , redogörs för i vilken utsträckning planförslaget överensstämmer med Länsstyrelsens åtgärdsprogram för miljömålen ”Skydd av natur- och kulturvärden”.

32

Skogslandet
Ställningstagande

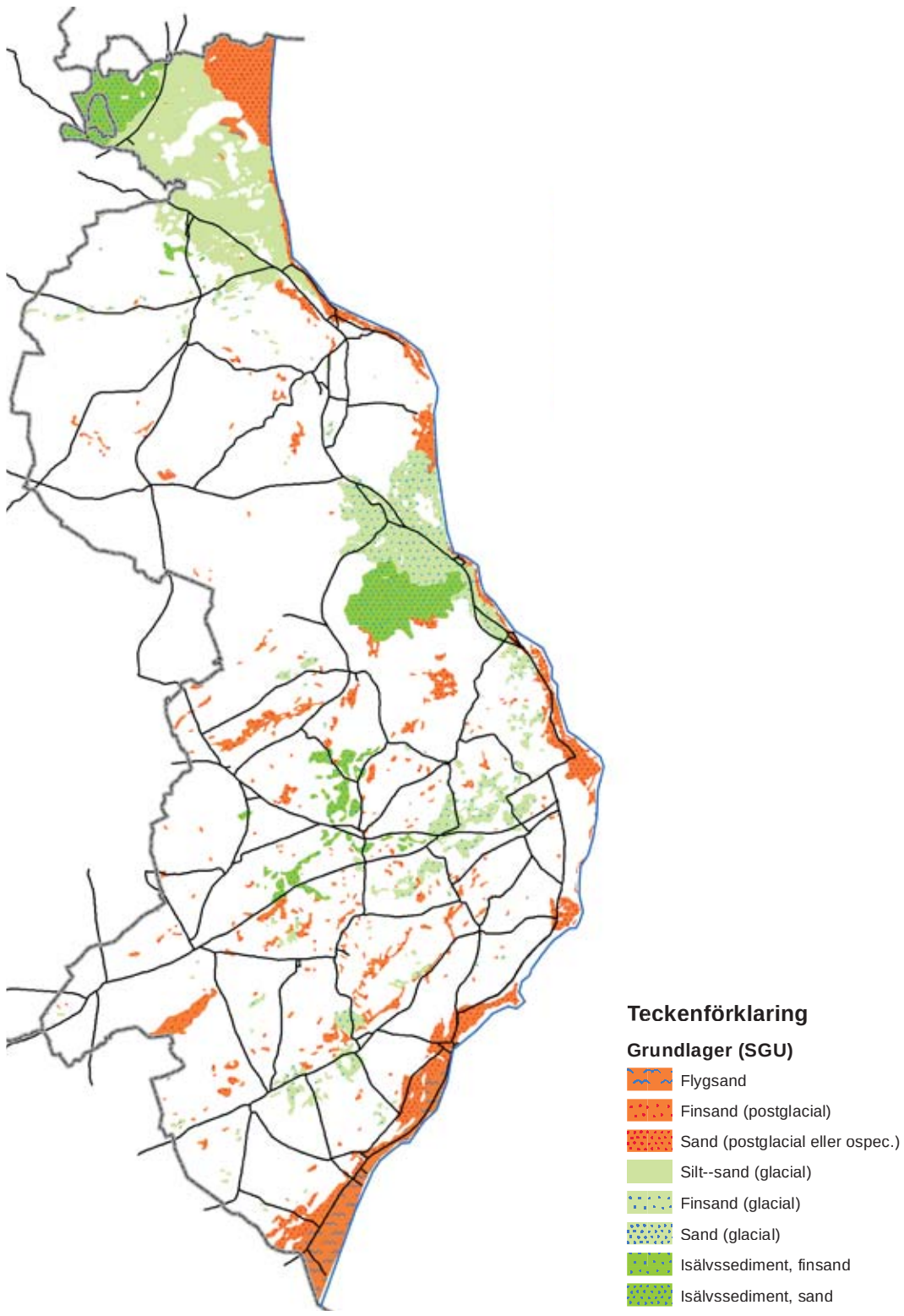
1. Bebyggelsestrategi för Simrishamns kommun ska följas.

2. Områden i större sammanhängande lövsskogsområden bör inte bebyggas.
Underlag: Naturvårdsprogram för Simrishamns kommun, område 7, 11, 12, 18, 19 och 20.

3. Skogsområden som är särskilt värdefulla för den biologiska mångfalden eller viktiga som spridningskorridorer och genetiskt utbyte mellan delpopulationer bör skyddas mot exploatering.

SANDMARKSLANDET

ÖVERORDNADE MÅL OCH DIREKTIV

Översiksplanen avser att vara förenligt med de nationella miljökvalitetsmålen
Myllrande våtmarker, Levande skogar och Ett rikt växt- och djurliv.

Bakgrund

De sydsvenska sandmarkerna tillhör norra Europas artrikaste biotoper. Sanddyner och sandfält vid kusterna och i inlandet har under de senaste 100 åren planterats med barrträd eller främmande arter som bergtall och vresros, odlats upp eller exploaterats. Idag finns få öppna sandmarker kvar och kvävenedfall och förändrad markanvändning gör att även dessa håller på att växa igen. Många växt- och djurarter har trängts undan till de små ytor i landskapet där öppen sand fortfarande finns kvar. Sandmarker förekommer i Simrishamns kommun framför allt nära kusten, med störst utbredning i norr och söder.

Begreppet sandmarker omfattar ett stort antal naturtyper, av vilka en är den i Sverige mycket ovanliga sandstäppen. De största arealerna sandstäpp finns i Simrishamns kommun. Sandmarker är väldränerade, näringsfattiga och ofta trädfria och glesbevuxna. Många sällsynta och rödlistade arter är knutna till sandmarker, framför allt olika slags insekter och växter, svampar men också en del fåglar som t.ex. fältpiplärka.

Öppna sandmarker som planterats med eller invaderats av framför allt tall eller vresros kan med fördel restaureras.

Konsekvenser

Behovet av öppna sandmarker för bevarande eller utveckling av biologisk mångfald står i konflikt med behovet av attraktiva, strandnära och skogsklädda områden för bebyggelse eller rörligt friluftsliv.
I kapitel 2 under respektive orts konsekvenskarta 2, redogörs för i vilken utsträckning planförslaget överensstämmer med Länsstyrelsens åtgärdsprogram för miljömålen ”Skydd av natur- och kulturvärden”.

33 Sandmarkslandet Ställningstagande

1. Bebyggelsestrategi för Simrishamns kommun ska följas.

2. Sandmarksområden som är särskilt värdefulla för den biologiska mångfalden eller viktiga som spridningskorridorer och genetiskt utbyte mellan delpopulationer bör skyddas mot exploatering.

3. Områden med öppen sandmark ska inte bebyggas.

4. Exploatering av planterad eller på annan sätt redan påverkad sandmark bör kompenseras med restaureringsåtgärder på likvärdig areal lämplig sandmark.

ODLINGSLANDET

MÅL OCH DIREKTIV

Målet för kommunen är att jordbruksmarkens användning och bruk ska vara förenligt med nationella miljökvalitetsmål: Ett rikt odlingslandskap, Ett rikt växt- och djurliv, liksom de regionala miljömålen ”Skydd av natur- och kulturvärden” och ”Hushållning med Skånes mark- och vattenresurser”.

BAKGRUND

Kommunens södra delar domineras av intensivt och storskaligt jordbruk. Långvarig rationalisering, effektivisering och specialisering har lett till förlust av livsmiljöer för ett stort antal växt- och djurarter. Även vanliga fåglar knutna till odlingslandskapet har under senare årtionden minskat markant. Det fåtal småbiotoper som finns kvar, våtmarker, betesmarker, vattendrag, öppna diken och skogsdungar, är viktiga för såväl sällsynta arters överlevnad som möjligheten för dessa att sprida sig. Detsamma gäller för åkermark som av olika anledningar lämnas i träda. Till jordbrukslandskapet hör också betes- och ängsmarker av olika karaktär. Naturbetesmarker med lång kontinuitet har regelmässigt rikt växt- och djurliv och är mycket värdefulla för den biologiska mångfalden.

Skåne omtalas ofta som ”Sveriges kornbod” och det med rätta. Här klassas en stor andel av jordbruksmarken som 8–10 (av 10) med avseende på produktionskapaciteten. Den mest högproduktiva jordbruksmarken finns bland annat i Simrishamns kommun.

Jordbruksmarken är viktig för fortsatt utveckling av det regionala näringslivet. Enligt miljöbalken får brukningsvärd jordbruksmark bara tas i anspråk för att tillgodose väsentliga samhällsintressen enligt 3 kap. 4 § miljöbalken. Vid lokaliseringsprövningen

34

Odlingslandet
Ställningstagande

1. Bebyggelsestrategi för Simrishamns kommun ska följas. Av denna framgår att brukningsbar jordbruksmark inte bör bebyggas.

2. Vid avvägning mellan riksintresse för kustzon och jordbruksmark ska i första hand riksintresse för kustzon tillgodoses.

3. Ny bebyggelse ska inte förhindra möjligheterna till ett rationellt jordbruk.

4. Jordbruksmark får tas i anspråk endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen. Nybyggnation som avser näringsverksamhet, landsbygdsutveckling och besöksnäringen prövas för varje tillfälle.

5. Av Jordbruksverket utpekade naturbetesmarker och ängsmarker ska inte bebyggas eller på annat sätt exploateras. Detta gäller även för naturbetesmarker och ängsmarker som bedöms möjliga att restaurera.

6. Mindre naturområden som är särskilt värdefulla för den biologiska mångfalden eller viktiga som spridningskorridorer och genetiskt utbyte mellan delpopulationer bör skyddas mot exploatering.

7. Våtmarker och dammar i odlingslandskapet bör skyddas från exploatering som påverkar naturvärden eller flödesutjämning negativt.

8. Kommunen bör på sin egen jordbruksmark avsätta minst fem procent av arealen som träda för att motverka den kraftiga reduceringen av den biologiska mångfalden. Alternativt kan det anläggas s.k. vinterfält för kornsparv och andra fältfåglar, för att öka fåglarnas chans till överlevnad vintertid.

hänvisas även till 2 kap. plan- och bygglagen. För hushållningskravet hänvisas till 3 kap. 1, 2 §§ samt 4 kap. 4 MB. Krav för bygglov för ekonomibyggnader kan enbart ställas om området omfattas av områdesbestämmelser, liksom i ett Arkitektur-och kulturmiljöprogram.

Planförslaget

Kommunen ska vara mycket restriktiv mot ändrad användning av brukningsvärd jordbruksmark enligt bebyggelsestrategin. Enligt plan-och bygglagen ska alternativ alltid anges vid förslag om att exploatera jordbruksmark. När det gäller exploatering vid kusten är i princip varje kustort omgiven av jordbruksmark. Det innebär att även alternativa förslag till utredningsområden ofta är jordbruksmark. Vid nybyggnation i bebyggelsestrategins kustorter ska därför i första hand riksintressena tillgodoses, därefter jordbruksmarken.

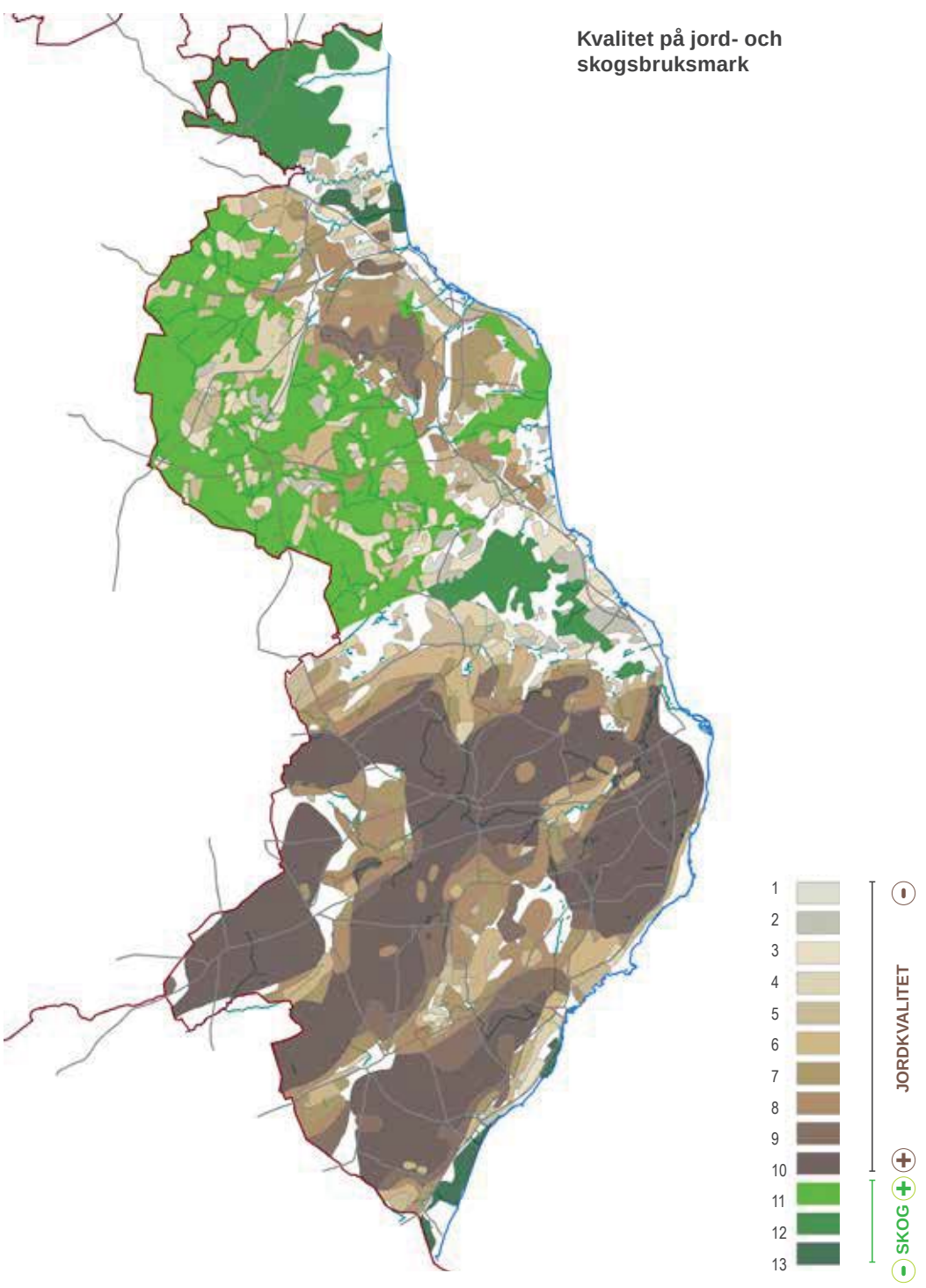
Konsekvenser

Brukningsbar jordbruksmark står i konflikt med utpekade utredningsområden för tätorts- och näringslivsutveckling. De föreslagna utredningsområdena för ny bebyggelse är dock förenliga med bebyggelsestrategin, som förespråkar samlad bebyggelse och förtätning.

Behovet av brukningsvärd jordbruksmark står i konflikt med behovet av livsmiljöer för sällsynta eller hotade växt- och djurarter.

Det rationella jordbruket i sig självt bidrar till övergödning genom läckage till mark och vatten.

I kapitel 2 under respektive orts konsekvenskarta 2, redogörs för i vilken utsträckning planförslaget överensstämmer med Länsstyrelsens åtgärdsprogram för miljömålen ”Skydd av natur- och kulturvärden”.

Exploatering av jordbruksmark

Enligt 3 kap 4§ miljöbalken, får brukningsvärd jordbruksmark inte bebyggas med undantag om syftet är att **fylla en viktig samhällsfunktion** och detta behov inte kan tillgodoses på annat sätt. De flesta orterna i kommunen ligger i direkt anslutning till jordbruksmark vilket begränsar fortsatt exploatering. I förliggande utställningshandling har ianspråktagande av jordbruksmark övervägts politiskt för varje föreslaget utredningsområde. Eftersom man enligt miljöbalken ska hushålla med mark-och vattenresurserna, ska ytterligare anspråkstagande av mark **visa att man i första hand har sett på möjligheterna till förtätning.** Därutöver bedömer Länsstyrelsen om det är befogat med ytterligare markanspråk.

VATTENDRAG OCH SJÖAR

ÖVERORDNADE MÅL OCH DIREKTIV

Kommunen har som målsättning att följa EU:s Vattendirektiv liksom Länsstyrelsens åtgärdsprogram under rubrikerna ”Skydd av natur- och kulturvärden” och ”Hänsyn till hav, sjöar och vattendrag”.

Kommunen avser även att följa de relevanta nationella miljökvalitetsmålen för vattendrag och sjöar med *Ingen övergödning, Levande sjöar och vattendrag, Hav i balans samt levande kust och skärgård, Myllrande våtmarker, Levande skogar, Ett rikt odlingslandskap och Ett rikt växt- och djurliv.*

Kommunen ser därmed det fortsatta arbetet med framtagande av ytterligare vattenvårdsprogram som viktig.

BAKGRUND

Vattendrag och sjöar

I Simrishamns kustvatten mynnar sju större eller mindre vattendrag. Utöver dessa finns det ett stort antal små bäckar, som också mynnar direkt i Östersjön. Sex av vattendragen har hela eller den dominerande ytan av sitt avrinningsområde inom kommunens gränser. Alla vattendrag har bestånd av havsvandrande öring och är betydelsefulla för öringens fortplantning.

Tommarpsån och Kvarnbybäcken avvattnar till stora delar ett intensivt jordbrukslandskap och är kraftigt påverkade av näringsläckage.

Båda vattendragen har under lång tid utsatts för olika fysiska ingrepp med syfte att skapa ny odlingsmark eller underlätta odling på befintlig åkermark. Stora delar av vattendragen är uträtade, fördjupade, utdikade eller kulverterade och av forna våtmarker återstår bara en bråkdel.

De stora ingreppen i vattendrag och våtmarker har framför allt inneburit uppenbarlig förlust av livsmiljöer och häftigare flöden vid nederbörd och snösmältning. Detta har i sin tur bland annat lett till ökad erosion, igenslamning av grusbottnar (viktiga som lekbottnar för öring), ökad transport av näringsämnen och ökad risk för vattenbrist vid torka.

Vattendragen i norr är i allmänhet mer opåverkade av dikningsaktiviteter och har ofta höga naturvärden.

Gyllebosjön är den enda riktiga sjön i Simrishamns kommun. Det är en djup källsjö, naturligt näringsrik, med relativt klart vatten och en rik fiskfauna. Den ligger naturskönt i det kuperade skogslandskapet omgiven av gamla ädellövskogar och naturbetesmarker. Gyllebosjön ingår i ett Natura 2000-område och under 2009 bildades Gyllebo naturreservat som täcker in sjön och de närmaste omgivningarna.

Återställande av våtmarker och sumpskogar

För tvåhundra år sedan var Österlen en blöt landsända. Från slutet av 1800-talet och framför allt under 1900-talets första hälft dikades landskapet ut i syfte att skapa större arealer odlingsbar mark. I Skåne har ca 90 procent av alla våtmarker försvunnit, vilket sannolikt också gäller för Simrishamns kommun. Denna omfattande torrläggning av stora arealer har inneburit betydande förluster av livsmiljöer för ett stort antal arter. I skogslandet har mossar och andra våtmarker dikats ut för att möjliggöra torvbrytning och skogsbruk.

Utredningar

Simrishamns kommun har med hjälp av konsult utrett vilka områden som utan att skada bebyggelse och infrastruktur kan vara möjliga att återställa.

Arbetet resulterade i en rapport och ett digitalt kartskikt. Rapporten redovisar 257 potentiella våtmarksområden med en totala yta av 5433 ha (ca 14 procent av Simrishamns kommuns yta).

Vilka våtmarksområden som genom dikning eller annan form av torrläggning försvunnit, framgår delvis av de så kallade dikningsföretagens plankartor över vad som kallas båtnadsområden.

Åtgärder för skapande eller återställande av våtmarker sammanfaller i stor utsträckning med naturaliserande åtgärder i vattendrag som föregår genom vattenvårdsprogramen.

Vattenvårdsprogram

Simrishamns kommun har med hjälp av bidrag från Länsstyrelsen i Skåne län färdigställt ”Vattenvårdsprogram för Tommarpsåns avrinningsområde”. Programmet bygger bland annat på en omfattande biotopkartering och föreslår ett stort antal restaureringsåtgärder av varierande omfattning. Åtgärderna syftar till att så långt möjligt naturalisera avrinning och biotoper, samt minska näringsläckaget från jordbruksmark. Kartan visar de markområden som kan komma att påverkas vid vattendragsrestaurering i Tommarpåns avrinningsområde. Återskapande av våtmarker, återmeandring, tvåstegsdikning, funktionella skyddszoner och utrivning av dämmen är exempel på sådana åtgärder.

Dikningsföretag - teknisk styrning av vattenflöden

Vattendragen i jordbrukslandskapet omfattas till stor del av så kallade dikningsföretag. Dikningsföretagen är samfälligheter som anlagts för att fortare eller mer effektivt avvattna mark och därmed förbättra odlingsmöjligheterna. Samfälligheterna har till stor del tillkommit under tidigt 1900-tal. Deras rättigheter och skyldigheter regleras av en äldre lagstiftning och anläggningarna är anpassade till odling under dåtidens förhållanden. I vissa fall kan åtminstone delar av båtnadsområdet (det område där vattennivån sänkts)

Åar, bäckar och diken

Å

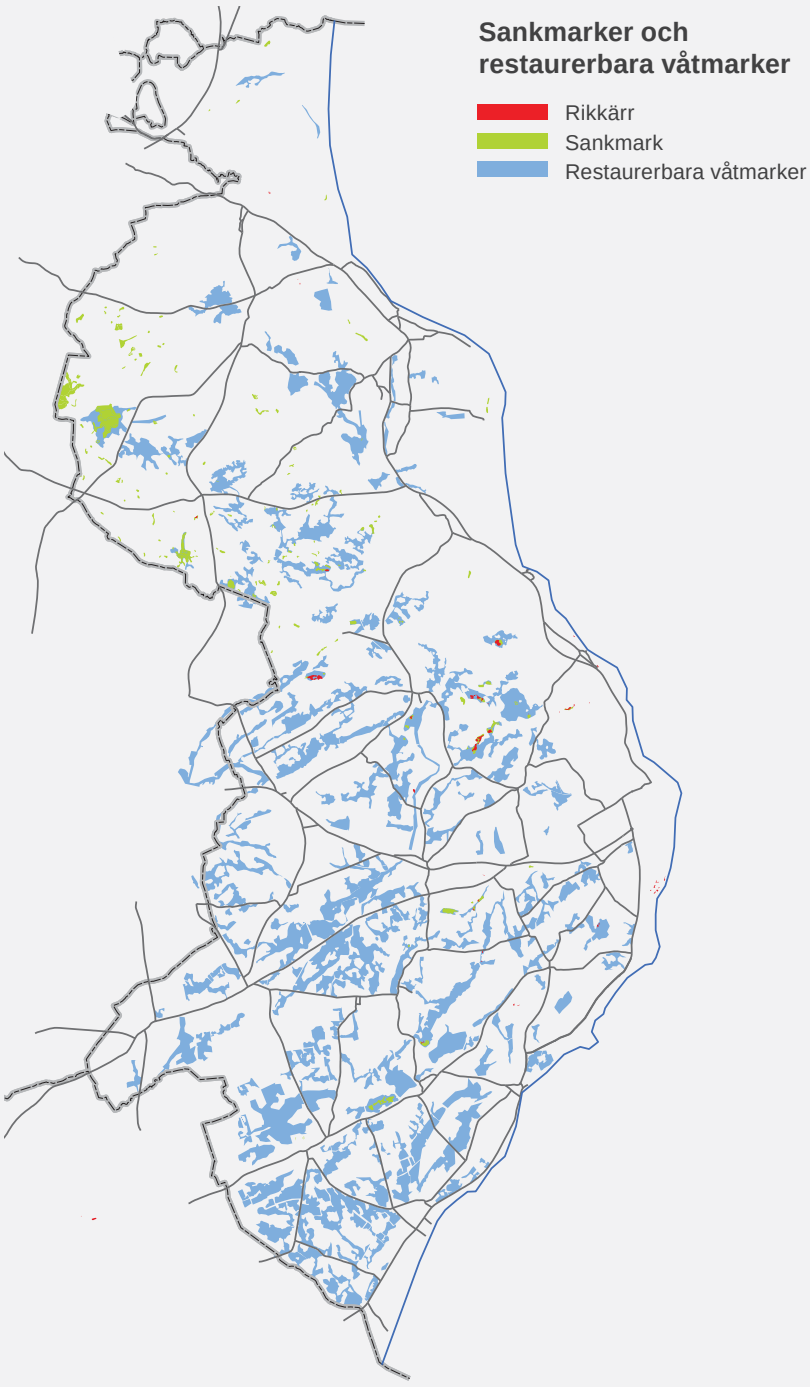
Bäck

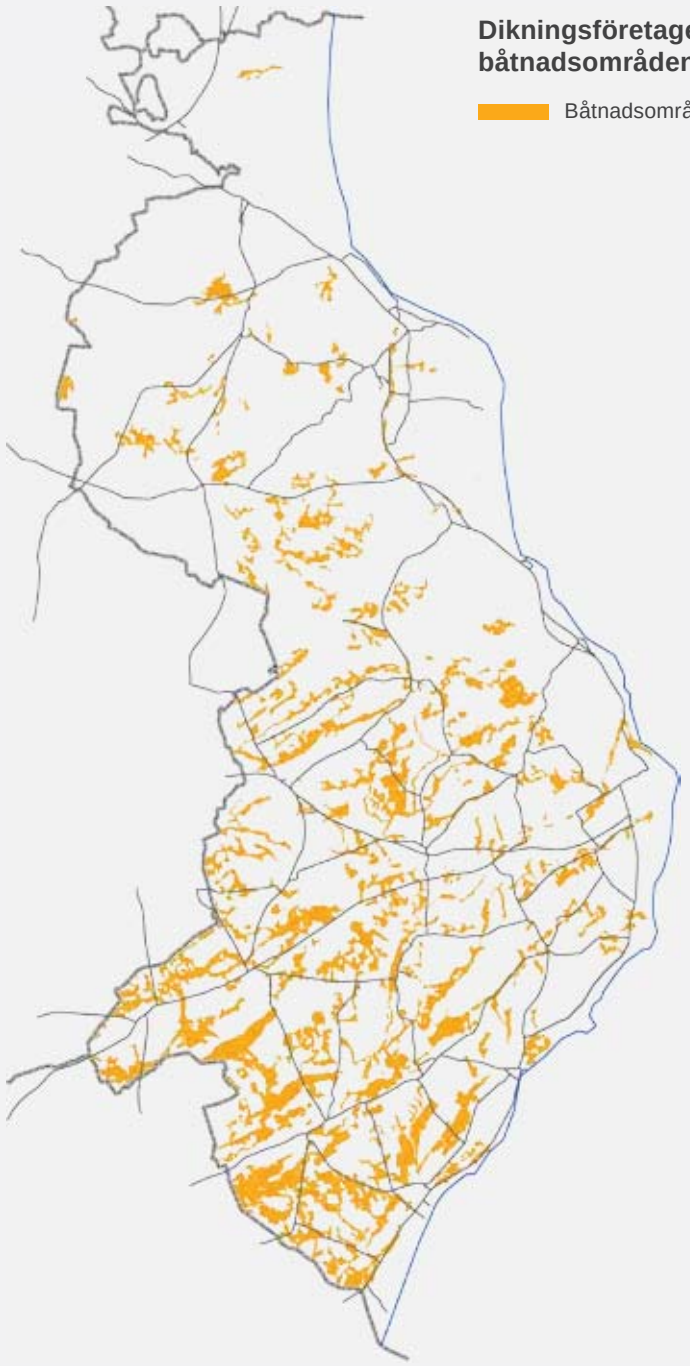
Dike

Vattenvårdsprogram för Tommarpsåns avrinningsområde

Markområde som kan komma att påverkas vid vattendragsrestaurering i Tommarpsåns avrinningsområde.

av olika anledningar drabbas av översvämning eller förhöjd grundvattennivå. Det är därför generellt sett olämpligt att bygga inom ett båtnadsområde.

Dikningsföretagen är dimensionerade för lägre flöden än vad som är fallet idag och därmed redan ofta överbelastade, eftersom tillförsel av dagvatten från tätorter och andra hårdgjorda ytor ger kraftigt ökade flödestoppar. Pågående klimatförändringar med ökade flöden och intensivare nederbörd kommer att innebära ytterligare problem med översvämningar i dikningsföretagens närhet.

Behovet av flödesutjämning för att möta klimatförändringarna är därför stort. Detta är inte bara en viktig fråga för jordbruket utan för hela samhället. Påverkan på dikningsföretagen ska därför belysas tidigt i planprocessen.

Vid översvämning av odlingsmark kan stora mängder fosfor och partiklar föras ut till vattendragen vilket ökar näringsläckaget och påverkar djurlivet negativt. Ett ökat flöde kan också medföra ökad erosion i diken och vattendrag och påverkar därmed sedimenttransporten. Detta kan lösas genom dels naturaliserande åtgärder i vattendrag genom vattenvårdsprogram, dels genom restriktioner vid nybyggnation där påkoppling på dikningsföretag inte bör ske.

Planförslag

I detta kapitel finns ett ställningstagande förenligt med vattenmyndighetens åtgärdsprogram om att ”Områden som kan tas i anspråk för flödesutjämnande, naturaliserande eller återskapande åtgärder i vattendragens avrinningsområden, inte bör exploateras på sådant sätt att genomförande av åtgärder försvåras”. Ett åtgärdsförslag i kommande va-plan är att en dagvattenpolicy tas fram, där avrinning för dagvatten i första hand ska lösas på fastigheten och i andra hand kopplas på det kommunala dagvattennätet. Ny dagvattenavledning bör inte belasta dikningsföretag eller vattendrag.

I förslagskartorna i kap 2 återfinns hänsynsregler i varje basort som ger företräde för utbyggnad av områden för flödesutjämnande, naturaliserande eller återskapande åtgärder i vattendragens närområden.

Simrishamns kommun föreslås att aktivt medverka i Österlens vattenråd som arbetar med recipientkontroll och vattenvårdsåtgärder.

Simrishamns kommun är medlem i Vattenvårdsförbundet för västra Hanöbukten som framför allt arbetar med recipientkontroll.

Simrishamns kommun ska arbeta för att anpassa sig till förväntade klimatförändringar och minska belastningen på vattendragen.

KONSEKVENSER

Behovet av att ta jordbruksmark i anspråk för vattendragsvårdande åtgärder står till viss del i konflikt med behovet av odlingsmark. Motsvarande gäller till viss del skogsmark.

Samtidigt har den snabba avrinning som uträtning av vattendragen medfört inneburit stora problem med vattenkvaliteten i Hanöbukten, vilket kan medföra att kustvattenkvaliten ”god status” inte kommer att kunna uppnås i enlighet med målet år 2015.

KUSTVATTNET

MÅL

Att vårda, förvalta, levandegöra och sprida kunskap om våra marina miljöer. För att förvalta dessa värden ska vi tillmötesgå de fem skånska utmaningarna för miljöarbetet och EU:s Vattendirektiv. För det behöver vi ha som mål om att ta fram en HAVSplan för att kunna ge vägledning vid prövning av tillståndspliktiga verksamheter, detaljplaner och bygglov.

BAKGRUND

Marina miljöer i Östersjön

Bottnarna längs kommunens kuststräcka är av mycket varierande karaktär. I söder och norr dominerar grunda, sandiga havsbottnar, medan det däremellan kan bli mycket djupt helt nära land. Klippor och stenbottnar med olika slags algsamhällen omväxlar med mer eller mindre obevuxna sandbottnar. Biotoper och biologisk mångfald i våra kustvatten inventeras kontinuerligt. Rimliga förutsättningar är dock att alla förekommande marina miljöer har höga naturvärden, inte minst med tanke på olika fiskarters förökning och uppväxt.

Östersjöns miljötillstånd

Östersjöns miljö förändras gradvis i riktning mot en ökande temperatur, minskande salthalt, ökande fosforhalt parallellt med en kraftigt ökad utbredning av syrefria bottnar. Det senaste mer markanta syreinflödet inträffade 2003 från Öresund.

Dessa yttre miljöförhållanden i kombination med ett för högt fiskeriuttag har gjort att även arternas sammansättning förändras. Förändringarna består främst av en minskning av torsk och sill, samtidigt som mängden skarpsill har ökat. Fiskeriuttagen för båda torsk och skarpsill bedöms enligt ICES (International Council for Exploration of the Sea) ändå vara förenliga med hållbart nyttjande, medan uttaget av torsk inte bedöms förenligt med hållbart nyttjande, på grund av en svag tillväxt.

I dagsläget finns både fiskerikvoter, förbud att fiska vissa arter och tydliga rekommendationer på hur mycket av Östersjöns sill och vildfångad lax och öring som kan ätas för att det inte ska vara hälsofarligt.

Halten av dioxiner och dioxinlika PCB i fet fisk från långsamväxande bestånd (strömming) i de mer nordliga delarna Östersjöområdet överskrider ofta tillåtna gränsvärden.

Fisken från bestånden i södra Östersjön och utanför Simrishamn (fiskeområden 43) har dock inte för höga halter av dioxin eller PCB enligt Livsmedelsverket. Fisken från dessa områden får därför saluföras i andra EU-länder. Som konsument kan man påverka framtidens fiske genom att köpa miljömärkta varor med MSC- eller KRAV-märkning

Miljökvalitetsnormer för kustvatten

Vid en statusbedömning för Hanöbuktens kustvatten anges den ekologiska statusen som måttlig till otillfredsställande medan den kemiska ytvattenstatusen som god i nuläget. Bedömning av kemisk status grundar sig på verkliga mätdata och eftersom den mycket begränsade mängd data som finns inte kan påvisa att halter överstiger miljökvalitetsnormer, har statusen bedömts god. Riskerna för en försämrad status fram till 2015 är dock relativt stor.

För att nå god status krävs det framförallt en minskad tillförsel av näringsämnena fosfor och kväve (se kartan ”Status i kustvattenområden” på nästa sida som illustrerar behovet av utsläppminskning av fosfor för att uppnå god status). Minskad näringsutförsel som fosfor och kväve i Östersjön är inte helt avgörande för att fiskebeståndet ska öka. Även miljögifter som dioxiner, PCB, industrier och trafiktransporter liksom enskilda avlopp påverkar ytvattenkvaliten och den marina miljön i Hanöbukten (se diagram).

Småskalig fiskerinäring

EU:s gemensamma fiskeripolitik har under en lång period i hög utsträckning varit koncentrerad på att reglera och styra det storskaliga industriella fisket, vilket överlag har påverkat förutsättningarna för lokalt småskaligt fiske negativt. Simrishamns kommun har sedan 2009 varit en del av ”Sydkustens fiskeområde”, som är ett av 14 svenska fiskeområden (av sammanlagt ca 200 i EU). Fiskeområdena samlar fiskerinäringen och offentlig sektor (kommuner) i en organisation med fokus på utveckling av det småskaliga fisket i en viss region.

Från 2014 pågår ett arbete för att integrera fiskeområdena med ”Lokalt ledd utveckling” (tidigare Leader) inom EU:s Landsbygdsprogram, vilket skapar nya möjligheter för utveckling av småskaligt fiske och kopplingar till levande kustsamhällen, företagande och arbetstillfällen.

SKYDD AV KUSTVATTNET

Kustvattenområden är skyddade genom en rad restriktioner i form av riksintressen och riktlinjer som strandskyddet, kultur och naturskydd, och hänsynsregler enligt miljöbalken och plan-och bygglagen.

RIKSINTRESSE KUSTZON

Hela kommunens kuststräcka omfattas av riksintresset för kustzon enligt kapitel 4 miljöbalken där ingrepp inte får ske på ett sätt som påtagligt skadar områdenas natur- och kulturvärden. Riksintresset har företräde framför andra riksintressen (3 kapitlet 10 § miljöbalken). Riksintresset för kustzon handlar om

naturupplevelser men också bad, cykling, kulturupplevelser, fritidsfiske och strövande. Riksintresset för kustzon sträcker sig mellan 5-7 km ut från kustlinjen och mellan 0,4 - 3,6 km in i landet.

Avgränsningen av riksintresset för kustzon bygger på principen att det från den plats man befinner sig ska vara möjligt att se havet, att landskapet uppvisar en öppenhet mot havet och att de existerande biotoperna har ett samband med havet. Exempelvis ska hänsyn tas till naturbetesmarker som både har betydelse för landskapsbilden, den biologiska mångfalden och fiskelägena i kustzonen.

Genom riksintresset har därför kommunerna möjlighet vara restriktiv mot exploatering av dessa områden, (se bebyggelsestrategin).

I kustzonen finns även riksintresse för sjöfart. Riksintresse landningshamn finns för hamnarna i Simrishamn och Skillinge, samt riksintresse för huvudfarled till dessa . Enskilda hamnar som inte är av riksintresse kallas av tradtition för kulturhamnar.

Marina reservat

Ett större havsområde utanför Sandhammaren mellan Ystad och Simrishamn föreslås bli marint reservat som en del av riksintresse för naturvård. Kusten är geovetenskapligt intressant som tillandningskust genom sandvandring med unik hörneffekt, genom postglaciala strandvallar som klippkust, genom förekomst av kritkalksten, silurskiffer och kambrisk sandsten med fossila vågmärken. Området är en viktig rast- och övervintringsplats för t ex alfågel. Förekomst av submarina skogar finns. Marinbiologiska värden är framförallt Östersjömussla-samhället som det dominerande djursamhället, medan makrillen har sin inre utbredningsgräns här.

Strandskydd

Strandskyddet i Simrishamns kommun är för närvarande det generella 100 meter. Länsstyrelsen kan utvidga strandskyddet upp till 300 meter, vilket också har gjorts längs kommunens kust.
Simrishamns kommun har under våren 2013 till Länsstyrelsen lämnat synpunkter på nya avgränsningar för det utvidgade strandskyddet. Detta kommer att behandlas av Länsstyrelsen och ett beslut om nya avgränsningar kan troligen komma under 2015.

Områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen enligt 7 kap. miljöbalken utpekas inte då Skånes kustkommuner är undantagna från denna möjlighet.

PLANFÖRSLAGET

Inför framtagandet av en Havsplan, har Simrishamns kommun i nuläget inga exploateringsanspråk avseende havsmiljön. Planförslaget här, fokuserar istället på vattenkvalitetsförbättrande åtgärder då den marina miljön påverkas av landbaserad verksamhet genom:

• Bland annat ställer bebyggelsestrategin krav på samordning av vattentillgång och avlopp vid nybyggnation.

• Avsättning av mark för Kivik reningsverks utbyggnad.

• I planförslagen i kap. 2 finns hänsynsregler framtagna, som innebär att avsättning av mark ska prioriteras för vattenkvalitetsförbättringsåtgärder i samband med framtida planläggning, som indirekt kommer att minska näringsutförseln till Hanöbukten.

• Förslag på ökade krav vid tillståndsgivning för verksamheter föreslås. De verksamhetsområden som har någon större influens på den marina miljön är:

- Hamnverksamheter, inkl muddring och sjöfart.

- Turism och fritidsverksamheter som fiske, båtsport och bad.

- Utsläpp från reningsverk.

- Jordbrukens näringsutförsel.

- Fartyg, utsläppsrisker i farleder.

• Simrishamns kommun ska aktivt medverka i Österlens vattenråd samt Vattenvårdsförbundet för västra Hanöbukten som arbetar med recipientkontroll och vattenvårdsåtgärder. Här finns stora möjligheter till samverkan med länsstyrelsen för att genomföra åtgärder, detta för att minska påverkan från jordbruket, transportinfrastruktur, verksamheter samt de delar av det rörliga friluftslivet samt båtturism som kan ha en negativ inverkan på vattenmiljön.

• Kommunen föreslås i sina arrendeavtal för jordbruksmark ha som policy att utöka skyddszoner (minst 6m) längs vattendrag för gödning och andra utsläpp.

• Framtagande av en havsplan föreslås genom ett samverkanprojekt mellan näringslivsrepresentanter, lantbrukare, Kultur- och fritidsförvaltningen, Samhällsbyggnadsförvaltningen, Marint centrum, Miljöförbundet och Vattenvårdsförbundet med förslag till förbättringsåtgärder för havsmiljön, möjlighet att utveckla marin turism, liksom landbaserade åtgärder för att minska övergödningsproblematik och andra utsläpp.

KONSEKVENSER

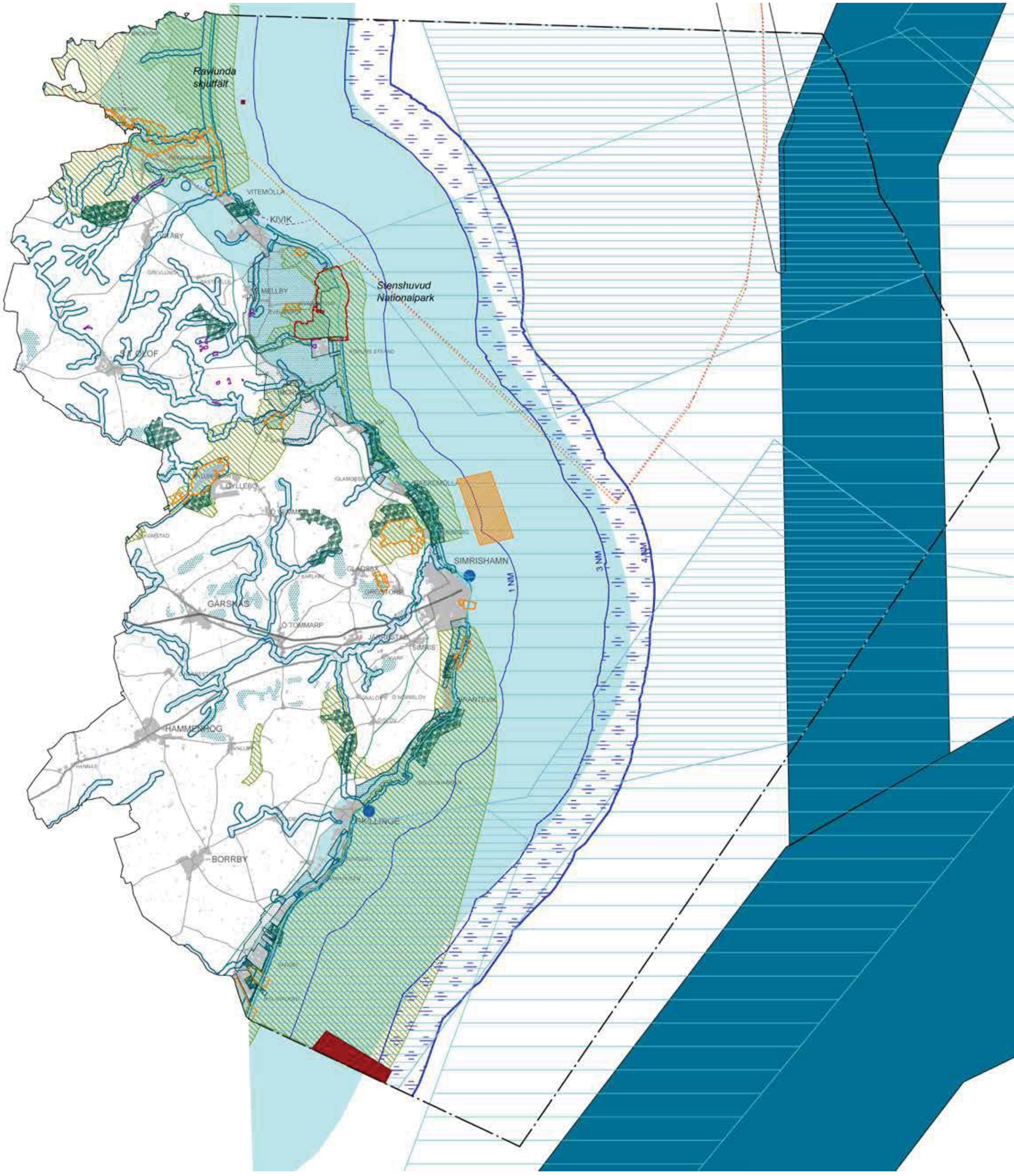
Vid avvägning mellan bevarande- och exploateringsinriktade riksintressen ska det riksintresse som bäst främjar en långsiktigt god hushållning ges företräde.
Föreslagna utbyggnadsområden i kustorterna bedöms inte innebära risk för påtaglig skada på riksintresset för kustzon, utan snarare möjliggöra för utveckling av tätorternas kulturvärden och bidra till nya kopplingar för turism och friluftsliv, till naturen och stränderna genom de föreslagna gröna pauserna. Bebyggelsestrategin värnar om riksintresset för kustzon, särskilda skäl ska finnas för exploatering enligt 4 kap. 4 § miljöbalken.

Riksintresset för landningshamnar bedöms inte påverkas av planförslaget liksom riksintresset för sjöfart eller naturvård. För övriga riksintressen hänvisas till förslagskapitlets orters konsekvenskartor.

Vindbruket antas inte göra några ytterligare markanspråk inom kustzonen under planperioden, med undantag för redan antagna områden enligt vindkraftplanen.

Miljömålen tillgodoses i planförslaget dels genom bebyggelsestrategi för Simrishamns kommun som möjliggör anslutning till kommunalt va-nät i högre grad, dels avsättning av jordbruksmark för ”Vattenvårdsprogram för Tommarpsåns avrinningsområde” som på sikt kommer att medföra mindre näringsutförsel till Östersjön från jordbruket och förbättrade fortplantningsförhållanden för havsvandrande fiskarter som exempelvis öringen. En mer restriktiv hållning för tillståndsgivning för verksamheter bidrar också till en möjlighet att förbättra kustvattenstatusen.

Ravlunda skjutfält
Stenshuvud Nationalpark
VITEMÖLLA
KIVIK
GREVLUNDA
MELLBY
ST. OLOF
LÖDDS STRAND
LYCKEBY
GLADSAX
GRÖNSÖRS
GÄRSNÄS
TOMMARP
JÄRRESTAD
SIMRIS
SIMRISHAMN
1 NM
3 NM
4 NM
HAMMENHÖG
BORRBY
KRISTIANSTAD

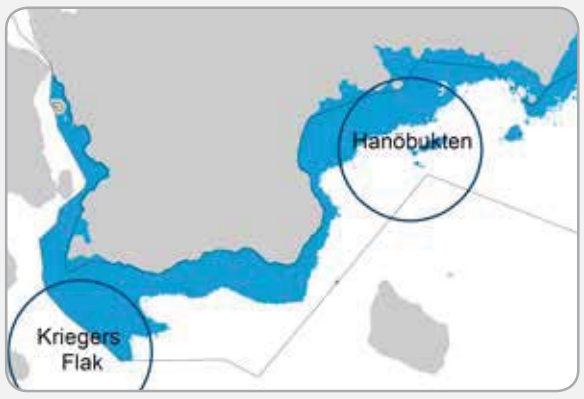
ANALYSKARTOR KUSTVATTNET

För framtagande av en kommande kommunal havsplan, redovisas här kartananalyser som ska fungera som underlag för att öka förståelsen av hur kustvatten i kommunen kan planeras och värderas.

Kartor kommer från:
”Havsplanering - Nuläge 2014”
Preliminär rapport mars 2014, Havs- och vattenmyndigheten.

KULTURMILJÖER

Marina skyddade områden

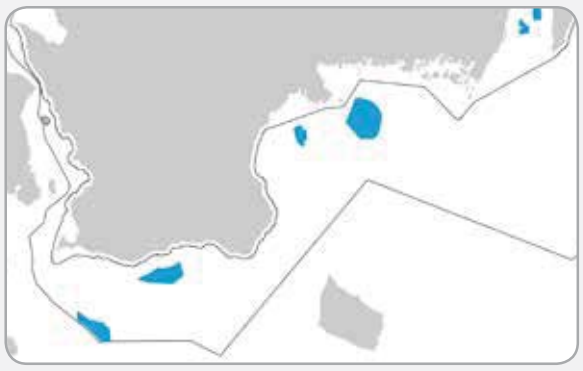
Grundare än 40 m. Sannolikhet att det finns spår från äldre stenålder.

Tolkat planområde

Boplatser kan finnas på ner till 40 meters djup Områden där sannolikheten är störst att finna spår efter stenålder är Hanöbukten, Kriegers Flak.

RIKSINTRESSEN I KUSTVATTNET

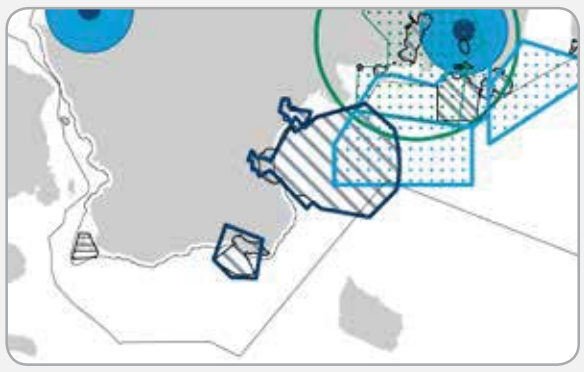
Riksintresseanspråk för havsbaserad vindkraft enligt 3 kap MB

Riksintresse för vindkraft i havet

Tolkat planområde

Riksintresseanspråk för totalförsvarets militära del i hav och kustområden

Övnings- och skjutområde i havet

Stopp höga objekt

Influensområde luftrum

Område med särskilt behov av hinderfrihet

Riksintresse med omgivningspåverkan

Kustnära väderrradar med influensområde

Övrigt influensområde

Tolkat planområde

GEOLOGISKA FÖRUTSÄTTNINGAR

Havsdjup

> 250 m

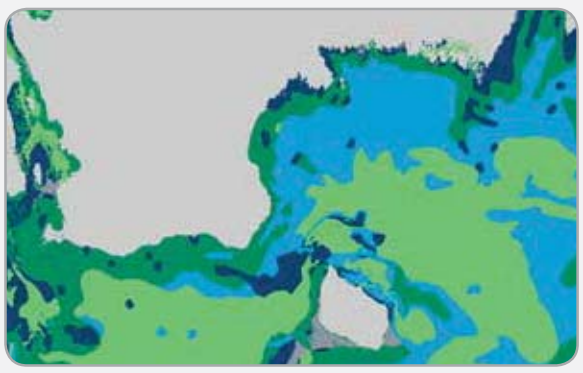
100 - 250 m

50 - 100 m

25 - 50 m

< 25 m

Bottentyper

Berg

Hårdbotten

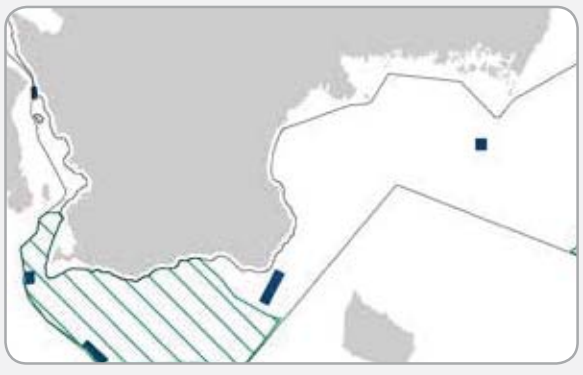
Sand

Hårdlera

Lera

Bottentyper indelat i fem klasser. Typ av bottensubstrat har avgörande betydelse för ekosystemen. I grundare områden nås bottnarna av solljus vilket gör det möjligt för fotosyntetiserande organismer att leva.

Intresseområden för utvinning av sand, olja och gas samt koldioxidlagring

Intresseområde för koldioxidlagring

Intresseområde för utvinning av sand

Intresseområde för utvinning av olja/gas

Tolkat planområde

MARINBIOLOGISKA FÖRUTSÄTTNINGAR

Marina skyddade områden

- Ospar MPA
- Helcom BSPA
- Svenska naturreservat
- Natura 2000
- Svensk nationalpark
- Svenska djur- och växtskyddsområden
- Tolkat planområde

Fiskeregleringar

- Trålgräns
- Trålfiskeförbud
- Undantagsområde
- Fredat sötvatten, kust
- Fredningsområde
- Trålfiskeområde
- Fredningsområden (torsk)
- Tolkat planområde

I Sverige finns en särskild trålgräns innanför vilken det inte är tillåtet att tråla, med undantag av så kallade trålfiskeområden. I

Koncentration av fiskodlingar

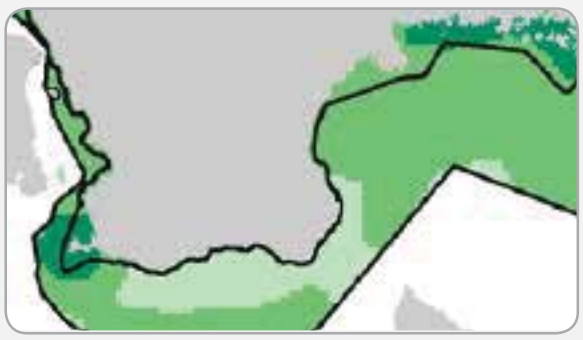

Stora delar av Östersjöns botten har syrebrist. Även i Hanöbukten förekommer syrebrist.

- Syrehalt nästan ständigt < 2 ml/l
- Syrehalt tidvis < 2 ml/l

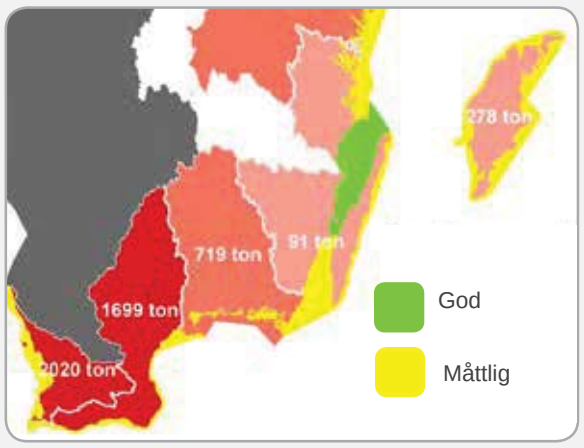
Koncentrationsområden för biologiska och ekologiska värden. Kartan ger en indikation på ekologiska värdekärnor.

- Områden utan koncentration av befintliga områdesskydd och regleringar
- Områden med högre koncentration av befintliga områdesskydd och regleringar
- Tolkat planområde

RISK- OCH MILJÖFAKTORER

Status i kustvattenområden

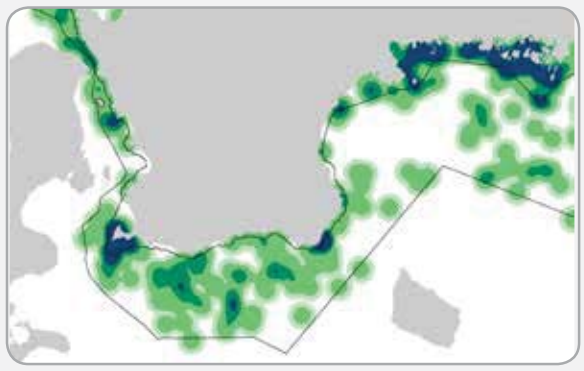
Beting 5 % minskning

- 0
- < 500
- 500 - 1000
- 1000 - 1500
- > 1500

Kartan illustrerar hur mycket utsläppen av kväve (i ton) som kan behöva minskas för att nå god status (grön) i vattendistriktens kustvattenförekomster. (Källa Havsmyndighetens åtgärdsprogram, 2009)

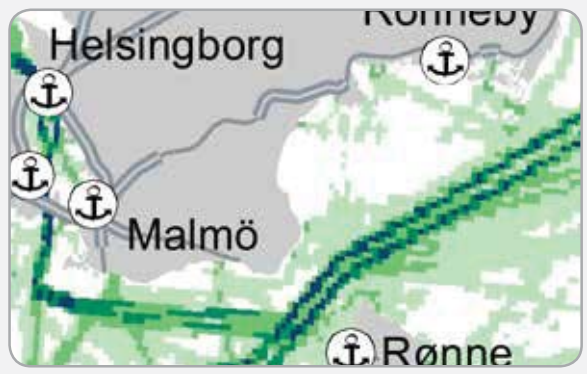
forts. RISK- OCH MILJÖFAKTORER

Kända fartygslämningar och förlisningsuppgifter per kvadratmil
Källa: Riksantikvarieämbetet, FMIS

- Inga registrerade
- < 1
- 1 - 5
- 5 - 10
- > 10
- Tolkat planområde

Fartygsrörelser, medel per månad 2011, och övergripande transportnät i Sveriges omgivning.
Källa: Helcom

- < 25
- 26 - 100
- 101 - 500
- 501 - 1000
- > 1001

TILLÄGG TILL ANTAGANDE 20150818

Möjliga fokusområden i en framtida fördjupad havsplanering

Fördjupningsområden

Förståelsen av havet som resurs måste fördjupas. Dessutom är omvärlden ständigt föränderlig. Vilka intressen, anspråk och konflikter som kan tänkas uppstå måste utredas för att en relevant ´planreserv´ till havs ska kunna avsättas.
Den information som behövs för havsplanen finns redan i viss utsträckning. Men den måste hämtas in från olika myndigheter och institutioner. Arbetet med den kommunala havsplanen innebär därmed i hög grad att sammanställa befintligt material i ett underlag, för att visa på befintlig situation och behov av planering med avvägningar mellan olika intressen inom kommunens havsområde. I viss utsträckning kommer även ny grunddata att behöva samlas in.

Motivering för val av fördjupningsområden:

- Havsdjup.
Djupförhållanden och topografi är till viss del skyddade av lagen om landskapsinformation, men i den detaljeringsgrad det är möjligt, är det viktigt att visa det topografiska förhållanden som råder inom kommunens havsområde som ett grundläggande planeringsunderlag.

- Skeppsvrak inom det kommunala havsområdet.
Skeppsvrak kan vara av kulturhistoriskt intresse men även av betydelse för marina organismer och fiskar som söker sig till fasta konstruktioner för skydd och föda. Att kartlägga dessa vrak skapar därmed en bild av kulturlandskapet på havsbottnen och utgör även en god indikator på det marina djurlivet.

- Boplatser från (äldre) stenåldern.
Havsbotten utanför Simrishamns kust har registrerade lämningar från 8000 år tillbaka vilket innebär mesolitisk tid (10 000- 4000 f.k) som även benämns som stenålder. Det finns även indikationer på att det finns fyndigheter från äldre stenåldern (paleolitikum) som var för 13 000- 10 000 f.k. Att kartlägga dessa innebär en ökad förståelse för det kulturhistoriska landskapet.

- Utsjöbankar.
Utsjöbankar är ett avgränsat område i öppet vatten som inte är djupare än 30 m. Dessa är av betydelse för bland annat rastande alfåglar, möjliga områden för vindkraft, och av stort naturvärde till följd av att solljus når botten och möjliggör rika ekosystem. Dessa områden är viktiga att restaurera efter exempelvis oljeolyckor.

- Maringeologisk karta
Den maringeologiska karta som finns för Simrishamn är i dagsläget inte komplett, ytterligare kartering av havsbotten behövs.

- Kablar och rörs dragning.
Planering och exploatering av ett område kräver att information inhämtas om kablar och ledningars dragning för att inga olyckor eller förstörelse av ledningar ska ske. En förutsättning för havsplanen är att information om kabel- och ledningsdragning blir känd för kommunen, samt att andra anspråk kan avvägas om det uppstår nya behov av att anlägga kablar eller rörkonstruktioner till havs. Det finns idag kraftledningar i Simrishamns havsområde.

- Energi.
Utredning om möjliga platser för energiutvinning till havs bör genomföras och illustreras. B-område för (flytande) vindkraft i samråd med fiskeintressen är möjligt. Ytan som behövs, beräknas baseras på 5-7 ggr diameteromfång på blad. Vågkraft skulle kunna vara möjlig nära land, då denna inte påverkar siktlinjer, på grund av låg profil.

- Fasta förbindelser. Nuvarande och framtida sjöfartsförbindelser.
Kartläggning och illustration av sjöfartens huvudsakliga trafikering på såväl storskalig som småskalig nivå. Sjöfartens omfattning påverkas av hur infrastrukturen utvecklas på land med möjliga ökade eller minskade sjötransporter som resultat. Beroende på utveckling av trafiksituationen som berör Simrishamns kommun behövs också underlag från sjöfartsintressen för att kunna ta ställning till andra intressen i havet.

- Insamling av data som fiskarna har tillgång till i sin navigeringsutrustning.
Brukarna av havsområdena, så som fiskare, har mycket god lokalkännedom om samband mellan väder, årstider, maringeologiska förutsättningar, djup och strömmar. Deras helhetsbild är avgörande för att kunna presentera en havskarta med god förankring i verkligheten.

- Administrativa gränsdragningar i havet och hur dessa påverkar aktiviteter.
Det har på senare tid arbetats fram en mängd regleringar för bl.a. fisket där administrativa gränser inneburit anmälningsplikt för att korsa och fiska på andra sidan gränsen. Dessa nya regler som gäller för fisket måste identifieras och utvärderas för att kommunen ska ha förståelse för hur båtar rör sig och var kustbevakning kan patrullera. Men även för att kunna kontrollera hur vårt eget kommunvatten används, lagligt eller olagligt.

- Riskutredning.
I samband med, och i efterdyningarna av olyckor eller missöden till havs behövs en förståelse för var olika händelser kan inträffa, deras påverkan och hur de ska hanteras. Kollisionsrisken är exempelvis hög utmed fartygsleden mellan Simrishamn och Bornholm. Övriga riskutredningar som kan behöva kartläggas är erosion, stigande havsnivå, minor, dumpning, förorenade sediment. Kommunen och staten ska ha en avtalad gräns för var ansvaret övergår från stat till kommun vid exempelvis en olycka.

- Områdesskydd - marina reservat i Simrishamns havsvatten.
I nuläget finns det få marina reservat i Simrishamns kommun. Ekologiska värden till havs måste identifieras för att exempelvis skydda yngelplatser för fisk i syfte att skapa förutsättningar för nyrekrytering inom fiskbestånden. Samt för att skapa förutsättningar för ett produktivt fiske.

- Ekosystemtjänster längs kust och inom havsområdet.
Ett lagförslag diskuteras i nuläget om att ekosystemtjänser ska ingå i kommunal planering. Att vara proaktiv i detta planeringssammanhang, att kartlägga och definiera olika typer av ekosystemtjänster i havet är positivt för Simrishamn kommun.

- Ekologisk/kemisk status längs kust- och övergångsvatten.
Ekologisk status har utretts längs Sveriges kust och presenteras i Länsstyrelsens VISS-kartmaterial. Områdena för de olika statusklassningarna bör kartläggas ytterligare, för att utgöra ett fördjupat kunskapsunderlag för prioriterade fokusområden där ekologisk status inte är god.

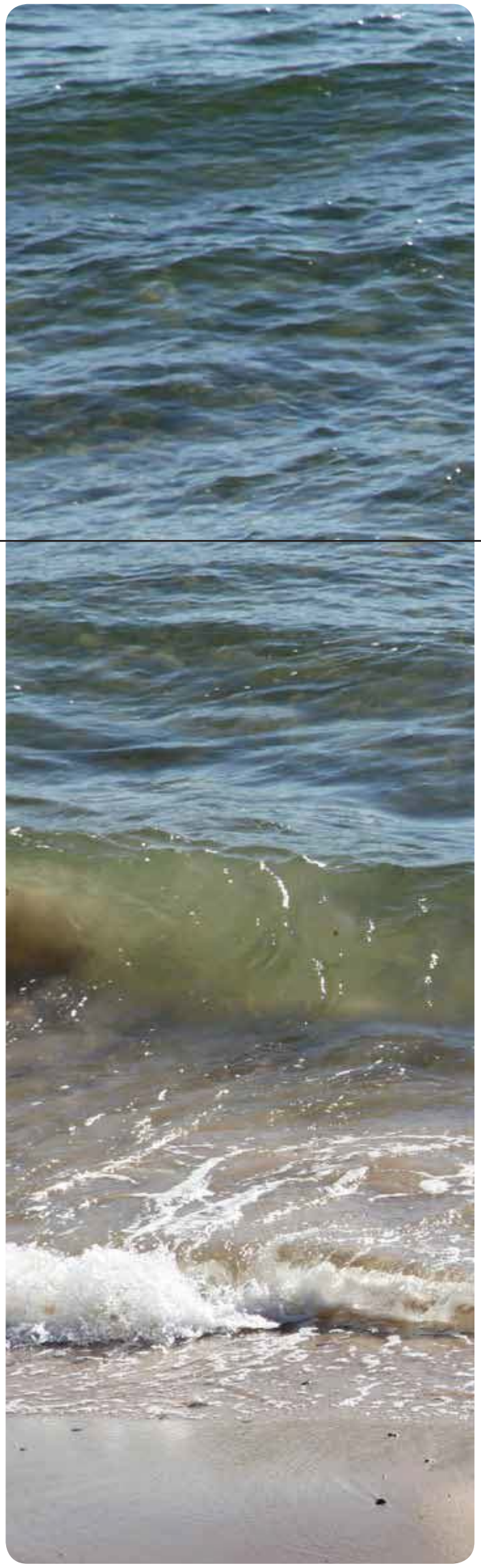
- Havsströmmar.
Havsströmmars rörelse är av betydelse för det marina livet. Förståelse för hur eventuella spill eller olyckor till havs transporterar farligt material, och algblomningars rörelse är av intresse för kommunen, inte minst under sommartid, då en stor mängd besökare ägnar sig åt bad och frilufsliv vid kusten.

TILLÄGG TILL ANTAGANDE 20150818

Ekosystemtjänster:
Ett lagförslag diskuteras i nuläget om att ekosystemtjänser ska ingå i kommunal planering. Att vara proaktiv i detta planeringssammanhang, att kartlägga och definiera olika typer av ekosystemtjänster i havet är positivt för Simrishamn kommun. Ekosystemtjänster är ekosystemens direkta och indirekta bidrag till människors välbefinnande. Tjänsterna från ekosystemen ger oss bland annat luft- och vattenrening, jordbildning, primärproduktion och naturupplevelser som kan påverka vår hälsa positivt.

Ekosystemtjänster delas in i följande fyra kategorier:

- Stödjande tjänster handlar om de ekosystemfunktioner som är en bas, dvs. de som stöder och är nödvändiga för att de andra ska fungera. Det kan vara närings- och vattencykler.
- Reglerande tjänster är mer specifika funktioner, det kan vara pollinering, luft- och vattenrening.
- Kulturella tjänster innehåller allt det som vi använder för det mer känslomässiga välbefinnandet, som t ex estetiska och rekreationella värden. Dessa utgör en viktig del av människors kultur och har visat sig ha positiva effekter på hälsan.

35

Ställningstaganden Vattendrag, sjöar, våtmarker, dikningsföretag och kustvatten

1. Bebyggelsestrategi för Simrishamns kommun ska följas. I den framgår att byggnation inte bör tillåtas inom dikningsföretag, båtnadsområde och inom vattenskyddsområde, utan att särskilda åtgärder vidtas.

2. Bebyggelsestrategins föreslagna utbyggnadsområden ska samordnas så att uppförande av ny bebyggelse synkroniseras med kommunens plan för va-utbyggnad.

3. Riksintresse kustzon: Kommunen fastställer genom bebyggelsestrategin att delarna av kustzonen bevaras utan ytterligare exploatering inom de gröna pauserna. Stor restriktivitet ska råda för ytterligare bebyggelse eller andra anläggningar i dessa lägen. Stor vikt ska läggas vid att bevara tillgängligheten för allmänheten till strandområdena i kustzonen. Riksintresset innebär inget hinder för utveckling av befintliga kustorter eller det lokala näringslivet, där även turistnäringen ska beaktas. Kommunen ska vidare verka för åtgärder som kan stärka kustzonens intressen genom bebyggelsestrategins gränsdragning för kustzon.

4. Framtagande av en havsplan föreslås genom ett samverkanprojekt mellan näringslivsrepresentanter, lantbrukare, Kultur- och fritidsförvaltningen, Samhällsbyggnadsförvaltningen, Marint centrum och Miljöförbundet med förslag till förbättringsåtgärder för havsmiljön, möjlighet att utveckla marin turism liksom landbaserade åtgärder för att minska övergödningsproblematik och andra utsläpp (åtg 36).

Den kommande havsplanen föreslås utgöra ett tematiskt tillägg till översiktsplanen.

Vattenområden och våtmarksområden med höga naturvärden ska **inte exploateras** så att möjligheterna att bevara och utveckla värdefull natur försämras.

Vattenkvalitet:

5. Kommunen ska färdigställa en kommunal va-plan och dagvattenpolicy med syfte att anpassa till förväntade klimatförändringar och minska belastningen på vattendragen.

- När det gäller tillsyn och tillståndsgivning för verksamheter som berör vattenområden som inte uppnår god ekologisk status, bör hänsyn tas till beslutade miljökvalitetsnormer för vatten (åtg 32).
- Det föreslås framtagande av tydliga riktlinjer för enskilda avlopp med krav på hög skyddsnivå vid miljöförbundets **tillståndsgivning och tillsyn** i områden där vattenförekomst inte uppnår, eller riskerar att inte uppnå, god ekologisk status eller god kemisk status (åtg 33). Tillståndsgivning ska ges i samråd med förvaltningen (åtg. 36).
- Kommunen föreslås i samverkan med Länsstyrelsen ta fram underlag och åtgärdsförslag för att minska påverkan från de delar av det rörliga friluftslivet samt båtturism som kan ha en negativ inverkan på vattenmiljön, särskilt i kustvattenområden med vattenförekomster som inte uppnår, eller riskerar att inte uppnå, god ekologisk eller god kemisk status (åtgärd 38).
- Områden där vattendrag och våtmarker kan restaureras, återställas eller skapas bör inte exploateras på ett sådant sätt att genomförande av åtgärder försvåras.
- Dagvattenpolicy föreslås tas fram, där avrinning för dagvatten i första hand ska lösas på fastigheten och i andra hand kopplas på det kommunala va nätet. Ny dagvattenavledning bör inte belasta dikningsföretag eller vattendrag (åtg 36).

6. Kommunen föreslås att som riktlinje för sina arrendeavtal för jordbruksmark kräva avsättning av obrukade, funktionella skyddszoner (minst 6 m) längs vattendrag och våtmarker.

7. Möjligheten att använda kommunägd jordbruksmark som utbytesmark när privat jordbruksmark tas i anspråk för vattenvårdsåtgärder bör undersökas i varje aktuellt fall.

8. Kommunen bör aktivt medverka i Österlens vattenråd samt Vattenvårdsförbundet för västra Hanöbukten som arbetar med recipientkontroll och vattenvårdsåtgärder.

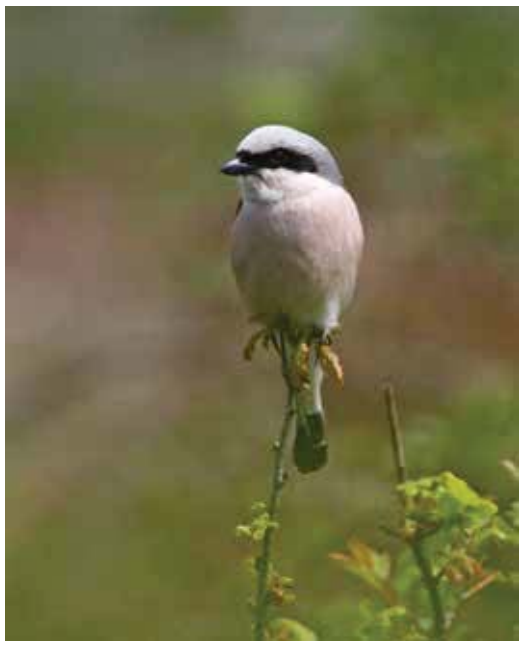

ARTERNA

Naturgeografiskt tillhör nästan hela Skåne den nemorala zonen (eller mellaneuropeiska lövskogsregionen), vilket gör att naturmiljöerna här har mer gemensamt med förhållanden på kontinenten än med övriga Sverige. Österlen är jämfört med stora delar av västra Skåne förhållandevis skonsamt exploaterat samtidigt som regionen har ett varierat landskap med olika värdefulla naturtyper. Simrishamns kommun är därför hemvist för ett stort antal sällsynta eller rödlistade växt- och djurarter. Flera av dessa har en betydande del av sin regionala utbredning inom kommunens gränser. Som exempel kan nämnas **majnycklar, gulyxne, sandnejlika, fältpiplärka** och **sommargylling**. **Hasselmus** och **långbensgroda** har sina huvudsakliga skånska utbredningar i Simrishamns kommun. Detta gäller också **höksångaren** som för 15-20 år sedan fanns sparsamt på många lokaler, men som under senare år minskat kraftigt. Ravlunda skjutfält är den sista lokalen där arten ses regelbundet och möjligen häckar med ett fåtal par. Kornsparven, som i princip bara finns kvar i Ystads kommun, har på senare år även häckat i södra delen av Simrishamns kommun.

ANSVARSARTER

I Simrishamns kommun lever ett stort antal skyddade arter, bland annat; hasselmus, fältpiplärka, de flesta grod- och kräldjuren, alla fladdermusarterna samt många växter, mollusker och insekter. Att exploatera, eller på annat sätt göra ingrepp i områden med fridlysta arter, kräver dispens från Länsstyrelsen.

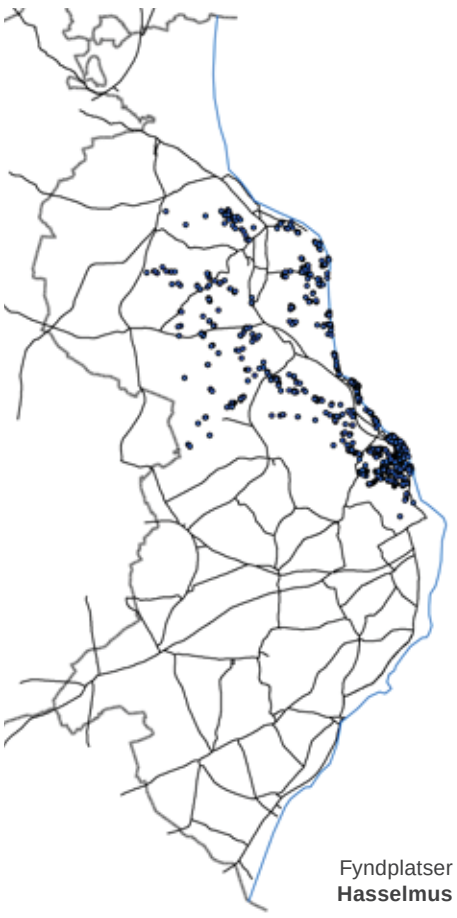
De områden med höga naturvärden som pekas ut i kommunens naturvårdsprogram överensstämmer väl med Länsstyrelsens bild av områden i Skåne med stor andel rödlistade arter (”Här finns höga naturvärden i Skåne – Artpools- och traktanalys med hjälp av rödlistade arter”).

Några sällsynta arter med viktiga utbredningsområden i kommunen, eller i kommunens grannskap har pekats ut som ***Simrishamns kommuns ansvarsarter.***

Ansvarsarterna fungerar som nyckelarter eftersom flera andra skyddsvärda arter delar deras livsmiljö. De kan därmed ses som representanter för alla rödlistade arter som förekommer i framför allt områden med sammanhängande ädellövskogar, sandmarker och/eller våtmarker.

Ställningstaganden som berör dessa områden får i förlängningen anses tillgodose behovet av skydd för flertalet rödlistade arter som förekommer i kommunen.

Artskyddsförordningen ger ett antal arter och deras livsmiljöer ett mycket starkt skydd. Det är därför viktigt att på ett tidigt stadium i planeringen ta hänsyn till de skyddade arterna. Inför planläggning kan detaljerade inventeringar behöva göras för att man ska kunna avgöra om arter och deras livsmiljöer kan komma att beröras. Kommunen rekommenderar att en MKB all-

Fyndplatser
Hasselmus

Foto: Boris Berglund

HASSELMUS

I Sverige är hasselmusen den enda representanten för familjen sovmöss. Den har egenskapen att gå i vinterdvala (hibernation) under senhösten när kylan blir påträngande. Vinterdvalan varar sedan under fem till sju månader.
Hasselmusen påträffas ofta i gläntor och bryn i skogsmark och i buskrika, solbelysta klippbranter. Kraftledningsgator som innehåller mycket buskage är livsmiljöer som tycks passa arten mycket väl. I den sydligaste delen av landet lever den ofta i buskrika, ”igenväxande” jordbruksmarker med låg hävdintensitet.

I Sverige är hasselmusen mest hotad i Skåne län. Den är här helt isolerad från övriga populationer i landet och inskränkt till två geografiskt väl avgränsade områden i den södra delen av länet, varav det mest betydelsefulla omfattar en stor del av Simrishamns kommun. Hasselmusen är Sverige fridlyst enligt Artskyddsförordningen.

En förutsättning för hasselmusens långsiktiga överlevnad är i första hand tillgången till stora, sammanhängande skogsmarker med rätt struktur och att det inte finns effektiva spridningshinder. Hasselmusen skyr öppna ytor, vilket innebär att allmänna vägar, bebyggelse, större vattendrag, välhävdade betesmarker och odlad mark sammantaget försvårar djurens spridning.

Konflikter mellan allmänna intressen

Behovet av lämpliga livsmiljöer står till viss del i konflikt med behovet av områden för bebyggelse eller annan exploatering.

Överordnade mål och direktiv

Förenligt med nationellt miljökvalitetsmål: Ett rikt växt- och djurliv.

Överensstämmer väl med åtgärder under rubriken ”Skydd av natur- och kulturvärden”.

LÅNGBENSGRODA

Långbensgrodan är troligen den svenska grodart som har minst utbredning i världen. Det huvudsakliga utbredningsområdet omfattar Centraleuropa, där arten i många områden är hårt tillbakaträngd och endast lever kvar på spridda platser. I Sverige finns långbensgrodan i delar av Skåne, Blekinge, Småland och Öland.

Det skånska beståndet är koncentrerat till lövskogsområden på Österlen och Simrishamns kommun.

Bland hoten mot artens överlevnad och spridning märks bl.a. nybyggnationer, kalavverkningar, granplanteringar och negativa ingrepp i de grunda småvatten där långbensgrodan fortplantar sig. Långbensgrodan är fridlyst enligt artskyddsförordningen.

Fyndplatser
Långbensgroda

Groda med ganska långa ben,
dock ej långbensgroda.

FÄLTPIPLÄRKA

Fältpiplärkan är de torra, kortbevuxna markernas fågel. Den har sin huvudsakliga utbredning i Medelhavsområdet och vidare mot nordost till Centralasiens stäppområden. Den har sin nordvästgräns i Danmark och Sverige. Här häckar fältpiplärkorna framför allt vid kusten, på sanddyner innanför strandzonen, på sandhedar av olika slag, sandstäpp, betesmarker och i torra åkermarker. Fältpiplärkan föredrar kombinationen av kort vegetation med insprängda sandiga fläckar samt tillgång till högre vegetation med gräs, örter eller lägre buskar. Arten har minskat under hela 1900-talet och finns i dagsläget bara kvar i östra Skåne. I Simrishamns kommun fanns den för några tiotal år sedan på ett ganska stort antal lokaler längs hela kusten, men återfinns nu enbart Ravlunda skjutfält.

Fältpiplärkan är upptagen och listad i EGs fågeldirektiv, vilket innebär att medlemsländerna inom utbredningsområdet ska företa nödvändiga åtgärder för att försöka återupprätta gynnsam bevarandestatus för arten vidta särskilda åtgärder för att bevara och återställa, fältpiplärkans livsmiljöer.

KORNSPARV

Kornsparven är i Sverige bunden till det öppna kulturlandskapet. Fågeln väljer att placera sitt bo i växande gröda, i slåttervallar, ogräsströngar eller i naturbetesmarker med kvarstående högörtsvegetation. Under 1800-talet var den vanlig i södra Sveriges jordbruksbygder, men har framför allt sedan 50-talet, i samband med bruket av betat utsäde, har populationen minskat markant. Artens fortsatt svaga utveckling beror i hög grad på effektiviseringar och rationaliseringar inom jordbruket. Detta har lett till brist på häckplatser och, framför allt under vintern, föda. Idag finns bara ett litet fluktuerande bestånd kvar i Ystads kommun. Vissa år uppträder arten även i södra delarna av vår kommun och har troligen häckat vid ett par tillfällen.

Kornsparven är ett tydligt exempel på att intensifieringen av jordbruket leder till minskad variation av livsmiljöer och därmed förlust av biologisk mångfald.

SANDNEJLIKA

Sandnejlikan är en ljus- och värmeälskande växt som man finner på marker med sandigt och kalkrikt underlag. Den är en karaktärsart för den ovanliga naturtypen sandstäpp, men finns sällsynt även på stäppartade torrängar, sandhedar och i glesa tallskogar. Sandstäpp är en av de mest hotade naturtyperna i Sverige och situationen för artens bestånd och livsmiljö är därför kritisk. Kvarvarande lokaler med sandstäpp hotas främst av avtagande beteshävd, vilket leder till ett mera slutet vegetationstäcke, förnaansamling och invandring träd och buskar.

Sandnejlikan är fridlyst enligt Artskyddsförordningen.

36 Ansvarsarter Ställningstagande

1. Bebyggelsestrategi för kommunen ska följas.

2. Hasselmus

Exploatering av lämpliga eller potentiellt lämpliga livsmiljöer inom artens utbredningsområde bör kompenseras med bevarande, restaurering eller nyskapande av lämpliga livsmiljöer så att fragmentering av populationen undviks.

Naturområden som är särskilt värdefulla för artens överlevnad och områden som viktiga som spridningskorridorer eller genetiskt utbyte delpopulationer bör skyddas genom reservatsbildning (Skydd av natur genom reservatsbildning är i första hand Länsstyrelsens i Skåne län ansvar, men kan även ske i kommunal regi.

2. Långbensgroda

Behovet av ställningstaganden tillgodoses i under rubrikerna **”Vattendrag och sjöar”** och **”Skogslandet”**.

3. Fältpiplärka

Behovet av ställningstaganden tillgodoses under rubriken **”Sandmarkslandet”**.

4. Kornsparv

Behovet av ställningstaganden tillgodoses under rubriken **”Jordbrukslandet”**.

5. Sandnejlika

Behovet av ställningstaganden tillgodoses under rubriken **”Sandmarkslandet”**.

STJÄRNKLARA, TYSTA OCH ELFRIA OMRÅDEN

Stjärnklara, elfria och tysta områden utgör en viktig del av Simrishamns identitet. Naturen talar starkt. Man kan dra sig undan civilisationen en stund, när man själv behöver.

Stjärnklara områden

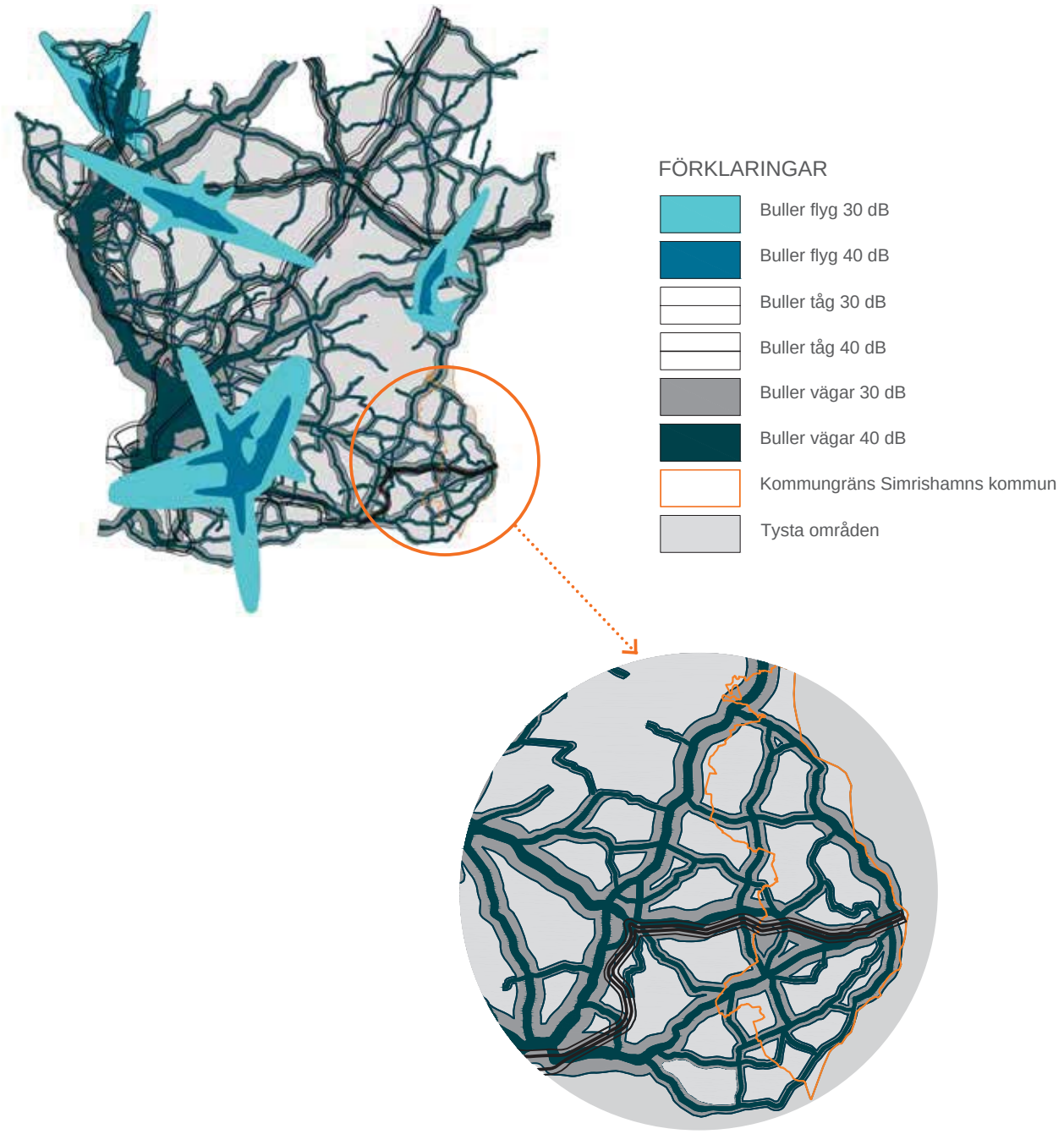
I staden blandas det elektriska ljusets brus med stjärnornas, något man kallar för ljusförorening i astronomiska kretsar.

I Simrishamns kommun finns ljusfria områden där stjärnorna lyser klart. Vi kallar dem för *pauser* i bebyggelsen, och de är värdefulla för totalupplevelsen av bygden. De betecknar de värdefulla kontrasterna mellan tätt och glest vi vill bevara.

Elfria områden

Sedan 1995 är Elöverkänsligas Riksförbund med i Handikappförbundens Samarbetsorgan HSO och får statsbidrag som handikappförbund för sin verksamhet. Därmed är elöverkänslighet erkänt som en funktionsnedsättning. Många människor känner av elektromagnetiska fält, de är elöverkänsliga.

Elektromagnetiska fält kan påverka människan negativt, de finns vid kraftledningar, transformatorstationer, obalanserade strömmar i elkablar under mark mm. Det är inte möjligt att peka ut områden helt fria från elektromagnetisk strålning, men i glest bebyggda områden bedöms strålningen generellt vara lägre.
Lövskogsområdet i kommunens norra del bedöms vara ett sådant område. Det bör inte fragmenteras ytterligare med ny bebyggelse, och placering av nya elmaster bör ske med beaktande av att mer elfria områden är sällsynta i dagen samhälle.

Tysta områden

Dagens samhälle och teknik innebär en stor påkänning för människan. Det stressar organismen att ständigt hantera och sortera intryck och information, exempelvis ljud. Tysta områden är tillräckligt fria från buller för att fågelsång, vågor, bäckens sorlande och andra subtila ljud ska kunna förnimmas. Det ger vila och betecknar de värdefulla kontrasterna mellan tätt och glest vi vill bevara.

I vissa rekreationsområden i kommunen är tystnaden tydlig, dessa bör värnas och bevaras från exploatering, som värdefulla delar av kommunens identitet.

37

Stjärnklara, tysta och elfria områden Ställningstagande

1. Bebyggelsestrategi för Simrishamns kommun ska följas, av denna framgår att bebyggelse företrädesvis ska ske som komplettering i befintliga orter, vilket bör leda till att de mer glest bebyggda områdena behåller sin karaktär och därmed erbjuder både stjärnklara tysta och relativt elfria områden.

2. Elmaster ska tillåtas restriktivt i lövskogsområdet i norra delen av kommunen.

3. Utredning av de tysta områdens avgränsning bör ske för att värna dessa.

2C

TEKNISK FÖRSÖRJNING OCH INFRASTRUKTUR

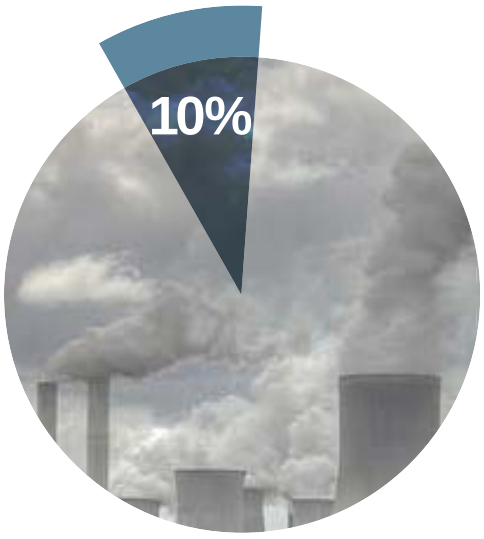
ENERGI - ANVÄNDNING OCH PRODUKTION

Energieffektivisering och energiförbrukning är några av vår tids absolut viktigaste frågor, både globalt och lokalt. Alla måste hjälpas åt med att skynda på övergången till ren och förnyelsebar energi.

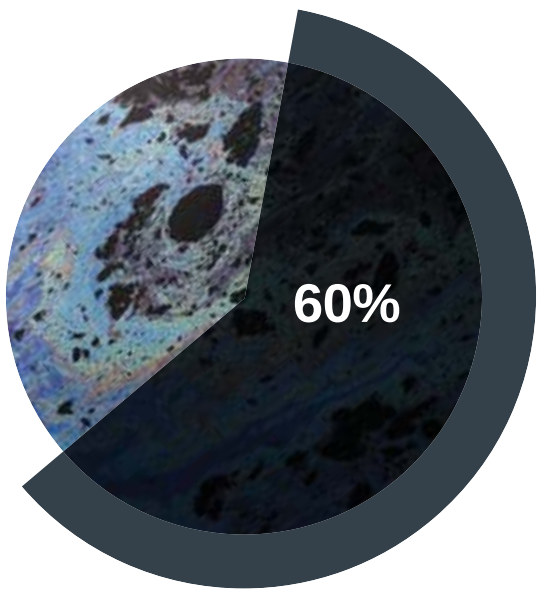
Fördelning av kommunens totala energiförbrukning *

FÖRNYELSEBARA ENERGIKÄLLOR

KÄRNKRAFT

FOSSILA KÄLLOR

Hållbar energiförsörjning

Energieffektivisering och energiförbrukning är några av vår tids absolut vikigaste frågor. Regeringens vision är att Sverige ska ha en hållbar och resurseffektiv energiförsörjning utan nettoutsläpp av växthusgaser i atmosfären år 2050. På vägen dit ska vi till 2030 ställa om vår fordonsflotta så att den inte längre är beroende av fossila bränslen.

Ytterligare delmål är att energianvändningen i byggnader ska minska med 20 procent till 2020. Det målet kan endast nås om ytterligare åtgärder sätts in, men då krävs sannolikt bättre styrmedel än i dag. På det regionala planet finns ännu högre klimatmål genom ”Fossilbränslefritt Skåne 2020”, till vilket Simrishamns kommun har anslutit sig. Simrishamns kommun har stor potential att uppnå målen genom att bli självförsörjande inom uthållig energiproduktion.

Bakgrund

Lokalproducerad ***förnyelsebar energi*** står för ca 28 procent av energiförsörjningen för kommunens totala energibehov på ca 550 GWh/år. Den fossila energin i kommunen används idag till största del i transportsektorn där användningen dessutom är ökande (se stapeldiagram). Transportsektorn är med andra ord ett prioriterat område för omställning till ett uthålligt samhälle.

Riktlinjer

En omställning av energiförsörjningen ska nås i första hand genom energieffektivisering, men också genom utveckling av vindkraft, solenergi, geoenergi, etablering av biogasanläggningar och återanvändning av organiskt avfall från hushåll, industri och jordbruk.

För den fysiska planeringen handlar det främst om att lokalisera ny bebyggelse och funktioner så att behovet av resande i personbil och transporter minimeras. Och om att avsätta ytor i de områden som har särskilda förutsättningar för viss form av energiframställning, områden lämpliga för biogasproduktion och ladddningscentraler för elbilar

Uppmuntran av att tillvarata spillvärme från närbelägna fastigheter, god solinstrålning, utnyttjande av viss markbeskaffenhet, och förespråkande av solcellsanläggningar är också exempel på hur kommunen i sin dagliga verksamhet kan gynna utvecklingen mot uppsatta mål.

Kommunen arbetar för att Simrishamn på sikt ska bli energiexportör, samtidigt som så kallad nettodebitering förväntas blir verklighet. Nettodebitering innebär att egen producerad el får möjlighet att ”lagras” i nätet, vilket gör att marknaden för egenproducerad förnybar energi bli mer attraktiv. Kommunen verkar också för att minska sina inköp från företag utan klimatpolicy.

Planförslaget och allmänna intressen

Planförslaget bygger på att ny bebyggelse ska ske genom förtätning eller i anslutning till befintlig bebyggelse. Denna strategi skapar goda förutsättningar för gemensamma uppvärmningsanläggningar och fjärrvärmeutbyggnad. I förslagskartorna hänvisas även till en hänsynsregel där hänsyn ska tas till områdets förutsättningar för lämplig uppvärmningsform i den fortsatta planläggningen (2 kap. 3 § Plan- och bygglagen). Förespråkande av solcellsanläggningar ska alltid göras i samband med planläggning.

Energianvändning

Uppvärmningssektorn idag

Uppvärmning genom fjärrvärme har många fördelar. Även om det finns fjärrvärme på orten ska dock ett energisnålt byggande prioriteras. Solvärme och el från solceller är alternativ som inte påverkar närmiljön negativt och är därför lämpligt i alla bebyggelsetyper.
I mindre tätorter där fjärrvärmeunderlaget inte är tillräckligt är förnybara alternativ som pellets, bergvärme och luftvärmepumpar lämpliga alternativ. På landsbygden kan även uppvärmningsformer som har en viss lokal påverkan på närmiljön accepteras, som vedeldning, mindre vindkraftverk och jordvärmesystem.

Transportsektorn

Simrishamns kommun, med sin utspridda befolkning, har behov av flera olika typer av transportlösningar. Det räcker inte enbart med en aktiv satsning på kollektivtrafik, det måste även finnas lösningar för godstransporter.

Biogasen kan spela en viktig roll som fordonsbränsle för lätta till medeltunga fordon vid längre körsträckor. Vid etablering av ett lokalt tankställe för flytande gas kan även den tyngre trafiken få en naturlig övergång till gasdrift. Idag finns det *en* tankstation för biogas i kommunen. Biogas är en begränsad resurs som kräver relativt kostsamma tankställen, därför krävs ytterligare alternativa energikällor. Etanol, metanol samt syntetiskt framställd biodiesel är möjliga alternativ för större och tyngre transporter.

Större delen av alla resor som genomförs i kommunen är under 4 mil t/r, vilket gör eldrivna fordon till ett verkligt attraktivt alternativ. Då utbyggnad av laddningsinfrastruktur är billig och potentialen för ren elproduktion är stor i kommunen, borde en stor del av de kortare transporterna i framtiden kunna ske med eldrivna fordon.

Livsmedelssektorn

Medvetandet om den energi som krävs för produktion av olika livsmedel ökar. Att producera kött kräver upp till 17 gånger mer energi än produktion av icke animaliska livsmedel. Att utfodra djur med närproducerat foder, att slaktort och förädlingsplats ligger i närheten av slutkonsumenten är faktorer som minskar energiåtgången väsentligt. För att avgöra vilka livsmedel som är mest lämpliga ur ett hållbarhetsperspektiv bör fokus ligga på förädlingsgrad, förädlingssteg, produktionsplats och säsong.

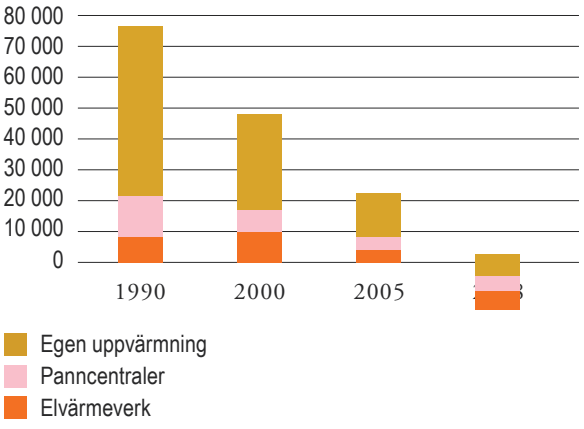
Byggsektorn

Industrins processutsläpp av växthusgaser är mer komplicerad jämfört med utsläpp från förbränning inom industrin. För att nå nära nollutsläpp behövs ny teknik framförallt inom stål- och cementindustrin vars utsläpp av växthusgaser är stora, en övergång till en mer virkes- och naturmaterialbaserad bebyggelse skulle vara mer hållbar.

* Den totala energiförbrukningen =
Uppvärmning, elförbrukning, drivmedel för transporter m.m.
för både privathushåll och företag.

ENERGIFÖRSÖRJNING SIMRISHAMN

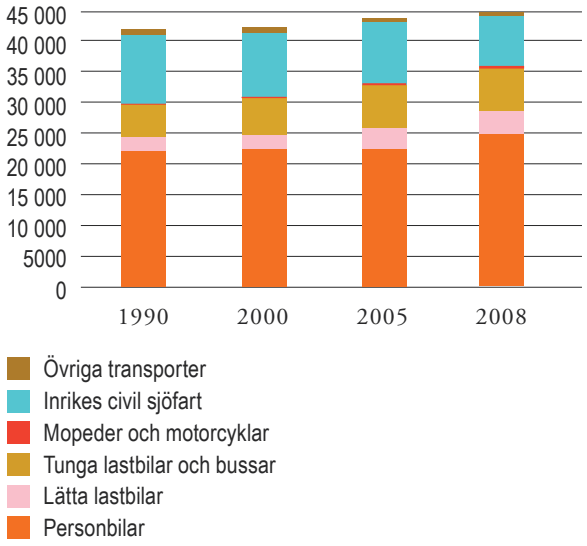
Ton - Koldioxid CO_2

Fjärrvärme - baseras huvudsakligen på biobränsle och har bidragit till en kraftig minskning av fossila bränslen i Simrishamns huvudort. Även en kraftig konvertering från oljebaserad uppvärmning till olika värmepumpsbaserade uppvärmningssystem har skett i kommunen.

TRANSPORTER

Ton - Koldioxid CO_2

Transportsektorn är den enda samhällsektorn som fortfarande visar en ökning av utsläppen.

Uthålliga energikällor

Förutom att energin ska vara förnyelsebar ska den också vara uthållig.
Med det menas bland annat att den inte får utarma jorden eller påverka den biologiska mångfalden negativt.

Vindkraft

Vindkraft-el är ett av de energislag som har minst miljö- och klimatpåverkan, både under drift samt efter avveckling av vindkraftverken.

Vindkraften i Sverige utgör cirka 5 procent (7 TWh/år) av den totala elanvändningen i Sverige (2012). De nationella planerna är att till år 2020 ha en årlig produktion av el från vindkraft på 30 TWh (20 TWh på land och 10 TWh till havs). Teoretiskt har det svenska energisystemet dock möjlighet att ta emot mellan 50-60 TWh med dagens teknik. Det skulle motsvara 40 procent att den totala elenergianvändningen nationellt.

En vindkraftsplan för Simrishamns kommun antogs 2011 där den totala potentialen för landbaserad vindkraftsproduktion ligger i intervallet 0,5-1,2 TWh. Under 2010 var den årliga produktionen 0,07 TWh ***vilket motsvarade hela 30 procent av kommunens elförbrukning men bara 8 procent av potentialen***. Simrishamns kommun har alltså ett för norra Europa ytterst gynnsamt läge för vindkraft och kan förutom bli självförsörjande på elenergi också utveckla energiexporten.

Solcellsenergi

Jämfört med planen för vindkraftproduktion, finns inte inte något ”tak” för hur stor areal mark som kan avsättas för solenergiproduktion i kommunen. I Simrishamns kommun finns idag (2014) Sveriges största kommersiella solcellsanläggning. Kommunen har goda förutsättningar för både små och stora solcellsanläggningar. Vid lokalisering av större anläggningar bör synkronisering göras för ytor som inte kan användas för andra ändamål. Exempel på detta kan vara marken under större vindkraftverk. Potentialen för solenergiproduktion bedöms ligga på ca 150-200 GWh för mindre solcellsanläggningar med dagens teknik.

Fjärrvärme

År 2010 var ca 2000 hushåll i kommunen anslutna till fjärrvärmenätet. Fjärrvärme finns framförallt i Simrishamn, där utbyggnad av fjärrvärmenätet görs parallellt med expansionen av orten. Fjärrvärmen framställs av ca 99 procent förnyelsebara bränslen. Denna uppvärmningsform är lämplig dels för att undvika miljömässiga och klimatologiska störningar och dels för att den är ekonomiskt fördelaktig i större skala. Mindre orter med intilliggande verksamhet med spillvärmeöverskott är mycket lämpliga för utbyggnad av fjärr-/närvärme.

Fjärrvärmen har lett till en kraftig minskning av lokala utsläpp av koldioxid i kommunen - med cirka 47 000 ton sedan 1990.

Biogas

Inom kommunens gränser finns goda förutsättningar för framställning av biogas. Främst handlar det om utnyttjandet av restprodukter från lantbruk, industri, reningsverk samt fiskerinäringen. Länsstyrelsens inventering år 2011 påvisade att potentialen skulle kunna vara så hög som 150 GWh inom kommunen. Idag produceras biogas i liten omfattning i kommunen. Energisystem baserade på biogas med hög energieffektivitet framstår som en viktig parameter då mycket talar för att biogas kommer att bli en eftertraktad men begränsad resurs i framtiden.

Deponi gas

Det är idag inte tillåtet att deponera organiskt material. Biologiskt material ska i stället användas aktivt i rötkammare för biogas alternativt förbrännas i värmeverk. I kommunen utvinns ca 3 GWh deponi gas från den gamla deponin i Måsalycke. Då inget nytt organiskt material deponeras kommer utvinningen från befintlig deponi sakta att minska. Exempel på biologiskt material är matavfall, trädgårsavfall, rivningsvirke, slam från reningsverken.

Biomassa från skog

I Simrishamn finns en begränsad mängd aktivt förvaltad skog. Totalt bör det vara möjligt att utvinna ca 40 GWh biomassa för energiändamål ur skogsbeståndet utan att konkurrera med övriga näringar.

Skiffergas/ Olja/ Alunskiffer/Brännskiffer

De geologiska formationerna på Österlen har skapat förutsättningar för bildande av fossila bränslen. Fossila bränslen har en kraftig påverkan på växthuseffekten och kan få mycket negativa konsekvenser för den lokala miljön vid utvinningen. Simrishamns kommun bör inte tillåta varken utvinning eller deponering av bi- och restprodukter från denna energisektor inom kommunen.

Bergvärme/ Geotermi

Simrishamn har generellt goda förutsättningar och på vissa platser till och med exceptionellt goda förutsättningar för att utnyttja geoenergi.

Kommunens självförsörjningsgrad på energi är i dagsläget 28 procent

- Av de 28 procenten är 100 procent förnyelsebar och lokalproducerad.

Fördelad på 45 procent vindkraft,
54 procent biobränsle och 0,3 procent solenergi.

Vindkraft
(70 GWh)

Biobränsleproduktion
(83 GWh)

+

0,3 % Solenergi
(0,5 GWh)

Energieffektivisering

Då även uthållig energiproduktion har viss miljöpåverkan och kräver vissa ändliga resurser är det viktigt att även den förnyelsebara energin används på ett resurssnålt sätt. För verksamheter gäller att de måste följa miljöbalkens krav på energieffektivitet.

Miljökvalitetsnormer för luft, buller, vatten

Störningar av luft, buller och vatten kommer att minska om de regionala miljö- och klimatmålen nås om ett Fossilbränslefritt Skåne2020, liksom kommunens eget mål om en ökad självförsörjningsgrad.

Utpekade konfliktpunkter för MKN för luftföroreningar och vatten under respektive ort i kap. 2 är indikatorer för vilka områden som med dagens fossila transporter kan utgöra riskområden för överskridande av gränsvärden och behöver prövas vidare vid eventuell planläggning.

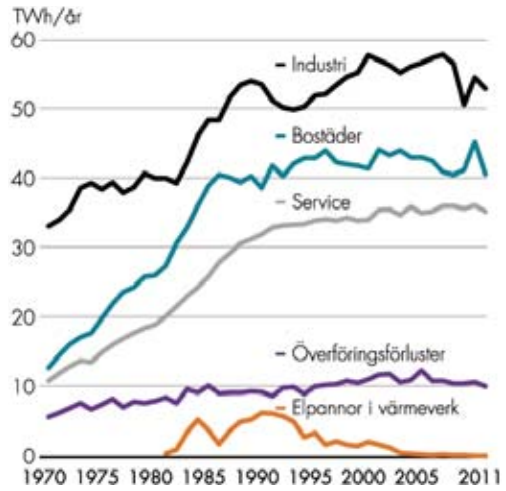
I dagsläget har berg-och jordvärme inte kunnat bevisas innebära någon negativ påverkan på grundvatten- eller ytvattenbildningen. Utvinning av berg- och jordvärme kräver tillstånd hos Miljöförbundet.
För minivärmeverk kommer eventuella bullernivåer att prövas genom detaljplan.

Kommunens åtaganden fram till år 2020

För att nå en omställning till ett klimatneutralt och uthålligt samhälle har ett antal ställningstaganden tidigare gjorts i kommunen genom ***Energistrategin*** *och* ***Klimatplanen***. I viss utsträckning har därmed Regeringens mål för klimat- och energipolitiken till 2020 antagits för de så kallade 20-20-20-målen med minskade växthusgasutsläpp, andel förnyelsebar energi och lägre energianvändning. Det föreslås att en uppföljning görs avseende i vilken grad kommunen har nått dessa 20-20-20 mål. Kommunen har inget riksintresse för energiproduktion.

VETA MERA:

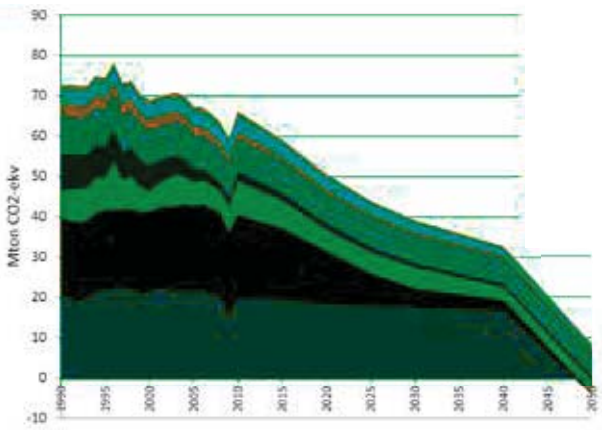
Simrishamns Energiplan 2014, Färdplan 2050 (Naturvårdsverket), Simrishamns Energi- och Klimatstrategi, Infrastrukturpropositionen (1996/97:53), Miljöbalken, Plan- och bygglagen, Miljöstrategiskt program för Region Skåne, Klimat- och energistrategi för Skåne (Lst), Framtidens resor och transporter 2008/09:35, Simrishamn Kommuns vision, Miljöförbundet Ystad-Österlensregionen tillsynsarbete av energikrav. Vindkraftplan för Simrishamns kommun.

Diagrammet visar användningen av elkraft i Sverige mellan 1970-2011. Med utfasning av fossit bränsle förväntas efterfrågan av elkraft öka.

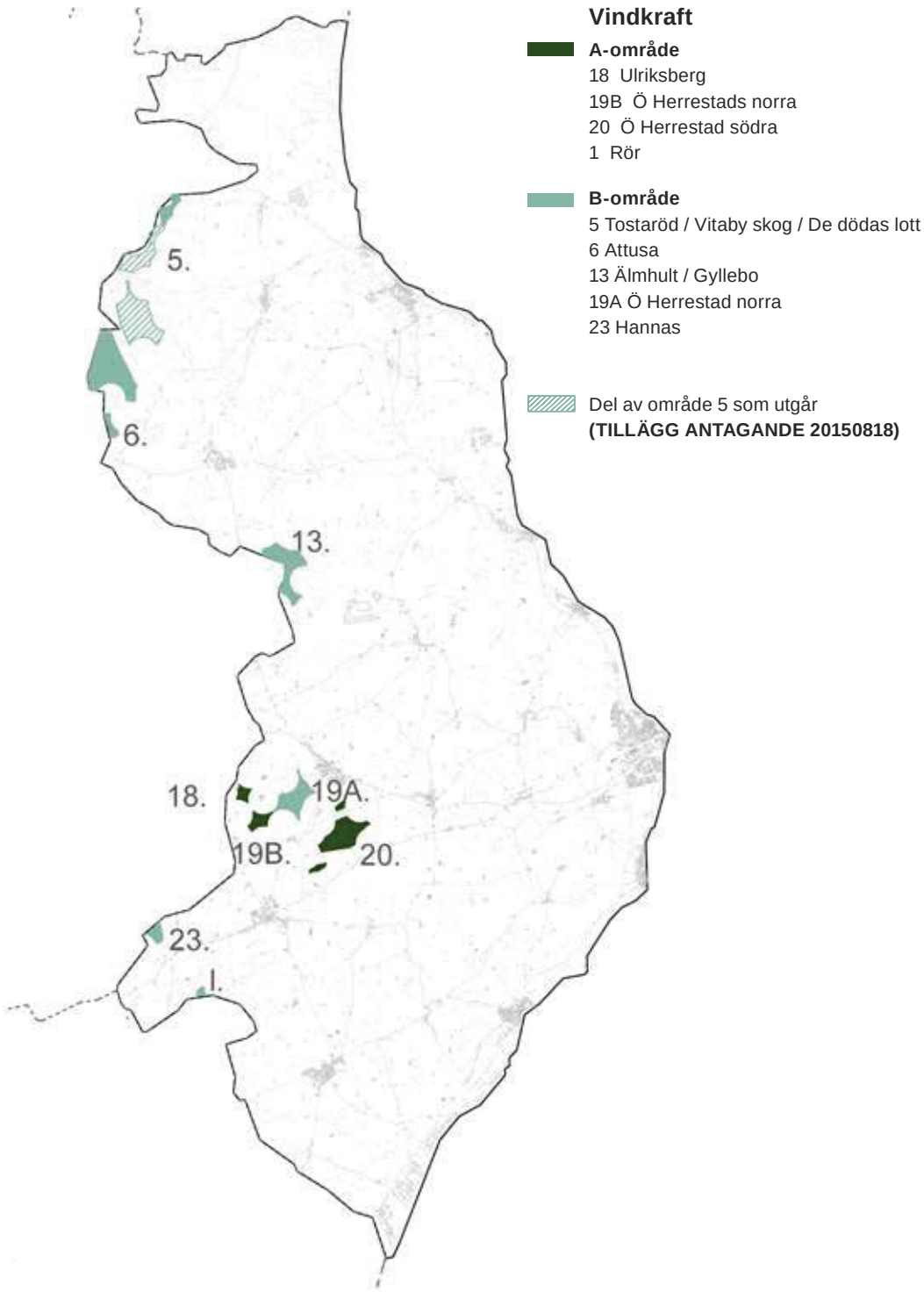
Elmarknaden erbjuder både fossilt el och förnybar el. I kommunen finns goda förutsättningar för att exportera förnybar el.

*Service avser offentliga förvaltningens användning.

Utfasning av fossilt bränsle till 2050
Målscenario 1 av 2 från Naturvårdsverkets - **Färdplan 2050**.

- Övriga sektorer
- Arbetsmaskiner
- Avfall
- Jordbruk
- Bostäder och service
- El och fjärrvärme
- Transport
- Industri

Vindkraft

A-område
18 Ulriksberg
19B Ö Herrestads norra
20 Ö Herrestad södra
1 Rör

B-område
5 Tostaröd / Vitaby skog / De dödas lott
6 Attusa
13 Älmhult / Gyllebo
19A Ö Herrestad norra
23 Hannas

Del av område 5 som utgår
(TILLÄGG ANTAGANDE 20150818)

Energi - användning och produktion
Ställningstaganden

Inom energieffektivisering

1. Bebyggelsestrategi för Simrishamns kommun ska följas, denna grundar sig på ett ”klimatsmart” (energieffektivt) tänkande med förtätning som princip, från övergripande nivå, ner till detaljplanenivå och färdig byggnad.

2. Kommunen ska aktivt arbeta för att uppfylla miljöbalkens krav inom energi- och klimatområdet.

3. Inom kommunens verksamhet ska arbetet med energieffektivisering genomföras inom alla sektorer.

Inom omställning till fossilfritt- och självförsörjning

4. Kommunen arbetar aktivt för att på lokalt plan uppnå regeringens vision om ett klimatneutralt samhälle år **2050** (max 1 ton/person koldioxidekvivaltenter).

5. Kommunen arbetar aktivt för regeringens mål om en för hela samhället fossilfri fordonsflotta till **2030** (nollnivå på fossil koldioxid från bränsle). Förslag på hur detta ska genomföras beskrivs i Simrishamns Energiplan 2014.

6. Basorternas förslagskartor kompletteras med regler om att hänsyn ska tas till områdenas förutsättningar för lämplig uppvärmningsform i fortsatt planläggning. Förutsättningar kan t.ex. vara att tillvarata spillvärme från närbelägna fastigheter, god solinstrålning, och utnyttjande av viss markbeskaffenhet. Solcellsanläggningar ska förespråkas.

7. Kommunens **egen verksamhet** är den största fossila energianvändaren i kommunen, och därmed den viktigaste aktören för omställning till ett klimatneutralt samhälle. Kommunen har antagit det regionala målet om att vara fossilfri redan till år 2020 avseende *kommunens* egna transporter, uppvärmning och elanvändning. Om målet inte uppnås till 2020 föreslås att ett internt klimatkompenseringsprogram upprättas.

Övrigt:

8. Kommunen föreslås skapa en grupp med deltagare från samtliga kommunala förvaltningar, vars uppdrag och syfte är att arbeta med uthållighetsfrågor tvärsektoriellt och utifrån varje förvaltnings särskilda förutsättningar.

9. Kommunens vindkraftplan utgör ett tematiskt tillägg till översiktsplanen. Vid aktualisering av vindkraftplanen ska område 5 och 6 delvis utgå pga konflikt med riksintresset för totalförsvaret.

10. Kommun bör ange riktlinjer för hur man bör förhålla sig till konfliktpunkter, som exv. moderna tekniska lösningar för energianpassning, i kulturhistoriskt värdefulla byggnaderna och dess närmiljö (se även Arkitektur- och kulturmiljöprogram).

11. Simrishamns kommun bör följa upp i vilken grad kommunen uppnår ***nationella klimat- och miljömål,*** de s.k. 20-20-20 målen i kommande Energiplan 2014.

AVFALL

MÅL

Simrishamns kommun är ett fossilfritt samhälle 2030. Vi är självförsörjande på energiområdet. Vi har lämnat den skadliga förbränningen av avfall bakom oss. Återvinningen är 100 procent. Marknaden för återanvändning av produkter är mycket lönsam. Framställningen av energi med hjälp av restprodukter från organiskt material är optimerad.

RIKTLINJER

Genom att stimulera och optimera återvinning och återanvändningen på bred front, så finns i stort sett inget avfall att förbränna i framtiden. Moderna och mindre kostnadskrävande biogasanläggningar har etablerats, liksom närfjärrvärmeanläggningar med spillvärme från industrin. Denna omställning har skett genom nya styrmedel, liksom ett höjt medvetande i dessa frågor.

BAKGRUND

Idag omvandlas 50 procent av hushållens avfall i kommunen för energiutvinning. Resterande 50 procent hushållsavfall återvinns (se stapeldiagram ovan). Den energi hushållsavfallet genererar motsvarar ett energibehov för cirka 300 hushåll per år (5000 KWh/hushåll och år) vid utvinning. Dock kvarstår cirka 30 viktprocent av det ursprungliga avfallet som mycket förorenad aska efter förbränningen.

Uppsamling av matavfall har nått stora framgångar i kommunen. Matavfallet genererar ca 1 liter biogas/fordonsbränsle per 10 kg matavfall.

Slammet från reningsverket Stengården behandlas i vassbäddar genom biologisk nedbrytning för att minska mängderna, men kan inte användas som kompost då det innehåller för höga halter av tungmetaller. Slammet skulle kunna användas för energiutvinning genom rötning, men det sker inte idag. Slammet används som sluttäckningsmaterial av deponi.

Vem ansvarar för avfallet?

Den genomsnittliga totala avfallsmängden per person i Sverige är ca 460 kg/år. Varje hushåll ansvarar för källsortering av sitt avfall.

Kommunen ansvarar för framtagandet av en kommunal avfallsplan med insamling och hantering av hushållsavfallet och källsortering. De produktslag som omfattas av producentansvar samlas upp via återvinningsstationer.

En Simrishamnbo lämnar i snitt 765 kg varav cirka 268 kg hushållsavfall för återvinning och cirka 55 kg matavfall samt 376 kg grovavfall per år. Siffran är delvis missvisande då det speglar kommunen som turistort med många besökare.

Planförslaget och allmänna intressen

I planförslaget görs inga nya markanspråk avseende avfallshantering, men för återvinningsstationer föreslås områden i förslagskartorna.

Styrmedel för avfallshantering

Avfallsmängderna ökar i takt med vår konsumtion. För att lyckas med målet om minskad avfallsmängd, behöver vi ändra våra konsumtionsmönster och avstå från, återanvända eller reparera fler produkter eller minska materialåtgången i nya produkter. Deponeringen har minskat kraftigt, i Skåne med 98 procent sedan 1994, och deponi för organiskt material är förbjudet idag. Det miljömål för minskad deponering som funnits har därmed uppnåtts. För att åstadkomma detta har flera kraftiga styrmedel som producentansvar, deponeringsförbud och skatt på deponering använts. Kommunala avfallstaxor kan i framtiden användas som styrinstrument för att påverka fastighetsägare och hushåll.

Minskad växthusgaseffekt

Avfallshanteringen har blivit miljövänligare vilket visar sig i att mängden växthusgaser från avfall (i CO_2-ekvivalenter) i Simrishamn minskat med omkring 30 procent mellan 1990 och 2008. En viktig faktor för minskningen av växthusgaser är utvinningen av deponigas (metangas) från avfallsanläggningen vid Måsalycke. Denna ägs sedan 2004 av SYSAV och deponin stängdes 2008. Genom upphörandet av deponier för organiskt material, avstannar utsläppen av växthusgaser från dessa.

Förnybar energiproduktion från avfall

Simrishamns och Tomelilla kommuner äger numera, tillsammans med 12 andra skånska kommuner, Sydskånes avfallsaktiebolag, Sysav. Transporter med hushållsavfall levereras dagligen från Måsalycke till Sysav i Malmö och behandlas genom förbränning till energi vid Sysavs förbränningsanläggning. Cirka 60 procent av det avfall som används i svenska avfallsförbränningsanläggningar är hushållsavfall. Det resterande är avfall från industrier och annan verksamhet.

År 2018 räknar man med att 75 procent av Simrishamns hushållsavfall kommer att gå till energiåtervinning, resterande 25 procent går till biogasproduktion och biogödsel.

Vid Måsalycke används deponigasen från äldre deponi aktivt för produktion av el och för distribution i ett mindre gasnät i Sankt Olof. Gasen ersätter olja vid uppvärmning av kommunala fastigheter och badanläggningen.

Matavfall samlas in via separata kärl från storkök och restauranger sedan 2008. Hösten 2010 inleddes hämtning från övriga hushåll. År 2013 har målet om 50 procent insamling uppnåtts. Insamlat matavfall tas emot vid Sysav Biotech i Malmö varav delar skickas för slutbehandling genom rötning i biogasanläggningen i Kristianstad.

Från 2015 skall Sysav ha en egen biogasanläggning i Malmö för tillverkning av biogödsel och biogas. Det finns ett ökat behov av biogasproduktion och då inte bara från matavfall utan också från andra råvaror som jordbruksprodukter, gödsel och restprodukter från tillverkningsindustri.

Vid biogastillverkning får man dessutom biogödsel som vid kvalitetssäkring kan återföras som gödning till jordbruksmarken, vilket i sin tur minskar behovet av konstgödsel.

Allt grovavfall och farligt avfall kan idag lämnas på Måsalycke avfallsanläggning. Det finns dessutom två stycken återvinningscentraler (St Olof och Simrishamn). På dessa kan privatpersoner (kostnadsfritt) och mindre företagare (mot avgift) lämna nästan allt sitt avfall inklusive farligt avfall som inte är restavfall eller matavfall. Förutom grovavfall finns också förpackningss- och tidningsinsamling via FTIAB med 12 återvinningsstationer.

Återvinning av plastförpackningar sker med 4 kg per person och år i Simrishamns kommun, jämfört med riksgenomsnittet på 12 kg plastförpackningar per person. För insamling av metall är tendensen en minskning, liksom för tidningar.

Miljökvalitetsnormer

Den miljöpåverkan som befintliga avfallsanläggningar kan ge upphov till är framförallt utsläpp till luft av försurande och klimatpåverkande gaser samt att bullernivåerna kan öka till följd av fler avfallstransporter. Mätresultat från vattnet i Björnbäcken vid Måsalycke avfallsanläggning visar inga förhöjda halter av miljöfarliga ämnen från lakvatten.

Planförslaget om att upprätta biogasanläggningar innebär en positiv klimatpåverkan då bland annat luftföroreningen anses vara marginell jämfört med nuvarande fossila energikällor.

Överordnade mål och direktiv

Förbränning av avfall med energiutvinning bedöms generellt inte vara förenligt med miljökvalitetsmålet ***Giftfri miljö.*** Anledningen är att förbränningen innebär utsläpp av tungmetaller och klorerade ämnen, samtidigt som den genererar en restprodukt av förorenad aska på cirka 30 viktprocent av det ursprungliga avfallet. ***Denna förorenade aska måste deponeras. Deponi av sådana restprodukter bedöms inte förenligt med en långsiktigt hållbar utveckling och***

Hushålls- och matavfall

Kommunens hushålls- och matavfall återanvänds idag som förnyelsebar energi av Sysav Malmö genom förbränning och biogasproduktion samt biogödselframställning.

Avfallsmängder som insamlas i Simrishamn kommuner år (2010) och 2012.

Avfallsmängder till behandling	Ton	Behandlingsmetoder
Restavfall (Kärl- och säckavfall)	**(6092) 4900**	Förbränning med energiutvinning
Matavfall	**(129) 1074**	Biologisk behandling, kompostering
Grovavfall	**- ca 5000**	Förbränning m energi- och, matr.återvinning
Trädgårdsavfall	**(1379) 2432**	Biologisk behandling,kompostering
Latrin		Annan behandling
Slam från reningsverk och mindre avloppsanläggningar	**(4800) 5105**	Biologisk behandling, kompostering
Farligt avfall	**(676) 665)**	Destruktion, rening, slutförvaring

därmed inte heller förenligt med miljökvalitetsmålet Giftfri miljö.

Det nationella miljökvalitetsmålet God bebyggd miljö berör även avfallshanteringen. Målet är att den totala mängden genererat avfall inte ska öka . Men den resurs som avfall utgör ska tas tillvara. Påverkan på, och risker för hälsa och miljö, ska dock minimeras.

Det innebär bland annat att senast år 2018 ska insatser vidtas så att matavfall från hushåll, storkök, butiker och restauranger samlas in och behandlas biologiskt så att växtnäringen tas tillvara. Minst 50 procent av matavfallet ska behandlas så att även energin tas tillvara.

Andra miljökvalitetsmål som berör avfallshanteringen är ***Begränsad klimatpåverkan*** som handlar om att minska lustgasutsläppen från lagring av avloppsslam, ökad återvinning av plast och metall samt ökad biogasproduktion ur matavfall.

Eftersom miljöproblem även kan uppstå i samband med biologisk behandling av avfall, behövs kontroll av utsläppen även här. Det sker genom certifiering av biogasanläggningar och komposteringsanläggningar.

Lokala miljömål Simrishamn

Kan de lokala miljömålen uppnås? Förbränning av hushållsavfall i Sverige ökade med 24 procent mellan 1998-2008. I Simrishamn har avfallsmängden ***minskat***. Miljökvalitetsmålet att inte öka avfallet har därmed uppnåtts i kommunen.

Metallåtervinningen minskar i kommunen. Däremot har plaståtervinningen fördubblats under samma period.

Avseende kommunens ***matavfallshantering har miljömålet uppnåtts om minst 50 procent insamling*** redan under 2012. Utvecklingen av avfallshanteringen bedöms därmed förenlig med miljömålet ***God bebyggd miljö.***

Avseende slamhanteringen från Stengårdens reningsverks vassbäddar, används slam som delprodukt i sluttäckning av deponi. Det kvarstår dock en stor mängd restprodukter och det är därför svårt att bedöma om miljömålet ***Begränsad klimatpåverkan*** har uppnåtts.

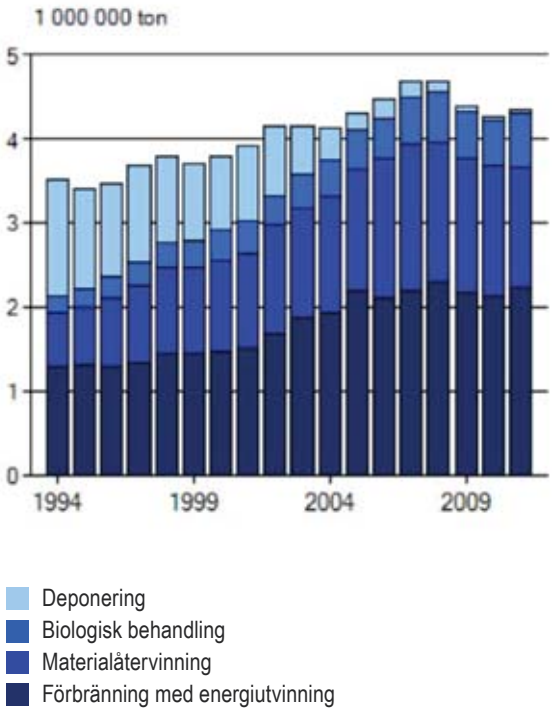
Risken för betydande miljöpåverkan från avfall i Simrishamn

Det biologiskt behandlade avfallsmaterialet är kvalitetssäkrat, vilket annars skulle ha inneburit en diffus spridning av miljöförstörande ämnen. Vid utvinning av deponigas vid Måsalycke minskas de okontrollerade utsläppen av växthusgaser. Sammanfattningsvis bedöms hanteringen av avfall i kommunen inte utgöra någon risk för betydande miljöpåverkan.

VETA MERA:

Simrishamns Kommuns avfallsplan,2011-2015, Färdplan 2050 (Naturvårdsverket), Simrishamns energistrategi och klimatstrategi antagna 2011, Miljöbalken, Plan- och bygglagen, Miljöstrategiskt program för Region Skåne, Klimat- och energistrategi för Skåne (Lst), Kommunens vision.

Avfallshantering i hela Sverige

39

Avfall
Ställningstaganden

1. Simrishamns kommun ska verka för att ytterligare styrmedel införs för att minska den totala mängden avfall per invånare. Målen bör vara att i första hand återanvända, därefter materialåtervinna bla genom återvinningsstationer och energiutvinning.

2. Simrishamns kommuns egen verksamhet ska verka för att det sätts mätbara mål inom verksamheterna för att minska avfallsmängden, minska matsvinnet, att 0 procent farligt avfall hamnar i kärlet för restavfall, samt öka återvinningsgraden genom bl.a. inköpsrutiner och personalutbildning.

3. Simrishamns kommun ska verka för att investeringar i biogasanläggningar och behandling av avfall och andra råvaror uppmuntras.

4. Simrishamns kommun ska verka för att avloppsreningsverken systematiskt arbetar för att starta biogasproduktion, minskar sin elförbrukning och ökar sitt spillvärmeutnyttjande samt ser över möjligheterna för enerigutvinning av slam genom rötning.

5. Kommunen ska verka för att tillsyn kontinuerligt görs av de avfallsanläggningar som är tillstånds- eller anmälningspliktiga, så att kunskapsläget upprätthålls om eventuell negativ påverkan.

KOMMUNIKATION OCH TRANSPORTER

Tillsammans ska vi göra kommunen mer levande och tillgänglig, alltifrån att påverka kollektivtrafikens utveckling till att nyttja nya kommunikationskanaler, exempelvis de digitala. Kommunens fysiska planering ska utveckla de tillgångar som finns i Simrishamn på ett strategiskt medvetet sätt. Planering ska ske så att belastningen på miljön minimeras.

MÅL

När Simrishamns kommun växer och utvecklas ska det ske på ett hållbart sätt ur ett miljömässigt, socialt och ekonomiskt perspektiv. Transportfrågan är avgörande för en positiv befolkningsutveckling och för näringslivets utveckling i kommunen. Samtidigt är transporterna en av de största miljöfrågorna.

Genom att följa det nationella målet om ett fossilfritt transportsystem år 2030 har den egna bilen fått en mindre betydelse genom en väl utvecklad kollektivtrafik och goda möjligheter att cykla i alla tätorter och mellan byarna. Genom att påverka kollektivtrafikens tillgänglighet och utveckling med anknytning till regionala och nationella strategiska punkter såsom flygplatser, universitet kan den flerkärniga regionstaden Skåne bli verklighet.

Entimmesmålet med kollektivtrafik till Malmö är uppnått till 2030. Godståg har ersatt lastbilstrafiken på vägarna där utrymme har planerats för omlastningsmöjligheter av tågcontainer i Simrishamn. Planeringen för omställning till miljöfordon med laddningsstationer har gjort det möjligt att uppnå målet med 100 procent miljöfordon. Biogasanläggningar har etablerats. Allt detta bidrar till ett miljömässigt och ekonomiskt långsiktigt hållbart och robust samhälle.

Simrishamnsbanan

En fullt utbyggd Simrishamnsbana skulle innebära en restid på ca en timme mellan Simrishamn och Malmö, ett snabbare alternativ än bilen för första gången på 40 år.

Bakgrund / tendenser

Som utpräglad landsbygdskommun är Simrishamn beroende av smidiga transporter på lokal och regional nivå. Bilen och lastbilen är ofta de enda färdmedlen och fyller idag en viktig funktion. 75 procent av resorna i kommunen sker med bil idag vilket är en stor andel i jämförelse med genomsnittet i Skåne på 58 procent. Samtidigt står transportsektorn för de enskilt största utsläppen av växthusgaser i kommunen där personbilstrafiken har den största andelen, och där trenden är ökande. Främsta anledningen till ökad förbrukning av fossila bränslen är ett ökat antal körda km/person, och en ändrad bilpark från mindre bilar till större bilar. Utsläppen från tunga lastbilar ökar också genom ökat antal fordonskilometer medan användningen av tåg och sjöfart som transportmedel minskar.

I Simrishamns kommun är det fler som pendlar ut ur kommunen än in, ca 1500 inpendlare och 2500 utpendlare. Den största andelen utpendlare är män medan den största andelen inpendlare utgörs av kvinnor. Pendlandet sker främst mellan Simrishamn och Tomelilla/Ystad, men ett betydande antal personer pendlar till arbetsmarknadsregionerna Malmö/Lund och Kristianstad. Pågatåget är ett bra alternativ för pendling till Tomelilla och Ystad med en restid på 20 respektive 35 minuter från Simrishamns station. Malmö nås med tåget inom 1,5 timme, samma tid tar det till Kristianstad och Lund med buss. Viktiga vägar för arbetspendling över kommungränsen är väg 9 och väg 11.

Mellankommunalt samarbete

Sedan början av 2012 arbetar en särskild tjänstemannagrupp med representanter från Simrishamn, Sjöbo, Tomelilla och Ystad gemensamt med frågor som rör infrastruktur. Kommunerna inom Sydöstra Skånes Samarbetskommitté (SÖSK) ska med enad front arbeta för att mer av de regionala och statliga medlen tillfaller sydöstra Skåne. Arbetsgruppen utformar bland annat gemensamma yttranden till Trafikverket, Region Skåne och Skånetrafiken. Samarbetskommittén har också arbetat fram två gemensamma strategier *EU-strategin och Infrastrukturstrategin*. EU-strategin innebär att klargöra hur man tillsammans ska arbeta med att generera bra utvecklingsprojekt som grundas på kommunernas utvecklingsbehov utifrån väl gjorda verksamhetsanalyser. Detta innebär aktiva val där utvecklingsbehov vägs mot beslutade prioriteringar. *Infrastrukturstrategin* yttersta mål är att förbättra infrastrukturen i sydöstra Skåne så att alla ska känna förtroende för exempelvis kollektivtrafiken och kunna bo kvar eller vilja bosätta sig i sydöstra Skåne och kunna pendla till andra arbetsmarknader. Fler företag skall också vilja etablera sig i sydöstra Skåne då de känner att arbetskraft kan pendla till och från arbetsplatsen.

PLANFÖRSLAG

Kollektivtrafik

Kollektivtrafik sker med persontåg alternativt busstrafik och står för 6 procent av resorna i Simrishamns kommun med en ökning på ca 8 procent per år. I Skåne ligger andelen resor med kollektivtrafik i genomsnitt på 14 procent. Det finns behov av utbyggnad av pendlarparkeringar vid de stora kollektivtrafikstråken (tåget samt SkE3 och SkE5)

Persontågtrafik

Tågtrafik sker längs Österlenbanan med stationer i Simrishamn och Gärsnäs. Spåret trafikeras av lokaltåg (Pågatåg) med avgång och ankomst en gång i timmen. Tågen går till Lund och Helsingborg med stopp i bl.a. Tomelilla, Ystad, Skurup, Svedala, Malmö. Byte till Kastrup/Köpenhamn sker vid stationen i Hyllie.

Dagens tågbana är enkelspårig vilket medför känslighet vid förseningar och svåra väderförhållanden. Behovet av mötesspår är därför angeläget. Av trafikskäl vill man ofta lokalisera mötesspår där man har resandeutbyte vilket talar för en lokalisering av ett mötesspår vid nuvarande stationsområdet. Därför behövs det generellt finnas markutrymme längs hela banans sträckning som möjliggör utveckling av infrastrukturen.

I kommunen har det länge funnits en önskan om en ny spårdragning för tåg mellan Simrishamn och Malmö med den så kallade Simrishamnsbanan. En sådan bana skulle innebära en restid på ca en timme mellan Simrishamn och Malmö, ett snabbare alternativ än bilen för första gången på 40 år. Kommunen och regionen för en fortsatt dialog med Trafikverket för att få till stånd en ny spårdragning i framtiden. Under tiden bedöms det finnas en alternativ möjlighet att att uppnå ”entimmesmålet” genom snabbtåg med enbart ett fåtal stopp mellan Malmö och Simrishamn.

Godstågtrafik

Transport med godståg till och från Simrishamn föreslås i framtiden att möjliggöras endast fram till tågstationen, då den sista delen ner till industrihamnen bedöms ställa för stora markanspråk för omlastning av godstransporter med sjöfart. Godstransporter för tåg hänvisas istället till mark som reserveras för rangerbangård och samordningsterminal i den västra utkanten av Simrishamn. Denna prioritering att låta spårreservat för godsspår upphöra, frigör möjligheter till framtida utvecklingen av stationsnära bostadsbebyggelse och utveckling av industrihamnen i Simrishamn.

Vägnätet

Väg 11 utgör en viktig regional östvästlig förbindelse som knyter samman Österlen med Malmö/Lund och Köpenhamn. Sträckan Tomelilla-Gärsnäs är den del av väg 11 som är i störst behov av utbyggnad till 2+1 väg med hänsyn till framkomlighet och trafiksäkerhet, då den dessutom är utpekat stråk för superexpressbussarna.

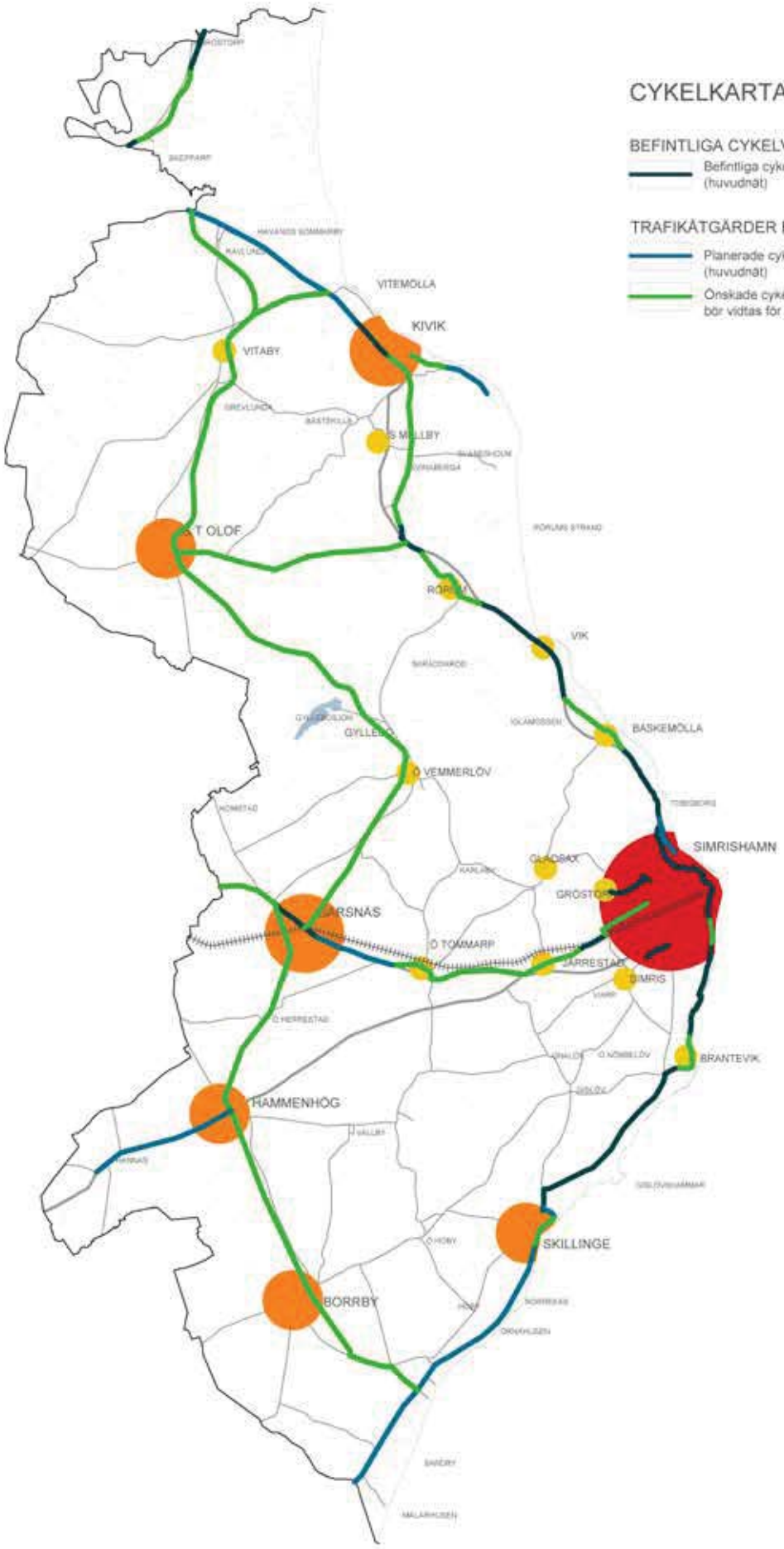
Förbifart Simrishamn

Mark har under många år reserverats som alternativ vägdragning för farligt gods och tunga transporter förbi Simrishamn som ska vidare norrut. En förbifart bedöms av många som en förbättring av boendemiljön i centrala Simrishamn med sänkta bullernivåer, minskad luftförorening och framförallt ökad säkerhet. Samtidigt bedöms förverkligandet av förbifarten få betydande miljöpåverkan om den genomförs.

Den placering som föreslogs i översiktsplanen från 2001 kan komma att revideras då hänsyn till säkerhetsavstånd för farligt gods och tung trafik redan i nuläget begränsar vattentäkters användning söder om Tobisvik, och Karlborgsborran liksom Järnvägsborran. Ett annat skäl till att ett reviderat markanspråk för vägdragning kan bli aktuellt är Tommarpåns läge med intilliggande rekreationsmöjligheter. Vid en reviderad vägdragning skulle en mer naturlig utplaning norrut innan Tobisvik vara ett alternativ vid påkoppling på väg 9, där delar från befintlig vägdragning av väg 1583 och Karltorpsvägen skulle kunna användas.

Färjetrafik

Beträffande sjöfarten som transportmedel i kommunen sker den främst genom trafik mellan Simrishamn och Bornholm. Mycket tyder dock på att förbindelsen upphör av ekonomiska skäl och att man istället får åka från Ystad.

Flygtrafik

Kristianstad Österlen Airport, Sturup och Kastrup är de allmänna flygplatserna som ligger närmast. Transporter till och från flygplatserna sker genom bil, tåg eller buss. I dag ligger mycket fokus på transporter till och från flygplatserna och de koldioxidutsläpp de medför och inte bara flygtrafikens omställningsmöjligheter till miljövänliga drivmedel.

Förbättrad transport direkt till flygplats skulle göra Simrishamn mer tillgängligt för pendling nationellt som till exempelvis till Stockholm.

Laddningsstationer

Vägen mot ett fossilfritt transportsystem förutsätter ett heltäckande nätverk av laddningsstationer för elbilar. Syftet med utpekande av laddningsstationer i förslagskartorna är att förmedla en inspirationsbild. Den exakta lokaliseringen sker vid framtagande av Handlingsprogram för omställning till fossilfria transporter.

Cykelvägar

Det ska vara möjligt att på ett tryggt och trafiksäkert sätt cykla inom bostadsorten och mellan kommunens orter, till tågstationer och busshållplatser. Att binda samman nätet av cykelvägar är önskvärt på flera ställen i kommunen, både för turismen och för de boendes vardagliga målpunkter som skola, arbete, service och fritidsaktiviteter. Att förbinda inlandsorterna med varandra anses som ett mycket viktigt projekt.

Cykelkartan visar förslag på nya cykelvägar separerade från övrig trafik. Mellan Hammenhög, Borrby och Borrby Strand föreslås dessutom att en ekologisk korridor, en läplantering, upprättas längs cykelvägen. Det bör också noteras att i varje fall som cykelvägar nyanläggs, ska möjligheten att samordna dem med ridväg beaktas.

Samfinansiering med Trafikverket längs det statliga vägnätet är möjligt för cykelvägar samt för sådana åtgärder som höjer trafiksäkerheten. För cykelvägdragningen mellan Kivik och Brösarp, Tommarp och Gärsnäs är prioriterade dragningar i nom SÖSKs cykelvägsplan under år 2013-2015. Mellan åren 2016-2018 är Hammenhög-Hannas, St Olof-Vitaby, Simrishamn-Tobisborg, Rörum-St Olof prioriterade. Under perioden 2019-2021 är Gärsnäs-Smedstorp, Väg 9- Knäbäckshusen, Borrby-Hammenhög-Gärsnäs prioriterade.

BUSS- OCH TÅGLINJER

BEFINTLIGA LINJER

Pågatåget
Simrishamn - Ystad - Malmö...
Må-fre **20** turer/dag

3 SkåneExpressen
Kristianstad - Simrishamn
Må-fre **19** turer/dag

5 SkåneExpressen
Lund - Simrishamn
Må-fre **18** turer/dag
+ 18 till med tåg + buss
(byte i Tomelilla)

Linje 570
Ystad - Borrby - Hammenhög- Simrishamn
Må-fre **13** turer/dag

Linje 577
Borrby - Skillinge - Brantevik - Simrishamn
Må-fre **7** turer/dag

Linje 579
Brösarp - Tomelilla
Må-fre **6** turer/dag

Linje 574
Simrishamn - Ö. Vemmerlöv- Rörum- St Olof - Vitaby
Må-fre **7** turer/dag

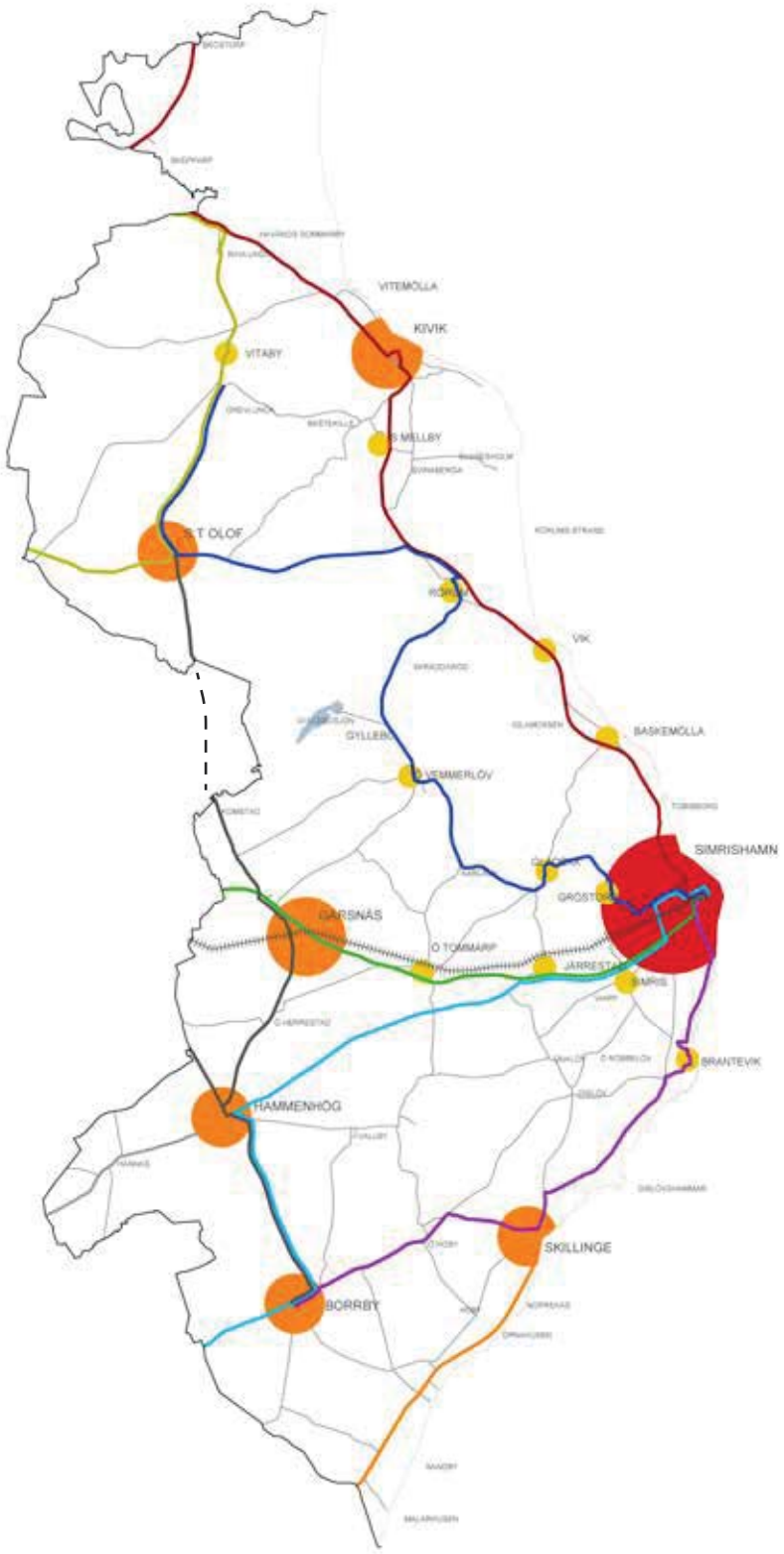
Snurringen Linje 591
Simrishamn runt
Må-fre **10** turer/dag

Sommartrafik: Linje 322
Ystad - Mälarhusen - Skillinge
Må-fre **8** turer/dag

FÖRSLAG TILL NY LINJE

INLANDSBYARNA
Sankt Olof - Gärsnäs - Hammenhög - Borrby

Alternativ rutt via Smedstorp för anslutning till tåg.

Busstrafik

Busstrafiken i kommunen utgörs av 2 regionbusslinjer, tre lokala busslinjer och busslinjen ”Snurringen” som trafikerar Simrishamns tätort. Snurringen är anpassad för äldre och rörelsehindrade personer med stopp i direkt närhet till bland annat sjukhuset, centrum samt tågstation. De lokala/regionala busslinjerna har generellt minskande antal resenärer till följd av att skolbarnens transporter har separerats från den ordinära busstrafiken. Skolbusstrafiken är i kommunal regi sedan hösten 2012 och undergräver alltså ett flertal busslinjers existens. En busslinje mellan inlandsbyarna föreslås etableras.

Regionbusslinjerna binder samman orterna och utgör stommen i kollektivresandet inom kommunens gränser. För det regionala resandet är SkåneExpressen 3 mot Kristianstad och SkåneExpressen 5 mot Lund synnerligen viktiga busslinjer. Skånetrafiken utreder möjligheten att utveckla dessa två linjer till ”superexpressbussar” som innebär dubbeldäckade bussar, högre komfort och kortare restid.

KONSEKVENSER

Påverkan på riksintresse

Vid utpekande av riksintressen kan såväl befintliga, planerade som framtida kommunikationsanläggningar pekas ut som riksintresse trots att de i dag saknar finansiering. Ett utpekande av riksintresse för transporter innebär alltså inte ett ställningstagande för att anläggningen kommer byggas. I redovisningen av riksintresse för transporter sträcker sig tidshorisonten för dessa tänkbara framtida åtgärder till år 2040.

Nedan beskrivs vilken påverkan planförslaget har på riksintesset för transporter:

Väg 11 är relativt nytillkommen väg av riksintresse inom Simrishamns kommun. Vägen är av särskild betydelse för regional eller interregional trafik och sträcker sig mellan Malmö och Simrishamn.

I Region Skånes förslag till regional infrastrukturplan 2014-2015 har ombyggnad av väg 11 Tomelilla-Gärsnäs som namngivet projekt inte prioriterats på regional nivå. Mindre åtgärder för ökad trafiksäkerhet kan ändå komma att övervägas inom planperioden. Stråket förekommer även i den skånska diskussionerna om superbuss som en etapplösning.

Väg 9
Väg 9 utgörs inte längre av riksintresse.

Förbifart Simrishamn
Finns inte angivet som något riksintresse.

För förslaget om markreservat för förbifart Simrishamn föreslås en åtgärdsvalsstudie tillsammans med Trafikverket för att bedöma miljöpåverkan, bullersituation, farligt godstrafik genom Simrishamn centrum i nuvarande situation, att jämföra med vad en vägdragning, som förbifart Simrishamn, skulle få för konsekvenser.

Kivik
Det finns utrymme för samarbete mellan kommun och trafikverket att finna optimala lösningar för trafiken. Kommunen och Trafikverket har gemensamt bland annat arbetat med en åtgärdsvalsstudie för trafiksituationen Kivik. Processen fortsätter och översiktsplanens

förslag för Kivik ger en bra grund.

Riksintresse för järnväg
Österlenbanan
En utredning kommer att göras av Trafikverket under 2014 för att ge förslag på kapacitets och hastighetshöjande åtgärder på sträckan Tomelilla – Simrishamn. Mark, som möjliggör en utveckling av infrastrukturen, reserveras längs hela banans sträckning. Kommunen medfinansierar och medverkar i denna utredning.

Simrishamnsbanan
I den nationell planen för transportinfrastruktur 2014-2025, fastställd av regeringen sommaren 2014, finns inga satsningar på Simrishamnsbanan. En järnvägsutredning för Simrishamnsbanan, delen Malmö-Tomelilla, pågår . Det pågår även diskussion om hur busstrafiken Malmö-Simrishamn kan förbättras och utvecklas.

Cykelvägar:
Längs statliga vägar är trafikverket medfinansiär till dragning av cykelvägar. I översiktsplanen är ett antal cykelvägar redovisade som planerade och önskade. Fler av de som står som planerade finns inte med som prioriterade cykelvägar i förslaget till den regionala cykelvägsplan 2014-2025. Det innebär att finansiering inte är säkrad för de planerade cykelvägarna. Det finns dock en stor potential för ökad cykelturism och att sammanbinda byarna med cykelvägar är en god ambition. Cykelvägar utgör inte riksintresse för kommunikationer.

Buller
Riksdagen har fastställt riktvärden för buller från vägtrafik. För Simrishamns kommun riskerar områdena för överskridande av nivåerna framför allt genomfartslederna. Vid planläggning av nya bostäder/byggnader görs en konsekvensbeskrivning med bedömning av bullernivåer. Bedöms risker finnas för att bullernivåerna kan komma att överskidas, ställs krav om bullerskyddande åtgärder vid utförandet. I planförslaget har mark inte avsatts för bullerdämpande åtgärder. Däremot bedöms vägomdragningar i Kivik innebära minskat buller där fartleden går idag. För konsekvenser genom förslag till utbyggnadsområdena i Simrishamn och basorterna hänvisas till respektive konsekvensbeskrivning i förslagsdelen.

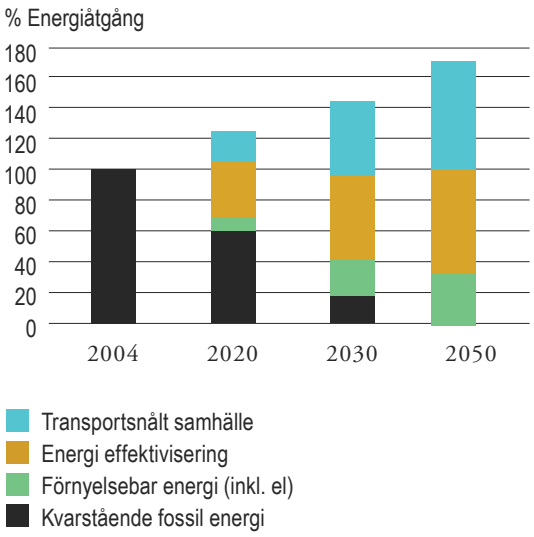
Luftföroreningar
En av de främsta källorna för luftförorening i Simrishamn är vägtrafiken. För att miljökvalitetsnormer för utomhusluft ska överskridas krävs ofta en kombination av flera faktorer. Bedömningen är att dessa faktorer inte föreligger i Simrishamns kommun. Vid nyetablering av väg- och tågsträckor och nya detaljplaner kan frågan om utredning av luftförorening vara nödvändig. Vid miljöövervakningen i Skåne följs i stort de nationella gränsvärdena.

Förorening av vatten
Trafiken förorenar inte bara genom buller och luftföroreningar, den förorenar också vatten. Vid avrinning vid större vägleder bör koppling ske till närliggande reningsdammar där vattnet filtreras innan vidare utlopp i hav och grundvatten sker.

VETA MER:

MB, PBL, Målen för transportpolitiken, Trafikverkets författningssamlingar. Trafikförsörjningsprogram för Skåne 2012, Region Skåne. Regional transport- och infrastrukturplan för Skåne 2010-2021. Energi- och klimatmålen, infrastrukturpropositionen (1996/97:53), och miljökvalitetsnormer genom Luftkvalitetsförordningen (2010:477) enligt EU direktivet, Framtidens resor och transporter 2008/09:35, samt Miljöförbundet Ystad-Österlensregionen tillsynsarbete, SÖSK infrastrukturgrupps arbete.

Klimatmål för vägtransporter

I Naturvårdsverkets "Färdplan 2050" utpekas ett fossilfritt transportsystem år 2050. Målbilden för 2030 är 20 procent mindre biltrafik, 20 procent elbilar och laddhybrider, ökad tillgänglighet med gång, cykel och kollektivtrafik. Simrishamns kommun arbetar dock för Regeringens mål om en fossilfri fordonsflotta till 2030 för hela samhället (nollnivå på fossil koldioxid från bränsle).

Pendling

	Män	Kvinnor
INPENDLING	**706**	**754**
från övriga kommuner i länet	**622**	**697**
från övriga län	**84**	**57**
UTPENDLING	**1447**	**1034**
till övriga kommuner i länet	**1240**	**949**
till övriga län	**207**	**85**
NETTOPENDLING	**-741**	**-280**

Statistik från SCB 2009 Antal i åldern 16 år och däröver

Kommunikation och transporter
Ställningstaganden

1. Ny bebyggelse bör lokaliseras till kollektivtrafiknära lägen.

2. Kommunen godtar riksintressena för kommunikation angivna i detta kapitel med dess avgränsning och avser att undvika sådana åtgärder som kan hindra allmänhetens möjligheter att utnyttja områdena för kulturmiljö.

3. Handlingsprogram för omställning till fossilfria transporter föreslås tas fram inom ramen för SÖSK (Sydöstra Skånes Samarbetskommitté). Planen bör visa hur kommunen genom samarbete med näringslivet kan underlätta för omställning till fossilfria transporter.

Handlingsprogrammet bör motivera omställningen till miljöfordon/kollektivtrafik genom att ange hur miljöbilsparkering, pendlarparkering och etablering av laddningsstationer kan ske. Handlingsprogrammet ska också innefatta en cykelvägsstrategi i tätorterna, möjligheterna till cykelservice, i form av cykelpumpstation, möjlighet att ta cykel med på buss och tåg, för cykeluthyrning (ev. kopplat till JoJo-kort).

4. All ny infrastruktur ska prövas genom åtgärdsvalsstudie eller annnan förberedande studie. Åtgärdsvalsstudie föreslås för korsningarna vid Storgatan - Peder Mörcks väg - Yngve Östbergs väg, korsningen Kristianstadsvägen - Yngve Östbergs väg, cirkulationsplats respektive utvidgad korsning mm. Vid avvägning om nya trafikåtgärder ska hänsyn till kulturmiljön prioriteras vid utformning.

5. Centralorten Simrishamn: Spårreservat för godstrafik mellan hamnen och stationen i Simrishamn har upphört. Som alternativ till samordnad varudistribution föreslås tidigare stickspår i industriområdet i västra delen av Simrishamn alternativ i västra delen av Gärsnäs.

6. Hänsyn ska tas till utpekat riksintresse för väg och utveckling av väg 11 vid förändring och exploatering i dess närområde, där företräde till mark för 2+1 väg, pendlarparkeringar, cykelvägar, laddningsstationer ges framför bebyggelse.

7. Markreservat för Förbifart Simrishamn kvarstår, där åtgärdsvalsstudie föreslås för att bedöma miljöpåverkan, bullersituation, farligt godstrafik genom Simrishamn centrum jämfört med konsekvenserna för en förbifart Simrishamn.

8. Flytt av tågstationen: Risk- och ekonomisk utredning med konsekvensbeskrivning föreslås för att utreda möjlig flytt av Simrishamns tågstationsområde västerut. Detta för att ge mer plats till bostäder i nuvarande stationsområde och Kv. Skansen.

9. Hänsyn ska tas till utpekade riksintresse för befintlig järnvägssträckningen vid förändring och exploatering i dess närområde. Bebyggelsefritt avstånd på 30 m från mittlinjen, reserveras längs hela banans sträckning.

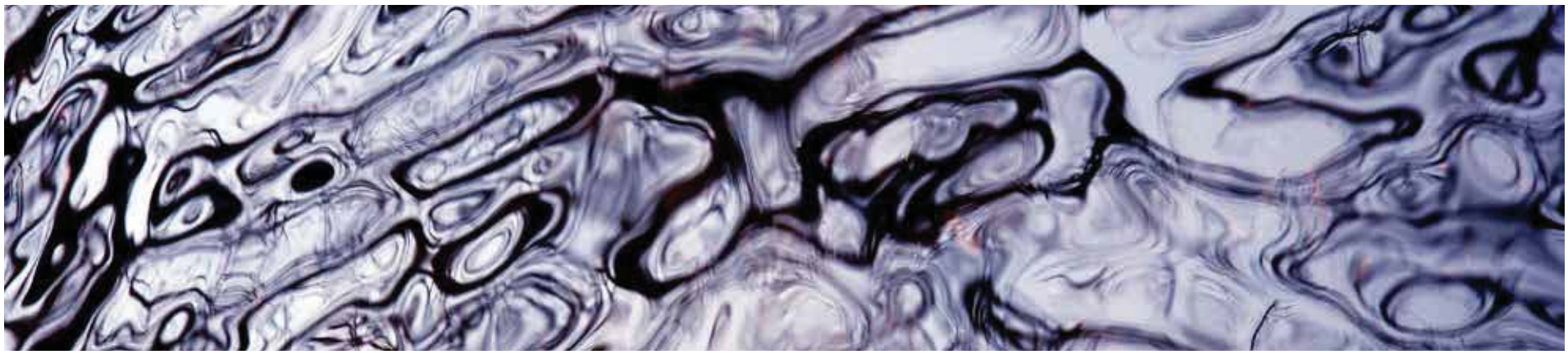
10. Kommunen ska fortsatt verka för att Simrishamnsbanan ska komma till stånd. Samt superbussar till Lund och Kristianstad.

11. Hänsyn ska tas till utpekade cykelvägar vid förändring och exploatering i dess närområde. Samarbete mellan grannkommunerna ska utökas så att cykelvägsnätet förbättras.

12. Kommunen ska i samarbete med Skånetrafiken utreda möjligheten för en busslinje mellan byarna med koppling till Pågatåg.

13. Parkeringsförmåner för miljöfordon samt pendlarparkering föreslås tas fram.

14. Utveckling av gång- och cykelvägar görs i samarbete med SÖSK.

VATTEN- OCH AVLOPPS-FÖRSÖRJNING

Vid läsning av detta kapitel ska det bemärkas att den kommunala vatten- och avloppsförsörjningsplanen ännu inte är fastställd . I framtagandet av denna översiktsplan har dock ett nära samarbete, med ingående analys för aktuella områden, skett med va-avdelningen.

MÅL

Vattnet är en viktig fråga både för boende och för näringslivsutvecklingen i kommunen, inte minst när det gäller jordbruket och livsmedelsframställningen. Målet är att vattenförsörjningen inför framtiden är säkrad, så att fler kan bo här året runt, att hänsyn till framtida klimatförändringar har tagits och att en tydlig dagvattenpolicy finns samt att vattenkvaliteten både för ytvatten och havet är god. Allt detta för att bidra till ett miljömässigt och ekonomiskt långsiktigt hållbart och robust samhälle.

BAKGRUND OCH TENDENSER

Simrishamns kommun har påbörjat arbetet med en strategisk vatten- och avloppsförsörjningsplan. Den beräknas vara färdig 2014, parallellt med antagandet av översiktsplanen. Den ska omfatta all kommunal planering av vatten och avlopp, det vill säga dricksvatten, spillvatten och dagvatten, såväl inom som utanför nuvarande verksamhetsområde för allmän va-försörjning.

Nationella krav

EU:s ramdirektiv för vatten syftar till ett långsiktigt och hållbart utnyttjande av våra vattenresurser. Som en följd av direktivet har Sverige ett **övergripande mål** som anger att både grund- och ytvattenkvaliteten inte får försämras och att god kemisk status ska vara uppnådd till år 2015. För att en grundvattenförekomst ska uppnå god status måste grundvattnet dels ha god kemisk status, dels ha en balans mellan uttag och grundvattenbildning eller s.k miljökvalitetsnormer för ytvatten- och grundvattenförekomster.

Krav på kemisk och kvantitativ grundvattenstatus:

• Miljökvalitetsnormer för grundvatten är att den ska ha god kemisk grundvattenstatus 2015, det vill säga bibehållen status.

• God kemisk grundvattenstatus 2021 med undantag för ett eller flera ämnen.

• Där nuvarande kemiska grundvattenstatus är otillfredsställande, har undantag medgetts för det eller de ämnen eller ämnesgrupper som förorsakar detta, i form av en tidsfrist till den 22 december 2021.

• God kvantitativ status innebär att de sammanlagda uttagen av grundvatten inte får vara större än den naturliga grundvattenbildningen.

Enligt miljöbalkens femte kapitel är kontrollen av att miljökvalitetsnormer följs kommunens ansvar. Av en översiktsplan ska det därför framgå hur kommunen avser att följa gällande miljökvalitetsnormer för vattenförekomst (SFS 2004:660) samt för olika kemiska föreningar i fisk- och musselvatten (SFS 2001:554).

Vid planering för vatten- och avloppsförsörjning ska även de fem skånska utmaningarna för miljöarbetet beaktas, se kap. 4 Konskevenser, s. 185. De nationella miljökvalitetsmålen som främst berörs och bör uppnås är: Ingen övergödning, Bara naturlig försurning, Grundvatten av god kvalitet, Myllrande våtmarker, Giftfri miljö samt Levande vattendrag och sjöar.

Det finns även en lag som syftar till att säkerställa att vattenförsörjning och avlopp ordnas i ett större sammanhang, om det behövs med hänsyn till skydd för människors hälsa eller miljö, där det även är kommunens ansvar att bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänster behöver ordnas där behovet av allmän va- anläggning tillgodses (Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412). Avloppsvattendirektivet (91/271/EEG) avser rening av avloppsvatten från tätbebyggelse.

Kommunens grundvattentäkters status

Enligt Vattenmyndighetens vatteninformationssystem (Viss) riskerar flera av kommunens grundvattenförekomster att inte uppnå god kemisk status till 2015 och inte heller till år 2021. De påverkanskällor som antas ha störst påverkan på grundvattenförekomsterna är jordbruksmark, fruktodling, vägar, järnväg och enskilda avlopp. I flertalet grundvattenförekomster har bekämpningsmedel detekterats. I vissa förekomster finns problem med förhöjda halter av bly, kadmium och sulfat. Dessa föroreningar bedöms förekomma naturligt. En påverkansbedömning av grundvatten har genomförts under 2013. Där har den potentiella föroreningsbelastningen på grundvattenförekomsterna uppskattats vara allt från måttlig till betydande och i vissa fall stor.

I dagsläget är informationen bristfällig för de flesta grundvattenförekomster avseende den kvantitativa statusen. Enligt Viss finns det risk att två av kommunens grundvattenförekomster inte uppnår god kvantitativ status.

Upprätthålla vattenkvaliteten

Åtgärder ska sättas in för de vattenförekomster som riskerar att inte nå god vattenkvalitet på grund av mänsklig påverkan. Havs- och vattenmyndigheten har fastställt ett åtgärdsprogram. Syftet med åtgärdsprogrammet är att de miljökvalitetsnormer som har fastställts för vattendistriktets vattenförekomster ska uppfyllas och är alltså bindande för kommuner och myndigheter. Av åtgärdsprogrammet framgår, **vilka** åtgärder som behöver vidtas och **när** de behöver vidtas, samt vilken myndighet eller kommun som behöver vidta respektive åtgärd.

Översiktsplanen måste förhålla sig till åtgärdsprogrammet. Detta för att den markanvändning som föreslås inte riskerar att ske i strid med programmet och med risk för att miljökvalitetsnormerna inte följs.

Övriga kvalitetsproblem

I Skånes östra kustområden finns grundvattenförekomster där det finns risk för höga halter av klorid. Salt grundvatten kan ha olika orsaker. Det är därför av stor vikt att man är uppmärksam på vattenbalansen, eftersom för stora uttag kan leda till att saltvatten tränger upp och att man på så sätt förvärrar föroreningssituationen i grundvattenmagasinet. Möjliga åtgärder för att minska problemet är därför kopplat till vattenskyddsområdesbestämmelser och åtgärder för den kvantitativa statusen. Även miljöfarliga verksamheter kan påverka grundvattenkvaliteten där tillstånd eller dispens idag krävs för att bedriva verksamheterna inom vattenskyddsområdena. De flesta av dessa verksamheter återfinns inom huvudorten Simrishamn.

Grundvattenskydd

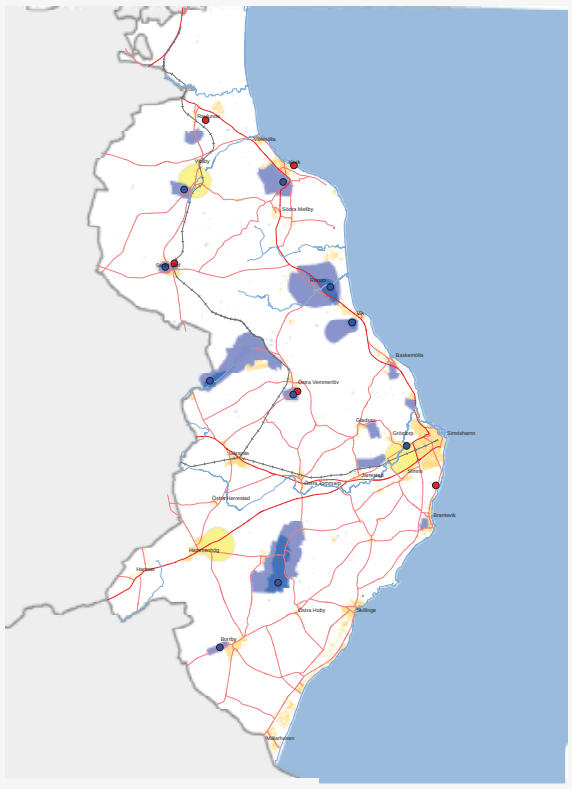
Simrishamns kommunala dricksvattennät försörjs idag uteslutande med grundvatten.Vattenskyddsområden är därför ett viktigt verktyg för att skydda vatten som används för att säkerställa dricksvattenförsörjningen. I dag har endast 5 av kommunens 24 vattentäkter vattenskyddsområden fastställda enligt miljöbalken med tillhörande vattenskyddsföreskrifter. Vidare har 13 vattentäkter vattenskyddsområden som tillkommit innan miljöbalken fanns. Ofta är dessa skydd i behov av revidering, där arealen som ingår i skyddet behöver revideras och tillhörande skyddsföreskrifter skärpas. Resterande 6 vattentäkter saknar helt skydd. Vidare saknar 4 kommunala vattentäkter tillstånd för att ta ut grundvatten, vilket innebär att vattenförsörjningen från dessa täkter ej är tryggade.

Hav och kust

Förutom grundvatten som idag uteslutande försörjer kommunens invånare med dricksvatten, kan kanske havsvatten komma att bli det självklara valet som dricksvattenresurs om 100 år, genom framtidens reningstekniker. Det kommer att kräva stora resurser för att uppnå och upprätthålla en god kemisk och ekologisk status i havet (se kustvattenkapitlet).

Vattentäkternas kvalitetstatus

Flera av kommunens egna grundvattentäkter riskerar att inte uppnå god status 2015 och inte heller till år 2021. Det som orsakar miljöproblem för grundvatten är miljögifter, överuttag av vatten och övriga kvalitetsproblem.

1. Vattenskyddsområden Befintliga vattenskyddsområden där flera täkter kan ingå i ett skyddsområde. Ytterligare 3 vattenskyddsområden förelås (gulmarkerade områden - OBS! Framtida storlek och utbredning på dessa områden är idag okänd).

Renings- och vattenverk

- Reningsverk
- Vattenverk

Vattenskyddsområde

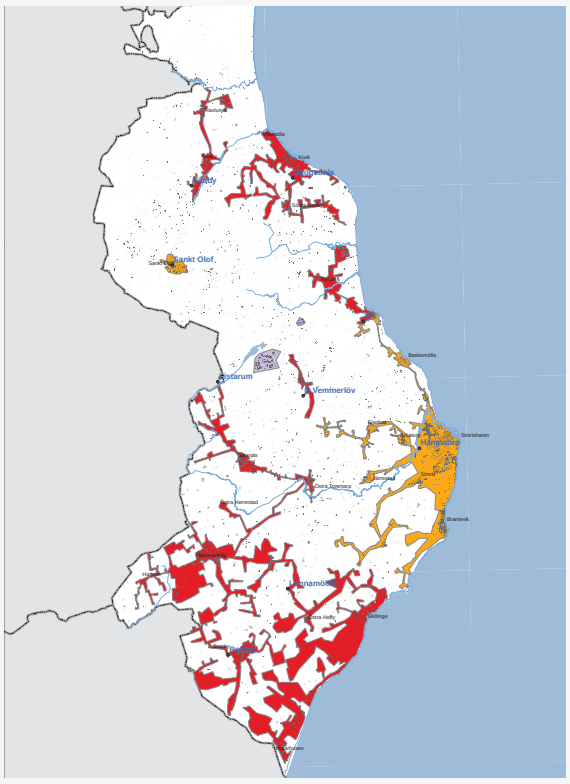
- Sekundär skyddszon
- Primär skyddszon
- Förslag på framtida vattenskyddsområde

2. Grundvattenförekomst Enligt Havs- och vattenmyndigheten finns det en framtida risk för att sju av kommunens grundvattenförekomster inte uppnår ”god kemisk status” till år 2015 och inte heller till år 2021. För två av förekomsterna har det gjorts en bedömningen att inte heller ”god kvantitativ status” uppnås till år 2015.

Grundvatten risk att kemisk status inte uppnås 2021

- Ingen risk
- Risk
- Oklassad

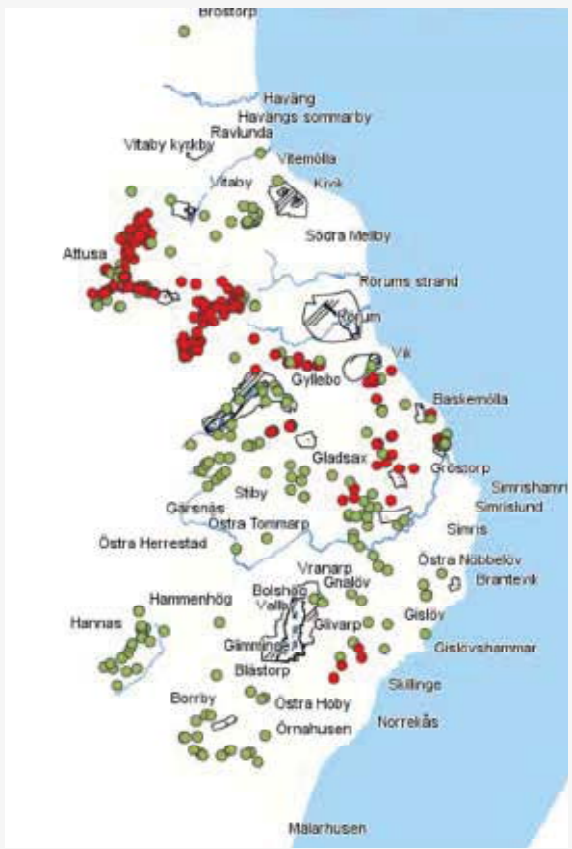

3. Dricksvattenförsörjnings nyttjandegrad (under sommaren): Rödmarkerat område visar att 90-100 procent av vattentäkternas uttagsmöjligheter redan utnyttjas idag.

I va-planen prioriteras utbyggnadsåtgärder som stödjer översiktsplanens utbyggnadsplaner.

Nyttjandegrad

- Vattenverk
- 90 - 100 %
- 70 - 89 %
- Gemensamhetsanläggning (icke-kommunal)

Kartan visar konfliktområden med ej godkända enskilda avlopp (röd markering) i förhållande till vattenskyddsområden i kommunen (svarta linjer). Gröna markeringar är godkända enskilda avlopp. Inventering pågår, vilket innebär att inte alla enskilda avlopp är redovisade här.

Havs- och vattenmyndighetens åtgärdsprogram

Åtgärdsprogrammet är bindande för kommunen. Viktiga åtgärder för Simrishamns kommun avseende vattenkvaliteten är åtgärderna **33, 34, 35, 36** och **37.** Under ställningstagandena i detta kapitel, har dessa åtgärdskrav tillmötesgåtts.

ÅTGÄRD

32. Kommunerna behöver, inom sin tillsyn av verksamheter och föroreningsskadade områden som kan ha negativ inverkan på vattenmiljön, prioritera de områden med vattenförekomster som inte uppnår, eller riskerar att inte uppnå, god ekologiskstatus eller god kemisk status.

33. Kommunerna behöver ställa krav på hög skyddsnivå för enskilda avlopp som bidrar till att en vattenförekomst inte uppnår, eller riskerar att inte uppnå, god ekologisk status eller god kemiskstatus.

34. Kommunerna behöver inrätta vattenskyddsområden med föreskrifter för kommunala dricksvattentäkter som behövs för dricksvattenförsörjningen,så att dricksvattentäkterna långsiktigt bibehåller en god kemisk status och god kvantitativ status.

35. Kommunerna behöver tillse att vattentäkter som inte är kommunala, men som försörjer fler än 50 personer eller där vattenuttaget är mer än 10 m³/dag, har god kemisk status och god kvantitativ status och ett långsiktigt skydd.

36. Kommunerna behöver utveckla sin planläggning och prövning så att miljökvalitetsnormerna för vatten uppnås och inte överträds.

37. Kommunerna behöver, i samverkan med länsstyrelserna, utveckla vatten- och avloppsvattenplaner, särskilt i områden med vattenförekomster som inte uppnår, eller riskerar att inte uppnå, god ekologisk status, god kemisk status eller god kvantitativ status.

38. Kommunerna behöver i samverkan med länsstyrelserna ta fram underlag och genomföra åtgärder för att minska påverkan från de delar av det rörliga friluftslivet samt båtturism som kan ha en negativ inverkan på vattenmiljön, särskilt i områden med vattenförekomster som inte uppnår, eller riskerar att inte uppnå, god ekologisk eller god kemisk status.

Kommunal vattenförsörjningsplan

Kommunerna har ingen skyldighet att på varje plats i kommunen ordna med vattenförsörjning. Kommunen har däremot ett ansvar att planera för att säkerställa en långsiktig hållbar vattenförsörjning för de som använder, och är beroende av enskilda vattentäkter för sin vattenförsörjning.

75% av kommunens fastigheter är anslutna till kommunalt vatten. Arbetet med vattenförvaltningen drivs i en sexårig förvaltningscykel, där nuvarande cykel sträcker sig från år 2009 till år 2015. Simrishamns kommunala dricksvattennät försörjs idag uteslutande med grundvatten fördelat på tio vattenverk. Det finns orter som Kivik och Vitemölla där vattentäkten har begränsad eller mycket begränsad kapacitet, och där nya anslutningar i dagsläget är begränsade. I kommunen finns också näringsidkare, t.ex. fruktodlare, som är i behov av stora mängder av vatten.

Det råder stora säsongsvariationer när det gäller antal brukare. Belastningen på vatten- och avloppsledningsnätet är framför allt sommartid mycket hög med en vattenförbrukning som är 130 procent högre i juli än i januari. En bedömning pekar på att den permanentboende befolkningen kommer att öka med cirka 0,1-5 procent, samtidigt som sommarturismen bedöms öka allt mer.

Den påbörjade va-planen kommer att innehålla en prioriterad åtgärdslista för kommunens behov av utbyggnadsområden.

Vattenförsörjning i ett regionalt perspektiv

På regional nivå har Länsstyrelsen i Skåne upprättat en regional vattenförsörjningsplan. Grannkommunerna Ystad, Sjöbo, Tomelilla och Simrishamn har tillsammans arbetat fram en delregional vattenförsörjningsplan för att översiktligt kartlägga delregionens vattenresurser, tekniska system, beröringspunkter och behov inom den närmaste 100 åren. Planen avser samtidigt att synliggöra delregionala hot och risker. För Simrishamns kommun har en bedömning gjorts, att omfattande åtgärder krävs inom de närmaste 25 åren för vattenverken i Sankt Olof, Östra Vemmerlöv och Borrby. Det föreslås att Sankt Olof i framtiden förses med vatten från Vitaby och Brösarp genom en ny ledningsdragning och att Almdala, en vattentäkt som inte nyttjas idag, samtidigt inkluderas. Östra Vemmerlövs vattenverk bör på sikt läggas ner och ersättas med distribution från Simrishamn. Även Borrby bör på sikt avvecklas, då tillräckliga volymer vatten kan fås från annat håll, t.ex. från Smedstorp. En ytterligare bedömning är att distributionssystemet kopplat till respektive vattenverk kräver omfattande underhållsåtgärder.

I planen föreslås att Simrishamn tar emot vatten från Tomelilla för att säkra sin dricksvattenförsörjning.

Kommunal avloppsförsörjningsplan

I Simrishamns kommun finns fem avloppsreningsverk. Ledningsnätet och reningsverken överbelastas ofta på grund av inläckage av ovidkommande vatten i otäta spillvattenledningar och påslag av dagvatten. Breddning och nödavledning, det vill säga utsläpp av orenat avloppsvatten är ett problem. För orterna Östra Vemmerlöv och S:t Olof är sårbarheten hög, då det isolerade läget gör att eventuella problem inte kan lösas tillräckligt snabbt. I norra delen av kommunen ligger Ravlunda reningsverk, som på sikt kommer att läggas ner. Avloppsvatten från Vitaby tas omhand i Kivik. Kapaciteten här behöver förbättras för att verket ska kunna ta hand om framtida ökande avloppsvolymer. Kommunen tillåter idag restriktivt bebyggelse i de mindre orterna samt ännu mera restriktivt på glesbygd, detta bl.a. på grund på grund av reningsverkens begränsade kapacitet.

Enskilda vatten och avlopp

Avseende enskilda avlopp har Ystad-Österlenregionens miljöförbund, där Simrishamns kommun ingår, tillsyn över de enskilda avloppen. Miljöförbundet, som löpande inventerar de enskilda avloppen i kommunen, är rådgivande, föreläggande och beslutande i tillståndsärenden. Förbundet uppskattar att av kommunens ca 8600 abonnemang sker slamtömning av uppskattningsvis 2200 enskilda avlopp. Det motsvarar en fördelning på 75 procent anslutna till kommunalt dricksvattennät, respektive 25 procent enskilda avlopp. Miljöförbundet har gjort en bedömning att 45 procent av dessa enskilda 2200 avlopp inte klarar miljöbalkens krav på rening.

Dagvatten

Inom kommunens tätorter finns två olika system för dagvattenavledning. Dels det äldre s.k. kombinerade systemet, där spillvatten och dagvatten leds i samma ledning, dels ett nyare system, där spillvatten och dagvatten avleds i separata ledningar. I kombinerade system riskerar källare i lågt belägna områden att översvämmas. Det kombinerade systemet byggs kontinuerligt om till separata system men finns idag i mycket begränsad omfattning. Olika krav ställs på källare och annat byggande, med syfte att systemen ska klara av att stå emot kortvarig dämning. Ur klimat- och hållbarhetssynpunkt anses separata system mest långsiktigt.

Kommunen har idag ingen dagvattenpolicy eller strategi för dagvatten. Som följd av klimatförändringarna förväntas ökning av kraftiga regn. Dessa antas i sin tur påverka dagvattenavrinningen och avloppsnätet negativt. Risken för negativ påverkan av grundvatten och ytvatten blir större vid exploatering och förtätning då hårdgjorda ytor blir större. Kommunen avser att ta fram en dagvattenpolicy med tydliga riktlinjer, för att skapa en bättre beredskap för kraftig nederbörd, skyfall och översvämningar.

PLANFÖRSLAG OCH ALLMÄNNA INTRESSEN

Vattenförsörjning

Vattenförsörjnings- och avloppsfrågan kommer enligt ställningstagande i bebyggelsestrategin, att lösas parallellt med uppförande av ny bebyggelse.

Va-enheten bedömer att alla föreslagna utbyggnadsområden kan försörjas med kommunalt vatten och avlopp innan år 2030.

I Simrishamn föreslås utbyggnad av industriområde i väster. Området ligger inom vattentäktsområde, och kan därför komma att stå i konflikt med en hållbar vattenförsörjning. Denna problematik finns även i Vik, Kivik och Brantevik. I va-planen kommer olika prioriteringar att redogöras för, samt vilka intressen som ska ges företräde framför andra.

Samverkansprojekt för vattenhushållning för bevattningsändamål behövs, för att säkerställa utvecklingen av grönsaksproduktionen och övriga vattenkrävande grödor, liksom för bioenergilösningar.

Vattenkvaliteten:

I detta kapitels ställningstagande finns ett antal åtgärdsförslag som ska förbättra och säkerställa både grund- och ytvattenkvaliteten i kommunen. Dessa förslag tar sin utgångspunkt i Havs- och vattenmyndighetens åtgärdsprogram och är markerade med respektive åtgärdsförslags nummer.

VETA MERA:

MB, Plan och Bygglagen, va-lagen, Vattendirektivet, Vattenmyndighetens åtgärdsprogram, Livsmedelslagen för planering inom vatten- och avloppsförsörjning, Hav.se, Länsstyrelsen.se.

RISKOMRÅDEN ÖVERSVÄMNING VA-NÄT

VERKSAMHETSOMRÅDEN KÄNSLIGA FÖR VATTENFLÖDESTOPPAR

Riskområde för framtida översvämning i kommunens vatten och avloppsledningsnät.

SKILLINGE

BRANTEVIK

KIVIK

BORRBY

HAMMENHÖG

GÄRSNÄS

forts. RISKOMRÅDEN ÖVERSVÄMNING VA-NÄT

VERKSAMHETSOMRÅDEN KÄNSLIGA FÖR VATTENFLÖDESTOPPAR

Riskområde för framtida översvämning i kommunens vatten och avloppsledningsnät.

ÖSTRA VEMMERLÖV

SIMRISHAMN

ÖSTRA TOMMARP

41

Vatten- och avloppsförsörjning
Ställningstaganden

1. Bebyggelsestrategin för Simrishamns kommun ska följas. I den framgår att inom diknings-företag, båtnadsområde och inom vattenskyddsområde bör inte byggnation tillåtas utan att särskilda åtgärder vidtas.

2. Befintligt Handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor i Simrishamns kommun föreslås kompletteras med utredning av klimatförändringar i Simrishamns kommuns inland för förhöjda grundvattennivåer och påföljande föroreningsrisker (åtg 36).

3. I Handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor föreslås även framtagande av en beredskapsplan mot höjda havsnivåer och ökad nederbörd som omfattar hela kommunens ledningsnät.

4. Kommunen ska färdigställa en kommunal va-plan med syfte att anpassa till förväntade klimatförändringar och säkerställa en god grundvattenkvalitet för en långsiktig hållbar vatten-försörjning (åtg 37).

5. Den kommunala vatten- och avloppsförsörjningsplanen bör liksom den kommunala över-siktsplanen aktualiseras en gång per mandatperiod och dess innehåll ska vara samstämmigt (åtg 37) avseende vattenförsörjning där:

- Kommunen ska arbeta för att skydda kommunens dricksvattenresurser genom inrättande av vattenskyddsområde med tillhörande skyddsföreskrifter för de vattentäkter som sak-nar fullgott skydd, så att de långsiktigt kan behålla en god kemisk status och god kvantita-tiv status (åtg 34). I va-planen ska en prioriteringsordning fastställas (åtg 34).
- Kommunen ska arbeta för lagligförklarande av de kommunala vattentäkter som idag sak-nar tillstånd (åtg 34).
- Kommunen ska upprätta en plan för nödvatten/reservförsörjning. Av denna ska framgå i vilken grad nödvattenförsörjning finns att tillgå, och huruvida denna kan ersätta ordinarie dricksvattenförsörjning om denna inte längre kan producera dricksvatten enligt de krav och normer som finns, på medellång till permanent sikt. Havet som potentiell dricksvat-tenresurs ur ett långsiktigt perspektiv bör utredas i kommande aktualisering av översikts-planen (åtg 34).
- Planförslaget i översiktsplanen har samstämts med va-enheten. Samtliga områden inom vattenskyddsområden ska utredas utifrån platsens geologiska förutsättningar och sårbar-het. Ställningstagande tas att grundvattentäkterna ska prioriteras om utredningarna visar på att föreslagen bebyggelse inte kan samköras med berörd grundvattentäkt, och innebär påtaglig risk för vattentäktens kvalité.
- Ingen ny bebyggelse inom Kiviks verksamhetsområde för vatten och avlopp bör beviljas innan vattenförsörjningen och reningsverket i Kivik har åtgärdats.

6. Kommunen föreslår att utveckla sin planläggning och prövning så att miljökvalitetsnorm-erna för vatten uppnås och inte överträds genom att (åtg.36):

- Va-planen bör förhålla sig till Hav-och vattenmyndighetens åtgärdsprogram, med uppföljning av både yt-och grundvattenstatusen för varje mandatperiod (åtg 37).
- När det gäller tillsyn och tillståndsgivning för verksamheter som berör vattenområden som inte uppnår god ekologisk status, bör hänsyn tas till beslutade miljökvalitetsnormer för vatten (åtg 32).
- Tydliga riktlinjer föreslås för prövning av enskilda avlopp i kommande va-plan samt krav på hög skyddsnivå som bidrar till att en vattenförekomst inte uppnår, eller riskerar att inte uppnå, god ekologisk status eller god kemisk status (åtg 33).
- Det föreslås framtagande av tydliga riktlinjer i va-planen för enskilda avlopp med krav på hög skyddsnivå vid miljöförbundets tillståndsgivning och tillsyn i områden där vattenfö-rekomst inte uppnår, eller riskerar att inte uppnå, god ekologisk status eller god kemisk status (åtg 33). I första hand ska inga nya enskilda avlopp belasta vattenområden. Till-ståndsgivning ska ges i samråd med förvaltningen (åtg. 36).
- Områden som kan tas i anspråk för flödesutjämnande, naturaliserande eller återskapan-de åtgärder i vattendragens avrinningsområden, bör inte exploateras på sådant sätt att genomförande av åtgärder försvåras. (åtg 36).
- Dagvattenpolicy föreslås tas fram, där avrinning för dagvatten i första hand ska lösas på fastigheten och i andra hand kopplas på det kommunala va-nätet. Ny dagvattenavledning bör inte belasta dikningsföretag eller vattendrag (3B) och (åtg 36).

7. Kommunen ska verka för att skapa våtmarker/dagvattenmagasin för lokal fördröjning av dagvatten.

BREDBAND

Bredband handlar om att ha en fungerande vardag. Tillgång till ett snabbt bredband ger människor möjlighet att bo och arbeta både i tätorter och på landsbygden.

IT och bredband kan bidra till utvecklingen av ett hållbart samhälle. Samhällsekonomiskt är det en miljövänlig teknik, då bl a arbetsresor kan sparas och transporter kan effektiviseras. Den övergripande målsättningen för kommunen är att bredband ska underlätta tillvaron för invånare och näringsliv och stimulera tillväxten. En hög användning av IT och Internet kan skapa förutsättningar för en hållbar tillväxt, konkurrenskraft och innovationsförmåga. Det kan också hjälpa till att möta utmaningar som globalisering, klimatförändringar och den demografiska utvecklingen med en åldrande befolkning. En hög användning av IT bidrar även till att utveckla kunskapssamhället.

Ett snabbt bredbandsnät är en mycket viktig del av infrastrukturen för Skånes utveckling, då tillgången till bredband är lika viktigt för företagande och boende som väg- och elnäten. Genom att hela Skånes befolkning får tillgång till morgondagens tjänster kan således den digitala klyftan minska. Bredbandsstrategin bidrar på så vis till ett Skåne där det är möjligt att bo och verka överallt.

Bredband utgör en viktig del av samhällets infrastruktur där allt fler kommunala och statliga tjänster kommer att produceras över internet. Detta är framför allt viktigt för skola, vård och omsorg.

Utbyggnadsplaner

Regeringens bredbandsstrategi och mål går ut på att möjliggöra för marknaden att åstadkomma en täckningsgrad som innebär att 90 procent av alla hushåll och företag bör ha tillgång till bredband med minst 100 Mbit/s senast år 2020.

Bredbandsstrategin för Skåne tar sikte på en fortsatt utbyggnad av bredbandsinfrastrukturen. Det övergripande målet är att 95 % av den skånska befolkningen ska ha tillgång till minst 100 Mbit/s innan år 2020, till skillnad från de 40 % som har tillgång till det idag.

Beslut om utbyggnad Bredbandsstrategi Simrishamn:

Simrishamns kommun har genom beslut våren 2014 bestämt att arbeta aktivt för att uppnå regeringens mål om bredband i världsklass genom att bygga ut fiberkabelnätet.

Även ett förslag till bredbandsstrategin för kommunen finns enligt följande:

- *Minst 40 procent av alla hushåll och företag inom kommunen ska senast år 2015 ha möjlighet till bredband med minst 100 Mbit/s.*
- *Minst 95 procent av alla hushåll, företag och offentlig verksamhet i kommunen ska senast år 2020 ha möjlighet till bredband med minst 100 Mbit/s.*
- *Alla kommundelar ska ha tillgång till öppna och operatörsneutrala nät.*
- *Utvalda platser i kommunen ska ha tillgång till WiFi.*

För att uppnå målen krävs en kraftfull satsning på bredbandsutbyggnad i hela kommunen i syfte att skapa ett heltäckande, öppet och konkurrensneutralt stadsnät.

Optisk fiber är den bästa lösningen för riktigt snabba bredbandstjänster som internet, telefoni och TV. Fiberanslutning är en långsiktigt investering vars kommersiella och tekniska livslängd beräknas till minst 40 år. Framtagande av bredbandsstrategin pågår och förväntas kunna antas under 2014 och fiberutbyggnaden har påbörjats.

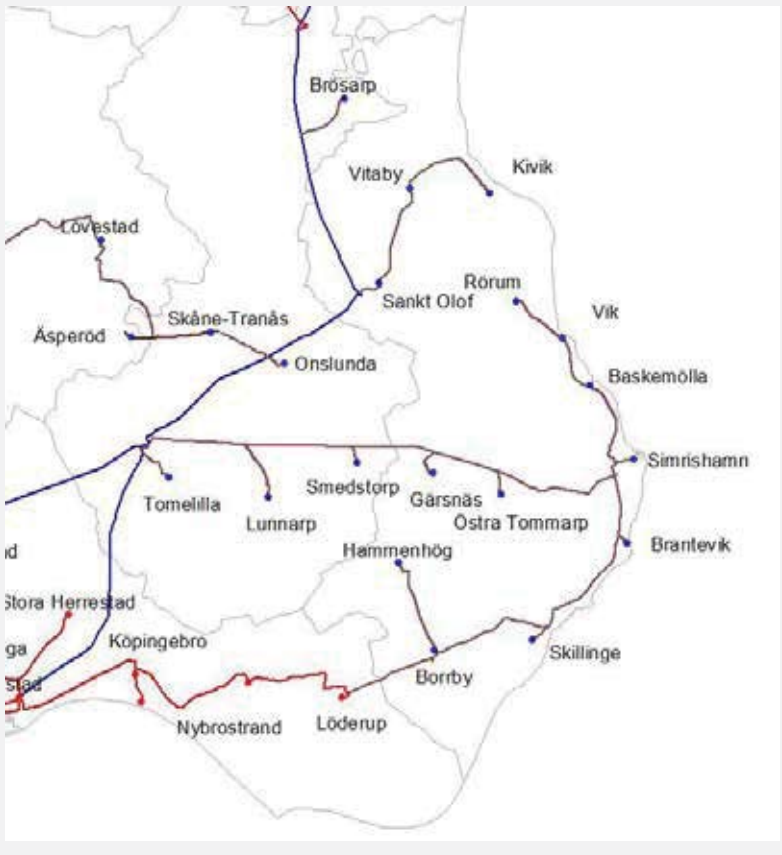
VETA MER:

www.regeringen.se (en nationell bredbandsstrategi),
www.simrishamn.se (bredbandsstrategi)

42

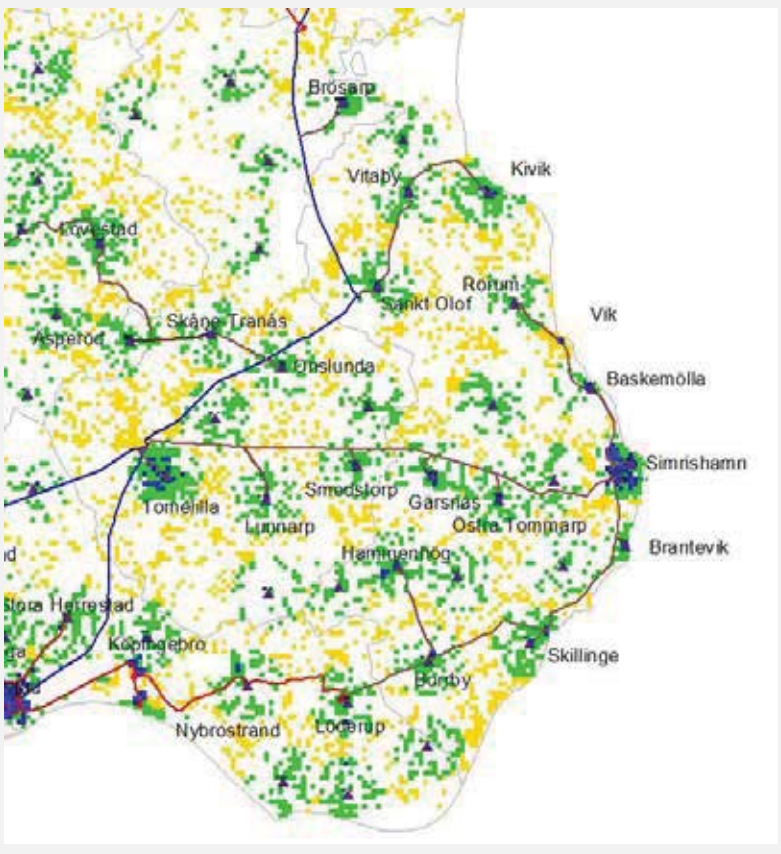
Bredband Ställningstagande

1. Kommunens bredbandsstrategi ska följas.

BAS-nätet

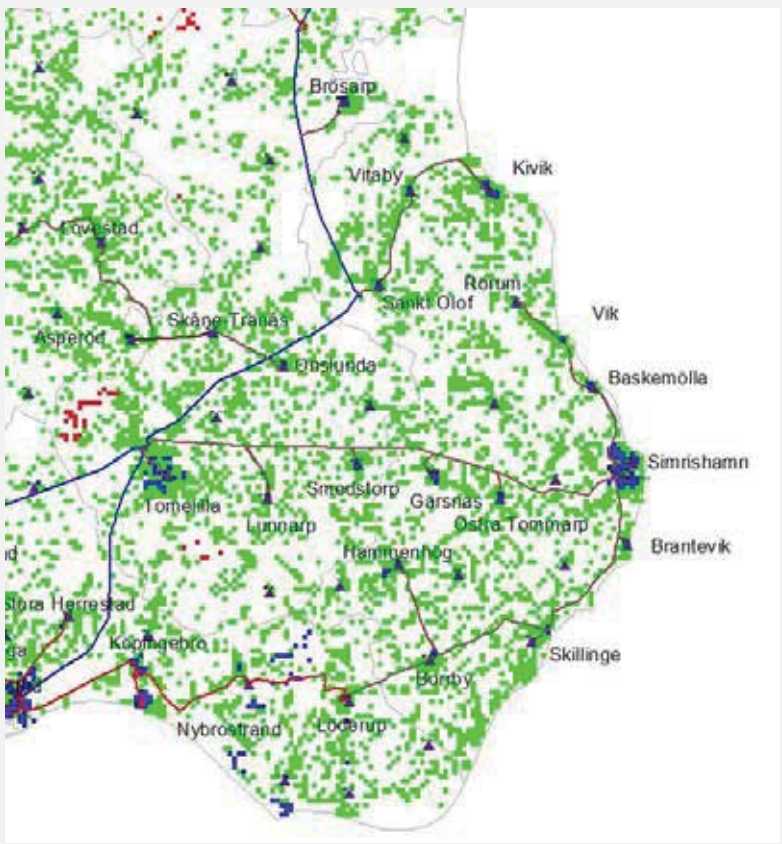
- BAS-ort
- Stadsnät
- Tele2 (luft)
- Tele2 (lmark + ny luft)

PTS kartläggning 2011, hastighet

- 50 Mbit /s
- 10 Mbit / s
- 3 Mbit / s
- 1 Mbit / s
- Telestationer

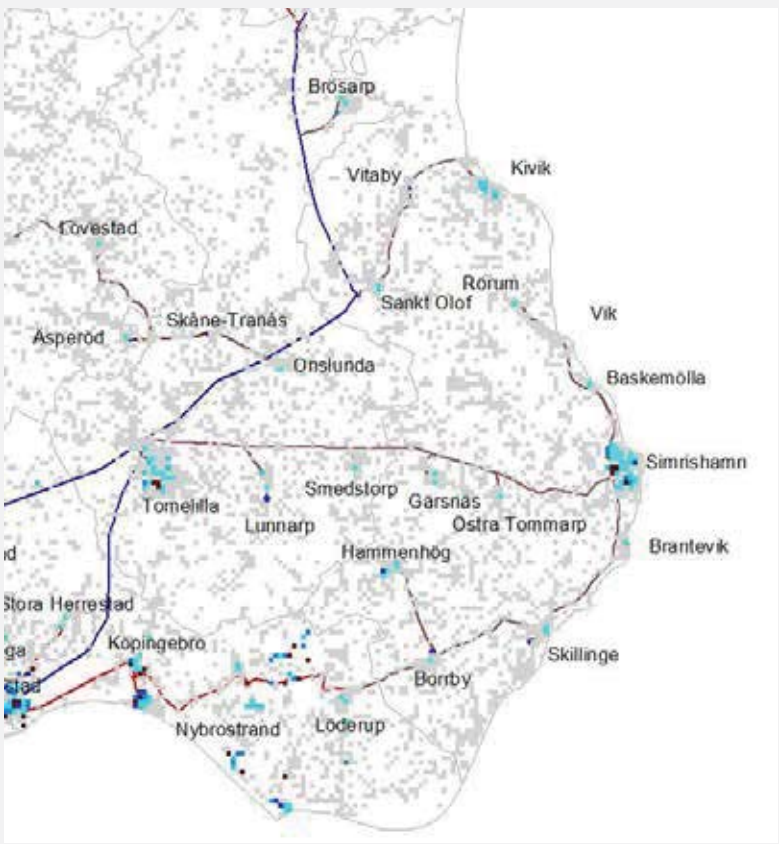
PTS statistik är markerad inom 250 m rutor, dvs bredbandshastighet i en ruta anges där det bor någon. Alltså: i vita områden bor det ingen men där kan mycket väl finnas CDMA/HSPA.

PTS kartläggning 2012, TYP

- CDMA/HSPA
- XDSL
- Fiber

PTS statistik är markerad inom 250 m rutor, dvs typ av bredbandsmöjlighet i en ruta anges där det bor någon. Alltså: i vita områden bor det ingen men där kan mycket väl finnas CDMA/HSPA.

PTS kartläggning 2012, TYP

- 0 %
- 0-19 %
- 20-39 %
- 40-59 %
- 60-79 %
- 80-100 %

PTS statistik är markerad inom 250 m rutor, procent som har bredbandsmöjlighet i en ruta anges där det bor någon. Alltså: i vita områden bor det ingen.

GRUS- OCH SANDTÄKTER

Grus- och sandtäkter

Av brytningsvärda material i Simrishamns kommun är grus och betongkross de mest aktuella. Det finns två aktiva grustäkter i kommunen som försörjer Österlen med grus och betong: Sofielust Naturgrus och Sten (Vemmerlöv 20:8, 2:9, 96:3, 98:1) och Eilertslunds Grus och Betong (Vemmerlöv 88:1, 88:2), se markanvändningskartan sid 259.

Flertalet av de utpekade områdena med grus och bergförekomster i Simrishamns kommun står i uppenbar konflikt med natur- och kulturvärdena.

Grus är en ändlig resurs som bör användas endast när inga alternativ finns. Andra skäl till att minska uttaget av naturgrus, är att sand- och grusåsar oftast utgör de viktigaste grundvattenmagasinen. I dessa istidsavlagringar finns ofta tillräckligt med vatten för att täcka mindre samhällens behov av dricksvatten.

Efter 2007 har uttaget av grus minskat avsevärt. Tyvärr är uttaget fortfarande störst i de områden där de största grundvattentillgångarna finns. En ökad hänsyn till viktiga grundvattenresurser måste tas vid utfärdande av grustäktstillstånd.

Konflikter med allmänna intressen

Det allmänna intresset grus- och sandtäkter kan komma att stå i konflikt med exempelvis vattenförsörjning och naturvärden.

Miljökvalitetsnormer

Miljökvalitetsnormer för buller ska följas, alternativ ska tillstånd för miljöfarlig verksamhet finnas. B-tillstånd för grus- och sandtäkter söks hos Länsstyrelsen, som också har tillsyn över verksamheterna.

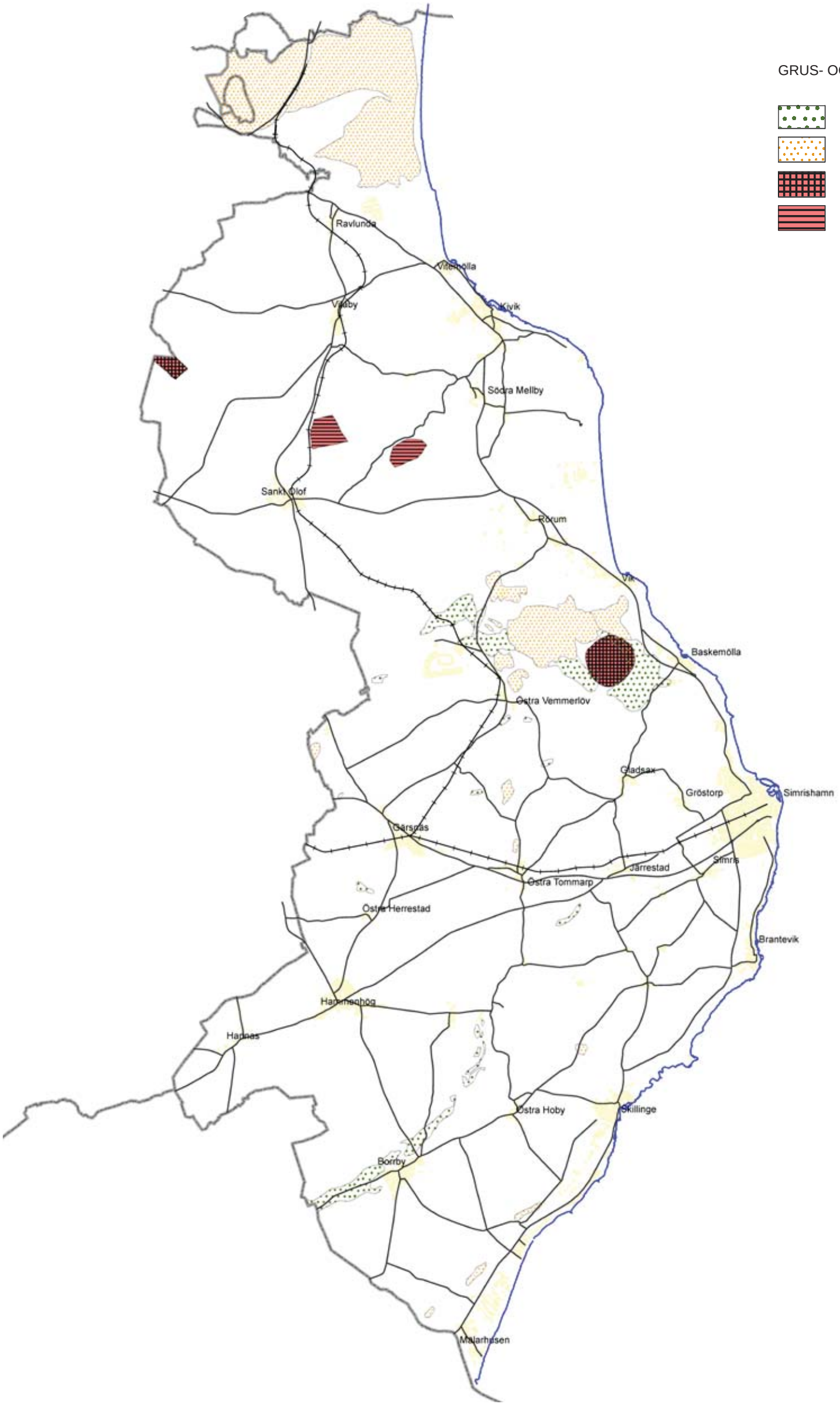
Överordnade mål och direktiv

Täktverksamheter påverkar i hög grad miljömålet ***Grundvatten av god kvalitet*** och ***God bebyggd miljö***, Utmaningen ***Hushållning med Skånes mark- och vattenresurser***.

VETA MERA:

www.notisum: Miljöbalken 9 kap 6 § (näringsidkare) och Miljöbalken 12 kap 6 § (hushållstäkter).

www.lansstyrelsen.se/skane: Materialhushållningsprogram för Skåne län

GRUS- OCH BERGFYNDIGHETER

- Grus (sand < 50 %)
- Sand (sand > 50 %)
- Berg, mycket god hållfasthet
- Berg, god hållfasthet

43

Grus- och sandtäkter
Ställningstagande

1. Under förutsättning att Länsstyrelsen godkänner de i kommunen aktuella grustäkternas verksamhet, kan pågående markanvändning anses som förenlig med kommunens vilja.

2D
MILJÖ- OCH RISKFAKTORER

Kommunens fysiska planering ska utveckla de tillgångar som finns i Simrishamn på ett strategiskt medvetet och hållbart sätt. Helhetstänkande ska vara i fokus. Planering ska ske så att belastningen på miljön minimeras. Simrishamns kommun ska vara en trygg och säker plats för alla åldrar, med hög livskvalitet. Ett miljömässigt, socialt, tryggt, ekonomiskt och robust samhälle.

Inom kommunen pågår ett kontinuerligt förebyggande arbete omkring riskhänsyn till människors hälsa, liv, egendom och miljö. Det sker genom samverkan mellan olika samhällsmyndigheter och organisationer. Räddningstjänsten och polisen deltar i kommunens risk- och sårbarhetsgrupp. Samhällsbyggnadsförvaltningen har ett nära samarbete med Miljöförbundet för att upprätthålla en hälsosam miljö för både människor och natur.

Begreppet risk innefattar både den verksamhet som ger upphov till risk och den skada som skulle kunna åstadkommas om en olycka inträffar. I basorten Simrishamn är de största riskerna förknippade med persontäta områden och verksamheter i hamnen och invid Sjukhuset. Inga stora mängder farligt gods transporteras genom kommunen, få trafikolyckor inträffar. Visst finns det tyngre industrier, men de är få. Genom förvaltningsövergripande arbete ska vi noga utreda risker för exempelvis klimatförändringar så att vi står väl rustade för nya utmaningar.

Planförslaget och konsekvenser

Behovet av en översiktsplan knuten till riskhänsyn för människors hälsa, liv, egendom och miljö i den fysiska planeringen på alla nivåer är betydande enligt plan- och bygglagen.

Det kan gälla naturolyckor, utsläpp i luft och vatten, bränder och explosioner, avbrott och störningar i vattenförsörjningen, elförsörjningen och teleförbindelserna, samt smitta och sabotage.

Simrishamn är redan en relativt ”trygg” kommun när det gäller risker. Ett handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor ska antas av kommunfullmäktige för varje ny mandatperiod, och föregås av en risk- och sårbarhetsanalys som tas fram av räddningstjänsten. Det översiktsplanen föreslår är delvis förslag som ytterligare utredningar som komplettering till handlingsplanen genom:

Riskutredning med konsekvensbeskrivning för hamnverksamhetens påverkan på närliggande utredningsområden föreslås tas fram för att underlätta den vidare planläggningen.

Riskutredning föreslås för befintliga vattentäkter i västra och nordvästra delen av orten Simrishamn som står i konflikt med utveckling av ortens industriområde, ny godsterminal för järnvägsgods (mellan Tommarpsån och väg 9 i industriområdet) samt förbifart Simrishamn.

Därutöver föreslås i översiktsplanen att hänsynsregler så att miljökvalitetsnormerna kan följas skrivs in i förslagkartorna med bland annat:

- *Dagvattenpolicy: Vid nyexploatering ska omhändertagande av dagvatten ske på egen fastighet med fördröjningsfunktion där hänsyn även ska tas för tillkommande vatten utifrån.*
- *För Brantevik, Gärsnäs och Borrby gäller i den vidare exploateringen och förätningen av området längs dikningsföretaget, ges företräde till avsättning av mark för återställande av det öppna diket genom byn och eventuell omdragning av utlopp.*
- *Hänsyn för risk-och vattenvårdsåtgärd där företräde ges för utbyggnad av områden för flödesutjämnande, naturaliserande eller återskapande åtgärder i vattendragens och dikningsföretagens avrinningsområden.*

Flera föreslagna utredningsområden kan komma att stå i konflikt med bl.a. vattentäkter för kommual vattenförsörjning. *Se vidare i konsekvensbeskrivningarna för Simrishamn, Kivik och Vik.*

För förbifart Simrishamn har en åtgärdsvalsstudie föreslagits för området som berörs av genomfart för farligt gods trafik. Resultatet av denna studie kan innebära att det finna behov att markavsättning i framtiden pga säkerhetsavstånd för vattenräkt till bebyggelse och trafikbuller. De främsta källorna för luftföroreningen och buller i Simrishamn är vägtrafiken, olika typer av uppvärmningsanläggningar och till viss del hamnverksamheterna. För dess konfliktpunkter redogör i konfliktkartorna för Simrishamn.

Riktlinjer och förslag på andra strategiska åtgärder presenteras i detta kapitel under Ställningstaganden-

Nationella krav

Miljökvalitetsnormer (MKN)

Planförslaget ska visa hur det bidrar till miljökvalitetsnormerna för:

- *föroreningar i utomhusluften (SFS 2010:477),*
- *omgivningsbuller (SFS 2004:675),*
- *parametrar i vattenförekomster (SFS 2004:660)*
- *kemiska föreningar i fisk- och musselvatten (SFS 2001:554) kan följas.*

Möjliga konfliktpunkter med risk för överskridande av tillåtna gränsvärden för förorening av vatten, luft och buller, de s.k. miljökvalitetsnormerna (MKN), utpekas i planförslagskartorna. Dessa konfliktpunkter föreslås utredas genom kontrollmätning inför eventuell planläggning.

Luftföroreningar

Många föroreningar har visat sig vara sjukdoms- och cancerframkallande.

Miljökvalitetsnormer för luft regleras i miljöbalken medan Naturvårdsverket tar fram gränsvärden för att bedöma luftföroreningar. Normerna avser utomhusluft och reglerar de nivåer som människor kan utsättas för utan fara för betydande olägenhet. Ett flertal ämnen regleras genom Luftkvalitetsförordningen.

För att miljökvalitetsnormer för utomhusluft ska överskridas krävs ofta en kombination av flera faktorer. Bedömningen är att dessa faktorer inte föreligger i Simrishamns kommun. Vid nyetablering av väg- och tågsträckor och nya detaljplaner kan frågan om utredning av luftförorening vara nödvändig. Vid miljöövervakningen i Skåne följes i stort de nationella gränsvärdena.

Buller

Buller som är skadligt för människors hälsa och som inte är tillfälligt, anses som en olägenhet enligt miljöbalken. Naturvårdsverket har framtagna riktvärden för bedömning av buller. (För buller inomhus gäller socialstyrelsens allmänna råd).

Utomhusbuller är ett relativt litet problem i Simrishamns kommun. Störande buller förekommer framför allt från skjutverksamheten på Ravlunda skjutfält. Andra bullerkällor är järnvägen, vägarna, vindkraftver-

ken och till viss del hamnverksamheterna. Verksamheter med höga bullernivåer är exempelvis hamnen, vars verksamhet har krav på tillståndsprövning för buller, liksom vindkraftverken.

Bedömningen är att varken biltrafiken eller tågtrafiken idag överskrider de framtagna gränsvärdena, men det ska beaktas att trafikleder ofta har en tendens att öka trafikmängden över tid. Vid nyetablering av väg- och tågsträckor och nya detaljplaner kan utredning av buller vara nödvändig.

De tysta områden som finns kvar i kommunen anses som mycket värdefulla och ligger ofta i anslutning till större naturområden (se kap 2B Stjärnklara, tysta och elfria områden).

Regionnätsluftsledningar

E.ON Elnät Sverige AB har regionnätsluftledningar inom kommunen. De utgör viktiga stråk i elförsörjningen av befintlig och planerad bebyggelse, samt innebär vissa restriktioner beträffande markanvändningen i närheten av ledningarna. Att ta hänsyn till detta är viktigt vid planering av markanvändningen i kommunen.

Ravlunda skjutfält

Ravlunda skjutfält är Riksintresse för totalförsvaret, för området gäller Policy för utbyggnad av bostäder kring Ravlunda skjutfält, 2007, samt tillägg till Policyn från 2014. Policyn utgör en överenskommelse mellan kommunen och Försvarsmakten och hanterar frågor om bebyggelse inom skjutfältets influensområde.

Risker för höga bullernivåer i området regleras genom riksintresse för totalförsvaret, se sid 99-101.

Vattenföroreningar

För miljökvalitetsnormer för vatten har Vattenmyndigheten tagit fram normer enligt SFS 2004:660 4:4. Enligt förordningen ska alla ytvattenförekomster uppnå minst ”god **ytvattenstatus**” senast 2015. Oavsett status får kvaliteten inte försämras efter år 2015. God status innebär både ekologisk (kväve- och fosforhalt) och kemisk status (farliga ämnen). För **grundvatten** däremot bestäms vattnets kvalitet efter dess kvantitativa eller kemiska status.

En åtgärdsplan har tagits fram av Vattenmyndigheten för att peka ut eventuella vattenförekomster som riskerar försämrad status fram till 2015.

Ytvattenstatus

De vattendrag som ej uppnått god ekologisk status är Tommarpsån och Kabusaån vilka har en måttlig ekologisk status idag, alltså sämre än det gränsvärden som krävs. Orsakerna till den låga klassningen är framförallt problem med övergödning. Provtagningar i dessa vattendrag visar på tydlig jordbrukspåverkan, med mycket hög fosfor- och kvävebelastning. Orsaken till problem med övergödningen är framförallt de fysiska förändringarna som har pågått sedan slutet av 1800-talet i form av utdikningsåtgärder, uträtning av vattendrag, som gjort att näringsämen inte har möjlighet att sjunker ner i mindre åfåror, svackor eller dammar. Även odlingsmarkens direkta anslutning till vattendragen utan säkerhetszoner är en bidragande orsak, som gör att ytvattnet istället flödar direkt ut i havet.

Förutom jordbruket är många av de 2300 enskilda avloppsanläggningarna som inte uppfyller kraven i gällande lagstiftning orsak till försämrad vattenkvalitet i vattendragen och i vissa fall påverkar de även grundvattnet. Även tillfälliga utsläpp av orenat spillvatten från kommunens avloppsnät från reningsverken är orsak till försämrat vatten. Detta beror på tillskottsvatten från samhällena med otäta ledningsnät, påkoppling av dagvatten och dränvatten främst vid stora nederbördsmänger.

Sammanfattningsvis bedöms risk för att vattenförekomster inom kommunen inte uppnår god kemisk status 2015.

MKN - (Miljö Kvalitets Normer) för metaller till skydd för människors hälsa.

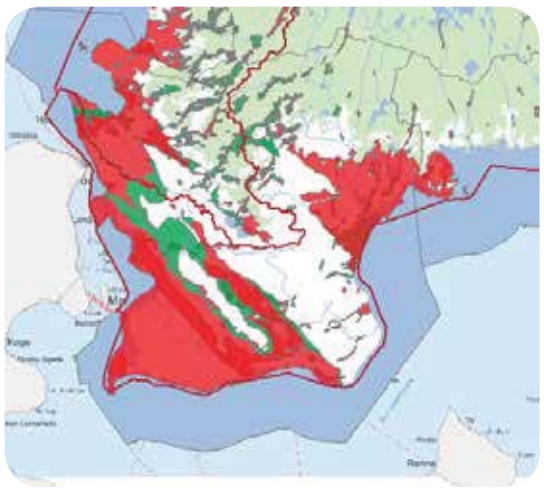
Miljökvalitetsnorm	Medelvärdestid	Värde
Bly	**1 år**	0,5 µg/m3
Arsenik	**1 år**	6 ng/m3
Kadmium	**1 år**	5 ng/m3
Nickel	**1 år**	20 ng/m3

Riktvärden för halter av luftföroreningar som bör understigas, framtagna av Naturvårdsverket. Som ett tillägg finns även riktvärden för partiklar, ozon, bensen, kolmonoxid.

Väg / Järnväg	Bostäder, vård, hotell, skola etc.	Kontor	Rekreationsområde
Ekvivalentnivå ute	55 (65)	-	55
Ekvivalentnivå inne	30 (35)	40	-
Maxnivå uteplats	70	-	-
Maxnivå inne	45 (45)	-	-

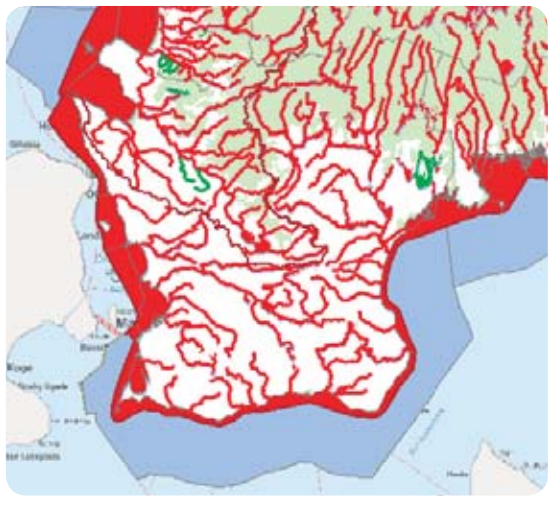
Riktvärden för bullernivåer som inte får överskridas.
Siffrorna utan parantes gäller vid nyetablering. Siffrorna i parantes gäller vid befintlig situation.

RISKANALYS

Rödfärgade områden är **grundvattenförekomster** i Skåne som i framtiden riskerar att inte uppnå god kemisk status till år 2015. (Det djupa grundvattnet redovisas över vattenförande isälvsavlagringar.) (VISS databas).

Risk att inte uppnå god kemisk status 2015. Ekologisk status i kust- och övergångsvatten vid statusklassning år 2013 (Källa: VISS)

God ekologisk status

Måttlig ekologisk status

Dålig ekologisk status

Åtgärder

För att uppnå ett uthålligt samhälle, krävs på sikt att nuvarande va-system ersätts med mera kretsloppsanpassade lösningar, i synnerhet i de områden där kommunalt vatten och avlopp aldrig kommer till stånd. Även om kommunen i dagsläget inte tar ytvatten för sin dricksvattenproduktion så kan det potentiellt vara möjligt i framtiden.

För grundvattenstatusen hänvisas till va-kapitlet. För fisk- och musselvatten finns inga sådana områden utpekade inom kommunens gränser.

Beredskap och säkerhet

Ett handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor ska antas av kommunfullmäktige för varje ny mandatperiod, och föregås av en risk- och sårbarhetsanalys framtagen av Räddningstjänsten. Inventeringsarbetet för analysen har omfattat Simrishamn kommuns verksamheter där varje förvaltning, verksamhet och bolag, har en fastlagd plan för säkerhetsarbetet samt en särskilt utsedd säkerhetssamordnare. För all annan verksamhet utanför kommunens ansvar ska, på sikt, ett lokalt råd för riskhantering bildas i samverkan med kommunens företag och samhällets organisationer.

Transport av farligt gods

Lämpliga transportleder för farligt gods bedöms i samverkan med Trafikverket och MSB, där riksväg 9 och 11 är utpekade som primära transportleder.

De riskpunkter som kan uppstå mellan vattenskyddsområden och risk för olycka med farligt gods utreds i åtgärdsvalsstudier av Trafikverket och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Ansvar för tillsyn att vattenskyddsområden skyddas vid eventuell olycka med farligt gods har Myndigheten för Samhällsskydd och beredskap tillsammans med ett antal andra myndigheter.

Miljörisker i samband med olyckor till havs är stora. Oljeutsläpp är det största hotet mot det marina livet i kommunen. Kustbevakningen ansvarar för beredskap och åtgärder vid eventuella olyckor till havs. Vid oljeutsläpp ansvarar räddningstjänsten för saneringsåtgärder för olja som flutit i land om det bedöms som räddningsinsats, annars är det kommunens ansvar.

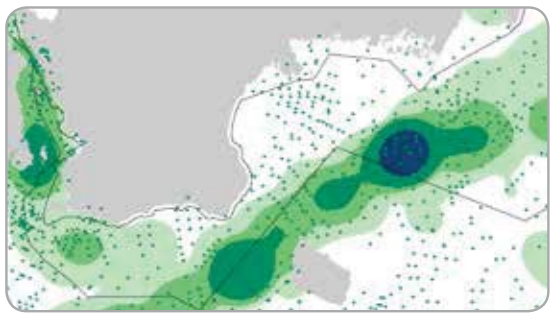
Skyddszoner

I första hand är det vattenskyddsområdena, reningsverken, verksamheter med brandfarliga gaser och vätskor och hamnverksamheten i Simrishamn, som har skyddszoner som behöver beaktas samt delar av utredningsområden i Brantevik och Vik.

Miljöförbundet

Kommunen ska verka för att ett aktivt tillsynsarbete i samarbete med Ystad-Österlenregionens Miljöförbund, där gällande föreskrifter följs och att miljökvalitetsnormerna uppfylls. Miljöförbundet är även tillstånds- och dispensgivande myndighet (se nedan).

Risker för spill av farliga substanser
Källa: Helcom, Cowi, BRISK project

Risk för spill från grundstötningar, illegala utsläpp, kollision vid korsningar, i farled och med fasta objekt

Risk för spill med farlig substans viktat med utsläppets storlek (kg/km^2 per år)

- 0 - 2
- 3 - 10
- 11 - 25
- 26 - 100
- 101 - 469
- Tolkat planområde

Som medlem i flera vattenråd och andra vattensamarbeten ska kommunen verka för att är bidra till åtgärder som minskar de diffusa utsläppen via dagvattenutsläpp och annan ytavrinning.

Kommunen ska verka för att tillsyn utförs så att risker för större olyckor minimeras, genom aktsamhet och samarbetet mellan miljöförbundet, räddningstjänsten och kustbevakningen, för att minimera skadeverkningarna och att yt- och grundvatten förorenas.

Miljöfarlig verksamhet

Miljöfarliga verksamheter delas in i A-, B-, C-verksamhet beroende på storleken och typ av verksamhet. I kommunen finns ett 30-tal vattendomar /A-tillstånd, ett 60-tal B-tillstånd, ett 270-tal C-anläggningar och ca 1350 stycken U-anläggningar.

För de anmälningspliktiga verksamheterna (C) och mindre anläggningar (U) ligger tillsynen hos Ystads-Österlenregionens Miljöförbund. Viss hantering av farligt avfall är anmälnings- och tillståndspliktig.

För en A-verksamhet måste tillstånd sökas hos miljödomstol, för en B-verksamhet söks tillstånd hos länsstyrelsen. För en C-verksamhet krävs en anmälan till den kommunala miljönämnden.

Deponiverksamhet

Deponiverksamhet är idag inte tillåtet. Under de deponier som återstår - efter att verksamheten har upphört - har det i många fall bildats bildas **metan** som kan användas som energikälla. En metangasledning har sin sträckning mellan kommunens avfallsdeponi Måsalycke och Sankt Olof. Gasen används till uppvärmning av den kommunala skolan, det särskida boendet och badanläggningen i Sankt Olof. Ledningen behöver inget säkerhetsavstånd.

Förorenad mark

Förorenade områden är områden som är så förorenade att det kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Kemikalier som hamnat i miljön blir ofta kvar i marken under en lång tid och kan sippra ut i grundvattnet och vattendrag, för att sedan nå brunnar och vattentäkter. Idag är det framförallt mark för bensinstationer, verksamheter för garvning av skinn och kemtvätt som förorsakat förorening av mark.

Alla som bedriver miljöfarlig verksamhet idag är skyldiga att vidta åtgärder för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Giftfri miljö

Det finns också risker i människan närmiljö. Enligt miljömålet Giftfri miljö, ska miljön vara fri från ämnen och metaller som skapats i eller utvunnits av samhället och som kan hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden.

Kommunen föreslås i detta sammanhang ge direktiv till Miljöförbundet att utöva en mer aktiv tillsyn beträffande gifter som kan hota människors hälsa, tillsyn av miljöfarliga verksamheter, vattenverk, slam från reningsverk och inventering av PCB i byggnader. Ytterligare samarbetsformer föreslås i ställningstagandena i detta kapitel och i va kapitlet.

Klimatförändringar

Enligt Klimat- och sårbarhetsutredningen (SOU 2007:60) blir klimatet på jorden allt varmare till följd av de stora utsläppen av växthusgaser. Vi har att vänta mer extrema vädertyper, som exempelvis skyfall, översvämningar och värmeböljor. Den förväntade temperaturstigningen kommer innebära stora effekter på ekosystem, samhällsbyggande, jordbruk, kultur och ekonomi både lokalt och globalt. Redan nu syns effekterna av klimatförändringen i samhälle och natur. Samtidigt som vi måste minska våra utsläpp av växthusgaser måste vi börja anpassa oss till de förändringar vi vet kommer.

Scenarier för klimatförändringar

Extrema vädertyper medför att vissa typer av risker ökar och ska därför ingå som en del i handlingsprogrammet om skydd för olyckor och extraordinära händelser. Utifrån scenarior av ökade nederbördsmängder, översvämningar, extrem torka och havsnivåhöjningar - behöver vi anpassa den fysiska planeringen, där samhällsbyggnadsenheten i samarbete med Räddningtjänsten tagit fram riskområden längs kusten. De konsekvenser av klimatförändringarna som kan förväntas är framför allt översvämnings- och erosionsrelaterade och kan påverka samhällsstrukturer i kommunen som bebyggelse, infrastruktur och kommunikation, vattenförsörjning, avloppshantering samt energiförsörjning och stränderna. Det finns aspekter som hälsofrågor och effekter på naturmiljö och ekosystem att beakta.

Konsekvenser för klimatförändringar

Kommunens kuststräcka är lång, men inte särskilt låglänt. Samtliga kustorter ligger där vattendrag mynnar ut som kan bredda åarna betydligt. Flera av orterna i kommunen har dessutom bebyggelse i anslutning till tidigare våtmarksområden vilket innebär ökad risk för framtida översvämningar, liksom på lerjordar som har dålig fördröjningsförmåga och infiltration.

Enligt Bebyggelsestrategi för Simrishamns kommun får byggnader inte uppföras med lägre färdiggolvhöjd än +3,0 meter över nollplanet.

Klimat-och sårbarhetsutredningen visar att antalet dagar med kraftig nederbörd kommer att öka. Det kommer att ge stora påfrestningar på kommunens avloppsnät och reningsverkens kapacitet, som redan i dagsläget har kapacitetsbrist (se kartor i va kapitelt för riskområde för framtida dämning pga ledningsnät för kommualt va i olika orter).

Riskanalysen nedan redogör för de punkter längs kusten där risk för översvämning i framtiden är högst sannolik. Även riskområden för framtida ersion redovisas. Se även riskkartan på nästa sida.

Riskanalys

- för framtida havsnivåhöjning och erosion längs kusten

För Simrishamns kust antas att **medel**vattennivån kommer att stiga till cirka 1 m över dagens medelnivå fram till år 2100, vilket betyder att medelnivån år 2100 beräknas till cirka +115 cm. **Högsta** vattennivå med 100 års återkomsttid antas år 2100 kunna vara ungefär samma relativt rådande medelnivå idag, motsvarande cirka +2,75 m (medelnivå plus högvattenstånd).

Med en medelhavsnivåhöjning på 1 m förväntas också strandlinjen att dra sig tillbaka på de kuststräckor som består av eroderbart material. Tillbakadragningen för Simrishamns stränder har beräknats till mellan cirka 30 m och 100 m beroende på strandprofilens lutning. Den riskanalys av kusten som presenteras här ska ses som en indikation om vilka områden som kommer vara utsatta för översvämnings- och erosionsrisk i framtiden och inte en absolut kategorisering på objektsnivå.

MÄLARHUSEN KYHL

Vid extremt högvatten (+1,75 m) i ett framtida klimat (år 2100) med 1 m högre normalvattenstånd och höga vågor beräknas våguppspolningen nå upp till +4,8 m vid Mälarhusen. Det skulle teoretiskt kunna spola över sanddynerna som generellt är minst 3,5 m höga idag. Nivåhöjningen kan till viss del kompenseras med att nytt material som tillförs stranden som kan bygga upp sanddynerna till en högre höjd jämfört med idag.

Om det inte sker någon ackumulation på stranden och inga åtgärder för att förhindra erosionen vidtas kan kustlinjens tillbakadragning vid Mälarhusen beräknas till drygt 100 m. Vid södra Mälarhusen är strandplanet så brett att detta inte borde vara något större problem. Lite längre norrut vid Sandby strand smalnar strandplanet av och det finns mindre plats för sanddynen att förflytta sig inåt land. Området kring bäcken ligger också mycket lågt och riskerar att översvämmas. Några hus hotas av erosionen liksom yttre ändarna på några vägar och VA-ledningar.

Vid Kyhls strandbad är sanddynen lägre så här är risken för överspolning och översvämning av bakomliggande områden större. Flera hus samt delar av vägar och va-systemet ligger här i riskområde för erosion och/eller översvämning.

ÖRNAHUSEN NORREKÅS

Längs med Spraggehusen går en väg och va-ledningar parallellt med strandlinjen där det är risk för erosion och översvämning. Vid Örnahusen och Norrekås finns inget strandplan och heller ingen sanddyn och det pågår redan i dag en tydlig erosion på sträckan. Dock ligger husen här ganska högt så det är inte någon direkt översvämningsrisk. Vägen och va-ledningen går parallellt med och nära strandlinjen vilket betyder att dessa ligger inom riskzonen för erosion.

SKILLINGE

I södra Skillinge hotas några byggnader, vägar (bland annat Strandgatan) och va-ledningar av erosion. I hamnområdet finns risk för översvämning då delar av hamnplan ligger lägre än +2 m.

SKILLINGE TILL BRANTEVIK

I Gislövshammar hotas den strandnära va-ledningen av erosion. Norr om Gislövshammar ligger några byggnader inom riskzonen för erosion.

BRANTEVIK

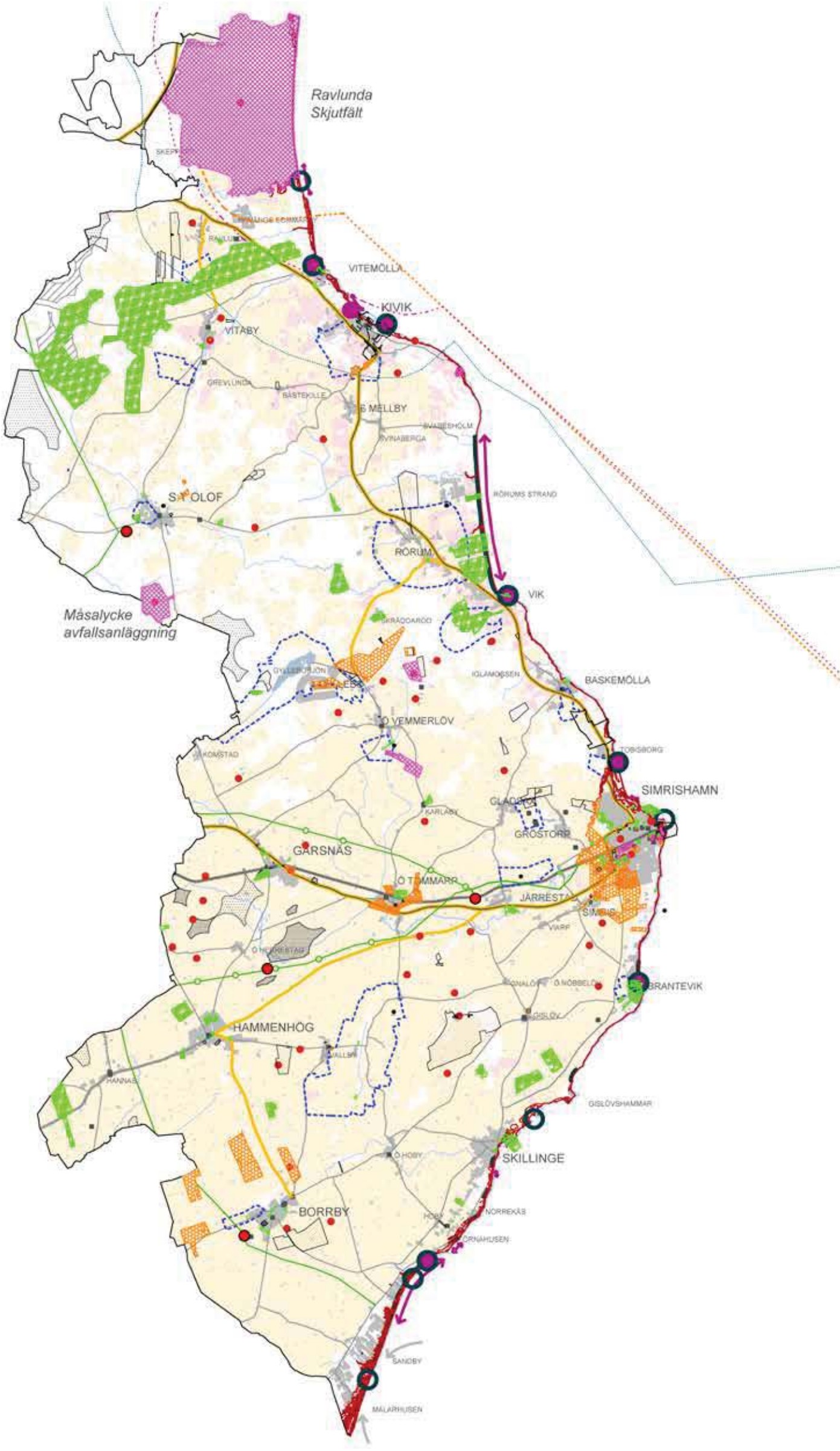
Strandlinjen i Brantevik utgörs av hårdgjorda ytor, sedimentärt berg samt stränder. Inga erosionsproblem observeras förutom vid den utfyllda parken med ka

MILJÖ- OCH RISKFAKTORER

Kartan visar, vägar som utgör trafikled för farligt gods, kraftledningar (huvudnät), översvämnings- och erosionsrisk, fruktodling, odlad mark, vattenskyddsområde och militärt skjutfält samt verksamheter. (Kommunens VA-verk redovisas ej på denna karta)

Miljöfarlig verksamhet delas in i A-, B- och C -anläggningar (beroende på verksamhetsslag och storlek) samt så kallade U-anläggningar (övriga).

- A-verksamhet i drift.
- B-verksamhet
- C-verksamhet
- U-verksamhet
- Övrig verksamhet
- Risk för förorenad mark
- Trafikled för farligt gods; - primär
- Trafikled för farligt gods; - sekundär
- Kraftledning; - huvudnät
  Säkerhetsavstånd vindkraftverk:
  100 m avstånd till ledning upp till 50 m höjd
  200 m avstånd till ledning över 50 m höjd
- Fördelningsstation
- Översvämningsrisk; 2,3 - 3,2 meter över havet
- Beräknad kustlinje år 2100
- Riskområde översvämning
- Riskområde erosion
- Erosionsrisk
- Trolig påbyggnad av sandplanet
- Odlad mark
- Fruktodling
- Vattenskyddsområde
- Ravlunda skjutfält - omgivningspåverkan 100 dBC
- Ravlunda skjutfält - omgivningspåverkan 95 dBC
- Ravlunda skjutfält - omgivningspåverkan 90 dBC
- Vindkraft A-område
- Vindkraft B-område
- Del av vindkraftsområde som utgår **(TILLÄGG TILL ANTAGANDE 20150818)**

Miljöfarlig verksamhet delas in i A-, B- och C -anläggningar (beroende på verksamhetsslag och storlek) samt så kallade U-anläggningar (övriga).

A- och B-verksamheter tillståndsprövas enligt miljöbalken av Länsstyrelsen, för C-anläggningar krävs anmälan. Tillståndsprövningen innebär att verksamhetens miljöpåverkan vägs mot olika enskilda och allmänna intressen. Vid prövningen sker en bedömning om tillstånd kan lämnas för verksamheten och de villkor som ska gälla för denna. Villkoren syftar ofta till att begränsa utsläppens omfattning och kan till exempel innebära krav på införande av reningsteknik.

Med miljöfarlig verksamhet avses enligt miljöbalken 9 kap 1 §:

1. utsläpp av avloppsvatten, fasta ämnen eller gas från mark, byggnader eller anläggningar i mark, vattenområden eller grundvatten,

2. användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenheter för människors hälsa eller miljön genom annat utsläpp än som avses i 1 eller genom förorening av mark, luft, vattenområden eller grundvatten,

3. användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för omgivningen genom buller, skakningar, ljus, joniserande eller icke-joniserande strålning eller annat liknande

noner. Där eroderar den utfyllda matjorden i ovankanten på stenskoningen. Detta beror på att stenskoningen inte är korrekt dimensionerad. Troligtvis har den lagts i en för brant lutning, med för smal topp och undermålig grundläggning. I norra Brantevik finns en pumpstation för spillvatten (vid fastigheten Simris 15:19) som ligger på en höjd av 2,5 m. Här föreligger risk för våguppspolning vid extrema förhållanden, då uppspolningen på platsen beräknats kunna nå cirka +3,2 m. I hamnområdet i Brantevik riskerar några byggnader att översvämmas och delar av va-systemet i norra delen av samhället hotas av erosion.

BRANTEVIK TILL SIMRISHAMN

Sträckan mellan Brantevik och Simrishamn varierar mellan sedimentärt berg och sandstränder med inslag av stora stenar. Inga tecken på erosion har observerats på sträckan. Byggnader och infrastruktur är belägna på en säker höjd med avseende på översvämning i dagens klimat.

SIMRISHAMN

Kustlinjen längs tätorten är hårdgjord vilket betyder att det inte föreligger någon risk för erosion. Längs med stranden i Simrislund går en va-ledning parallellt med strandlinjen som är hotad av erosion.

I delar av hamnområdet i Simrishamn föreligger risk för översvämning. Även vägen och några byggnader i området där Hamngatan byter namn till Strandvägen hotas av översvämning i ett framtida klimat.

I norra koloniområdet samt de yttre delarna av Strandbadsvägen kommer det bli risk för översvämning. Va-ledningen som löper längs stranden utanför Tommarpsån hotas av erosion. Strandlinjen i Tobisviken beräknas kunna förflyttas upp till 85 m inåt land på grund av erosionen, om inga åtgärder för att förhindra erosionen vidtas.

SIMRISHAMN TILL BASKEMÖLLA

Sandstranden i Tobisviken norr om Simrishamn karaktäriseras av ett brett strandplan. Här syns inga tecken på erosion. I norr avgränsas Tobisviken av en klippudde (Vårhallarna). Enligt ortsbefolkningen har strandplanet smalnat de senaste årtiondena. En äldre utredning från 1990 rapporterar att erosionen i Tobisviken är cirka 1,5 m/år.

Norr om Vårhallarna finns ytterligare en badstrand (Hundbadet). Där syns en kraftig erosionskant i strandplanet. Eventuellt är detta bara tillfällig erosion i samband med att stranden utvecklar sin vinterprofil och inte en långvarig erosion, då branten befinner sig på strandplanet och inte i vegetationskanten. Norr om Hundbadet är kuststräckan inte utsatt för erosion. Längs sträckan riskerar varken byggnader, vägar eller va-system att översvämmas vid extremt högvatten och höga vågor.

BASKEMÖLLA

Kustlinjen vid Baskemölla består av sedimentärt berg och hårdgjorda hamnpirar. Delar av hamnplan i Baskemölla riskerar att översvämmas i ett framtida klimat. Dessutom ligger delar av Holländarvägen lågt i närheten av hamnen och riskerar också att översvämmas.

BASKEMÖLLA TILL VIKS FISKELÄGE

Mellan Baskemölla och Viks fiskeläge varvas sedimentärt berg med sandstränder. Inga tydliga tecken på pågående erosion syns längs sträckan. Längs sträckan riskerar inga byggnader, vägar eller kommunalt va-system att översvämmas vid extremt högvatten och höga vågor i dagens klimat.

VIK

Söder om hamnen i Viks fiskeläge består kustlinjen av sedimentärt berg och vegetation som sträcker sig ut till kustlinjen. Norr om hamnen övergår kustlinjen till sand och klappersten. Här är erosionsprocessen tydlig och kraftig. Några kustnära hus norr om Vik samt va-ledningen fram till dessa hotas av erosion. Byggnader är tillräckligt högt belägna för att klara sig mot extremt högvatten och våguppspolning i dagens klimat, men i Viks fiskeläge riskerar delar av hamnplan samt vägen vid hamnen att översvämmas i framtiden.

VIKS FISKELÄGE TILL KIVIK

Kustlinjen mellan Vik och Stenshuvud karaktäriseras av klappersten och erosionsbranter. På ett ställe längs sträckan finns ett erosionsskydd i form av en stenskoning och träpålning för att skydda ett fritidshus. Skyddet upprättades initialt 1975 och restaurerades och gjordes större år 2012 (enligt tillstånd från Länsstyrelsen). Erosionen har tydligt förvärrats söder och norr om skyddet, framför allt norr om, vilket är vanligt vid anläggande av denna typ av hårda erosionsskydd.

Närmare Stenshuvud övergår klapperstenstranden till sandstrand (Rörum strand) och här är erosionen fortsatt mycket tydlig. I en äldre utredning (1990) anges att erosionen här är 1-2 m/år.

Eftersom kuststräckan mellan Vik och Kivik är mycket brant, föreligger inga problem med översvämningar vid extrema högvatten. Strax söder om Stenshuvud (nedanför Naturum) är landskapet flackare och erosionsskadorna mindre markanta. Norr om Naturum övergår kusten till klippkust utanför Stenshuvud. Den steniga kusten fortsätter fram till Kivik utan erosionsproblem.

KIVIK

De lägre delarna av Kiviks musteri hotas av översvämning i framtiden. Även enstaka byggnader mellan Kiviks musteri och Kiviks samhälle hotas av översvämning. Det är stor översvämningsrisk vid VA-verket och även hamnplan riskerar att översvämmas i ett framtida klimat. Strax norr om hamnen hotas kustnära byggnader, Tittutvägen samt va-ledningar av erosion. I övrigt ligger byggnader och infrastruktur på en säker höjd för dagens klimat. Dock föreligger risk för dämning i dagvattensystemet vid högvatten. Norr om hamnen återfinns en badstrand med mindre erosionsskador.

KIVIK TILL VITEMÖLLA

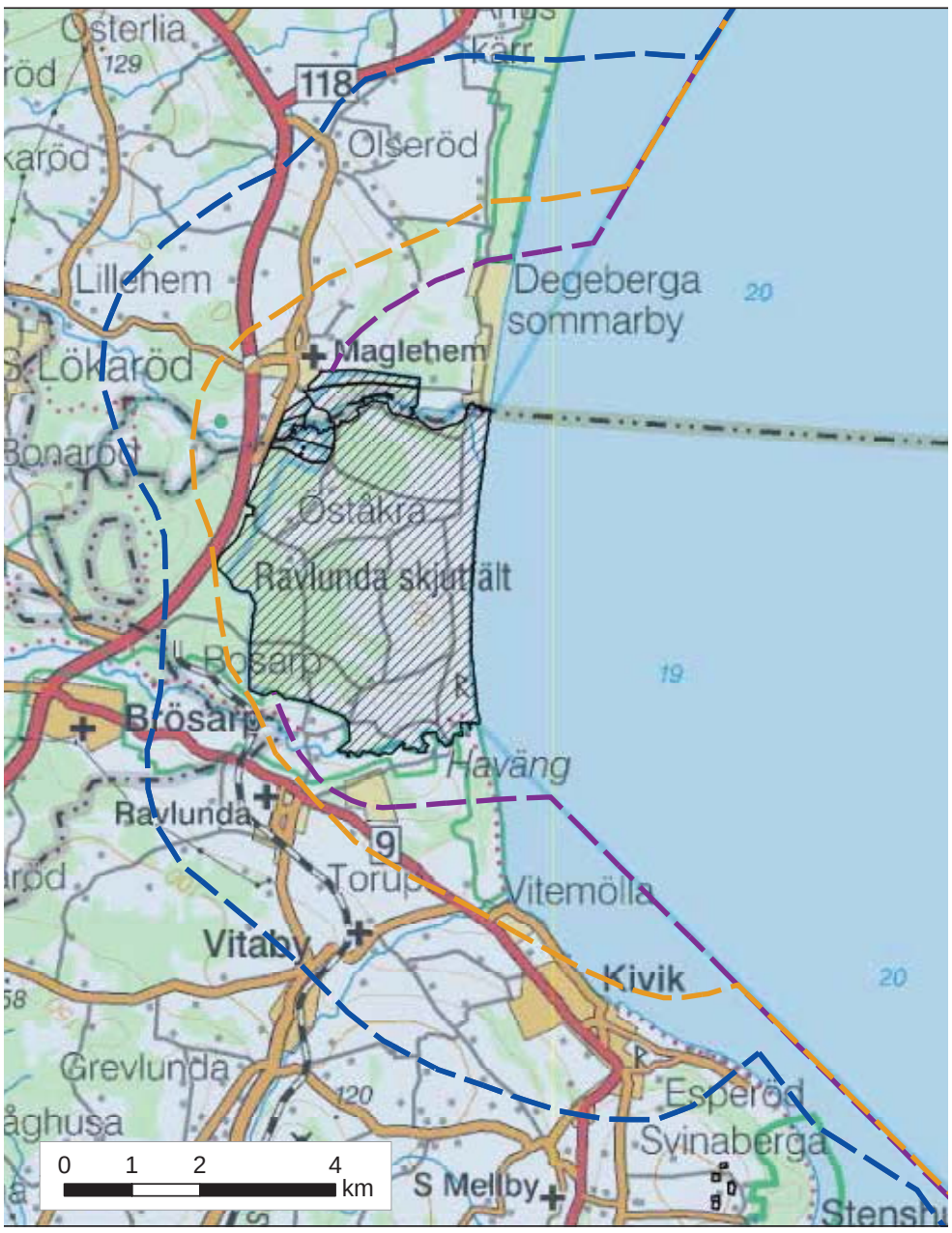
Mellan Kivik och Vitemölla består kustlinjen av sandstrand med inslag av sten. Strax norr om Kivik nedanför kyrkan syns pågående erosion i vegetationskanten. Strandplanet blir bredare närmare Vitemölla och här syns inga erosionstecken. Längs sträckan föreligger ingen risk för översvämning vid extremt väder.

VITEMÖLLA

I Vitemölla är det översvämningsrisk kring de södra delarna av Tittutvägen på grund av genombrott i sanddynen. Tittutvägen och va-ledningar söder om sam-hället hotas också av erosion. I samhället hotas Garnhängevägen av översvämning och norr om hamnen hotas samma väg samt några byggnader och VA-ledningar av erosion.

VITEMÖLLA TILL RAVLUNDA

Simrishamns nordligaste kuststräcka från Vitemölla förbi Haväng och Ravlunda skjutfält består av sandstrand. Vid Haväng syns tecken på mild erosion vid vegetationskanten. Längs Ravlunda skjutfält stupar ängarna brant ner mot stranden, men det syns inga tydliga erosionstecken.Skeppargården vid Haväng ligger lågt (cirka +1,9 m) vid Verkaån, dock något högre än beräknat högvattenstånd med 100 års återkomsttid i dagens klimat. I Haväng riskerar några byggnader och vägen nära Verkaån att översvämmas i framtiden.

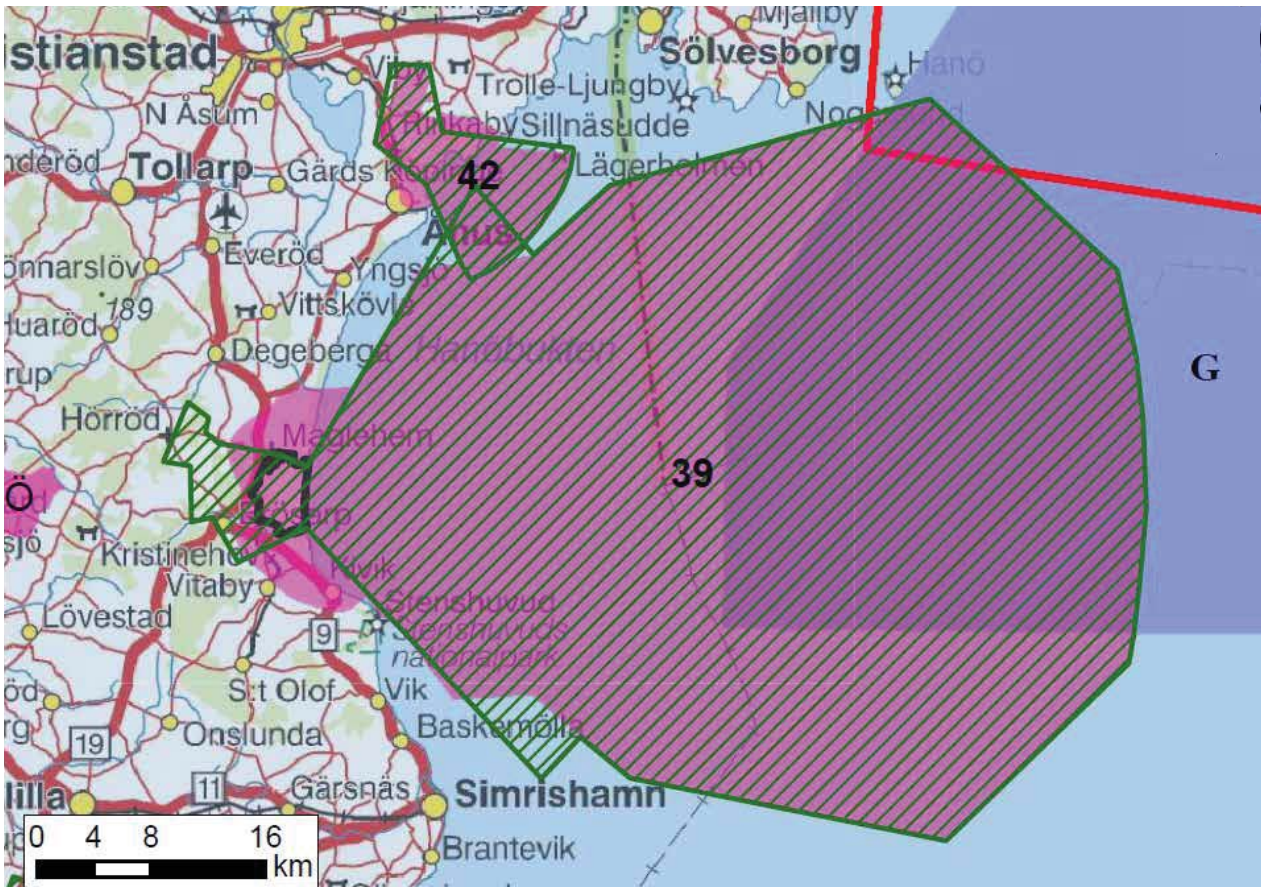

Bildkälla: Försvarsmakten (Ravlunda skjutfält - omgivningspåverkan 2014-02-06)

Riksintresse för Totalförsvaret - Ravlunda Skjutfält

Blå streckad linje anger yttre gräns för riksintresseområde för Totalförsvaret för Ravlunda skjutfält.

Riksintresse för tot. försv. militära del
Strv_Leo_90_dBC
Strv_Leo_90_dBC
Strv_Leo_90_dBC

Bildkälla: Försvarsmakten

- Riksintresse för totalförsvarets militära del
- 39 Influensområde inkl. riksintresse
- 42 Influensområde
- Ö Övrigt influensområde
- Stoppområde för höga objekt
- G Sjöövningsområde
- Särskilt behov av hinderfrihet

Riksintresse för totalförsvaret
Ravlunda skjutfält (39) - omgivningspåverkan
Kristianstad och Simrishamns kommuner

De rosa områdena i kartan markerar riksintresseområde för totalförsvaret som utgörs av influensområde för buller, säkerhet eller någon annan aspekt. Alla plan- och lovärenden inom detta område remitteras till Försvarsmakten. Kartan visar också yta utöver riksintresseområdet, där särskilt behov av hinderfrihet råder. Gällande höga objekt, högre än 20 m utanför samlad bebyggelse och över 45 m inom samlad bebyggelse är Försvarsmakten alltid berörd.

44

Miljö- och riskfaktorer
Ställningstaganden

1. Avseende riskområden för erosion har fastighetsägaren eget ansvar för byggnader så länge kommunen inte påtar sig anläggande av erosionsskydd (Länsstyrelsens Regionala handlingsplan för klimatanpassning i Skåne).

2. Handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor för risker och olyckor i Simrishamns kommun föreslås kompletteras med Utredning för klimatförändringar i Simrishamns kommuns inlandsområden med riskpunkter för erosion och översvämning som påverkar bebyggelse, infrastruktur som vägar och cykelvägar i inlandet samt förhöjda grundvattennivåer och påföljande föroreningsrisker.

3. Simrishamns kommun ska färdigställa en kommunal va-plan med syfte att anpassa till förväntade klimatförändringar och säkerställa en god grundvattenkvalitet för en långsiktig hållbar vattenförsörjningen. Dess innehåll och prioritering av utbyggnad ska vara samstämmigt med bebyggelseutvecklingen för att säkerställa vattenförsörjning.

4. Det föreslås att va-planen förhåller sig till Hav-och vattenmyndighetens åtgärdsprogram (åtg 37), med uppföljning av både yt- och grundvattenstatusen för varje mandatperiod.

5. Det föreslås att en plan för nödvatten/reservförsörjning upprättas. Av denna ska framgå i vilken grad nödvattenförsörjning finns att tillgå, och huruvida denna kan ersätta ordinarie dricksvattenförsörjning om denna inte längre kan producera dricksvatten enligt de krav och normer som finns, på medellång till permanent sikt. Havet som potentiell dricksvattenresurs ur ett långsiktigt perspektiv bör utredas i kommande aktualisering av översiktsplanen.

6. Områden som kan tas i anspråk för flödesutjämnande, naturaliserande eller återskapande åtgärder i vattendragens avrinningsområden, bör inte exploateras på sådant sätt att genomförande av dessa åtgärder försvåras.

7. Kommunen bör utveckla sin planläggning och prövning så att miljökvalitetsnormerna för grund-, yt- och havsvatten uppnås och inte överträds.

8. Kommunen ska följa kunskapsläget och de rekommendationer som följer med lokalisering av exempelvis bostäder i närheten av luftdragna kraftledningar.

9. Riskutredning med konsekvensbeskrivning för hamnverksamhetens påverkan på närliggande utredningsområden samt andra persontäta områden invid sjukhuset föreslås.

10. Befintliga vattentäkter i Simrishamns västra del bedöms kunna stå i konflikt med utveckling av orten i västlig riktning för industriområdet, ny godsterminal för järnvägsgods (mellan Tommarpsån och väg 9 i industriområdet), samt förbifart Simrishamn. Dricksvattentäkterna ska ges företräde om det visar sig att föreslagna åtgärder inte kan sammanfalla med täkterna och kommer att innebära påtaglig risk för att vattentäkterna kontamineras.

11. Ravlunda skjutfält är riksintresse för totalförsvaret. En policy för Ravlunda skjutfält har av den anledningen antagits och utgör en överenskommelse mellan kommunen och Försvarsmakten för frågor om bebyggelse i området kring skjutfältet. Policyn är ett tematiskt tillägg till översiktsplanen. De orter som kommunen pekat ut som belägna inom Försvarsmaktens influensområde, A-D-orter, är Kivik, Vitemölla, Vitaby, Havängs sommarby och Ravlunda.

3

BEBYGGELSESTRATEGI OCH MARKANVÄNDNING

*Kapitlel **3A** inleds med **Simrishamns kommuns bebyggelsestrategi**.*

***3B** innehåller den geografiska fördjupningen av planförslaget uppdelad på*

1. Kustzonen, 2. Inlandsbyarna och 3. Centrum Simrishamn.

*Kapitlet avslutas i **3C** med en redovisning av **kommunens totala markanvändning***

och med en summering av utbyggnadsplanerna.

3A

BEBYGGELSESTRATEGI

”Kommunen ska medvetet verka för förtätning, hänsyn till miljöbelastning, utveckling av mötesplatser och jämställdhet vid planering av bebyggelse”. Ur Visionen

Grundtankarna bakom bebyggelsestrategin

Simrishamns kommuns bebyggelsestrategi utgår från det överordnade målet hållbarhet. Vi ska bedriva en medveten utbyggnadsstrategi genom att samla, förtäta och utveckla bebyggelsen, och de offentliga rummen, i de större tätorterna.
Att samla bebyggelsen så att kommunal service och infrastruktur kan optimeras ökar möjligheterna till en hållbar utveckling. Förutsättningar för energiomställning och gemensamma helhetslösningar mot framtida klimatförändringar möjliggörs. Kollektivtrafiken och pendlingsmöjligheter stärks. Naturlandskapet sparas.

Bebyggelsestrategin vill värna om de unika skillnaderna mellan tät stad och täta orter/byar och ett glest natur- och kulturlandskap med stor kontakt med vidderna. ”Småskalighet och kontraster” är ett av översiktsplanens mål som avspeglar sig i bebyggelsestrategin.

I bebyggelsestrategin är Simrishamn den självklara centralorten, som går före och drar kommunens utveckling med sig och det är framför allt här kommunen aktivt ska driva markpolitik. Orten har god kollektivtrafik och bör vara förstahandsprioritering vid lokalisering av ny kommunal service och ny bebyggelse.

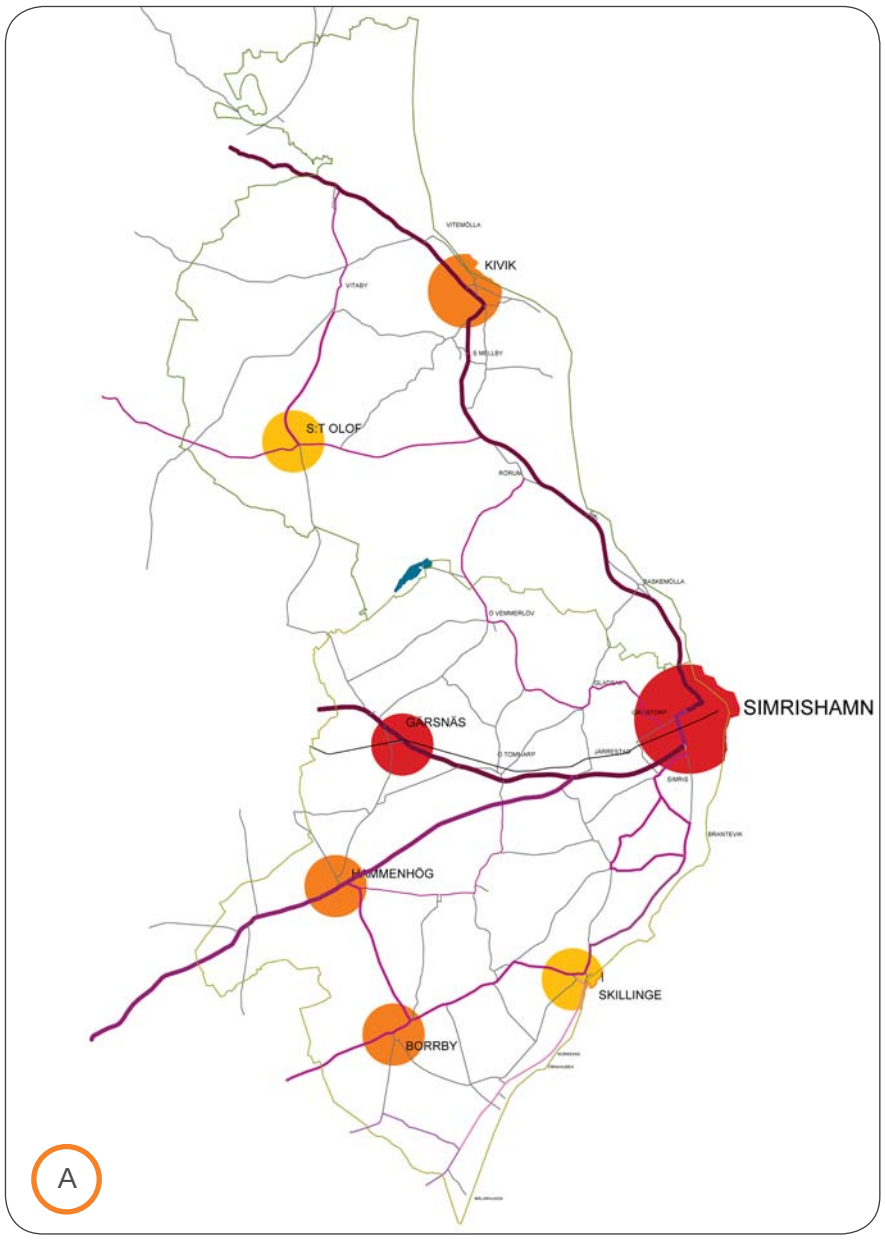
Bebyggelsestrategin beskriver i stort hur kommunen bör förhålla sig vid förfrågningar om bygglov och planläggning. De olika orterna i kommunen är unika och bör utvecklas med detta i åtanke.

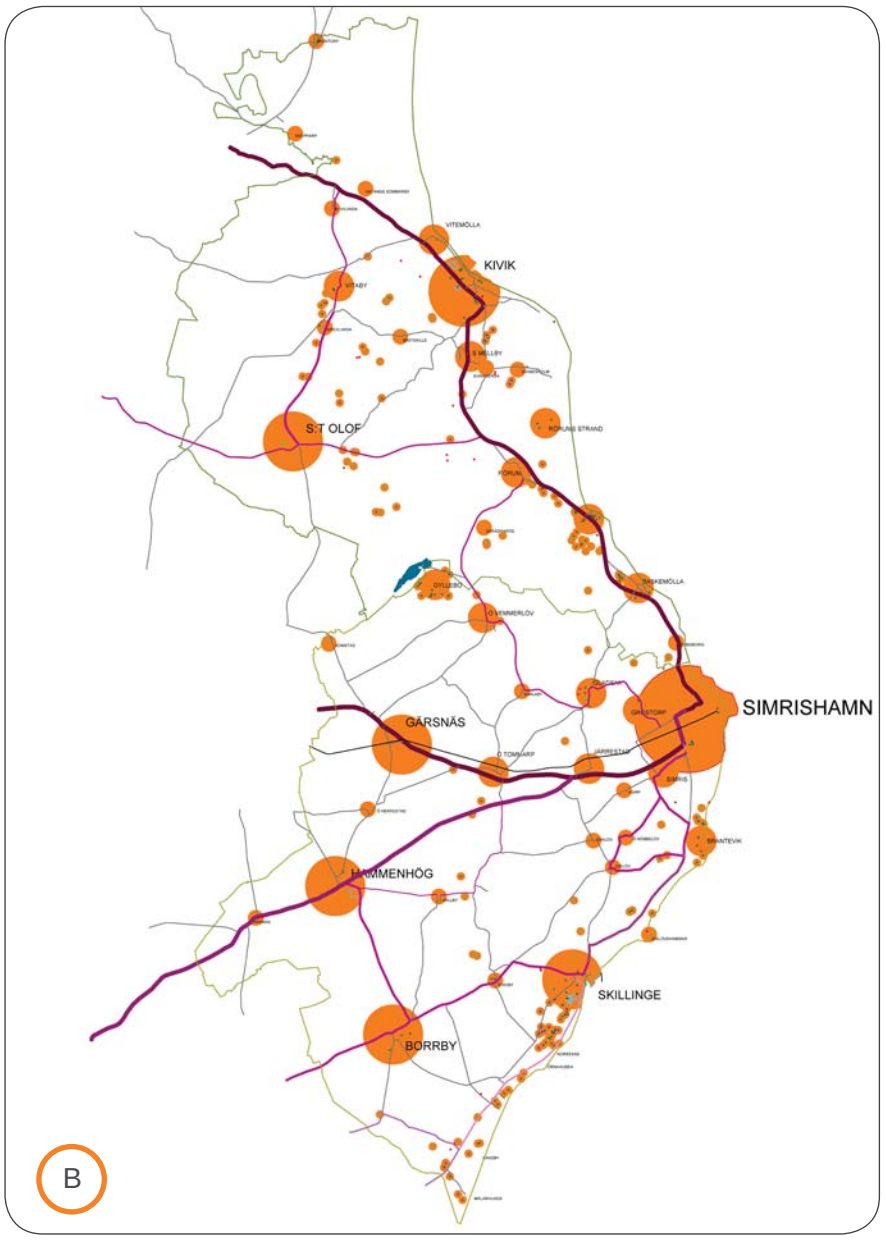
Kustzonen - med sina fantastiska naturområden - representerar värden i bebyggelsestrategin som inte får gå förlorade. De ***gröna pauserna*** *mellan kustbyarna ska bevaras och bebyggelsestrategin tydliggör vikten att förhålla sig mycket restriktivt till nya ingrepp i de unika och glesbebyggda naturrummen.*

Bebyggelsestrategikarta för Simrishamns kommun *redovisas som karta och text på nästa uppslag, sid 106-107.*

Bakgrund till bebyggelsestrategin

Hösten 2012 beslutade Kommunstyrelsen efter genomgång av konsekvenserna för bebyggelsescenarierna A, respektive B, (samla respektive sprida bebyggelsen), att båda scenarierna var för extrema.
***Scenario A (samla)** uttryckte en mycket styrd verklighet.*
***Scenario B (sprida)** uttryckte det som faktiskt skett de senaste åren, och den utvecklingen var fortsättningsvis inte önskvärd.*
*Kommunstyrelsen gick istället vidare med **Bebyggelsestrategikarta för Simrishamns kommun** som redovisas på karta och i text på nästa uppslag.*

Samla eller sprida bebyggelsen - Konsekvenser för de överordnade målen hållbarhet och jämställdhet.

KONSEKVENSER

Scenario A - Samla

- *Ökade möjligheter till bra kollektivtrafik och service.*
- *Underlättande av anslutning till kommunalt va-nät, fjärrvärme, bredband.*
- *Hushållning med mark genom förtätning.*
- *Bibehållande av landskapets värden.*
- *Cykel- och gångavstånd till service.*
- *Ökade möjligheter till hållbarhet och jämställdhet.*

KONSEKVENSER

Scenario B - Sprida

- *Minskade möjligheter till bra kollektiv trafik och service leder*
- *till ökat behov av motortransporter.*
- *Fortsatt exploatering av åker- och naturmark.*
- *Utsläpp av sämre renat avloppsvatten till mark och vatten-drag.*
- *Fragmentisering av naturmiljöer och landskap,*
- *intrång i ostörda områden.*
- *Minskade möjligheter till hållbarhet och jämställdhet.*
- *Spridd inflyttning där marknaden efterfrågar det, riskerar att urholka de allmänna värdena på sikt.*

BEBYGGELSESTRATEGI FÖR SIMRISHAMNS KOMMUN

1

Ställningstaganden
Bebyggelsestrategin *(karta + text) Kommunstyrelsen ställde sig bakom bebyggelsestrategin 2012-10-17*

Bebyggelsestrategin för Simrishamns kommun ska följas upp och aktualiseras för varje mandatperiod. Det innebär att en kontinuerlig kontroll av var bygglov och planläggning beviljats, och var det getts tillstånd till enskilda avloppsanläggningar, ska visa att utvecklingen sker i linje med Vision 2040 och överordnade mål.

1. Generellt

Ny bebyggelse i Simrishamns kommun lokaliseras till befintliga orter i enlighet med Bebyggelsestrategikartan för att uppfylla de överordnade målen hållbarhet och långsiktigt hållbar kommunal service och ekonomi. Bebyggelsestrategin är till för att stärka servicenivån i våra så kallade basorter (se bebyggelsestrategikartan).

Basorterna är uppdelade i A, B och C- basorter där A är centralorten Simrishamn. B- och C- är orter med relativt god kollektivtrafikförsörjning och service. Basort är alltså den övergripande benämningen för alla orter som behandlas i kapitel 3 - kustorterna, huvudorten Simrishamn och inlandsorterna.

Med siktet inställt på framtiden ska bebyggelsen i kommunen, med respekt för natur- och kulturmiljöernas värden och lokala byggnadstraditioner, anpassas till det befintliga sammanhanget och bidra positivt till miljön som helhet. Bebyggelsestrategin utpekar även nio gröna pauser för att dels säkerställa tillgängligheten för allmänheten till vår fantastiska kustzon, dels ge möjlighet för friluftslivets fortsatta utveckling längs hela kuststräckan. I de gröna pauserna tillämpas en restriktiv hållning mot exploatering.

Havsplan, Arkitektur- och Kulturmiljöprogram ska jämte redan antagen Vindkraftplan, Policyn för Ravlunda Skjutfält samt Riktlinjerna för uppförande av takkupor och takfönster inom kustsamhällena i Simrishamns kommun, utgöra tematiska tillägg till översiktsplanen. Attefallsåtgärder gäller inte inom influensområde för Ravlunda skjutfält.

2. Bebyggelse i staden och övriga orter

Nybyggnation ska företrädesvis ske som en varsam och kvalitativ förtätning inom befintlig bebyggelse i basorterna. Kvalitativ förtätning innebär att möjligheter ska ges för en blandad bebyggelse för bostad och arbete, trygga och tillgängliga platser, närhet till service, kollektivtrafik, bredband och annan infrastrukturförsörjning.

Riktlinjer för ökad social hållbarhet i den fysiska planeringen bör användas (se Ställningstagande, kap. 2A Social hållbarhet). Gränser mot det glesbebyggda omgivande landskapet ska vara tydliga.

Nya detaljplaner ska utformas med tanke på långsiktig hållbarhet, och med fokus på det offentliga rummets kvalitet som alla medborgares gemensamma rum. Bebyggelsestruktur, grönstruktur, omhändertagande av dagvatten och infrastruktur med mera ska samordnas så att genomförd detaljplan bidrar positivt till en vacker hållbar miljö, till nya mötesplatser och till en hållbar skötsel.

3. Bebyggelse på landsbygden

Ny bebyggelse bör lokaliseras i enlighet med Bebyggelsestrategikartan. Kommunen är restriktiv framför allt mot ingrepp på odlingsmark, skogsmark och ängs- eller betesmark, då detta kan påverka ändamålsenlig drift. Återbruk av befintliga onyttjade byggnader uppmuntras.

Ny bebyggelse inom dikningsföretag, båtnadsområden och vattenskyddsområden bör inte tillåtas.

Vid övervägande av byggnation ska lokalisering göras till tomtplatser där byggnad tidigare funnits och luckor uppstått eller i nära anslutning till befintliga byggnader. Nya byggnader ska placeras så att de får stöd i landskapet och av befintlig bebyggelsestruktur och så att de inte medför negativ påverkan på omgivningens siluett.

Hänsyn ska tas till historiska strukturer såsom gränser i landskapet, horisonter, vägar, stigar, glimtar, utblickar, vattendrag, grönstruktur och liknande, så att dessa integreras i helheten. Tomtplats och byggnader ska anpassas efter terrängförhållanden så att onödiga markingrepp, exempelvis schaktning och för platsen främmande utfyllnad undviks.

4. Vägledning för tekniska frågor

Strävan är att all nybyggnad ska vara energieffektiv, att miljön inte ska försämras och uppmuntran och information om hållbara alternativ (material/tekniker) ska vara en självklar del i samarbetet med de som söker bygglov i kommunen. Möjligheterna att ansluta till kommunalt va-nät eller att lösa va-frågorna på annat långsiktigt hållbart sätt ska alltid beaktas före lösning för enskilt avlopp. Bebyggelsestrategin hänger samman med att vissa utbyggnadsområden inte kan byggas ut förrän frågan om kommunalt va är löst.

Längs kusten får ny byggnad i princip inte uppföras med lägre färdiggolvhöjd än +3,0 meter över nollplanet om inte alternativ grundläggning kunnat godkännas. Detta gäller även för nya källare i befintliga hus.

Byggnation inom dikningsföretag, till dikningsföretag hörande båtnadsområde och inom vattenskyddsområde ska inte tillåtas utan att särskilda åtgärder vidtas.

Dagvatten ska i första hand tas om hand på egen fastighet. Se förslag till framtagande av ny dagvattenpolicy.

5. Förtydligande av bebyggelsestrategikartans riktlinjer:

A B C **Basorter med principen samla och förtäta:**

Bebyggelsestrategin uttrycker att utbyggnad ska företrädesvis ske som varsam och kvalitativ förtätning inom befintlig bebyggelse". Denna princip bygger på kravet enligt 2 kap. Plan- och bygglagen för hållbar utveckling liksom hushållningsbestämmelserna enligt 3 och 4 kap. miljöbalken.

Varsam förtätning innebär att hänsyn ska tas till bebyggelseområdenas särskilda historia, miljömässiga och konstnärliga värden där ursprunglig tomtindelning har ett prioriterat värde framför förtätning genom avstyckning.

D **Områden med sammanhållen bebyggelse:**

Ny bebyggelse tillåts restriktivt i områden med sammanhållen bebyggelse. Denna restriktion är förenlig med kraven i 2 kap. och 8 kap. Plan- och bygglagen där en långsiktigt hållbar utveckling ska prioriteras och hushållningsprincipen följas. Krav ställs även på att marken ska vara lämpad för ny bebyggelse med hänsyn till möjligheterna att ordna trafik, vatten och avlopp, avfallshantering m.m. För dessa områden ska nya byggnader placeras så att de får stöd av befintlig bebyggelsestruktur och i landskapet. För området norr om Vitemölla gäller även riksintresse för totalförsvaret. Skjutfältets influensområde redovisas i riskkapitlet, samt i Tillägg till policy för utbyggnad av bostäder kring Ravlunda skjutfält, 2014-12-15.

E **Vägledning för ny bebyggelse på brukningsbar jordbruksmark:**

Ny byggnation tillåts restriktivt för dessa områden. Detta förhållningsätt bygger på kraven enligt 3 kap. Miljöbalken samt 2 kap. plan- och bygglagen där företräde ska ges till sådan användning av mark som är lämplig för ändamålet med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov och medför en från allmän synpunkt god hushållning. Brukningsbar jordbruksmark får tas i anspråk endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen, avstämning ska ske med Länsstyrelsen.

Skogsmark som har betydelse för skogsnäringen ska i första hand skyddas mot åtgärder som påtagligt försvårar ett rationellt skogsbruk.

Positiv bedömning görs om nybyggnation avser näringsverksamhet, landsbygdsutveckling och besöksnäringen.

För nybyggnation vid strandskyddade vattendrag och sjöar gäller särskilda villkor där dispens krävs och skäl som väger tyngre än strandskyddsintresset.

F **Vägledning för ny bebyggelse i områden med höga natur- och kulturvärden:**

Nybyggnation tillåts restriktivt. Bebyggelsestrategin utgår från de krav som finns enligt 1 och 3 kap. Miljöbalken, där mark- och vattenområden, som ur allmän synpunkt har stora naturvärden, kulturvärden eller har stor betydelse för friluftslivet, så långt som möjligt ska skyddas mot åtgärder som skadar dessa.

En del av dessa områden utgörs av riksintresseområden för natur- och kulturvärden enligt kap 4 miljöbalken, där exploateringsföretag och andra ingrepp i miljön får komma till stånd endast om det kan ske på ett sätt som inte påtagligt skadar områdenas natur- och kulturvärden. Bestämmelserna i miljöbalkens kap. 4 utgör dock inte hinder för utveckling av befintliga tätorter eller av det lokala näringslivet.

Flera områden är även utpekade som värdefulla naturområden i kommunens naturvårdsprogram. För dessa områden gäller även kraven enligt 2 kap. och 8 kap. Plan- och bygglagen vid nybyggnation där en långsiktigt hållbar utveckling prioriteras samt att hushållningsprincipen för mark- och vattenanvändning ska följas.

G **Vägledning för ny bebyggelse i kustzonen**

Hela kustområdet utgörs av riksintresse för friluftsliv, turism samt kustzon. Det innebär att för området ska turismen och friluftslivet, främst det rörliga friluftslivets intressen, särskilt beaktas vid bedömning av nya etableringar eller andra ingrepp i miljön. Vid utbyggnad av orterna längs kustzonen tillåts bebyggelse endast i form av kompletteringar av befintlig bebyggelse enligt 4 kap. 4 § miljöbalken. Komplettering innebär att den nytillkommande bebyggelsen inte utgör en nämnvärd utökning av den befintliga bebyggelsemiljön, utan blir en naturlig avrundning av densamma. Annan bebyggelse som får komma till stånd, ska företrädesvis vara sådan som tillgodoser det rörliga friluftslivets behov och som bör förbättra områdenas attraktivitet för turism och friluftsliv. En sådan utbyggnad bör tillåtas först när det kan visas att grundsyftet med bestämmelserna - att skydda områdenas samlade värden för natur, kultur samt värdena för turism och friluftsliv - inte äventyras.

För de gröna pauserna ska särskilda skäl finnas för ny bebyggelse. Särskilda skäl i pauserna avser anläggningar som gynnar turism och rörligt friluftsliv, som cykelvägar, p-platser och servicebyggnader och ska prövas utifrån deras påverkan på helhetsupplevelsen.

Vad betyder *sammanhållen bebyggelse*:

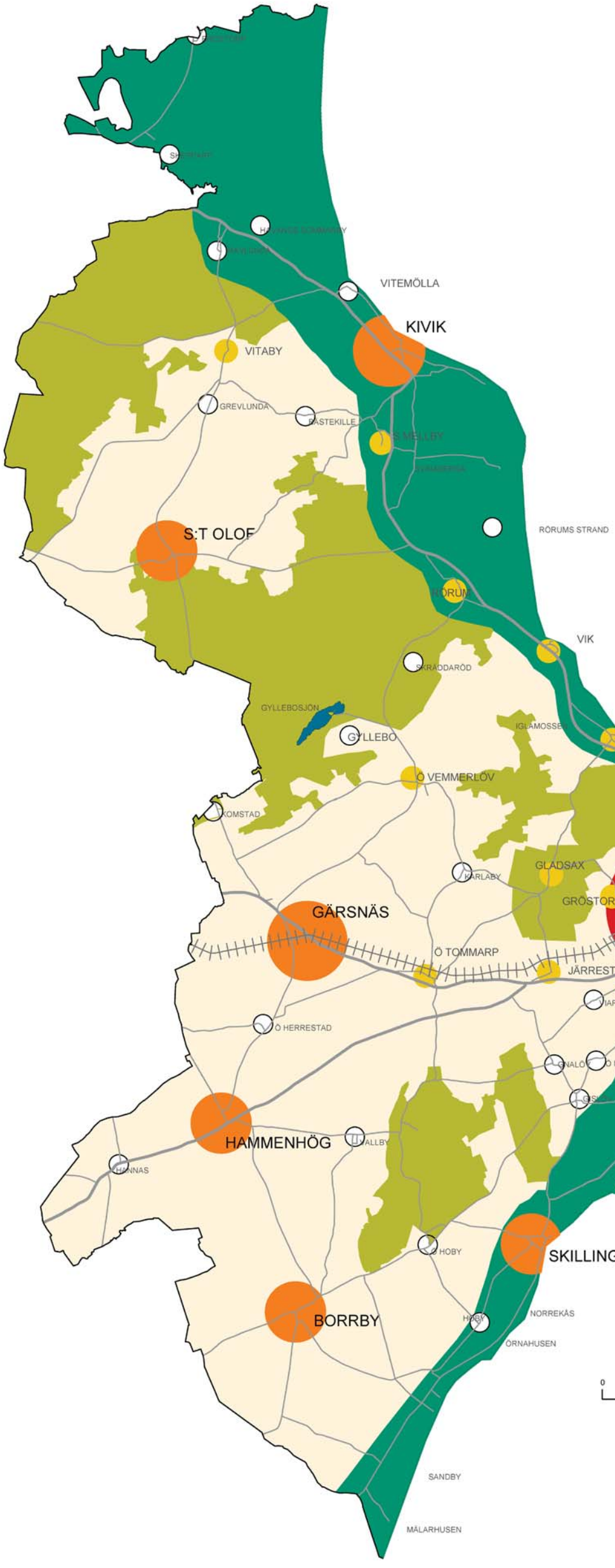
Sammanhållen bebyggelse enligt PBL 2011 definieras som bebyggelsegrupper på minst 3 hus vars tomter gränsar till varandra eller skiljs åt endast av en väg, gata eller parkmark.

Kommunen har genom kommunfullmäktigebeslut 1987 definierat sammanhållen bebyggelse till att utgöra minst 3 hus.

Detta beslut ligger till grund för översiktsplanens bebyggelsestrategi (se område D samt några C orter).

BEBYGGELSESTRATEGI

Riktlinjer för ny bebyggelse

A	Stad/basort med god kollektivtrafikförsörjning och service där kommunen driver aktiv markpolitik. Förstahandsprioritering vid lokalisering av service och ny bebyggelse. Utbyggnad ska företrädesvis ske som kvalitativ förtätning inom befintlig bebyggelse.
B	Basort med relativt god kollektivtrafikförsörjning och service. Andrahandsprioritering vid lokalisering av service och ny bebyggelse. Utbyggnad ska företrädesvis ske som kvalitativ förtätning inom befintlig bebyggelse.
C	Basort med skiftande kollektivtrafikförsörjning och service. Tredjehandsprioritering vid lokalisering av service och ny bebyggelse. Utbyggnad ska företrädesvis ske som kvalitativ förtätning inom befintlig bebyggelse.
D	Ny bebyggelse tillåts restriktivt i områden med sammanhållen bebyggelse.
E	Ny bebyggelse tillåts restriktivt med hänsyn till brukningsbar mark.
F	Ny bebyggelse tillåts restriktivt med hänsyn till natur- och kulturvärden.
G	För ny bebyggelse krävs särskilda skäl med hänsyn till riksintresse för kustzon och friluftsliv.

KUSTZONEN INDELAS I
9 GRÖNA PAUSER

- SAMLA OCH FÖRTÄTA I BEFINTLIGA ORTER OCH VÄRNA DE GRÖNA PAUSERNA.

Simrishamns kommuns bebyggelsestrategi utgår från det överordnade målet ***Hållbarhet***.
ÖP-målet ***”Småskalighet och kontraster”*** vill värna om de unika skillnaderna mellan tät stad och täta orter/byar och ett glest natur- och kulturlandskap med stor kontakt med vidderna.

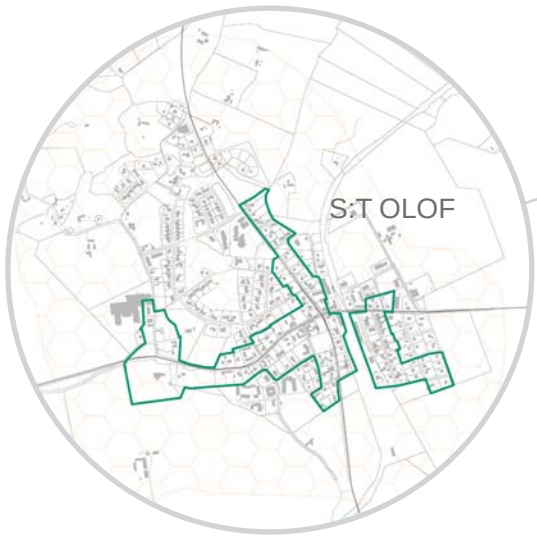
Se även Nationella miljömål, Skånska åtgärder för miljömålen och Region Skånes utvecklingsprogram (kap.1, s. 10).

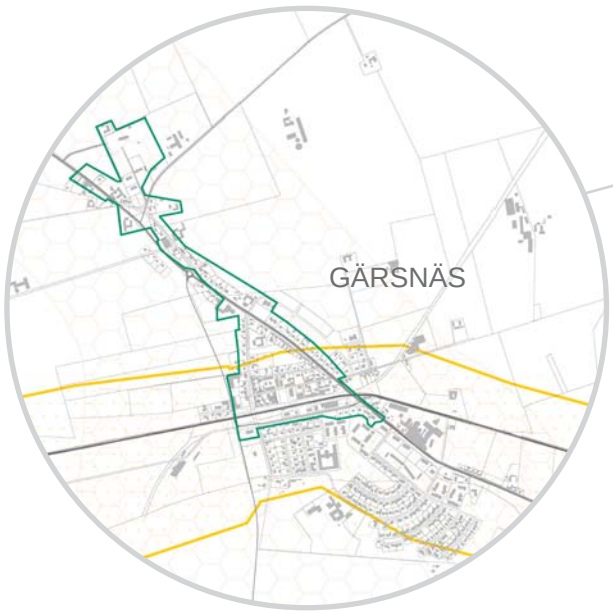
VÄRDEFULLA BEBYGGELSEMILJÖER

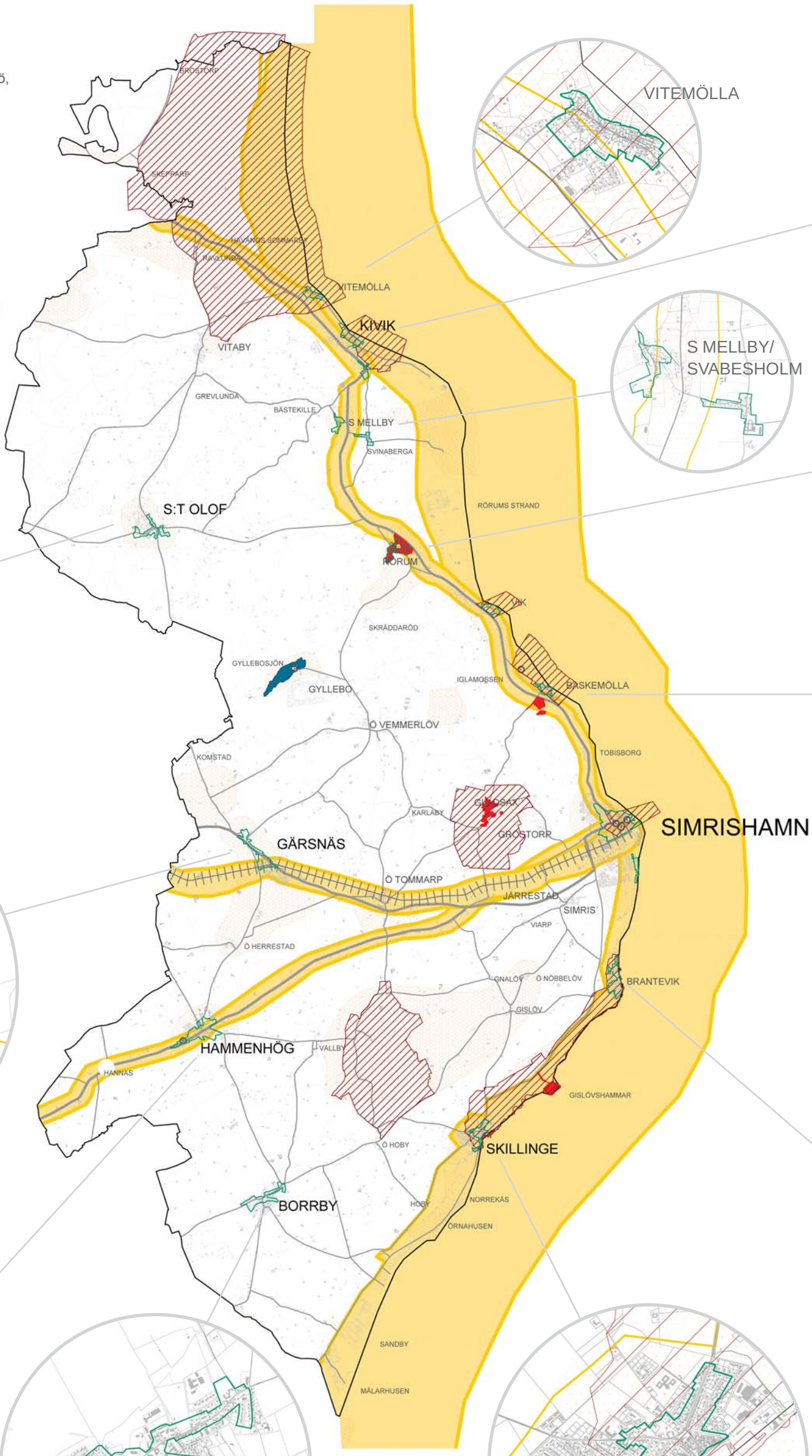
TECKENFÖRKLARING
VÄRDEFULLA BEBYGGELSEMILJÖER

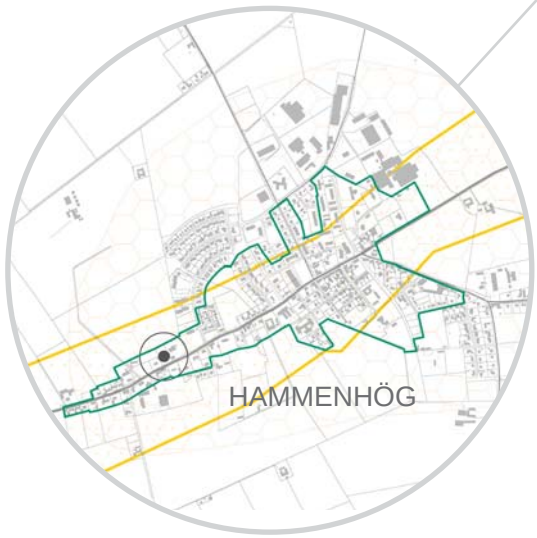
Kartan visar värdefulla bebyggelsemiljöer enligt Simrishamns kommun, riksintresseområde för kulturmiljö, särskilt värdefulla kulturmiljöer enligt regionprogram, områdesbestämmelser, byggnader som utgör byggnadsminne samt kulturmiljöstråk.

- Värdefulla bebyggelsemiljöer enligt Simrishamns kommun
- Riksintresse för kulturmiljö
- Särskilt värdefull kulturmiljö enligt Kulturmiljöprogram i Skåne 2006
- Område som omfattas av områdesbestämmelser med inriktning att värna bebyggelsens kulturmiljövärden
- Byggnad som utgör byggnadsminne
- Kulturmiljöstråk: Väg 9, Malmö-Simrishamns järnväg, Per Albin-linjen

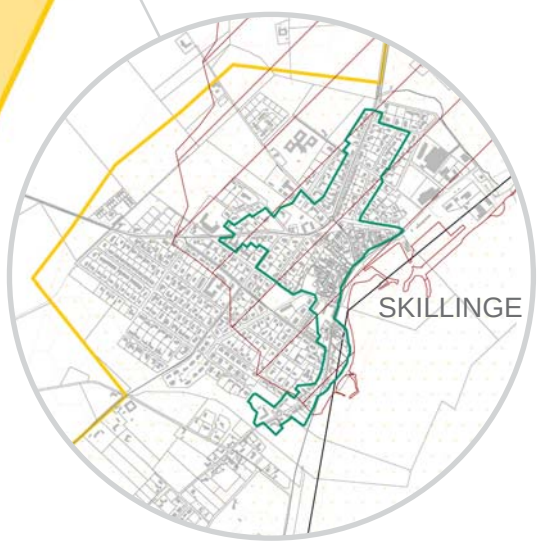

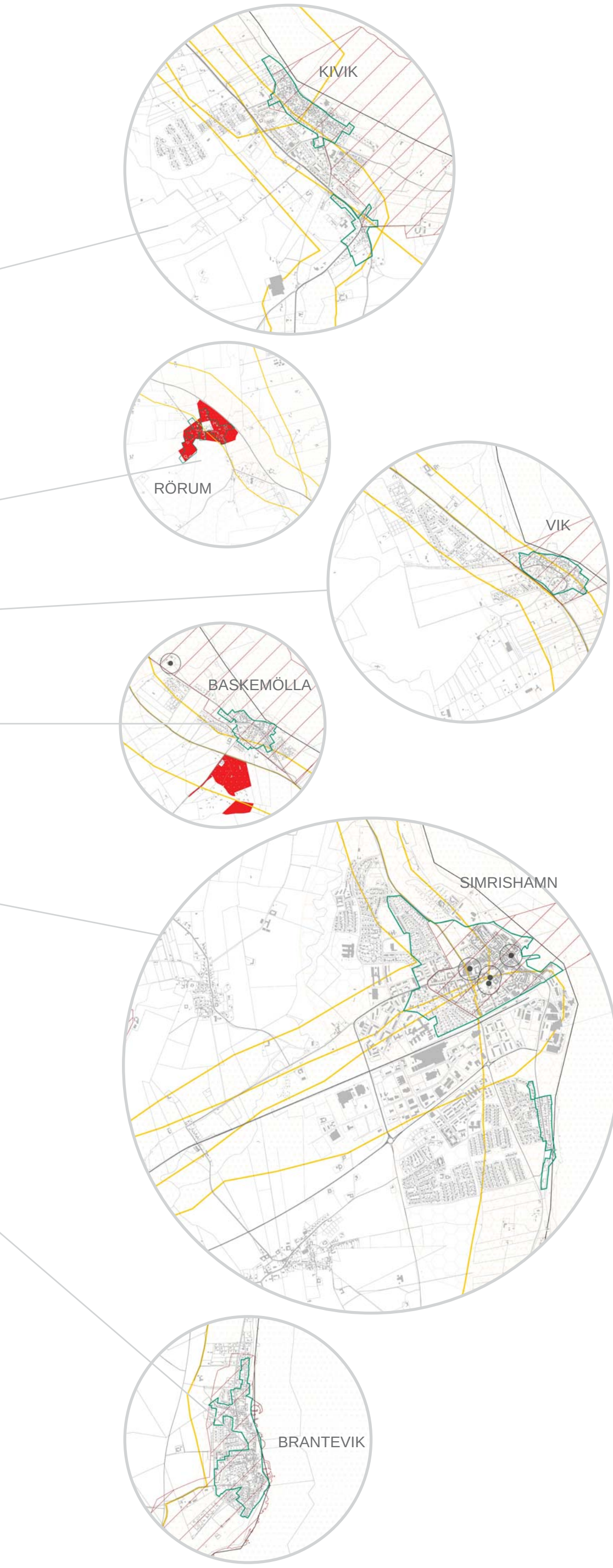

BYGGLOVSPLIKT

Inom område markerat värdefull bebyggelsemiljö råder lovplikt för de åtgärder som annars är bygglovsbefriade enligt det lagförslag som fastställdes 2 juli 2014, som berör bl.a. s.k Attefallshus. Bygglovsplikten omfattar inte friggebodsregeln.

Angivna områden avser värdefull bebyggelsemiljö som inte får förvanskas i enlighet med 8 kap 13 § PBL. Inom dessa områden råder bygglovsplikt (9 kap 4d § PBL) för de åtgärder som annars är bygglovsbefriade enligt det lagförslag som fastställdes 2 juli 2014 som berör de sk. Attefallsåtgärderna. Bygglovsplikten har införts eftersom de utpekade områdena utgör sådana kulturmiljöer där det är viktigt att förändringar utförs genomtänkt och omsorgsfullt så att kulturmiljöerna inte påverkas negativt.

Atterfallsåtgärderna innebär i normala fall bygglovsbefrielse för en- och tvåbostadshus avseende (gäller dock ej inom Försvarsmaktens influensområde):

- Komplementbyggnad (bostad, garage mm) på maximalt 25 kvm
- Tillbyggnad av huvudbyggnad på maximalt 15 kvm
- Två takkupor (ifall man inte har någon)
- Inreda ytterligare en bostad

Till ovanstående finns speciella krav som måste uppfyllas, läs mer på boverkets hemsida **www.boverket.se**. Observera att åtgärderna är anmälningspliktiga och kommunen måste ge startbesked innan arbetena kan påbörjas.

Attefallsåtgärderna anges i 9.e kap Plan- och bygglagen 4 a-c

FASTIGHETSÄGARENS ANSVAR

I Simrishamns kommun finns fler värdefulla bebyggelsemiljöer än de som angetts i ortsfördjupningarna, dessa kommer att utvecklas i det kommande arkitektur och kulturmiljöprogrammet. Som fastighetsägare ska man vara observant på varsamhetskravet i Plan- och bygglagen (se nedan) och alltid söka kunskap om vilka arkitektoniska särdrag som präglar den tid från vilken ens byggnad tillhör, för att kunna utföra renoveringsarbeten som inte förvanskar huset. Fönster är en åtgärd som har stor påverkan på byggnadens utseende, vid ändring bör stor hänsyn tas till byggnadens karaktärsdrag.

VARSAMHETSKRAVET I PBL

För all bebyggelse ska varsamhetskravet i Plan- och bygglagen uppfyllas, vilket innebär att bebyggelsens ”särart” och ”karaktärsdrag” ska tillvaratas vid ändring eller underhåll. Plan- och bygglagen gäller alltid, både exteriört och interiört, även om åtgärderna inte kräver bygglov. Fastighetsägaren eller byggherren är ansvarig för att lagen följs.

ÖVRIGA BYAR OCH BEBYGGELSEMÖNSTER

I den geografiska delen av översiktsplanen har hela kustzonen med Centrum Simrishamn, samt flera större inlandsorter analyserats och beskrivits. Men det finns fler värdefulla mindre byar, klungor av hus och större mark- och naturområden, som alla bidrar till den speciella karaktär och levande bygd som Simrishamns kommun kännetecknar.

Den för översiksplaner obligatoriska översiktskartan anger mark- och vattenanvändningen på övergripande nivå, men den återspeglar inte det unika vid t.ex. varje kyrkby, gamla spår i form av landsvägar, alléer och stengärden.

Våra kulturhistoriskt värdefulla miljöer, som till stor del är oförstörda bör beskrivas de med, och möjligheten att utveckla dem bör lyftas.

21

Ställningstagande
Byarna och bebyggelsemönster

1. I nytt Arkitektur- och kulturmiljöprogram för Simrishamns kommun ska alla värdefulla kulturmiljöer behandlas.

3B
GEOGRAFISK FÖRDJUPNING

1 *Kustzonen* | 2 *Inlandsorterna* | 3 *Centrum Simrishamn*

Planförslagets upplägg - beskrivningar, förslag och möjliga konsekvenser

Att finna det unika med varje ort, och att bibehålla och utveckla deras stora kulturhistoriska värden är ett av målen i kommunens vision. Stor vikt har därför lagts vid att beskriva våra miljöer - de olika orterna och naturområdena i kustzonen.

Planförslagets geografiska fördjupningsdel är indelad i tre delar:

1. Kustzonen (sid 113-195)
Här beskrivs alla kustsorterna samt Rörum och Södra Mellby. I kustzonen beskrivs även alla naturområden mellan orterna som ska värnas - de gröna pauserna.

2. Inlandsorterna (sid 197-227)
Gärsnäs, Borrby, Hammenhög och Sankt Olof.

3. Centrum Simrishamn (sid 229-253)
Kommunens huvudort.

Upplägg

De olika orterna beskrivs alla enligt samma modell: Först görs en ***ortsbeskrivning,*** därefter presenteras ***förslag till bebyggelseutveckling*** och avslutningsvis ett avsnitt som behandlar ***planförslagets konsekvenser***.

Utöver orterna i kustzonen behandlas naturområdena mellan orterna som ska värnas - ***kustzonens gröna pauser***. Samtliga avsnitt avslutas med ***ställningstagande*** inför det fortsatta arbetet.

Ortsbeskrivningen

Orten beskrivs utifrån tre huvudrubriker:
Befolkningen och livet i byn, Landskapet och naturen samt ***Bebyggelsestrukturen.***

Därefter följer ***3 förslagskartor*** som redovisar:
1. Service & funktioner
2. Grönstrukturer, stråk och mötesplatser
3. Bebyggelseutveckling

I förslagskartan för service & funktioner beskrivs dels befintlig service såsom busshållplatser och idrottsanläggningar m m, men även förslag på nya funktioner, exempelvis laddningsstationer för elbilar.

I förslagskartan för grönstruktur, stråk och mötesplatser utpekas ortens befintliga grönområden, stråk som föreslås förädlas samt befintliga mötesplatser där vissa föreslås förädlas med hjälp av grönstruktur.

I alla större orter föreslås ett tätortsnära rekreationsstråk som i förslaget kallas ***”Hälsans stig”*** och även en gemensam möteslokal i form av ett ***”Byahus”*** (läs mer i kap 2A, Folkhälsa och social hållbarhet), dessa är ej utpekade på kartorna utan föreslås utvecklas i medborgardialogform.

Förslag till bebyggelseutveckling

Förslagskartan för bebyggelseutveckling redovisar dels ***befintlig planreserv*** och dels föreslagen bebyggelseutveckling i form av ***utbyggnads- och utredningsområden.***

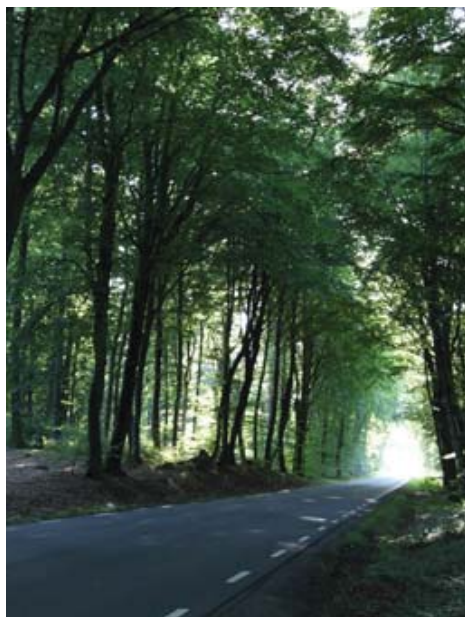
Ett utredningsområde innebär ett osäkrare utbyggnadsalternativ då det finns olösta konflikter eller krav på utredningar innan det blir aktuellt att gå vidare med en eventuell detaljplaneprocess.

Den befintliga planreserven redovisas i hur många friliggande ***enbostadshus*** som får plats. Möjlighet att uppföra olika former av ***flerbostadshus*** finns, och uppmuntras, på flera platser men för att storleken på planreserven i de olika orterna ska vara lättöverskådlig och lätt att jämföra redovisas endast storleken i antalet friliggande enbostadshus.

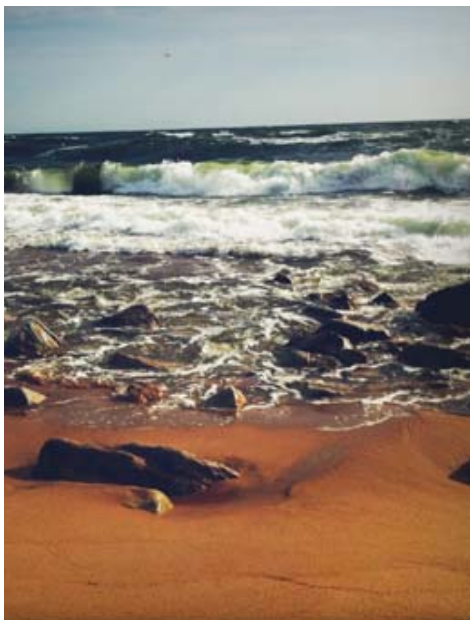
Dimensioneringen av föreslagna utbyggnadsområden utgår från bebyggelsestrategin. För omfattningen av antal föreslagna bostäder fram till år 2030 används de senaste årens bygglovstrend som underlag. Omfattningen tillmötesgår därmed även behovet av visstidsboende/fritidsboende.

I fyra av orterna (Skillinge, Brantevik, Vik och Kivik) finns även två analyskartor som visar ortens avgränsningar och alternativa bebyggelseutvecklingsmöjligheter.

Delen som behandlar Centrum Simrishamn innehåller även ett avsnitt om tätortskaraktärer och bebyggelseriktlinjer, samt en markanvändningskarta.

Konsekvensbeskrivning av bebyggelseutvecklingen i orterna

Efter förslagskartorna i respektive ort följer ***3 konsekvenskartor*** som redovisar utbyggnads- och utredningsområden i kombination med:

1. *Fornlämningar och kulturmiljöer*
2. *Omgivningar och skydd (t.ex riksintressen)*
3. *Risker och konflikter*

Konsekvenskartorna redovisar alltså rådande förutsättningar tillsammans med föreslagen bebyggelseutveckling; de beskriver ortens omgivningar, eventuella riksintressen, strand- och landskapsbildsskydd, var det finns värdefulla kulturmiljöer och fornlämningar. Konsekvenskartorna redovisar också konflikter mellan olika allmänna intressen och belyser risker t.ex gällande översvämningsrisker, erosion, transporter av farligt gods m.m. Konsekvenskartorna redovisas även sammanfattningsvis för varje utbyggnads- och utredningsområde i kapitlets sammanfattning. Konsekvenskartorna utgör underlag för den avslutande konsekvensbeskrivningen av planförslaget.

I ***konsekvensbeskrivningen*** jämförs utbyggnadsförslaget med ett ***nollalternativ.*** Nollalternativet innebär att inga förändringar föreslås och ortens utveckling begränsas till fastställd planreserv.

Därefter följer en beskrivning av den påverkan som utbyggnadsförslaget kan antas medföra på riksintressen, befolkning, biologisk mångfald, klimat-, hälso- och miljöaspekter m fl.

För att förebygga, hindra eller motverka en eventuell betydande negativ miljöpåverkan, beskrivs ***förebyggande åtgärder.***

Konsekvensbeskrivningen avslutas med ett avsnitt om ***uppföljning*** av de förebyggande åtgärderna.

Kustzonens gröna pauser

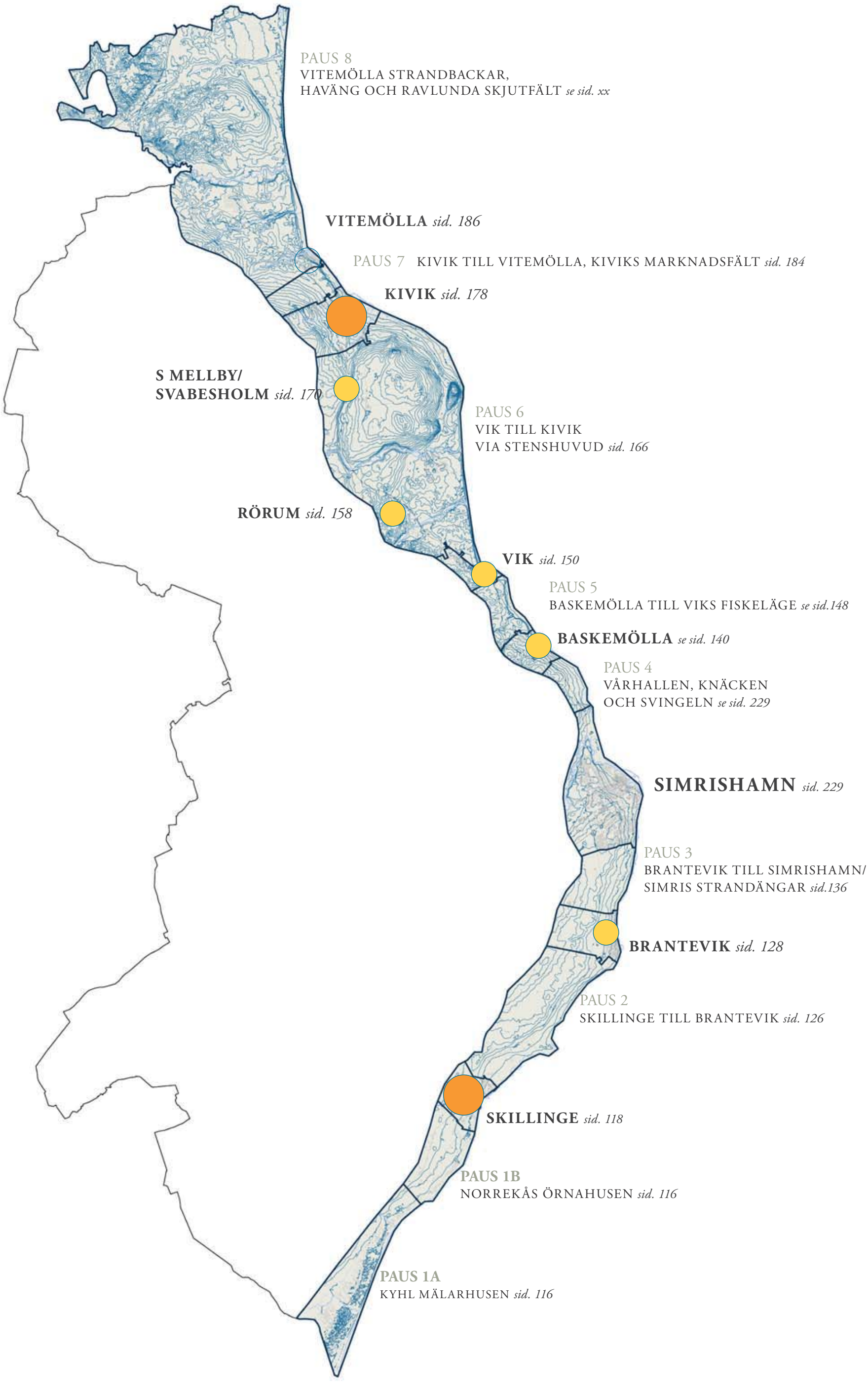
Kustzonen behandlas från söder till norr. Förutom orterna beskrivs även de nio gröna pauserna - landskapsrummen mellan fiskelägena. Dessa har analyserats genom en metod beskriven i Länsstyrelsens och Region Skånes gemensamma rapport: *Skånes kustområden - ett nationallandskap.* Metoden bygger på en ***beskrivning*** av området och dess allmänna värden med utgångspunkt från *särdrag, identitet, karaktär, landskapsbild, strukturer och samband i landskapet, särskilda områden och objekt, friluftsliv och turism, bebyggelseutveckling* med mera.

Beskrivningen åtföljs av en ***värdebedömning*** där man bedömer området utifrån vetenskapliga kriterier som *mångformighet, funktion, unikhet, kontinuitet, känslighet, orördhet (ursprunglig, välbevarad), storlek, representativitet.*

Området bedöms även utifrån sitt attraktions- och skönhetsvärde, om det lämpar sig för forskning/undervisning, samt om det erbjuder rekreationsmöjligheter.

Varför finns inte alla orter med?

Även en översiktsplan måste begränsas. Urvalet av orter i översiktsplanen har framför allt utgått från bebyggelsestrategin; de orter som är med i bebyggelsestrategin beskrivs och behandlas i översiktsplanen. Urvalet har också baserats på var behovet av vägledning i exploaterings- och bygglovsfrågor varit som störst. Varför de fyra största inlandsorterna (tidigare konsolideringsorter) valts ut och inte de andra större orterna som t.ex Vitaby, Ravlunda och Tommarp har olika förklaringar som storlek på befintlig planreserv, närhet till Ravlunda skjutfält, kollektivtrafikfrågor m.m. Förhoppningen är att det föreslagna Arkitektur- och kulturmiljöprogrammet ska behandla även de orter och kulturmiljöer som inte tagits upp i översiktsplanen i den här utgåvan.

PAUS 8
VITEMÖLLA STRANDBACKAR,
HAVÄNG OCH RAVLUNDA SKJUTFÄLT se sid. xx
VITEMÖLLA sid. 186
PAUS 7 KIVIK TILL VITEMÖLLA, KIVIKS MARKNADSFÄLT sid. 184
KIVIK sid. 178
S MELLBY/
SVABESHOLM sid. 170
PAUS 6
VIK TILL KIVIK
VIA STENSHUVUD sid. 166
RÖRUM sid. 158
VIK sid. 150
PAUS 5
BASKEMÖLLA TILL VIKS FISKELÄGE se sid.148
BASKEMÖLLA se sid. 140
PAUS 4
VÅRHALLEN, KNÄCKEN
OCH SVINGELN se sid. 229
SIMRISHAMN sid. 229
PAUS 3
BRANTEVIK TILL SIMRISHAMN/
SIMRIS STRANDÄNGAR sid.136
BRANTEVIK sid. 128
PAUS 2
SKILLINGE TILL BRANTEVIK sid. 126
SKILLINGE sid. 118
PAUS 1B
NORREKÅS ÖRNAHUSEN sid. 116
PAUS 1A
KYHL MÄLARHUSEN sid. 116

3B.1 KUSTZONEN FRÅN SÖDER TILL NORR

Simrishamn är en plats man väljer för att må bättre. Därför ska kommunen vara bra på att skapa bästa möjliga förutsättningar för sina invånare. Kommunens största attraktionskraft ligger i det varierande och vackra landskapet. Lugnet, den rena miljön och mötet mellan hav och land är tillgångar som ska värnas genom långsiktigt hållbarhetsarbete.

Kusten - ett nationellt intresse

Hela kustzonen och alla stränder i Simrishamns kommun är av riksintresse. Riksintressena syftar till att värna om och tillvarata värden som är av ***nationellt intresse***. Det handlar om komplexa sammanhang och historiska avtryck som uppstått under lång tid, alltså värden, av både landskap, natur- och kulturmiljö som inte får gå förlorade. Översiktsplanens övergripande mål om ***attraktivitet, identitet*** och inte minst den uttryckta viljan att ***”Bevara och utveckla Simrishamns unika värden med varsam hand”,*** är direkt kopplade till dessa värden.

I kustzonen är det framförallt efterfrågan på ny bebyggelse (företrädesvis fritidshus) som hotar dessa värden, och efterfrågan har varit stor länge. Noteras bör, att Länsstyrelsen i Skåne sedan våren 2011 har tillsyn över området Norrekås/Örnahusen, det område där det absolut största exploateringstrycket i form av ansökningar om förhandsbesked/bygglov varit de senaste tio åren.

Tätortsutbyggnad, vindkraftverk, turism- och fritidsanläggningar, igenväxning av betesmarker, buller och erosion är exempel på andra möjliga hot.

En varsam utveckling

Kustzonen har i följande analys indelats i sju kustorter och nio landskapsområden, s.k. gröna pauser. De gröna pauserna är de glest bebyggda landskapsrum som finns mellan varje tät kustort i kommunen. Alla är av olika karaktär och skiljer sig mycket från varandra. Det är denna rikedom av kontraster som ger en så unik helhetsupplevelse.

Syftet med analysen är att lyfta fram och åskådliggöra de olika värden som finns i kustzonen som helhet, vad som hotar dem och vad som skulle kunna utveckla dem. Hela analysen och ställningstagandena ska vara i samklang med de nationella miljökvalitetsmålen och de Skånska åtgärderna för miljömålen, och kanske framför allt till utmaningen ”Skydd av Skånes natur- och kulturvärden”, men också med översiktsplanens överordnade mål.

Tydliga ställningstagandena för varje område ska ligga till grund för bedömning av efterföljande förfrågningar om exempelvis bebyggelse. Syftet är att skydda områdenas samlade natur- och kulturvärden, samt att bevara värdena för turism och friluftsliv.

Förståelsen av de allmänna intressena, och avvägningen mellan dessa, är i fokus för kommunens framtida utveckling i kustzonen.

Ny bebyggelse lokaliseras till befintliga orter, så att dessa stärks, och så att kontrasterna mellan tätortsbebyggelsen och naturlandskapet blir tydliga och identitetsskapande.

I förslaget till kustzon har de äldre fördjupade översiktplanerna för Kivik, Vik, Skillinge, Kyhl Mälarhusen och arbetena med de ej avslutade fördjupade översiktsplanerna för Stenshuvud och Norrekås/Örnahusen uppdaterats och inarbetats i översiktsplanen. Policy för Ravlunda skjutfält behandlas i kapitel 2D, Miljö- och riskfaktorer.

VETA MERA:

Svensk författningssamling; PBL (Plan- och Bygglagen),
MB (Miljöbalken). www.lansstyrelsen.se/skane
Länsstyrelsens ”Skånes kustområden – ett nationallandskap”
Det Skånska landsbygdsprogrammet.

> *Det är angeläget att utvecklingen av bebyggelse med mera sker så att* ***större sammanhängande områden som är förhållandevis opåverkade av bebyggelse kan bevaras i detta skick.*** *Idag vet vi att även enstaka hus/byggnader kan få en fatal inverkan på landskapsbilden, särskilt när förändringen kommer smygande, steg för steg.*
>
> UR FÖRARBETENA TILL MILJÖBALKEN

KULTURMILJÖER

Dagens definition av en kulturmiljö är en miljö som påverkats och formats av mänsklig aktivitet och som därigenom berättar om människors liv. En kulturmiljö är inte något statiskt område utan formas och påverkas kontinuerligt, det gäller även kulturlandskapet.

RIKSINTRESSEN

Riksintressen är nationellt betydelsefulla områden.
Det kan t.ex. vara unika eller ovanliga natur- och kulturvärden men det kan också vara strategiskt viktiga områden som i framtiden behöver kunna utnyttjas till nya infrastruktursatsningar eller energianläggningar. Det kan också vara viktiga områden för någon näring som t.ex. fisket.

PAUS 1A | Kyhl Mälarhusen

KARAKTÄRSSKAPANDE ELEMENT

A. LANDVALLEN, MED SPRIDDA GÅRDAR OCH FRI SIKT.
B. KUSTVÄGEN.
C. SKOGSKILEN MED FRITIDSBEBYGGELSE
D. DEN VITA STRANDEN
E. BÄCKARNA
• HAVET

Värdebedömning

MÅNGFORMIGHET: Området består av ett varierat landskap med många olika naturtyper och därmed stor biologisk mångfald. Det är på en mängd ställen rikt på historiska spår i form av exv. ålabodar, gamla gårdar och ängs- och betesmarker.

FUNKTION: Skogen är ett spår av människans försök att stävja naturkrafterna. Den ger skydd från den brokiga bebyggelsens inverkan på helhetsupplevelsen från utsidan av området, men utgör samtidigt ett hot mot sandmarkernas viktiga utbredning.

UNIKHET: Ja

KONTINUITET: Stor kontinuitet både för natur- och kulturmiljövården. Ålabodarna är viktiga att bevara, liksom naturmarken. Området visar tydligt att bruket av land och hav nära hängde samman i historisk tid.

KÄNSLIGHET: Ja

ORÖRDHET, URSPRUNGLIG, VÄLBEVARAD: Området kan inte anses vara orört som helhet, men i stora delar upplevs det som vildmark. Längs delar av Kustvägen har dock flera hus uppförts och beviljats lov som till form och placering upplevs som privatiserande och störande för helheten.

STORLEK: Ja

REPRESENTATIVT: Ja

ATTRAKTIONSVÄRDE: Mycket stort

FORSKNING OCH UNDERVISNING: Rika möjligheter

REKREATIONSMÖJLIGHETER: Mycket stora.

Riksintressen

- och tidigare ställningstaganden:

Ri friluftsliv (område), Ri Friluftsliv (kust MB 4 kap §2), Ri Naturvård, Kulturmiljöstråk, Ri för yrkesfisket, Ri kustzon, Ri skyddade områden, Ri skyddsvärde kustområde, Kulturskyddad bebyggelse (Lst.), Landskapsbildsskydd, Strandskydd, Naturvårdsverkets Naturskyddsområde (naturreservat), Simrishamns Kommuns Naturvårdsprogram. Fritidsbebyggelse öster om kustvägen är detaljplanelagd.

PAUS 1A
KYHL MÄLARHUSEN

BESKRIVNING

Ett flackt kustavsnitt med höga natur- och kulturmiljövärden. En hänförande långgrund vit strand som fortsätter in i horisonten och ett dynlandskap bevuxet med tallar. Området genomkorsas av tre bäckar. Den öppna marken består av gräs eller ljunghed. Kustremsan har varit utmarker till byarna inåt land. Sanddynsområdena har varit bundna av ekskog. Efter skogsskövlingen på 1700-talet uppstod en kraftig sandflykt. Den idag karaktäristiska skogen planterades under 1800-talet för att binda sanden. Området hyser flera sällsynta rödlistade arter och olika värdefulla naturtyper.

Här finns fina möjligheter att vandra längs Skåneleden, cykla och rida, längs väg och strand. Fågelskådning är också populärt. Badmöjligheterna är fantastiska. Allmänna kommunikationer finns i mindre omfattning. I området bedrivs jordbruk och fiske, B&B, och sommartid camping med närlivs och kioskförsäljning vid Borrby strand.

Området genomkorsas av ”Kustvägen”.

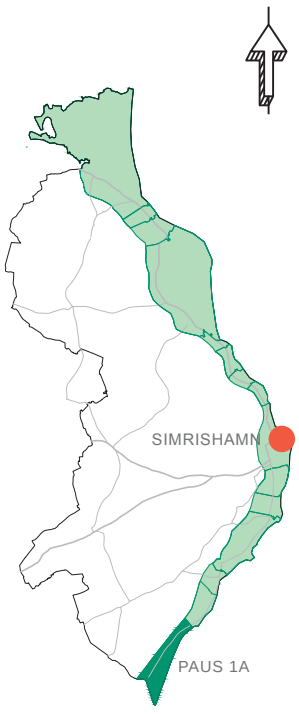
Väster om vägen utbreder sig det vida öppna åkerlandskapet med en karaktäristisk landvall. Några gamla gårdar ligger strukturerade längs vägen.

Vid avfarten mot Mälarhusens strandbad, har en diffust strukturerad klunga med hus vuxit fram de senaste 15 åren, med den numera nedlagda lanthandeln i ”centrum”. Annars förfaller vägen i stora stycken fri från privatiserande bebyggelse, ett orört landskap med inslag av ängsmark och hästar på bete. Gömda i den kilformade tallskogen öster om vägen ligger flera områden med sammanlagt ca 600 brokigt utformade småhus för fritidsboende. De är byggda främst mellan 1940-1980. Ca 90 av dem har förvandlats till permanentboende. Mängder av människor vistas här några korta månader om året. Övervägande del av marken är privatägd.

Ny bebyggelse i mindre luckor inne i skogspartierna hotar viktiga mellanrum för det rörliga friluftslivet/turismen och landskapsvärdena. Ny bebyggelse på nordvästra sidan av skogspartiet (ut mot Kustvägen) hotar helhetsupplevelsen av ett från moderna ingrepp orört natur- och kulturområde. Denna bebyggelse saknar förankring i landskap och övrig byggnadskultur.

I området finns två naturreservat samt den s.k. Hemvärnsgården (Borrby 62:1 m.fl.). Dessa utgör omistliga ”luckor” för rekreation och friluftsliv i det av fritidshus exploaterade sammanhanget. I söder ligger Mälarhusen badstrand. Norr om Borrby 62:1 m.fl. ligger Borrby camping, ett mycket populärt resmål under sommartid med viss service och ett utomhusbad. Norr om campingen ligger Kyhls strand och Spraggehusen. I denna del börjar den gröna kilen tunnas ut. Kustvägen närmar sig havet och kontakten med vattnet och horisonten blir tydligare.

Förfrågningarna i området har varit många de senaste tio åren. Flera s.k. ”frimärksplaner” har tillkommit, som kompletteringar till befintlig bebyggelse. Parkeringsplatser finns vid Borrby strand. Kommunalt vatten och avlopp finns.

Paus 1A Kyhl Mälarhusen
Ställningstaganden

1

I området finns stora allmänna intressen och värden att värna: jordbruksmark, friluftsliv, turism, fritidsanläggningar, cykelvägar, sandmarker, natur- och kulturmiljön i stort och stränder.

Ny bebyggelse anses kunna skada områdets speciella karaktär, också med hänvisning till riksintressenas värden.

Området bör inte fragmenteras ytterligare med ny bebyggelse.

Till synes små ingrepp riskerar sudda ut de viktiga kontrasterna mellan det öppna åkerlandskapet och den täta skogen med ängsmark, och därmed privatisera de allmänna upplevelsevärdena.

Området utgör en viktig kontrast till Örnahusen/Norrekås något tätare bebyggelsestruktur. Då ny bebyggelse anses få betydande påverkan på omgivningen bör det finnas särskilda skäl vid prövning av plan- och bygglovsärenden.

Luckor för värdefulla sandmarker bör återställas genom

statliga fondmedel.

Anläggningar för turism och rörligt friluftsliv, så som cykelvägar och p-platser/servicebyggnader bör prövas med känslighet för deras påverkan på helhetsupplevelsen.

PAUS 1B

NORREKÅS ÖRNAHUSEN

BESKRIVNING

Ett kustavsnitt med subtila nivåskillnader. Siktlinjer mellan klungor av hus. En ålderdomlig ägostruktur med långsmala tegar riktade mot havet.

Örnahusen är både tätt och glest, i ett märkligt luftigt samspel. Att beskriva vad områdets säregna lantliga karaktär består av är inte lätt. Inte heller hur de olika elementen, strukturerna och spåren samspelar. Endast ett fåtal platser i Skåne har liknande struktur.

Området har två karakteristiska element från Kustvägen sett. Den ena är en tallskog i söder som plötsligt öppnar sig i ett stort gatt mot havet. Den andra är en tät tallskog i norr som utgör en tydliggörande paus mellan Skillinge och Norrekås/Örnahusen, och är mycket populär för rekreation.

I södra delen av området tar den milsvida vita badstranden slut i en liten klippudde som heter Risteören. Här börjar kusten resa sig och bli stenig, med mera tång. Örnahusens samhälle växte ursprungligen fram tack vare de goda fiskemöjligheterna. Bebyggelsen i fiskeläget är ålderdomlig och utgörs av mindre längor oregelbundet placerade i rader utmed stranden. Fiskeläget har ingen hamn. En slingrande grusväg förbinder husen med varandra. Karaktäristiskt för området är också de öppna platserna med höga stolpar för torkning av fiskegarn. Strandängarna har en rik flora och de grunda sandbottnarna är viktiga födosöksområden för både fågel och fisk.

Området genomkorsas av tre parallella vägar. Jordbruk, fiske, vinodling, B&B, sjalbutik, snickerier och veterinär är några av de verksamheter som finns i området. Här finns fina möjligheter att vandra längs Skåneleden och att cykla eller rida längs väg och strand. Hävdavägen används också som cykelväg in till Skillinge. Området är populärt för fågelskådning och sportfiske.

I Örnahusens vägkors fanns tidigare en skola och ett Folkets Hus. Dessa är sedan länge privatiserade. Mer än hälften av husen står tomma under vintertid. Man kan vandra längs med små vägar och stigar och följa den slingrande grusvägen längs havet. Allmänna kommunikationer finns i mindre omfattning. Närmaste servicepunkt är Skillinge eller Borrby. På somrarna finns rika möjligheter till bad längre söderut vid sandstranden. Året runt är området också mycket värdefullt för rekreation. Övervägande del av marken är privatägd. Det finns 43 kulturskyddade byggnader i området (Länsstyrelsen).

Exploateringstrycket och bebyggelseutvecklingen i området har varit mycket stort de sista tio åren. Drygt 30 nya byggnader/förhandsbesked har beviljats. Idag rymmer området ca 145 bostadshus. På drygt 60 av dessa fastigheter är ägaren folkbokförd, resten av husen används som fritidshus. Länsstyrelsen har uttalat att ny spridd bebyggelse är ett stort hot mot landskapets värden. Att till synes små ingrepp riskerar att förstöra hela områdets karaktär. Att tillkommande bebyggelse riskerar att: ***Täppa till siktluckor från stranden och inåt land och från vägarna mot havet. Dölja den ålderdomliga fastighetsindelningen bakom privata tomter. Ändra bebyggelsestrukturen från små bebyggelsegrupper i öppet landskap, till radby. Medföra restriktioner för de småskaliga verksamheterna som bidrar till områdets attraktivitet. Komma i konflikt med djurhållning och det öppna landskapet. Öka kraven på vägstandard. Påskynda privatisering av stigar och öppen mark som stängs in mellan och bakom hus.***

I dagsläget bedöms i princip inga förtätningsområden finnas i området. Hävdavägen är en vägsamfällighet. Parkeringsplats med wc finns i norr, strax innan Skillinge. Kommunalt vatten och avlopp finns.

Paus 1B Norrekås Örnahusen
Ställningstaganden

2

Målet är att bevara områdets speciella karaktär och att utveckla den småskaliga turismen med lokal anknytning.

I området finns stora allmänna intressen och värden att värna: jordbruksmark, friluftsliv, cykelvägar, sandmarker, natur- och kulturmiljön i stort.

Området bör inte fragmenteras ytterligare med ny bebyggelse. Området anses i princip som fullbyggt i dagsläget.

Ny bebyggelse anses kunna skada områdets speciella karaktär, också med hänvisning till riksintressenas värden. Till synes små ingrepp riskerar bl.a. att skymma de fria siktlinjerna och även kontakten mellan jordbrukslandskap och hav. De viktiga kontrasterna mellan öppenhet och de täta bebyggelsemönstret riskerar att suddas ut, vilket skulle förstöra områdets unika och luftiga karaktär.

Området utgör en viktig kontrast till Skillinges tätare bebyggelsestruktur.

Då ny bebyggelse anses få betydande påverkan på omgivningen bör det finnas *särskilda skäl* vid prövning av plan- och bygglovsärenden.

Luckor för värdefulla sandmarker bör återställas genom statliga fondmedel.

Anläggningar för turism och rörligt friluftsliv, så som cykelvägar och p-platser/servicebyggnader bör prövas med känslighet för deras påverkan på helhetsupplevelsen.

KARAKTÄRSSKAPANDE ELEMENT

A. KONTAKTEN MELLAN HAV OCH JORDBRUKSLANDSKAP

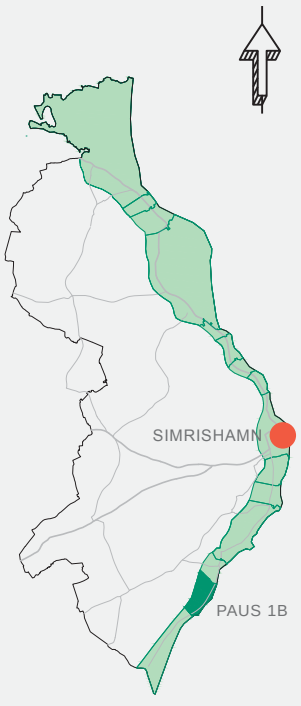
B. DEN VITA STRANDEN

C. TÅNGSTRANDEN OCH GRUSVÄGEN

D. SKOGSPARTIERNA

• HAVET OCH STRÄNDERNA

Värdebedömning

MÅNGFORMIGHET: Ett mångformigt och mycket nyansrikt landskap rikt på historiska spår. Området består av flera olika naturtyper

FUNKTION: Ägostrukturen beskriver en svunnen tid och utgör ett värdefullt spår. Skogen bör bevaras som ett spår av människans försöka att stävja naturkrafterna, den är som rekreationsmiljö värdefull i sig och den utgör också en tydlig identitetsskapande och värdefull gräns mot Skillinge samhälle i norr.

UNIKHET: Ja

KONTINUITET: Området visar tydligt att bruket av land och hav nära hängde samman i historisk tid. Fornminnena, den gamla bebyggelsen och bebyggelsestrukturen, ägostrukturen, områdets finmaskighet, berättar om en kontinuitet, ett sammanhang över lång tid.

KÄNSLIGHET: Ja

ORÖRDHET, URSPRUNGLIG, VÄLBEVARAD: Området som helhet kan fortfarande anses vara orört, ursprungligt och välbevarat. Längs delar av Hävdavägen har dock flera hus uppförts och beviljats lov som till form och placering upplevs som störande för helheten.

STORLEK: Området kan anses vara stort och sammanhängande.

REPRESENTATIVT: Ja.

ATTRAKTIONSVÄRDE: Mycket stort.

FORSKNING OCH UNDERVISNING: Rika möjligheter.

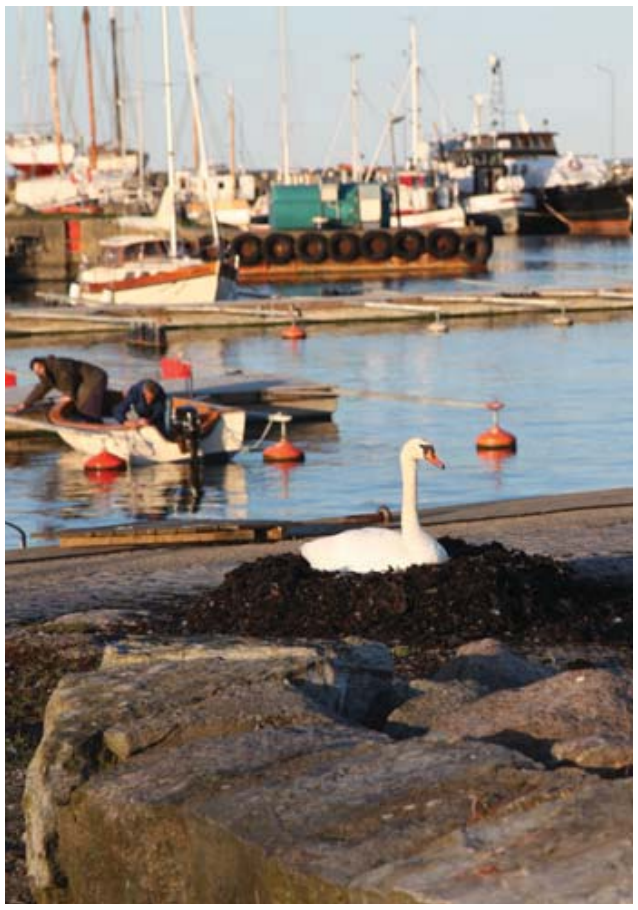
REKREATIONSMÖJLIGHETER: Mycket stora.

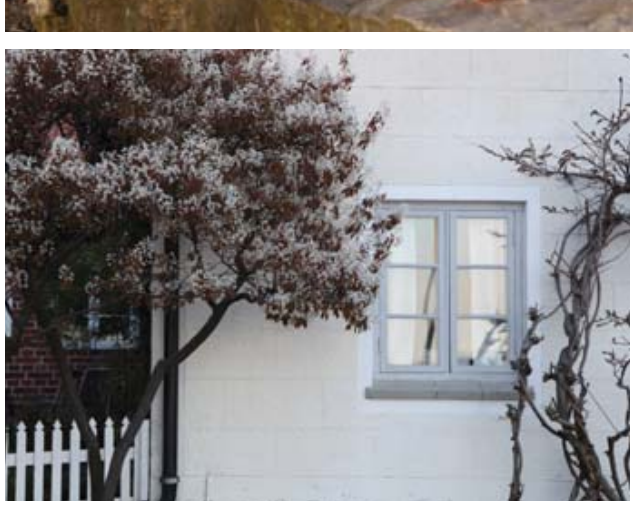
Riksintressen

- och tidigare ställningstaganden:

Allmänna intressen: Ri Friluftsliv (kust 4 kap §2), Ri Naturvård, Kulturmiljöstråk, Särskilt värdefulla kulturmiljöer (hela området), Ri för yrkesfisket, Ri kustzon, Skyddsvärde kustområde, Kulturskyddad bebyggelse (Lst.), Landskapsbildsskydd , Strandskydd, Simrishamns Kommuns Naturvårdsprogram. Fornminnen. Flera detaljplaner.

Kustorten SKILLINGE

Skillinge är en mycket gammal och vacker by med hav och hamn i centrum. Ortens historia är präglad av sjöfart och fiske, som mest hade över 300 skepp sin hemort här.

Befolkningen och livet i byn

I Skillinge finns bland annat bageri, matvarubutik och flera småbutiker. Det finns en restaurang och sommartid en fiskbutik med uteservering. Förenings- och näringslivet är mycket aktivt, på orten finns ett engagerat byalag. Skillinge har ca 860 invånare (2013). Fisket är fortfarande en stark identitetsbärare för orten. Idag är cirka 10 fiskare verksamma i hamnen som är av riksintresse för yrkesfiskets landning. Verksamheterna i hamnen är mycket aktiva, med brokiga men ändamålsenliga hus och lagerbyggnader.

Trafik och pendling

Linje 577 trafikerar sträckan Borrby-Skillinge-Brantevik-Simrishamn med 7 turer/dag, sommartid går linje 322 mellan Skillinge-Mälarhusen-Ystad (2014 års tidtabell).

Landskapet och naturen

Skillinge omges av ett storskaligt, öppet jordbrukslandskap i norr och väster och i öster möter samhället havet. I söder delas samhället av Kvarnbybäcken. Landskapet i söder utgörs av ett småskaligt jordbrukslandskap och sandskog där bebyggelsen ligger insprängd. I sydost finns ett område med höga naturvärden. Kombinationen mellan en levande ort med hamn, naturområden och underbara badmöjligheter är säregen och unik. Man känner sig skyddad inne i samhället, samtidigt som kontakten med de stora naturelementen är påtaglig.

Bebyggelsestrukturen

Kulturmiljöer

Skillinges kulturmiljö är ett riksintresse. Orten har ett välbevarat gatunät och byggnadsbestånd från 1800-talet med bl.a. kaptensgårdar, men även hamnanläggningar och betade strandängar.

Riksintresset för kulturmiljö; *Skillinge-Brantevik (L1)* utgörs av kustmiljö med fiskelägena Skillinge och Brantevik som båda berättar om 1800-talets uppsving för skutfarten. Båda fiskelägena tillhörde landets mest betydande sjöfartssamhällen i fråga om segelfartyg.

Plansituation och tidigare bebyggelseutveckling

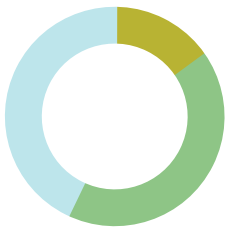
Utmärkande årsringar i bostadsbebyggelsen utgörs av fiskeläget med 1800-talsbebyggelse, egnahemsbebyggelse från 1930-40-talet, samt villabebyggelse från 1960-1970-talet (som tillkommit främst i den sydvästra delen av orten).

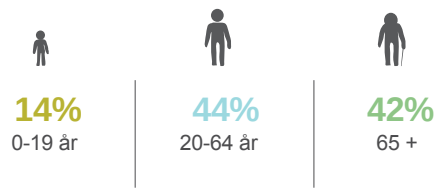
I en detaljplan från 2012 möjliggörs en ny tillfart till hamnen och en välkomnande framsida mot havet med en serie offentliga rum. Här är småskalig näringsverksamhet tänkt att integreras med turism och bostäder.

Miljö och riskfaktorer

Hamnområdet är ett verksamhetsområde vilket kan innebära störningar med ex. buller, transporter och kemikalieinnehav.

Båtnadsområdet i norr innebär översvämningsrisk för den norra delen av orten. I söder ligger beräknad kustlinje år 2100 innanför befintlig bebyggelsegräns (*se Konsekvenskarta 3 - Risker och konflikter*).

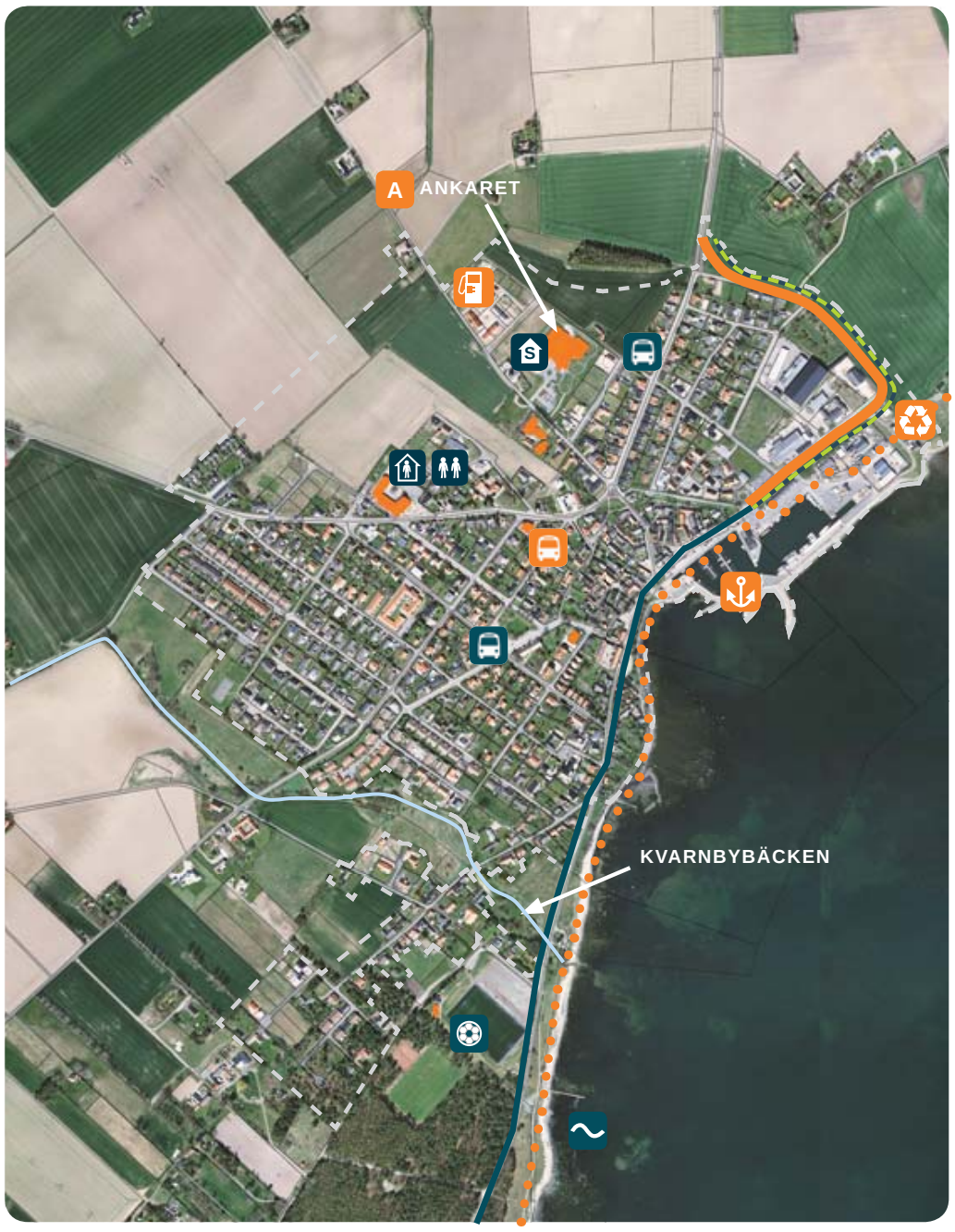

SKILLINGE *demografi:*

Antal folkbokförda 2013: **858 personer**
Bostadshus med folkbokförda i: **57 %**
Förändrat antal sedan 2005: **+ 17**

Skola och omsorg (2014)*:*

Barn på förskolan: **27**
Boende på äldreboendet Ankaret: **32** personer
Personer med hemtjänst: **58**

SERVICE & FUNKTIONER

FÖRSLAG

Föreslagen genomfartsväg

Föreslagen cykelväg

Föreslagen busshållplats

Hamn:
Den aktivt marina miljön ökar folklivet och berikar livs kvaliteten både till havs och längs kusten. Förutsättningar för försäljning av närproducerat finns.

Laddningsstation för elfordon

Återvinningsstation

Det kommunala äldreboendet Ankaret utvecklas

BEFINTLIGT

Befintlig busshållplats

Badplats

Idrottsanläggning

Förskola

Skola

Särskilt boende

Vattendrag

Befintlig cykelväg

Skåneleden

Samhällsfunktion

GRÖNSTRUKTURER, STRÅK & MÖTESPLATSER

FÖRSLAG

Återställande av våtmarker uppströms för att minska risken för översvämningar

Prioriterade områden Bymiljö
Högprioriterade stråk som föreslås förtätas med blandad bebyggelse, bostäder och verksamheter. Förädlade gaturum.

Prioriterade områden Grönstråk
Stråket vid Kvarnbybäcken utvecklas (ev Hälsans stig).

Befintligt grönområde

Skåneleden

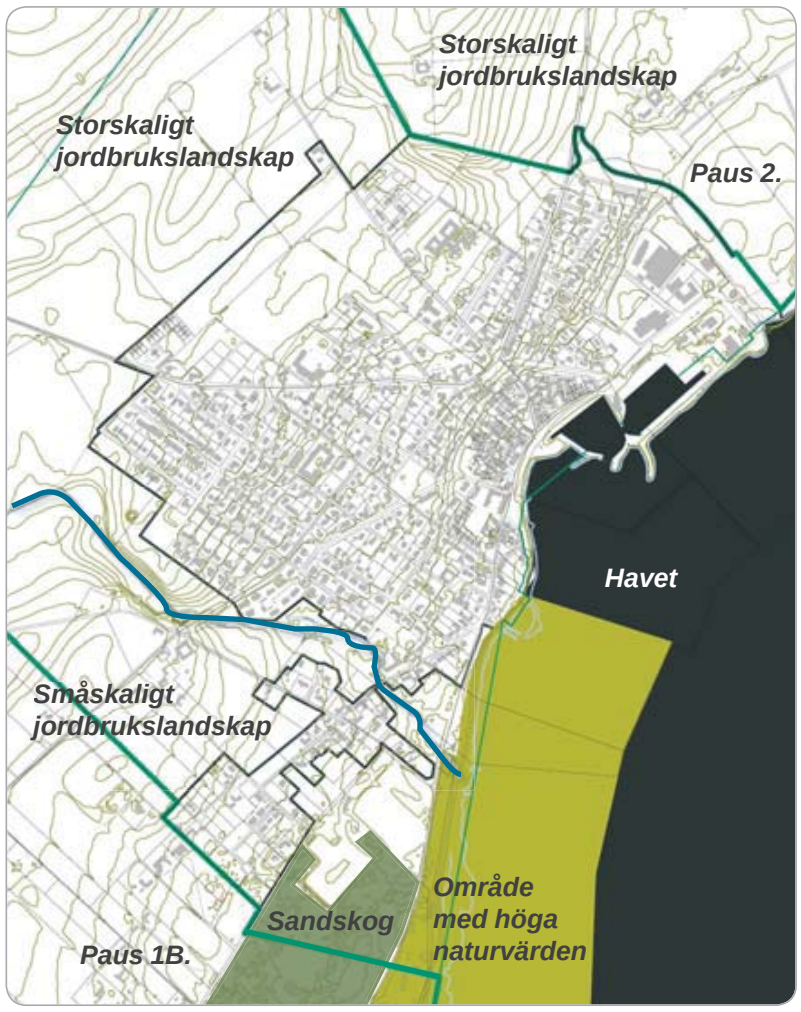
Befintlig mötesplats

Befintlig mötesplats som föreslås förädlas med hjälp av grönstruktur

GENERELLT

Fler bänkar och bord utefter hav och stråk
Läplatser

ANALYSKARTA 1. *Bebyggelseutveckling*

Landskap, natur & bebyggelsestruktur

Skillinge omges av ett storskaligt, öppet jordbrukslandskap i norr och väster och i öster möter samhället havet. I söder delas samhället av Kvarnbybäcken. Landskapet i söder utgörs av ett småskaligt jordbrukslandskap och sandskog där bebyggelsen ligger insprängd. I sydost finns ett område med höga naturvärden.

ANALYSKARTA 2. *Bebyggelseutveckling*

FÖRKLARINGAR

- **Ortsavgränsning**
- **Barriär**
- **Gräns för pausområde**
- **Bebyggelseutveckling** förkastat alternativ
- **Bebyggelseutveckling** förslag

Alternativ och begränsningar

Möjligheterna till förtätning inom befintlig ortsavgränsning är goda då det finns en relativt stor planreserv för både verksamheter och bostadsändamål.

Då samhället avgränsas av pausområden i norr och söder föreslås bebyggelseutveckling utanför ortsavgränsning ske åt sydväst alternativt västerut.

FÖRSLAG

Byggelseutveckling

Den fastställda planreserven består av ca 120 enbostadshus och 1 ha mark för näringsverksamhet. Utöver det föreslås utbyggnadsområden med blandad bebyggelse för sammanlagt ca 50 enbostadshus.

Tre utbyggnadsområden söderut utmed den gamla landsvägen föreslås. Utbyggnadsområdena ska präglas av blandad bostadsbebyggelse för ca 50 enbostadshus. Detaljplan för delområde A föreslås revideras för att öka planområdets attraktivitet och tillmötesgå marknadens behov av enkla, för omgivningen tilltalande mindre hyresrätter, bostadsrätter eller bostadshus.

I första hand ska kvalitativ förtätning ske av befintlig bebyggelse på orten. Vid förtätning ska stor varsamhet beaktas till omgivande landskapsbild och bebyggelsemönster.

Skillinge är en av bebyggelsestrategins B basorter där service och samhällsfunktioner ska bibehållas. En utbyggnad av orten är förenlig med bebyggelsestrategin och ses som nödvändig för att få igång flyttkedjan, vilket innebär att äldre kan flytta till ett mer ändamålsenligt boende, och lämna plats för barnfamiljers boendebehov, men också att yngre människor kan hitta ett prisvärt boende på orten.

Utformningskrav och strukturanpassning

Ny bebyggelse ska anpassas efter ortens bebyggelsestruktur, täthet, befintliga gränser och rumsligheter både i landskapet och i den byggda miljön. Den nya bebyggelsen ska förhålla sig till ortens särart och befintliga skala så att risk för storskalighet och likformighet undviks, och så att riksintresset för kulturmiljö beaktas. Stor varsamhet gäller även vid tillbyggnad och vid yttre förändringar så att både enskilda byggnaders- och ortens befintliga karaktärsdrag bevaras.

Tillgänglighetskrav

Vid exploatering av nya områden ska allmän platsmark anvisas för att åstadkomma en allmänt tillgänglig struktur med passager, till kusten och det omgivande landskapet. Detta förbättrar rörligheten i området i enlighet med riksintressena för friluftsliv och kustzon, i jämförelse med den typ av jordbruksmark som inte är allmänt tillgänglig.

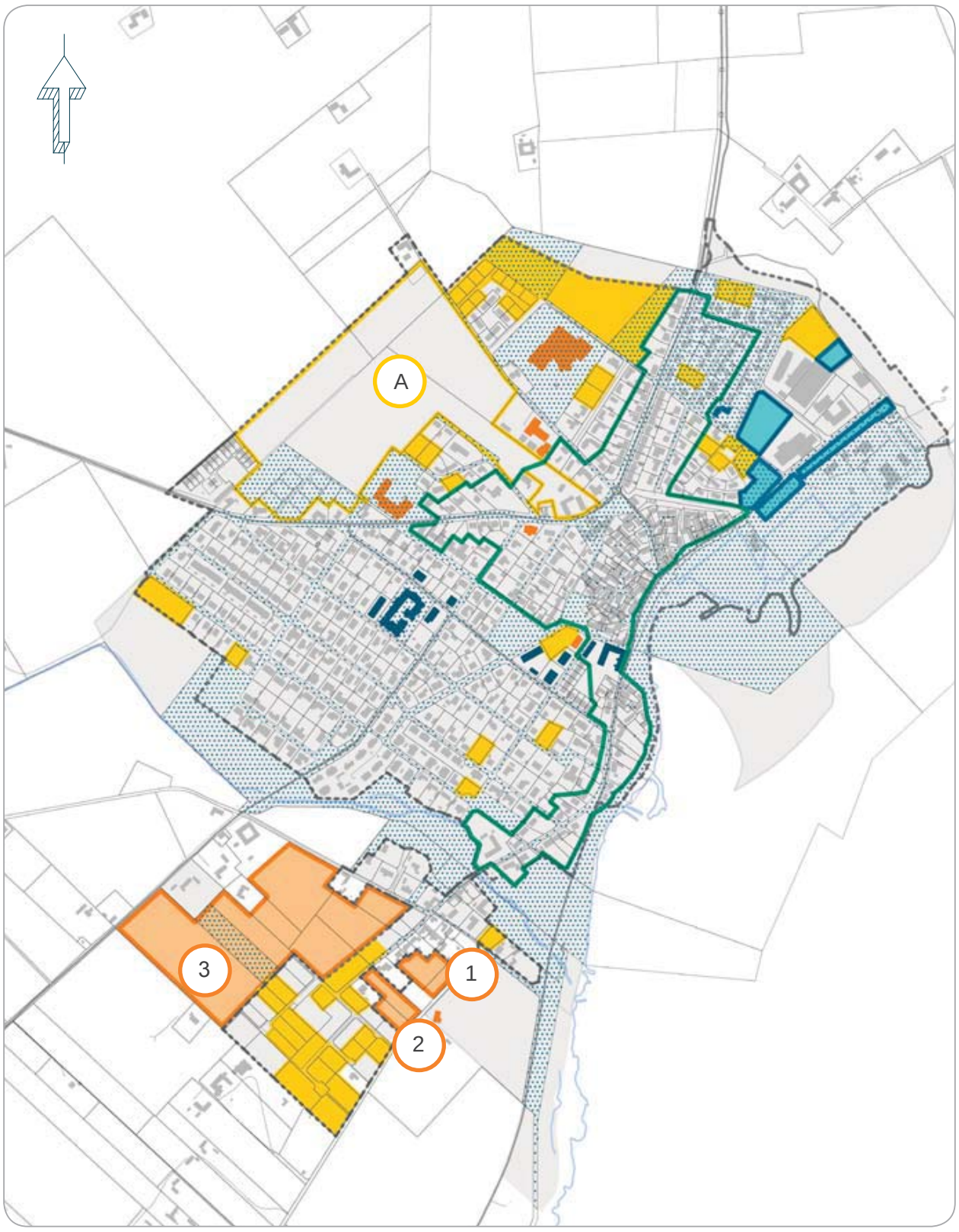
Sammanfattning av utbyggnadsförslagen

I Skillinge föreslås utbyggnadsområde för bostäder i den södra delen av orten, genom att befintlig bebyggelse utvecklas åt sydväst alternativt västerut. Utbyggnadsförslagen utgör tätortsutveckling som syftar till att stärka kustorten och öka underlaget för service och kollektivtrafik. Utbyggnadsområdena avgränsas söderut i nivå med angränsande bebyggelse och gräns för pausområde. Sammanfattning bakom gjorda val grundas på att Skillinge inte bör breda ut sig i nordlig eller sydlig riktning utan framtida bebyggelseutveckling hänvisas som komplettering till befintlig bebyggelse inåt land i söder i höjd med anslutande bebyggelse, samt som förtätning i befintliga luckor bland bebyggelsen (se analyskarta 1 och 2).

Miljöförhållandena i området

Område 1 utgörs av ängsmark
Område 2 utgörs av skogsområde på sandmark
Område 3 utgörs av jordbruksmark

FÖRSLAGSKARTA 3. BEBYGGELSEUTVECKLING

SKILLINGE Planreserv

120 enbostadshus (friliggande)
alternativt mindre lägenheter
+ 1,4 ha för näringsverksamheter

Utbyggnadsområde

50 enbostadshus (friliggande)
alternativt mindre lägenheter

FÖRKLARINGAR

Ortsavgränsning Utbyggnad ska företrädesvis ske som kvalitativ förtätning inom befintlig bebyggelse/ortsavgränsning.

Hyresfastighet

Kommunägd mark

Detaljplanelagt område

Planreserv:
Fastställd detaljplan för bostadsändamål/ blandad bebyggelse

A — Fastställd detaljplan för delområde A föreslås revideras. Ny detaljplan föreslås möjliggöra enkla, för omgivningen tilltalande mindre hyresrätter, bostadsrätter eller bostadshus.

Fastställd detaljplan för verksamhetsändamål

Utbyggnadsområden:
Utbyggnadsområde bostadsändamål

Värdefull bebyggelsemiljö
Stor varsamhet ska beaktas vid förtätning, tillbyggnad och vid yttre förändringar så att befintliga karaktärsdrag bibehålls och skyddas.
Ny bebyggelse anpassas efter ortens bebyggelsestruktur och täthet.

HÄNSYNSREGLER

Hänsynsregler - vatten: (Se rubrik förebyggande åtgärder)

Vattenvårdsåtgärd: Markavsättning för utbyggnad av områden för flödesutjämnande, naturaliserande eller återskapande åtgärder i vattendragens och dikningsföretagens avrinningsområden förespråkas. Detta för att minska näringsläckage från jordbruksmark till havet och samtidigt minska översvämningsrisken från ökade regn och snösmältning.

Uppvärmning: Hänsyn ska tas till områdets förutsättningar för lämplig uppvärmningsform. Förutsättningar kan vara t.ex. att ta till vara spillvärme från närbelägna fastigheter, god solinstrålning, utnyttjande av viss markbeskaffenhet (PBL 2 kap. 3 §). Solcellsanläggningar ska förespråkas.

Bygglovsplikt: Inom område markerat som värdefull bebyggelsemiljö råder lovplikt för de åtgärder som annars är bygglovsbefriade enligt det lagförslag som fastställdes 2 juli 2014 som berör bl.a. Attefallshus.

RIKSINTRESSEN

- och tidigare ställningstaganden, hela eller delar av området:

Hela den historiska byn är en bytomt, ett fornminne,

Ri Friluftsliv (linje), Ri Friluftsliv (område), Ri Friluftsliv (kust 4kap§2), Ri Naturvård, Ri kulturmiljö, Kulturmiljöstråk, Särskilt värdefulla kulturmiljöer, Ri för yrkesfiske, Skyddsvärde kustområde, Ri Yrkesfiskets landningshamnar, Ri kustzon, Kulturskyddad bebyggelse (Lst.).

KONSEKVENSKARTA 1.

FORNLÄMNINGAR OCH KULTURMILJÖ

FÖRKLARINGAR

Utbyggnadsområde

Riksintresse för kulturmiljö: Skillinge-Brantevik (L 1)
Motivering: Kustmiljö med fiskelägena Skillinge och Brantevik som berättar om 1800-talets uppsving för skutfarten och som utgjorde två av landets mest betydande sjöfartssamhällen i fråga om segelfartyg.
Uttryck för riksintresset: Välbevarat gatunät, byggnadsbestånd från 1800-talet, bl.a. kaptensgårdar samt hamnanläggningar och betade strandängar.

Kulturmiljöstråk: Skånelinjen som byggdes år 1939 och utgjorde en befästningslinje längs den södra kusten. Försvarslinjen är en unik företeelse som tydligt visar Skåne som gränsprovins. Samtliga värn ligger med 300 m mellanrum och är viktiga delar i den helhet som Skånelinjen utgör. Värnen bör bevaras.

Registrerat fornlämningsområde
Skyddsavstånd till fornlämningmiljöer ska tas i den vidare planläggningen.

Värdefull bebyggelsemiljö: Stor varsamhet ska beaktas vid förtätning, tillbyggnad och exteriör förändring, så att befintliga karaktärsdrag bibehålls och skyddas.

Särskilt Värdefull kulturmiljö: Hela orten är utpekad som särskilt värdefull kulturmiljö enligt regionala kulturmiljöprogrammet.

Konflikt bebyggelsestruktur: inåtvänd/likformig kvartersstruktur där koppling till omgivning behöver utvecklas

Underlagsmaterial:
Bebyggelseinventering för Skillinge, 1981
Riktlinjer för uppförande av takkupor och takfönster, 1985
Skillinge fiskeläge, råd och riktlinjer för inhägnader och staket, 2004.
Kulturmiljöprogram i Skåne, 2006

KONSEKVENSKARTA 2.

FÖR OMGIVNINGAR, SKYDD OCH NATURMILJÖ

FÖRKLARINGAR

Utbyggnadsområde

Naturmark skog på sandmark

Område med höga naturvärden

RI Friluftsliv (kustlinjen)

RI Turism och rörligt friluftsliv

RI Naturvård

RI Kustzon

Strandskydd

Landskapsbildsskydd

KONSEKVENSKARTA 3.

RISKER & KONFLIKTER

FÖRKLARINGAR

Utbyggnadsområde

Utdikad mark (båtnadsområde).

Båtnadsområdet i norr innebär översvämningsrisk för den norra delen av orten. Ett genomförandet av detaljplanen för hamnområdet bidrar till att översvämningsriskerna i norr minskar

Delvis kulverterat vattendrag (dikningsföretag)

Risk för översvämning spill-, dagvattenledning, dikningsföretag inom kommunens verksamhetsområde

VA-infrastruktur inom riskområde för översvämning

Verksamhetsområde. Hamnområdet utgör u-område (se riskkapitlet) vilket kan innebära störningar med ex. buller och transporter och kemikalieinnehav. Hänsyn till eventuellt skydddsavstånd krävs vid nybyggnation

Konflikt djurhållning

Pågående erosion

Beräknad kustlinje år 2100
I söder ligger beräknad kustlinje år 2100 innanför befintlig bebyggelse.

Byggnad utsatt för erosionsrisk

Farligt godstrafik: Orten berörs inte av transportled för farligt godstrafik.

SAMMANFATTNING AV KONSEKVENSKARTA 1,2 & 3

Område för område:

1

UTBYGGNADSOMR.

BOSTÄDER

Ri kustzon
Ri turism och rörligt friluftsliv
Ängsmark
Kulturmiljöstråk (Skånelinjen)
Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet
Särskilt värdefull miljö (regionala kulturmiljöprogrammet)
Risk för översvämning inom kommunens verksamhetsområde

2

UTBYGGNADSOMR.

BOSTÄDER

Ri kustzon
Ri turism och rörligt friluftsliv
Skogsvegetation på sandmark
Kulturmiljöstråk (Skånelinjen)
Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet
Särskilt värdefull miljö (regionala kulturmiljöprogrammet)

3

UTBYGGNADSOMR.

BOSTÄDER

Ri kustzon
Ri turism och rörligt friluftsliv
Kulturmiljöstråk (Skånelinjen)
Jordbruksmark
Fornlämning
Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet
Särskilt värdefull miljö (regionala kulturmiljöprogrammet)

A

ÄNDRING AV DETALJPLAN FÖR

BOSTÄDER

Riksintresse kustzon
Riksintresse turism och rörligt friluftsliv
Riksintresse kulturmiljö
Kulturmiljöstråk (Skånelinjen)
Särskilt värdefull miljö (regionala kulturmiljöprogrammet)
Jordbruksmark

KONSEKVENS-BESKRIVNING *av planförslaget i Skillinge:*

Nollalternativet

Nollalternativet innebär att inga nya bostads- eller verksamhetsområden föreslås. Ortens utveckling begränsas till fastställd planreserv, som möjliggör för 120 nya enbostadshus.

Utbyggnadsförslaget

- en beskrivning av den påverkan som kan antas uppkomma avseende:

Ri kustzon och ri turism och rörligt friluftsliv

Föreslagna utbyggnadsområden ligger inom område som omfattas av riksintresseområde för kustzon, samt turism och rörligt friluftsliv. Riksintresset sträcker sig från Örnahusen till Åhus, turismen och friluftslivet, (främst det rörliga friluftslivet) ska särskilt beaktas. Riksintresset består bland annat av närheten till både hav och kulturhistorisk bebyggelsemiljö såväl som bad, fiske och möjligheten att röra sig längs havet i långa obrutna sträckor.

Föreslagna utbyggnadsområden kan påverka riksintresseområdena negativt genom att landskapsbilden förändras och det kan uppstå nya bebyggelsemiljöer som inte passar in i miljön. Bebyggelseförslagen innebär tätortsutbyggnad och bedöms inte stå i konflikt med dessa riksintressen (4 kap MB).

Kulturmiljö, bebyggelse, kulturmiljö och fornlämningar

Utbyggnadsområdena ligger inom kulturmiljöstråk för Skånelinjen. Avseende kulturmiljöstråket bedöms de bevarandevärda värnen inte påverkas av utbyggnadsområdena.

Inom utredningsområde 3 finns registrerad fornlämningar. Ny bebyggelse kan inskränka negativt på fornlämningsområdet om inte tillräckligt respektavstånd ges.

För utbyggnadsområdet i Skillinges södra delar utgörs området av värdefulla kulturmiljöer, där kustlandet har en lång historik med talrika fornlämningar. Såväl de öppna odlings-/ betesmarkerna och kåsarna som torkplatser utgör viktiga element i landskapet.

Befolkning

Befolkningen i Skillinge kommer att öka, vilket gynnar underlaget för kollektivtrafik. Nybyggnation i orten kan möjliggöra att bostäder lämpade för äldre byggs vilket kan gynna flyttkedjan att äldre flyttar från sin villa till ett mer ändamålsenligt boende och ger barnfamiljer möjlighet att köpa en rymlig villa.

Biologisk mångfald, djurliv, växtliv

Den biologiska mångfalden kan minska om de vegetationsstråk emellan åkrarna, som utbyggnadsområdena omfattar, tas i anspråk.

Människors hälsa

Utbyggnadsområdena är inte utsatta för förutsättningar som bedöms påverka människors hälsa negativt.

Klimatfaktorer

Översvämning: Risk för översvämningar och havsnivåhöjning från havet bedöms inte finnas för utpekade utbyggnadsområden som ligger minst 6 m över havet. Däremot medför Kvarnbybäcken mynning en ökad risk för översvämning vid framtida höga nederbördsmängder och högre havsvattenstånd.

Det är av stor vikt att mark avsätts för återställande av öppna diken samt för flödesutjämnande eller återskapande åtgärder uppströms för att minska översvämningsrisken.

Vid riskbedömning för översvämning i ortens övriga delar konstateras att endast hamnområdet ligger så lågt att översvämningsrisk föreligger. Några av hamnens byggnader ligger på knappt 2 meter, det vill säga över men i närheten av den bedömda 100-årsnivån i dagens klimat. I hamnområdet och dess närhet finns flera brunnar i dagvattensystemet som är lågt belägna, varpå det föreligger risk för dämning av Skillinges dagvattensystem i dessa områden.

Våguppspolning: Vid riskbedömning av ortens övriga områden är risken för våguppspolning störst i södra Skillinge, där Strandgatan är närmst strandlinjen (i höjd med Seglaregatan). Våguppspolningen beräknas kunna nå cirka +3,5 m som högst och vägen ligger på +3,9 m, så det bedöms inte vara någon stor risk för våguppspolning till vägen i dagens klimat.

Risk för erosion bedöms inte finnas för utpekade utbyggnadsområden. Vid riskbedömning av orten i övrigt är kustlinjen längs större delen av tätorten hårdgjord och därmed skyddat mot erosion. I södra Skillinge hotas några byggnader, vägar (bland annat Strandgatan) och va-ledningar av erosion. Vid badplatsen söder om Skillinge syns tecken på erosion.

Mark, vatten, luft

Nuvarande status för yt- och grundvatten:
Delavrinningsområdet rinner från Simrishamn mot Sandhammaren och mynnar i havet. Ortens vattendrag har ännu inte miljöklassats av vattenmyndigheten. Grundvattenförekomst finns inte i ortens omedelbara närhet. Det finns inga avlopp i området som inte är godkända.

Nuvarande status för kustvatten är måttlig ekologisk status, kustvattnet uppnår ej god kemisk status.

Riskbedömning: Kustvattnet löper risk att inte uppnå god ekologisk och kemisk status till 2015 och 2021. Föreslagen bebyggelseutveckling bedöms inte påverka vattenkvaliteten för ytvattnet, grundvatten och kustvatten förutsatt att angivna hänsynsregler för va följs (se rubrik förebyggande åtgärder nedan).

Hushållning

Exploatering av utbyggnadsområdena kan komma att stå i konflikt med den skånska utmaningen ”Hushållning med Skånes mark- och vattenresurser” och ”Skydd av Skånes natur- och kulturvärden”, genom att natur- och jordbruksmark tas i anspråk. Ianspråkstagen mark berör till viss del jordbruksmark klass 4 av 10, samt sandmark. Vatten- och avloppsnätet är utbyggt fram till utbyggnadsområdena, vilket möjliggör en hållbar utveckling av orten. Den nya bebyggelsen bedöms inte förhindra möjligheterna till ett rationellt jordbruk.

Landskap

Förslagen kan stå i konflikt med landskapsbilden om inte hänsyn till mötet med jordbrukslandskapet tas. Utbyggnadsområdena omfattas av nationell bevarandeplan för odlingslandskapet.

Förhållandet mellan olika miljöaspekter

Vid avvägning mellan riksintresse för kustzon och jordbruksmark inom riksintresseområde för kustzonen samt riksintresseområde för turism och rörligt friluftsliv, så går riksintressena före. I enlighet med bestämmelserna i 4 kap Miljöbalken hindrar dock inte dessa riksintressena tätortsutbyggnad.

I en avvägning mellan fortsatt användning av brukningsbar jordbruksmark alternativt komplettering av bebyggelse, ska komplettering av bebyggelse prioriteras då Skillinge som en av tre B- basorter i kommunen bör säkerställa underlaget för ortens framtida service och samhällsfunktion. Den nya bebyggelsen bedöms inte förhindra möjligheterna till att bedriva ett rationellt jordbruk.

Vid avvägning mellan riksintresse för friluftsliv och turism gentemot jordbruksmark inom området, ska tillgänglighet till friluftslivet prioriteras. Jordbruksmarken är inte allmänt tillgänglig.

Förebyggande åtgärder

- för att förebygga, hindra eller motverka betydande negativ miljöpåverkan:

I föreslagna utbyggnadsområden bör partier med vegetation sparas för att möjliggöra gröna korridorer för djurlivet.

Avgränsning av värdefull bebyggelsemiljö har gjorts och ställningstagande om bygglovsplikt inom detta område har tagits, för att förhindra förvanskning av värdefull bebyggelsemiljö. Befintliga karaktärsdrag ska bibehålls och skyddas.

För all bebyggelse (nybyggnad, tillbyggnad, förtätning) ska varsamhetskravet i plan- och bygglagen uppfyllas, vilket innebär att bebyggelsens ”särart” och ”karaktärsdrag” ska tas tillvara vid ändring eller underhåll. Plan- och bygglagen gäller alltid, både exteriört och interiört, även om åtgärderna inte kräver bygglov. Fastighetsägaren eller byggherren är ansvarig för att lagen följs.

Med hänsyn till riksintressena för friluftsliv och kustzon, ska vid genomförande av föreslagna utbyggnadsområde tillgänglighetskravet uppfyllas.

Kopplingar och möjlighet för allmänheten att röra sig i nya områden ska finnas.

Inom orten finns flera registrerade fornlämningar och det finns möjlighet att fler kan påträffas. Vid ny exploatering inom utbyggnadsområdet behövs arkeologisk bedömning för att utreda markens lämplighet genom tidigt samråd med Länsstyrelsens kulturmiljöenhet.

Förslagen följer kommunens bebyggelsestrategi som syftar till att förtäta basorterna istället för att sprida bebyggelse på landsbygden, vilket bidrar till att värna kustzonen.

Inför planläggning ska följande hänsynsregler tas för att minska riskerna för negativ påverkan av vattenkvaliteten:

A. Bebyggelsestrategin följs. Utredningsområden byggs inte ut förrän kommunalt va är löst. Enskilda avlopp inom verksamhetsområden för va tillåts inte vid nybyggnation.

B. Vattenvårdsinsatser vidtas. Företräde ges för utbyggnad av områden för flödesutjämnande, naturaliserande eller återskapande åtgärder i vattendragens avrinningsområden.

C. Byggnation inom dikningsföretag undviks, tillhörande båtnadsområde och inom vattenskyddsområde tillåts inte utan att särskilda åtgärder vidtas.

D. Dagvattenpolicy följs, omhändertagande av dagvatten ska i första hand lösas på fastigheten och i andra hand kopplas på det kommunala va nätet. Ny dagvattenavledning ska inte belasta dikningsföretag eller vattendrag.

Uppföljning

Genomförandet av de förebyggande åtgärderna sker i kommande bygglovs- och planprocesser, samt genom naturvårdsinsatser. Hänsynsregler för vatten och avlopp ska följas (se förslagsavsnittet, samt ovan).

3

Skillinge Ställningstaganden

1. De angivna hänsynreglerna utformningskravet, strukturanpassningskravet samt tillgänglighetskravet ska följas för att säkerställa att inte någon påtaglig skada på riksintressena riskeras.

2. Inom värdefull bebyggelsemiljö ska stor varsamhet beaktas vid förtätning, tillbyggnad och vid yttre förändringar så att befintliga karaktärsdrag behålls och skyddas.

3. Ny bebyggelse ska inte påverka omgivande vattenflöden eller vattenkvaliteten negativt genom att hänsynskraven för utbyggnad följs.

4. Allmänna stråk och grönstruktur säkerställs i nya bebyggelseområden.

ÅTGÄRDSFÖRSLAG

5. För trafiksituationen föreslås att:

- Cykel och gångstråk säkerställs längs kusten.
- Tydligare skyltning för direkt genomfart söderut och längs kusten.
- Med genomförandet av detaljplanen för hamnen kommer ny tillfartsväg att tillskapas i norr vilket förmodas underlätta situationen på Kaptensgatan.

6. Vattenvårdsinsatser föreslås för att minska översvämningsrisk från dikningsföretaget som går in under nordöstra delen av Skillinge, liksom delar av Kvarnbybäcken.

PAUS 2 | Skillinge till Brantevik

KARAKTÄRSSKAPANDE ELEMENT

A. KONTAKTEN MELLAN JORDBRUKSLAND OCH HAV
B. DEN ÖVRE PLATÅN MED DE FÅ OCH STORA GÅRDARNA
C. DEN NEDRE PLATÅN MED DE FÅ OCH STORA GÅRDARNA
E. GISLÖVSHAMMARS TÄTA BEBYGGELSE
F. GRÖNET OCH HYLKAN
• STRAND OCH HAV

Värdebedömning

MÅNGFORMIGHET: Ett mångformigt och mycket nyansrikt landskap rikt på historiska spår. Området består av flera olika naturtyper.

FUNKTION: Betesmarkerna har mycket lång kontinuitet. Rikt fågelliv och rik flora.

UNIKHET: Ja

KONTINUITET: Området visar tydligt att bruket av land och hav nära hängde samman i historisk tid. Fornminnena, den gamla bebyggelsen, bebyggelsestrukturen och betesmarkerna talar om en kontinuitet och sammanhang över lång tid.

KÄNSLIGHET: Ja

ORÖRDHET, URSPRUNGLIG, VÄLBEVARAD: Området som helhet kan fortfarande anses vara orört, ursprungligt och välbevarat.

STORLEK: Stort och sammanhängande.

REPRESENTATIVT: Ja

ATTRAKTIONSVÄRDE: Mycket stort

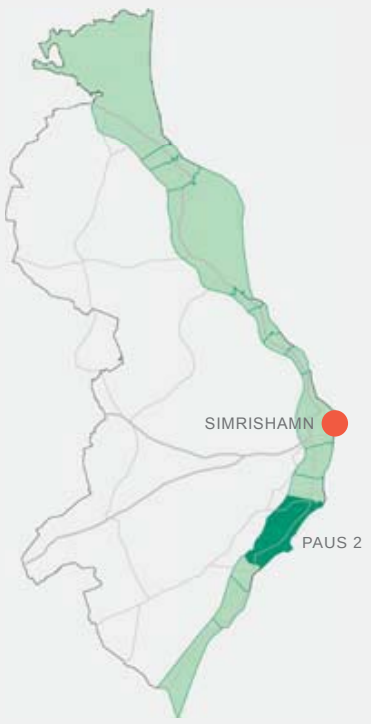
FORSKNING OCH UNDERVISNING: Rika möjligheter

REKREATIONSMÖJLIGHETER: Mycket stora.

Riksintressen

- och tidigare ställningstaganden:

Allmänna intressen: Ri Friluftsliv (kust MB 4 kap §2), Ri Naturvård, Ri Kulturmiljö, Kulturmiljöstråk, Ri Särskilt värdefulla kulturmiljöer, Ri för yrkesfisket, Ri kustzon, Ri skyddsvärde kustområde, Landskapsbildsskydd, Strandskydd, Simrishamns kommuns naturvårdsprogram, Gislövshammar omfattas av områdesbestämmelser. Fornminnen.

PAUS 2

SKILLINGE TILL BRANTEVIK

BESKRIVNING

Kuststräckan norr om Skillinge är enastående vacker och upplevs som orörd utan störande element. En mäktig mjuk odlingsvåg reser sig väster om Kustvägen. Den höjer sig upp mot en väl definierad platå med åkrar och betesmarker. Havet och himlen öppnar sig för betraktaren, blicken dras mot horisonten. På stort avstånd från varandra ligger några gårdsformationer öster om vägen, spridda över en flack vid slätt. Ny bebyggelse skulle utgöra ett stort hot mot landskapets värden och karaktärsskapande element. Till synes små ingrepp riskerar att förstöra områdets karaktär. I dagsläget bedöms i princip inga förtätningsområden finnas. Förfrågningarna i området har varit få.

Jordbruk, fiske, loppis, B&B, galleri, fruktodling m.m. är några av de verksamheter som finns i området.

Vid kusten går berggrunden i dagen på flera ställen och de geologiska värdena är stora. På flera håll är sandstenshällarna släta och badvänliga. Skåneleden löper nere vid stranden förbi Morfars hamn och in mot det gamla fiskeläget Gislövshammar, ett tätt gytter av 1800-talshus omgivet av betande kor. På hällarna norr om byn syns i vattenlinjen runda urholkningar efter brytning av kvarnstenar. Delar av kustavsnittet består av ett beteslandskap med många fornlämningar från yngre stenåldern, brons- och järnåldern. Längs kusten finns en trolig kontinuitet i markanvändning och bebyggelse från yngre stenålder och fram till historisk tid. Här finns boplatser, hällkistor, gravhögar, gravrösen, stensättningar och resta stenar. Man kan också se spåren efter tre små gruvor som troligtvis togs i drift i slutet av 1600-talet.

Skåneledenfortsätter genom Grönet och Hylkan, ett område mycket viktigt för det rörliga friluftslivet. Det utnyttjas flitigt av vandrare, motionärer, fågelskådare, sportfiskare och andra naturintresserade. Betesmarkerna här är överlag rika på buskage med blandad artsammansättning och med ett stort inslag av mycket gamla individer. Vid Hylkan är inslaget av äldre ädellövträd betydande. Fågellivet i området är rikt.

Cykelvägen används av många. Allmänna kommunikationer finns i mindre omfattning. Parkeringsplats med wc finns inte.

Övervägande del av marken är privatägd och djurhållning förekommer. Kommunalt vatten och avlopp finns delvis i området.

Paus 2 Skillinge till Brantevik
Ställningstaganden

4

I området finns stora allmänna intressen och värden att värna: jordbruksmark, friluftsliv, cykelvägar, sandmarker, friluftsliv, cykelvägar och för natur- och kulturmiljön i stort.

Ny bebyggelse anses kunna skada riksintressenas värden. Till synes små ingrepp riskerar förstöra områdets magnifika upplevelsevärde. De viktiga kontrasterna mellan havets öppenhet och de glest belägna och stora gårdarna i det storaskaliga och överordnade åkerhavet riskerar suddas ut, och därmed förstöra områdets helt unika karaktär.

Området utgör en viktig paus mellan Skillinges och Branteviks täta bebyggelsestrukturer.

Området bör inte fragmenteras ytterligare med ny bebyggelse.
Då ny bebyggelse anses få betydande påverkan på omgivningen bör det finnas *särskilda skäl* vid prövning av plan- och bygglovsärenden

Anläggningar för turism och rörligt friluftsliv, så som cykelvägar och p-platser/servicebyggnader kan prövas med känslighet för deras påverkan på helhetsupplevelsen.

Kustorten BRANTEVIK

Brantevik ligger på behagligt cykelavstånd från Simrishamn (ca 6 km söderut) och är det yngsta fiskeläget vid Simrishamnskusten. Orten omsluts på två sidor av vackra betesmarker. Här finns två hamnar, Norra hamnen, som är är privat och Södra hamnen som ägs av kommunen.

Befolkningen och livet i byn

Brantevik är en ort med en bofast befolkning på ca 400 personer. Här finns många aktiva föreningar och företag så som; ett kooperativt daghem, café, bykrog, tandläkare, åkerier, byggnadsfirmor, idrottsplats, vandrarhem och flera andra former av turistboenden. Under sommar och semestertid strömmar många besökare hit på grund av ortens unika läge och attraktivitet.

Trafik och pendling

Buss 573 trafikerar orten 12 ggr/dag (2013). Det finns bra förutsättningar för cykling, cykelvägar är utbyggda både norr- och söderut. Det tar ca 20 minuter att cykla mellan Brantevik och Simrishamn, och ca 30 minuter att cykla från Brantevik till Skillinge.

Landskapet och naturen

I Brantevik finns goda rekreationsmöjligheter. Både i söder och norr gränsar fiskeläget till betesmarker som utgörs av områden med höga naturvärden. Söder om Brantevik finns ett stort område med naturbetesmarker och strandängar som kallas för Grönet och Hylkan. I väster möter bebyggelsen jordbrukslandskapet, och i öster havet. Hela fiskeläget omfattas av riksintresse för turism och rörligt friluftsliv, riksintresse för kustzon och riksintresse för naturvård. Kustlinjen omfattas av riksintresse för friluftsliv och strandskydd. Områdena söder och norr om fiskeläget omfattas av landskapsbildsskydd, samt ett mindre område inne i den nordvästra delen av fiskeläget.

Bebyggelsestrukturen

Bebyggelsestrukturen påminner om de övriga kustorternas, med en väl sammanhållen tät historisk kärna, som kurar för vinden, med en ”brant” i ryggen. Det äldre byggnadsbeståndet är samlat nere vid hamnområdet och huvudgatan, som i en vid båge leder ned till hamnen. Från huvudgatan leder flera smala gränder eller strädden. Husen – små längor i tegel och ibland med putsade fasader – är till övervägande del placerade nära gatulinjen med trädgårdstäppor i skydd på baksidan. Delar av området vid södra hamnen har dock en mer oregelbunden bebyggelse. Merparten av husen tillhör 1800-talet. De mer påkostade byggnaderna med bland annat profilerade listverk samt verandor representerar skepparnas bostäder och det välstånd samhället upplevde under decennierna kring 1900. I samhällets västra del reser sig en holländarekvarn, byggd 1886.

Kulturmiljöer

Större delen av fiskeläget omfattas av riksintresse för kulturmiljö (Skillinge - Brantevik, L1, *Kustmiljö med fiskelägena Skillinge och Brantevik som berättar om 1800-talets uppsving för skutfarten och som utgjorde två av landets mest betydande sjöfartssamhällen i fråga om segelfartyg*), och hela fiskeläget och kuststräckan ingår i kulturmiljöstråket Skånelinjen. Skånelinjen är en försvarslinje som började byggas 1939 och som tydligt visar Skåne som gränsprovins. Samtliga värn är viktiga delar i den helhet som Skånelinjen utgör.

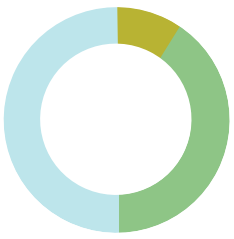
Det finns även ett rikt fornlämningsbestånd och stor möjlighet att fler fornlämningar (hällristningar) kan påträffas.

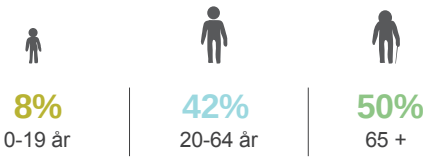
Plansituation och tidigare bebyggelseutveckling

Hela orten är detaljplanelagd. Bebyggelseutvecklingen har de senaste 30 åren varit stor.

Miljö och riskfaktorer:

Utdikad mark, sk. båtnadsområde, och vattendrag som delvis är kulverterade kan innebära en framtida översvämningsrisk. I orten finns ett vattenskyddsområde. Transportled farligt gods löper utanför orten. Kanonparken är idag utsatt för stranderosion.

BRANTEVIK *demografi:*

Antal folkbokförda 2013: **378 personer**
Bostadshus med folkbokförda i: **44,4 %**
Förändrat antal sedan 2005: **- 73**

Skola och omsorg (2014)*:*
Barn på förskola: **19**

FÖRSLAGSKARTA 1.

SERVICE & FUNKTIONER

FÖRSLAG

Hamn: Den aktivt marina miljön ökar folklivet och berikar livskvalitén både till havs och längs kusten. Förutsättningar för försäljning av närproducerat finns.

Laddningsstation för elfordon

BEFINTLIGT

Busshållplats

Idrottsanläggning

Skåneleden

Befintlig cykelväg

FÖRSLAGSKARTA 2.

GRÖNSTRUKTUR, STRÅK OCH MÖTESPLATSER

Återställande av våtmarker uppströms för att minska risken för översvämningar

Prioriterade områden Grönstråk
Kyrkstig till Nöbbelöv (ev Hälsans stig)

Befintligt grönområde

Jordbruks- och betesmark

Skåneleden

M Befintlig mötesplats

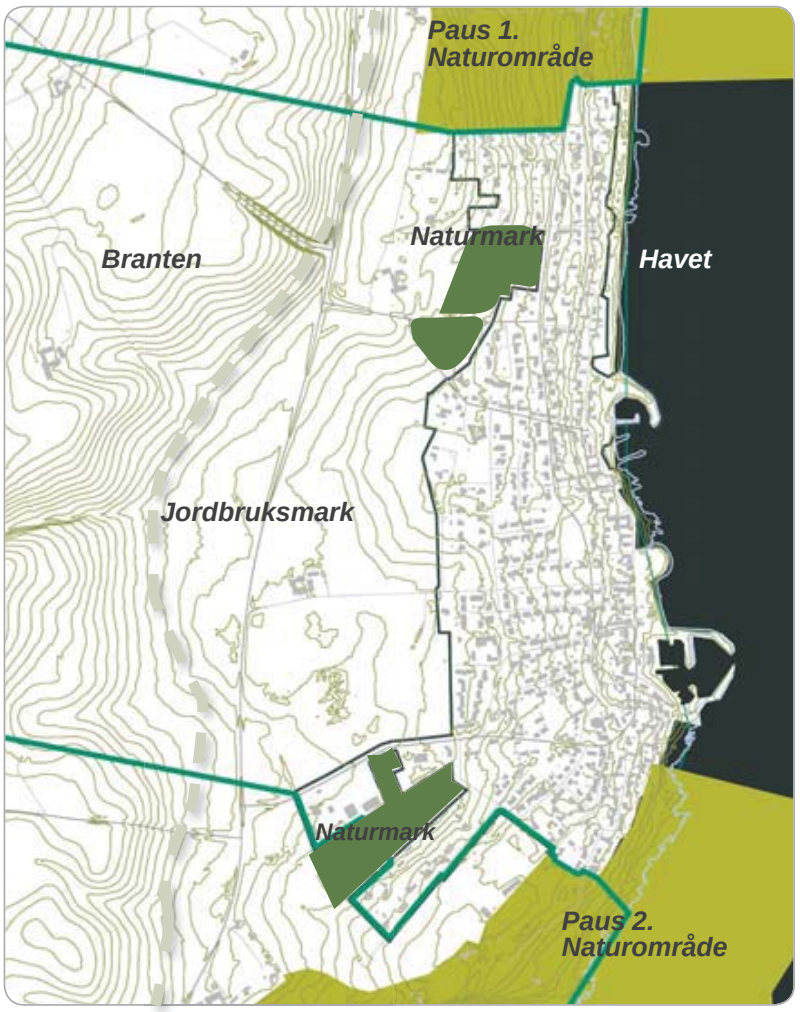
M Befintlig mötesplats som föreslås förädlas med hjälp av grönstruktur.

GENERELLA FÖRBÄTTRINGAR:

Fler bänkar och bord utefter hav och stråk

Skapa läplatser

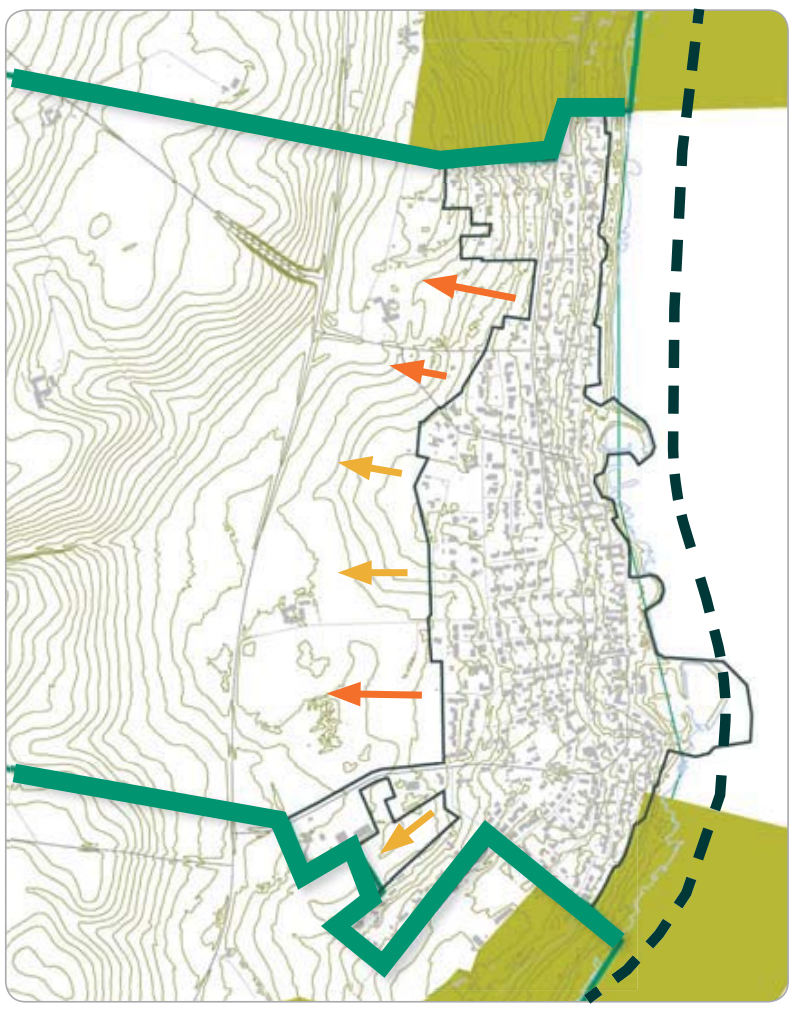
ANALYSKARTA 1. *Bebyggelseutveckling*

Landskap, natur & bebyggelsestruktur

Brantevik avgränsas av naturområden med höga naturvärden både i söder och norr. I öster utgör havet gränsen, och i väster möter bebyggelsen det omgivande jordbrukslandskapet med några naturmarksområden insprängda. Bebyggelsen är småskalig och tät.

ANALYSKARTA 2. *Bebyggelseutveckling*

FÖRKLARINGAR

- **Ortsavgränsning**
- **Barriär**
- **Gräns för pausområde**
- **Bebyggelseutveckling** förkastat alternativ
- **Bebyggelseutveckling** förslag

Alternativ och begränsningar

Möjligheterna till förtätning inom befintlig bebyggelse är relativt små då samhället redan är tättbebyggt.

Då fiskeläget avgränsas av havet i öster och naturområden i söder och norr, föreslås bebyggelseutvecklingen ske västerut.

FÖRSLAG

Bebyggelseutveckling

Den befintliga planreserven i Brantevik består av ca 40 enbostadshus och 0,2 ha mark för näringsverksamhet. Utöver det föreslås utbyggnadsområden med blandad bebyggelse för sammanlagt ca 20 enbostadshus alternativt 40 mindre lägenheter samt ett mindre område för verksamhetsändamål på 0,5 ha.

Ny bebyggelse ska utgöras av mindre hyresrätter, bostadsrätter eller bostadshus. De nya bostäderna och de nya miljöerna måste vara tilltalande och av god kvalitet, samtidigt som kostnaderna för boendet måste vara rimliga. De föreslagna utbyggnads- och utredningsområdena ses som en kvalitativ förtätning av orten som syftar till att kunna bibehålla servicenivån på orten och i Simrishamn som ligger på cykelavstånd. Därmed stärks också Simrishamn som centralort i kommunen vilket anses vara av väsentligt intresse.

Utformningskrav och strukturanpassning

Ny bebyggelse ska anpassas efter ortens bebyggelsestruktur, täthet, befintliga gränser och rumsligheter både i landskapet och i den byggda miljön. Den nya bebyggelsen ska förhålla sig till ortens särart och befintliga skala så att risk för storskalighet och likformighet undviks, och så att riksintresset för kulturmiljö beaktas. Stor varsamhet gäller även vid tillbyggnad och vid yttre förändringar så att både enskilda byggnaders- och ortens befintliga karaktärsdrag bevaras.

Tillgänglighetskrav

Allmän platsmark ska anvisas för att åstadkomma en allmänt tillgänglig struktur med passager, inte minst till kusten. Detta förbättrar rörligheten i området i enlighet med riksintressena för friluftsliv och kustzon, i jämförelse med den typ av jordbruksmark som inte är allmänt tillgänglig. Områdena i väst, kan komma att utgöra en klar gräns mellan jordbrukslandskap och den kulturhistoriskt värdefulla tätorten, och stärka kontrasterna mellan tätt och glest.

Sammanfattning av utbyggnadsförslagen

I Brantevik föreslås ett utbyggnadsområde för bostäder (nr 1) och ett utbyggnadsområde för verksamheter (2J). I orten föreslås också två utredningsområden för bostadsutbyggnad (nr 3 och nr 4).

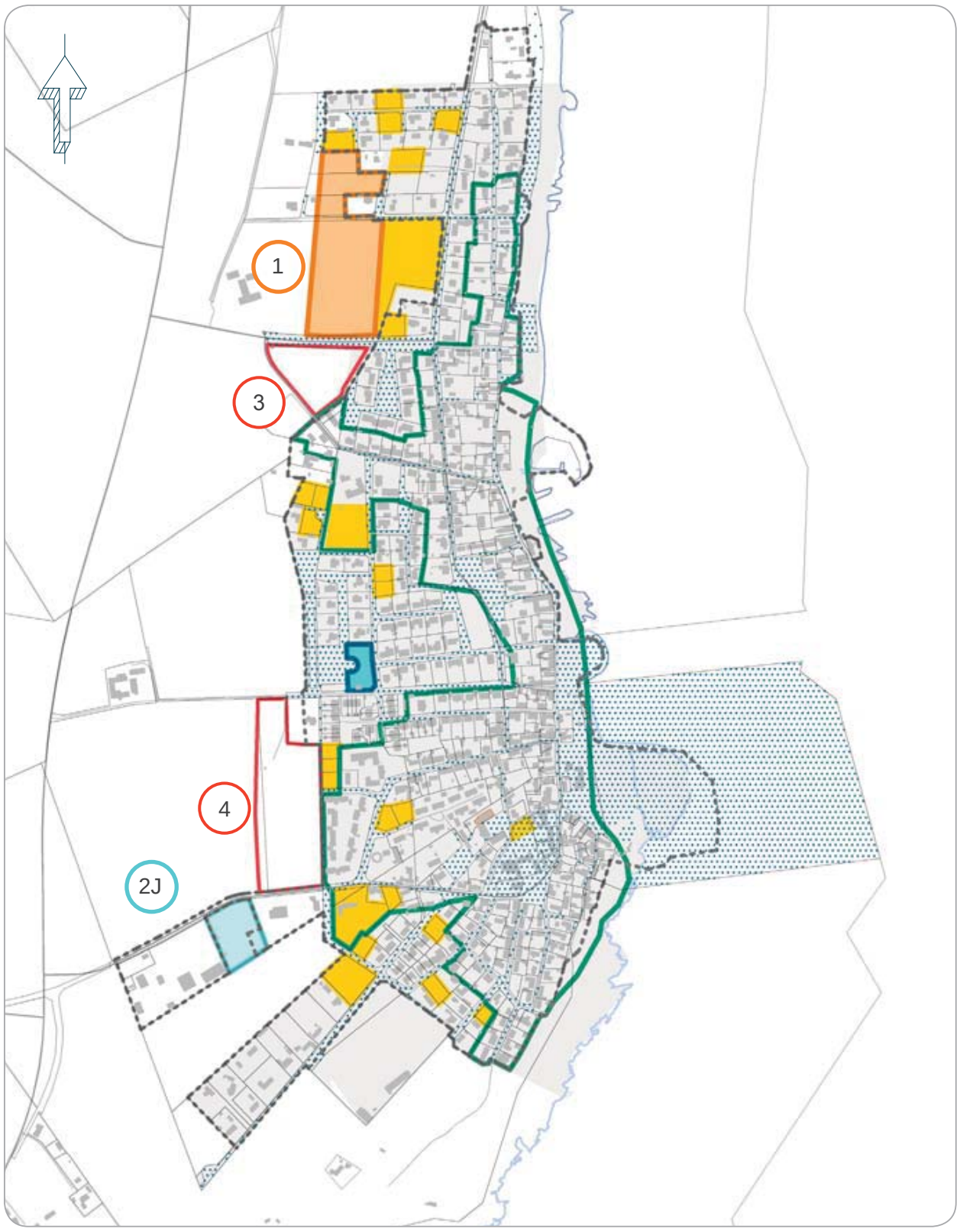
Utbyggnaden syftar till att stärka kustorten och öka underlaget för kollektivtrafiken.

Sammanfattning bakom gjorda val (se analyskarta 1 och 2): Brantevik bör inte breda ut sig i nordlig eller sydlig riktning utan framtida bebyggelseutveckling hänvisas västerut in mot land. Utbyggnads- och utredningsområdena i den nordvästra delen av orten avgränsas västerut i nivå med angränsande bebyggelse. Utredningsområde nr 3 sträcker sig något längre västerut i syfte att pröva en avfasning av orten i anslutning till den södra bebyggelsen. Utbyggnadsområde 2J syftar till att förtäta befintligt verksamhetsområden med en tomt för icke störande verksamhet.

Miljöförhållandena i området

I Brantevik utgörs utbyggnadsområde 1 av tät, svårtillgänglig skogsvegetation. Utredningsområde 3 utgörs av öppen ängsvegetation med mindre träddungar. Utredningsområde 4 ligger låglänt och består av utdikad jordbruksmark. Utbyggnadsområde 2 utgörs av en lucktomt i befintligt verksamhetsområde.

FÖRSLAGSKARTA 3. BEBYGGELSEUTVECKLING

BRANTEVIK

Planreserv

40 enbostadshus (friliggande)
alternativt mindre lägenheter

+ 0,2 ha för näringsverksamhet

Utbyggnadsområde

20 enbostadshus (friliggande)
alternativt mindre lägenheter

+ 0,5 ha för näringsverksamheter (J)

FÖRKLARINGAR

Ortsavgränsning Utbyggnad ska företrädesvis ske som kvalitativ förtätning inom befintlig bebyggelse/ortsavgränsning.

Kommunägd mark

Detaljplanelagt område

Planreserv:
Fastställd detaljplan för bostadsändamål/ blandad bebyggelse

Fastställd detaljplan för verksamhetsändamål

Utbyggnadsområden:
Utbyggnadsområde bostadsändamål

Utbyggnadsområde verksamhetsändamål
Icke störande verksamhet samt handel, kontor och centrumverksamhet.

Utredningsområde*
*Lst kommenterar inte dessa områden då de ligger utanför planförslagets tidshorisont.
(TILLÄGG ANTAGANDEHANDLING 20150818)

Värdefull bebyggelsemiljö
Stor varsamhet ska beaktas vid förtätning, tillbyggnad och vid yttre förändringar så att befintliga karaktärsdrag bibehålls och skyddas.
Ny bebyggelse anpassas efter ortens bebyggelsestruktur och täthet.

HÄNSYNSREGLER

Hänsynsregler - vatten: (se rubrik förebyggande åtgärder)

Vattenvårdsåtgärd: Markavsättning för flödesutjämnande, naturaliserande eller återskapande åtgärder i vattendragens och dikningsföretagens avrinningsområden förespråkas. Detta för att minska näringsläckage från jordbruksmark till havet och sminska översvämningsrisken från ökade regn och snösmältning. I Brantevik ges företräde för avsättning av mark för återställande av det öppna diket genom byn och eventuell omdragning av utlopp.

Uppvärmning: Hänsyn ska tas till områdets förutsättningar för lämplig uppvärmningsform. Förutsättningar kan vara t.ex. att ta till vara spillvärme från närbelägna fastigheter, god solinstrålning, utnyttjande av viss markbeskaffenhet (PBL 2 kap. 3 §). Solcellsanläggningar förespråkas.

Bygglovsplikt: Inom område markerat som värdefull kulturmiljö råder lovplikt för de åtgärder som annars är bygglovsbefriade enligt det lagförslag som fastställdes 2 juli 2014 som berör bl.a. Attefallshus

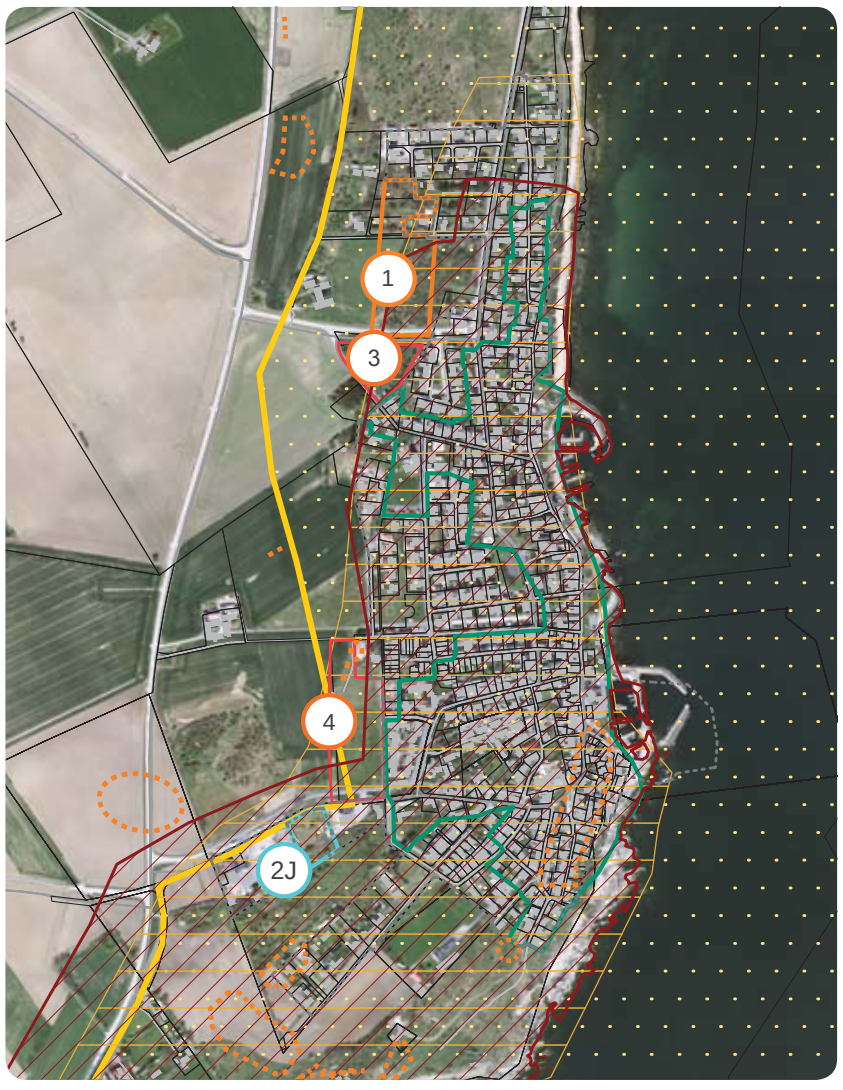
RIKSINTRESSEN

- och tidigare ställningstaganden, hela eller delar av området:

Fornminnen, Ri Friluftsliv – linje, Ri Turism och rörligt friluftsliv (kust 4 kap§2), Ri kustzon, Ri Naturvård, Ri Kulturmiljö, Ri Yrkesfisket, Skyddsvärde kustområde, Kulturskyddad bebyggelse, Landskapsbildsskydd. Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet, Kulturmiljöstråk, Särskilt värdefulla kulturmiljöer.

KONSEKVENSKARTA 1.

FORNLÄMNINGAR OCH KULTURMILJÖ

FÖRKLARINGAR

Utbyggnadsområde bostadsändamål

Utbyggnadsområde verksamhetsändamål

Utredningsområde*

Riksintresse för kulturmiljö:
Skillinge-Brantevik (L 1)
Uttryck för riksintresset: Välbevarat gatunät, byggnadsbestånd från 1800-talet, bl.a. kaptensgårdar samt hamnanläggningar och betade strandängar.

Kulturmiljöstråk: Skånelinjen

Registrerat fornlämningsområde
I Brantevik finns ett rikt fornlämningsbestånd och möjlighet att fler fornlämningar (hällristningar) kan påträffas, varpå arkeologisk bedömning behövs inom orten för att utreda markens lämplighet vid framtida planläggning genom tidigt samråd med Länsstyrelsens kulturmiljöenhet.

Värdefull bebyggelsemiljö:
Stor varsamhet ska beaktas vid förtätning, tillbyggnad och exteriör förändring, så att befintliga karaktärsdrag bibehålls och skyddas.

Särskilt Värdefull kulturmiljö:
Orten är utpekad som särskilt värdefull kulturmiljö.

Underlagsmaterial: Bebyggelseinventering för Brantevik, 1980
Riktlinjer för uppförande av takkupor och takfönster, 1985
Kulturmiljöprogram i Skåne, 2006

KONSEKVENSKARTA 2.

FÖR OMGIVNINGAR, SKYDD OCH NATURMILJÖ

FÖRKLARINGAR

Utbyggnadsområde bostadsändamål

Utbyggnadsområde verksamhetsändamål

2J Enligt artportalen finns den skyddade arten lövgroda både söder och norr om utbyggnadsområdet och större vattensalamander finns strax söder om området
(TILLÄGG ANTAGANDE 20150825)

Utredningsområde*

Område med höga naturvärden

RI Friluftsliv (kustlinjen)

RI Turism och rörligt friluftsliv

RI Kustzon

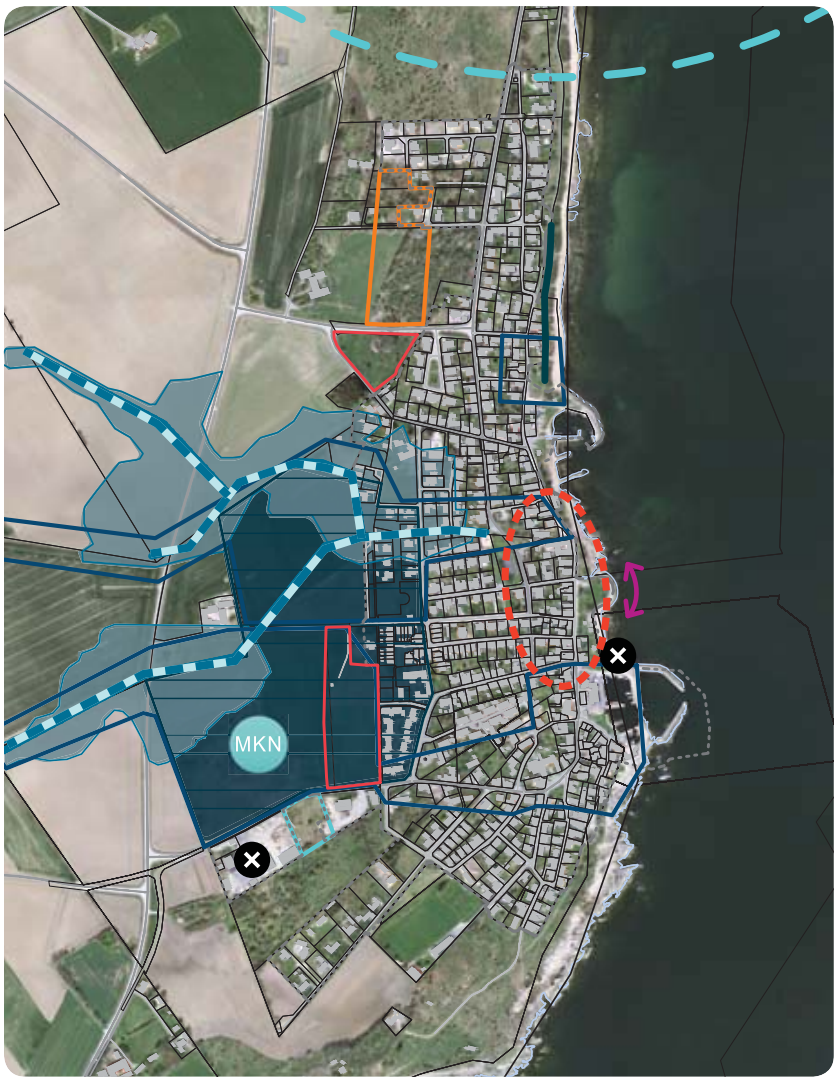
Strandskydd

Landskapsbildsskydd

RI Naturvård

KONSEKVENSKARTA 3.

RISKER OCH KONFLIKTER

FÖRKLARINGAR

Utbyggnadsområde bostadsändamål

Utbyggnadsområde verksamhetsändamål

Utredningsområde*

Vattenskyddsområde

Utdikad mark (båtnadsområde)

Delvis kulverterat vattendrag (dikningsföretag)

Risk för översvämning spill-, dagvattenledning, dikningsföretag inom kommunens verksamhetsområde

Beräknad kustlinje år 2100
Byggnader under +3 meter över havet bedöms löpa framtida översvämningsrisk

Pågående erosion (Kanonparken)

Verksamhetsområde
Både hamnen och verksamhetstomten i sydväst är u-verksamheter (se riskkapitlet). Hänsyn till eventuellt skydddsavstånd krävs vid nybyggnation. Risk för miljöfarlig verksamhet kan finnas i hamnen och inom verksamhetstomten i sydväst. Verksamhetstomten i sydväst har kemikalieinnehav, vilket skulle kunna innebära risk för intilliggande vattenskyddsområde.

Skyddsavstånd reningsverk 1000 m

MKN — Konfliktpunkter mellan vattenskyddsområde och utredningsområde för bostadsändamål som bör utredas vidare i framtida planläggning

VA-infrastruktur inom riskområde för översvämning från båtnadsområde

*Lst kommenterar inte dessa områden då de ligger utanför planförslagets tidshorisont.

(TILLÄGG ANTAGANDEHANDLING 20150825)

SAMMANFATTNING AV KONSEKVENSKARTA 1, 2 & 3

Område för område:

1 — UTBYGGNADSOMR.
BOSTÄDER

Ri naturvård
Ri kulturmiljö (delvis)
Jordbruksmark (delvis)
Skogsvegetation (delvis)
Landskapsbildsskydd (delvis)
Ri kustzon
Ri turism och rörligt friluftsliv
Kulturmiljöstråk (Skånelinjen)

2J — UTBYGGNADSOMRÅDE
VERKSAMHETER

Ri naturvård
Ri kulturmiljö
Ri kustzon
Ri turism och rörligt friluftsliv
Kulturmiljöstråk (Skånelinjen)

3 — UTREDNINGSOMR.
BOSTÄDER

Ri naturvård
Ri kulturmiljö
Ri kustzon
Ri turism och rörligt friluftsliv
Ängs-/betesmarkmark
Kulturmiljöstråk (Skånelinjen)

4 — UTREDNINGSOMR.
BOSTÄDER

Ri naturvård
Ri kulturmiljö (delvis)
Ri kustzon
Ri turism och rörligt friluftsliv (delvis)
Jordbruksmark (delvis)
Vattenskyddsområde
Båtnadsområde
Kulturmiljöstråk (Skånelinjen)

KONSEKVENS-BESKRIVNING *av planförslaget i Brantevik:*

Nollalternativet

Nollalternativet innebär att inga nya bostads- eller verksamhetsområden föreslås. Ortens utveckling begränsas till fastställd planreserv, som möjliggör för 40 nya enbostadshus.

Utbyggnadsförslaget

- en beskrivning av den påverkan som kan antas uppkomma avseende:

Ri naturvård

Samtliga utbyggnadsalternativ ligger inom riksintresseområde för naturvård; N72, kustområdet Nybrostrand-Simrishamn. Värdena i riksintresseområdet utgörs av kusten mellan Mälarhusen och Simrishamn som präglas av långa sandstränder med systemet av strandvallar i sluttningarna ovanför stranden. Landskapet har en ålderdomlig karaktär med äldre gårdsbildningar och få inslag av nya moderna hus i det öppna odlingslandskapet. Även förekomst av naturbetesmarker med lång hävdkontinuitet anges som ett värde.

Utbyggnadsområdena ligger i den västra delen av orten och bedöms inte inskränka på de värden som anges i riksintressebeskrivningen för naturvården i området.
Utbyggnadsområde 2J ligger inom betesmark, ett ianspråkstagande av marken kan komma att påverka riksintresset negativt.

Ri kustzon och ri turism och rörligt friluftsliv

Föreslaget utbyggnadsområde ligger inom område som omfattas av riksintresseområde för kustzon, samt turism och rörligt friluftsliv. Riksintresset sträcker sig från Örnahusen till Åhus, turismen och friluftslivet, (främst det rörliga friluftslivet) ska särskilt beaktas. Riksintresset består bland annat av närheten till både hav och kulturhistorisk bebyggelsemiljö såväl som bad, fiske och möjligheten att röra sig längs havet i långa obrutna sträckor.

Föreslagna utrednings- och utbyggnadsområden kan påverka riksintresseområdena negativt genom att landskapsbilden förändras och det kan uppstå nya bebyggelsemiljöer som inte passar in i miljön. Bebyggelseförslagen innebär tätortsutbyggnad och bedöms inte stå i konflikt med dessa riksintressen (4 kap MB).

Riksintresse kulturmiljö, bebyggelse, kulturmiljö och fornlämningar

Utbyggnadsområdena ligger inom riksintresse för kulturmiljö, liksom inom kulturmiljöstråk Skånelinjen. Förslagen kan komma att påverka riksintresseområdet negativt om ny bebyggelse inte anpassas till ortens skala och struktur, och kontrasten mellan den nya bebyggelsen och det äldre byggnadsbestånd från 1800-talet blir för stor.

Avseende kulturmiljöstråket bedöms de bevaringsvärda värnen inte påverkas av utbyggnadsområdena.
Inom utbyggnadsområde 2J finns registrerade fornlämningar med hällristningar från sten- och bronsåldern. Ny bebyggelse kan inskränka negativt på fornlämningsområdet om inte tillräckligt respektavstånd ges.

Befolkning

Planförslaget möjliggör en befolkningsökning i Brantevik, vilket kan komma att gynna underlaget för kollektivtrafiken. Nybyggnation i orten kan möjliggöra att bostäder lämpade för äldre byggs vilket kan gynna flyttkedjan att äldre flyttar från sin villa till ett mer ändamålsenligt boende och ger barnfamiljer möjlighet att köpa en rymlig villa.

Biologisk mångfald, djurliv, växtliv

Den biologiska mångfalden kan komma att minskas i utbyggnadsområde 1 genom att skogsvegetation tas i anspråk för bostadsbebyggelse.

Människors hälsa

Utbyggnadsområdena är inte utsatta för förutsättningar som bedöms påverka människors hälsa negativt.

Klimatfaktorer

Översvämning:
Risk för havsnivåhöjning i framtiden bedöms inte påverka föreslagna utbyggnadsområden som ligger minst 14 m över havet.
När det gäller risk för översvämning i ortens övriga delar, är endast södra hamnen så lågt belägen att byggnader riskerar att översvämmas. Här ligger byggnaderna på knappt 2 meters höjd. I norra Brantevik finns en pumpstation för spillvatten (vid fastigheten Simris 15:19) som ligger på en höjd av 2,5 m. Här föreligger risk för våguppspolning vid extrema förhållanden, då uppspolningen på platsen beräknats kunna nå cirka +3,2 m.

Byggnader i Brantevik är tillräckligt högt belägna för att klara sig mot extremt högvatten och våguppspolning i dagens klimat. Byggnader under +3 meter över havet bedöms löpa framtida översvämningsrisk.
Dikningsföretag berör orten och medför ökade risker för översvämning. Risk för dämningar vid stora nederbördsmänger finns för utbyggnadsområde 3. Det är av stor vikt att mark avsätts för återställande av öppna diken samt utrymme för breddning längs mynning, samt att byggnation inte sker för nära dikningsföretaget. Även flödesutjämnande eller återskapande åtgärder uppströms för att minska översvämningsrisken bör övervägas.

Erosion:
Kanonparken är utsatt för pågående erosion.
Föreslagna utbyggnadsområden löper ej risk för erosion i framtiden.

Mark, vatten, luft

Statusklassning på vattenkvaliteten:
Nuvarande status för kustvatten är måttlig ekologisk status, kustvattnet uppnår inte heller god kemisk status.
Riskbedömning på vattenkvaliteten:
Kustvattnet löper risk att inte uppnå god ekologisk och kemisk status till 2015 eller 2021. Utbyggnadsförslagen bedöms inte förvärra denna utveckling förutsatt att angivna hänsynsregler för va följs (se rubrik förebyggande åtgärder).

Utredningsområde 3 ligger inom vattenskyddsområde. Vattentäkten är inte i bruk idag, men dess lämplighet för framtida vattenuttag kommer att utredas, varpå förslagsområdet anges för vidare utredning.

Hushållning

Exploatering av områdena kan komma att stå i konflikt med den skånska utmaningen ”Hushållning med Skånes mark- och vattenresurser” och ”Skydd av Skånes natur- och kulturvärden”, genom att natur- och jordbruksmark tas i anspråk. Utbyggnadsområde 1 och utredningsområde 3 består delvis av jordbruksmark av klass 6 av 10. Ny bebyggelse bedöms inte förhindra möjligheterna till ett rationellt jordbruk.

Landskap

Förslagen kan stå i konflikt med landskapsbilden om inte hänsyn till mötet med jordbrukslandskapet tas.
Utbyggnadsområde 1 ligger inom område som omfattas av landskapsbildsskydd, en utbyggnad kan komma att stå i konflikt med detta.

Förhållandet mellan olika miljöaspekter

Vid avvägning mellan riksintresse för kustzon / riksintresse för turism och rörligt friluftsliv i förhållande till jordbruksmark i dessa områden, väger riksintressena tyngre än jordbruket som ändamål. I enlighet med bestämmelserna i 4 kap miljöbalken hindrar dock inte dessa riksintressena tätortsutbyggnad.

Vid tätortsutbyggnad inom riksintresseområdena ska åtgärder som förbättrar tillgängligheten för friluftslivet prioriteras i enlighet med riksintressena (3 kap miljöbalken).

Vid avvägning mellan exploatering av jordbruksmark

och möjligheten att utveckla basorten, ska komplettering och utveckling av basorten prioriteras i enlighet med kommunens bebygelsestrategi, för att säkerställa underlaget för ortens framtida service och samhällsfunktion.

Förebyggande åtgärder

- för att förebygga, hindra eller motverka betydande negativ miljöpåverkan:

I föreslagna utbyggnadsområden bör partier med vegetation sparas för att möjliggöra gröna korridorer för djurlivet.

Avgränsning av värdefull bebyggelsemiljö har gjorts och ställningstagande om bygglovsplikt inom detta område har tagits, för att förhindra förvanskning av värdefull bebyggelsemiljö. Befintliga karaktärsdrag ska bibehålls och skyddas.

För all bebyggelse (nybyggnad, tillbyggnad, förtätning) ska varsamhetskravet i plan- och bygglagen uppfyllas, vilket innebär att bebyggelsens ”särart” och ”karaktärsdrag” ska tas tillvara vid ändring eller underhåll. Plan- och bygglagen gäller alltid, både exteriört och interiört, även om åtgärderna inte kräver bygglov. Fastighetsägaren eller byggherren är ansvarig för att lagen följs.

Med hänsyn till riksintressena för friluftsliv och kustzon, ska vid genomförande av föreslagna utbyggnadsområde tillgänglighetskravet uppfyllas.
Kopplingar och möjlighet för allmänheten att röra sig i nya områden ska finnas.

Inom orten finns flera registrerade fornlämningar och det finns möjlighet att fler kan påträffas. Vid ny exploatering inom utbyggnadsområdet behövs arkeologisk bedömning för att utreda markens lämplighet genom tidigt samråd med Länsstyrelsens kulturmiljöenhet.

Förslagen följer kommunens bebyggelsestrategi som syftar till att förtäta basorterna istället för att sprida bebyggelse på landsbygden, vilket bidrar till att värna kustzonen.

Inför planläggning ska följande hänsynsregler tas för att minska riskerna för negativ påverkan av vattenkvaliteten:

a.Bebyggelsestrategin följs.Utredningsområden byggs inte ut förrän kommunalt va är löst. Enskilda avlopp inom verksamhetsområde för vatten och avlopp tillåts inte vid nybyggnation. De enskilda avloppen i avrinningsområdet inventeras kontinuerligt.

b. Företräde ges för utbyggnad av områden för flödesutjämnande, naturaliserande eller återskapande åtgärder i vattendragens avrinningsområden.

c. Byggnation inom dikningsföretag, tillhörande båtnadsområde och inom vattenskyddsområde tillåts inte utan att särskilda åtgärder vidtas.

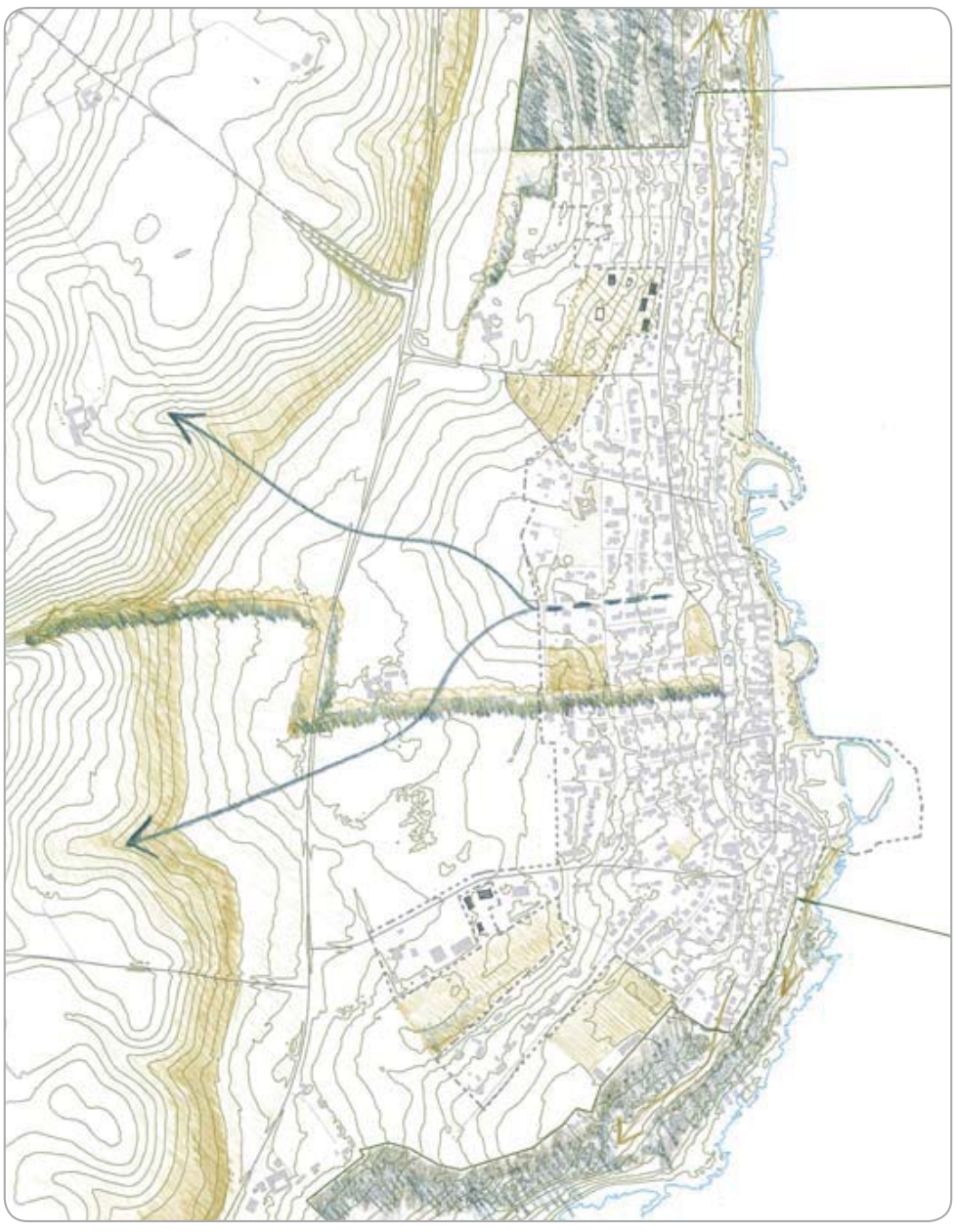
d. Dagvattenpolicy följs, omhändertagande av dagvatten ska i första hand lösas på fastigheten och i andra hand kopplas på det kommunala va nätet. Ny dagvattenavledning ska inte belasta dikningsföretag eller vattendrag.
Vid planläggning / utredning av utbyggnadsområde 4 måste det kunna påvisas att grundvattnet inte påverkas negativt av ett eventuellt ingrepp.

Uppföljning

Genomförandet av de förebyggande åtgärderna sker i kommande bygglovs- och planprocesser, genom eventuell uppdatering av vattenskyddsområdet med tillhörande vattenskyddsföreskrifter, samt genom naturvårdsinsatser.

Hänsynsregler för vatten och avlopp ska följas (se förslagsavsnittet, samt ovan).

Illustrationsbild för Brantevik som visar ny möjlig bebyggelse samt tillgänglighetsförbättrande åtgärder genom att den gamla kyrkstigen från Brantevik till Nöbbelöv i väster har illustrerats. De blå pilarna visar förslag på vattenvårdsåtgärder med öppna diken

5

Brantevik
Ställningsstagande

1. Vid genomförande ska utformningskravet, strukturanpassningskravet samt tillgänglighetskravet följas för att säkerställa att inte någon påtaglig skada sker på riksintressena.

2. Allmänna stråk och grönstruktur säkerställs i nya bebyggelseområden.

3. Inom värdefulla bebyggelseområde ska stor varsamhet beaktas vid förtätning, tillbyggnad och vid yttre förändringar så att befintliga karaktärsdrag bibehålls och skyddas.

4. Ny bebyggelse anpassas efter ortens bebyggelsestruktur och täthet.

5. Ny bebyggelse ska inte påverka omgivande vattenflöden eller vattenkvaliteten negativt genom att hänsynskraven för utbyggnad följs.

ÅTGÄRDSFÖRSLAG

7. Parkeringsfrågan bör utredas.

8. Vattenvårdsinsatser föreslås för återskapande åtgärder i vattendrags avrinningsområde.

PAUS 3 | Simrishamn - Brantevik

KARAKTÄRSSKAPANDE ELEMENT

A. DET STORSKALIGA JORDBRUKSLANDSKAPET
B. BETESMARKERNA
C. BEBYGGELSEN
D. CYKELVÄGEN UTEFTER HAVET
E. NATURRESERVATET / NATURA 2000-OMRÅDE
• HAVET

Värdebedömning

MÅNGFORMIGHET: Ett mångformigt och mycket nyansrikt landskap rikt på historiska spår. Området består av flera olika naturtyper.

FUNKTION: Betesmarkerna har mycket lång kontinuitet. Rikt fågelliv och rik flora. Rödlistade arter.

UNIKHET: Ja

KONTINUITET: Området visar tydligt att bruket av land och hav nära hängde samman i historisk tid. Fornminnena, den gamla bebyggelsen och bebyggelsestrukturen, betesmarkerna talar om en kontinuitet, ett sammanhang över lång tid.

KÄNSLIGHET: Mycket känsligt för ingrepp.

ORÖRDHET, URSPRUNGLIG, VÄLBEVARAD: Området som helhet kan fortfarande anses vara orört ursprungligt och välbevarat.

STORLEK: Området är stort och sammanhängande.

REPRESENTATIVT: Ja.

ATTRAKTIONSVÄRDE: Mycket attraktivt.

FORSKNING OCH UNDERVISNING: Rika möjligheter.

REKREATIONSMÖJLIGHETER: Mycket stora.

Riksintressen

- och tidigare ställningstaganden:

Ri Friluftsliv (kust MB 4 kap §2), Ri Naturvård, Kulturmiljöstråk, Särskilt värdefulla kulturmiljöer, Ri för yrkesfisket, Ri kustzon, Skyddsvärde kustområde, Landskapsbildsskydd, Strandskydd, Natura 2000, Simrishamns kommuns naturvårdsprogram. Fornminnen.

PAUS 3

BRANTEVIK TILL SIMRISHAMN, SIMRIS STRANDÄNGAR

Beskrivning

Norr om det täta gamla fiskeläget Brantevik löper Kustvägen parallellt med den välbesökta cykelvägen intill havet. Närmast Brantevik ligger några gamla längor, tätt strukturerade längs vägen. Husen är omgivna av en grönska som gör att man knappt märker dem, de upplevs inte privatisera området. Resten av sträckan mot Simrishamn är i princip obebyggd och består av ålderdomligt präglade betesmarker med lång kontinuitet, förmodligen äldre tiders utmarker. På båda sidor av vägen finns ett flertal småskaliga hagmarker, strandängar och rikkärr. Det finns flera välbesökta hällristningar i området, geologin är också intressant. Stora delar av strandängarna håller på att växa igen. Floran är mycket artrik och flera hotade eller sällsynta arter förekommer. Fågellivet är rikt, speciellt under vår och sommar. En mindre del av området är naturreservat och en del av detta är Natura 2000-område. Hela betesmarken mellan Stengården och Brantevik bör bli naturreservat. Det finns rika fornlämningar i området. Simrislunds hällristningsområde speglar sannolikt ceremonier och religiöst färgade kulthandlingar. Motivkretsen är varierande med skepp, solhjul, människofigurer, yxor och skålgropar.

I området ligger kommunens avloppsreningsverk, samt flera äldre vindkraftverk längre västerut. Dessa utgör främmande men relativt blygsamma inslag i området.

Förfrågningarna i området har varit få de senaste tio åren.

Till synes små ingrepp riskerar att förstöra områdets karaktär. I dagsläget bedöms i princip inga förtätningsområden finnas. Igenväxning av strandängar är också ett hot. Övervägande del av marken är privatägd. Allmänna kommunikationer finns i mindre omfattning.

Parkeringsplats med wc finns. Kommunalt vatten och avlopp finns delvis i området.

Paus 3 Brantevik till Simrishamn
Ställningstaganden

I området finns stora allmänna intressen och värden som bör värnas: jordbruksmark, friluftslivet, cykelvägar, och natur- och kulturmiljön i stort.

Ny bebyggelse anses kunna skada riksintressenas värden. Till synes små ingrepp riskerar förstöra upplevelsen av ett relativt orört uråldrigt landskap med unika skönhetsvärden. Området utgör en viktig paus mellan Simrishamns och Branteviks täta bebyggelsestrukturer.

Området bör inte fragmenteras ytterligare med ny bebyggelse.

Då ny bebyggelse anses få betydande påverkan på omgivningen, bör det finnas *särskilda skäl* vid prövning av Plan- och bygglovsärenden.

Betesmarken mellan Stengården och Brantevik bör bli naturreservat.

Anläggningar för turism och rörligt friluftsliv, såsom cykelvägar och p-platser/servicebyggnader prövas med känslighet för deras påverkan på helhetsupplevelsen.

6

PAUS 4

SIMRISHAMN TILL BASKEMÖLLA - VÅRHALLEN, KNÄCKEN OCH SVINGELN

Beskrivning

Kuststräckan mellan Tobisvik och Baskemölla är unik på flera sätt. Den är i princip obebyggd på östra sidan av vägen och med magnifik utsikt över havet. Vid Vårhallen ligger Pärlfiskarens hus, och längre norrut ytterligare en fiskebod. Den grova sanden, klipporna och sandstenshällarna har skapat härliga badplatser och speciell natur. Närheten till Simrishamn gör området mycket attraktivt för olika fritidsaktiviteter, vandring, fiske och cykling.

De kustnära havsområdena är av stort värde för fiskreproduktionen och friluftslivet.

I söder domineras naturen av karga och till stor del vegetationslösa sandhedar. Här finns unika små ryggradslösa djur som är speciellt anpassade till livet i den grova sandfraktionen. Norr om Vårhallen övergår landskapet i naturbetesmarker, som delvis befinner sig i varierande grad av igenväxning. Här är strandremsan stenig med flera större, utskjutande sandstenshällar, på sina ställen överlagrade av sand. Mest iögonfallande är Vårhallen, en förhållandevis hög formation med uppresta sandstenslager och branta klippväggar. Områdets omväxlande karaktär med buskvegetation, betade sandmarker, öppna sanddyner, sten- och klippstränder, hällkar, källor och igenväxningsmarker ger förutsättningar för en stor biologisk mångfald. På de sandiga markerna växer backsippa och ibland ses även fältpiplärka. I de mer buskrika betesmarkerna hittar man bl.a. hasselmus, törnskata och rosenfink. Strandpadda leker i hällkar och andra vattensamlingar och i fuktigare ängspartier växer både majnycklar och göknycklar.

Ny spridd bebyggelse skulle utgöra ett stort hot mot landskapets värden och karaktärsskapande element. Till synes små ingrepp riskerar att förstöra områdets karaktär.

Ungefär hälften av marken är kommunägd.

Få människor bor i området, men regionbussen mellan Simrishamn och Kristianstad trafikerar riksväg 9. Parkeringsplats med wc finns. Kommunalt vatten och avlopp finns delvis i området.

Paus 4 Simrishamn till Baskemölla
Ställningstaganden

7

I området finns stora allmänna intressen och värden som bör värnas: fruktodling, friluftsliv, cykelvägar, och för natur- och kulturmiljön i stort.

Ny bebyggelse anses kunna skada riksintressenas värden. Till synes små ingrepp riskerar förstöra upplevelsen av ett relativt orört landskap med unika skönhetsvärden. Området utgör en viktig paus mellan Simrishamns och Baskemöllas täta bebyggelsestrukturer.

Området bör inte fragmenteras ytterligare med ny bebyggelse. Då ny bebyggelse anses få betydande påverkan på omgivningen, bör det finnas *särskilda skäl* vid prövning av Plan- och bygglovsärenden

Betesmarker bör restaureras och skyddas.

KARAKTÄRSSKAPANDE ELEMENT

A. BETESMARKERNA
B. VÅRHALLENS LITE BRANTARE KLIPPOR
C. DEN BRUNRÖDA SANDSTRANDEN
D. HÄLLARNA UTEFTER HAVET
E. HÄLLAR MED BÖLJESLAGSFORMATIONER
• HAVET

Värdebedömning

MÅNGFORMIGHET: Ett mångformigt och mycket nyansrikt landskap rikt på historiska spår. Området består av flera olika naturtyper.

FUNKTION: Unika sandmarker, betesmarker med lång kontinuitet, rikt djur- och växtliv, rödlistade arter.

UNIKHET: Ja

KONTINUITET: Fornminnena och betesmarkerna talar om en kontinuitet över lång tid.

KÄNSLIGHET: Mycket känsligt för ingrepp.

ORÖRDHET, URSPRUNGLIG, VÄLBEVARAD: Området som helhet kan fortfarande anses vara orört, ursprungligt och välbevarat.

STORLEK: Området är stort och sammanhängande

REPRESENTATIVT: Ja

ATTRAKTIONSVÄRDE: Mycket attraktivt.

FORSKNING OCH UNDERVISNING: Rika möjligheter

REKREATIONSMÖJLIGHETER: Mycket stora.

Riksintressen

- och tidigare ställningstaganden:

Ri Friluftsliv (kust MB 4 kap §2), Ri Naturvård, Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet NBO, Ri Kulturmiljö, Kulturmiljöstråk, Särskilt värdefulla kulturmiljöer, Ri för yrkesfisket, Ri kustzon, Skyddade område, Skyddsvärde kustområde, Landskapsbildsskydd, Strandskydd, Natura 2000 (fågelskyddsdirektiv), Simrishamns kommuns naturvårdsprogram, Fornminnen.

Kustorten
BASKEMÖLLA

Ett välbevarat fiskeläge där man inte bara ägnat sig åt fiske utan även brukat jorden och haft djur. Området var bebott redan under förhistorisk tid. Det friska söta vattnet vid Pive källa har haft en viktig funktion vid etablering i området. Här vid källan har man tvättat och hämtat vatten, på 1800-talet sägs vattnet även ha fraktats i tunnor till Simrishamn för punchtillverkning.

Befolkningen och livet i byn

Baskemölla har en bofast befolkning på ca 225 personer. Tack vare ortens unika läge och attraktivitet, mer än fördubblas antalet människor under sommaren.
Här finns flera aktiva föreningar och företag; vandrarhem, glashytta , B & B, café, och läkarmottagning med mera. Tjörnedalagården i norr är ett välbesökt utflyktsmål med lång kulturhistoria (säte för ÖSKG, Östra Skånes Konstnärsgille). Här har även Backafestivalen sin arena. En mötesplats med musik och mat i det natursköna området nedanför Tjörnedalagården.

På 1990-talet byggdes en lantlig ekoby i sluttningen mot väg 9. Alla i ekobyn är fastboende, många är barnfamiljer, där finns också en förskola och andra verksamheter bl.a. yogacenter, byggfirmor, arkitektur & designbyråer med mera.

Trafik och pendling

Regionbussen Sk3 mellan Simrishamn och Kristianstad trafikerar orten (riksväg 9) 19 ggr/dag (2013). Det tar ca 20 minuter att cykla mellan Baskemölla och Simrishamn. Vik och Rörum ligger också på cykelavstånd.

Landskapet och naturen

Baskemölla ligger i en brant sluttning nedanför vilken en plan landremsa breder ut sig.
I Baskemölla finns goda rekreationsmöjligheter, Skåneleden angörs lätt både söder- och norrut men även inåt land finns det stora områden för rekreation och naturupplevelser. I norr avslutas bebyggelsen med Tjörnedalagården och Tjörnedalalund där det växer ett större bestånd av ek och hassel. Hela kuststräckan till Vik bjuder på stor variationsrikedom och många skönhetsupplevelser.

Söder om orten finns värdefulla sandmarker där man tidigare odlade bovete. Här finns också ett rikkärr. Vegetationen utgörs till stor del av hävdgynnade arter, vilket visar att marken har en lång hävdkontinuitet. I utkanterna av byn finns äppelodlingar.
Hela fiskeläget omfattas av riksintresse för turism och rörligt friluftsliv, riksintresse för kustzon och riksintresse för naturvård. Kustlinjen omfattas av riksintresse för friluftsliv och strandskydd.

Bebyggelsestrukturen

Orten är känd sedan 1500-talet som bondby och fiskeläge. Några fyrlängade gårdar finns kvar som vittnar om att man bedrev lantbruk ända nere vid hamnen. 1889 eldhärjades byn och många av husen brann ner, elden spred sig snabbt mellan halmtaken.

Kulturmiljöer

Hela fiskeläget är utpekat som riksintresse för kulturmiljö (*Baskemölla L 5*) där kombinationen fiske och jordbruk tydligt framträder i bebyggelsen. Flera av de ursprungliga gårdarna finns bevarade. De är fyrlängade och i regel med boningslänga i tegel medan ekonomibyggnaderna är uppförda i gråsten.

Husen ligger i huvudsak utmed och ganska nära de smala gatorna med trädgården i skydd på baksidan. I Baskemöllas äldsta delar har byggnaderna dock en mer fri placering. Hamnanläggningen är tämligen omfattande i storlek och byggd i gråsten. I nära anslutning finns en torkplats för garn.

I området för riksintresset ingår även Tjörnedala gård av traditionell skånsk 1800-talskaraktär omgiven av ett landskap format av bete och slåtter.

Inom orten finns flera registrerade fornlämningar och det finns möjlighet att fler kan påträffas.
Väg 9, landsvägen mellan Trelleborg - Brösarp utgör kulturmiljöstråk. Vägens sträckning har fått en ny sträckning utanför Baskemölla.

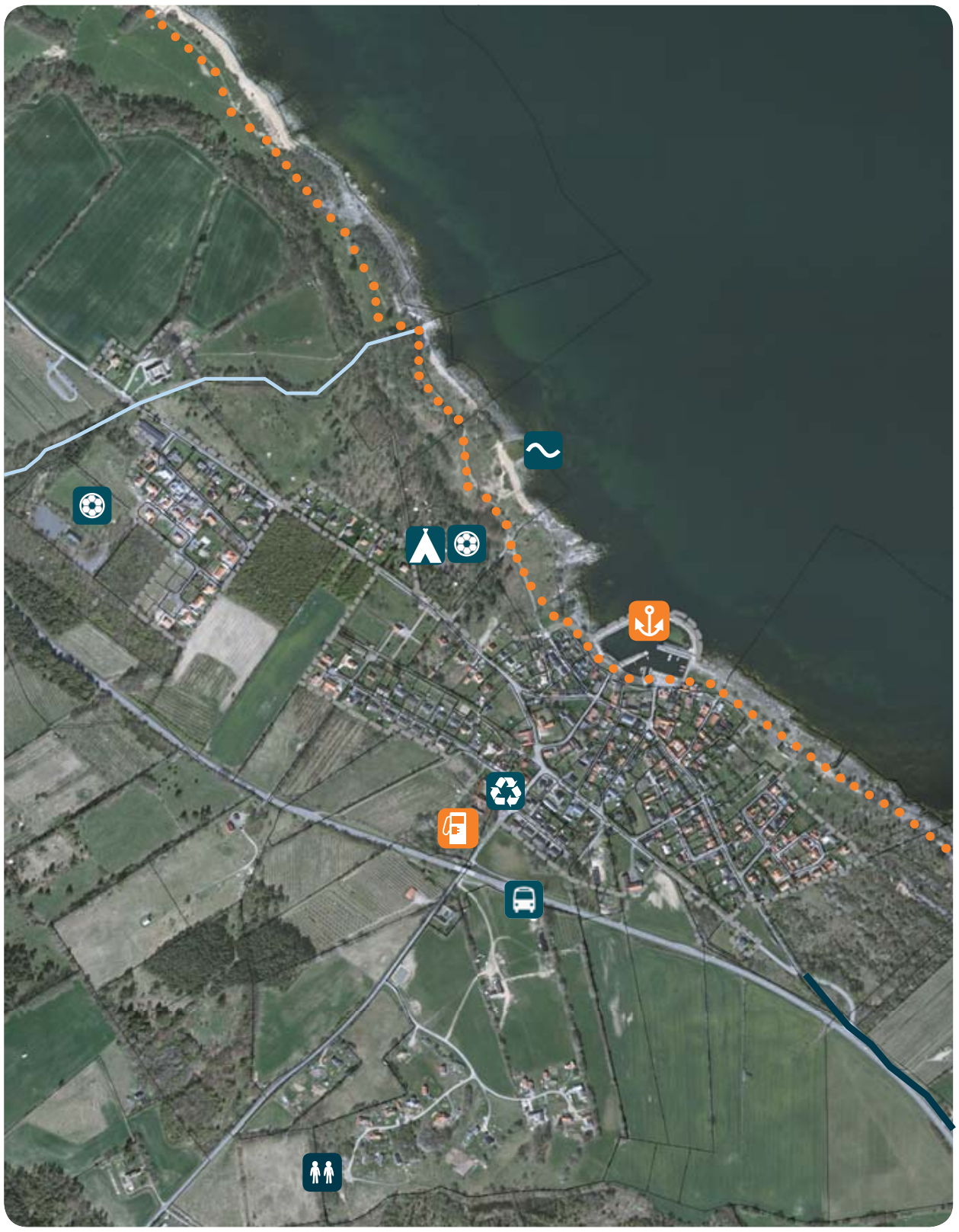
Hela kommunens kuststräcka ingår i kulturmiljöstråket Skånelinjen; en försvarslinje som började byggas 1939 och som tydligt visar Skåne som gränsprovins.

Plansituation och tidigare bebyggelseutveckling

Bebyggelseutvecklingen har de senaste 30 åren har varit stor. En stor del av den kulturhistoriska byn är detaljplanelagd.

FÖRSLAGSKARTA 1.

SERVICE OCH FUNKTIONER

FÖRSLAG

Hamn:
Den aktivt marina miljön ökar folklivet och berikar livskvalitén både till havs och längs kusten. Förutsättningar för försäljning av närproducerat finns.

Laddningsstation för elfordon

BEFINTLIGT

Befintlig busshållplats

Återvinningsstation

Förskola

Badplats

Idrottsanläggning

Camping

Vattendrag

Befintlig cykelväg

Skåneleden

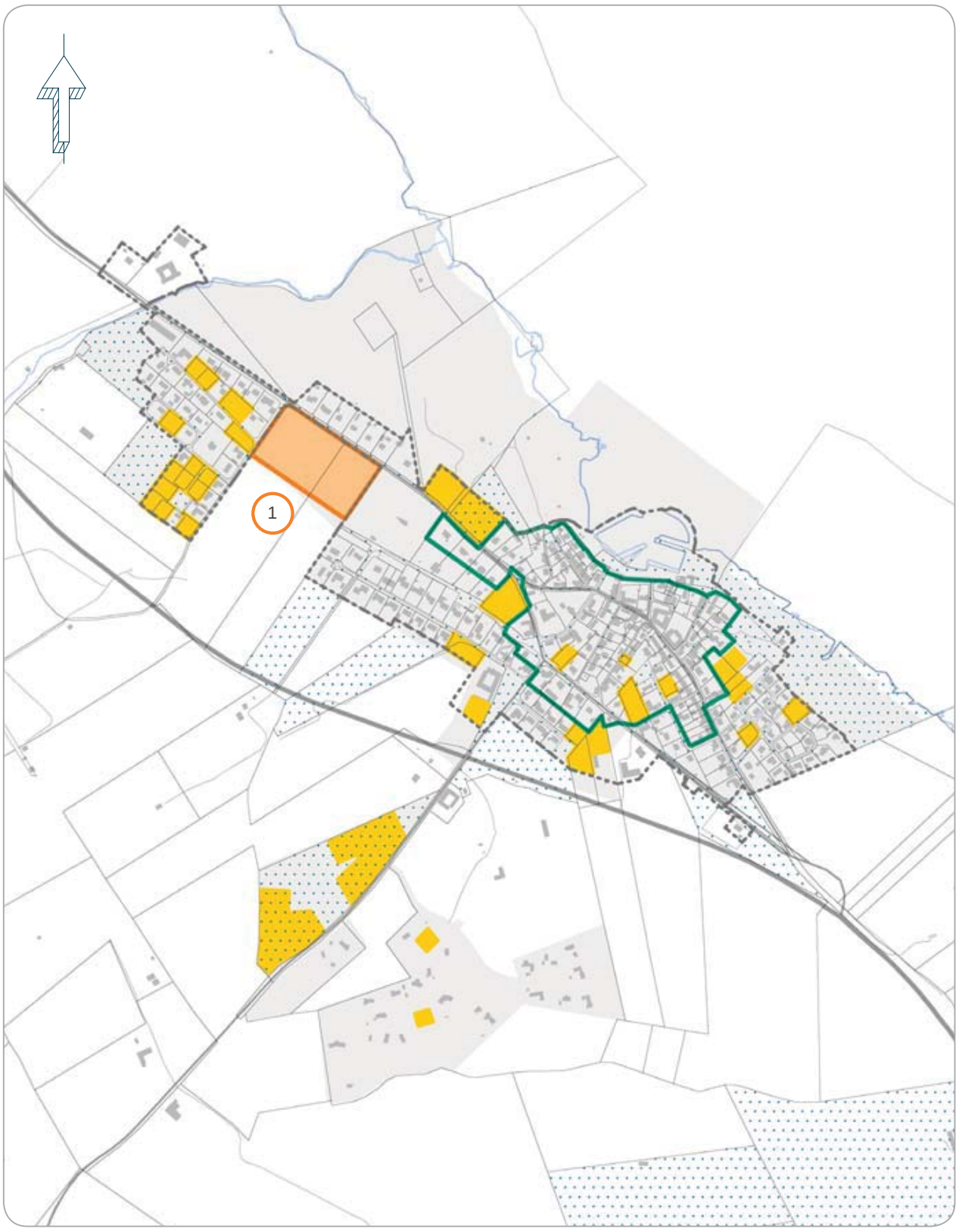
BASKEMÖLLA *demografi:*

Antal folkbokförda 2013: **285 personer**
Bostadshus med folkbokförda i: **57 %**
Förändrat antal sedan 2005: **+ 43**

Förskola:
Barn på waldorfförskolan Barnstugan: **17** (2014)

FÖRSLAGSKARTA 2.

BEBYGGELSEUTVECKLING BASKEMÖLLA

BASKEMÖLLA Planreserv

43 enbostadshus (friliggande)
alternativt mindre lägenheter

Utbyggnadsområde

15 enbostadshus (friliggande)
alternativt mindre lägenheter

FÖRKLARINGAR

Ortsavgränsning Utbyggnad ska företrädesvis ske som kvalitativ förtätning inom befintlig bebyggelse/ortsavgränsning.

Kommunägd mark

Detaljplanelagt område

Planreserv:
Fastställd detaljplan för bostadsändamål/ blandad bebyggelse

Utbyggnadsområden:
Utbyggnadsområde bostadsändamål

Värdefull bebyggelsemiljö
Stor varsamhet ska beaktas vid förtätning, tillbyggnad och vid yttre förändringar så att befintliga karaktärsdrag bibehålls och skyddas.
Ny bebyggelse anpassas efter ortens bebyggelsestruktur och täthet.

HÄNSYNSREGLER

Hänsynsregler - vatten:
(se rubrik förebyggande åtgärder)

Vattenvårdsåtgärd: Markavsättning för utbyggnad av områden för flödesutjämnande, naturaliserande eller återskapande åtgärder i vattendragens och dikningsföretagens avrinningsområden förespråkas. Detta för att minska näringsläckage från jordbruksmark till havet och samtidigt minska översvämningsrisken från ökade regn och snösmältning.

Uppvärmning: Hänsyn ska tas till områdets förutsättningar för lämplig uppvärmningsform. Förutsättningar kan vara t.ex. att ta till vara spillvärme från närbelägna fastigheter, god solinstrålning, utnyttjande av viss markbeskaffenhet (PBL 2 kap. 3 §). Solcellsanläggningar förespråkas.

Bygglovsplikt: Inom område markerat som värdefull kulturmiljö råder lovplikt för de åtgärder som annars är bygglovsbefriade enligt det lagförslag som fastställdes 2 juli 2014 som berör bl.a. Attefallshus

RIKSINTRESSEN

- och tidigare ställningstaganden, hela eller delar av området:

Hela den historiska byn är en bytomt - ett fornminne, Ri Friluftsliv – linje, Ri Turism och rörligt friluftsliv (kust 4 kap §2), Ri Naturvård, Ri Kulturmiljö, Ri Yrkesfisket, Ri kustzon, Kulturmiljöstråk, Särskilt värdefulla kulturmiljöer, Trafikled för farligt gods, Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet, Kulturskyddad bebyggelse.

FÖRSLAG

Byggelseutveckling

i Baskemölla föreslås ett utbyggnadsområde för 15 enbostadshus. Den nuvarande planreserven består av ca 43 enbostadshus, vilket bedöms kunna tillgodose befolkningstillväxten i orten de närmaste 20 åren. Ett upphävande av planreserven bedöms inte aktuell.

Baskemölla är en av bebyggelsestrategins C basorter där service och samhällsfunktioner ska bibehållas. En utbyggnad av orten är förenlig med bebyggelsestrategin.

Komplettering till befintlig bebyggelse föreslås med utbyggnadsområde som rymmer 15 enbostadshus alternativt 40 mindre lägenheter.

Utbyggnadsområdet följer landskapets och ortens avgränsning och struktur. Ny blandad bebyggelse bedöms vara lämplig för sitt föreslagna ändamål, med hänvisning till vikten av att kunna bibehålla servicenivån på orten och i Simrishamn som ligger på cykelavstånd. Därmed stärks också Simrishamn som centralort i kommunen, vilket anses vara av väsentligt intresse. Utbyggnadsområdet ligger avskilt från fiskeläget och karaktären av kombinerat fiskeläge och landsbygd kvarstår.

Utformningskrav och strukturanpassning:

Ny bebyggelse ska anpassas efter ortens bebyggelsestruktur, täthet, befintliga gränser och rumsligheter både i landskapet och i den byggda miljön. Den nya bebyggelsen ska förhålla sig till ortens särart och befintliga skala så att risk för storskalighet och likformighet undviks, och så att riksintresset för kulturmiljö beaktas. Stor varsamhet gäller även vid tillbyggnad och vid yttre förändringar så att både enskilda byggnaders- och ortens befintliga karaktärsdrag bevaras.

Tillgänglighetskrav

Allmän platsmark ska anvisas för att åstadkomma en allmänt tillgänglig struktur med passager, inte minst till kusten. Detta förbättrar rörligheten i området i enlighet med riksintressena för friluftsliv och kustzon, i jämförelse med den typ av jordbruksmark som inte är allmänt tillgänglig.

Sammanfattning av utbyggnadsförslagen

I Baskemölla föreslås ett utbyggnadsområde för bostäder i den södra delen av orten, genom att en lucka utmed Tjörnedalavägen utvecklas åt sydväst. Utbyggnadsförslagen utgör tätortsutveckling som syftar till att stärka kustorten och öka underlaget för service och kollektivtrafik. Utbyggnadsområdet avgränsas söderut av vegetation med slyskog samt delvis av det öppna jordbrukslandskapet.

Miljöförhållandena i området

Utbyggnadsområde 1 utgörs av slyskog och jordbruksmark.

FÖRSLAGSKARTA 3.

GRÖNSTRUKTUR, STRÅK OCH MÖTESPLATSER

Skåneleden

Föreslagen trädplantering

Förbättrad belysning

Befintligt grönområde

Tätortsnära natur

M Befintlig mötesplats som föreslås förädlas med hjälp av grönstruktur

M Befintlig mötesplats

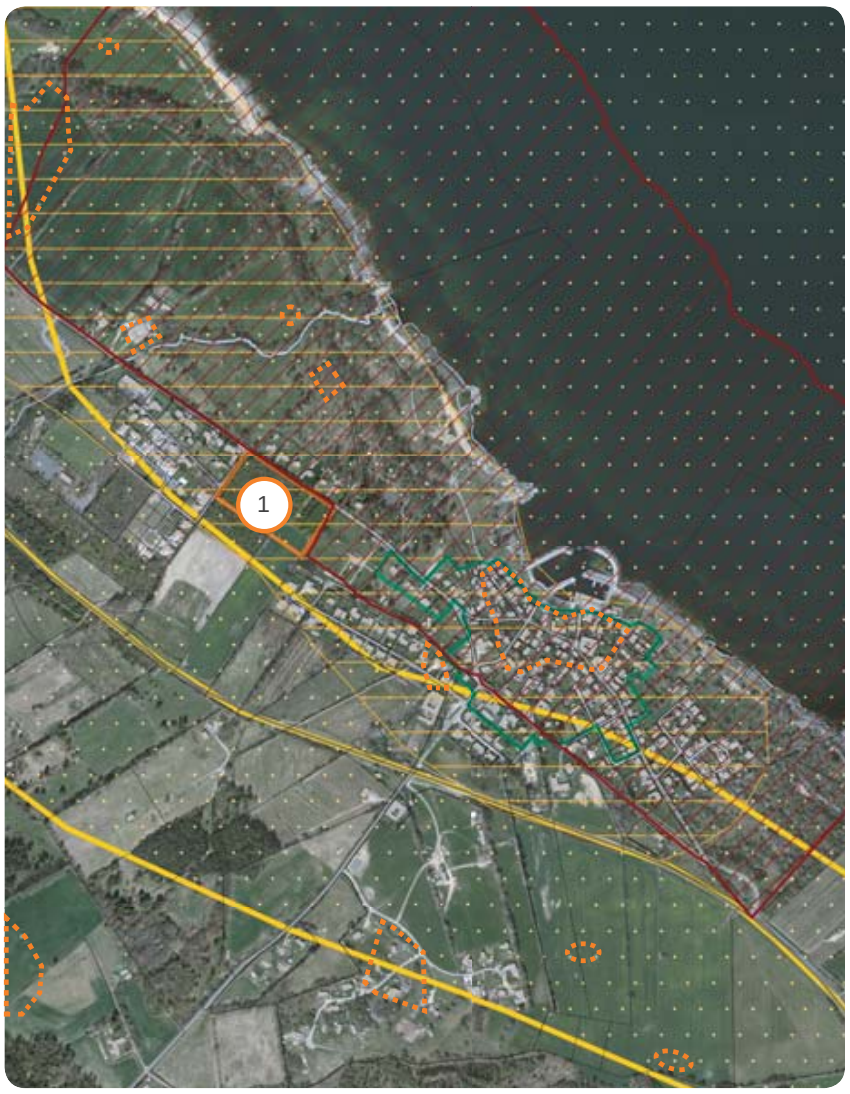
GENERELLA FÖRBÄTTRINGAR:

Fler bänkar och bord utefter hav och stråk

Plantering av solitärträd utspritt i byn

KONSEKVENSKARTA 1.

FORNLÄMNINGAR OCH KULTURMILJÖ

FÖRKLARINGAR

Utbyggnadsområde bostadsändamål

Riksintresse för kulturmiljö:Baskemölla (L 5)
Motivering: Fiskeläge där kombinationen fiske och jordbruk tydligt framträder i bebyggelsen. Uttryck för riksintresset: Bebyggelse från 1800-tal och 1900-tal utmed eller nära gatan och fyrlängade gårdar med friare läge.
Hamnanläggning med torkplats för garn. I området ingår även: Tjörnedala gård av traditionell skånsk 1800-talskaraktär omgiven av ett landskap format av bete och slåtter.

Värdefull bebyggelsemiljö:
Stor varsamhet ska beaktas vid förtätning, tillbyggnad och vid yttre förändringar så att befintliga karaktärsdrag bibehålls och skyddas. Ny bebyggelse anpassas efter ortens bebyggelsestruktur och täthet.

Särskilt värdefulla kulturmiljöer
Hela orten är utpekad som särskilt värdefull kulturmiljö enligt regionala kulturmiljöprogrammet, där husen ligger i huvudsak utmed och ganska nära de smala gatorna med trädgården i skydd på baksidan. I Baskemöllas äldsta delar har byggnaderna en mer fri placering. Flera av de ursprungliga gårdarna finns bevarade. De är fyrlängade och i regel med boningslänga i tegel medan ekonomibyggnaderna är uppförda i gråsten. Hamnanläggningen är tämligen omfattande i storlek och byggd i gråsten. I nära anslutning finns en torkplats för garn.

Fornlämningsområde: Hänsyn till skyddsavstånd ska tas i den vidare planläggningen.
Inom orten finns flera registrerade fornlämningar och det finns möjlighet att fler kan påträffas. Vid ny exploatering inom utbyggnadsområdet behövs arkeologisk bedömning för att utreda markens lämplighet genom tidigt samråd med Länsstyrelsens kulturmiljöenhet.

Kulturmiljöstråk: Väg 9, landsvägen mellan Trelleborg - Brösarp utgör kulturmiljöstråk.

Kulturmiljöstråk: Skånelinjen: Hela kommunens kuststräcka ingår i kulturmiljöstråket Skånelinjen; en försvarslinje som började byggas 1939 och som tydligt visar Skåne som gränsprovins. Samtliga värn är viktiga delar i den helhet som Skånelinjen utgör.

Underlagsmaterial:
Bebyggelseinventering för Baskemölla, 1980
Riktlinjer för uppförande av takkupor och takfönster, 1985
Kulturmiljöprogram i Skåne, 2006

KONSEKVENSKARTA 2.

FÖR OMGIVNINGAR, SKYDD OCH NATURMILJÖ

FÖRKLARINGAR

Utbyggnadsområde bostadsändamål

1 Hasselmus finns i närområdet och har noterats i Artportalen i nära anslutning till utbyggnadsområdet. Naturmiljön inom utbyggnadsområdet kan vara intressant för arten och förekomst kan inte uteslutas. (TILLÄGG ANTAGANDE 20150825)

Område med höga naturvärden

RI Friluftsliv (kustlinjen)

RI Turism och rörligt friluftsliv

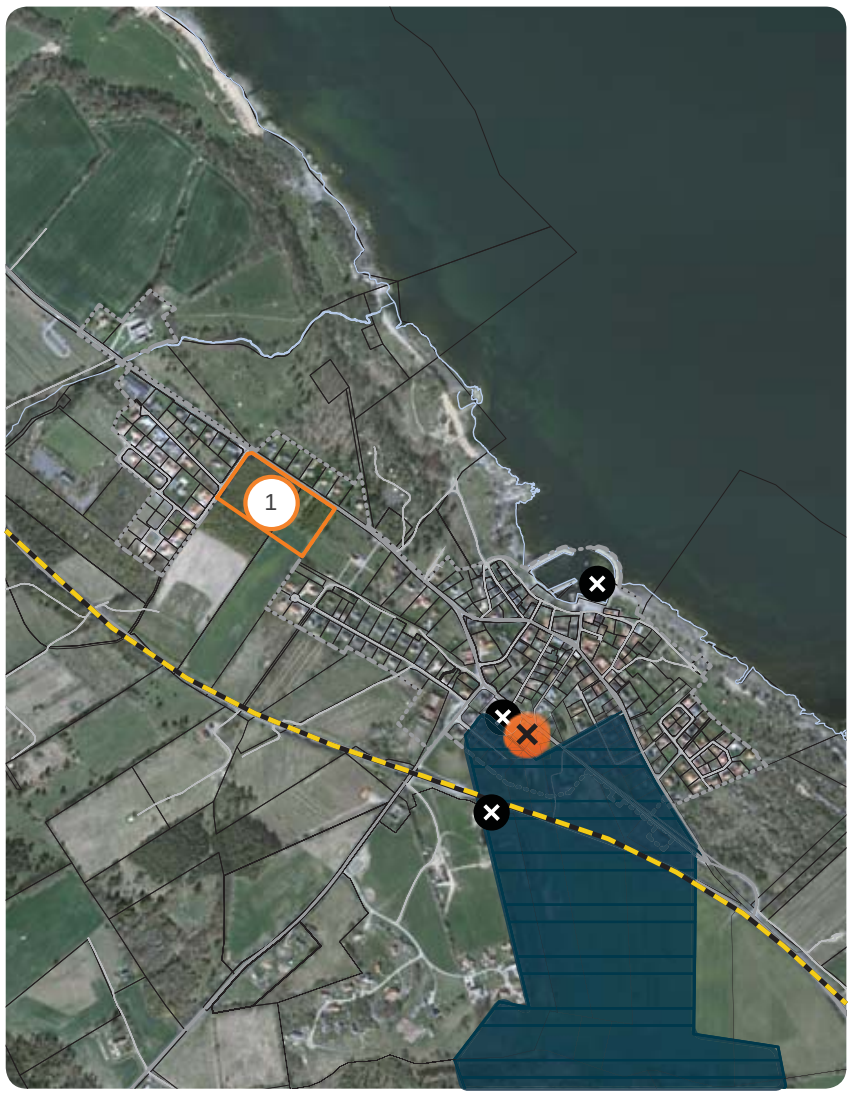
RI Kustzon

Strandskydd

Landskapsbildsskydd

RI Naturvård

KONSEKVENSKARTA 3.
RISKER OCH KONFLIKTER

FÖRKLARINGAR

Utbyggnadsområde bostadsändamål

Vattenskyddsområde

Transportled farligt gods

Verksamhetsområde. Baskemölla hamn, biogasanläggning vid väg 9 och studioglashyttan vid Frans Löfströms väg klassas som C-verksamhet (se riskkapitlet). Glashyttan innehar gasol som är en brandfarlig gas.

Förorenad mark efter en gammal bensinstation. Marken sanerades 2006 och bedöms vara åtgärdad.

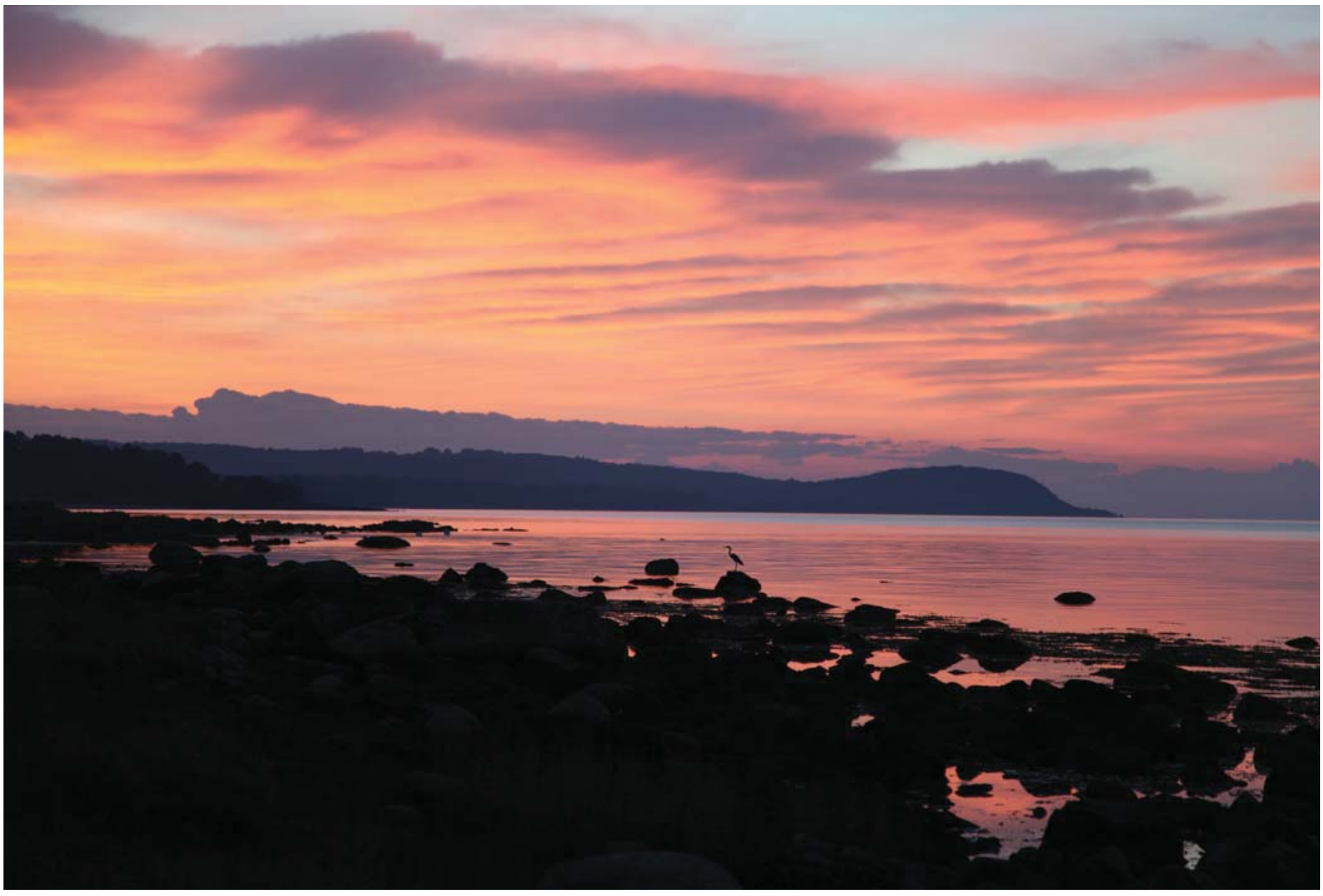
Farligt godstrafik: Väg 9 utgör transportled för farligt gods (söder om tätorten).

SAMMANFATTNING AV KONSEKVENSKARTA 1,2 & 3

Område för område:

1 UTBYGGNADSOMR.
BOSTÄDER

Ri kustzon
Ri turism och rörligt friluftsliv
Kulturmiljöstråk (Skånelinjen)
Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet
Jordbruksmark

KONSEKVENS-BESKRIVNING *av planförslaget i Baskemölla:*

Nollalternativet

Nollalternativet innebär att inga nya bostads- eller verksamhetsområden föreslås. Ortens utveckling begränsas till fastställd planreserv, som möjliggör 43 nya enbostadshus.

Utbyggnadsförslaget

- en beskrivning av den påverkan som kan antas uppkomma avseende:

Ri kustzon, Ri turism och rörligt friluftsliv

Föreslaget utbyggnadsområde ligger inom område som omfattas av riksintresseområde för kustzon, samt turism och rörligt friluftsliv. Riksintresseområdet sträcker sig från Örnahusen till Åhus, turismen och friluftslivet, (främst det rörliga friluftslivet) ska särskilt beaktas. Riksintresset består bland annat av närheten till både hav och kulturhistorisk bebyggelsemiljö såväl som bad, fiske och möjligheten att röra sig längs havet i långa obrutna sträckor.

Föreslaget utbyggnadsområde kan påverka riksintresseområdena negativt genom att landskapsbilden förändras och det kan uppstå nya bebyggelsemiljöer som inte passar in i miljön. Bebyggelseförslagen innebär tätortsutbyggnad och bedöms inte stå i konflikt med dessa riksintressen (4 kap MB).

Bebyggelse, kulturmiljö och fornlämningar

Utbyggnadsområdet ligger inom särskilt värdefull kulturmiljö enligt regionala kulturmiljöprogrammet. Ianspråkstagande av mark för byggnation kan medföra risker för negativ påverkan på landskapsbilden. Området utgörs till största delen av slyskog och innehar inga sådana miljövärden som är karaktäristiskt för kulturmiljön. Vid genomförande bör krav ställas på utformning, och strukturanpassning för att ansluta till områdets karaktär.

Utbyggnadsområdet ligger inom kulturmiljöstråk för Skånelinjen. Avseende kulturmiljöstråket bedöms de bevarandevärda värnen inte påverkas av utbyggnadsområdena.

Befolkning

Planförslaget möjliggör en befolkningsökning i Baskemölla, vilket kan komma att gynna underlaget för kollektivtrafiken. Nybyggnation i orten kan möjliggöra att bostäder lämpade för äldre byggs vilket kan gynna flyttkedjan att äldre flyttar från sin villa till ett mer ändamålsenligt boende och ger barnfamiljer möjlighet att köpa en rymlig villa.

Biologisk mångfald, djurliv, växtliv

Den biologiska mångfalden kan minska om de vegetationsstråk som utbyggnadsområdet omfattar tas i anspråk.

Människors hälsa

Utbyggnadsområdet är inte utsatta för förutsättningar som bedöms påverka människors hälsa negativt.

Klimatfaktorer

Översvämning och erosionsrisk: Risk för havsnivåhöjning i framtiden bedöms inte påverka föreslaget utbyggnadsområde. För ortens övriga områden konstateras att kustlinjen vid Baskemölla består av sedimentärt berg och hårdgjorda hamnpirar. Byggnader är tillräckligt högt belägna för att klara sig mot extremt högvatten och våguppspolning i dagens klimat (se rapport Simrishamns kommun stranderosion).
Oderbäcken medför ökade risker för översvämning i den historiska delen av byn vilket kan minskas genom översilningsytor uppströms.

Mark, vatten, luft

Statusklassning på vattenkvaliteten:
Delavrinningsområdet rinner mot Västra Hanöbuktens kustvatten. I orten finns inga klassade vattendrag (ytvattenförekomster) eller grundvattenförekomster (Oderbäcken är ej klassad). De enskilda avloppen i avrinningsområdet inventeras kontinuerligt.
Nuvarande status för kustvatten är otillfredställande ekologisk status, kustvattnet uppnår ej god kemisk status.

Riskbedömning på vattenkvaliteten:
Kustvattnet löper risk att inte uppnå god ekologisk och kemisk status till 2015 eller 2021.

Risk för försämrad vattenkvalitet:
Föreslagen bebyggelseutveckling för område 1 bedöms inte påverka vattenkvaliteten förutsatt att angivna hänsynsregler följs (se avsnitt åtgärder).

Hushållning

Exploatering av områdena kan komma att stå i konflikt med den skånska utmaningen ”Hushållning med Skånes mark- och vattenresurser” och ”Skydd av Skånes natur- och kulturvärden”, genom att natur- och jordbruksmark tas i anspråk. Utbyggnadsområdet utgörs mestadels av slyskog, ca 2500 m^2 jordbruksmark ingår i området, marken är inte statusklassad av jordbruksverket. Ianspråkstagandet av denna del jordbruksmark bedöms inte påverka möjligheten att bedriva ett rationellt jordbruk i området negativt. Att bebygga jordbruksmark står i konflikt med Länsstyrelsens hushållningsriktlinjer. Angränsande jordbruksmark utgörs av klass 2 och klass 3.

Landskap

Utbyggnadsförslaget är till största delen insprängt i vegetation vilket innebär att största delen av områden inte kommer att möta det öppna jordbrukslandskapet, risken för negativ påverkan på landskapsbilden är därmed liten. Orten omfattas av nationell bevarandeplan för odlingslandskapet.

Förhållandet mellan olika miljöaspekter

Vid avvägning mellan riksintresse för kustzon / riksintresse för turism och rörligt friluftsliv i förhållande till jordbruksmark i dessa områden, väger riksintressena tyngre än jordbruket som ändamål. I enlighet med bestämmelserna i 4 kap miljöbalken hindrar dock inte dessa riksintressena tätortsutbyggnad.

Vid tätortsutbyggnad inom riksintresseområdena ska åtgärder som förbättrar tillgängligheten för friluftslivet prioriteras i enlighet med riksintressena (3 kap miljöbalken).

Vid avvägning mellan exploatering av jordbruksmark och möjligheten att utveckla basorten, ska komplettering och utveckling av basorten prioriteras för att säkerställa underlaget för ortens framtida service och samhällsfunktion.

Vid avvägning mellan exploatering av jordbruksmark och möjligheten att utveckla basorten, ska komplettering och utveckling av basorten prioriteras för att säkerställa underlaget för ortens framtida service och samhällsfunktion.

Förebyggande åtgärder

- för att förebygga, hindra eller motverka betydande negativ miljöpåverkan:

I föreslagna utbyggnadsområden bör partier med vegetation sparas för att möjliggöra gröna korridorer för djurlivet.

Avgränsning av värdefull bebyggelsemiljö har gjorts och ställningstagande om bygglovsplikt inom detta område har tagits, för att förhindra förvanskning av värdefull bebyggelsemiljö. Befintliga karaktärsdrag ska bibehålls och skyddas.

För all bebyggelse (nybyggnad, tillbyggnad, förtätning) ska varsamhetskravet i plan- och bygglagen uppfyllas, vilket innebär att bebyggelsens ”särart” och ”karaktärsdrag” ska tas tillvara vid ändring eller underhåll. Plan- och bygglagen gäller alltid, både exteriört och interiört, även om åtgärderna inte kräver bygglov. Fastighetsägaren eller byggherren är ansvarig för att lagen följs.

Med hänsyn till riksintressena för friluftsliv och kustzon, ska vid genomförande av föreslagna utbyggnadsområde tillgänglighetskravet uppfyllas.

Kopplingar och möjlighet för allmänheten att röra sig i nya områden ska finnas.

Inom orten finns flera registrerade fornlämningar och det finns möjlighet att fler kan påträffas. Vid ny exploatering inom utbyggnadsområdet behövs arkeologisk bedömning för att utreda markens lämplighet genom tidigt samråd med Länsstyrelsens kulturmiljöenhet.

Förslagen följer kommunens bebyggelsestrategi som syftar till att förtäta basorterna istället för att sprida bebyggelse på landsbygden, vilket bidrar till att värna kustzonen.

Inför planläggning ska följande hänsynsregler tas för att minska riskerna för negativ påverkan av vattenkvaliteten:

a. Bebyggelsestrategin följs. Utredningsområden byggs inte ut förrän kommunalt va är löst. Enskilda avlopp inom verksamhetsområder för va tillåts inte vid nybyggnation.
b. Vattenvårdsinsatser vidtas. Företräde ges för utbyggnad av områden för flödesutjämnande, naturaliserande eller återskapande åtgärder i vattendragens avrinningsområden.
c. Byggnation inom dikningsföretag undviks, tillhörande båtnadsområde och inom vattenskyddsområde tillåts inte utan att särskilda åtgärder vidtas.
d. Dagvattenpolicy följs, omhändertagande av dagvatten ska i första hand lösas på fastigheten och i andra hand kopplas på det kommunala va nätet. Ny dagvattenavledning ska inte belasta dikningsföretag eller vattendrag.

Uppföljning

Genomförandet av de förebyggande åtgärderna sker i kommande bygglovs- och planprocesser, samt genom naturvårdsinsatser. Hänsynsregler för vatten och avlopp ska följas (se förslagsavsnittet, samt ovan).

Illustrationsbild för Baskemölla som visar ny möjlig bebyggelse på orten

8

Baskemölla
Ställningsstagande

1. Inom värdefull bebyggelsemiljö ska stor varsamhet visas vid förtätning, tillbyggnad och vid yttre förändringar så att befintliga karaktärsdrag bibehålls och skyddas.

2. Ny bebyggelse anpassas efter ortens bebyggelsestruktur och täthet.

3. Allmänna stråk och grönstruktur säkerställs i nya bebyggelseområde.

ÅTGÄRDSFÖRSLAG

4. Cykelväg bör utredas från Tjörnedalagården och norrut, för anslutning till befintlig cykelväg parallellt med väg 9.

5. Vattenvårdsinsatser föreslås uppströms Oderbäcken för att minska översvämningsrisk

PAUS 5
BASKEMÖLLA TILL VIKS FISKELÄGE

BESKRIVNING

Kusten mellan Baskemölla och Viks fiskeläge är i princip obebyggd. Få människor bor i området, men regionbussen mellan Simrishamn och Kristianstad trafikerar riksväg 9.
Ny spridd bebyggelse skulle utgöra ett stort hot mot landskapets värden och karaktärsskapande element. Till synes små ingrepp riskerar att störa områdets karaktär.

Längs stranden finns några gamla murade fiskebodar kvar. Området längs stranden är omväxlande, naturskönt och rikt på sevärdheter. Bäckar, frodig ädellövskog, alkärr, sandhedar, källor, blockmarker och hällar utgör grunden för en stor del av områdets värden. Området är lättillgängligt och välbesökt för bl.a. vandring, bad och sportfiske. Prästens badkar är en välkänd sevärdhet strax söder om Viks fiskeläge. Den geologiska formationen består av sandsten och kallas trattsänka. Kusten präglas här av ett stort område med berg i dagen, där framträngande grundvatten och havets vågor bildar rikligt med hällkar och andra vattensamlingar. Dessa är viktiga parningsbiotoper för bland andra den hotade strandpaddan.
Söder och norr om den långa sandstranden är kusten stenig och blockrik med enstaka utskjutande klippor och hällar. Innanför stranden vidtar betesmarker och sandhedar. Dessa avgränsas i väster av en till största delen skogbevuxen brant, som övergår i en platå högt över havet.
Tjörnedala lund omnämndes redan av Linné som ***”en av de skönaste lundar i riket”***. Här är slänten rik på gamla och grova ädellövträd. Här växer också backsippa, gullviva och enstaka orkidéer. Den välbevarade, fyrlängade 1800-talsgården Tjörnedala har stort kulturmiljövärde och är en viktig samlingsplats. I närheten av Tjörnedala ligger kolerakyrkogården som en påminnelse om 1800-talets levnadsvillkor.
En stor del av området ägs av stiftelsen för Skånska Landskap.

Paus 5 Baskemölla till Viks fiskeläge
Ställningstaganden

I området finns stora allmänna intressen och värden som skall värnas: fruktodling, friluftslivet, cykelvägar, och natur- och kulturmiljön i stort.

Ny bebyggelse anses kunna skada riksintressenas värden. Till synes små ingrepp riskerar förstöra upplevelsen av ett relativt orört uråldrigt landskap med unika skönhetsvärden. Området utgör en viktig paus mellan Baskemöllas och Viks Fiskeläges täta bebyggelsestrukturer.

Området bör inte fragmenteras ytterligare med ny bebyggelse.
Då ny bebyggelse anses få betydande påverkan på omgivningen ska det finnas *särskilda skäl* vid prövning av Plan- och bygglovsärenden.

Betesmarker och lundmiljöer ska bevaras och utvecklas.
Sandmarker ska återställas.

9

KARAKTÄRSSKAPANDE ELEMENT

A. DEN ÖVRE PLATÅN, FRUKTODLINGAR
B. DEN NEDRE PLATÅN, BETESMARKEN
C. ODERBÄCKEN
D. BÄCKRAVINEN
E. HÄLLARNA MED PRÄSTENS BADKAR
F. BRANTA SLÄNTEN MED LUNDVEGETATION
• HAVET OCH STRÄNDERNA

Värdebedömning

MÅNGFORMIGHET: Ett mångformigt och mycket nyansrikt landskap rikt på historiska spår. Området består av flera olika naturtyper.

FUNKTION: Betesmarkerna har mycket lång kontinuitet. Rikt fågelliv och rik flora. Rödlistade arter.

UNIKHET: Ja

KONTINUITET: Området visar tydligt att bruket av land och hav nära hängde samman i historisk tid. Fornminnena, betade sandmarker, sten- och klippstränder, och hällkar, talar om en kontinuitet, ett sammanhang över lång tid.

KÄNSLIGHET: Mycket känsligt för ingrepp.

ORÖRDHET, URSPRUNGLIG, VÄLBEVARAD: Området som helhet kan fortfarande anses vara orört ursprungligt och välbevarat.

STORLEK: Området är stort och sammanhängande

REPRESENTATIVT: Ja

ATTRAKTIONSVÄRDE: Mycket attraktivt.

FORSKNING OCH UNDERVISNING: Rika möjligheter

REKREATIONSMÖJLIGHETER: Mycket stora.

Riksintressen

- och tidigare ställningstaganden:

Ri Friluftsliv (kust MB 4 kap §2), Ri Naturvård, Kulturmiljöstråk, Särskilt värdefulla kulturmiljöer, Ri för yrkesfisket, Ri kustzon, Skyddsvärde kustområde, Landskapsbildsskydd, Strandskydd, Natura 2000, Simrishamns kommuns naturvårdsprogram. Fornminnen.

Kustorten
VIK

Vik ligger ca 7 km norr om Simrishamn. Söder om fiskeläget, finns spännande sandstenshällar som havet har format, formationen Prästens badkar är en sevärdhet. Här återfinns också den hotade strandpaddan.

Befolkningen och livet i byn

312 personer var folkbokförda i Vik 2013. I Vik finns två golfbanor, en liten resursskola, B&B och spa med mera. Föreningslivet och företagandet är omfattande. Ortens unika läge och attraktivitet lockar hit många turister och besökare.

Trafik

Riksväg 9, som genomkorsar samhället upplevs som en barriär mellan de gamla och nyare delarna av orten, och bidrar inte till ortens attraktivitet. Regionbussen Sk3 mellan Simrishamn och Kristianstad trafikerar orten (Riksväg 9) 19 ggr/dag (2013). Det tar ca 30 minuter att cykla mellan Viks Fiskeläge och Simrishamn.

Landskapet och naturen

Viks Fiskeläge ligger på en smal strandremsa nedanför de branta sandbackarna. Orten har varit omgiven av ordnade rader av fruktträd. Detta har delvis förändrats genom golfbanorna Djupadal i väster (anlagd i början av 2000-talet) och Lilla Vik i norr (anlagd för decennier sedan). Vid hamnen har man en bedårande utsikt mot Stenshuvud. Kustområdet mellan Vik och Baskemölla har höga naturvärden och är utpekat i kommunens naturvårdsprogram. Orten angränsar i söder till nedlagda fruktodlingar, där hasselmöss har påträffats.

Bebyggelsestrukturen

Bebyggelsen i Vik utgörs av det ursprungliga fiskeläget öster om väg 9. Orten har vuxit mot väster med enbostadshus från 60-talet till nutid.

Kulturmiljö

Hela orten är utpekad som särskilt värdefull kulturmiljö där böndernas gårdar och fiskarnas boningshus ligger sida vid sida. Bebyggelsen är till övervägande del låg och oregelbundet grupperad kring de slingrande, smala gatorna och sträddena vilka ofta kantas av låga stenmurar. Husen tillhör i regel 1800-talet och är i de äldre delarna närmast hamnen företrädesvis byggda i korsvirke. För övrigt är tegel det vanligaste byggnadsmaterialet. Moderna hus har tillkommit i miljön och följer den traditionella strukturen. Hamnen utgörs av två armar som bildar en skyddad bassäng. Vid hamnplanen finns bodar och torkplats för garn, vilket understryker lägets ålderdomliga karaktär

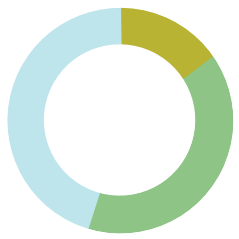
Fiskeläget utgör riksintresse för kulturmiljö (Vik L 6) vilket motiveras genom att kombinationen fiske och jordbruk tydligt framträder i bebyggelsen. Uttryck för riksintresset utgörs av oregelbundet gatunät med smala gator som ofta kantas av låga stenmurar. Korsvirke och tegelhus från 1800-talet samt hamnanläggning med bodar och torkplats för garn.

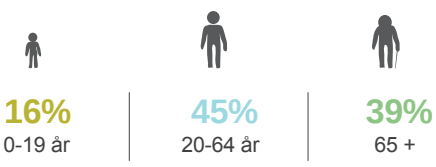
Plansituation och tidigare bebyggelseutveckling

Bebyggelseutvecklingen har de senaste 30 åren varit mycket stor, något som hänger samman med de rika möjligheterna till en aktiv fritid på orten. Ingen del av den kulturhistoriska byn är detaljplanelagd.

Miljö och riskfaktorer:

Väg 9 utgör trafikled för farligt gods, den västra delen av orten berörs av vattenskyddsområde för grundvattentäkt. Kusten norr om Vik är utsatt för pågående erosion. Bebyggelsen närmst kustlinjen ligger inom riskområde för framtida översvämning (se konsekvenskarta risk och konflikter).

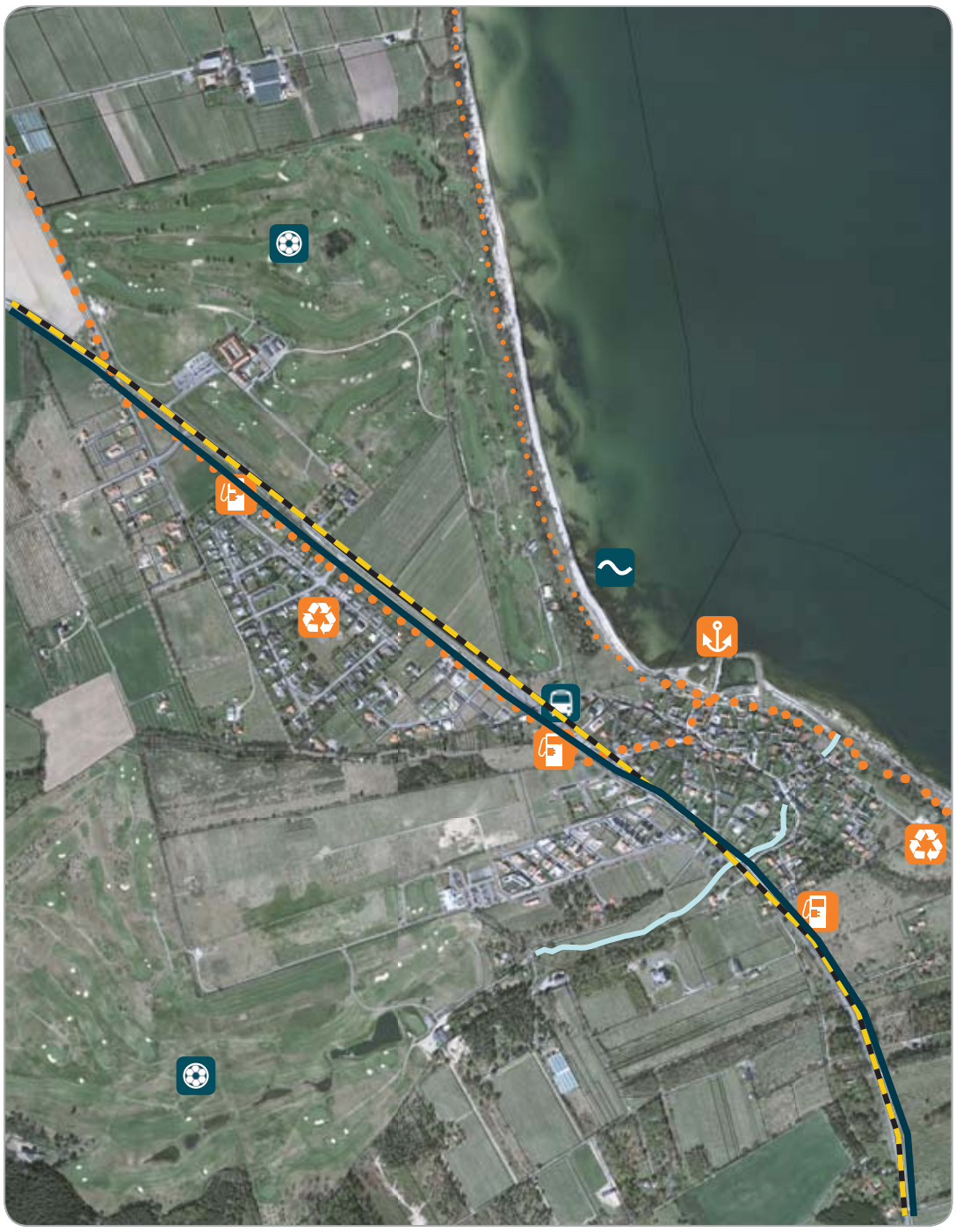

VIK *demografi:*

Antal folkbokförda 2013: **312 personer**
Bostadshus med folkbokförda i: **54,1 %**
Förändrat antal sedan 2005: **+ 48**

Skola och omsorg (2014)*:*

Barn på resursskolan Famn årskurs 6-9 : **8**

SERVICE & FUNKTIONER

FÖRSLAG

Hamn:
Den aktivt marina miljön ökar folklivet och berikar livskvaliteten både till havs och längs kusten. Förutsättningar för försäljning av närproducerat finns.

Laddningsstation för elfordon

Återvinningsstation

BEFINTLIGT

Befintlig busshållplats

Badplats

Idrottsanläggning (golfbana)

Farligtgodstransporter

Befintlig cykelväg

Skåneleden

Bäck

GRÖNSTRUKTUR, STRÅK & MÖTESPLATSER

Prioriterat område Trafikmiljö
Högprioriterat stråk som föreslås trafiksäkras.

Prioriterat område Grönstråk
utmed Viks Stora väg. Förädling av gaturum föreslås.

Tätortsnära natur

Skåneleden

Skåneleden ny sträckning

Skåneleden gammal sträckning, svårframkomlig p g a erosion

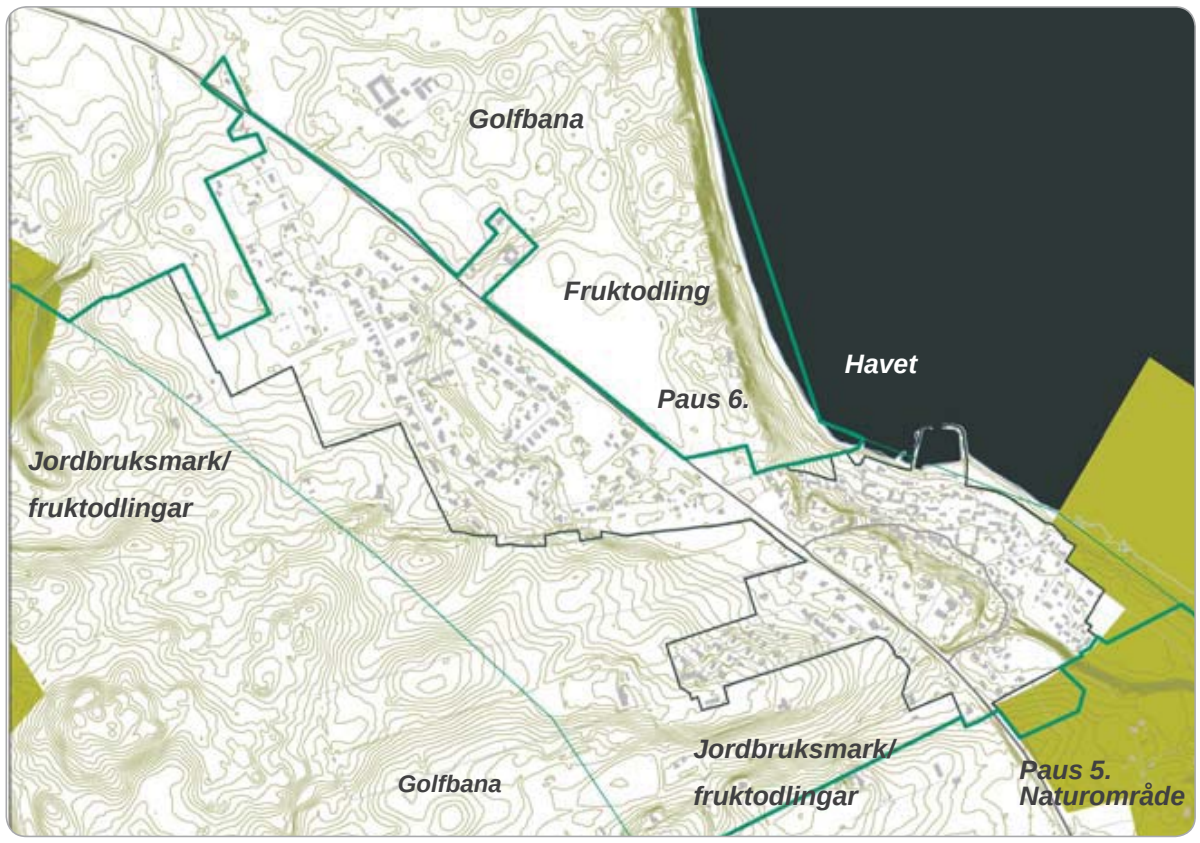
M — Befintlig mötesplats som föreslås förädlas med hjälp av grönstruktur

M — Befintlig mötesplats

GENERELLT

Fler bänkar och bord utefter hav och stråk
Läplatser

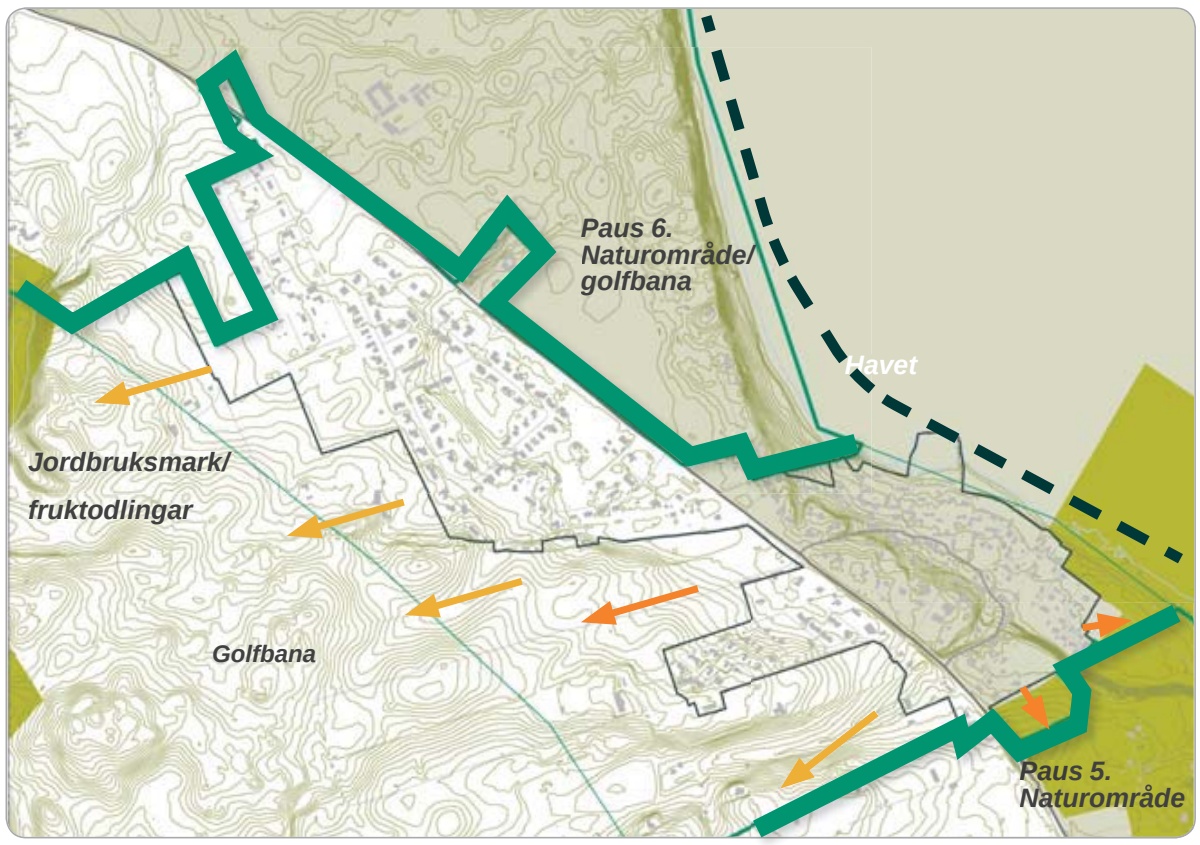
ANALYSKARTA 1. *Bebyggelseutveckling*

Landskap, natur & bebyggelsestruktur

Vik avgränsas av ett områden med höga naturvärden i sydost. I väster möter bebyggelsen det omgivande jordbrukslandskapet och Djupadals golfbana. I norr avgränsas samhället av jordbruksmark, fruktodlingar, Lilla Viks golfbana, och i nordost havet. Bebyggelsen öster om väg 9 är småskalig och tät. Bebyggelsen väster om väg 9 är småskalig men mer utspridd.

ANALYSKARTA 2. *Bebyggelseutveckling*

Alternativ och begränsningar

Planreserven är relativt stor i Vik vilket möjliggör för förtätning inom befintlig ortsavgränsning.

Bebyggelseutveckling utanför ortsavgränsning föreslås ske åt sydöst och västerut, då samhället avgränsas av pausområden i söder och norr.

FÖRKLARINGAR

- **Ortsavgränsning**
- **Barriär**
- **Gräns för pausområde**
- **Bebyggelseutveckling** förkastat alternativ
- **Bebyggelseutveckling** förslag

FÖRSLAG

Bebyggelseutveckling

Den befintliga planreserven i Vik utgörs av 100 enbostadshus och 0,25 ha mark för näringslivsutveckling. Utbyggnadsområden för 30 enbostadshus föreslås.

Utbyggnadsområde 1, 4 och utredningsområde 6 utgör förtätningsområden utmed väg 9. Förslagen möjliggör en förstärkt bykänsla utmed vägen.

Utbyggnadsområde 3 utgör en avrundning på det nybyggda bostadsområdet intill. Likaså utredningsområde 4 ses som en avslutning på samhället mot söder. Detta delområde har ett lokalt krön vid väg 9, varifrån marken sluttar in mot befintligt samhälle. Härigenom bedöms föreslagen kompletterande bebyggelse tillhöra orten.

Utbyggnadsområde 5 är prövat genom detaljplan och ses som en komplettering av befintlig bebyggelse, som en naturlig avslutning på ortens östra, mer havsnära del. Område 5 ligger inom riksintresse för kulturmiljö varpå extra stor hänsyn ska tas till ortens bebyggelsestruktur och karaktär.

Ett större område i väster (7) anges som utredningsområde för bostadsändamål. Området utgörs av en djup, mot fiskeläget sluttande, avlång fastighet. Områdets lämplighet för ny bebyggelse ska utredas.

I första hand ska kvalitativ förtätning ske av befintlig bebyggelse på orten. Vid förtätning ska stor varsamhet beaktas till omgivande landskapsbild och bebyggelsemönster. Vik är en av de basorter som har utvecklats mest under de senaste åren och efterfrågan på bostäder är stor, mycket beroende på tillgången till fritidsaktiviteter.

Bebyggelsestrategin för Simrishamns kommun anger Vik som en C-ort, servicenivån är begränsad men orten ligger nära serviceutbudet i Simrishamn och grundskola i Rörum, samt har relativt goda kollektivtrafikförbindelser. Orten har på sikt möjlighet att utvecklas till en B/C ort, då mark för utveckling för service finns på orten och barnomsorg och skola (F-9) ligger inom cykelavstånd. Kommunen bedömer utifrån detta, att föreslagna ubyggnadsområden är lämpliga, då det möjliggör för orten att växa samman längs väg 9 och på detta sätt transformera denna till en trafiksäker och attraktiv väg genom ett tätt och levande samhälle.

Viks fiskeläge är inte tidigare detaljplanelagt, området räknas i nuläget som sammanhållen bebyggelse och omfattas av riktlinjer för takkupor samt bebyggelseinventering. För att säkerställa områdets kulturmiljövärden föreslås att fiskeläget detaljplaneläggs med skydds- och varsamhetsbestämmelser. Ett upphävande av planreserven bedöms inte aktuellt.

Utformningskrav och strukturanpassning:

Ny bebyggelse ska anpassas efter ortens bebyggelsestruktur, täthet, befintliga gränser och rumsligheter både i landskapet och i den byggda miljön. Den nya bebyggelsen ska förhålla sig till ortens särart och befintliga skala så att risk för storskalighet och likformighet undviks, och så att riksintresset för kulturmiljö beaktas. Stor varsamhet gäller även vid tillbyggnad och vid yttre förändringar så att både enskilda byggnaders- och ortens befintliga karaktärsdrag bevaras.

Tillgänglighetskrav

Allmän platsmark ska anvisas för att åstadkomma en allmänt tillgänglig struktur med passager, inte minst till kusten. Detta förbättrar rörligheten i området i enlighet med riksintressena för friluftsliv och kustzon, i

jämförelse med den typ av jordbruksmark som inte är allmänt tillgänglig.

Trafik och stråk

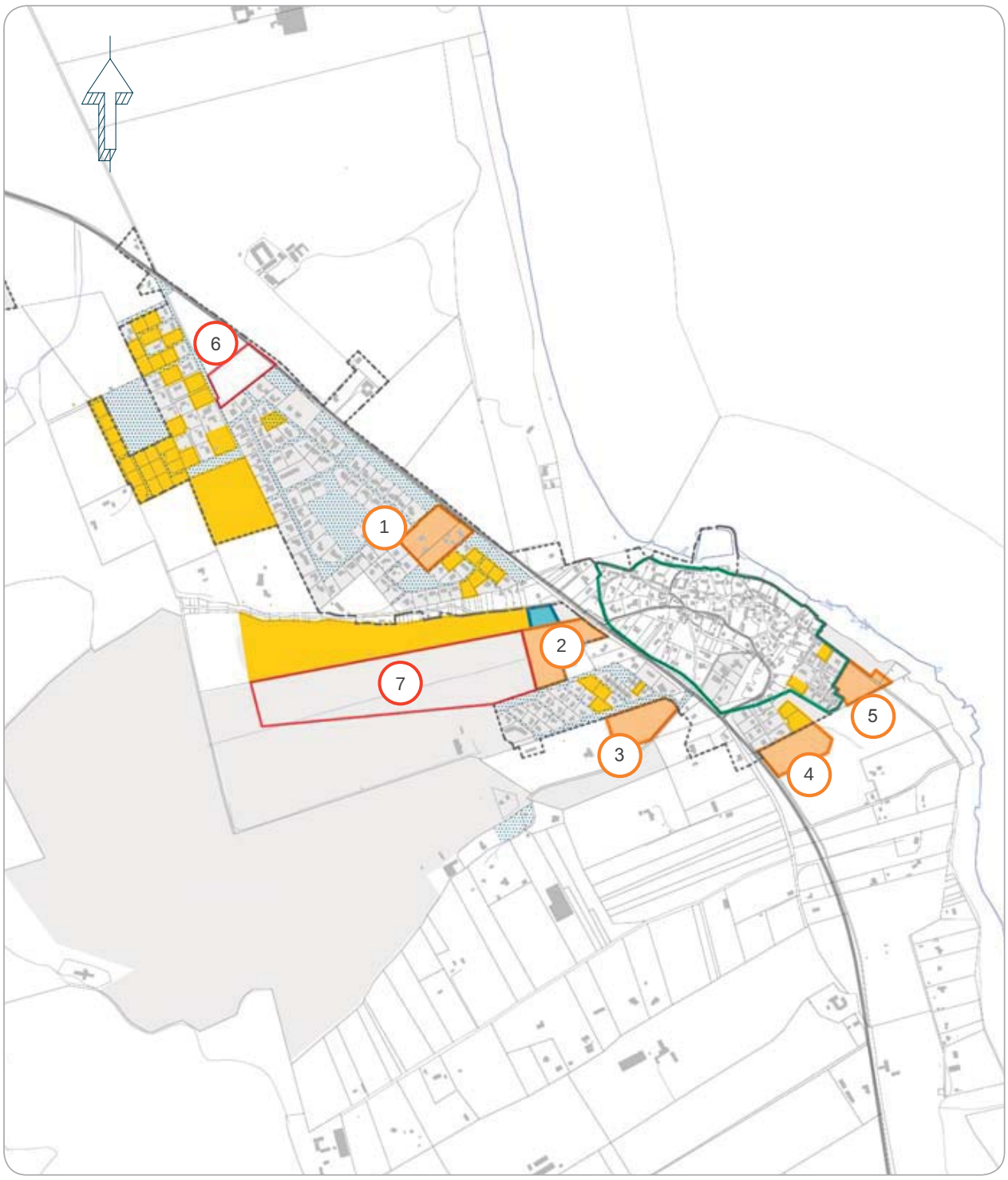
Allmänna vägar och stråk ska anvisas inom utbyggnadsområdena för att förbättra rörligheten med passager i kustzonen. Genom sådana bestämmelser tillgodoses riksintressena för kustzonen, turism och friluftsliv genom att god tillgänglighet säkerställs och minskade risker för upplevelse av privatisering av området. Väg 9 genom orten föreslås som ett prioriterat gaturum som kan förädlas; åtgärder för ökad säkerhet och lägre hastigheter behöver utredas i samråd med Trafikverket.

Sammanfattning av utbyggnadsförslagen

I Vik föreslås utbyggnads- och utredningsområde för bostäder. Utbyggnadsförslagen utgör tätortsutveckling som syftar till att stärka kustorten och öka underlaget för service och kollektivtrafik. Utbyggnad utanför ortsavgränsning föreslås ske åt sydöst och västerut, och avgränsas av pausområden i söder och norr.

Miljöförhållandena i området

Utbyggnadsområde 1 utgörs i den norra delen av pågående fruktodling, medan den sydvästra delen är nedlagd fruktodling.
Utbyggnadsområde 2 utgörs av fruktodling respektive nedlagd fruktodling.
I utbyggnadsområde 3 utgörs marken av pågående fruktodling
Utbyggnadsområde 4 utgörs av nedlagd fruktodling.
Utbyggnadsområde 5 består av äng med buskage och träd.
Utredningsområde 6 utgörs av ängsområde
Utredningsområde 7 består av nedlagd fruktodling.

VIK Planreserv

100 enbostadshus (friliggande) alternativt mindre lägenheter

+ 0,25 ha för näringsverksamhet

Utbyggnadsområde

30 enbostadshus (friliggande) alternativt mindre lägenheter

FÖRKLARINGAR

Ortsavgränsning Utbyggnad ska företrädesvis ske som kvalitativ förtätning inom befintlig bebyggelse/ortsavgränsning.

Kommunägd mark

Detaljplanelagt område

Planreserv:
Fastställd detaljplan för bostadsändamål/ blandad bebyggelse

Fastställd detaljplan för verksamhetsändamål

Utbyggnadsområden:
Utbyggnadsområde bostadsändamål

5 Länsstyrelsen anser att detta område är olämpligt att exploatera
(TILLÄGG ANTAGANDE 20150818)

Utredningsområde*
*Lst kommenterar inte dessa områden då de ligger utanför planförslagets tidshorisont.
(TILLÄGG ANTAGANDEHANDLING 20150818)

Värdefull bebyggelsemiljö
Stor varsamhet ska beaktas vid förtätning, tillbyggnad och vid yttre förändringar så att befintliga karaktärsdrag bibehålls och skyddas.
Ny bebyggelse anpassas efter ortens bebyggelsestruktur och täthet.

HÄNSYNSREGLER

Hänsynsregler - vatten:
(se rubrik förebyggande åtgärder)

Vattenvårdsåtgärd: Markavsättning för utbyggnad av områden för flödesutjämnande, naturaliserande eller återskapande åtgärder i vattendragens och dikningsföretagens avrinningsområden förespråkas. Detta för att minska näringsläckage från jordbruksmark till havet och samtidigt minska översvämningsrisken från ökade regn och snösmältning.

Uppvärmning: Hänsyn ska tas till områdets förutsättningar för lämplig uppvärmningsform. Förutsättningar kan vara t.ex. att ta till vara spillvärme från närbelägna fastigheter, god solinstrålning, utnyttjande av viss markbeskaffenhet (PBL 2 kap. 3 §). Solcellsanläggningar förespråkas.

Bygglovsplikt: Inom område markerat som värdefull bebyggelsemiljö råder lovplikt för de åtgärder som annars är bygglovsbefriade enligt det lagförslag som fastställdes 2 juli 2014 som berör bl.a. Attefallshus.

RIKSINTRESSEN

- och tidigare ställningstaganden, hela eller delar av området:

Hela den historiska byn är en bytomt, ett fornminne, Ri Friluftsliv – linje, Ri Turism och rörligt friluftsliv (4 kap§2), Ri Naturvård, Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet, Ri Kulturmiljö, Kulturmiljöstråk, Särskilt värdefulla kulturmiljöer, Ri Yrkesfisket, Ri kustzon, Trafikled för Farligt gods, Kulturskyddad bebyggelse (Lst.).

KONSEKVENSKARTA 1.

REDOVISAR FORNLÄMNINGAR OCH KULTURMILJÖ

FÖRKLARINGAR

Utbyggnadsområde

Utredningsområde*

Riksintresse för kulturmiljö: Vik (L 6)
Fiskeläge där kombinationen fiske och jordbruk tydligt framträder i bebyggelsen. Uttryck för riksintresset: Oregelbundet gatunät med smala gator som ofta kantas av låga stenmurar. Korsvirke och tegelhus från 1800-talet samt hamnanläggning med bodar och torkplats för garn.

Fornlämningsområde

Värdefull bebyggelsemiljö
Stor varsamhet ska beaktas vid förtätning, tillbyggnad och exteriör förändring så att befintliga karaktärsdrag bibehålls och skyddas.

Särskilt värdefulla kulturmiljöer: Orten är utpekad som särskilt värdefull kulturmiljö där böndernas gårdar och fiskarnas boningshus ligger sida vid sida. Bebyggelsen är till övervägande del låg och oregelbundet grupperad kring de slingrande, smala gatorna och sträddena vilka ofta kantas av låga stenmurar. Husen tillhör i regel 1800-talet och är i de äldre delarna närmast hamnen företrädesvis byggda i korsvirke. För övrigt är tegel det vanligaste byggnadsmaterialet. Moderna hus har tillkommit i miljön som följer den traditionella strukturen. Hamnen utgörs av två armar som bildar en skyddad bassäng. Vid hamnplanen finns bodar och torkplats för garn, vilket understryker lägets ålderdomliga karaktär

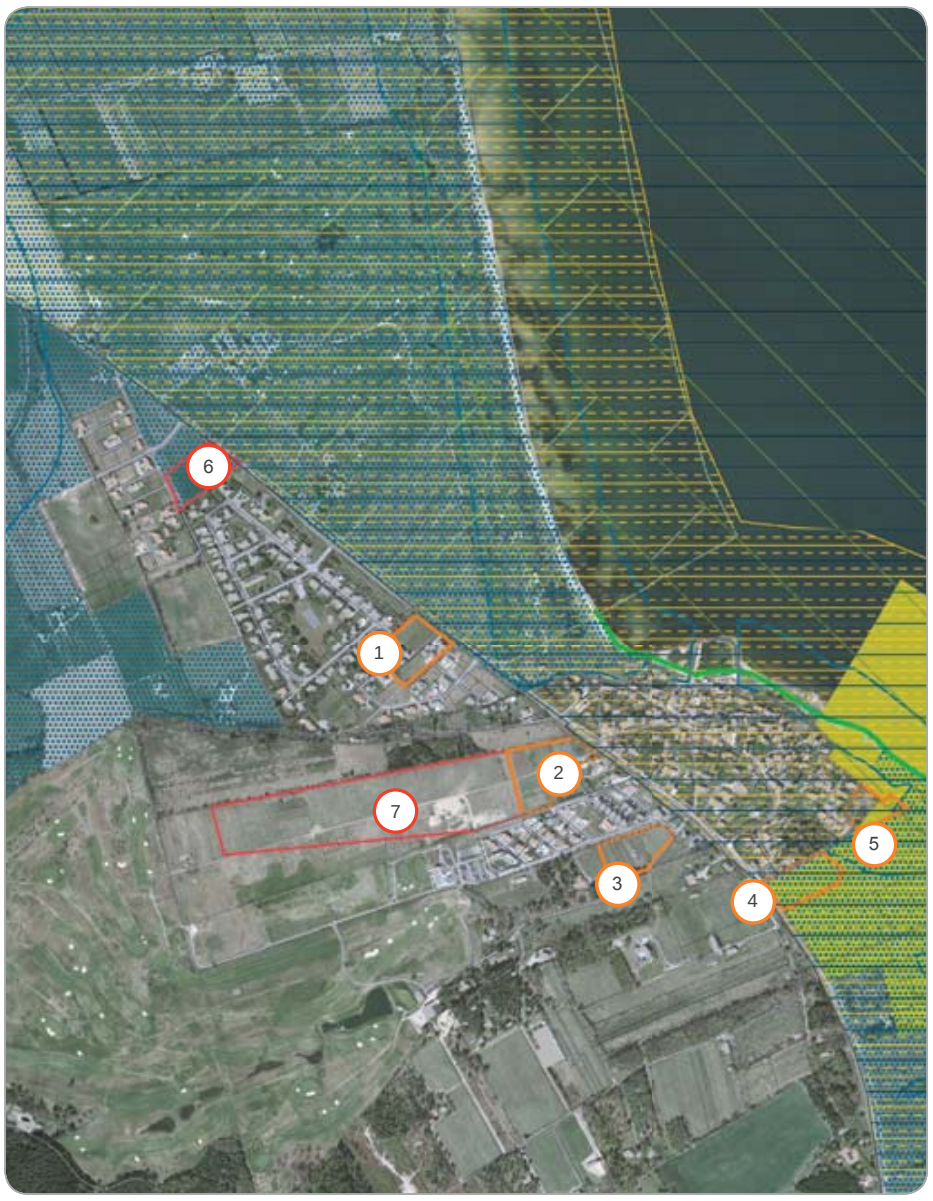
Kulturmiljöstråk: Skånelinjen: Hela kommunens kuststräcka ingår i kulturmiljöstråket Skånelinjen; en försvarslinje som började byggas 1939 och som tydligt visar Skåne som gränsprovins. Samtliga värn är viktiga delar i den helhet som Skånelinjen utgör.

Kulturmiljöstråk: Väg 9, landsvägen mellan Trelleborg - Brösarp utgör kulturmiljöstråk. Vägens sträckning är i stort densamma som under tidigt 1800-tal.

Underlagsmaterial:
Bebyggelseinventering för Vik, 1980
Riktlinjer för uppförande av takkupor och takfönster, 1985
Kulturmiljöprogram i Skåne, 2006

KONSEKVENSKARTA 2.

REDOVISAR OMGIVNINGAR, SKYDD OCH NATURMILJÖ

FÖRKLARINGAR

Utbyggnadsområde

5 Länsstyrelsen anser att detta område är olämpligt att exploatera (TILLÄGG TILL ANTAGANDE 20150825)

Utredningsområde*

Område med höga naturvärden

RI Friluftsliv

RI Friluftsliv (kustlinjen)

RI Turism och rörligt friluftsliv

RI Naturvård

RI Kustzon

KONSEKVENSKARTA 3.

RISKER & KONFLIKTER

FÖRKLARINGAR

Utbyggnadsområde

Utredningsområde*

Skyddsområde vattentäkt

Risk för elektromagnetisk strålning

Transportled farligt gods. Trafikleden går igenom vattenskyddsområde. Avståndet för ny bebyggelse till trafikleden ska studeras närmare i framtida planläggning i syfte att möjliggöra för orten att växa samman längs väg 9 och på detta sätt transformera denna till en trafiksäker och attraktiv väg genom ett tätt och levande samhälle. Utan vidare riskanalyser är riskavståndet 70 m från farligt godsled till ny bostadsbebyggelse, enligt Länsstyrelsens riktlinjer. Simrishamns kommun bedömer att det är lämpligt att framtida bostadsbebyggelse följer strukturen i orten och förläggs närmare vägen, förutsatt att bullervärdena kan efterlevas.

Trafikleden för farligt gods bedöms stå i konflikt med vattenskyddsområde, befintliga bostäder, samt föreslagna utbyggnadsområden för samhällets utveckling i anslutning till riksväg 9

Beräknad kustlinje år 2100. Kustlinjen norr om hamnen är utsatt för kraftig erosion

Pågående erosion

Lågt liggande byggnad/översvämningsrisk

Verksamhetsområdena utgörs av golfbanor (u-verksamhet). Säkerhetsavstånd till golfbana ska beaktas vid nybyggnation/ planering av nya bostäder.

Registrerad förorening består av en gammal bensinstation. Saneringsarbeten är genomförda av SPI miljösaneringsfond AB

*Lst kommenterar inte dessa områden då de ligger utanför planförslagets tidshorisont.

(TILLÄGG ANTAGANDEHANDLING 20150818)

SAMMANFATTNING AV KONSEKVENSKARTA 1,2 & 3

Område för område:

1 UTBYGGNADSOMR.
BOSTÄDER

Kulturmiljöstråk (väg 9)
Fruktodling
Transportled farligt gods

2 UTBYGGNADSOMRÅDE
BOSTÄDER

Kulturmiljöstråk (väg 9)
Särskilt värdefull kulturmiljö enligt regionalt kulturmiljöprogram (delvis)
Transportled farligt gods

3 UTBYGGNADSOMRÅDE
BOSTÄDER

Kulturmiljöstråk (väg 9)
Särskilt värdefull kulturmiljö enligt regionalt kulturmiljöprogram (delvis)
Delvis inom vattenskyddsområde

4 UTBYGGNADSOMRÅDE
BOSTÄDER

Ri kustzon
Ri turism och rörligt friluftsliv
Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet (delvis)
Kulturmiljöstråk (väg 9, Skånelinjen)
Särskilt värdefull kulturmiljö enligt regionalt kulturmiljöprogram (delvis)
Landskapsbildsskydd
Transportled farligt gods

5 UTBYGGNADSOMRÅDE
BOSTÄDER

Riksintresse kulturmiljö
Ri kustzon
Ri turism och rörligt friluftsliv
Kulturmiljöstråk (Skånelinjen)
Särskilt värdefull kulturmiljö enligt regionalt kulturmiljöprogram (delvis)
Landskapsbildsskydd

6 UTREDNINGSOMR.
BOSTÄDER

Kulturmiljöstråk (väg 9)
Fornlämningar
Landskapsbildsskydd
Transportled farligt gods

7 UTREDNINGSOMR.
BOSTÄDER

Kulturmiljöstråk (väg 9)
Särskilt värdefull kulturmiljö enligt regionalt kulturmiljöprogram (delvis)

KONSEKVENS-BESKRIVNING *av planförslaget i Vik*

Nollalternativet

Nollalternativet innebär att inga nya utbyggnadsområden tillkommer, orten fortsätter att utvecklas enligt befintlig planreserv som möjliggör 100 nya enbostadshus och 0,25 ha mark för näringsverksamhet.

Utbyggnadsförslaget

- en beskrivning av den påverkan som kan antas uppkomma avseende:

Ri naturvård, 3 kap 6 § MB

Utbyggnadsområde 5 ligger inom riksintresse för naturvård N71 (området kusten från Stenshuvud - Vik - Simrishamn). Landskapet mellan Stenshuvud och Simrishamn är kuperat och småskaligt med karaktäristiska äppelodlingar, stengärdsgårdar, dungar och lundar som ger ett lummigt intryck. Stränderna är bitvis steniga, och erbjuder möjlighet att ströva relativt ostört längs kusten.

Riksintressevärdet utgörs av ett representativt odlingslandskap i mellan- och slättbygd med lång hävdkontinuitet och rik förekomst av naturbetesmarker.
I öppna hagmarker, buskrika utmarker och i annan öppen utmark återfinns art- och individrika växtsamhällen. Inom riksintresseområdet återfinns också lövgroda.

Utbyggnadsområdet ligger i anslutning till den samlade bebyggelsen i Vik och bedöms inte påverka det sammanhållna odlingslandskapet, varpå det bedöms lämpligt att pröva för bostadsändamål. Inventeringar av artförekomst i området görs. Ny bebyggelse kan påverka riksintresset negativt om denna inte anpassas till de befintliga gränsdragningar som finns i landskapet och om det förekommer värdefulla arter i området, vars livsmiljö minskas.

Ri kustzon och ri turism och rörligt friluftsliv

Utredningsområde 4 och 5 ligger inom område som omfattas av riksintresseområde för kustzon, samt riksintresse för turism och rörligt friluftsliv.

Riksintresset sträcker sig från Örnahusen till Åhus, turismen och friluftslivet, (främst det rörliga friluftslivet) ska särskilt beaktas. Riksintresset består bland annat av närheten till både hav och kulturhistorisk bebyggelsemiljö såväl som bad, fiske och möjligheten att röra sig längs havet i långa obrutna sträckor.

Föreslagna utbyggnadsområden (4 och 5) kan påverka riksintresseområdena negativt genom att landskapsbilden förändras och det kan uppstå nya bebyggelsemiljöer som inte passar in i miljön. Bebyggelseförslagen innebär tätortsutbyggnad och bedöms inte stå i konflikt med dessa riksintressen (4 kap MB).

Riksintresse kulturmiljö, bebyggelse, kulturmiljö och fornlämningar

Samtliga förslagsområden utom nr 1, 6 och den västra delen av område 7, ligger inom särskilt värdefull kulturmiljö enligt regionala kulturmiljöprogrammet. Ianspråkstagande av mark för byggnation kan medföra risker för negativ påverkan på landskapsbilden. Vid genomförande bör krav ställas på utformning, och strukturanpassning för att ansluta till områdets karaktär.
Inom utredningsområdena 6 och 7 finns registrerade fornlämningar med boplats från sten-, brons- järnåldern som ska värnas. Värdena bedöms inte påverkas negativt om ny bebyggelse utformas med tillräckligt respektavstånd till fornlämningsområdet.

Område 4 ligger utanför riksintresseområdet för kulturmiljö, bebyggelsen mellan utbyggnadsområdet och fiskeläget består av nyare bebyggelse som inte innefattar de värden som är kulturmiljöintressanta för fiskeläget. Utbyggnaden kan dock påverka kulturmiljövärdena i området negativt om ny bebyggelse inte anpassas till ortens skala och struktur. Området bedöms som lämpligt för ett mindre antal hus som kan avgöra en avrundning av orten. Området ligger i en nedlagd fruktodling, lägre beläget än väg 9, vilket gör att det är skyddat från insyn. Utbyggnaden bedöms därmed inte påverka landskapsbilden negativt.

Utbyggnadsområde 5 ligger inom riksintresseområde för kulturmiljö. Ianspråkstagande av mark för byggnation i området kan medföra risker för negativ påverkan på kulturmiljön om det inte anpassas till ortens skala och struktur.

Utbyggnadsområdena öster om väg 9 ligger inom kulturmiljöstråk för Skånelinjen. Beträffande kulturmiljöstråket bedöms de bevarandevärda värnen inte påverkas av utbyggnadsområdena.

Samtliga förslagsområden, utom område 5 och del av område 7, ligger inom det kulturmiljöstråk som väg 9 utgör. Ny bebyggelse i Vik bedöms inte påverka vägens kulturmiljövärde negativt.

Befolkning

Planförslaget möjliggör en befolkningsökning i Vik, detta skulle kunna innebära att service kan utvecklas på orten. Området ligger nära barnomsorg och grundskola i Rörum och har goda kollektivtrafikförbinelser. Om orten byggs ut ökar underlaget för skola och kollektivtrafik, vilket gynnar invånarna i Vik och Rörum. Nybyggnation i orten kan möjliggöra att bostäder lämpade för äldre byggs vilket kan gynna flyttkedjan att äldre flyttar från sin villa till ett mer ändamålsenligt boende och ger barnfamiljer möjlighet att köpa en rymlig villa.

Biologisk mångfald, djurliv, växtliv

Livsutrymmet för djur- och växtlivet minskar när områden tas i anspråk för bebyggelse. I närområdet förekommer hasselmöss, risk finns att de kan förekomma inom de förslagsområden som utgörs av igenväxta marker. Område 5 och 6 utgörs av ängsområde som tas i anspråk, medan område 4, 7 och delvis 1 och 2 utgörs av nedlagda fruktodlingar. Hasselmöss trivs i igenväxta marker såsom nedlagda fruktodlingar, varpå inventeringar av områdena kan behöva utföras.

Människors hälsa

Väg 9 utgör trafikled för farligt gods, vilket innebär risk för olyckor med farligt gods i vägens närområde.

Klimatfaktorer

Erosion:

Risk för erosion i framtiden bedöms inte påverka föreslagna utbyggnadsområden.

Norr om hamnen är kustlinjen utsatt för tydlig och kraftig erosion. Kustlinjen övergår här till sand och klappersten och blir betydligt brantare. Söder om hamnen är förhållandena annorlunda och ej utsatta för erosion; kustlinjen utgörs här av sedimentärt berg med vegetation som sträcker sig ut till kustlinjen.

Översvämning:

Risk för översvämning i framtiden bedöms inte påverka föreslagna utbyggnadsområden. Byggnader i Vik är tillräckligt högt belägna för att klara sig mot extremt högvatten och våguppspolning i dagens klimat (se rapport Simrishamns kommun stranderosion).

Mark, vatten, luft

Statusklassing på vattenkvalitén:

Delavrinningsområdet rinner mot Västra Hanöbuktens kustvatten. I orten finns inga klassade vattendrag (ytvattenförekomst). Nuvarande status för kustvatten är otillfredställande ekologisk status, kustvattnet uppnår ej god kemisk status. Grundvattenförkomsten (det inre vattenskyddsområdet) uppnår inte god kemisk status, men uppnår god kvantitativ status.

Riskbedömning på vattenkvalitén: Kustvattnet löper risk att inte uppnå god ekologisk och kemisk status till 2015 eller 2021. Grundvattnet löper risk att inte uppnå god kemisk status 2021 och att inte uppnå god kvantitativ status 2015 eller 2021.

Risk för försämrad vattenkvalitet: Föreslagen bebyggelseutveckling för område 3 och 7 kan genom sin närhet till vattenskyddsområde komma att stå i konflikt med befintlig grundvattentäkt.

Hushållning

Exploatering av område 1, 2, 4 och 7 kan komma att stå i konflikt med de skånska utmaningarna ”Hushållning med Skånes mark- och vattenresurser” genom att jordbruksmark för fruktodling tas i anspråk. Områdena ligger i anslutning till vattenskyddsområde, om områdena bebyggs minskas riskerna för kontaminering av vattentäkten i förhållande till om områdena utgörs av konventionell fruktodling som besprutas. Område 1, 2, 3 och 7 utgörs av mark vars produktionskvalitet värderas till klass 3 av 10 enligt jordbruksverket. Område 4, 5 och 6 är oklassade.

Inom den norra delen av område 7 utgörs marken av pågående fruktodling, medan den sydvästra delen utgörs av nedlagd fruktodling. I område 2 finns både nedlagd och pågående fruktodling. I förslagsområdet utgörs markanvändningen av pågående fruktodling. I område 7 och 5, utgörs marken av nedlagd fruktodling.

Landskap

Den östra delen av utredningsområde 4 ligger delvis inom nationell bevarandeplan för odlingslandskapet. Området ligger i en nedlagd fruktodling lägre beläget än väg 9 och döljs bakom en kulle, vilket gör att det är skyddat från insyn från väg 9. Utbyggnaden bedöms därmed inte påverka landskapsbilden negativt. Förslagsområde 7 är omfattande och exponeras för insyn från öster. En alltför omfattande exploatering i området utgör risk för att landskapsbilden påverkas negativt. Utbyggnadsområde 4, 5 och 6 omfattas av landskapsbildsskydd. Risk finns att nybyggnation i område 5 och 6 påverkar landskapsbilden negativt eftersom de också är exponerade för insyn.

Förhållandet mellan olika miljöaspekter

Vik utgör enligt bebyggelsestrategin en C-basort med god kollektivtrafikförsörjning, vilket innebär att förutsättningarna för förtätning i orten är goda. Bebyggelsestrategin innebär att spridd bebyggelse på landsbygden undviks vilket gynnar riksintresset för kustzonen.

Vid avvägning mellan exploatering av jordbruksmark och möjligheten att utveckla basorten, ska komplettering och utveckling av basorten prioriteras för att säkerställa underlaget för ortens framtida service och samhällsfunktion.

Vid avvägning mellan riksintresse för kustzon / riksintresse för turism och rörligt friluftsliv i förhållande till jordbruksmark i dessa områden, väger riksintressena tyngre än jordbruket som ändamål. I enlighet med bestämmelserna i 4 kap miljöbalken hindrar dock inte dessa riksintressena tätortsutbyggnad. Vid tätortsutbyggnad inom riksintresseområdena ska åtgärder som förbättrar tillgängligheten för friluftslivet prioriteras i enlighet med riksintressena (3 kap miljöbalken).

Förebyggande åtgärder

- för att förebygga, hindra eller motverka betydande negativ miljöpåverkan:

I föreslagna utbyggnadsområden bör partier med vegetation sparas för att möjliggöra gröna korridorer för djurlivet.

Avgränsning av värdefull bebyggelsemiljö har gjorts och ställningstagande om bygglovsplikt inom detta område har tagits, för att förhindra förvanskning av värdefull bebyggelsemiljö. Befintliga karaktärsdrag ska bibehålls och skyddas.

För all bebyggelse (nybyggnad, tillbyggnad, förtätning) ska varsamhetskravet i plan- och bygglagen uppfyllas, vilket innebär att bebyggelsens ”särart” och ”karaktärsdrag” ska tas tillvara vid ändring eller underhåll. Plan- och bygglagen gäller alltid, både exteriört och interiört, även om åtgärderna inte kräver bygglov. Fastighetsägaren eller byggherren är ansvarig för att lagen följs.

Med hänsyn till riksintressena för friluftsliv och kustzon, ska vid genomförande av föreslagna utbyggnadsområde tillgänglighetskravet uppfyllas.

Kopplingar och möjlighet för allmänheten att röra sig i nya områden ska finnas.

Inom orten finns flera registrerade fornlämningar och det finns möjlighet att fler kan påträffas. Vid ny exploatering inom utbyggnadsområdet behövs arkeologisk bedömning för att utreda markens lämplighet genom tidigt samråd med Länsstyrelsens kulturmiljöenhet.

Förslagen följer kommunens bebyggelsestrategi som syftar till att förtäta basorterna istället för att sprida bebyggelse på landsbygden, vilket bidrar till att värna kustzonen.

Inför planläggning ska följande hänsynsregler tas för att minska riskerna för negativ påverkan av vattenkvaliteten:

A. Bebyggelsestrategin följs. Utredningsområden byggs inte ut förrän kommunalt va är löst. Enskilda avlopp inom verksamhetsområde för va tillåts inte vid nybyggnation.

B. Vattenvårdsinsatser vidtas. Företräde ges för utbyggnad av områden för flödesutjämnande, naturaliserande eller återskapande åtgärder i vattendragens avrinningsområden.

C. Byggnation inom dikningsföretag undviks, tillhörande båtnadsområde och inom vattenskyddsområde tillåts inte utan att särskilda åtgärder vidtas.

D. Dagvattenpolicy följs, omhändertagande av dagvatten ska i första hand lösas på fastigheten och i andra hand kopplas på det kommunala va nätet. Ny dagvattenavledning ska inte belasta dikningsföretag eller vattendrag.

Uppföljning

Genomförandet av de förebyggande åtgärderna sker i kommande bygglovs- och planprocesser, samt genom naturvårdsinsatser. Hänsynsregler för vatten och avlopp ska följas (se förslagsavsnittet, samt ovan).

10 Vik
Ställningsstagande

1. Allmänna stråk och grönstruktur säkerställs i nya bebyggelseområden

2. Inom värdefull bebyggelsemiljö ska stor varsamhet beaktas vid förtätning, tillbyggnad och vid yttre förändringar så att befintliga karaktärsdrag bibehålls och skyddas.

3. Skydd av kulturmiljön i Viks fiskeläge behöver säkerställas i detaljplan.

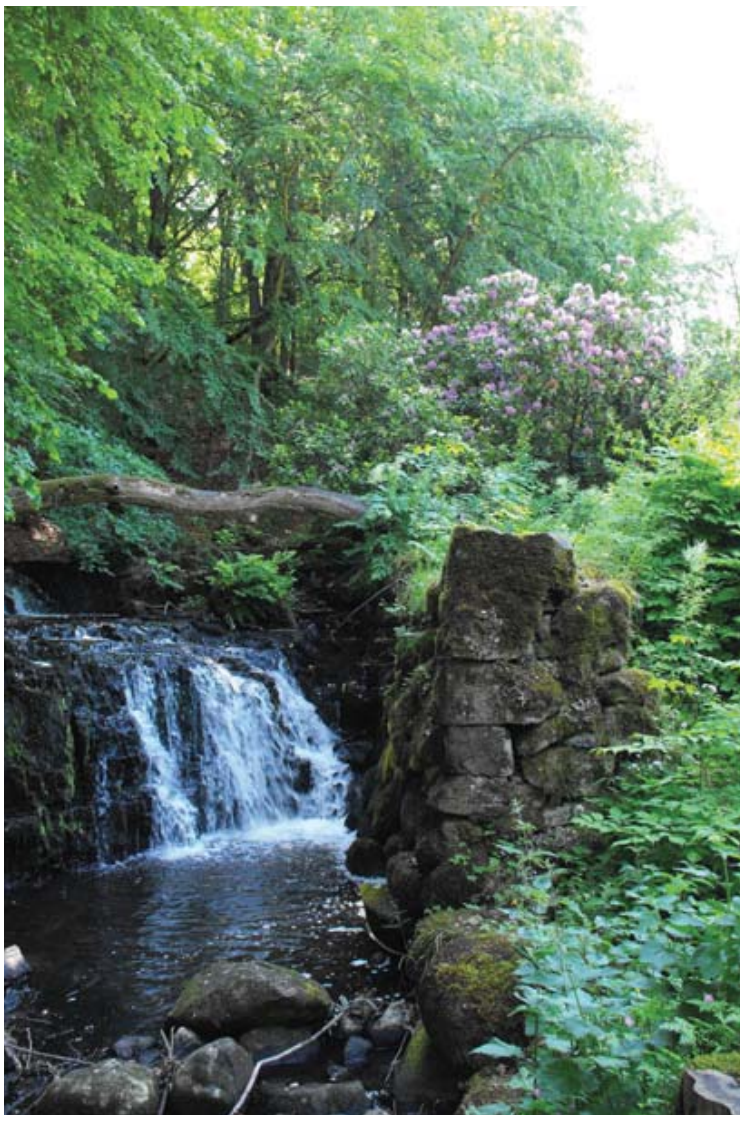
4. Ny bebyggelse anpassas efter ortens bebyggelsestruktur och täthet.

ÅTGÄRDSFÖRSLAG

5. Vattenvårdsinsatser för dagvattenfördröjning föreslås.

6. Parkeringsfrågan bör utredas.

7. Översyn av utformningen av området längs väg 9 bör göras i samband med eventuella nya exploateringar, så att framsidor mot vägen bildas, och så att den upplevs som trafiksäker och attraktiv.

RÖRUM

Det vackra Rörum ligger ca 10 km norr om Simrishamn och är en mindre landsbygdsort med historisk bykärna. Här finns skola, förskola, idrottsplats och goda pendlingsmöjligheter med buss till Simrishamn och Kristianstad.

Befolkningen

116 personer var folkbokförda i Rörum 2013. Här finns Sophiaskolan (Österlens Waldorfskola) med ca 185 elever (2014) i åk 1-19, en waldorfförskola med 30 barn, Mandelmanns trädgårdar, restaurang, galleri, snickare och jordbruksverksamheter med mera. Idrottsplatsen är flitigt använd.

Trafik och pendling

Möjligheterna att cykla till Kivik är viktiga och ska utredas. Regionbussen Sk3 mellan Simrishamn och Kristianstad trafikerar orten (riksväg 9) 19 ggr/dag (2013). Det tar ca 15 minuter att cykla mellan Rörum och Kivik. Det tar ca 35 minuter att cykla mellan Rörum och Simrishamn.

Landskapet och naturen

Rörums kyrkby ligger i det böljande backlandskapet mellan Kivik och Simrishamn. Stora delar av backarna runt byn utgörs av betesmark. Kyrkan i byns östra del uppfördes 1879 som ersättning för socknens medeltida kyrkobyggnad. Landskapet söder om Rörum är mjukt kuperat med omväxlande, lövskogsbevuxna och betade slänter. Mindre partier upptas av åkermark. Rörums södra å skär genom området i en markerad dalgång. Vid ån ligger det väl bibehållna Stråntemölla, känt sedan tidigt 1300-tal. Där finns idag ett boningshus från 1848 och en kvarnbyggnad i korsvirke och gråsten, uppförd på 1740-talet. Huset uppfördes av mjölnaren Per Persson som också anlade en liten park söder om landsvägen. Kvarnen var i drift fram till 1969. Gränsen mellan Viks Fiskeläge och Rörum utgörs av Skärabäcken.

Bebyggelsestruktur

Rörum utgörs av den ursprungliga bykärnan i norr och en avskild bydel i söder som tillkom på 1950-talet. Där anlades en skola, idrottsplats och ett antal hus strukturerade längs den nya vägen. Bebyggelsen är samlad utmed den slingrande genomfartsvägen. De flesta husen i den äldre delen av byn är gathus belägna på de, vid skiftet 1864, utflyttade gårdarnas gamla tomtplatser. Av byns 23 gårdar ligger fem kvar i byn. En mindre koncentration av gathus finns också öster om kyrkan. De flesta av byggnaderna är i korsvirke och tegel, men många är idag putsade. Ån som rinner genom Rörum i sydvästlig-nordostlig riktning, drev tidigare en vattenmölla norr om bykärnan. De flesta husen är i dagsläget sommarhus.

Kulturmiljöer

Hela orten är utpekad som särskilt värdefull kulturmiljö enligt regionala kulturmiljöprogrammet. Kulturmiljön är representativ då den visar på en ålderdomlig prägel med sin samlade lokalisering utmed bykärnan, ett väbevarat bebyggelsebestånd och utbud av gatuhus.

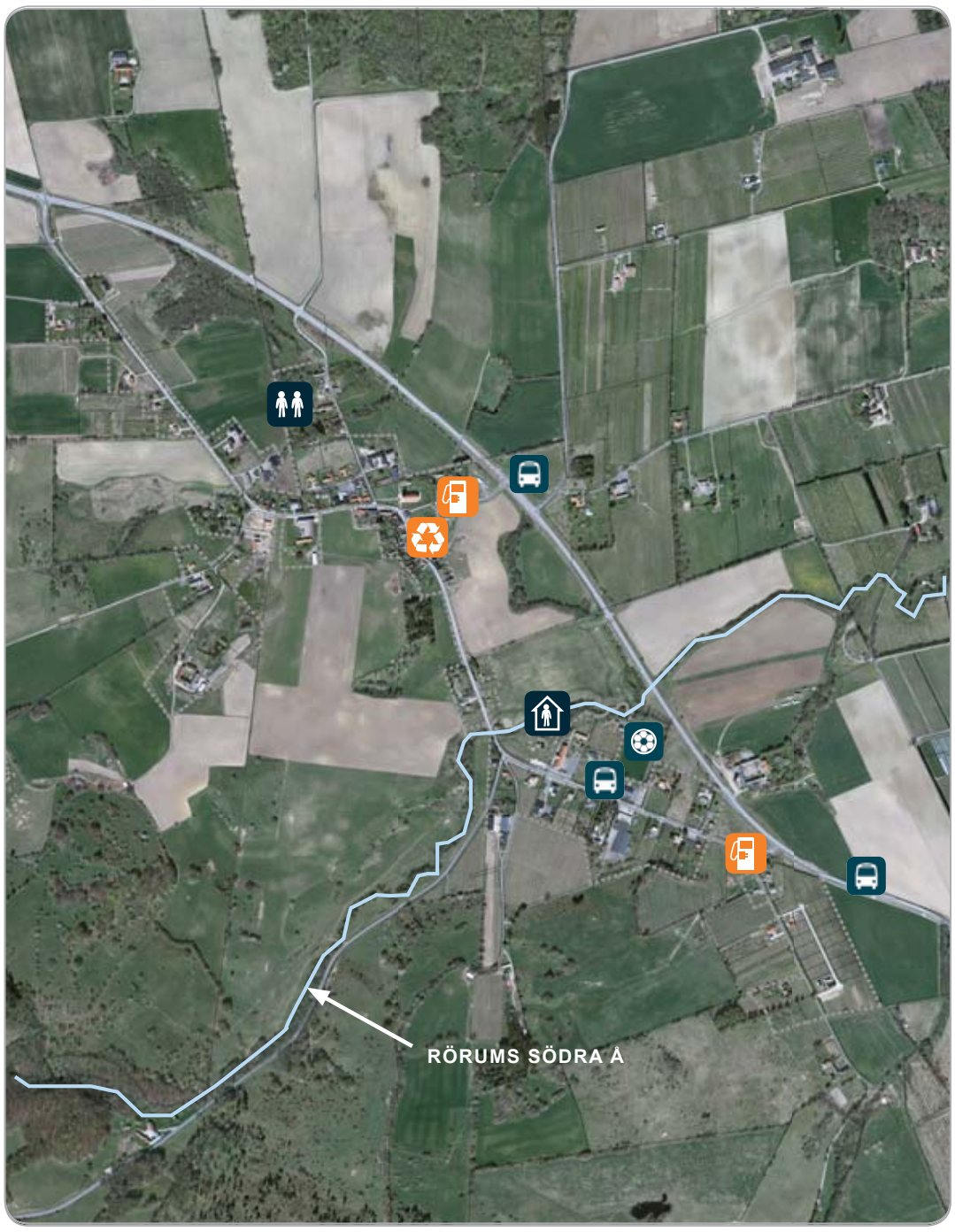
Hela byn är ett fornminnesområde, i norr avgränsad av Horrödsbäcken. Orten berörs av kulturmiljöstråk för väg 9, landsvägen mellan Trelleborg - Brösarp. Den ursprungliga vägens sträckning är i stort densamma som under tidigt 1800-tal, dock har en nybyggnad av väg 9 gjorts utanför samhället.

Plansituation och tidigare bebyggelseutveckling

På femtiotalet byggdes en nyare separat bydel, 350 meter söder om den gamla bykärnan. Ytterligare ca 15 byggklara tomter finns längs Kullavägen innanför en hög läplantering. Hela den historiska byn omfattas av områdesbestämmelser i syfte att skydda de stora kulturmiljövärdena.

Miljö och riskfaktorer

Hela Rörum ligger inom skyddsområde för vattentäkt och omges av betesmarker för får och nötköttproduktion. I byn finns bl.a. verksamhet med ett snickeri. Utdikad mark, sk. båtnadsområde, och vattendrag som delvis är kulverterade kan innebära en framtida översvämningsrisk.

FÖRSLAGSKARTA 1.

SERVICE & FUNKTIONER

FÖRSLAG

Laddningsstation för elfordon

Återvinningsstation

BEFINTLIGT

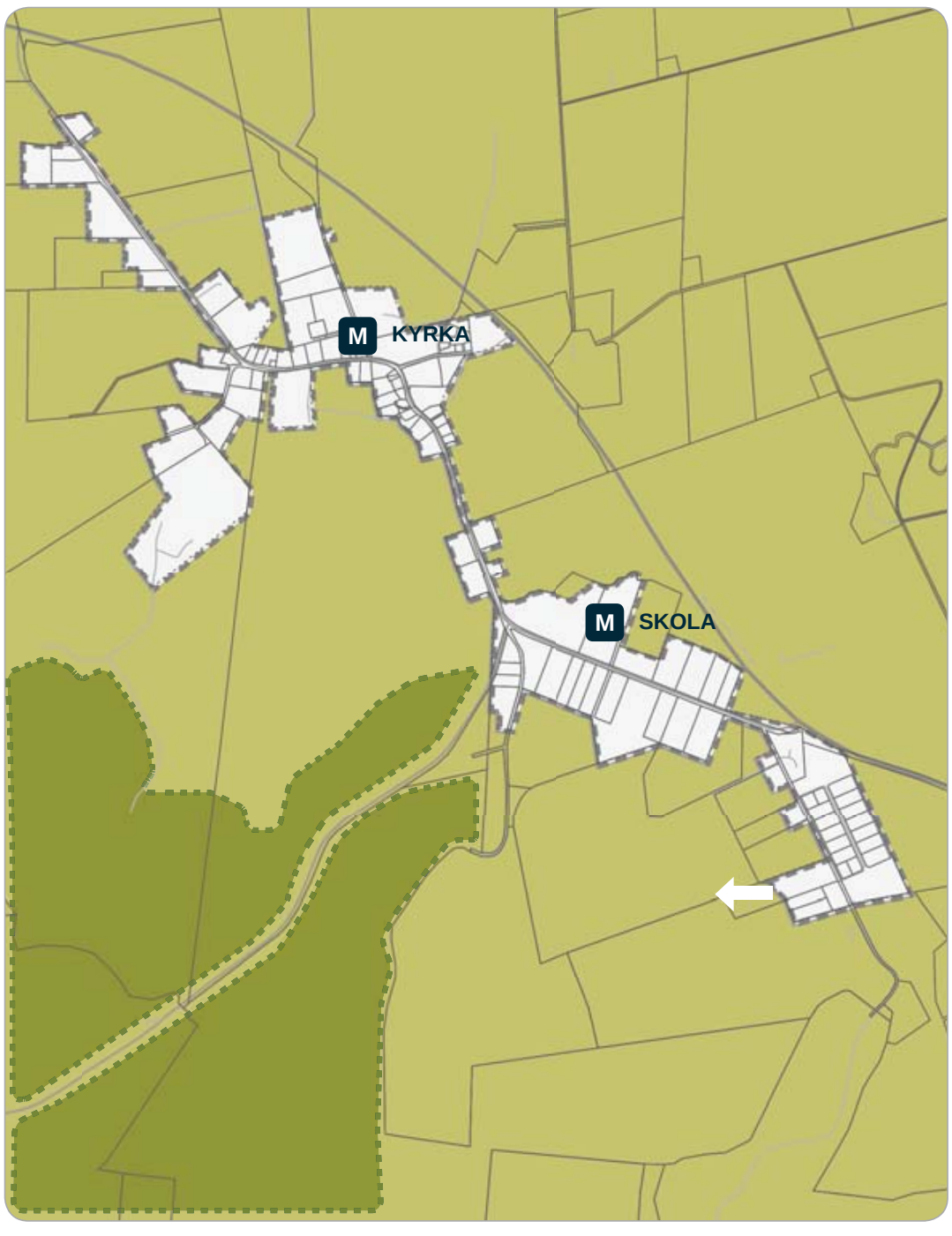
Skola

Förskola

Befintlig busshållplats

Idrottsanläggning

Vattendrag

FÖRSLAGSKARTA 2.

GRÖNSTRUKTUR, STRÅK & MÖTESPLATSER

Jordbruksmark/fruktodlingar

Tätortsnära natur

M Befintlig mötesplats

GENERELLT

Fler bänkar och bord utefter stråk

FÖRSLAG

Byggelseutveckling

Den fastställda planreserven består av ca 15 enbostadshus i ortens sydöstra del. Denna planreserv bedöms tillräcklig för att tillgodose befolkningstillväxten i orten de närmaste 20 åren. Ett upphävande av planreserven bedöms inte aktuellt.

I första hand ska kvalitativ förtätning ske av befintlig bebyggelse på orten. Vid förtätning ska stor varsamhet tas till det omgivande landskapsbilden och bebyggelsemönster. Bebyggelsen i Rörum omfattas av områdesbestämmelser med inriktning att värna bebyggelsens kulturmiljö.

Rörum är en av bebyggelsestrategins C-basorter där service och samhällsfunktioner ska bibehållas. En utbyggnad av orten motiveras av att den är förenlig med bebyggelsestrategin och bedöms bidra till att stimulera flyttkedjan, men också med hänvisning till ortens egna förskola och grundskola (F-9), samt goda pendlingsmöjligheter till Kivik/Kristianstad och Simrishamn.

Utformningskrav och strukturanpassning

Ny bebyggelse ska anpassas efter ortens bebyggelsestruktur, täthet, befintliga gränser och rumsligheter både i landskapet och i den byggda miljön. Den nya bebyggelsen ska förhålla sig till ortens särart och befintliga skala så att risk för storskalighet och likformighet undviks, och så att den värdefulla kulturmiljön beaktas. Stor varsamhet gäller även vid tillbyggnad och vid yttre förändringar så att både enskilda byggnader och ortens befintliga karaktärsdrag bevaras. Befintliga områdesbestämmelser för orten bidrar till att säkerställa krav på utformning vid ny- om- och tillbyggnad.

Tillgänglighetskrav

Vid exploatering av nya områden ska allmän platsmark anvisas för att åstadkomma en allmänt tillgänglig struktur med passager till det omgivande landskapet. Detta förbättrar rörligheten i området i enlighet med riksintressena för friluftsliv och kustzon, i jämförelse med den typ av jordbruksmark som inte är allmänt tillgänglig.

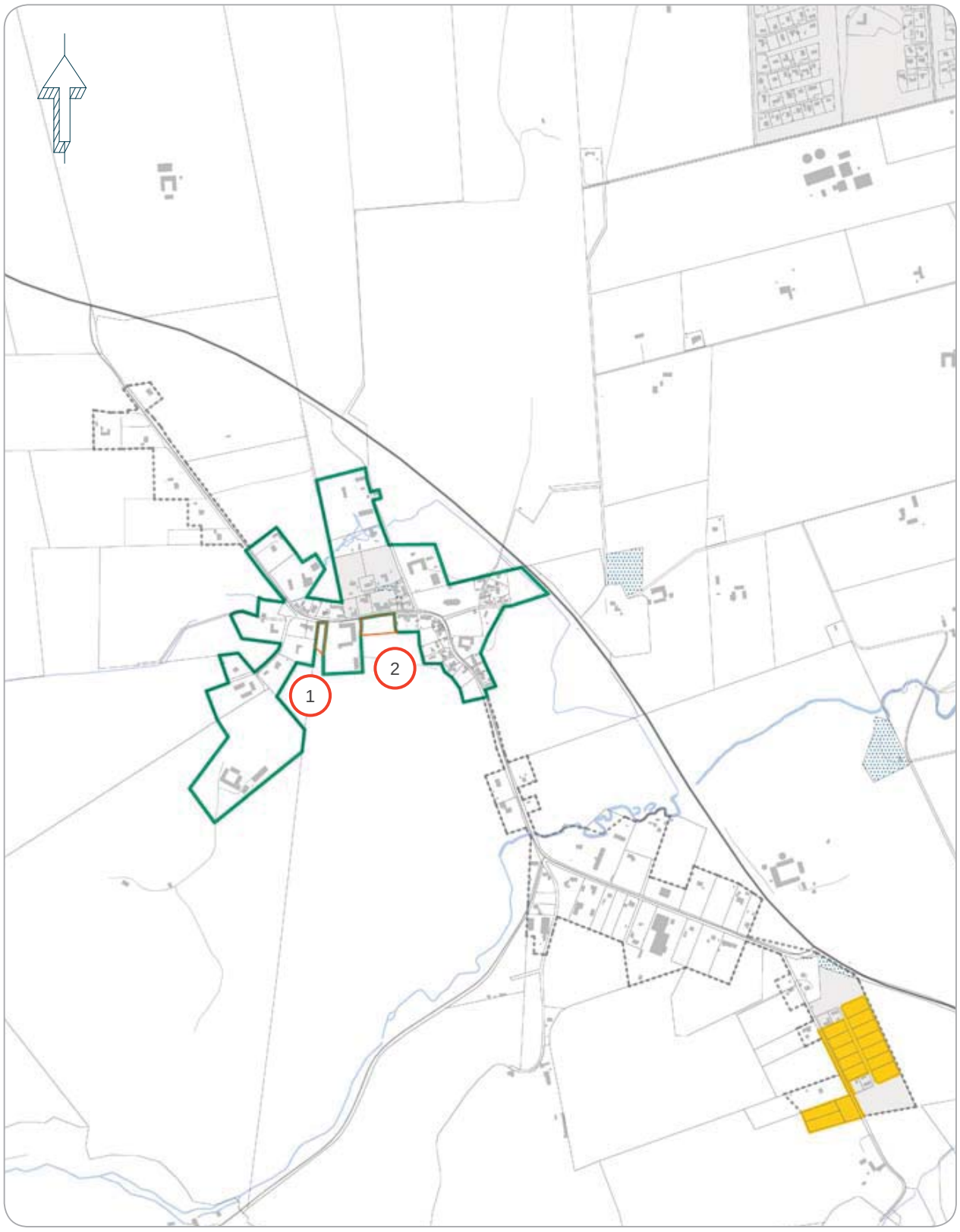
Sammanfattning av utbyggnadsförslagen

Hela orten ligger inom skyddsområde för vattentäkt vilket innebär att inga nya utbyggnadsområden fastställs. Däremot utpekas två mindre utredningsområden för bostadsändamål som kan inrymma 3 friliggande enbostadhus. Förslaget innebär att markens lämplighet måste utredas utifrån vattentäktens sårbarhet.

Miljöförhållandena i området

Båda utredningsområdena utgörs av lucktomter i den gamla bykärna som idag utgörs av jordbruksmark. Områdenas placering har därmed anpassats till ortens rumsliga avgränsning. Lokaliseringen kan komma att utgöra en kvalitativ förtätning av orten.

FÖRSLAGSKARTA 3. BEBYGGELSEUTVECKLING

RÖRUM

Planreserv

15 enbostadshus (friliggande)

FÖRKLARINGAR

Ortsavgränsning Utbyggnad ska företrädesvis ske som kvalitativ förtätning inom befintlig bebyggelse/ortsavgränsning.

Kommunägd mark

Detaljplanelagt område

Planreserv:
Fastställd detaljplan för bostadsändamål/ blandad bebyggelse

Utredningsområde*
*Lst kommenterar inte dessa områden då de ligger utanför planförslagets tidshorisont.
(TILLÄGG ANTAGANDEHANDLING 20150818)

Värdefull bebyggelsemiljö
Stor varsamhet ska beaktas vid förtätning, tillbyggnad och vid yttre förändringar så att befintliga karaktärsdrag bibehålls och skyddas. Ny bebyggelse anpassas efter ortens bebyggelsestruktur och täthet.

HÄNSYNSREGLER

Hänsynsregler - vatten
(se rubrik förebyggande åtgärder)

Vattenvårdsåtgärd: Markavsättning för utbyggnad av områden för flödesutjämnande, naturaliserande eller återskapande åtgärder i vattendragens och dikningsföretagens avrinningsområden förespråkas. Detta för att minska näringsläckage från jordbruksmark till havet och samtidigt minska översvämningsrisken från ökade regn och snösmältning.

Uppvärmning: Hänsyn ska tas till områdets förutsättningar för lämplig uppvärmningsform. Förutsättningar kan vara t.ex. att ta till vara spillvärme från närbelägna fastigheter, god solinstrålning, utnyttjande av viss markbeskaffenhet (PBL 2 kap. 3 §). Solcellsanläggningar förespråkas.

Bygglovsplikt: Inom område markerat som värdefull bebyggelsemiljö råder lovplikt för de åtgärder som annars är bygglovsbefriade enligt det lagförslag som fastställdes 2 juli 2014 som berör bl.a. Attefallshus.

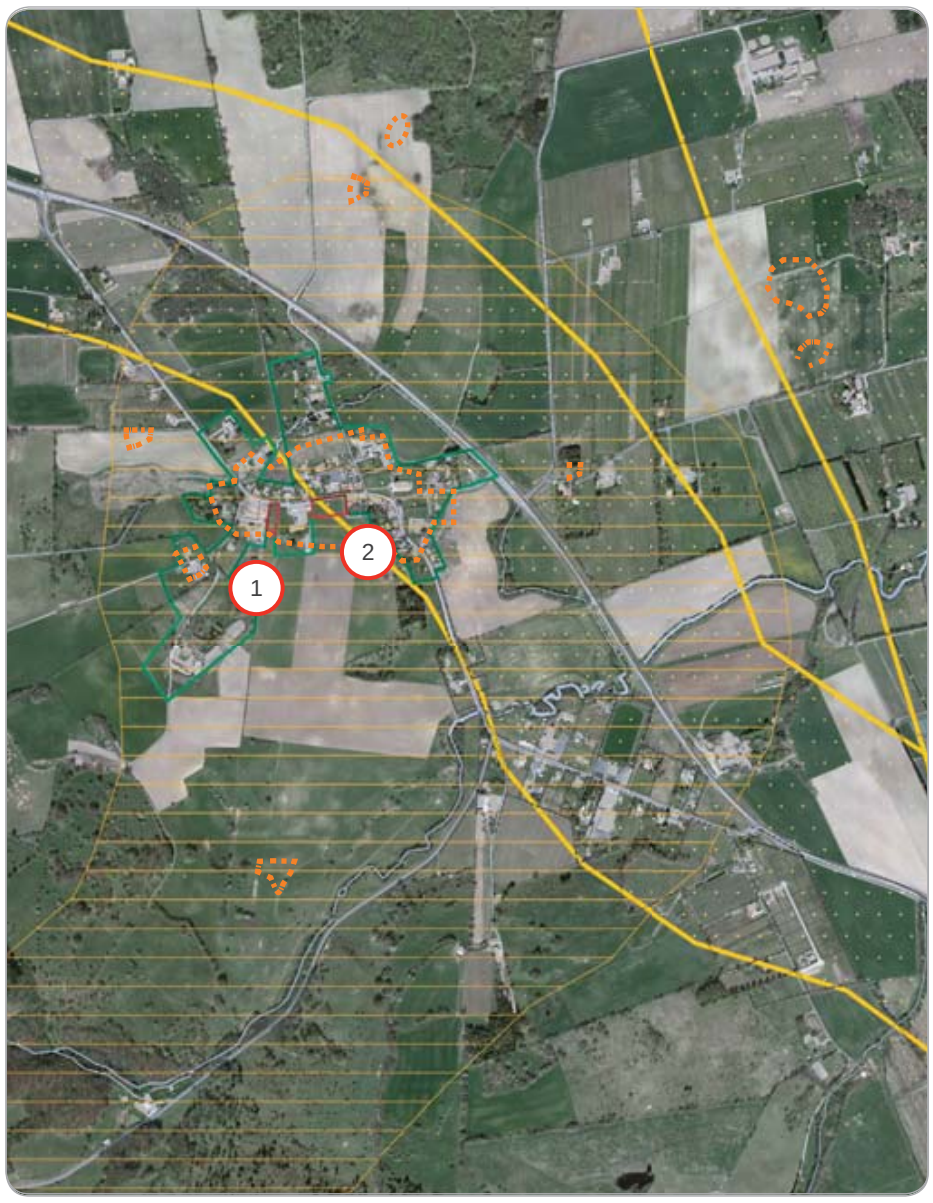
RIKSINTRESSEN

- och tidigare ställningstaganden, hela eller delar av området:

Fornminnen, Ri Friluftsliv (kust 4 kap §2), Ri Naturvård, Ri Kustzon, Kulturmiljöstråk, Värdefulla kulturmiljöer, Landskapsbildsskydd, Strandskydd, Kulturskyddad bebyggelse. Områdesbestämmelser för hela byn.

KONSEKVENSKARTA 1.

FÖR FORNLÄMNINGAR OCH KULTURMILJÖ

FÖRKLARINGAR

Utredningsområde*

Registrerat fornlämningsområde
Områdesbestämmelser: omfattar orten med inriktning att värna bebyggelsens kulturmiljövärden.

Värdefull bebyggelsemiljö
Stor varsamhet ska beaktas vid förtätning, tillbyggnad och vid yttre förändringar så att befintliga karaktärsdrag bibehålls och skyddas. Ny bebyggelse anpassas efter ortens bebyggelsestruktur och täthet.

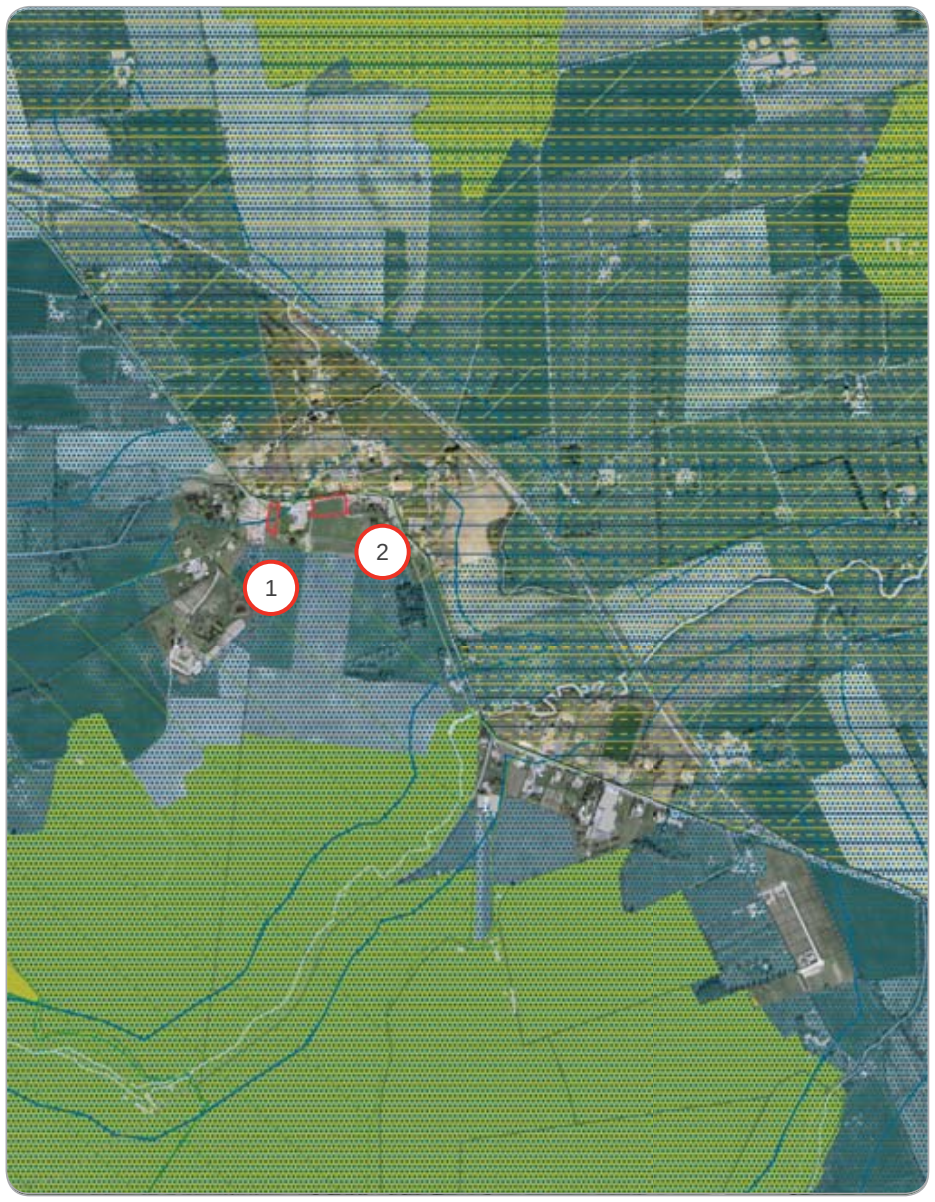
Kulturmiljöstråk: Väg 9, landsvägen mellan Trelleborg - Brösarp utgör kulturmiljöstråk

Särskilt värdefulla kulturmiljöer
Hela orten är utpekad som särskilt värdefull kulturmiljö enligt Länsstyrelsens regionala kulturmiljöprogram

Underlagsmaterial:
Kulturmiljöprogram i Skåne, 2006

KONSEKVENSKARTA 2.

REDOVISAR OMGIVNINGAR, SKYDD OCH NATURMILJÖ

FÖRKLARINGAR

Utredningsområde*

Område med höga naturvärden

RI Friluftsliv

RI Turism och rörligt friluftsliv

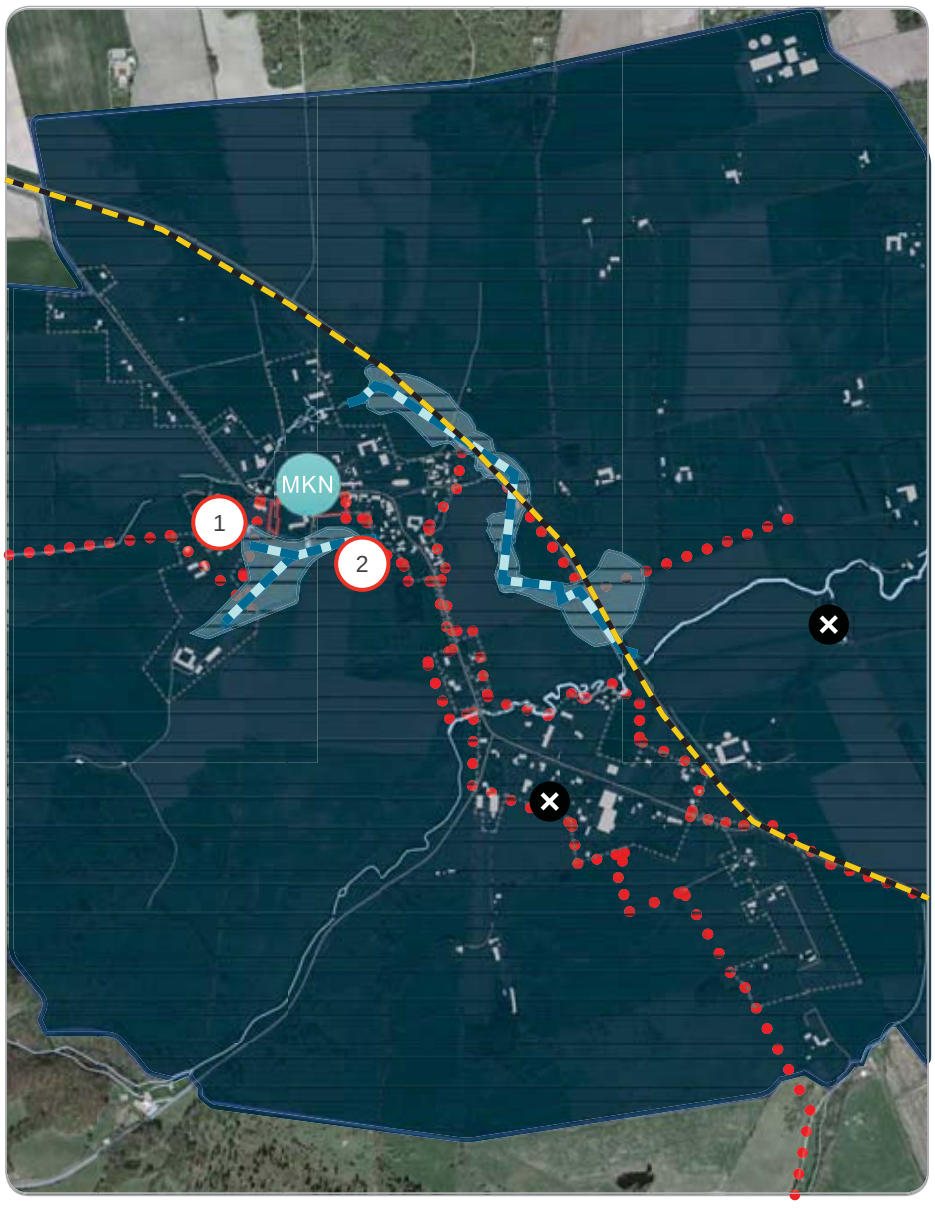
RI Naturvård

RI Kustzon

Strandskydd

Landskapsbildsskydd

KONSEKVENSKARTA 3.
RISKER & KONFLIKTER

SAMMANFATTNING AV KONSEKVENSKARTA 1, 2 & 3

Område för område:

1

UTREDNINGSOMR.
BOSTÄDER

Ri naturvård
Värdefull kulturmiljö (regionala kulturmiljöprogrammet)
Fornlämning
Vattenskyddsområde
Jordbruksmark

2

UTREDNINGSOMR.
BOSTÄDER

Ri naturvård
Värdefull kulturmiljö (regionala kulturmiljöprogrammet)
Kulturmiljöstråk (väg 9)
Fornlämning
Vattenskyddsområde

FÖRKLARINGAR

Utredningsområde*

Transportled farligt gods.

Vattenskyddsområde.

Utdikad mark (båtnadsområde).

Delvis kulverterat vattendrag (dikningsföretag).
Medför ökad översvämningsrisk

Verksamhetsområde: På orten finns ett snickeri (träproduktion). Hänsyn till eventuellt skydddsavstånd krävs vid nybyggnation eftersom trävarutillverkning innebär ökad brandrisk, samt kan innebära hantering av kemikalier som kan vara giftiga. Vid brand skulle släckvattnet kunna kontamineras och innebära risk för grundvattnet. Ekologisk framställning utan tillsatskemikalier minskar risken.

Konflikt djurhållning: Orten omges av betesmarker för får- och nötköttproduktion. Öster om Rörums gamla by bedrivs djurhållning med värphöns. Djurhållningen kan innebära risker för vattenskyddsområdet med tanke på gödselmängden den avger, vilket är beroende på djurslag och hur verksamheten bedrivs, samt hur koncentrerad djurhållningen är. Djurhållning kan komma att stå i konflikt med utvecklingen av bostäder i orten.

MKN

Konfliktpunkt mellan vattenskyddsområde och utredningsområde för bostäder vilket ska utredas vidare i framtida planläggning.

*Lst kommenterar inte dessa områden då de ligger utanför planförslagets tidshorisont.
(TILLÄGG ANTAGANDEHANDLING 20150818)

KONSEKVENS-BESKRIVNING *av planförslaget i Rörum*

Nollalternativet

Nollalternativet innebär att ingen förändring av orten föreslås. För Rörum innebär detta att ny bebyggelse hänvisas till den befintliga planreserven som möjliggör för ytterliggare utbyggnad med 15 enbostadshus (friliggande).

Utbyggnadsförslaget

- en beskrivning av den påverkan som kan antas uppkomma avseende:

Ri naturvård, 3 kap 6 § MB

Utbyggnadsområdena ligger inom riksintresse för naturvård för området kusten från Stenshuvud - Vik - Simrishamn N71. Utredningsområdena bedöms inte påverka de värden som anges för riksintresseområdet negativt. Dessa utgörs av mindre luckor för förtätning utmed bygatan, vilka inte inkräktar på odlingslandskapets representativitet.

Kulturmiljö, bebyggelse och fornlämningar

Utbyggnadsområdena ligger inom den särskilt värdefulla kulturmiljön Rörum - Stråntemölla, som anges i det Regionala kulturmiljöprogrammet samt inom den gamla bytomten för Rörum som är en registrerad fornlämning. Ny bebyggelse kan komma att skada kulturmiljövärdena i orten om den inte bygger vidare på den äldre strukturen i orten med gatuhus i anslutning till bygatan.

Ställningstagande om bygglovsplikt för värdefulla bebyggelsemiljöer ökar möjligheterna att skydda, bibehålla och utveckla dessa.

Befolkning

Utredningsförslaget möjliggör en mindre befolkningsökning i Rörum med ungefär 3 friliggande enbostadshus utöver befintlig planreserv.

Biologisk mångfald, djurliv, växtliv

Den biologiska mångfalden bedöms inte påverkas nämnvärt av utredningsförslaget.

Människors hälsa

Förslagsområdena berörs inte av förutsättningar som kan påverka människors hälsa negativt.

Klimatfaktorer

Översvämning: Dikningsföretag berör orten och medför ökade risker för översvämning för utbyggnadsområdena. För att minska översvämningsrisken behöver mark avsättas för återställande av diken samt för flödesutjämnande eller återskapande åtgärder uppströms.

Mark, vatten, luft

Statusklassning på vattenkvalitén:

Nuvarande status för kustvatten utgör otillfredställande ekologisk status, kustvattnet uppnår inte god kemisk status.

Grundvattenförkomsten uppnår i nuläget god kemisk status och god kvantitativ status.

Vattenkvaliteten för Rörums Södra å utgör måttlig ekologisk status, men uppnår inte god kemisk status.

Riskbedömning på vattenkvalitén:

Kustvattnet löper risk att inte uppnå god ekologisk och kemisk status 2015 eller 2021. Grundvattnet löper risk att inte uppnå god kemisk status 2015 och 2021, kvantitativ status bedöms uppnås 2015 och 2021.

Rörums Södra å löper risk att inte uppnå ekologisk status 2015 och 2021, kemisk status bedöms uppnås 2015, men inte 2021 (vattenmyndigheten).

Risk för försämrad vattenkvalitet:

Föreslagen bebyggelseutveckling ligger inom vattenskyddsområde vilket innebär risk för grundvattentäkten.

Hushållning

Utredningsområdena utgörs av jordbruksmark och kan därmed komma att stå i konflikt med de skånska utmaningarna ”Hushållning med Skånes mark- och vattenresurser”. Förutsättningarna för rationellt jordbruk i dessa område är begränsade eftersom de ligger mitt inne i byn och utgör luckor i den samlade bebyggelsen. Jordbruksmarken utgörs av klass 4 av 10.

Landskap

Risken för negativ påverkan på landskapsbilden är liten eftersom utbyggnadsområdena ligger inom samlad bebyggelse.

Förhållandet mellan olika miljöaspekter

Vid avvägning mellan exploatering av jordbruksmark och möjligheten att utveckla basorten, ska komplettering och utveckling av basorten prioriteras för att säkerställa underlaget för ortens framtida service och samhällsfunktion, samt kollektivtrafikförsörjning. Jordbruksmarken i sin helhet värnas genom bebyggelsestrategin som syftar till att bebyggelsen ska samlas i tätorterna och spridd bebyggelse i landskapet ska undvikas.

Vid avvägning mellan riksintresse för naturvård och utbyggnad av orten i utpekade utredningsområden ska ny bebyggelse prioriteras eftersom utredningsområdena inte bedöms påverka de värden som riksintresset representerar.

Förebyggande åtgärder

- för att förebygga, hindra eller motverka betydande negativ miljöpåverkan:

Avgränsning av värdefull bebyggelsemiljö har gjorts och ställningstagande om bygglovsplikt inom detta område har tagits, för att förhindra förvanskning av värdefull bebyggelsemiljö. Befintliga karaktärsdrag ska bibehålls och skyddas.

För all bebyggelse (nybyggnad, tillbyggnad, förtätning) ska varsamhetskravet i plan- och bygglagen uppfyllas, vilket innebär att bebyggelsens ”särart” och ”karaktärsdrag” ska tas tillvara vid ändring eller underhåll. Plan- och bygglagen gäller alltid, både exteriört och interiört, även om åtgärderna inte kräver bygglov. Fastighetsägaren eller byggherren är ansvarig för att lagen följs.

Inom orten finns flera registrerade fornlämningar och det finns möjlighet att fler kan påträffas. Vid ny exploatering inom utbyggnadsområdet behövs arkeologisk bedömning för att utreda markens lämplighet genom tidigt samråd med Länsstyrelsens kulturmiljöenhet.

Förslaget följer kommunens bebyggelsestrategi som syftar till att förtäta basorterna istället för att sprida bebyggelse på landsbygden, vilket bidrar till att värna jordbrukslandskapet.

Inför planläggning ska följande hänsynsregler följas för att minska riskerna för negativ påverkan av vattenkvaliteten:

A. Bebyggelsestrategin följs. Utredningsområden byggs inte ut förrän kommunalt va är löst. Enskilda avlopp inom verksamhetsområdet för va tillåts inte vid nybyggnation.

B. Vattenvårdsinsatser vidtas. Företräde ges för utbyggnad av områden för flödesutjämnande, naturaliserande eller återskapande åtgärder i vattendragens avrinningsområden.

C. Byggnation inom dikningsföretag undviks, tillhörande båtnadsområde och inom vattenskyddsområde tillåts inte utan att särskilda åtgärder vidtas.

D. Dagvattenpolicy följs, omhändertagande av dagvatten ska i första hand lösas på fastigheten och i andra hand kopplas på det kommunala va- nätet. Ny dagvattenavledning ska inte belasta dikningsföretag eller vattendrag.

Uppföljning

Genomförandet av de förebyggande åtgärderna sker i kommande bygglovs- och planprocesser, genom eventuell uppdatering av vattenskyddsområdet med tillhörande vattenskyddsföreskrifter, samt genom naturvårdsinsatser.

Hänsynsregler för vatten och avlopp ska följas (se förslagsavsnittet, samt ovan).

11

Rörum
Ställningsstagande

1. Inom värdefulla bebyggelsemiljöer ska stor varsamhet iakttas vid förtätning, tillbyggnad och vid yttre förändringar så att befintliga karaktärsdrag bibehålls och skyddas.

2. Ny bebyggelse anpassas efter ortens bebyggelsestruktur och täthet.

3. Vid byggnation av nya bostäder ska försiktighetsåtgärder vidtas för att minska riskerna för kontaminering av vattenskyddsområde för vattentäkt. Nybyggnation får inte ske utan att nödvändiga åtgärder vidtas.

ÅTGÄRDSFÖRSLAG

4. Cykelväg till Kivik ska utredas.

5. Vattenvårdsinsatser föreslås uppströms för att minska översvämningsrisken.

PAUS 6

VIKS FISKELÄGE TILL KIVIK VIA STENSHUVUD

Området öster om riksväg 9, mellan Viks Fiskeläge och Kivik, ett stort stycke land med höga värden. Stenshuvud är ett av Skånes mest kända landmärken, här finns dessutom en av de mest besökta nationalparkerna. Området är bitvis relativt otillgängligt och har en speciell vildmarkskaraktär.

Beskrivning

För knappt tvåhundra år sedan var Stenshuvud och omgivande sluttningar ett relativt öppet betesmarkslandskap med enstaka grova träd och betestuktade buskage. I mitten av 1800-talet började området växa igen och numera dominerar rika lundmiljöer på flera ställen. Att området har betats, odlats och påverkats under lång tid tillbaka vittnar odlingsrösen, stengärdesgårdar och fornlämningar. En mångfald av naturtyper med ibland lång kontinuitet, åldersvariation i träd- och buskskikt, gott om naturligt vatten och olika geologiska strukturer är några av orsakerna till en stor biologisk mångfald.

Kring bergets brantare partier finns blockrika rasbranter med krattskogar av framför allt ek. Dessa skogar har funnits länge och många skogsanpassade växter och djur har kunnat överleva här, också under tider då landskapet i övrigt betats eller odlats. Hasselmusen är nationalparkens symbol. Området är rikt på fornminnen.

Området i sin helhet hyser en rik mosaik av naturtyper, landskapsrum, bebyggelse- och kulturmiljöer. En variation mellan öppet och slutet, mellan storslagna vyer och intima platser. Avsaknaden av större exploateringar ger en karaktär av orördhet.
Utbyggnaden av Rörums sommarby, anläggningen av golfbanan norr om Vik, sammanslagning av mindre jordbruksenheter till mer storskaliga fruktodlingar i södra delen av området har bidragit till de största förändringarna.

I området finns en mängd verksamheter som många har sin bas i turism och småskaliga verksamheter inriktade på livsmedel. Längs vägarna hittar man bl.a. gårdsbutiker, B&B restauranger, kaféer.

Intill Bergdala gård och Lilla Stenshuvud, söder om Kivik, finns skulpturparken Kivik Art Center där kulturverksamheten och lantbruksverksamhet samverkar.

Det är viktigt att bevara områdets speciella karaktär med småskaligt jordbruk/fruktodlingar, betesmarker och gles bebyggelse som är grunden för områdets attraktionskraft. Att stödja det lokala näringslivet med inriktning mot småskalig turism är ett sätt att skapa förutsättningar för det småskaliga jordbruket att leva vidare. Det är också viktigt att öka tillgängligheten. Trafiksituationen vid Svabesholm och ut mot Karakås och musteriet måste lösas så att minsta möjliga ingrepp i värdena sker.

Ny spridd bebyggelse är ett stort hot mot landskapets värden och karaktärsskapande element. Till synes små ingrepp riskerar att förstöra områdets karaktär.

Närmaste servicepunkt är Kivik. Regionbussen Sk3 mellan Simrishamn och Kristianstad trafikerar riksväg 9 19 ggr/dag. Parkeringsplats och wc finns. Övervägande del av marken är privatägd. Stenshuvud ägs av staten. En trafikseparerad cykelväg mellan Kivik och Rörum vore önskvärd.

Då området är så stort och oöverblickbart, men ändå viktigt att greppa i sin helhet, har det delats upp i fyra karaktärsskapande dellandskap eller *karaktärsskapande element*. Detta för att kunna beskriva deras inbördes förhållande och visa vilka kvaliteter och kontraster som är viktiga att värna om. Områdets kuststräcka är erosionsutsatt.

Foto: Boris Berglund

Knäbäckshusen

Rörums sommarby

forts. Beskrivning

DELOMRÅDE 1:

Området består av fruktodlingar och jordbruksmark i relativt stora enheter, på en platå som i söder är flack men i norr består av mer böljande landskapsformer. Delar av området är svårtillgängligt för allmänheten.

1A: Norr om Viks Fiskeläge är landskapet öppet och flackt, marken används till största del till storskalig fruktodling som skapar en säregen blandning av vilt och tuktat. Här ligger Viks golfbana och Orelund som är en stor producent av bl.a. äpplen och tomater. Området är mycket gles bebyggt. Kusten (1F) är brant, ointaglig, och till viss del erosionsutsatt. Några mindre sommarstugor från 50-talet ligger på platåns kant mot havet i närheten av Rörums södra å, som dramatiskt skurit ner i landmassan. Det är inte helt enkelt att hitta ut till havet på de få enskilda vägarna i området, vilka på flera ställen slutar i privata ensamliggande gårdar.

1B: Rörums södra å, lämnar ett tydligt vilt spår i landskapet och utgör en barriär.

1C: Landskapet mellan Rörums södra och norra åar höjer sig upp över den flacka södra delen (1A) i böljande former. Inte heller här är det helt enkelt att hitta ut till havet, men den allmänna vägen till Rörums Strand och Knäbäckshusen leder rätt ner till ”kapellet”, gamla fiskarstugor murade i sten och den undersköna vita sandstranden. Rörums sommarby ligger dold i frodig grönska. Den anlades på 60-talet och har därefter byggts ut i etapper, ca 220 fritidshus finns i området som numera har kommunalt vatten och avlopp. Knäbäckshusen var ursprungligen ett fiskeläge på Ravlunda skjutfält. Byn flyttades 1956 på grund av försvarsmaktens verksamhet och återuppfördes vid Rörums strand. Bebyggelsen är enligt Länsstyrelsen Kulturskyddad bebyggelse. Knäbäckshusen har privat vatten och avlopp.

1D: Delplatå till 1C. Krön i landskapet, bebyggd med några få, glest liggande gårdar.

1E: Rörums Norra å, lämnar ett tydligt vilt spår i landskapet. Barriär.

1F: Stranden mellan Stenshuvud och Vik är ett av de områden i Skåne som är utsatt för en naturlig erosion. Sträckan består omväxlande av sand- och stenstrand.

2. Tångdalas smala dalgång. Riksväg 9 passerar in i denna frodiga dalgång med branta sidor. Bebyggelsen är gles. Lite längre norrut ligger Södra Mellby, och uppe i backen österut Svinaberga och Svabesholm.

3A: Stenshuvudplatån och Stenshuvud med Kortels huvud. Inom detta område ligger nationalparken Stenshuvud, med sin fantastiska natur och rikedom av arter. Man upplever området som välvt, storslaget och orört. Söder om huvudet utbreder sig sandfältet Sandana med artfattig torrängsvegetation, ljung och enstaka enbuskar. Vissa fastigheter har kommunalt vatten och avlopp. Ny förbifart vid Svabesholms Kungsgård utreds av Trafikverket.

3B: Stenshuvud
3C: Kortels huvud
3D: Fyren
3E: Lilla Stenshuvud

4. Äsperöd/ Kvasa/ Karakås. En flack landremsa som längs havet leder från Kivik ut till Kiviks musteri, som förutom produktion är ett besöksmål med restaurang, café och försäljning. Området har bebyggelse strukturerad längs hela havssidan av vägen mot musteriet. Detta begränsar idag tillgängligheten till stranden. Kommunalt vatten och avlopp finns.

Värdebedömning

MÅNGFORMIGHET: Ett mångformigt och mycket nyansrikt landskap rikt på historiska spår. Området består av flera olika naturtyper.

FUNKTION: Värdefulla vattendrag, sandmarker i anslutning till havet, stora sammanhängande ädellövskogar, rödlistade arter.

UNIKHET: Ja

KONTINUITET: Fornminnena och betesmarker talar om en kontinuitet, ett sammanhang över lång tid.

KÄNSLIGHET: Mycket känsligt för ingrepp.

ORÖRDHET, URSPRUNGLIG, VÄLBEVARAD: Området som helhet kan fortfarande anses vara orört ursprungligt och välbevarat.

STORLEK: Området är stort och sammanhängande.

REPRESENTATIVT: Ja

ATTRAKTIONSVÄRDE: Mycket attraktivt.

FORSKNING OCH UNDERVISNING: Rika möjligheter

REKREATIONSMÖJLIGHETER: Mycket stora.

Riksintressen

- och tidigare ställningstaganden:

Ri Friluftsliv (kust MB 4 kap §2), Ri Naturvård, Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet, Ri Kulturmiljö, Kulturmiljöstråk, Särskilt värdefulla kulturmiljöer, Ri för yrkesfisket, Ri kustzon, Skyddsvärde kustområde, Ri Totalförsvar, Landskapsbildsskydd, Strandskydd, Natura 2000 (fågelskyddsdirektiv), Simrishamns kommuns naturvårdsprogram. Kulturskyddad bebyggelse. Fornminnen.

Paus 6 Viks fiskeläge till Kivik
Ställningstaganden

Målet är att bevara områdets speciella karaktär och att utveckla den småskaliga turismen med lokal anknytning.

I området finns stora allmänna intressen och värden som bör värnas: det småskaliga jordbruket, fruktodlingar, friluftslivet, turismen, och natur- och kulturmiljön i stort.

Ny bebyggelse anses kunna skada riksintressenas värden. Ny spridd bebyggelse är ett hot mot landskapets värden och karaktärsskapande element. Till synes små ingrepp riskerar att förstöra områdets unika karaktär.

Då ny bebyggelse anses få betydande påverkan på omgivningen bör det finnas *särskilda skäl* vid prövning av Plan- och bygglovsärenden.

Då lokal bostadsanknuten småskalig näringsverksamhet uppmuntras inom området, kan enstaka kompletteringar för näringsverksamhet prövas i anslutning till befintlig bostad om särskilda skäl föreligger (se bebyggelsestrategin).

Odlings-, betes- och skogsmarker ska värnas.

Trafiksituationen vid Svinaberga och ut mot Karakås och musteriet ska lösas så att minst möjliga ingrepp i värdena sker.

Cykelvägar bör ses över.

PAUS 6 | Vik till Kivik via Stenshuvud

KARAKTÄRSSKAPANDE ELEMENT

1A. DEN FLACKA GOLFBANAN OCH ÄPPELODLINGARNA
1B. RÖRUMS SÖDRA Å
1C. DE STORSKALIGA FRUKTODLINGARNA
1D. HÖJDEN
1E. RÖRUMS NORRA Å
1F. STRANDEN
2. TÅNGDALA
3A. DEN VÄLVDA PLATÅN
3B. STENSHUVUD
3C. KORTELS HUVUD
3D. HEDEN MED ENARNA
3E. LILLA STENSHUVUD
4. ESPERÖD, KVASA, KARAKÅS
5.TRAFIKFÖRBÄTTRANDE ÅTGÄRDER UTREDS AV TRAFIKVERKET.

SÖDRA MELLBY
SVABESHOLM
KARAKÅS
FYREN
STENSHUVUDS NATIONALPARK
KLAPPERSTENSSTRAND
DEN VITA SANDSTRANDEN
RÖRUMS SOMMARBY
KNÄBÄCKSHUSEN
EROSIONSBRANTEN
KLAPPERSTENSSTRAND
RÖRUM

3E 4 3A 3B 2 5A 3C 3D 1E 5B 1D 1F 1C 1B 1A

PAUS 6
SIMRISHAMN

SÖDRA MELLBY SVINABERGA / SVABESHOLM

Södra Mellby är en mindre landsbygdsort med historisk bykärna, orten ligger ca 15 km söder om Kivik. Här finns bla. bageri, restaurang, konstgalleri, församlingshem samt goda pendlingsmöjligheter med buss till Simrishamn och Kristianstad.

Befolkningen och livet i byn

År 2013 var 93 personer folkbokförda i Södra Mellby/Svinaberga. Det finns flera aktiva föreningar och företag, bl.a. B&B och bageri, restaurang, konstgalleri, och församlingshem.

Trafik och pendling

Regionbussen Sk3 mellan Simrishamn och Kristianstad trafikerar orten (riksväg 9) 19 ggr/dag (2013). Det tar ca 15 minuter att cykla mellan Södra Mellby och Kivik. Kivik och Rörum är viktiga målpunkter, framtida cykelväg kommer att utredas vidare.

Landskapet och naturen

Södra Mellby kyrkby ligger i en relativt brant sluttning väster om väg 9 som sluttar ned mot vägen. Högst upp på krönet i byn ligger kyrkan från 1887 som ett viktigt landmärke i landskapet. Svabesholm ligger öster om väg 9 utmed den branta vägen upp till Stenshuvuds platå.

Bebyggelsestrukturen

Bebyggelsestrukturen i orterna utgörs av tät bystruktur med gatubebyggelse. Svabesholm var ursprungligen en gammal kungsgård vid Södra Mellby. Namnet förekommer redan på 1600-talet. Bebyggelsen i Södra Mellby och Svinaberga överenstämmer i stort med de ursprungliga bytomterna utifrån kartmaterial från 1743 respektive 1811.

Kulturmiljöer

Södra Mellby och Svabesholm är enligt Länsstyrelsen utpekade som särskilt värdefulla kulturmiljöer som är representativ för 1800-talets skiftande bymiljö, där bebyggelsen till övervägande del består av gathus. Av kulturhistoriskt intresse är framför allt bebyggelsens struktur och det äldre byggnadsbeståndet. Kyrkan med sitt fria läge utgör en betydelsefull accent i det agrara landskapet. Möllan visar på traktens agrarhistoria.

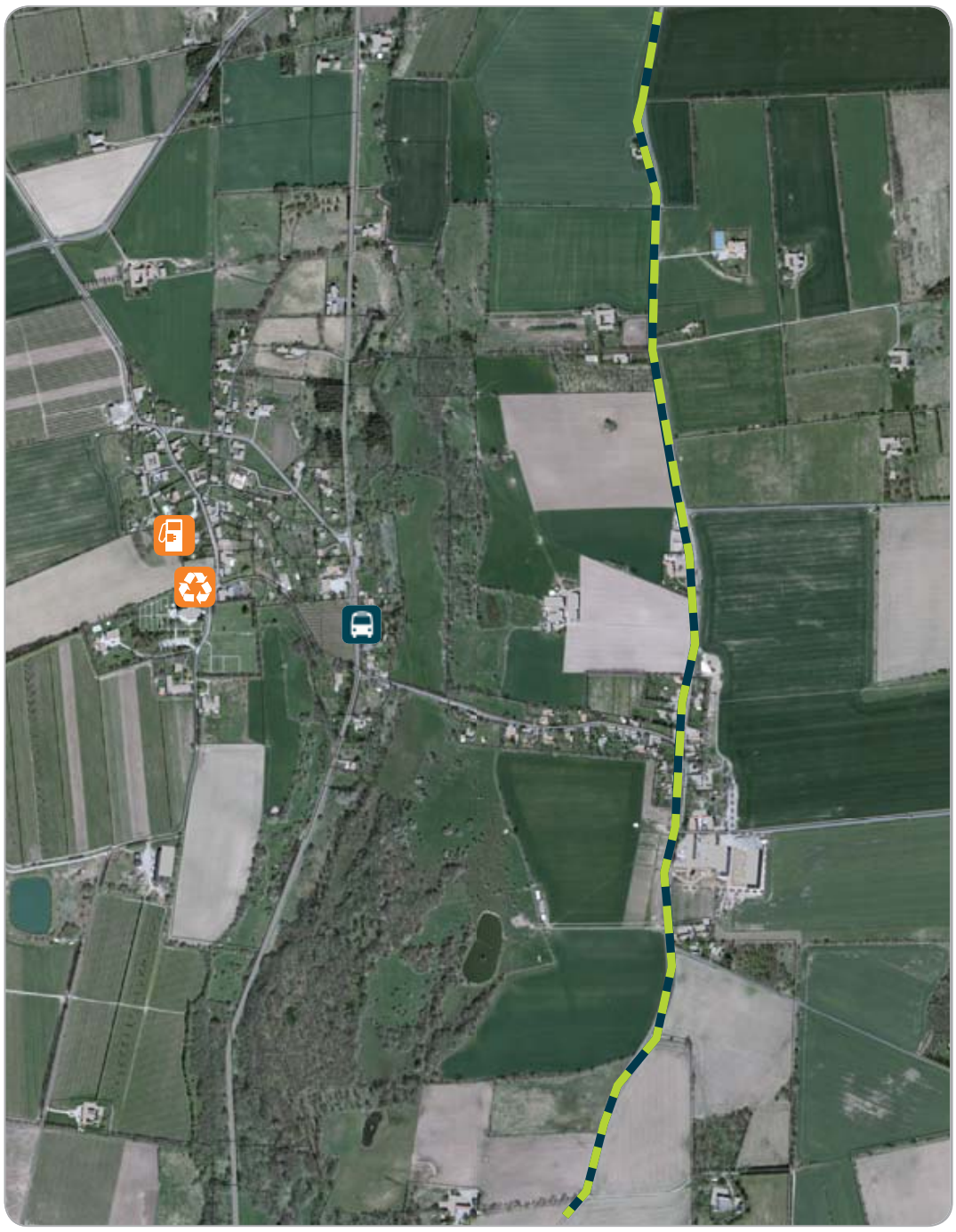
Orterna berörs av kulturmiljöstråk för väg 9; landsvägen mellan Trelleborg - Brösarp. Vägsträckningen är i stort densamma men för Södra Mellby/Svabesholm har vägen dragits om på 1900-talet. Den ursprungliga landsvägen gick från Tångdala vid Kiviks handelsträdgård till Skogsdala på höjdryggen via Svabesholm.

Plansituation och tidigare bebyggelseutveckling

Bebyggelseutvecklingen har varit blygsam. I Södra Mellby har en nyare detaljplan upprättats i backen mot riksväg 9.

Miljö och riskfaktorer

Dikningsföretaget/våtmarken i Tångdalas sträckning kan innebära en framtida översvämningsrisk.
Transportled för farligt gods löper längs orternas lägre delar.

SERVICE & FUNKTIONER

FÖRSLAG

Laddningsstation för elfordon

Återvinningsstation

Föreslagen cykelväg

BEFINTLIGT

Befintlig busshållplats

GRÖNSTRUKTUR, STRÅK & MÖTESPLATSER

Jordbruksmark

Prioriterade områden Grönstråk utmed föreslagen cykelväg föreslås utvecklas.

Tätortsnära natur

M Befintlig mötesplats

FÖRSLAG

Byggelseutveckling

Den befintliga planreserven i Södra Mellby består av 4 enbostadshus. Utöver det föreslås utbyggnadsområden för sammanlagt ca 4 enbostadshus alternativt 10 mindre lägenheter

I första hand ska kvalitativ förtätning ske av befintlig bebyggelse på orten. Vid förtätning ska stor varsamhet tas till den omgivande landskapsbilden och befintlig bebyggelse.

Utformningskrav och strukturanpassning

Ny bostadsbebyggelse bedöms vara lämplig för sitt föreslagna ändamål, utbyggnadsområdena utgör befintliga luckor inom byns rumsliga avgränsning som är lämpliga att förtäta. Utbyggnadsområdenas tomtstorlekar ska anpassas så att risk för storskalighet och likformighet undviks, och så att kulturmiljövärdena beaktas.

Ny bebyggelse föreslås utgöras av mindre bostadshus bostadsrätter eller hyresrätter, De nya bostäderna och de nya miljöerna bör vara tilltalande och av god kvalitet, samtidigt som kostnaderna för boendet måste vara rimliga.

Tillgänglighet

Vid exploatering av nya områden ska allmän platsmark anvisas för att åstadkomma en allmänt tillgänglig struktur med passager, till kusten och det omgivande landskapet. Detta förbättrar rörligheten i området i enlighet med riksintressena för friluftsliv och kustzon, i jämförelse med den typ av jordbruksmark som inte är allmänt tillgänglig.

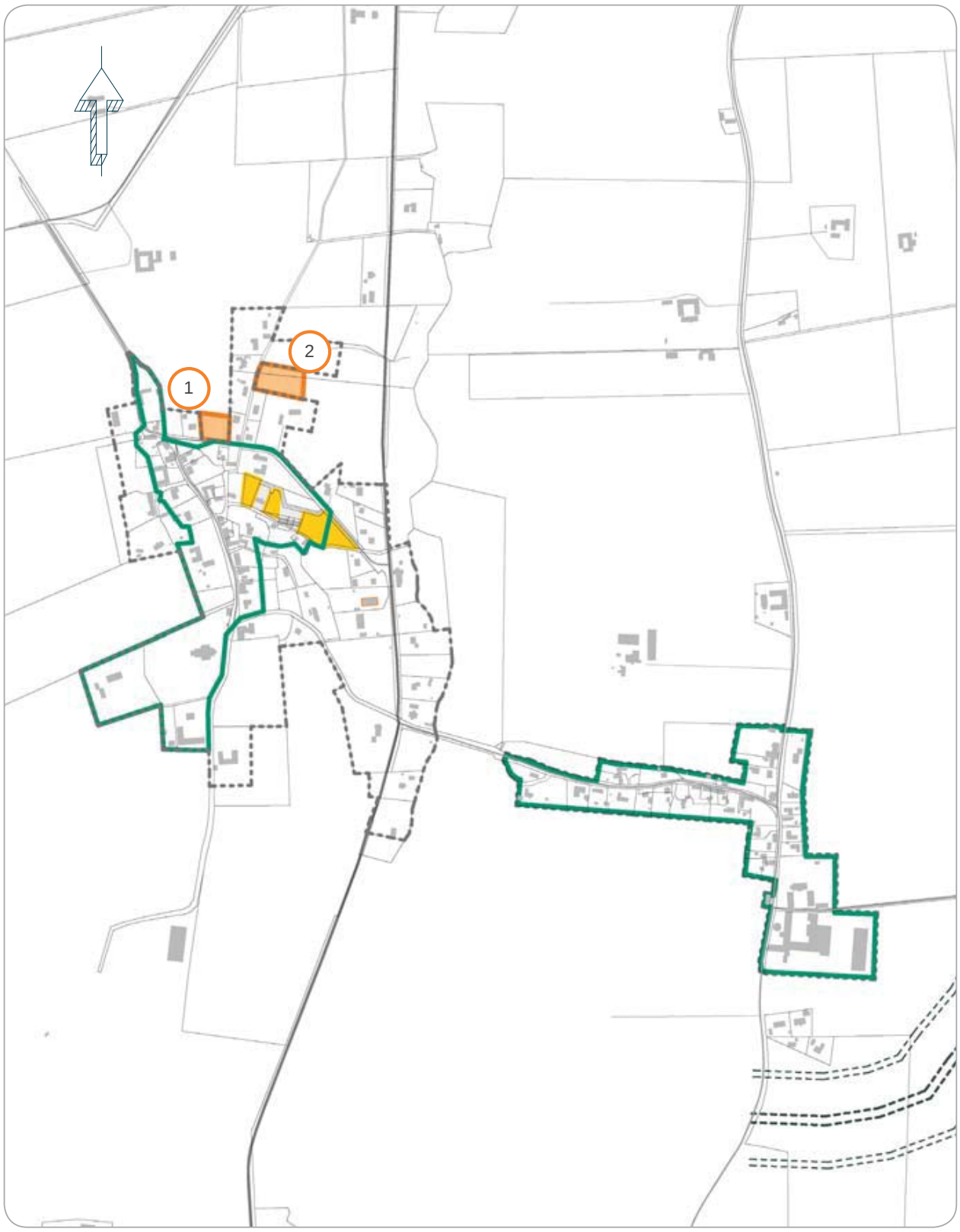
Sammanfattning av utbyggnadsförslagen

I orten föreslås två utbyggnadsområde för bostadsutbyggnad. Utbyggnadsområdena innebär en kvalitativ förtätning av orten med sammanlagt fyra enbostadshus alternativ tio mindre lägenheter.

Miljöförhållandena i området

Utbyggnadsområde 1 består av en lucktomt på ca 1700 m^2 som utgörs av odlad jordbruksmark. Området ligger mellan två bostadsfastigheter och sträcker sig fram till Mellby Byaväg. Utbyggnadsområde 2 utgörs av ca 3300 m^2 jordbruksmark som avgränsas av befintliga gränsdragningar i landskapet som markeras av trädrader och vegetation. Området angränsar i väster till samfälligheten Mellby S:6 som utgörs av Marias Strädde och en utmarkerad vägförlängning som sträcker sig över jordbruksmarken norrut till fruktpackeriet vid Kiviks Stora väg.

FÖRSLAGSKARTA 3. BEBYGGELSEUTVECKLING

SÖDRA MELLBY / SVABESHOLM

Planreserv

4 enbostadshus (friliggande)

Utbyggnadsområde

4 enbostadshus

FÖRKLARINGAR

Ortsavgränsning Utbyggnad ska företrädesvis ske som kvalitativ förtätning inom befintlig bebyggelse/ortsavgränsning.

Detaljplanelagt område

Planreserv:
Fastställd detaljplan för bostadsändamål/ blandad bebyggelse

Utbyggnadsområden:
Utbyggnadsområde bostadsändamål

Värdefull bebyggelsemiljö
Stor varsamhet ska beaktas vid förtätning, tillbyggnad och vid yttre förändringar så att befintliga karaktärsdrag bibehålls och skyddas.
Ny bebyggelse anpassas efter ortens bebyggelsestruktur och täthet.

HÄNSYNSREGLER

Hänsynsregler - vatten
(se rubrik förebyggande åtgärder)

Vattenvårdsåtgärd: Markavsättning för utbyggnad av områden för flödesutjämnande, naturaliserande eller återskapande åtgärder i vattendragens och dikningsföretagens avrinningsområden förespråkas. Detta för att minska näringsläckage från jordbruksmark till havet och samtidigt minska översvämningsrisken från ökade regn och snösmältning.

Uppvärmning: Hänsyn ska tas till områdets förutsättningar för lämplig uppvärmningsform. Förutsättningar kan vara t.ex. att ta till vara spillvärme från närbelägna fastigheter, god solinstrålning, utnyttjande av viss markbeskaffenhet (PBL 2 kap. 3 §). Solcellsanläggningar förespråkas.

Bygglovsplikt: Inom område markerat som värdefull bebyggelse råder lovplikt för de åtgärder som annars är bygglovsbefriade enligt det lagförslag som fastställdes 2 juli 2014 som berör bl.a. Attefallshus

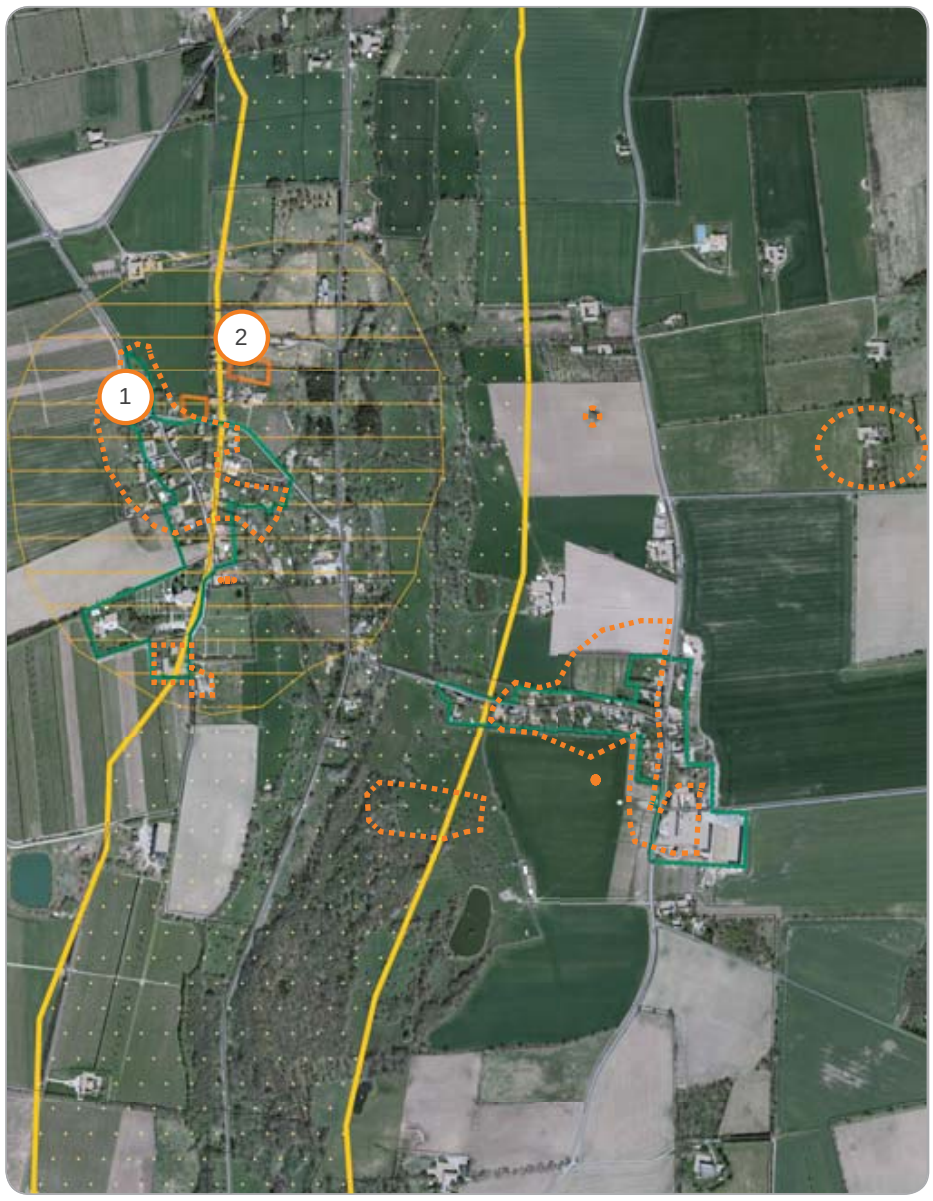
RIKSINTRESSEN

- och tidigare ställningstaganden, hela eller delar av området:

Stor del av de historiska delarna är en bytomt. Ri Friluftsliv (kust 4 kap §2), Kulturmiljöstråk, Särskilt värdefulla kulturmiljöer, Ri Totalförsvar, Ri Farligt gods. NVL 19§ 1974 (Landskapsbildsskydd), Kulturskyddad bebyggelse.

KONSEKVENSKARTA 1.

FÖR FORNLÄMNINGAR OCH KULTURMILJÖ

FÖRKLARINGAR

Utbyggnadsområde

Fornlämningsområde

Kulturmiljöstråk: Väg 9, landsvägen mellan Trelleborg - Brösarp utgör kulturmiljöstråk.

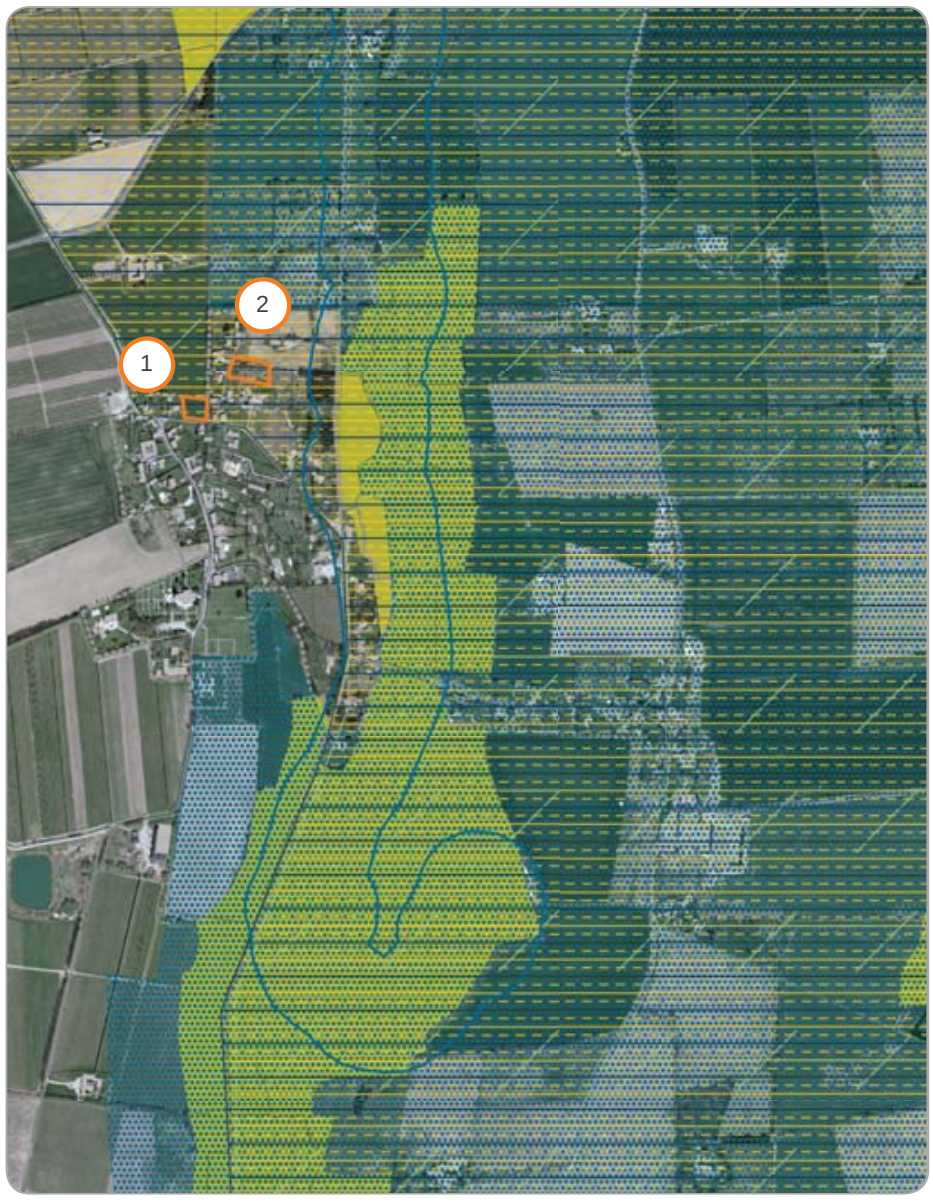
Värdefull bebyggelsemiljö
Stor varsamhet ska beaktas vid förtätning, tillbyggnad och vid yttre förändringar så att befintliga karaktärsdrag bibehålls och skyddas. Ny bebyggelse anpassas efter ortens bebyggelsestruktur och täthet. Bebyggelsen i Södra Mellby och Svinaberga överenstämmer i stort med de ursprungliga bytomterna utifrån kartmaterial från 1743 respektive 1811.

Särskilt värdefulla kulturmiljöer
Södra Mellby och Svabesholm är utpekade som särskilt värdefull kulturmiljö enligt Länsstyrelsens regionala kulturmiljöprogram.

Underlagsmaterial:
Kulturmiljöprogram för Skåne, 2006

KONSEKVENSKARTA 2.

REDOVISAR OMGIVNINGAR, SKYDD OCH NATURMILJÖ

FÖRKLARINGAR

Utbyggnadsområde

Område med höga naturvärden

RI Friluftsliv

RI Turism och rörligt friluftsliv

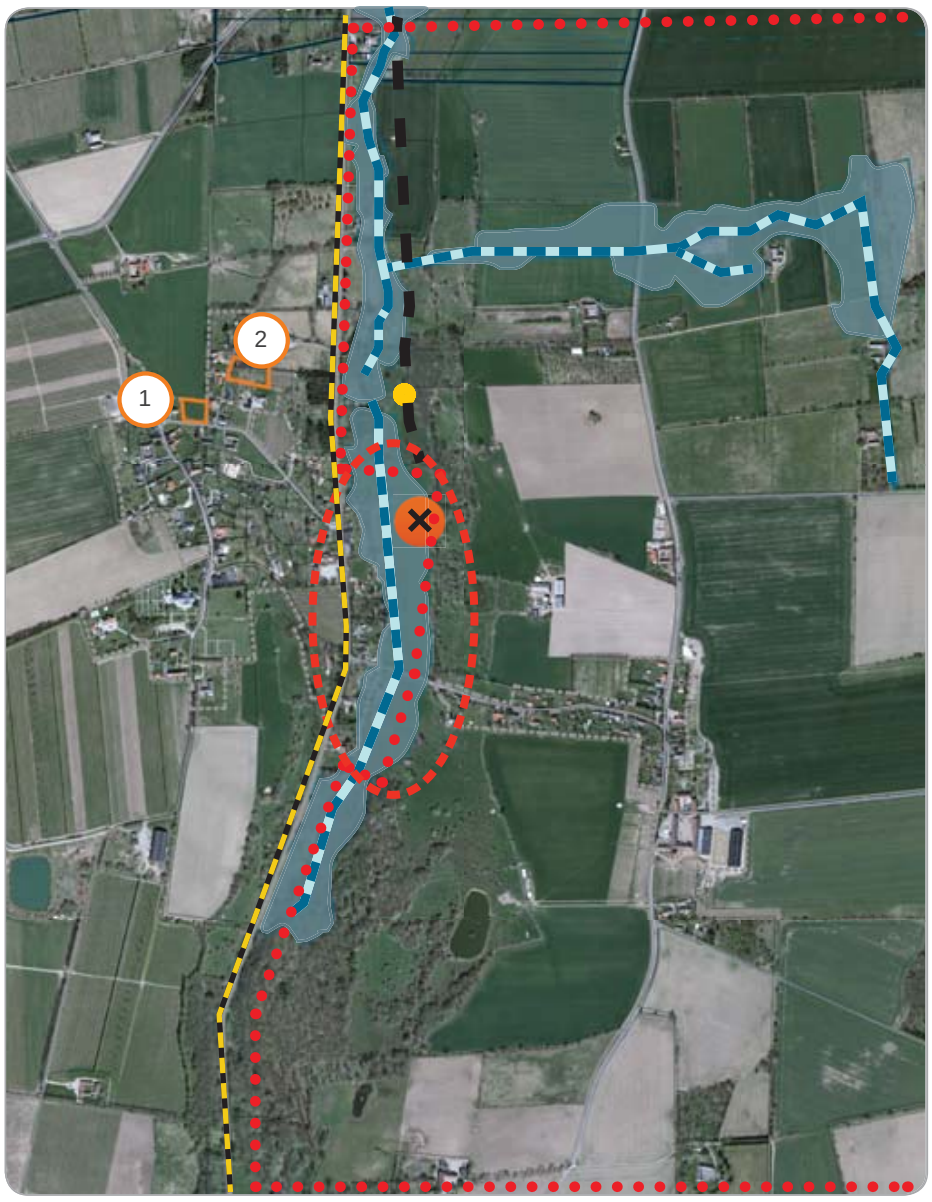
RI Kustzon

Strandskydd

Landskapsbildsskydd

KONSEKVENSKARTA 3.

RISKER & KONFLIKTER

FÖRKLARINGAR

Utbyggnadsområde

Utdikad mark (båtnadsområde).

Delvis kulverterat vattendrag (dikningsföretag)

Risk för översvämning spill-, dagvattenledning, dikningsföretag inom kommunens verksamhetsområde

Transportled farligt gods

Risk för elektromagnetisk strålning

Registrerad markförorening efter en gammal bensinstation. Marken är sanerad

Konflikt djurhållning

SAMMANFATTNING AV KONSEKVENSKARTA 1, 2 & 3

Område för område:

1

UTBYGGNADSOMRÅDE

BOSTÄDER

Ri kustzon
Ri turism och rörligt friluftsliv
Kulturmiljöstråk (väg 9)
Jordbruksmark
Värdefull kulturmiljö (regionala kulturmiljöprogrammet)

2

UTBYGGNADSOMRÅDE

BOSTÄDER

Ri kustzon
Ri turism och rörligt friluftsliv
Fornlämning - bytomt
Jordbruksmark
Värdefull kulturmiljö (regionala kulturmiljöprogrammet)

KONSEKVENS-BESKRIVNING *av planförslaget i Södra Mellby*

Nollalternativet

Nollalternativet innebär att ingen ny bostadsbebyggelse föreslås. För Södra Mellby innebär detta att orten kan växa enligt befintlig planreserv, vilken utgörs av en mindre utbyggnad för 4 friliggande enbostadshus.

Utbyggnadsförslaget

- en beskrivning av den påverkan som kan antas uppkomma avseende:

Ri Friluftsliv, 3 kap 6 § MB

Utbyggnadsområdena bedöms inte påverka riksintresse för friluftslivet negativt eftersom de inte bedöms inskränka på tätortsnära rekreationsområden i orten.

Ri kustzon och turism och rörligt friluftsliv, 4 kap MB

Föreslagna utbyggnadsområden ligger inom område som omfattas av riksintresseområde för kustzon, samt turism och rörligt friluftsliv. Riksintresset sträcker sig från Örnahusen till Åhus, turismen och friluftslivet, (främst det rörliga friluftslivet) ska särskilt beaktas. Riksintresset består bland annat av närheten till både hav och kulturhistorisk bebyggelsemiljö såväl som bad, fiske och möjligheten att röra sig längs havet i långa obrutna sträckor.

Föreslagna utbyggnadsområden kan påverka riksintresseområdena negativt genom att landskapsbilden förändras och det kan uppstå nya bebyggelsemiljöer som inte passar in i miljön. Bebyggelseförslagen innebär tätortsutbyggnad och bedöms inte stå i konflikt med dessa riksintressen (4 kap MB).

Kulturmiljö, bebyggelse och fornlämningar

Utbyggnadsområdena ligger inom särskilt värdefull kulturmiljö enligt Länsstyrelsens regionala kulturmiljöprogram.

Om ny bebyggelse utformas utan att anpassas till ortens småskaliga struktur finns risk att ortens kulturmiljövärden skadas. Utbyggnadsområde 1 ligger inom kulturmiljöstråk för väg 9, förslaget bedöms inte påverka dessa värden negativt.

Utbyggnadsområde 2 berör den äldre bytomten för Södra Mellby som är en registrerad fornlämning. Vid utbyggnad finns det risk att fornlämningsfynd påträffas.

Ställningstagande om bygglovsplikt för värdefulla bebyggelsemiljöer ökar möjligheterna att skydda, bibehålla och utveckla dessa.

Befolkning

Utbyggnadsförslaget möjliggör en mindre befolkningsökning i Södra Mellby med 4 enbostadshus alternativt 10 mindre lägenheter. Nybyggnation i orten kan möjliggöra att bostäder lämpade för äldre byggs vilket kan gynna flyttkedjan så att äldre flyttar från sin villa till ett mer ändamålsenligt boende och ger barnfamiljer möjlighet att köpa en rymlig villa.

Biologisk mångfald, djurliv, växtliv

Utbyggnadsområdena bedöms inte påverka den biologiska mångfalden negativt eftersom utbyggnaden är mycket liten och tar jordbruksmark i anspråk.

Människors hälsa

Utbyggnadsområdena är inte utsatta för förutsättningar som bedöms påverka människors hälsa negativt.

Klimatfaktorer

Översvämningsrisk:
Risk för översvämning bedöms inte finnas i utbyggnadsområdena.

För de befintliga områdena i anslutning till dikningsföretaget/våtmarken i Tångdalas sträckning finns ökade risker för översvämning. Det är av stor vikt att mark avsätts för återställande av kulverterade vattendrag samt för flödesutjämnande eller återskapande åtgärder uppströms för att minska översvämningsrisken.

Mark, vatten, luft

Statusklassing på vattenkvalitén:
Delavrinningsområdet rinner mot Västra Hanöbuktens kustvatten. I orten finns inga klassade vattendrag (ytvattenförekomster) eller grundvattenförekomster (Oderbäcken är ej klassad). Söder om orten finns ett enskilt avlopp som inte är godkänt. De enskilda avloppen i avrinningsområdet inventeras kontinuerligt.
Nuvarande status för kustvatten är otillfredställande ekologisk status, kustvattnet uppnår ej god kemisk status.

Riskbedömning på vattenkvalitén: Kustvattnet löper risk att inte uppnå god ekologisk och kemisk status till 2015 eller 2021. Föreslagen bebyggelseutveckling bedöms inte påverka vattenkvaliteten förutsatt att angivna hänsynsregler följs (se avsnitt åtgärder).

Hushållning

Utbyggnadsområde 1 berör jordbruksmark av klass 8 och utbyggnadsområde 2 utgörs av jordbruksmark av klass 6 av 10. Jordbruksmarken inom område 1 har god produktionskvalitet, men i förhållande till jordbruksändamål så bedöms området vara mest lämpligt för förtätning av samhället eftersom området utgörs av en lucktomt i byn. Förslaget följer kommunens bebyggelsestrategi som syftar till att förtäta basorterna istället för att sprida bebyggelse på landsbygden. Den nya bebyggelsen bedöms inte heller förhindra möjligheterna till ett rationellt jordbruk.

Landskap

Landskapsbilden bedöms inte påverkas negativt eftersom utbyggnadsområdena utgörs av förtätning intill den samlade bebyggelsen och bedöms kunna ansluta väl till befintlig bebyggelsestruktur. Bebyggelsen kommer inte att utgöra nya öar i landskapet.

Förhållandet mellan olika miljöaspekter

Vid avvägning mellan riksintresse för kustzon / riksintresse för turism och rörligt friluftsliv i förhållande till jordbruksmark i dessa områden, väger riksintressena tyngre än jordbruket som ändamål. I enlighet med bestämmelserna i 4 kap miljöbalken hindrar dock inte dessa riksintressena tätortsutbyggnad.

Vid tätortsutbyggnad inom riksintresseområdena ska åtgärder som förbättrar tillgängligheten för friluftslivet prioriteras i enlighet med riksintressena (3 kap miljöbalken).

Vid avvägning mellan exploatering av jordbruksmark och möjligheten att utveckla basorten, ska komplettering och utveckling av basorten prioriteras i enlighet med kommunens bebyggelsestrategi för att säkerställa underlaget för ortens framtida service och samhällsfunktion. Bebyggelseutvecklingen erbjuder en hållbar utveckling av en landsbygdsort.

Södra Mellby utgör enligt bebyggelsestrategin en C-basort med god kollektivtrafikförsörjning, vilket innebär att förutsättningarna för förtätning i orten är goda. Bebyggelsestrategin innebär att spridd bebyggelse på landsbygden undviks vilket gynnar riksintresset för kustzonen och jordbrukslandskapet. Utbyggnadsområdena innebär en kvalitativ förtätning av orten med fyra enbostadshus alternativ tio mindre lägenheter. Föreslagna utbyggnadsområde gynnar möjligheten att kunna bibehålla servicenivån i Kivik, som ligger på cykelavstånd, vilket anses vara av väsentligt intresse.

Förebyggande åtgärder

- för att förebygga, hindra eller motverka betydande negativ miljöpåverkan:

I föreslagna utbyggnadsområden bör partier med vegetation sparas för att möjliggöra gröna korridorer för djurlivet.

Avgränsning av värdefull bebyggelsemiljö har gjorts och ställningstagande om bygglovsplikt inom detta område har tagits, för att förhindra förvanskning av värdefull bebyggelsemiljö. Befintliga karaktärsdrag ska bibehålls och skyddas.

För all bebyggelse (nybyggnad, tillbyggnad, förtätning) ska varsamhetskravet i plan- och bygglagen uppfyllas, vilket innebär att bebyggelsens ”särart” och ”karaktärsdrag” ska tas tillvara vid ändring eller underhåll. Plan- och bygglagen gäller alltid, både exteriört och interiört, även om åtgärderna inte kräver bygglov. Fastighetsägaren eller byggherren är ansvarig för att lagen följs.

Med hänsyn till riksintressena för friluftsliv och kustzon, ska vid genomförande av föreslagna utbyggnadsområde tillgänglighetskravet uppfyllas.
Kopplingar och möjlighet för allmänheten att röra sig i nya områden ska finnas.

Inom orten finns flera registrerade fornlämningar och det finns möjlighet att fler kan påträffas. Vid ny exploatering inom utbyggnadsområdet behövs arkeologisk bedömning för att utreda markens lämplighet genom tidigt samråd med Länsstyrelsens kulturmiljöenhet.

Förslagen följer kommunens bebyggelsestrategi som syftar till att förtäta basorterna istället för att sprida bebyggelse på landsbygden, vilket bidrar till att värna kustzonen.

Inför planläggning ska följande hänsynsregler tas för att minska riskerna för negativ påverkan av vattenkvaliteten:

A. Bebyggelsestrategin följs. Utredningsområden byggs inte ut förrän kommunalt va är löst. Enskilda avlopp inom verksamhetsområde för vatten och avlopp tillåts inte vid nybyggnation. De enskilda avloppen i avrinningsområdet inventeras kontinuerligt.

B. Företräde ges för utbyggnad av områden för flödesutjämnande, naturaliserande eller återskapande åtgärder i vattendragens avrinningsområden.

C. Byggnation inom dikningsföretag, tillhörande båtnadsområde och inom vattenskyddsområde tillåts inte utan att särskilda åtgärder vidtas.

D. Dagvattenpolicy följs, omhändertagande av dagvatten ska i första hand lösas på fastigheten och i andra hand kopplas på det kommunala va nätet. Ny dagvattenavledning ska inte belasta dikningsföretag eller vattendrag.

Vid planläggning / utredning av utbyggnadsområde 4 måste det kunna påvisas att grundvattnet inte påverkas negativt av ett eventuellt ingrepp.

Uppföljning

Genomförandet av de förebyggande åtgärderna sker i kommande bygglovs- och planprocesser, samt genom naturvårdsinsatser.

Hänsynsregler för vatten och avlopp ska följas (se förslagsavsnittet, samt ovan).

13

Södra Mellby
Ställningsstagande

1. Cykelväg till Kivik via Stenshuvud ska utredas

2. Vattenvårdsåtgärder för dagvattenfördröjning föreslås för att minska översvämningsrisk från dikningsföretaget/våtmarken i Tångdalas sträckning.

3. Inom särskilt kulturhistoriskt värdefullt område ska stor varsamhet beaktas vid förtätning, tillbyggnad och vid yttre förändringar så att befintliga karaktärsdrag bibehålls och skyddas.

4. Ny bebyggelse anpassas efter ortens bebyggelsestruktur och täthet.

Kustorten KIVIK

Kivik ligger ca 20 km norr om Simrishamn och är kommunens tredje största tätort. Ortens stora varumärke utgörs av äpple, fruktodlingar och Kiviks marknad. Här finns också ett av de mest intressanta fornlämningsområdena i landet med den sk. ”Kungagraven” och nationalparken Stenshuvud några kilometer sydöst om orten.

Befolkningen och livet i byn

Kivik förknippas med fest; som Kiviks marknad, Äppelmarknaden och mat, både från hav och land. Fisket har alltid varit centralt, men fruktodlingen, turismen och företagandet i hela sin bredd är också viktiga för orten. Hamnen är en populär samlingsplats, med flera restauranger och anslutande idrottsplats med sporthall. Det finns bl.a. butiker, bank, vårdcentral och tandläkare.

Det finns förskola och skola, och i anslutning en samlingslokal för äldre. Det finns olika ideella föreningar och grupperingar. Det finns också ett hembygdsmuseum där livet i en typisk ort på Österlen skildras, med jordbruk, fiske, sjöfart, skola, hantverk och företagande.

Trafik och pendling

Regionbussen Sk3 mellan Simrishamn och Kristianstad trafikerar orten 19 ggr/dag (2013).

Landskapet och naturen

Fiskeläget ligger i en tydlig sluttning som upplevs som en skyddande rygg. Kivik har fantastisk natur i alla väderstreck: Stenshuvud nationalpark i söder, Marknadsfältet och Vitemölla strandbackar i norr, men också naturområdet Mellby kalvhage och Djupadal i väster.

Bebyggelsestrukturen

Den historiska kärnan utgörs av tät bebyggelse placerad i anslutning till smala gator och strädden. Byggnaderna i den äldre delen av byn härrör i huvudsak från 1800-talet, de är dels oregelbundet och dels strikt placerade utmed smala slingrande gator och strädden. Merparten av husen är byggda i en våning i tegel eller korsvirke. Några är brädfodrade medan andra har putsfasader med profilerade lister och omfattningar kring fönster och dörrar.

Kulturmiljöer

Fiskeläget och den sydöstra delen av orten utgör Riksintresseområde för kulturmiljövård.
Värdena i området utgörs av ”Fiskeläge med välbevarad bebyggelsekärna från 1800-talet, oregelbundet gatunät med smala gator och hus i tegel och korsvirke. Hamnanläggning, marknadsplats och fruktodlingar”. Men också av ”Märklig och unik fornlämningsmiljö med gravmonumentet Kiviksgraven från bronsåldern; landets största röse 75 m i diameter med helt unika hällristningar i hällkistor centralt i röset, samt gravfältet Ängakåsen och Koarum”.

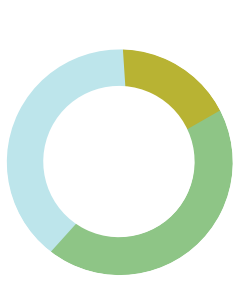
Hela orten är utpekad som särskilt värdefull kulturmiljö enligt regionala kulturmiljöprogrammet, där utpekade värden utgörs av bl.a. fiskeläget, marknadsplatsen och gravfälten.

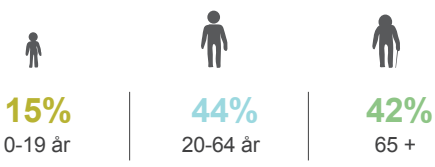
Plansituation och tidigare bebyggelseutveckling

Hela orten är detaljplanelagd. Bebyggelseutvecklingen var stor under 1960-1970-talet när området intill Kiviks Stora väg och Agdelund bebyggdes. I Kivik finns en planreserv på 85 bostäder.

Miljö och riskfaktorer:

Utdikad mark, sk. båtnadsområde, och vattendrag som delvis är kulverterade kan innebära en framtida översvämningsrisk. I orten finns vattenskyddsområde. Transportled farligt gods löper igenom orten.

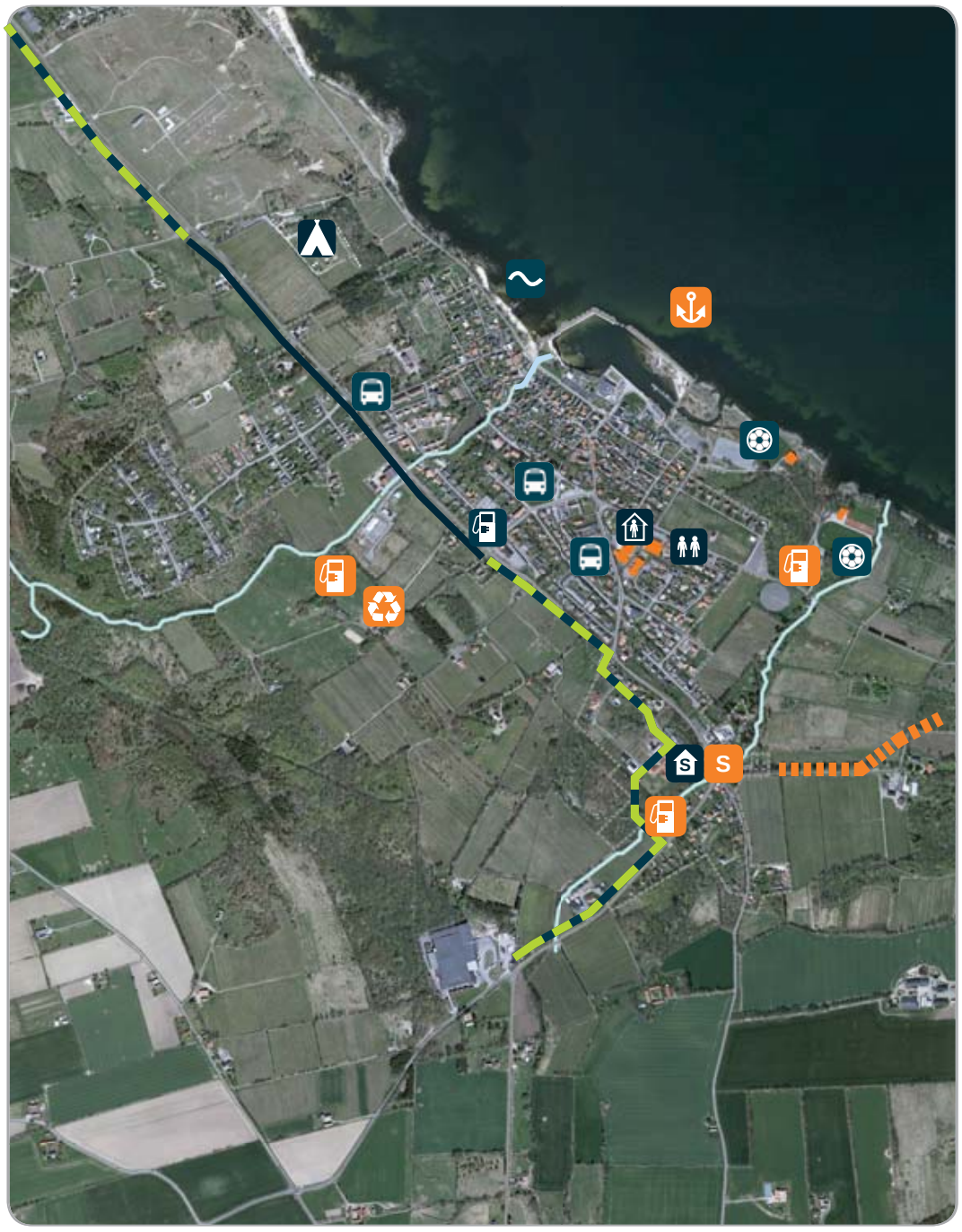

KIVIK *demografi:*

Antal folkbokförda 2013: **920 personer**
Bostadshus med folkbokförda i: **57,9 %**
Förändrat antal sedan 2005: **- 93**

Skola och omsorg (2014)*:*

Barn på förskolan : **19**
Barn på Piratensskolan årskurs F-6 : **126**
Boende på Solgläntan: **27** personer

FÖRSLAGSKARTA 1.

SERVICE & FUNKTIONER

FÖRSLAG

Ny genomfart för tung trafik

Föreslagen cykelväg

Hamn:
Den aktivt marina miljön ökar folklivet och berikar livskvalitén både till havs och längs kusten. Förutsättningar för försäljning av närproducerat finns.

Laddningsstation för elfordon

Återvinningsstation

S Äldreboendet Solgläntan utvecklas

BEFINTLIGT

Befintlig busshållplats

Förskola

Skola

Särskilt boende

Camping

Badplats

Idrottsanläggning

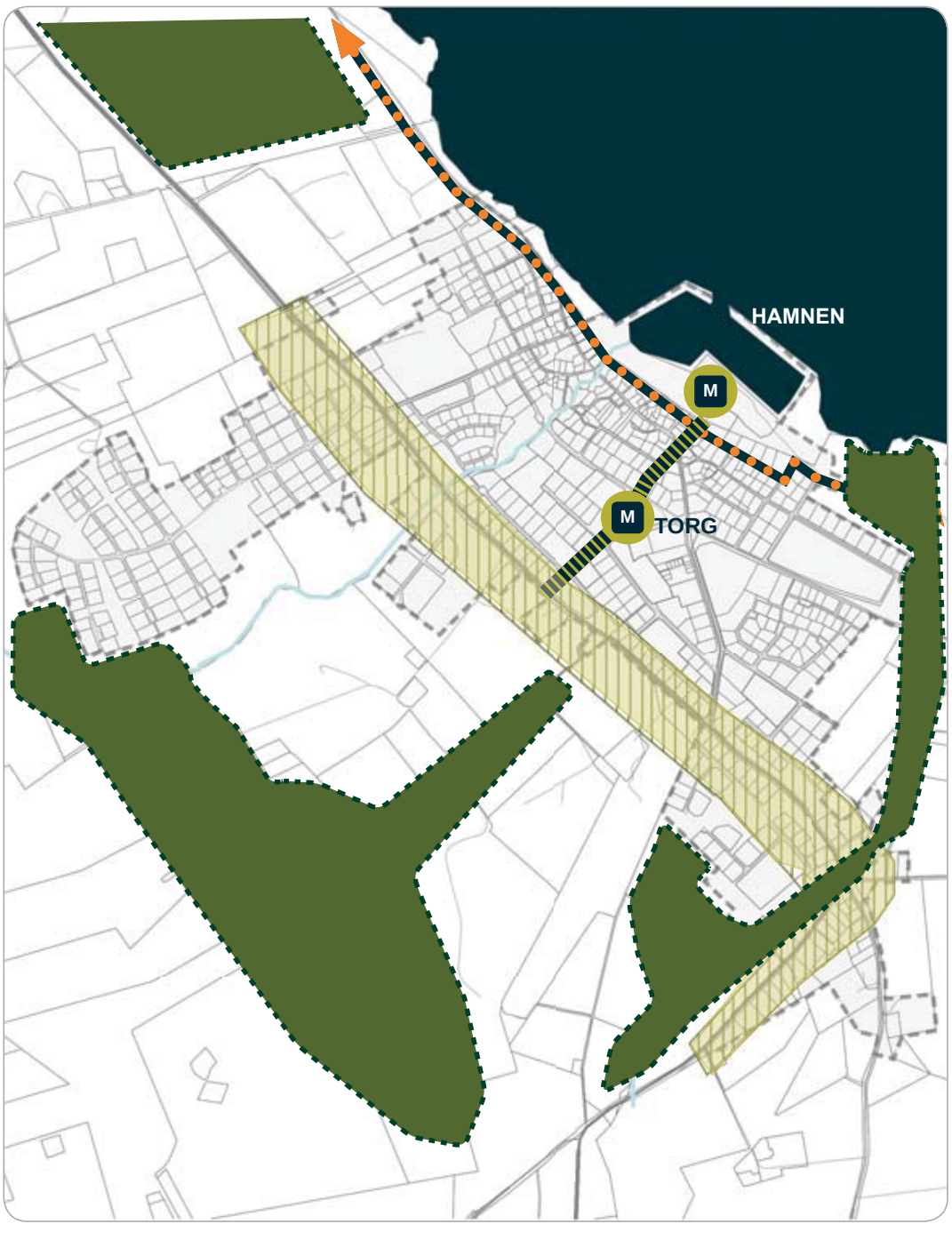
Bensinstation

Vattendrag

Befintlig cykelväg

Skåneleden

Samhällsfunktion

FÖRSLAGSKARTA 2.

GRÖNSTRUKTUR, STRÅK OCH MÖTESPLATSER

Prioriterade områden Bymiljö
Högprioriterade stråk som föreslås förtätas med blandad bebyggelse, bostäder och verksamheter. Förädlade gaturum. Utredning samt genomförande av tätortsåtgärder längs väg 9 genom Kivik ska genomföras.

Prioriterade områden Grönstråk
från väg 9 till hamnen utvecklas.

Tätortsnära natur

Skåneleden

M Befintlig mötesplats som föreslås förädlas med hjälp av grönstruktur

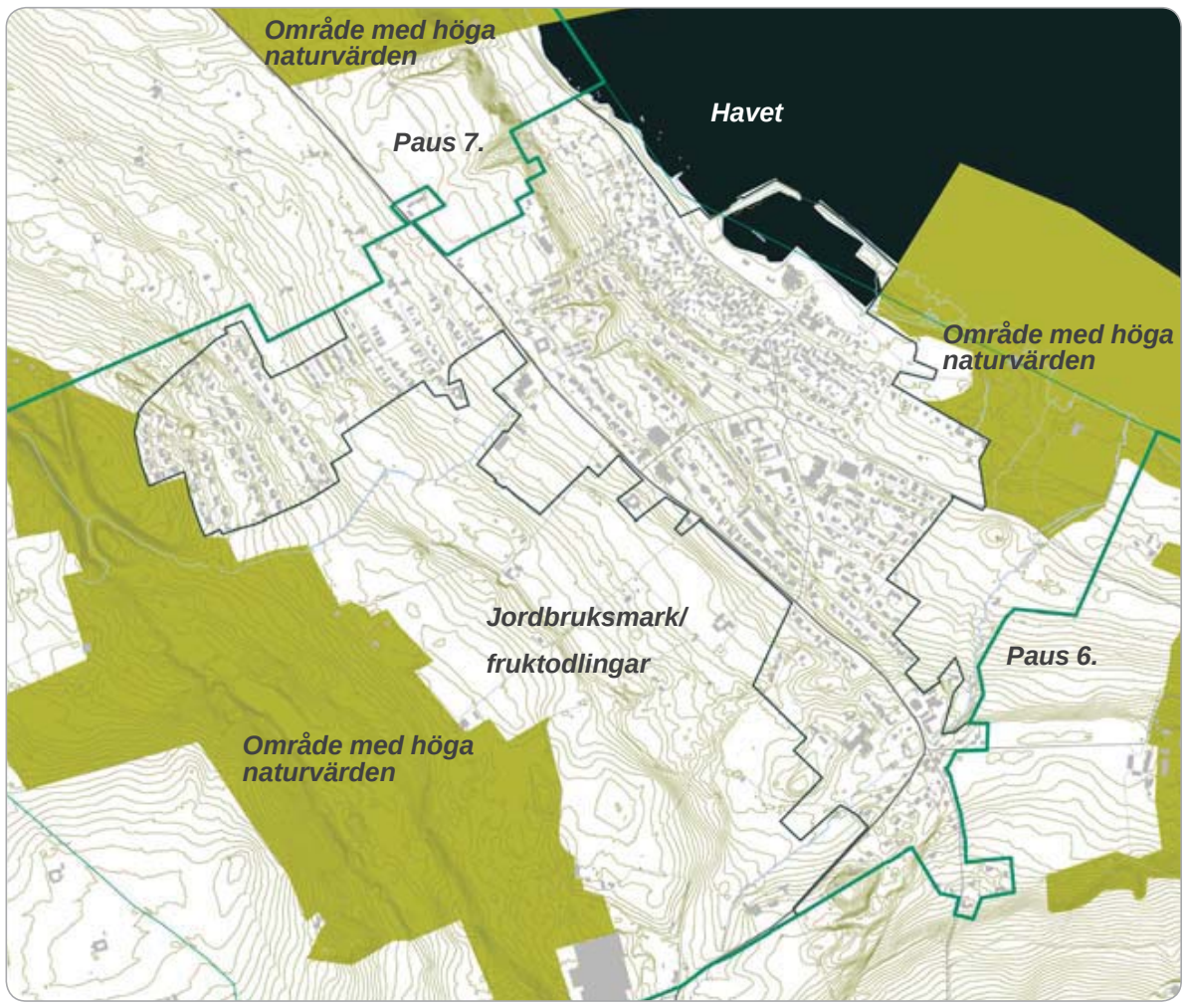
M Befintlig mötesplats

GENERELLT

Fler bänkar och bord vid torget samt utefter hav och stråk

Bättre belysning
Läplatser

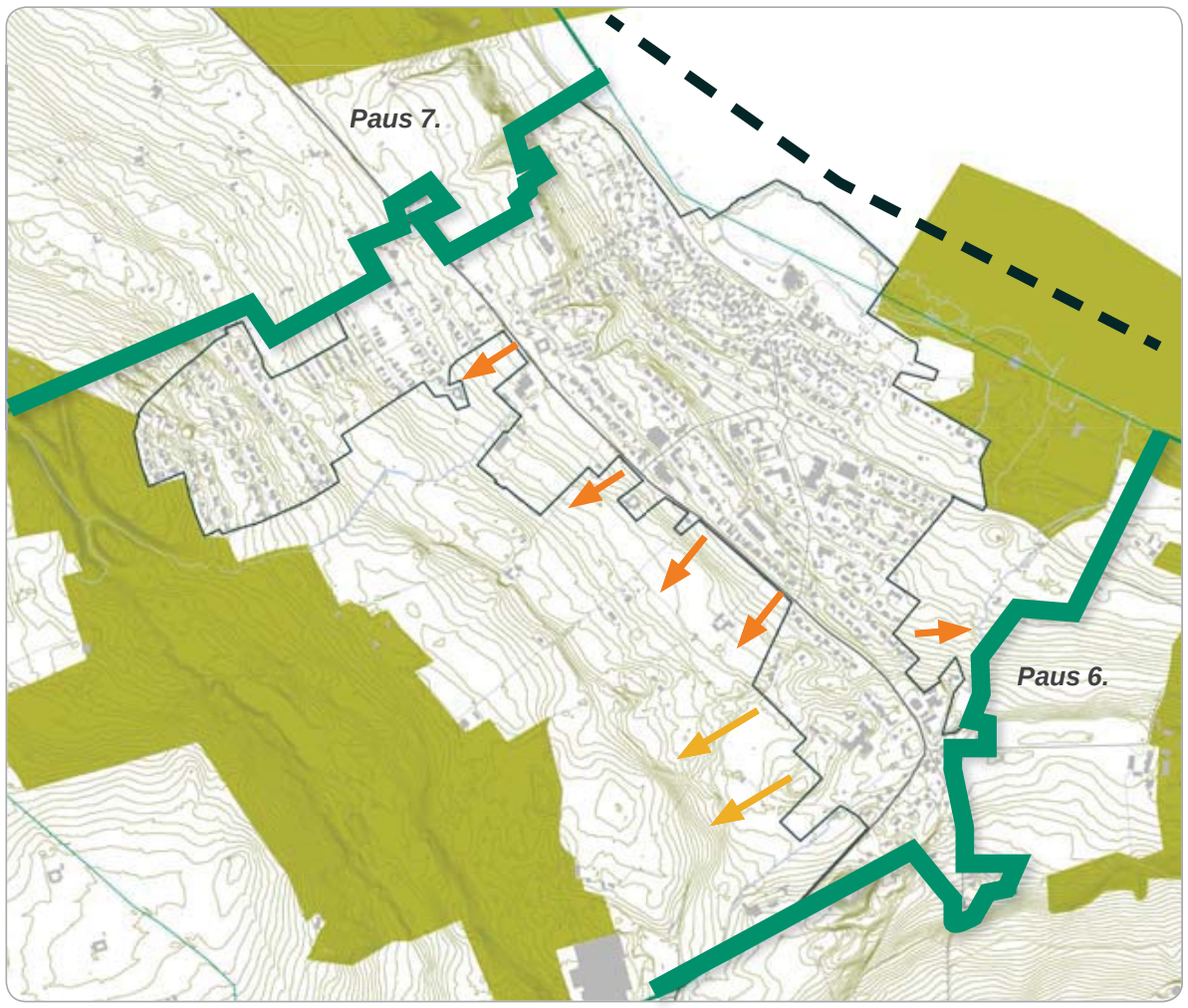
ANALYSKARTA 1. *Bebyggelseutveckling*

Landskap, natur & bebyggelsestruktur

Kivik avgränsas av naturområden med höga naturvärden i norr och öster. I nordöst utgör havet gränsen, och i väster och söder möter bebyggelsen det omgivande fruktodlings- och jordbrukslandskapet med några naturmarksområden insprängda. Bebyggelsen är främst lokaliserad öster om väg 9, den är småskalig främst i området kring hamnen.

ANALYSKARTA 2. *Bebyggelseutveckling*

Alternativ och begränsningar

Planreserven i Kivik är relativt stor och det finns goda möjligheter till förtätning inom befintlig ortsavgränsning.

Bebyggelseutveckling utanför ortsavgränsning föreslås främst ske åt sydväst, men även genom ett mindre område åt öster.

FÖRKLARINGAR

- **Ortsavgränsning**
- **Barriär**
- **Gräns för pausområde**
- **Bebyggelseutveckling** förkastat alternativ
- **Bebyggelseutveckling** förslag

FÖRSLAG

Bebyggelseutveckling

Den befintliga planreserven i Kivik består av 85 bostäder och 1,5 ha mark för näringslivsutveckling. Utöver det föreslås utbyggnadsområden med blandad bebyggelse för sammanlagt ca 70 enbostadshus alternativt ca 150 mindre lägenheter.

Ny bebyggelse ska utgöras av mindre hyresrätter, bostadsrätter eller bostadshus. De nya bostäderna och de nya miljöerna måste vara tilltalande och av god kvalitet, samtidigt som kostnaderna för boendet måste vara rimliga. De föreslagna utbyggnads- och utredningsområdena ses som en kvalitativ förtätning av orten som syftar till att kunna bibehålla servicenivån på orten

Utformningskrav och strukturanpassning

Ny bebyggelse ska anpassas efter ortens bebyggelsestruktur, täthet, befintliga gränser och rumsligheter både i landskapet och i den byggda miljön. Den nya bebyggelsen ska förhålla sig till ortens särart och befintliga skala så att risk för storskalighet och likformighet undviks, och så att riksintresset för kulturmiljö beaktas. Stor varsamhet gäller även vid tillbyggnad och vid yttre förändringar så att både enskilda byggnaders- och ortens befintliga karaktärsdrag bevaras.

Tillgänglighetskrav

Allmän platsmark ska anvisas för att åstadkomma en allmänt tillgänglig struktur med passager, inte minst till kusten. Detta förbättrar rörligheten i området i enlighet med riksintressena för friluftsliv och kustzon, i jämförelse med den typ av jordbruksmark som inte är allmänt tillgänglig. Områdena i väst, kan komma att utgöra en klar gräns mellan jordbrukslandskapet och den kulturhistoriskt värdefulla tätorten, och stärka kontrasterna mellan tätt och glest.

Sammanfattning av utbyggnadsförslagen

Utbyggnadsområde

I Kivik föreslås nya utbyggnadsområden med blandad bostadsbebyggelse för ca 70 enbostadshus alternativt 150 mindre lägenheter samt 2,7 ha mark för utbyggnad av campingen. Befintlig planreserv A förelås att upphävas pga höga natur- och djurvärden.

Utbyggnadsområden för bostadsändamål föreslås intill Kiviks hotell, i fruktodling intill Fiskabäck. Syd -väst om Kiviks stora väg föreslås utbyggnads- och utredningsområden med inriktning mot marklägenheter för att bredda bostadsutbudet i orten och tillmötesgå behovet av bostäder anpassade efter äldres behov.
Campingen föreslås ges möjlighet att växa. Det är viktigt att utbyggnaden av campingområdet inkluderar en tydlig vegetationsgräns mot väster, så att campingen inte stör den visuella upplevelsen av landskapet.

Utbyggnadsområdena ska genomföras som en kvalitativ förtätning av basorten för att stärka bykänslan, minska genomfartskaraktären och bidra till upplevelsen av väg 9 som en trafiksäker och attraktiv väg genom ett tätt och levande samhälle.

Mindre hyresrätter ska inrymmas för att möjliggöra den viktiga ”flyttkedjan”. Flyttkedjan innebär att äldre kan flytta till ett mer ändamålsenligt boende, och lämna plats för barnfamiljers boendebehov, men också att

yngre människor kan hitta ett prisvärt boende på orten.

Trafik

Trafikförbättrande åtgärder inom orten föreslås med cykelvägar, åtgärder som förbättrar tillgänligheten för tung trafik såväl som för övrig trafik till Kiviks musteri, samt att gaturummet utmed väg 9 förädlas och framsidor mot vägen skapas.

Miljöförhållandena i området

Utbyggnadsområde 1 utgörs av området intill Kiviks hotell som utgörs av ett parkområde med uppvuxna lövträd.

Utbyggnadsområde 2 består av slänten nedanför Kiviks hotell.

Utbyggnadsområde 3 utgörs av fruktodling intill Fiskabäck.

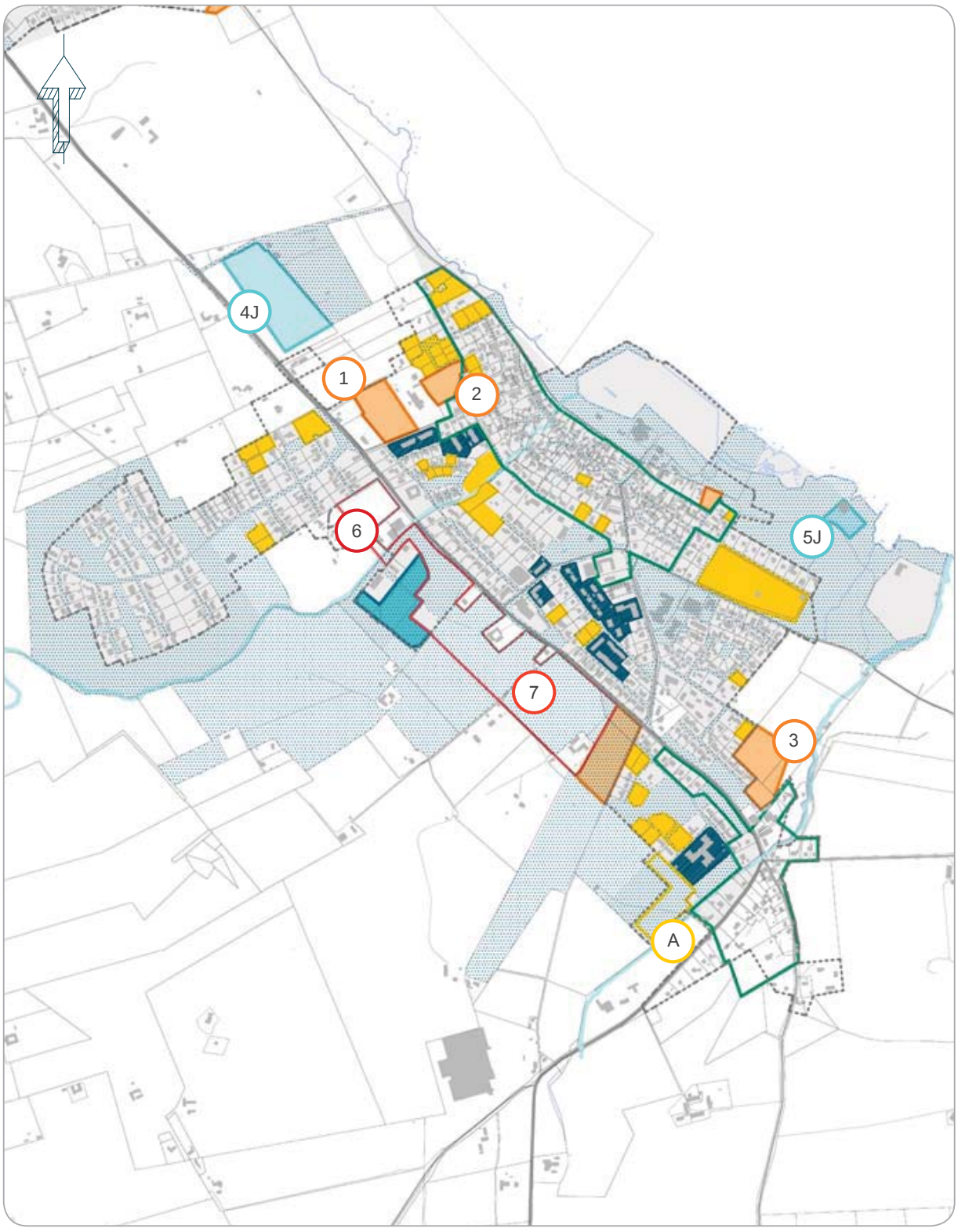
Område 4 utgörs av utbyggnadsområde för campingändamål. Området är idag fruktodling.

Utbyggnadsområde 5 utgörs av reningsverket.

Område 6 består av fruktodling.

Område 7 utgörs av pågående fruktodling, området ligger inom vattenskyddsområde.

Planreserv A som föreslås upphävas utgörs av naturmark intill Fiskabäck.

KIVIK **Planreserv**

85 enbostadshus (friliggande)
alternativt mindre lägenheter

+ 1,5 ha för näringsverksamheter (J)

Utbyggnadsområde

70 enbostadshus (friliggande)
alternativt mindre lägenheter

+ 2,7 ha för verksamhet (camping)

FÖRKLARINGAR

Ortsavgränsning Utbyggnad ska företrädesvis ske som kvalitativ förtätning inom befintlig bebyggelse/ortsavgränsning.

Kommunägd mark

Detaljplanelagt område

Planreserv:
Fastställd detaljplan för bostadsändamål/ blandad bebyggelse

A — Fastställd detaljplan som föreslås upphävas

Fastställd detaljplan för verksamhetsändamål

Utbyggnadsområden:
Utbyggnadsområde bostadsändamål

J — Utbyggnadsområde verksamhetsändamål
Icke störande verksamhet samt handel, kontor och centrumverksamhet.

Utredningsområde*

Värdefull bebyggelsemiljö
Stor varsamhet ska beaktas vid förtätning, tillbyggnad och vid yttre förändringar så att befintliga karaktärsdrag bibehålls och skyddas.
Ny bebyggelse anpassas efter ortens bebyggelsestruktur och täthet.

HÄNSYNSREGLER

Hänsynsregler - vatten
(se rubrik förebyggande åtgärder)

Vattenvårdsåtgärd: Markavsättning för utbyggnad av områden för flödesutjämnande, naturaliserande eller återskapande åtgärder i vattendragens och dikningsföretagens avrinningsområden förespråkas. Detta för att minska näringsläckage från jordbruksmark till havet och samtidigt minska översvämningsrisken från ökade regn och snösmältning.

Uppvärmning: Hänsyn ska tas till områdets förutsättningar för lämplig uppvärmningsform. Förutsättningar kan vara t.ex. att ta till vara spillvärme från närbelägna fastigheter, god solinstrålning, utnyttjande av viss markbeskaffenhet (PBL 2 kap. 3 §). Solcellsanläggningar förespråkas.

Bygglovsplikt: Inom område markerat som värdefull bebyggelsemiljö råder lovplikt för de åtgärder som annars är bygglovsbefriade enligt det lagförslag som fastställdes 2 juli 2014 som berör bl.a. Attefallshus

RIKSINTRESSEN

- och tidigare ställningstaganden, hela eller delar av området:

Ri Friluftsliv (område), Ri Friluftsliv (kust 4kap §2), Ri kulturmiljö, Kulturmiljöstråk, Särskilt värdefulla kulturmiljöer, Hela den historiska byn är en bytomt som utgör ett fornminne.
Ri för yrkesfiske, Ri kustzon, Ri totalförsvar, Ri farligt gods, Strandskydd, NVL 19§ 1974 (Landskapsbildsskydd), Kulturskyddad bebyggelse

KONSEKVENSKARTA 1.

FORNLÄMNINGAR OCH KULTURMILJÖ

FÖRKLARINGAR

Utbyggnadsområde bostadsändamål

Utbyggnadsområde verksamhetsändamål

Utredningsområde*

Riksintresseområde för kulturmiljövård: Kivik (L 7)

Kulturmiljöstråk: Väg 9, landsvägen mellan Trelleborg - Brösarp utgör kulturmiljöstråk

Kulturmiljöstråk: Skånelinjen: Hela kommunens kuststräcka ingår i kulturmiljöstråket Skånelinjen; en försvarslinje som började byggas 1939 och som tydligt visar Skåne som gränsprovins. Samtliga värn är viktiga delar i den helhet som Skånelinjen utgör.

Registrerat fornlämningsområde

Värdefull bebyggelsemiljö
Stor varsamhet ska beaktas vid förtätning, tillbyggnad och vid yttre förändringar så att befintliga karaktärsdrag bibehålls och skyddas. Ny bebyggelse anpassas efter ortens bebyggelsestruktur och täthet.

Särskilt värdefulla kulturmiljöer: Hela orten är utpekad som särskilt värdefull kulturmiljö enligt regionala kulturmiljöprogrammet

Underlagsmaterial:
Bevaringsplan för Kivik, 1977
Riktlinjer för uppförande av takkupor och takfönster, 1985
Kulturmiljöprogram i Skåne, 2006

Utredningsområde*
*Lst kommenterar inte dessa områden då de ligger utanför planförslagets tidshorisont.
(TILLÄGG ANTAGANDEHANDLING 20150818)

KONSEKVENSKARTA 2.

FÖR OMGIVNINGAR, SKYDD OCH NATURMILJÖ

FÖRKLARINGAR

ALLMÄNT
Det finns gott om hasselmöss i närheten av Kivik. Arten har för tillfället en positiv trend vilket innebär att den sprider sig bortom de kända boplatserna. De utbyggnadsområden som utgör naturmiljö/ igenväxande jordbruksmark behöver därför inventeras efter arten vid detaljplaneläggning.
(TILLÄGG ANTAGANDE 20150825)

Utbyggnadsområde bostadsändamål

Utbyggnadsområde verksamhetsändamål

Utredningsområde*

Område med höga naturvärden (saknar formellt skydd).
Förekomst av rödlistade arter

RI Friluftsliv

RI Turism och rörligt friluftsliv

RI Naturvård

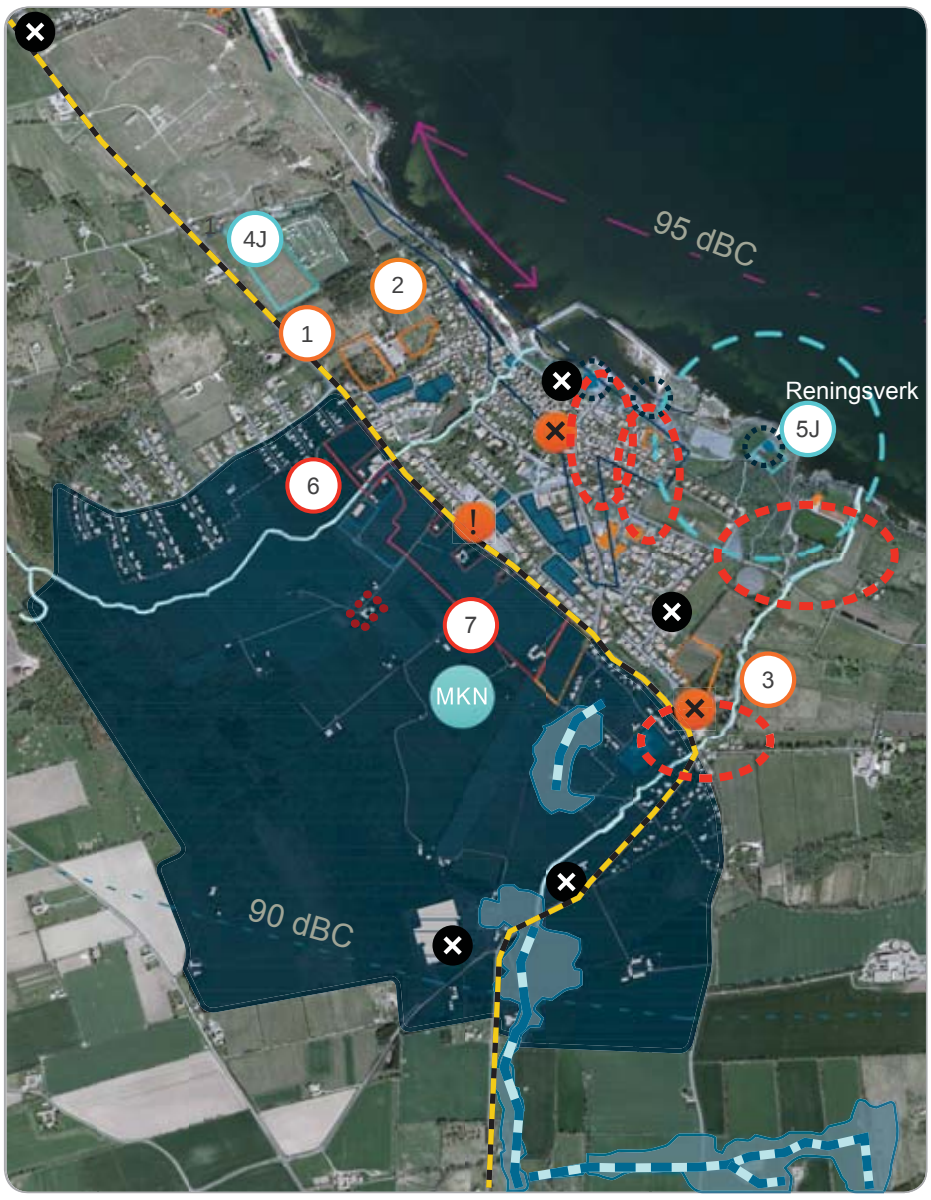
RI Kustzon

Strandskydd

Landskapsbildsskydd

KONSEKVENSKARTA 3.

RISKER & KONFLIKTER

FÖRKLARINGAR

Utbyggnadsområde bostadsändamål

Utbyggnadsområde verksamhetsändamål

Utredningsområde*

Ravlunda skjutfält omgivningspåverkan 95 dBC

Ravlunda skjutfält omgivningspåverkan 90 dBC

Trafikled för farligt gods: Riksväg 9 som är transportväg för farligt gods

Vattenskyddsområde

Utdikad mark (båtnadsområde).

Delvis kulverterat vattendrag (dikningsföretag), medför ökad översvämningsrisk

Risk för översvämning spill-, dagvattenledning, dikningsföretag inom kommunens verksamhetsområde

VA-infrastruktur inom riskområde för översvämning

Beräknad kustlinje år 2100

Lågt liggande område för viktig samhällsfunktion översvämningsrisk

Byggnad utsatt för både översvämningsrisk och erosionsrisk

Byggnader utsatt för erosionsrisk

Pågående erosion

Verksamhetsområden som kan innebära störningar: Fiskrökeri i hamnen, fruktpackerier vid väg 9, åkeri vid Kungagraven samt bilvårdsanläggning och mekanisk verkstad i norr

Registrerad föroreningar från gamla bensinstationer. Saneringsarbeten är utförda för Kivik 109:4 och Mellby 27:32

Befintlig bensinstation. Verksamheten innebär skyddsavstånd till nya bostäder. Risk att marken är förorenad.

Skyddsavstånd reningsverk: 300 m

Konfliktpunkter mellan vattenskyddsområde och utbyggnadsområde för bostäder.

Djurhållning hästgård. Länsstyrelsens riktlinjer ska tillämpas gällande avstånd till nybyggnation av bostäder

SAMMANFATTNING AV KONSEKVENSKARTA 1,2 & 3

1

UTBYGGNADSOMR.
BOSTÄDER

Ri Friluftsliv
Ri kustzon
Ri turism och rörligt friluftsliv
Kulturmiljöstråk (väg 9)
Särskilt värdefull kulturmiljö
Ri totalförsvaret (se policy för Ravlunda skjutfält)

2

UTBYGGNADSOMR.
BOSTÄDER

Ri Friluftsliv
Ri kustzon
Ri turism och rörligt friluftsliv
Ri kulturmiljö
Kulturmiljöstråk (Skånelinjen)
Särskilt värdefull kulturmiljö
Ri totalförsvaret (se policy för Ravlunda skjutfält)

3

UTBYGGNADSOMR.
BOSTÄDER

Ri Friluftsliv
Ri kustzon
Ri turism och rörligt friluftsliv
Ri Kulturmiljö
Kulturmiljöstråk (väg 9, Skånelinjen)
Strandskydd
Fruktodling
Särskilt värdefull kulturmiljö
Ri totalförsvaret (se policy för Ravlunda skjutfält)

4J

UTBYGGNADSOMRÅDE
VERKSAMHETER

Ri naturvård
Ri kulturmiljö
Ri kustzon
Ri turism och rörligt friluftsliv
Kulturmiljöstråk (Skånelinjen)

5J

UTBYGGNADSOMRÅDE
VERKSAMHETER

Ri Friluftsliv
Ri kustzon
Ri turism och rörligt friluftsliv
Kulturmiljöstråk (väg 9, Skånelinjen)
Översvämningsrisk
Ri totalförsvaret (se policy för Ravlunda skjutfält)
Särskilt värdefull kulturmiljö
Ri totalförsvaret (se policy för Ravlunda skjutfält)

6

UTREDNINGSOMR.
BOSTÄDER

Ri Friluftsliv
Ri kustzon
Ri turism och rörligt friluftsliv
Kulturmiljöstråk (väg 9)
Strandskydd
Vattenskyddsområde
Fruktodling
Särskilt värdefull kulturmiljö
Ri totalförsvaret (se policy för Ravlunda skjutfält)

7

UTREDNINGSOMR.
BOSTÄDER

Ri Friluftsliv
Ri kustzon
Ri turism och rörligt friluftsliv
Kulturmiljöstråk (väg 9)
Vattenskyddsområde
Fruktodling
Ri totalförsvaret (se policy för Ravlunda skjutfält)
Särskilt värdefull kulturmiljö
Ri totalförsvaret (se policy för Ravlunda skjutfält)

KONSEKVENS-BESKRIVNING *av planförslaget i Kivik*

Nollalternativet

Nollalternativet innebär att ingen ny bostadsbebyggelse föreslås. För Kivik innebär detta att orten har möjlighet att växa enligt angiven planreserv som möjliggör utbyggnad för 85 enbostadshus och 1,5 ha för näringsverksamheter. Befintlig planreserv innebär en påfrestning för reningsverket i Kivik som har begränsad kapacitet i nuläget.

Utbyggnadsförslaget

- en beskrivning av den påverkan som kan antas uppkomma avseende:

Ri friluftsliv 3 kap 6 § MB

Utbyggnadsområdena bedöms inte påverka riksintresse för friluftslivet negativt eftersom de inte bedöms inskränka på tätortsnära rekreationsområden på orten. I den sydvästra delen av Kivik finns Djupadal och i den nordvästra delen marknadsfältet, båda utgör områden med höga naturvärden. Planförslaget innebär att tillgängligheten till Djupadal förbättras, vilket gynnar riksintresset för friluftsliv. Sydöst om Kivik finns strövområden med lövskog utmed Fiskebäck och idrottsplatsen.

Ri kustzon och ri turism och rörligt friluftsliv

Föreslagna utbyggnadsområden ligger inom område som omfattas av riksintresseområde för kustzon, samt turism och rörligt friluftsliv. Riksintresseområdet sträcker sig från Örnahusen till Åhus. Turismen och friluftslivet, (främst det rörliga friluftslivet) ska särskilt beaktas. Riksintresset består bland annat av närheten till både hav och kulturhistorisk bebyggelsemiljö såväl som bad, fiske och möjligheten att röra sig längs havet i långa obrutna sträckor.

Föreslagna utrednings- och utbyggnadsområden kan påverka riksintresseområdena negativt genom att landskapsbilden förändras och det kan uppstå nya bebyggelsemiljöer som inte passar in i miljön. Bebyggelseförslagen innebär tätortsutbyggnad och bedöms inte stå i konflikt med dessa riksintressen (4 kap MB).

Kulturmiljö, bebyggelse och fornlämningar

Del av utbyggnadsområde 2 ligger inom riksintresse för kulturmiljö. Utbyggnadsområdet bedöms inte påverka riksintresset negativt förutsatt att ny bebyggelse anpassas till befintlig bebyggelseskala och bebyggelsestruktur i Kivik.

Utbyggnadsområdena öster om väg 9 ligger inom särskilt värdefull kulturmiljö enligt regionala kulturmiljöprogrammet

Om ny bebyggelse utformas utan att anpassas till ortens småskaliga struktur finns risk att ortens kulturmiljövärden skadas.

Utbyggnadsområdena berörs antingen av kulturmiljöstråk för Skånelinjen eller av kulturmiljöstråk för väg 9, planförslaget bedöms inte påverka dessa värden negativt.

Utredningsområde 1 berör ett registrerat fornlämningsområde. Risk finns att fler fornlämningar kan påträffas i de utpekade förslagsområdena.

Ställningstagande om bygglovsplikt för värdefulla bebyggelsemiljöer ökar möjligheterna att skydda, bibehålla och utveckla dessa.

Befolkning

Planförslaget möjliggör en befolkningsökning i Kivik, vilket kan komma att gynna underlaget för kollektivtrafiken. Nybyggnation i orten kan möjliggöra att bostäder lämpade för äldre byggs vilket kan gynna flyttkedjan så att äldre flyttar från sin villa till ett mer ändamålsenligt boende och ger barnfamiljer möjlighet att köpa en rymlig villa.

Biologisk mångfald, djurliv, växtliv

I utbyggnadsområde 1 finns ett äldre bestånd av uppvuxna träd, om dessa ersätts med bebyggelse kommer djurlivet inom området påverkas negativt eftersom biotopen minskas.

Människors hälsa

Väg 9 utgör trafikled för farligt gods vilket innebär risk för olyckor med farligt gods i vägens närområde. Kivik ligger inom influensområde från Ravlunda skjutfält vilket innebär att orten tidvis är utsatt för buller från skjutfältet (se policy för Ravlunda skjutfält).

Klimatfaktorer

Översvämningsrisk:
Risk för översvämning kan finnas i utbyggnadsområde 2 och 3. För övriga områden bedöms risken liten för framtida översvämningar.

Kuststräckan mellan Vik och Kivik är mycket brant och löper inte risk för översvämningar vid extremt högvatten. Vid Kiviks musteri ligger bebyggelsen på över +2,0 meter, nivån bedöms som säker vid extrema högvatten i dagens klimat. Reningsverket i Kivik ligger på +1,8 meter vilket endast är 5 cm över uppskattad nivå för högvatten med 100 års återkomsttid. Även Buhres fisk ligger lågt, +2,0 meter över havet. Övriga byggnader och infrastruktur är belägna på en säker höjd för dagens klimat, men dagvattensystemet löper risk för dämning vid högvatten.

Dikningsföretag berör orten och medför ökade risker för översvämning. Det är av stor vikt att mark avsätts för återställande av öppna diken samt för flödesutjämnande eller återskapande åtgärder uppströms för att minska översvämningsrisken.

Erosion:
Risk för erosion i framtiden bedöms inte påverka föreslagna utbyggnadsområden.
Norr om hamnen är badstranden utsatt för erosionsskador. Inom ett 100 års perspektiv beräknas kustlinjen i norr att minska (se rapport Simrishamns kommun stranderosion).

Mark, vatten, luft

Statusklassing på vattenkvalitén:
Nuvarande status för kustvatten är otillfredställande ekologisk status och den uppnår ej god kemisk status. Grundvattenförkomsten uppnår god kemisk status och god kvantitativ status.

Riskbedömning på vattenkvalitén: Kustvattnet löper risk att inte uppnå god ekologisk och kemisk status till 2015 eller 2021. Grundvattnet löper risk att inte uppnå god kemisk status 2015 och 2021 samt att inte uppnå god kvantitativ status 2015 eller 2021.

Föreslagen bebyggelseutveckling för område 6 och 7 ligger inom vattenskyddsområde och utgör därmed risk för grundvattentäkten. Vid framtida planläggning behöver det kunna påvisas att grundvattnet inte påverkas negativt av exploatering. Förutsatt att detta utreds och angivna hänsynsregler följs, bedöms inte föreslagna bebyggelseområden påverka vattenkvaliteten negativt (se avsnitt åtgärder).

Reningsverkets kapacitet är begränsad (5J) och orten berörs av begränsad dricksvattenförsörjning vilket innebär att ny bostadsutbyggnad kan leda till vattenbrist och att reningsverkets system bräddas.

Hushållning

Utredningsområde 6 och 7 berör jordbruksmark av klass 5 som utgörs av fruktodling. Utbyggnadsområde 4J som omfattar utbyggnad för campingändamål berör jordbruksmark av klass 3. Marken inom utbyggnadsområde 3, som utgörs av pågående fruktodling är inte statusklassad. Utbyggnadsförslagen ligger inom tätorten och följer kommunens bebyggelsestrategi som syftar till att förtäta basorterna istället för att sprida bebyggelse på landsbygden, vilket gynnar jordbrukslandskapet i sin helhet.

Landskap

Landskapsbilden bedöms inte påverkas negativt eftersom utbyggnadsområdena utgörs av förtätning i anslutningen till den samlade bebyggelsen.

Utbyggnadsområde för camping (4J) möjliggörs i anslutning till den befintliga campingen, för att inte påverka ortens silhuett från väg 9 föreslås insynsskyddad vegetation mellan vägen och campingen.

Utbyggnadsområde 3 och 6 ligger inom strandskyddsområde. En utbyggnad bedöms kunna påverka landskapsbilden i vattendragets närområde.

Förhållandet mellan olika miljöaspekter

Vid avvägning mellan riksintresse för kustzon / riksintresse för turism och rörligt friluftsliv i förhållande till jordbruksmark i dessa områden, väger riksintressena tyngre än jordbruket som ändamål. I enlighet med bestämmelserna i 4 kap miljöbalken hindrar dock inte dessa riksintressen tätortsutbyggnad.

Vid tätortsutbyggnad inom riksintresseområdena ska åtgärder som förbättrar tillgängligheten för friluftslivet prioriteras i enlighet med riksintressena (3 kap miljöbalken).

Vid avvägning mellan exploatering av jordbruksmark och möjligheten att utveckla basorten, ska komplettering och utveckling av basorten prioriteras i enlighet med kommunens bebygelsestrategi för att säkerställa underlaget för ortens framtida service och samhällsfunktion

Den nya bebyggelsen bedöms inte förhindra möjligheterna till ett rationellt jordbruk. Bebyggelsestrategin innebär att spridd bebyggelse på landsbygden undviks vilket främjar b.la. riksintresset för kustzonen och jordbrukslandskapet.

Förebyggande åtgärder

- för att förebygga, hindra eller motverka betydande negativ miljöpåverkan:

I föreslagna utbyggnadsområden bör partier med vegetation sparas för att möjliggöra gröna korridorer för djurlivet.

Avgränsning av värdefull bebyggelsemiljö har gjorts och ställningstagande om bygglovsplikt inom detta område har tagits, för att förhindra förvanskning av värdefull bebyggelsemiljö. Befintliga karaktärsdrag ska bibehålls och skyddas.

För all bebyggelse (nybyggnad, tillbyggnad, förtätning) ska varsamhetskravet i plan- och bygglagen uppfyllas, vilket innebär att bebyggelsens ”särart” och ”karaktärsdrag” ska tas tillvara vid ändring eller underhåll. Plan- och bygglagen gäller alltid, både exteriört och interiört, även om åtgärderna inte kräver

FÖRSLAGSKARTA 4. TRAFIK

Förslag till trafikförbättrande åtgärder framtagna våren 2013 i samarbete mellan Trafikverket-Simrishamns kommun - Region Skåne - Byalagen i området - Polisen och Räddningstjänsten.

1. Utredning samt genomförande av tätortsåtgärder längs väg 9 genom Kivik.

Nytt vänster körfält för avfart från riksväg 9 ner mot hamnen och nytt höger körfält för tillfart från Killebacken mot riksväg 9.

Ny tillfart till näringsverksamheten i söder. Ingen parkering (vattenskyddsområde).

2. 90 graders kurvorna vid Esperöds Herrgård rätas ut/justeras för att underlätta för tung trafik.

3. Ny gång- och cykelväg parallellt med Karakåsvägen (väg 1601 och enskild väg) mot Kiviks musteri.

4. Trafikförbättrande åtgärder.

bygglov. Fastighetsägaren eller byggherren är ansvarig för att lagen följs.

Med hänsyn till riksintressena för friluftsliv och kustzon, ska vid genomförande av föreslagna utbyggnadsområde tillgänglighetskravet uppfyllas.

Kopplingar och möjlighet för allmänheten att röra sig i nya områden ska finnas.

Inom orten finns flera registrerade fornlämningar och det finns möjlighet att fler kan påträffas. Vid exploatering inom utbyggnadsområdena behövs arkeologisk bedömning för att utreda markens lämplighet genom tidigt samråd med Länsstyrelsens kulturmiljöenhet.

Förslagen följer kommunens bebyggelsestrategi som syftar till att förtäta basorterna istället för att sprida bebyggelse på landsbygden, vilket bidrar till att värna kustzonen.

Campingutbyggnaden berörs av riksintresse och landskapsbildsskydd varpå det är viktigt att utbyggnaden inkluderar en tydlig vegetationsgräns mot väster, så att campingen inte stör den visuella upplevelsen.

Framtida bebyggelseutveckling bör invänta kapacitetsutbyggnad av reningsverket och dricksvattenförsörjningsfrågans lösning.

Dricksvattenförsörjningen och reningsverket behöver byggas ut för att klara en utbyggnad av orten.

Inför planläggning ska följande hänsynsregler tas för att minska riskerna för negativ påverkan av vattenkvaliteten:

A.Bebyggelsestrategin följs.Utredningsområden byggs inte ut förrän kommunalt va är löst. Enskilda avlopp inom verksamhetsområde för vatten och avlopp tillåts inte vid nybyggnation. De enskilda avloppen i avrinningsområdet inventeras kontinuerligt.

B. Företräde ges för utbyggnad av områden för flödesutjämnande, naturaliserande eller återskapande åtgärder i vattendragens avrinningsområden.

C. Byggnation inom dikningsföretag, tillhörande båtnadsområde och inom vattenskyddsområde tillåts inte utan att särskilda åtgärder vidtas.

D. Dagvattenpolicy följs, omhändertagande av dagvatten ska i första hand lösas på fastigheten och i andra hand kopplas på det kommunala va-nätet. Ny dagvattenavledning ska inte belasta dikningsföretag eller vattendrag.

Vid planläggning / utredning av utredningsområde inom vattenskyddsområde måste det kunna påvisas att grundvattnet inte påverkas negativt av ett eventuellt ingrepp.

Uppföljning

Genomförandet av de förebyggande åtgärderna sker i kommande bygglovs- och planprocesser, genom eventuell uppdatering av vattenskyddsområdet med tillhörande vattenskyddsföreskrifter, samt genom naturvårdsinsatser.

Hänsynsregler för vatten och avlopp ska följas (se förslagsavsnittet, samt ovan).

Kivik
Ställningsstagande

1. Befintlig planreserv i direkt anslutning till Fiskabäck förelås upphävas.

2. Allmänna stråk och grönstruktur säkerställs i nya bebyggelseområden.

3. Inom värdefulla bebyggelsemiljöer ska stor varsamhet beaktas vid förtätning, tillbyggnad och vid yttre förändringar så att befintliga karaktärsdrag bibehålls och skyddas.

4. Ny bebyggelse anpassas efter ortens bebyggelsestruktur och täthet.

5. Utveckling av orten förutsätter att kommunen säkerställer och prioriterar dricksvattenförsörjning och va-utbyggnad på orten.

6. Inom vattenskyddsområde ska stor försiktighet vidtas vid nybyggnation, ny bebyggelse tillåts inte utan att särskilda åtgärder vidtas.

ÅTGÄRDSFÖRSLAG

7. Utformningsåtgärder för området längs riksväg 9 bör göras i samband med eventuella nya exploateringar, så att framsidor mot vägen bildas och den upplevs som attraktiv och trafiksäker.

8. Parkeringsbehovet under evenemangstopparna bör utredas. Det finns ett behov att minska den tunga trafiken förbi skolan.

9. Ny cykelväg söderut och norrut samt till Karakås (Kiviks Musteri) ska ses över.

10. Trafikförbättrande åtgärder är beslutade genom avtal mellan Trafikverket och kommunen 2014. Exakta åtgärder ska utredas vidare. Trafiksituationen på vägen till Kiviks Musteri (mötesplatser och gång- och cykelväg), utfarter till riksväg 9, s-sväng vid Esperöds Herrgård ska behandlas. Utformning av riksväg 9 ska uppmuntra till gång och cykeltrafik, och till att den upplevs som attraktiv för orten och trafikanterna.

11. I Kivik kan kommunen komma att ha markanspråk för utbyggnad av äldreomsorg vid befintligt boende.

12. Vattenvårdsinsatser föreslås.

PAUS 7
KIVIKS MARKNADSFÄLT KIVIK TILL VITEMÖLLA

BESKRIVNING

Kiviks marknad är en välkänd festplats sedan 1800-talet. Få vet kanske att naturvärdena på platsen är unika. Den öppna sandheden har till stora delar glest vegetationstäcke och tunt eller obefintligt humuslager. Sanden är delvis kalkhaltig, vilket har gett upphov till den mycket ovanliga naturtypen sandstäpp. Sandvedel, stor sandlilja, sandnejlika, tofsäxing, sandsvingel och sandtimotej är typiska inslag i sandstäppsfloran. Förr i tiden betades området och flygbilder från 40-talet visar glesare vegetation och mera öppna sandytor än idag. Dagens ”hävd” består i det slitage som marknadsdagarna ger upphov till. Under den branta slänten i öster är marken bitvis fuktigare och vegetationen frodigare.

Närmast stranden finns ett område med låga sanddyner. Marknadsplatsen är åtminstone vissa år häckplats för den rödlistade fältpiplärkan. Flera sällsynta eller hotade insektsarter har också påträffats i området. Fältet är ett lättillgängligt (utom under marknadsdagarna!) och mycket populärt strövområde.

Marken är privatägd. Området ligger inom 95 dB Lx-gränsen för Ravlunda skjutfält. Cykelväg planeras mellan Kivik och Brösarp. Regionbussen mellan Simrishamn och Kristianstad trafikerar riksväg 9.

Paus 7 Kiviks marknadsfält till Vitemölla
Ställningstaganden

15

I området finns stora allmänna intressen och värden som bör värnas: friluftslivet, cykelvägar, och natur- och kulturmiljön i stort.

Ny bebyggelse anses kunna skada riksintressenas värden.

Till synes små ingrepp riskerar förstöra upplevelsen av ett relativt orört uråldrigt landskap med unika skönhetsvärden. Området utgör en viktig paus mellan Kiviks och Vitemöllas täta bebyggelsestrukturer.

Då ny bebyggelse anses få betydande påverkan på omgivningen bör det finnas *särskilda skäl* vid prövning av Plan- och bygglovsärenden

Sandmarker ska bevaras och restaureras.

Cykelvägar bör ses över.

PAUS 7 | Kiviks marknadsfält / Kivik till Vitemölla

KARAKTÄRSSKAPANDE ELEMENT

A. DEN ÖVRE PLATÅN / MARKNADSFÄLTET

B. DEN NEDRE PLATÅN

C. RAVINEN

D. SANDSTRANDEN

E. ODLINGSLANDSKAPET I VÄSTER

VÄRDEBEDÖMNING

MÅNGFORMIGHET: Ett mångformigt och mycket nyansrikt landskap rikt på historiska spår. Området består av flera olika naturtyper.

FUNKTION: Sandmarker med inslag av sandstäpp i anslutning till havet, rödlistade arter.

UNIKHET: Ja

KONTINUITET: Områdets historiska markanvändning är oklar.

KÄNSLIGHET: Mycket känsligt för ingrepp.

ORÖRDHET, URSPRUNGLIG, VÄLBEVARAD: Området som helhet kan fortfarande anses vara orört, ursprungligt och välbevarat.

STORLEK: Området är stort och sammanhängande.

REPRESENTATIVT: Ja

ATTRAKTIONSVÄRDE: Mycket attraktivt.

FORSKNING OCH UNDERVISNING: Rika möjligheter

REKREATIONSMÖJLIGHETER: Mycket stora.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Ri Friluftsliv (kust MB 4 kap §2),Ri Kulturmiljö, Kulturmiljöstråk, Särskilt värdefulla kulturmiljöer, Ri för yrkesfisket, Ri kustzon, Ri Totalförsvar, Landskapsbildsskydd, Strandskydd, Natura 2000 (fågelskyddsdirektiv), Simrishamns kommuns naturvårdsprogram. Fornminnen.

Kustorten
VITEMÖLLA

Ett välbevarat fiskeläge som ligger intill marknadsfältet för Kiviksmarknad. Orten är omgärdad av värdefulla sandmarker i söder och norr.

Befolkningen och livet i byn

Orten har fått sitt namn efter kvarnen som låg här. Det välbevarade samhällets historia är präglat av havet och fiskenäringen. Hamnen används idag till stor del för fritidsbåtar, men ett fåtal yrkesfiskare är ännu verksamma i byn. Det finns ett gammalt badhotell, en sommarkiosk med tillhörande minigolfanläggning vid badstranden i söder.

Trafik

Trafik- och parkeringsproblemen är stora på sommaren. Möjligheterna att cykla till Kivik och Brösarp är viktiga och ska utredas. Regionbussen Sk3 mellan Simrishamn och Kristianstad trafikerar orten (riksväg 9) 19 ggr/dag (2013). Det tar ca 5 minuter att cykla mellan Vitemölla och Kivik.

Landskapet och naturen

Vitemölla klättrar upp för en tydlig brant med utsikt över havet. I norr avgränsas samhället av Mölleåns utlopp. I den sydöstra delen av Vitemölla finns marknadsfältet, som utgörs av ett område med höga naturvärden. Området norr om Mölleån är riksintresse för naturvård och har höga rekreationsvärde.

Bebyggelsestrukturen

Det ursprungliga fiskeläget utgörs av tät bebyggelse som är grupperad parallellt med huvudgatan och stranden. Orten har under 1960-talet vuxit mot sydväst. Bebyggelsen utgörs till övervägande del av fritidsbebyggelse.

Kulturmiljöer

Hela orten är utpekad som särskilt värdefull kulturmiljö enligt regionala kulturmiljöprogrammet. Huvudgatan i byn ligger parallellt med kustlinjen och från den går smala strädden ner mot havet. Husen är till stor del långa, låga längor med branta sadeltak. Den äldsta delen av byn ligger norr om hamnen och har ett oregelbundet gatunät.

Bebyggelsen söder om hamnen, som delvis ligger på lägets gamla torkplats, är mer strukturerad. 1900-talsbebyggelsen ligger i byns utkanter. Den första hamnen började byggas år 1882. Hamnen slogs sedan sönder av en storm och på 1890-talet uppfördes en ny. Tidigare hade båtar anlagts vid kåsar. Byn har fortfarande kvar sin karaktär av gammalt fiskeläge.

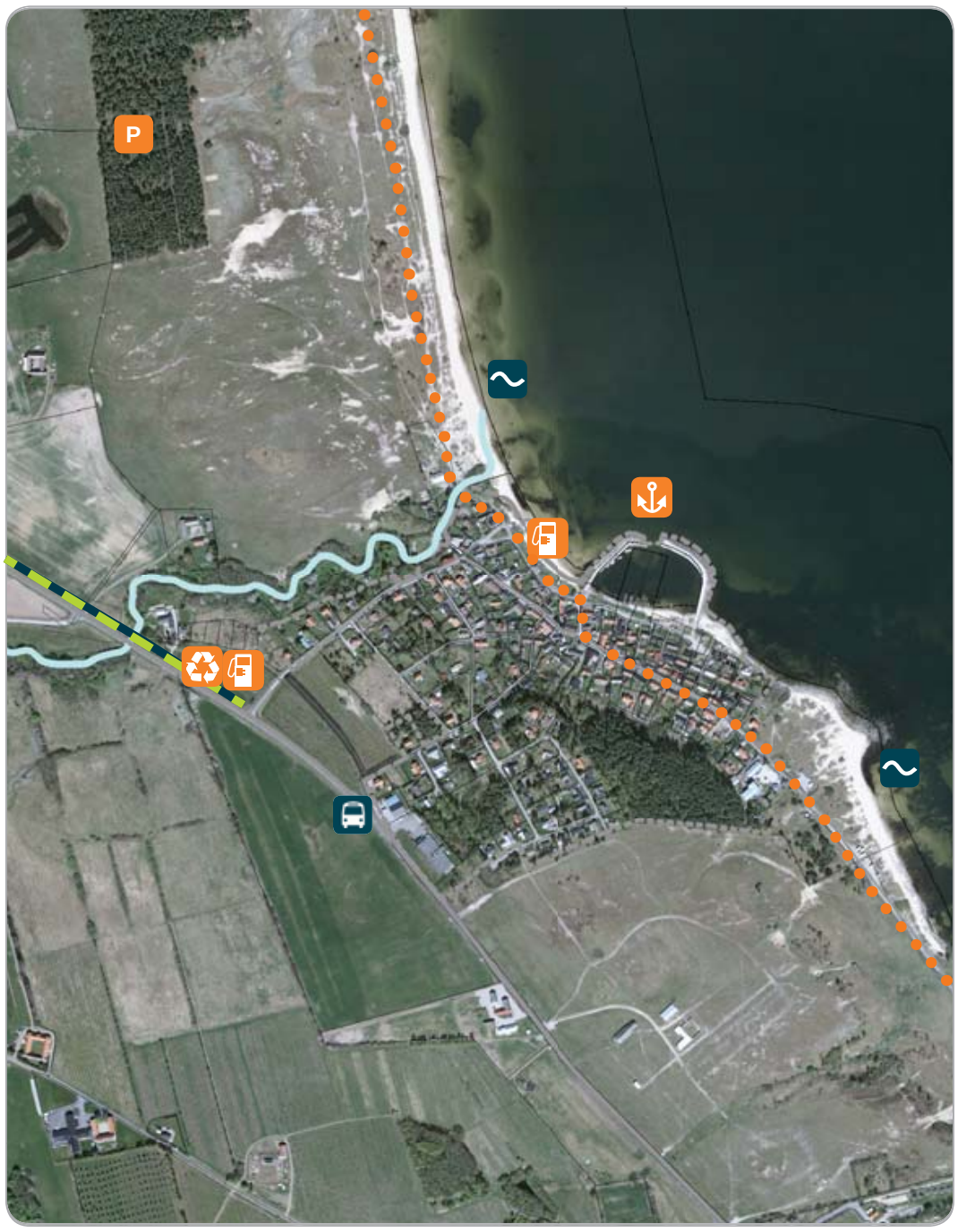
Vitemölla utgör riksintresseområde för kulturmiljö (område Haväng-Vitemölla L8).
Riksintressets värde består b.la. av kustlandskap med kyrkbyar, fiskelägen, strandängar, ålabodar och förhistoriska gravar.

Plansituation och tidigare bebyggelseutveckling

I princip hela byn är detaljplanlagd, i många planer är skyddsbestämmelser mot förvanskning av kulturmiljö inskrivna.

Miljö och riskfaktorer

I ett framtida översvämnings- och erosionsscenario kommer ortens östligaste bebyggelse närmast kustlinjen att beröras (se konsekvenskarta risker och konflikter). Väg 9 utgör trafikled för farlig gods vilket innebär ett ökat riskscenario för vägens närområde. Vid väg 9 utgörs verksamheterna av mekanisk verkstad och bilvårdsanläggning. Hänsyn till eventuellt skyddsavstånd kan behövas vid nybyggnation. Mölleån utgör utsläppsrecipient för ett avloppsreningsverk, vilket utgör en registrerad verksamhet (Högestads och Christinehofs Fideikommiss). Hamnen utgör hamnverksamhet. Orten ligger inom bullerinfluensområde från Ravlunda skjutfält.

SERVICE & FUNKTIONER

FÖRSLAG

Föreslagen cykelväg - Sydostleden

Utökad tillgång på P-platser

Hamn:
Den aktivt marina miljön ökar folklivet och berikar livskvaliteten både till havs och längs kusten. Förutsättningar för försäljning av närproducerat finns.

Laddningsstation för elfordon

Återvinningsstation

BEFINTLIGT

Befintlig busshållplats

Badplats

Vattendrag (Mölleån)

Skåneleden

GRÖNSTRUKTUR, STRÅK & MÖTESPLATSER

Återställande av våtmarker uppströms för att minska risken för översvämningar

Befintligt grönområde

Tätortsnära natur

Skåneleden

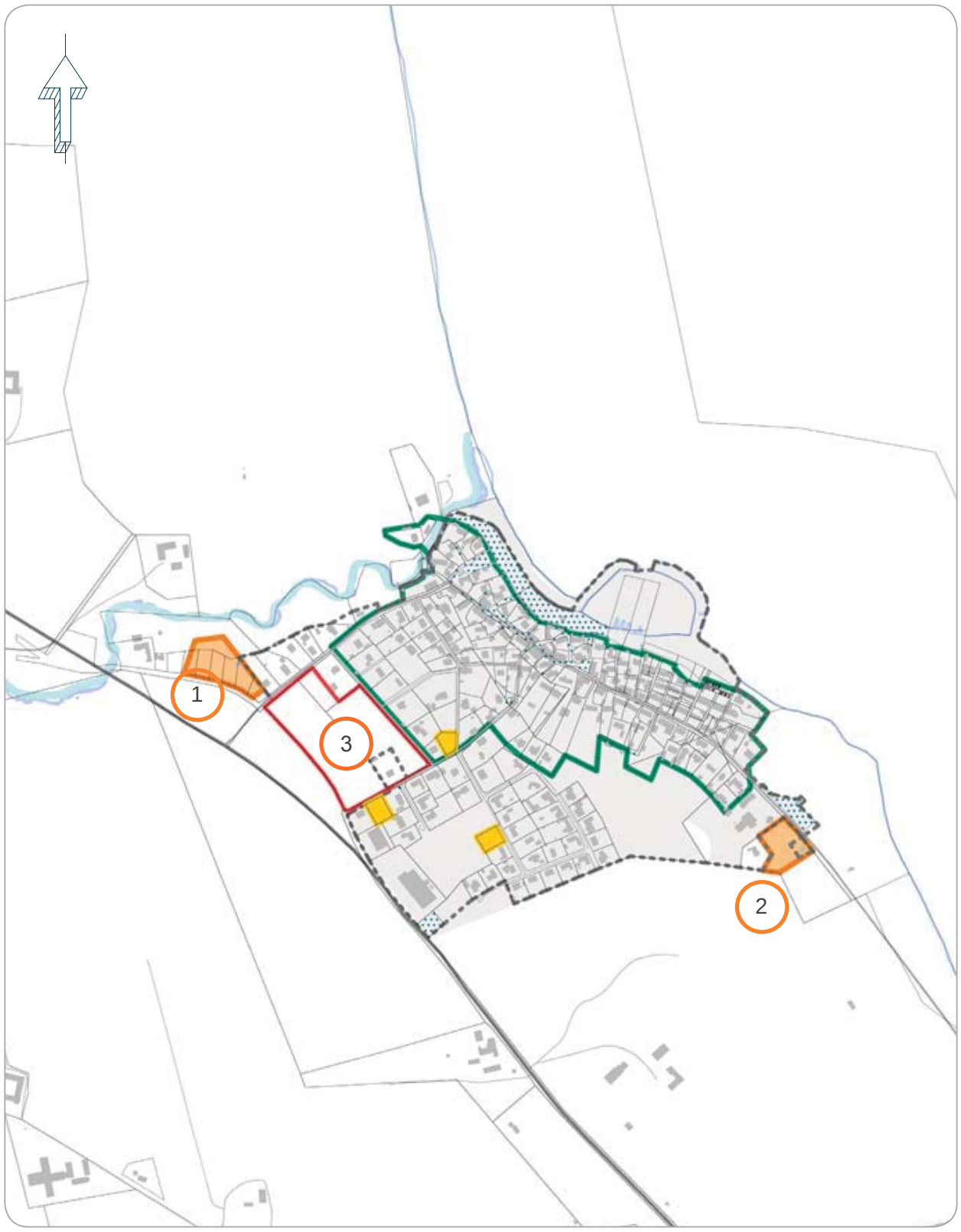
Befintlig mötesplats som föreslås förädlas med hjälp av grönstruktur

GENERELLT

Fler bänkar och bord utefter hav och stråk
Läplatser

FÖRSLAGSKARTA 2.

BEBYGGELSEUTVECKLING VITEMÖLLA

VITEMÖLLA **Planreserv**

3 enbostadshus

Utbyggnadsområde

5 enbostadshus (friliggande)

FÖRKLARINGAR

Ortsavgränsning Utbyggnad ska företrädesvis ske som kvalitativ förtätning inom befintlig bebyggelse/ortsavgränsning.

Kommunägd mark

Detaljplanelagt område

Planreserv:
Fastställd detaljplan för bostadsändamål/ blandad bebyggelse

Utbyggnadsområden:
Utbyggnadsområde bostadsändamål

Utredningsområde*
*Lst kommenterar inte dessa områden då de ligger utanför planförslagets tidshorisont.
(TILLÄGG ANTAGANDEHANDLING 20150818)

Värdefull bebyggelsemiljö
Stor varsamhet ska beaktas vid förtätning, tillbyggnad och vid yttre förändringar så att befintliga karaktärsdrag bibehålls och skyddas.
Ny bebyggelse anpassas efter ortens bebyggelsestruktur och täthet.

HÄNSYNSREGLER

Hänsynsregler - vatten
(se rubrik förebyggande åtgärder)

Vattenvårdsåtgärd: Markavsättning för utbyggnad av områden för flödesutjämnande, naturaliserande eller återskapande åtgärder i vattendragens och dikningsföretagens avrinningsområden förespråkas. Detta för att minska näringsläckage från jordbruksmark till havet och samtidigt minska översvämningsrisken från ökade regn

Uppvärmning: Hänsyn ska tas till områdets förutsättningar för lämplig uppvärmningsform. Förutsättningar kan vara t.ex. att ta till vara spillvärme från närbelägna fastigheter, god solinstrålning, utnyttjande av viss markbeskaffenhet (PBL 2 kap. 3 §). Solcellsanläggningar förespråkas.

Bygglovsplikt: Inom område markerat som värdefull bebyggelsemiljö råder lovplikt för de åtgärder som annars är bygglovsbefriade enligt det lagförslag som fastställdes 2 juli 2014 som berör bl.a. Attefallshus

RIKSINTRESSEN

- och tidigare ställningstaganden, hela eller delar av området:

Stor del av den historiska delen är en bytomt, vilken är en registrerad fornlämning. Ri Friluftsliv (kust 4 kap §2), Ri kulturmiljö, Kulturmiljöstråk, Särskilt värdefulla kulturmiljöer, Ri Yrkesfisket, Ri Kustzon, Skyddsvärde kustområde, Ri Totalförsvar, Trafikled för farligt gods. Kulturskyddad bebyggelse.

FÖRSLAG

Byggelseutveckling

I första hand ska kvalitativ förtätning ske av befintlig bebyggelse på orten. Vid förtätning ska stor varsamhet tas till den omgivande landskapsbilden och bebyggelsemönstret. En stor del av bebyggelsen i Vitemölla är kulturskyddad bebyggelse med skydd i detaljplan. Orten har en planreserv på 3 enbostadshus.

Utbyggnadsområde

I Vitemölla föreslås två utbyggnadsområden för bostadsbebyggelse för sammanlagt 5 enbostadshus. Ett utredningsområde för bostadsbebyggelse i den västra delen av orten föreslås också. Även en parkeringsplats föreslås för besökare till stranden norr om orten (se pausområde 8).

Argumentet för att bebygga utpekade områden utgörs av möjligheten att kunna bibehålla servicenivån i Kivik som ligger på cykelavstånd.

Utbyggnadsområde 1 förutsätter ianspråktagande av jordbruksmark i form av fruktodling. Utbyggnadsområde 2 vid badhotellet skulle medföra ingrepp i värdefull sandmark, exploatering kan komma att stå i konflikt med höga kulturmiljövärden. För detta utbyggnadsområde föreslås kompensationsåtgärder för sandmark på annan plats i kommunen. Den nytillkommande bebyggelsen behöver utformas så att den underordnar sig kulturmiljön och landskapet i stort.

Utformningskrav och strukturanpassning:

Ny bebyggelse ska anpassas efter ortens bebyggelsestruktur, täthet, befintliga gränser och rumsligheter både i landskapet och i den byggda miljön. Den nya bebyggelsen ska förhålla sig till ortens särart och befintliga skala så att risk för storskalighet och likformighet undviks, och så att riksintresset för kulturmiljö beaktas.
Stor varsamhet gäller även vid tillbyggnad och vid yttre förändringar så att både enskilda byggnaders- och ortens befintliga karaktärsdrag bevaras.

Tillgänglighet

Vid exploatering av nya områden ska allmän platsmark anvisas för att åstadkomma en allmänt tillgänglig struktur med passager, till kusten och det omgivande landskapet. Detta förbättrar rörligheten i området i enlighet med riksintressena för friluftsliv och kustzon, i jämförelse med den typ av jordbruksmark eller privat mark som inte är allmänt tillgänglig.

Trafik

Trafikmiljön på Tittutvägen mellan Vitemölla och Kivik är i behov av hastighetssänkande åtgärder.

Sammanfattning av utbyggnadsförslagen

I Vitemölla föreslås utbyggnads- och utredningsområden för bostäder. Utbyggnadsförslagen utgör en mindre tätortsutveckling som syftar till att stärka kustorten och öka underlaget för service och kollektivtrafik. Utbyggnad utanför ortsavgränsning föreslås ske åt öst och västerut, och avgränsas av pausområden i söder och norr.

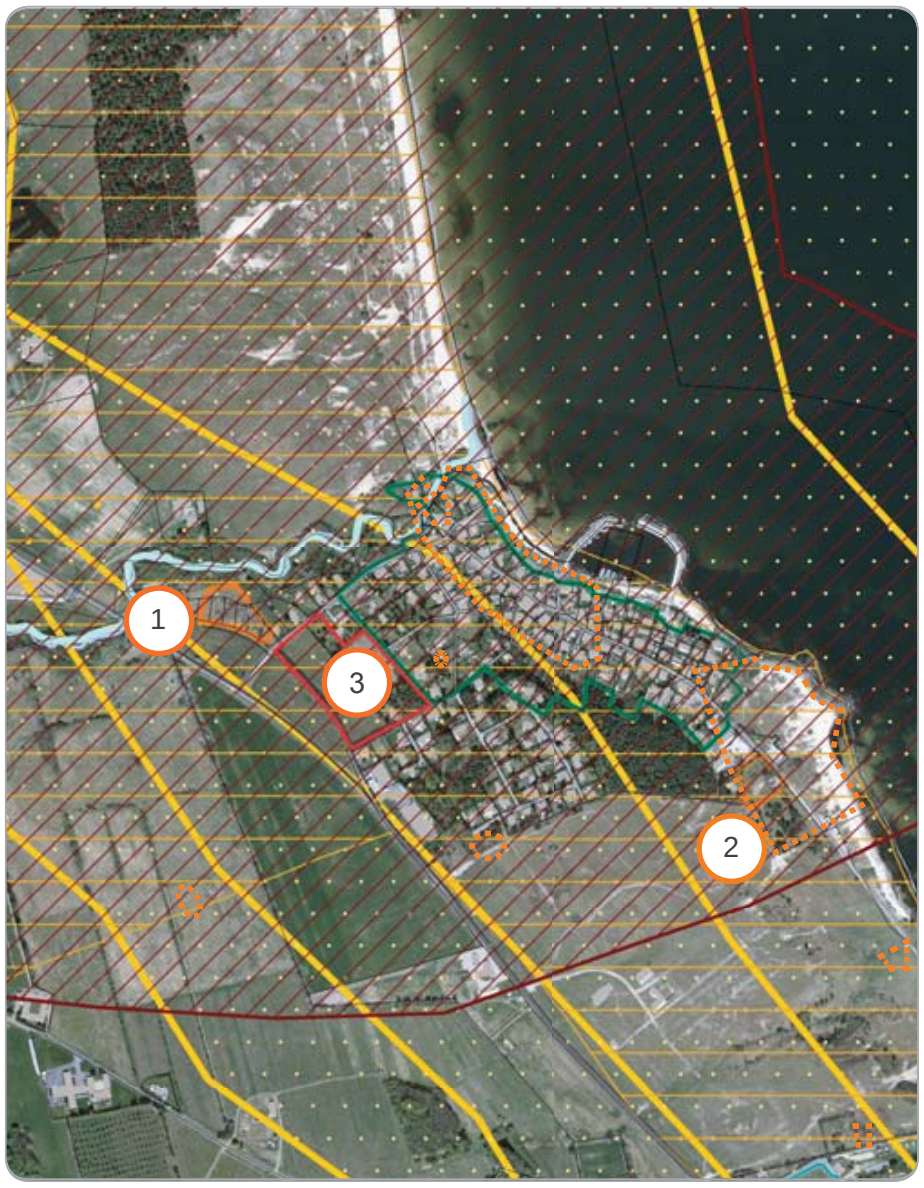
Miljöförhållandena i området

Utbyggnadsområde 1 utgörs av nedlagd, igenvuxen fruktodling.
Utbyggnadsområde 2 utgörs av sandmarker och trädvegetation.
I utredningsområde 3 utgörs marken av fruktodling.

KONSEKVENSKARTA 1.

FÖR FORNLÄMNINGAR OCH KULTURMILJÖ

FÖRKLARINGAR

Utbyggnadsområden

Utredningsområde*

Riksintresseområde kulturmiljö: Haväng-Vitemölla (L 8)
Motivering: Kustlandskap med kyrkbyar, fiskelägen, strandängar, ålabodar och förhistoriska gravar. (Fornlämningsmiljö, Fasta fisken).

Kulturmiljöstråk: Väg 9, landsvägen mellan Trelleborg - Brösarp utgör kulturmiljöstråk.

Kulturmiljöstråk: Skånelinjen: Hela kommunens kuststräcka ingår i kulturmiljöstråket Skånelinjen; en försvarslinje som började byggas 1939 och som tydligt visar Skåne som gränsprovins. Samtliga värn är viktiga delar i den helhet som Skånelinjen utgör.

Fornlämningsområde

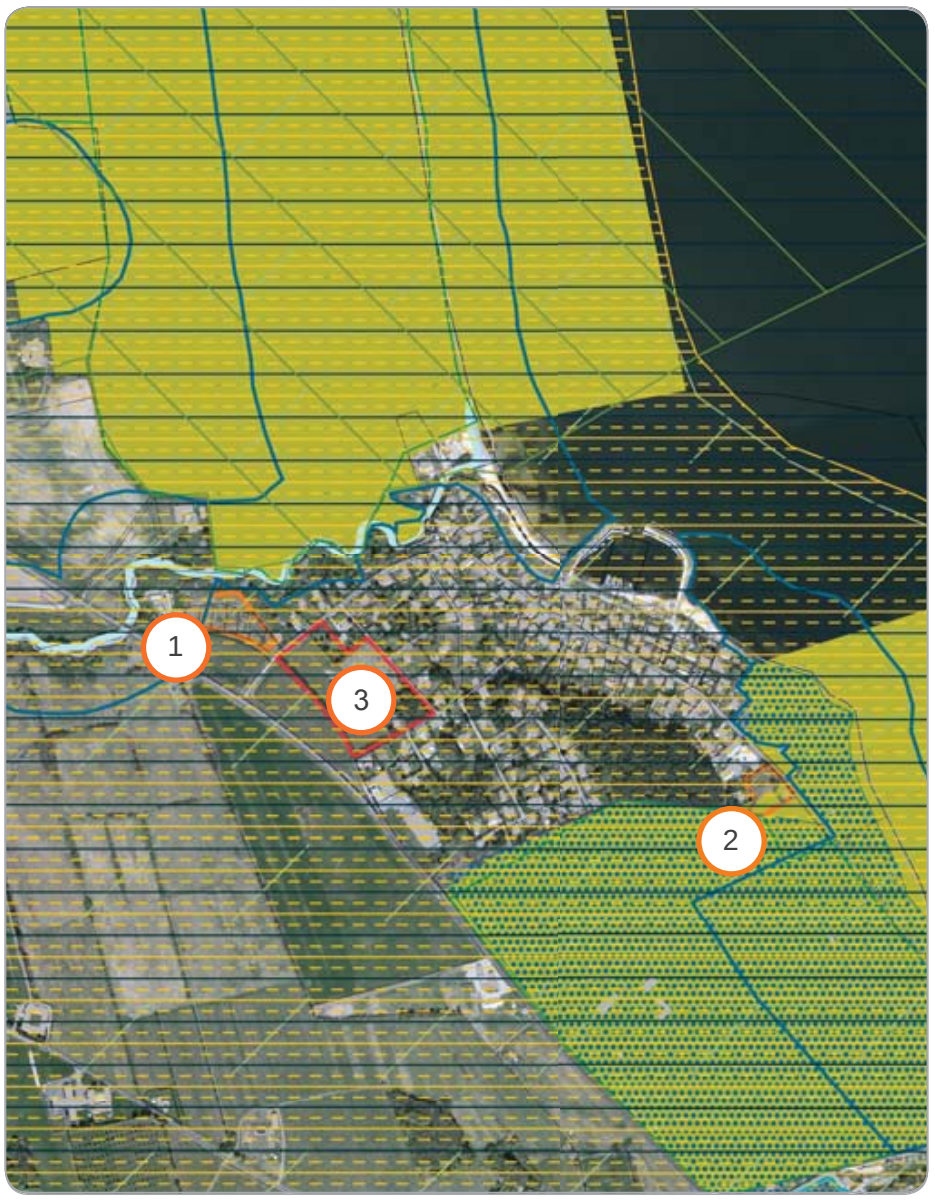
Värdefull bebyggelsemiljö
Stor varsamhet ska beaktas vid förtätning, tillbyggnad och vid yttre förändringar så att befintliga karaktärsdrag bibehålls och skyddas. Ny bebyggelse anpassas efter ortens bebyggelsestruktur och täthet.

Särskilt värdefulla kulturmiljöer Hela orten är utpekad som särskilt värdefull kulturmiljö enligt regionala kulturmiljöprogrammet

Underlagsmaterial:
Bebyggelseinventering för Vitemölla, 1980
Riktlinjer för uppförande av takkupor och takfönster, 1985
Kulturmiljöprogram i Skåne, 2006

KONSEKVENSKARTA 2.

FÖR OMGIVNINGAR, SKYDD OCH NATURMILJÖ

FÖRKLARINGAR

Utbyggnadsområde

Utredningsområde*

Område med höga naturvärden

RI Friluftsliv

RI Turism och rörligt friluftsliv

RI Naturvård

RI Kustzon

Strandskydd

Landskapsbildsskydd

KONSEKVENSKARTA 3.

RISKER & KONFLIKTER

FÖRKLARINGAR

Utbyggnadsområde

Utredningsområde*

Transportled farligt gods

Ravlunda skjutfält omgivningspåverkan 95 dBC

Vattendrag (Mölleån)

Beräknad kustlinje år 2100

Lågt liggande byggnad/översvämningsrisk

Pågående erosion

Byggnad utsatt för erosionsrisk

Byggnad utsatt för både översvämningsrisk och erosionsrisk

Risk för översvämning spill-, dagvattenledning, dikningsföretag inom kommunens verksamhetsområde

Verksamhetsområde. Vid väg 9 utgörs verksamheterna av mekanisk verkstad och bilvårdsanläggning. Hänsyn till eventuellt skyddsavstånd kan behövas vid nybyggnation. I hamnen utgörs Mölleån utsläppsrecipient för Högestads och Christinehofs Fideikomiss avloppsreningsverk (registrerade verksamhet). Hamnen utgör registrerad hamnverksamhet

*Lst kommenterar inte dessa områden då de ligger utanför planförslagets tidshorisont.

(TILLÄGG ANTAGANDEHANDLING 20150818)

SAMMANFATTNING AV KONSEKVENSKARTA 1,2 & 3

Område för område:

1 UTBYGGNADSOMRÅDE

BOSTÄDER

Ri friluftsliv
Ri kustzon
Ri turism och rörligt friluftsliv
Ri kulturmiljö
Kulturmiljöstråk (väg 9, Skånelinjen)
Särskilt värdefull kulturmiljö
Ri totalförsvaret (se policy för Ravlunda skjutfält)

2 UTBYGGNADSOMRÅDE

BOSTÄDER

Ri Friluftsliv
Ri kustzon
Ri turism och rörligt friluftsliv
Ri kulturmiljö
Kulturmiljöstråk (Skånelinjen)
Särskilt värdefull kulturmiljö
Ri totalförsvaret (se policy för Ravlunda skjutfält)
Erosionsrisk

3 UTREDNINGSOMRÅDE

BOSTÄDER

Ri Friluftsliv
Ri kustzon
Ri turism och rörligt friluftsliv
Ri kulturmiljö
Kulturmiljöstråk (väg 9, Skånelinjen)
Särskilt värdefull kulturmiljö
Ri totalförsvaret (se policy för Ravlunda skjutfält)

KONSEKVENS-BESKRIVNING *av planförslaget i Vitemölla*

Nollalternativet

Nollalternativet innebär att ingen ny bostadsbebyggelse föreslås. För Vitemölla innebär detta att orten har möjlighet att växa enligt angiven planreserv som möjliggör utbyggnad med tre enbostadshus.

Utbyggnadsförslaget

- en beskrivning av den påverkan som kan antas uppkomma avseende:

Ri friluftsliv 3 kap 6 § MB

I den sydöstra delen av Vitemölla finns marknadsfältet, som utgörs av ett område med höga naturvärden. Området norr om Mölleån är riksintresse för naturvård och har höga rekreationsvärde. Planförslaget innebär inte att tillgängligheten till dessa tätortsnära rekreationsområden försämras. Utbyggnadsområde 2, del av Hjälmaröd 74:1, ligger i anslutning till marknadsfältet. Eftersom fastigheten är privatägd och tillhör Vitemölla badhotell och minigolfbanan utgörs marken av tomtmark och är därför inte allmänt tillgänglig.

Ri kustzon och ri turism och rörligt friluftsliv 4 kap MB

Föreslagna utbyggnadsområde ligger inom område som omfattas av riksintresseområde för kustzon, samt turism och rörligt friluftsliv. Riksintresseområdet sträcker sig från Örnahusen till Åhus, turismen och friluftslivet, (främst det rörliga friluftslivet) ska särskilt beaktas. Riksintresset består bland annat av närheten till både hav och kulturhistorisk bebyggelsemiljö såväl som bad, fiske och möjligheten att röra sig längs havet i långa obrutna sträckor.

Föreslagna utrednings- och utbyggnadsområden kan påverka riksintresseområdena negativt genom att landskapsbilden förändras och det kan uppstå nya bebyggelsemiljöer som inte passar in i miljön. Bebyggelseförslagen innebär tätortsutbyggnad och bedöms inte stå i konflikt med dessa riksintressen (4 kap MB).

Ri kulturmiljö, bebyggelse och fornlämningar

Samtliga utbyggnadsområde ligger inom riksintresse för kulturmiljö enligt 3 kap 6 § MB och inom särskilt värdefull kulturmiljö enligt regionala kulturmiljöprogrammet. Om ny bebyggelse utformas utan att anpassas till ortens struktur finns risk att ortens kulturmiljövärden skadas.

Utbyggnadsområdena berörs antingen av kulturmiljöstråk för Skånelinjen eller av kulturmiljöstråk för väg 9, planförslaget bedöms inte påverka dessa värden negativt.

Utbyggnadsområde 2 ligger inom riksintresseområde för kulturmiljö och särskilt värdefull kulturmiljö, kulturmiljöstråk för Skånelinjen, samt inom registrerad fornlämning för den ursprungliga marknadsplats som lär ha tillkommit 1622. Området står också i konflikt med den nuvarande kulturmiljö som marknadsfältet utgör. Fornlämningsområdet kan skadas om ingrepp görs i marken. Utbyggnad kräver tillstånd av Länsstyrelsens kulturmiljöenhet, vid planläggning krävs också samråd med Länsstyrelsen huruvida behov av arkeologisk utredning föreligger.

Utbyggnadsområdenas avgränsning har utformats efter ortens vegetationsgränser och rumsliga gränser. Områdenas tomtstorlek och byggrätter bör göras små och anpassas så att risk för storskalighet och likformighet undviks, detta för att beakta kulturmiljövärdena.

Ställningstagande om bygglovsplikt för värdefulla bebyggelsemiljöer ökar möjligheterna att skydda, bibehålla och utveckla dessa.

Befolkning

Planförslaget möjliggör en befolkningsökning i Vitemölla, vilket kan komma att gynna underlaget för kollektivtrafiken. Nybyggnation i orten kan möjliggöra att bostäder lämpade för äldre byggs, vilket kan gynna flyttkedjan så att äldre flyttar från sin villa till ett mer ändamålsenligt boende och ger barnfamiljer möjlighet att köpa en rymlig villa.

Biologisk mångfald, djurliv, växtliv

Marken intill utbyggnadsområde 2 utgörs av den värdefulla biotopen sandstäpp som har en begränsad utbredning i södra Sverige. Möjligheten är stor att sandmarkerna inom delar av område 2 har samma klassning. Om så är fallet och denna ersätts med bebyggelse kommer biotopen påverkas negativt eftersom den minskas. Kompensationsåtgärder för restaurering av sandmarker i annan del av kommunen föreslås. Utbyggnadsområde 1 utgörs av igenvuxen fruktodling, inventeringar har inte påvisat förekomst av hasselmöss. Utredningsområde 3 utgörs av fruktodling.

Människors hälsa

Väg 9 utgör trafikled för farligt gods vilket innebär att risk för olyckor med farligt gods i vägens närområde. Vitemölla ligger inom influensområde från Ravlunda skjutfält vilket innebär att orten tidvis är utsatt för buller från skjutfältet (se policy för Ravlunda skjutfält).

Klimatfaktorer

Översvämningsrisk och erosion:

Utbyggnadsområde 3 ligger inom riskområde för översvämning och erosion. Beräknad kustlinje 2100 på grund av erosion vid framtida extrema högvatten ligger på höjdlinje +2,75 meter, vilket sammanfaller med befintlig husrad närmst stranden, norr om hamnen, men även föreslaget utbyggnadsområde vid Badhotellet. För Vitemöllas övriga delar är det översvämningsrisk kring de södra delarna av Tittutvägen på grund av genombrott i sanddynen. Tittutvägen och va-ledningar söder om samhället hotas också av erosion.

I samhället hotas Garnhängevägen av översvämning och norr om hamnen hotas vägen samt lågt liggande byggnader och va-ledningar av erosion (rapport Simrishamns kommun stranderosion). Se vidare kap: Risk och miljö.

Mark, vatten, luft

Statusklassing på vattenkvalitén:

Nuvarande status för kustvatten är otillfredställande ekologisk status, kustvattnet uppnår ej god kemisk status.

Riskbedömning på vattenkvalitén: Kustvattnet löper risk att inte uppnå god ekologisk och kemisk status till 2015 eller 2021.

Förutsatt att angivna hänsynsregler följs, bedöms inte föreslagna bebyggelseområden påverka vattenkvaliteten negativt (se avsnitt åtgärder nedan).

Kapaciteten för reningsverket i Kivik är begränsad och verksamhetsområdet berörs av begränsad dricksvattenförsörjning vilket innebär att ny bostadsutbyggnad kan leda till vattenbrist och att reningsverkets system bräddas.

Hushållning

Område 1 och 3 berör jordbruksmark med fruktodling, jordbruksmarkens produktionskvalitet är inte statusklassad av jordbruksverket. Förslaget ligger inom tätorten och följer kommunens bebyggelsestrategi som syftar till att förtäta basorterna istället för att sprida bebyggelse på landsbygden.

Landskap

Landskapsbilden bedöms inte påverkas negativt eftersom utbyggnadsområdena utgörs av förtätning i anslutningen till den samlade bebyggelsen. Landskapet är kuperat, utbyggnadsområde 2 ligger nedanför marknadsfältets sluttning och bedöms kunna ansluta till ortens bebyggelsesilhuett. Även utbyggnadsområde 1 och utredningsområde 3 ligger inom ortsavgränsningen och bedöms kunna ansluta till ortens silhuett.

Förhållandet mellan olika miljöaspekter

Vid avvägning mellan riksintresse för kustzon / riksintresse för turism och rörligt friluftsliv i förhållande till jordbruksmark i dessa områden, väger riksintressena tyngre än jordbruket som ändamål. I enlighet med bestämmelserna i 4 kap miljöbalken hindrar dock inte dessa riksintressena tätortsutbyggnad.

Vid tätortsutbyggnad inom riksintresseområdena ska åtgärder som förbättrar tillgängligheten för friluftslivet prioriteras i enlighet med riksintressena (3 kap miljöbalken).

Vid avvägning mellan exploatering av jordbruksmark och möjligheten att utveckla basorten, ska kompletteringen och utveckling av basorten prioriteras i enlighet med kommunens bebygelsestrategi, för att säkerställa underlaget för ortens framtida service och samhällsfunktion.

Utbyggnadsområde 2 bedöms kunna stå i konflikt med riksintresseområdet för kulturmiljö samt höga naturvärden. Övriga utbyggnadsförslag bedöms vara förenliga med riksintresseområdena angivna i 3 kap 6 § MB och 4 kap miljöbalken utan att inskränka på områdenas värde.

Förebyggande åtgärder

- för att förebygga, hindra eller motverka betydande negativ miljöpåverkan:

I föreslagna utbyggnadsområden bör partier med vegetation sparas för att möjliggöra gröna korridorer för djurlivet.

Avgränsning av värdefull bebyggelsemiljö har gjorts och ställningstagande om bygglovsplikt inom detta område har tagits, för att förhindra förvanskning av värdefull bebyggelsemiljö. Befintliga karaktärsdrag ska bibehålls och skyddas.

För all bebyggelse (nybyggnad, tillbyggnad, förtätning) ska varsamhetskravet i plan- och bygglagen uppfyllas, vilket innebär att bebyggelsens ”särart” och ”karaktärsdrag” ska tas tillvara vid ändring eller underhåll. Plan- och bygglagen gäller alltid, både exteriört och interiört, även om åtgärderna inte kräver bygglov. Fastighetsägaren eller byggherren är ansvarig för att lagen följs.

Med hänsyn till riksintressena för friluftsliv och kustzon, ska vid genomförande av föreslagna utbyggnadsområde tillgänglighetskravet uppfyllas.

Kopplingar och möjlighet för allmänheten att röra sig i nya områden ska finnas.

Inom orten finns flera registrerade fornlämningar och det finns möjlighet att fler kan påträffas. Vid ny exploatering inom utbyggnadsområdet behövs arkeologisk bedömning för att utreda markens lämplighet genom tidigt samråd med Länsstyrelsens kulturmiljöenhet. Skyddsavstånd till fornlämningar beaktas.

Förslagen följer kommunens bebyggelsestrategi som syftar till att förtäta basorterna istället för att sprida bebyggelse på landsbygden, vilket bidrar till att värna kustzonen.

Kompensationsåtgärder föreslås för den naturmark som tas i anspråk inom utbyggnadsområde 2.

Innan ny bebyggelse uppförs måste kapacitetsutbyggnad av reningsverket i Kivik och dricksvattenförsörjningen inom verksamhetsområdet vara säkerställd.

Inför planläggning ska följande hänsynsregler tas för att minska riskerna för negativ påverkan av vattenkvaliteten:

a.Bebyggelsestrategin följs.Utredningsområden byggs inte ut förrän kommunalt va är löst. Enskilda avlopp inom verksamhetsområde för vatten och avlopp tillåts inte vid nybyggnation. De enskilda avloppen i avrinningsområdet inventeras kontinuerligt.

b. Företräde ges för utbyggnad av områden för flödesutjämnande, naturaliserande eller återskapande åtgärder i vattendragens avrinningsområden.

c. Byggnation inom dikningsföretag, tillhörande båtnadsområde och inom vattenskyddsområde tillåts inte utan att särskilda åtgärder vidtas.

d. Dagvattenpolicy följs, omhändertagande av dagvatten ska i första hand lösas på fastigheten och i andra hand kopplas på det kommunala va nätet. Ny dagvattenavledning ska inte belasta dikningsföretag eller vattendrag.

Uppföljning

Genomförandet av de förebyggande åtgärderna sker i kommande bygglovs- och planprocesser, samt genom naturvårdsinsatser.

Hänsynsregler för vatten och avlopp ska följas (se förslagsavsnittet, samt ovan).

16

Vitemölla
Ställningsstagande

1. Inom värdefull bebyggelsemiljö ska stor varsamhet iakttas vid förtätning, tillbyggnad och vid yttre förändringar så att befintliga karaktärsdrag bibehålls och skyddas.

2. Ny bebyggelse anpassas efter ortens bebyggelsestruktur och täthet.

3. Allmänna stråk och grönstruktur säkerställs i nya bebyggelseområden.

4. Dricksvattenförsörjning behöver säkerställas om orten ska byggas ut.

5. Om utbyggnadsområde 2 tas i anspråk ska kompensationsåtgärder för naturmiljön genomföras.

ÅTGÄRDSFÖRSLAG

6. Hastighetssänkande och trafiksäkerhetsförbättrande åtgärder för den havsnära vägsträckanTittutvägen mellan Kivik och Vitemölla bör utredas med Trafikverket.

7. Vattenvårdsinsatser vidtas uppströms.

8. Mötesplats i hamnen förädlas med grönstruktur.

9. Parkeringssituationen behöver ses över.

PAUS 8 | Vitemölla strandbackar / Haväng / Ravlunda skjutfält

Värdebedömning

MÅNGFORMIGHET: Ett mångformigt och mycket nyansrikt landskap rikt på historiska spår. Området består av flera olika naturtyper.

FUNKTION: Värdefulla vattendrag, sandmarker i anslutning till havet, stora sammanhängande ädellövskogar, rödlistade arter.

UNIKHET: Ja

KONTINUITET: Fornminnena och betesmarker talar om en kontinuitet, ett sammanhang över lång tid.

KÄNSLIGHET: Mycket känsligt för ingrepp.

ORÖRDHET, URSPRUNGLIG, VÄLBEVARAD: Området som helhet kan fortfarande anses vara orört ursprungligt och välbevarat.

STORLEK: Området är stort och sammanhängande.

REPRESENTATIVT: Ja

ATTRAKTIONSVÄRDE: Mycket attraktivt.

FORSKNING OCH UNDERVISNING: Rika möjligheter

REKREATIONSMÖJLIGHETER: Mycket stora.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Ri Friluftsliv (kust MB 4 kap §2), Ri Naturvård, Ri Kulturmiljö, Kulturmiljöstråk, Särskilt värdefulla kulturmiljöer, Ri för yrkesfisket, Ri kustzon, Skyddsvärde kustområde, Ri Totalförsvar, Landskapsbildsskydd, Strandskydd, Natura 2000 (fågelskyddsdirektiv), Simrishamns kommuns naturvårdsprogram. Kulturskyddad bebyggelse. Fornminnen.

KARAKTÄRSSKAPANDE ELEMENT

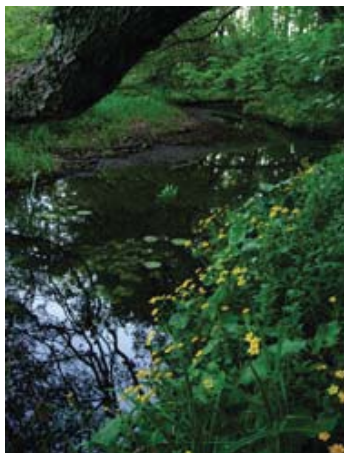
A. KLAMMERSBÄCK
B. VERKEÅNS DALGÅNG
C. KNÄBÄCKEN
D. DEN VITA STRANDEN
E. TALLSKOGEN MED FRITIDSHUSBEBYGGELSEN
F. HEDEN PÅ RAVLUNDA SKJUTFÄLT
G. DE VITA MEDELTIDA KYRKORNA I RAVLUNDA & VITABY
H. ÄDELLÖVSSKOGEN PÅ RAVLUNDA SKJUTFÄLT
I. JULEBODAÅN

PAUS 8
VITEMÖLLA STRANDBACKAR HAVÄNG & RAVLUNDA SKJUTFÄLT

BESKRIVNING

Området norr om Vitemölla är en mycket naturskön del av kusten. Uppe på kullarna i väster ligger Vitaby och Ravlunda kyrkor. Längs vägen är husen få, men inne i ett stort skogsparti döljer sig Havängs sommarby, ca 170 friliggande fritidhus i en detaljplan från 1961. Flera fruktodlingar säljer frukt längs vägen. I norr ligger Ravlunda skjutfält med vidsträckta gräsmarker, högstammiga bokskogar, branta strandbrinkar, kilometerlånga sandstränder och ett mycket rikt djur- och växtliv. På skjutfältet finns i dag en av Sveriges största fårbesättningar. Många av Ravlundafältets sällsynta växter och djur är knutna till de öppna, betade gräsmarkerna. Vid det mycket populära och riksbekanta Haväng kan man besöka den mäktiga Havängsdösen, en över 5000 år gammal stenkammargrav.

Mellan bäckarnas frodiga dalgångar dominerar torra ängar och sanddyner. Här finns flera ovanliga naturtyper, bland andra landets största sammanhängande område med sandstäpp. I hela området finns spännande och stor artrikedom. Många sällsynta och rödlistade arter är beroende av just sandmarker. Stora delar av området är Naturreservat och/eller Natura 2000-område.

Strandbackarna mellan Mölleån i söder och Verkeån i norr bjuder på storslagna vyer. Hela området är lättillgängligt med härlig sandstrand och promenadvänliga stigar. Nära Verkeåns mynning ligger Örakarsfallen med en nyligen renoverad gammal fångstanordning (med tillhörande laxtrappa) där man fångat och sålt laxöring i hundratalsår. Dokumentation finns ända från 1600-talet då anläggningen tillhörde Torup och ingick i Christinehofs fideikommiss. Ute i havsbottnen, där ån rinner ut i havet, har arkeologer påträffat rester av fiskfångstanläggningar i trä, sannolikt från stenåldern. Totalförsvarets riksintresse innebär att inga nya bostäder får byggas i området (se Policy för Ravlunda skjutfält kap 2). Ny spridd bebyggelse skulle också innebära ett stort hot mot områdets värden. Till synes små ingrepp riskerar att förstöra områdets karaktär. Det är viktigt att bevara den speciella karaktären av både storslagna och småskaliga områden, och att stödja det lokala näringslivet med inriktning mot småskalig turism och djurhållning. Närmaste servicepunkt är Kivik/Brösarp (Tomelilla kommun). Få människor bor i området, men regionbussen Sk3 mellan Simrishamn och Kristianstad trafikerar riksväg 9 (19 ggr/dag 2013). Cykelvägen Sydostleden planeras från Kivik och norrut. Ravlundafältet är i statlig ägo. Parkeringsplats med wc finns.

Paus 8 Vitemölla till Ravlunda skjutfält Ställningstaganden

17

I området finns stora allmänna intressen och värden som bör värnas: jordbruket, friluftslivet, cykelvägar, och natur- och kulturmiljön i stort.

Ny bebyggelse anses kunna skada riksintressenas värden.
Till synes små ingrepp riskerar förstöra upplevelsen av ett relativt orört uråldrigt landskap med unika skönhetsvärden. Området utgör en viktig paus mellan Vitemölla/Kivik och Brösarps täta bebyggelsestrukturer.

Området bör i princip inte fragmenteras ytterligare med ny bebyggelse.

Då ny bebyggelse anses få betydande påverkan på omgivningen bör det finnas *särskilda skäl* vid prövning av Plan- och bygglovsärenden

Odlings och betesmarker ska restaureras och skyddas.

Sandmarker bör restaureras, ädellövskogar bevaras och utvecklas.

Cykelvägar ses över i samband med Sydostleden.

* Parkeringsplats föreslås för besökare till strand och hav, där befintlig markväg där parkeringsplats kan anordnas inom stiftelsens mark.

3B.2 INLANDSORTERNA

Gärsnäs, Borrby, Hammenhög och Sankt Olof

Utveckla det unika

Kontrasterna mellan Simrishamn och byarna och byarna sinsemellan med sina olika identiteter är något kommunen vill bygga vidare på.

Alla dessa orter har helt olika karaktär. De ligger i sina speciella landskap och har olika förutsättningar. Stämningen är också mycket olika men gemensamt är att alla orterna är mycket levande. Alla, förutom Gärsnäs, har vuxit vidare ovanpå gamla bytomter (fornminnesytor). Två av Simrishamns fyra större inlandsorter (Hammenhög och Sankt Olof) är utpekade som särskilt värdefulla kulturmiljöer enligt regionala kulturmiljöprogrammet.

I inlandsbyarna ser vi inflyttning, många hus är charmiga med fina uppvuxna trädgårdar. Det är aktiva byar, med många engagerade företagare och invånare i olika konstellationer för samverkan. Avstånden mellan byarna är relativt små och ger tillgång till en mångfald av naturupplevelser. Det som fattas är möjligheten att enkelt ta sig mellan inlandsbyarna på cykel eller med buss. På många håll saknas det också gröna och trygga kopplingar inom samhällena.

Simrishamn är en liten kommun, med en svagt vikande befolkningsutveckling. Fler borde ges tillfälle och förutsättningar att bo här året runt. Fler barn borde få chans att bo här. Kommunen och dess invånare måste tänka i nya banor, hitta nya vägar tillsammans, för att skapa förutsättningar för inflyttning och också ett gott liv för de som redan bor här. Byskolornas framtid är inte enkel i Simrishamns kommun. Osäkerheten underminerar lätt ett samhälles möjligheter att lita på framtiden och därmed utvecklas kraftfullt.
Simrishamns kommun vill fortsätta utvecklas genom att ny bebyggelse lokaliseras till befintliga orter, så att dessa stärks och så att kontrasten mellan tätortsbebyggelsen och naturlandskapet blir tydlig och identitetsskapande. För inlandsbyarnas del handlar det om att göra dem ännu mer attraktiva.

Omsorgen om det offentliga rummet upplevs som viktigt för de som bor på orterna, men också för besökare.

VETA MERA

Svensk författningssamling; **PBL** (Plan- och Bygglagen), **MB** (Miljöbalken). **www.lansstyrelsen.se**/skane Länsstyrelsens **”Skånes kustområden - ett nationallandskap”** Det Skånska landsbygdsprogrammet.

Inlandsorten GÄRSNÄS

Gärsnäs ligger ca 10 km väster om Simrishamn, nära gränsen till Tomelilla kommun. Gärsnäs växte fram som ett stationssamhälle i samband med järnvägens utbyggnad. Orten har än idag goda pendlingsmöjligheter med järnvägstrafik till Simrishamn och mot Malmö.

Befolkningen och livet i byn

I Gärsnäs finns ett brett serviceutbud. Här finns bl.a. skola, vårdcentral, matvarubutik, konditori, bensinstationer, bageri och gatukök med närlivs. Husen är relativt billiga i Gärsnäs och det är nära till skola och pendlingsmöjligheter, något som lockar många unga familjer. Utemiljön vid skolan och den s.k. Jägarparken är populära platser för barnlek och rekreation. Idrottsplatsen är välbesökt, på orten finns också boulebana.

Gärsnäs har två byalag, ett antal klubbar och föreningar. Idrottsplatsen är välbesökt. Det finns en boulebana. Bibliotek finns i skolan.

Näringslivet på orten utgörs bl.a. av möbelindustri, bilmekaniker, gallerier, järnaffär, elaffär, trädgårdsbutik, frisör, bilaffär, däckföretag, verkstad, suggcenter, med mera.

Trafik

Gärsnäs har Pågatågstation med förbindelse Tomelilla-Ystad-Malmö (20 ggr/dag). Regionbussen Sk5, mellan Simrishamn och Lund genomkorsar byn (18 ggr/dag) (2014). Längs väg 11 finns cykelväg liksom längs järnvägsområdet. Pendlingsmöjligheterna är med andra ord goda i Gärsnäs. Den nyare vägdragningen förbi samhället i nordväst har säkert inneburit effektivare transporter, men samtidigt en förlust av liv och rörelse inne i byn.

Landskapet och naturen

Gärsnäs med omnejd ligger i ett slättlandskap. I orten finns en mindre höjd där den gamla möllan är belägen. I Stiby, som är en mycket gammal by i öster, skymtar också kyrkan på en höjd.

Bebyggelsestrukturen

Söder om järnvägen ligger skolan byggd i slutet av 60-talet och idrottsplatsen. Väster om skolan breder ett välskött område med 1½-planshus från samma tidsperiod ut sig, flera med tidstypiska återvändsgator. Simrishamnsbostäder äger både det särskilda boendet, Rosenborg, och ett antal flerbostadshus med marklägenheter, i detta område. Äldreboendet blockerar kopplingen mellan detta område och stationsområdet. Norr och närmast söder om järnvägen ligger den äldsta bebyggelsen. Många hus har personlig karaktär och skönhet, det finns också en gammal mölla på en höjd som längtar efter sina nedtagna vingar. Längs riksväg 11 finns ett stråk av villor/småhus med tydlig framsida mot riksvägen, det ger upplevelsen av en sammanhållen brokighet. I västra delen finns flera flervåningshus i tegel från 50-talet. Söder om byn ligger Gärsnäs slott med anor från medeltiden. Det var här, på slottets ägor, som många arbetade. Till slottet hörde en by med kyrka.

Kulturmiljöer

Gärsnäs var från början ett stationssamhälle. Den första bebyggelsen växte fram runt järnvägsstationen som anlades i slutet av 1800-talet. Saftstationen var en viktig del av samhället, en filial till sockerbruket i Köpingebro. Orten delas av riksväg 11 och järnvägen i tre delar med olika karaktär. Vid torget ligger det anrika Norrmans konditori, det gamla hotellet och det ur kulturmiljösynpunkt intressanta kommunhuset från 50-talet. De sistnämnda står utan utåtriktad verksamhet i dagsläget. Järnvägsstationen är privat bostad.

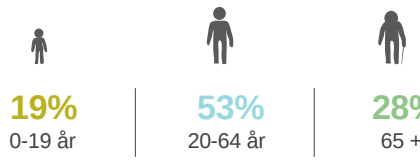
Plansituation och tidigare bebyggelseutveckling

Större delen av Gärsnäs är detaljplanelagd, medan den norra delen av Gärsnäs samt Stiby inte är planlagd. Orten har en planreserv som rymmer ca 50 enbostadshus, en del av planreserven mot sydöst föreslås upphävas och ersättas med utveckling av orten mot väster och inne i byn för att undvika ianspråkstagande av sammanhållen jordruksmark. Under 1960- och 1970-talet utvecklades orten med en ny bebyggelsenklav enbostadshus mot sydöst.

Miljö och riskfaktorer:

Stora delar av Gärsnäs är historisk våtmark. Dikningsföretagen är flera. Vid ändrade klimatförhållanden skulle detta kunna leda till periodvisa översvämningar. Förslagsvis kan ny våtmark/naturområde, tillskapas för att öka attraktiviteten i utemiljön i Gärsnäs och samtidigt jämna ut höga vattenflöden.

GÄRSNÄS *demografi:*

Antal folkbokförda 2013: **1018 personer**
Bostadshus med folkbokförda i: **64,8 %**
Förändrat antal sedan 2005: **- 29**

Skola och förskola:
Förskolan (2014): **56 + 6** på familjedaghem
Föräldrakooperativet Gladan: **19**
Gärsnäs skola årskurs F-6 (2014): **143**
Gärsnäs skola Grundsär- och träningskola årskurs 1-6 (2014): **9**

Äldreomsorg (2014):
Boende på Rosenborg: **30** personer

SERVICE & FUNKTIONER

FÖRSLAG

- **Föreslaget järnvägsreservat för dubbelspår**
- **Föreslaget utbyggnadsområde godsterminal järnväg för omlastning**
- **Föreslagen vägombyggnad till 2 + 1väg**
- **Föreslagen cykelväg**
- **Laddningsstation** för elfordon
- **Återvinningsstation**

BEFINTLIGT

- **Järnväg**
- **Befintlig järnvägsstation**
- **Befintlig busshållplats**
- **Förskola**
- **Skola**
- **Särskilt boende**
- **Bensinstation**
- **Idrottsanläggning**
- **Befintlig cykelväg**
- **Samhällsfunktion**

GÄRSNÄS **Planreserv**

50 enbostadshus (friliggande)
alternativt mindre lägenheter
+ 4 ha för näringsverksamheter

Utbyggnadsområde

40 enbostadshus (friliggande)
alternativt mindre lägenheter

FÖRSLAG

Byggelseutveckling

Den befintliga planreserven i Gärsnäs består av ca 50 enbostadshus och 4 ha mark för verksamhetsändamål. Befintlig planreserv i sydöst föreslås upphävas. Nya utbyggnadsområden föreslås med blandad bebyggelse för sammanlagt ca 40 enbostadshus alternativt mindre lägenheter.

Föreslagen bostadsutbyggnad följer kommunens bebyggelsestrategi som går ut på att förtäta i de större orterna och värna den sammanhängande jordbruksmarken på landsbygden. Gärsnäs anges i Bebyggelsestrategin som en B- basort, där service och samhällsfunktioner ska bibehållas. Det som skiljer Gärsnäs från andra B-basorter är det ypperliga läget för kollektivtrafik med järnväg. Att stärka Gärsnäs genom en utbyggnad, gynnar även centralorten Simrishamn. I första hand ska kvalitativ förtätning ske av befintlig bebyggelse på orten. Vid förtätning ska stor varsamhet beaktas till omgivande landskapsbild och bebyggelsemönster.

Utformningskrav och strukturanpassning

Ny bebyggelse ska anpassas efter ortens bebyggelsestruktur, täthet, befintliga gränser och rumsligheter, både i landskapet och i den byggda miljön. Den nya bebyggelsen ska förhålla sig till ortens särart och befintliga skala så att risk för storskalighet och likformighet undviks.

Stor varsamhet gäller även vid tillbyggnad och vid yttre förändringar så att både enskilda byggnaders och ortens befintliga karaktärsdrag bevaras.

Trafik

Dubbelspår för järnvägen föreslås för hela järnvägssträckan i kommunen. Nya tätortsnära gång- och cykelvägar bör ses över. Cykelvägar som sammankopplar inlandsbyarna med varandra, med naturområden, havet och med centralorten Simrishamn är önskvärda och behöver byggas ut. Gaturummet längs Riksväg 11 och Pilegatan behöver förädlas. För att stärka ortens karaktär och undvika känsla av genomfartsort är det angeläget att ny bebyggelse kan utvecklas närmre vägen än vad de schematiska riktlinjerna för riskavstånd anger, så att framsidor mot vägen kan skapas och tätorten utvecklas.

Godsterminal för järnvägen föreslås så att mark för rangerbangård/omlastningscentral kan möjliggöras i orten.

Offentliga rum och stråk

Orten har ett odefinierat centrum, med tomma byggnader på viktiga offentliga platser, t.ex. det gamla hotellet vid torget. Orten har en splittrad struktur där bydelar saknar naturlig koppling i form av väl utformade, upplysta och trygga stråk, vilket behöver åtgärdas.
Med hänvisning till förslagskartan bör de offentliga rummen kopplas samman så att fler mötesplatser och stråk uppstår, med ett centrum vid torget och tågstationsområdet, där pendlarparkering integreras.

FÖRKLARINGAR

Ortsavgränsning Utbyggnad ska företrädesvis ske som kvalitativ förtätning inom befintlig bebyggelse/ortsavgränsning.

Kommunägd mark

Detaljplanelagt område

Hyresfastighet

Planreserv:
Fastställd detaljplan för bostadsändamål/ blandad bebyggelse

A Fastställd detaljplan föreslås upphävas

Fastställd detaljplan för verksamhetsändamål

Utbyggnadsområden:
Utbyggnadsområde bostadsändamål

Värdefull bebyggelsemiljö
Stor varsamhet ska beaktas vid förtätning, tillbyggnad och vid yttre förändringar så att befintliga karaktärsdrag bibehålls och skyddas.
Ny bebyggelse anpassas efter ortens bebyggelsestruktur och täthet.

Järnväg

Dubbelspårig tågtrafik
Mark avsätts för dubbelspårig tågtrafik med skyddsavstånd på 30-60 m.

Föreslaget utbyggnadsområde godsterminal järnväg för omlastning

HÄNSYNSREGLER

Hänsynsregler för vatten
(se rubrik förebyggande åtgärder)

Vattenvårdsåtgärd
Markavsättning för utbyggnad av områden för flödesutjämnande, naturaliserande eller återskapande åtgärder i vattendragens och dikningsföretagens avrinningsområden förespråkas. Detta för att minska näringsläckage från jordbruksmark till havet och samtidigt minska översvämningsrisken från ökade regn och snösmältning.
I Gärsnäs ges företräde för avsättning av mark för återställande av det öppna diket genom byn och eventuell omdragning av utlopp.

Uppvärmning
Hänsyn ska tas till områdets förutsättningar för lämplig uppvärmningsform. Förutsättningar kan vara t.ex. att ta till vara spillvärme från närbelägna fastigheter, god solinstrålning, utnyttjande av viss markbeskaffenhet (PBL 2 kap. 3 §). Solcellsanläggningar förespråkas.

Bygglovsplikt
Inom område markerat som värdefull bebyggelsemiljö råder lovplikt för de åtgärder som annars är bygglovsbefriade enligt det lagförslag som fastställdes 2 juli 2014 som berör bl.a. Attefallshus.

RIKSINTRESSEN

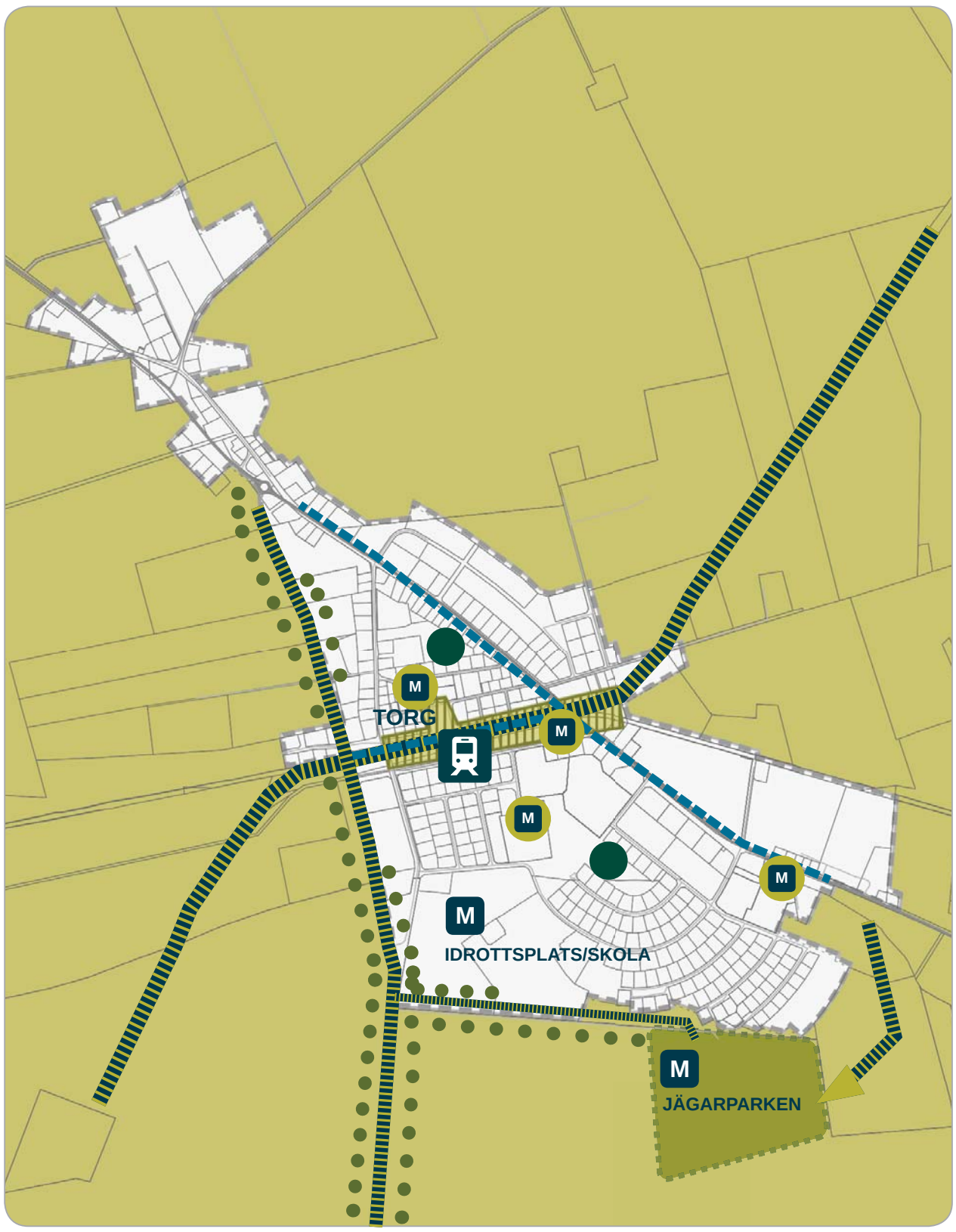
- och tidigare ställningstaganden, hela eller delar av området:

Ri järnväg (passagerartrafik), Trafikled farligt gods. Kulturmiljöstråk, särskilt värdefulla kulturmiljöer, Vid Stiby kyrka finns ett utbrett fornminnesområde.
Detaljplaner / Samlad bebyggelse.

Sammanfattning av utbyggnadsförslagen

I Gärsnäs föreslås utbyggnadsområde för blandad bebyggelse. Utbyggnadsområde 1 utgörs av mark som ligger mellan Hammenhögsvägen och bybebyggelsens gräns mot väster. Utbyggnadsområde 2 utgörs av parkmark. Utbyggnadsområde 3 består av bebyggd mark intill Hammenhögsvägen i sydväst som föreslås förtätas. Planreserv A, i sydöst, föreslås upphävas eftersom den tar kvalitativ jordbruksmark i anspråk.

Bakgrunden till utpekad bebyggelseutveckling utgörs av ställningstagande att orten inte bör breda ut sig över sammanhållen jordbruksmark. Ny bebyggelse hänvisas västerut fram till Hammenhögsvägen, som utgör en naturlig avgränsning av samhället mot väster.

GRÖNSTRUKTURER, STRÅK & MÖTESPLATSER

FÖRSLAG

Jordbruksmark

Prioriterade områden Bymiljö (Torget, stationsområdet)
Högprioriterade platser/stråk som föreslås förtätas med bostäder och verksamheter.
Förädlade gaturum.

Prioriterade områden Grönstråk
utmed Storgatan/Järnvägsgatan och Hammenhögsvägen utvecklas. Nytt stråk sydöst om orten föreslås utvecklas.

Föreslagen trädplantering

Befintliga grönområden

Tätortsnära natur (Jägarparken, privatägd)

Entrépunkt tätort
Förtydligas och förbättras med hjälp av grönstruktur

Förädlat stadsstråk

Befintlig mötesplats som föreslås förädlas med hjälp av grönstruktur

Befintlig mötesplats

GENERELLT

Fler bänkar och bord, bättre belysning
Mer växtlighet, vindskyddande planteringar för att skapa lä inne i byn
Offentlig toalett

KONSEKVENSKARTA 1.

REDOVISAR FORNLÄMNINGAR OCH KULTURMILJÖ

FÖRKLARINGAR

Utbyggnadsområde

Föreslaget järnvägsreservat för dubbelspår

Föreslaget utbyggnadsområde godsterminal järnväg för omlastsning

Föreslagen vägombyggnad till 2 + 1väg

Kulturmiljöstråk: Malmö-Simrishamns Järnväg (MSJ) började anläggas 1882 då en bana mellan Simrishamn och Tomelilla stod klar. Järnvägen Malmö-Tomelilla öppnade 1893.

Fornlämningsområde: Ett skyddsavstånd ska tas hänsyn till i den vidare planläggningen.

Värdefull bebyggelsemiljö
Stor varsamhet ska beaktas vid förtätning, tillbyggnad och vid yttre förändringar så att befintliga karaktärsdrag bibehålls och skyddas. Ny bebyggelse anpassas efter ortens bebyggelsestruktur och täthet.

Särskilt värdefull kulturmiljö
Hela orten är utpekad som särskilt värdefull kulturmiljö där Gärsnäs stationssamhälle ligger utmed Malmö-Simrishamns Järnväg. I Gärsnäs uppstod en för de skånska stationssamhällena karaktäristisk bebyggelse, med bostäder och hotell i närheten av stationen och järnvägen. Stiby kyrka har ett dominerande läge i landskapet. (Kulturmiljöprogram i Skåne).

Kulturlandskapet vid Östra Herrestad och Gärsnäs, uppvisar en tusenårig bebyggelsekontinuitet. Landskapet har formats till ett karakteristiskt skånskt slottslandskap med sätesgården Gärsnäs slottsanäggning inramad av ädellövsskog, vidsträckta åkerfält och allésystem. Dessa element är betydelsefulla inslag i landskapet liksom byggnadsbeståndet och bystrukturen i Östra Herrestad.

Underlagsmaterial
Kulturmiljöprogram i Skåne, 2006

KONSEKVENSKARTA 2.

REDOVISAR OMGIVNINGAR, SKYDD OCH NATURMILJÖ

FÖRKLARINGAR

Utbyggnadsområde

Föreslaget järnvägsreservat för dubbelspår

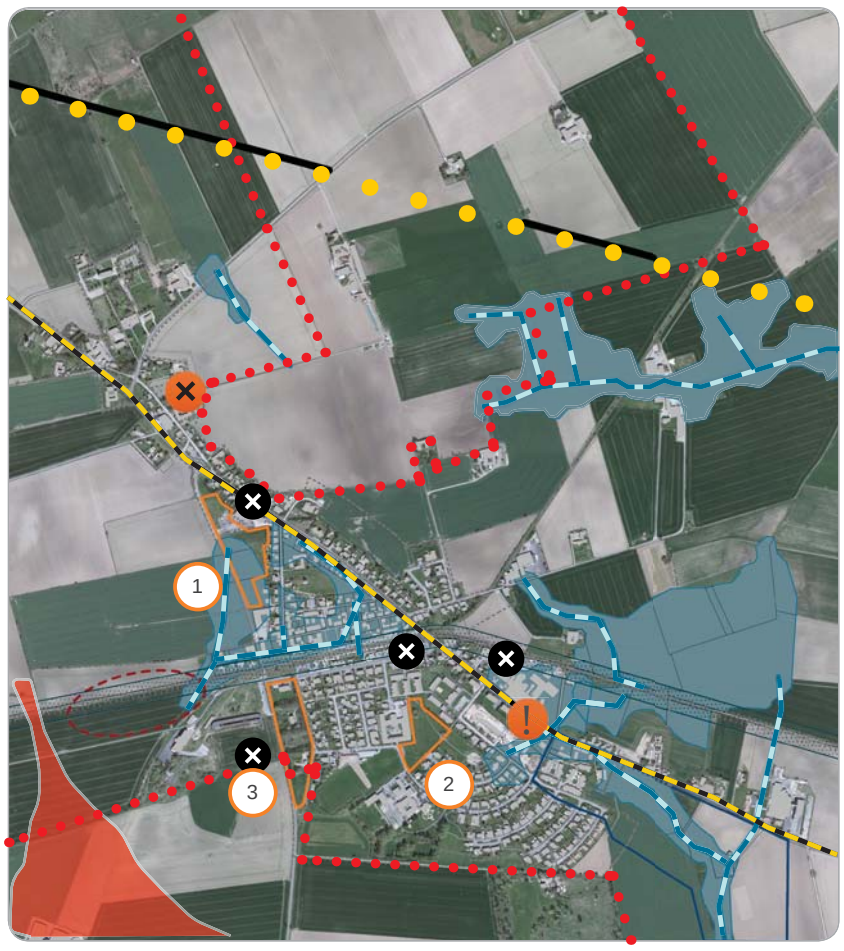
Föreslaget utbyggnadsområde godsterminal järnväg för omlastning

Föreslagen vägombyggnad till 2 + 1väg

Område med höga naturvärden (Jägarparken)

KONSEKVENSKARTA 3.

RISKER & KONFLIKTER

FÖRKLARINGAR

Utbyggnadsområde

Järnväg: Järnvägen går igenom orten, vilket medför buller och risker med plankorsning och risk för urspårning. Järnvägen skulle kunne innebära farligt godstransporter även om det inte sker i nuläget.

Föreslaget järnvägsreservat för dubbelspår

Föreslaget utbyggnadsområde godsterminal järnväg för omlastning

Föreslagen vägombyggnad till 2 + 1väg

Utdikad mark (båtnadsområde). Dikningsföretagen som berör Gärsnäs medför ökade risker för översvämning.

Delvis kulverterat vattendrag (dikningsföretag)

VA-infrastruktur inom riskområde för översvämning

Vindkraftsplan B-område (yttre skyddsområdesgräns)

Verksamhetsområde. Verksamheterna utgörs av Gärsnäs möbler centralt i orten som har trävaruproduktion, vilket kan innebära en förhöjd brandrisk, verksamheten innebär också störning med buller. Hänsyn till eventuellt skydddsavstånd krävs vid nybyggnation. Övriga markerade verksamheter utgörs av bilvårdsanläggningar, vilket innebär risk för att marken kan ha blivit förorenad av olja. Matvarubutiken i centrum har kemikalieinnehav.

Registrerad förorening:
Gammal bensinstation, sanering är utförd

Befintlig bensinstation ligger inom tätorten vilket innebär risker för intilliggande bebyggelse. Verksamheten innebär att risk för förorening finns.

Konflikt djurhållning: Sydväst om orten förekommer svinuppfödning vilket innebär luktolägenhet

Risk för elektromagnetisk strålning

Transportled farligt gods: Väg 11.

SAMMANFATTNING AV KONSEKVENSKARTA 1,2 & 3

Område för område:

1 UTBYGGNADSOMRÅDE
BOSTÄDER

Särskilt värdefull kulturmiljö (regionala kulturmiljöprogrammet)
Översvämningsrisk / båtnadsområde
Avstånd djurhållning
Föroreningsrisk
Jordbruksmark

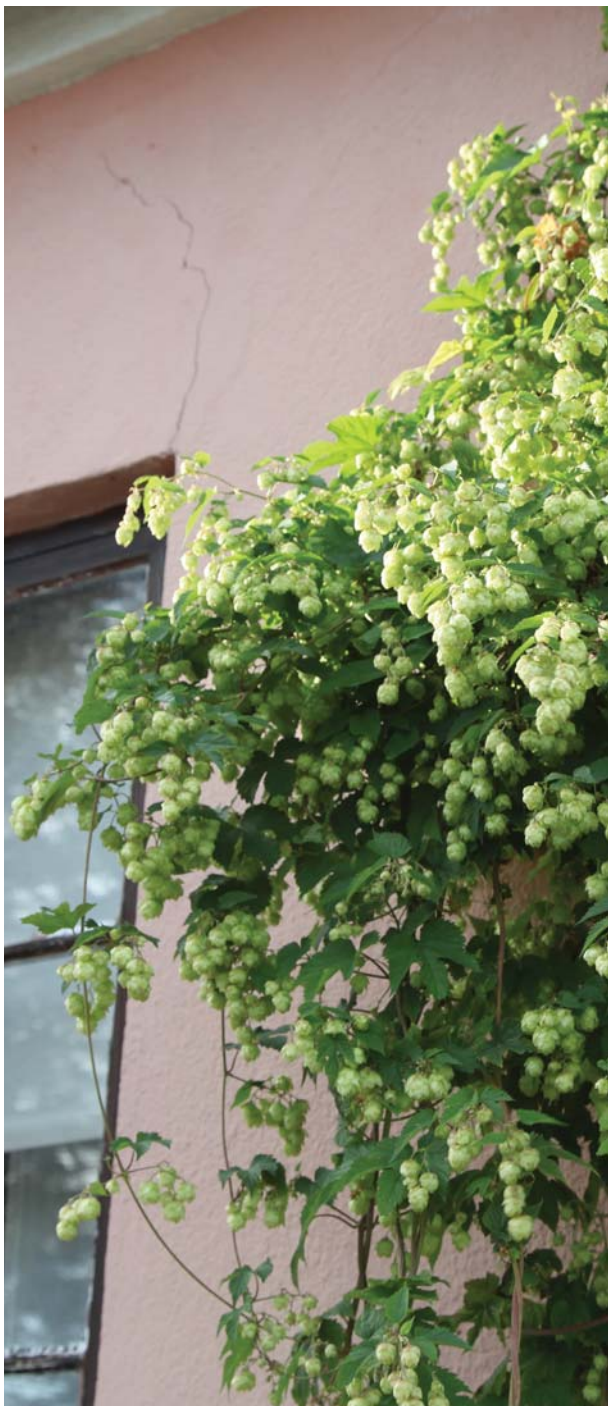
2 UTBYGGNADSOMRÅDE
BOSTÄDER

Kulturmiljöstråk (Malmö-Simrishamns Järnväg)
Särskilt värdefull kulturmiljö (regionala kulturmiljöprogrammet)

3 UTBYGGNADSOMRÅDE
BOSTÄDER

Kulturmiljöstråk (Malmö-Simrishamns Järnväg)
Särskilt värdefull kulturmiljö (regionala kulturmiljöprogrammet)
Avstånd djurhållning
Avstånd till järnväg

KONSEKVENS-BESKRIVNING *av planförslaget i Gärsnäs*

Nollalternativet innebär att ingen ny bostadsbebyggelse föreslås. För Gärsnäs innebär detta att orten har möjlighet att växa enligt angiven planreserv som möjliggör utbyggnad för 50 enbostadshus (friliggande) alternativt 90 mindre lägenheter + 4 ha för näringsverksamheter.

Utbyggnadsförslaget

- en beskrivning av den påverkan som kan antas uppkomma avseende på:

Kulturmiljö, bebyggelse och fornlämningar

Samtliga utbyggnadsområden ligger inom särskilt värdefull kulturmiljö enligt regionala kulturmiljöprogrammet.

Om ny bebyggelse utformas utan att anpassas till ortens struktur finns risk att ortens kulturmiljövärden skadas.

Utbyggnadsområde 3 berörs av kulturmiljöstråk för Malmö-Simrishamns Järnväg, planförslaget bedöms inte påverka dessa värden negativt.

Befolkning

Planförslaget möjliggör en befolkningsökning i Gärsnäs, vilket gynnar underlaget för service, skola, kollektivtrafik och arbetsplatser på orten. Nybyggnation i orten kan möjliggöra att bostäder lämpade för äldre byggs vilket kan gynna flyttkedjan; att äldre flyttar från sin villa till ett mer ändamålsenligt boende och ger barnfamiljer möjlighet att köpa en rymlig villa.

Biologisk mångfald, djurliv, växtliv

Förtätning genom att parkmark tas i anspråk i område 2 leder till att andelen parkytor minskar. I Gärsnäs är det ont om tätortsnära rekreationsområde varpå de centrala parkytorna har ett stort värde för orten.
Områdets karaktär har dock inte alltför stora värden för djurliv och fauna, men området har ett värde som grön korridor för djurlivet.

Människors hälsa

Väg 11 utgör trafikled för farligt gods vilket innebär att risk för olyckor med farligt gods i vägens närområde.
Järnvägen går igenom orten, vilket medför buller och risker med plankorsning och risk för urspårning. Järnvägen skulle kunna innebära transporter med farligt gods, även om det inte sker i nuläget.

Utbyggnadsområde 1 berör också verksamhet för bilvårdsanläggning, vilket kan innebära risk för markföroreningar.

Sydväst om orten förekommer svinuppfödning vilket innebär luktolägenhet som kan stå i konflikt med utredningsområde för bostadsändamål.

Klimatfaktorer

Tommarpsån och dikningsföretag medför ökade risker för översvämning från inlandet.
Risk för översvämning bedöms finnas för främst utbyggnadsområde 1 eftersom det ligger inom båtnadsområde. Båtnadsområden finns även under andra delar av orten och medför ökade risker för översvämning speciellt vid höga nederbördsmängder. För att minska översvämningsrisken behöver mark avsättas för återställande av diken samt för flödesutjämnande eller återskapande åtgärder uppströms.

Mark, vatten, luft

Statusklassing på vattenkvaliteten:
Kustvatten utgör otillfredställande ekologisk status och uppnår inte god kemisk status.
Tommarpsån utgör måttlig ekologisk status och uppnår inte kemisk god status.

Risk för försämrad vattenkvalitet
Kustvattnet löper risk att inte uppnå god ekologisk och kemisk status varken 2015 eller 2021. Tommarpsån löper risk att inte uppnå god ekologisk och kemisk status varken 2015 och 2021.

Hushållning

Utbyggnadsområde 1 innebär ianspråkstagande av jordbruksmark av klass 10 (jordbruksverket), området ligger dock i anslutning till den samlade bebyggelsen i tätorten och avgränsas västerut av Hammenhögsvägen vilket begränsar möjligheten till att bedriva ett rationellt jordbruk. Förslaget följer kommunens bebyggelsestrategi som syftar till att förtäta basorterna istället för att sprida bebyggelse på landsbygden vilket gynnar jordbrukslandskapet i stort. Utbyggnadsområde 3 är redan bebyggt och föreslås förtätas, utbyggnadsområde 2 utgörs av parkmark, även en förtätning här är positivt för hushållningen av mark.

Landskap

Landskapsbilden bedöms inte påverkas negativt eftersom utbyggnadsområdena utgörs av förtätning i anslutningen till den samlade bebyggelsen.

Förhållandet mellan olika miljöaspekter

Vid avvägning mellan exploatering av jordbruksmark och möjligheten att utveckla basorten, ska kompletteringen och utveckling av basorten prioriteras för att säkerställa underlaget för ortens framtida service och samhällsfunktion.

Förslaget följer bebyggelsestrategin vilket innebär att spridd bebyggelse på landsbygden undviks så att jordbrukslandskapet i sin helhet värnas.

Förebyggande åtgärder

- för att förebygga, hindra eller motverka betydande negativ miljöpåverkan

Förslagen följer kommunens bebyggelsestrategi som bl.a. syftar till att stärka Gärsnäs som B-basort och förtäta basorterna istället för att sprida bebyggelse på landsbygden vilket motverkar betydande negativ miljöpåverkan.

Avgränsning av värdefull bebyggelsemiljö har gjorts och ställningstagande om bygglovsplikt inom detta område har tagits, för att förhindra förvanskning av värdefull bebyggelsemiljö. Befintliga karaktärsdrag ska bibehålls och skyddas.

För all bebyggelse (nybyggnad, tillbyggnad, förtätning) ska varsamhetskravet i plan- och bygglagen uppfyllas, vilket innebär att bebyggelsens ”särart” och ”karaktärsdrag” ska tas tillvara vid ändring eller underhåll. Plan- och bygglagen gäller alltid, både exteriört och interiört, även om åtgärderna inte kräver bygglov. Fastighetsägaren eller byggherren är ansvarig för att lagen följs.

Inför planläggning ska följande hänsynsregler följas för att minska riskerna för negativ påverkan av vattenkvaliteten:

a. Bebyggelsestrategin följs där utbyggnad sker parallellt med va utbyggnad. Enskilda avlopp inom verksamhetsområdet för va tillåts inte vid nybyggnation.

b. Dagvattenpolicy följs, omhändertagande av dagvatten ska i första hand lösas på fastigheten och i andra hand kopplas på det kommunala va nätet. Ny dagvattenavledning ska inte belasta dikningsföretag eller vattendrag.

c. Byggnation inom dikningsföretag undviks, tillhörande båtnadsområde och inom vattenskyddsområde tillåts inte utan att särskilda åtgärder vidtas.

d. Vattenvårdsinsatser: Företräde ges för utbyggnad av områden för flödesutjämnande, naturaliserande eller återskapande åtgärder i vattendragens avrinningsområden.

Uppföljning

Genomförandet av de förebyggande åtgärderna sker i kommande bygglovs- och planprocesser, samt genom naturvårdsinsatser. Hänsynsregler för vatten och avlopp ska följas (se förslagsavsnittet, samt ovan).

18

Gärsnäs
Ställningstaganden

1. Byggnation inom båtnadsområde, bör inte tillåtas utan att särskilda åtgärder vidtas enligt bebyggelsestrategin. Innan planläggning behöver förslagen bebyggelse och projektering kunna påvisa att belastning inte kommer att ske på vattenkvantiteten eller kvaliteten i för dikningsföretaget samt att hänsynreglerna (a-d) för vattenkvaliteten följs.

2. Inom värdefull bebyggelsemiljö ska stor varsamhet beaktas vid förtätning, tillbyggnad och vid yttre förändringar så att befintliga karaktärsdrag bibehålls och skyddas.

3. Ny bebyggelse anpassas efter ortens bebyggelsestruktur och täthet.

ÅTGÄRDSFÖRSLAG

4. Mark avsätts för järnvägsändamål/dubbelspår

5. Trafiksituationen i Gärsnäs bör utredas i samarbete med Trafikverket.

6. Kommunen ska i samarbete med Skånetrafiken utreda möjligheten för en busslinje mellan inlandsbyarna med koppling till Pågatåg.

7. I Gärsnäs kan kommunen komma att ha markanspråk för utbyggnad av äldreomsorg vid befintligt boende.

8. Vattenvårdsinsatser föreslås.

9. Med hänvisning till förslagskartan bör de offentliga rummen kopplas samman så att fler mötesplatser och stråk uppstår, med ett centrum vid torget och tågstationsområdet. Pendlarparkering bör integreras.

10. Nya tätortsnära gång- och cykelvägar bör ses över. Cykelvägar som sammankopplar inlandsbyarna med varandra, med naturområden, havet och med Centrum Simrishamn är önskvärda.

Inlandsorten BORRBY

Borrby ligger ca 15 km sydväst om Simrishamn, mitt i jordbrukslandskapet och bara 4,5 km från stranden. Orten har bakgrund som ett stationssamhälle försörjt med järnväg, vilket den stadsmässiga bebyggelsen i ortens kärna vittnar om.

Befolkningen och livet i byn

2013 var 918 personer folkbokförda i Borrby. Borrby byalag har sedan länge kallat sin by för *Österlens hjärta*, häromåret introducerades också begreppet *Borrby bokby.* I Borrby finns ett brett serviceutbud med vårdcentral, apotek, matvarubutik, bensinstation, bio, veterinärklinik, frisör, butiker, bilmekaniker, antikvariat, gallerier, lampaffär, trädgårdsbutik, B&B, pizzeria, loppis, idrottsplats, ridskola med mera.

Borrby är en mycket livaktig by med ett aktivt byalag. Orten har flera arbetsplatser med anställda och många egenföretagare. I byn finns en F6-skola som ligger natursköntpå en höjd med utsikt mot havet i anslutning till Borrby backars naturområde.

Trafik

Borrby har relativt goda bussförbindelser till Simrishamn, Hammenhög och Ystad (20+12 ggr/dag). Det går dock ingen buss mellan Hammenhög och Gärsnäs/Smedstorp, vilket försvårar pendlingsmöjligheterna för de som inte har bil att ta sig mot Lund. Möjlighet att cykla till havsstranden finns längs en enskild väg, men den sista sträckan mot havet är mycket trafikerad. En ”arkeologisk” gång och cykelled mellan Borrby och Östra Hoby, diskuteras bland lokalbefolkningen. Det är en sträcka med stora arkeologiska värden.

Kulturmiljö

Borrby har historia som kyrk- och bondby som utvecklats till handelscentrum och stationssamhälle vid sekelsskiftet 1800-1900 med verksamheter, järnvägshotell och stadsmässig bebyggelse. Utanför den gamla bykärnan har samhället utvecklats med egnahems- och villaområden. Järnvägens tidigare spårdragning är huvudsakligen igenbyggd.

Bebyggelsestruktur

Ortens centrala delar präglas av en småskalighet med en tät bebyggelsestruktur av villor placerade utmed gatan med trädgård på baksidan. I ortens centrala delar, speciellt utmed Köpmangatan finns tvåvåningsbebyggelse med verksamhetslokaler som ger en tät gatumiljö.

Borrby uppvisar i stora drag en äldre bebyggelsestruktur med ett relativt välbevarat byggnadsbestånd, vägnät och omgivande odlingslandskap. Bebyggelsen präglas av småskalighet och variation. Det finns exempel från den äldre agrara bebyggelsen, sekelskiftets tegelarkitektur, liksom villabebyggelse från hela 1900-talet. För förståelsen av det historiska förloppet bör kulturhistoriska element från alla tidsperioder respekteras och inte förvanskas. (Kartstudie och bebyggelseinventering för Borrby). Åkermarken sträcker sig långt in mot byn. Landsvägarna strålar samman i ”torget” med kyrkan S:ta Maria. Denna byggdes 1841 på den plats där en 1100-talskyrka tidigare legat.

Måns Nils torg och busstorget (tidigare tågstationen) utgör två tydliga platser. Bakom de många tätbebyggda och smala gatorna gömmer sig privata trädgårdar. Många hus är fritidshus. Flera äldre byggnader finns, t.ex. kyrkan, prästgården (församlingshemmet) och Sparbanken. Borrby samhälle har i stora delar behållit sina gamla hus och gator. Några nyare områden med 1950-80-talsbebyggelse finns. Detta bidrar till en upplevelse av sammanhållen, brokig charm.

Natur

I direkt anslutning till Borrby i norr ligger Borrby Backar, ett naturområde med stor potential för utveckling. Det utgör en oas för byborna. Åsryggarna i området används sedan länge som betesmarker och i sänkorna ligger fina våtmarker. Skogsdungarna består av blandlövskog. Området kan med rätt skötsel bli mycket värdefullt. På våren är här intensiv fågelsång. I direkt anslutning till byn ligger Sisselas källa, som enligt sägnen uppstod där S:ta Sissela föll död ner, genomborrad av Borres svärd. Området är till stor del lättillgängligt och välbesökt.

Plansituation och tidigare bebyggelseutveckling

Borrby har en stor outnyttjad planreserv för bostäder och verksamheter, vilket föranleder till att ingen ny bebyggelse föreslås.

Miljö och riskfaktorer:

Borrby är omgiven av historiska våtmarker, och berörs av flera dikningsföretag vilket innebär att det finns problem med översvämningar i vissa delar.

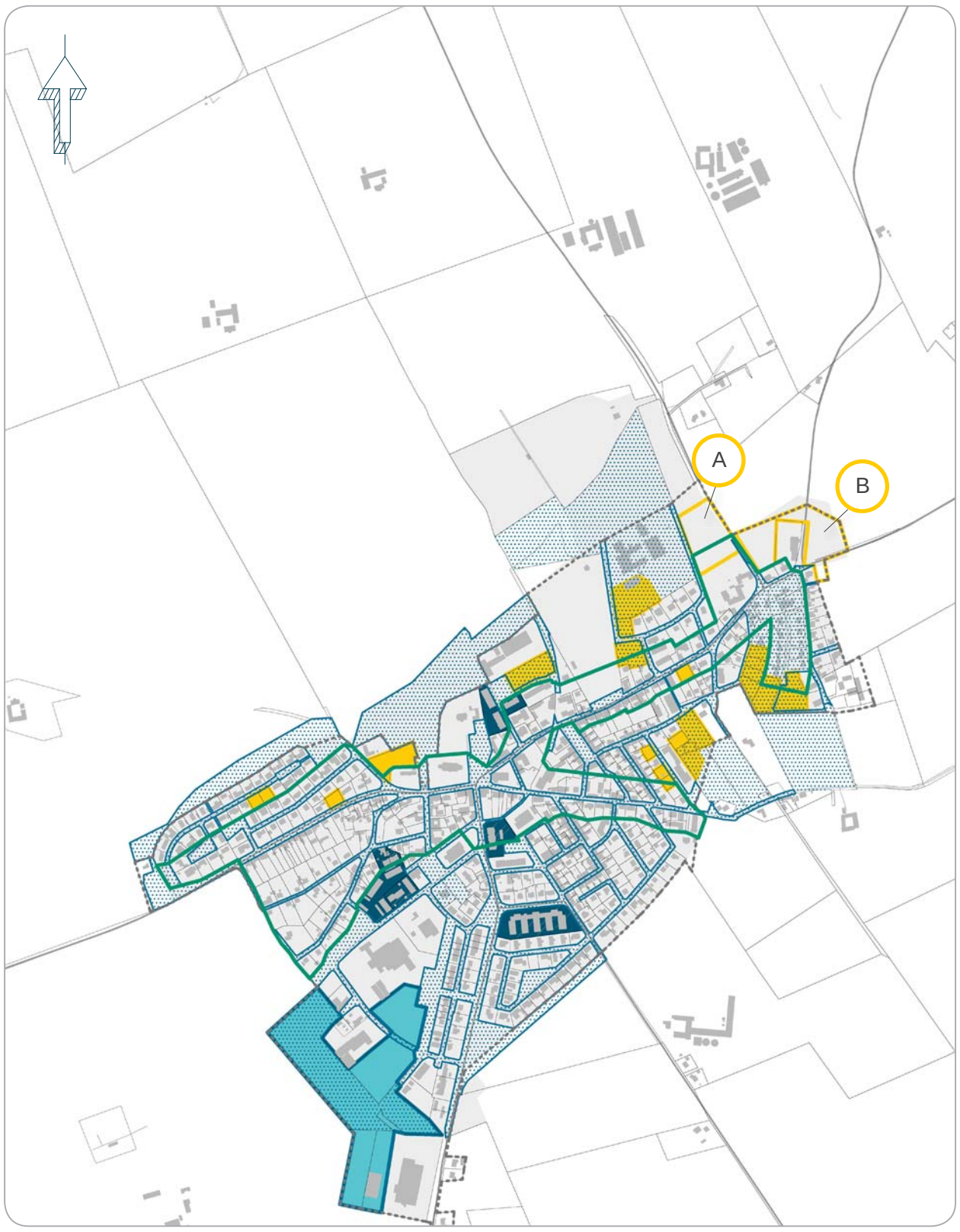
SERVICE & FUNKTIONER

FÖRSLAG

- **Föreslagen cykelväg**
- **Laddningsstation** för elfordon
- **Återvinningsstation förslag till placering**

BEFINTLIGT

- **Befintlig pendlarparkering**
- **Befintlig busshållplats**
- **Förskola**
- **Skola**
- **Särskilt boende**
- **Badplats**
- **Idrottsanläggning (ridanläggning)**
- **Vattendrag**
- **Befintlig cykelväg**
- **Sisselastigen**
- **Samhällsfunktion**

BORRBY **Planreserv**

50 enbostadshus (friliggande) alternativt mindre lägenheter
+ 6 ha för näringsverksamheter

FÖRSLAG

Byggelseutveckling

Den befintliga planreserven i Borrby består av ca 50 enbostadshus och 6 ha mark för verksamhetsändamål. Fastställd detaljplan för område A och B föreslås upphävas pga dess påverkan på landskapsbilden och ianspråkstagande av jordbruksmark. Utöver det föreslås inga nya utbyggnadsområden.

Inom orten kan kvalitativ förtätning ske av befintlig bebyggelse. Vid förtätning ska stor varsamhet beaktas till omgivande landskapsbild och bebyggelsemönster. Fastställd detaljplan för område A och B föreslås upphävas pga inverkan på landskapsbilden vid byggnation, samt genom ianspråkstagande av jordbruksmark.

Borrby är en av bebyggelsestrategins B basorter där service och samhällsfunktioner ska bibehållas. Det föreslås inga nya utbyggnadsområden då basorten har en stor planreserv som beräknas kunna försörja orten de närmsta 20 åren.

Utformningskrav och strukturanpassning

Inom värdefulla bebyggelsemiljöer ska stor varsamhet iakttas vid förtätning, tillbyggnad och vid yttre förändringar så att befintliga karaktärsdrag bibehålls och skyddas. Ny bebyggelse ska anpassas efter ortens bebyggelsestruktur och täthet.

Offentligt rum och stråk

Omsorgen om det offentliga rummet bör förbättras. Föreslagna nya cykelvägar bör kopplas genom orten på ett tryggt sätt. Cykelvägar saknas till grannbyarna och havet. Småskaligheten i Borrby bör bevaras. De gemensamma platserna bör definieras. Gångar och cykelvägar bör ses över och bindas samman. Att utveckla ett promenadstråk enligt ”Hälsans stig”, gärna kopplad till Borrby Backar, med plats för sittbänkar på lagom avstånd borde vara möjlig i Borrby. Det är viktigt att skapa läplatser i de offentliga rummen.
Skolmiljön och dess kopplingar till det övriga samhället bör ses över.

Trafik

Kommunen ska i samarbete med Skånetrafiken utreda möjligheten för en busslinje mellan inlandsbyarna med koppling till Pågatåg. Nya tätortsnära gång- och cykelvägar bör ses över. Cykelvägar som sammankopplar inlandsbyarna med varandra, och med naturområden, havet och med Centrum Simrishamn är önskvärda.

Sammanfattning

I Borrby föreslås inga nya utbyggnadsområde. Planreserv A och B, som utgörs av jordbruksmark, föreslås upphävas.

FÖRKLARINGAR

Ortsavgränsning Utbyggnad ska företrädesvis ske som kvalitativ förtätning inom befintlig bebyggelse/ortsavgränsning.

Hyresfastighet

Kommunägd mark

Detaljplanelagt område

Planreserv:
Fastställd detaljplan för bostadsändamål/ blandad bebyggelse

A — Fastställd detaljplan för delområde A föreslås upphävas

B — Fastställd detaljplan för delområde B föreslås upphävas

Fastställd detaljplan för verksamhetsändamål

Värdefull bebyggelsemiljö
Stor varsamhet ska beaktas vid förtätning, tillbyggnad och vid yttre förändringar så att befintliga karaktärsdrag bibehålls och skyddas.
Ny bebyggelse anpassas efter ortens bebyggelsestruktur och täthet.

HÄNSYNSREGLER

Hänsynsregler för vatten
(se rubrik förebyggande åtgärder)

Vattenvårdsåtgärd: Markavsättning för utbyggnad av områden för flödesutjämnande, naturaliserande eller återskapande åtgärder i vattendragens och dikningsföretagens avrinningsområden förespråkas. Detta för att minska näringsläckage från jordbruksmark till havet och samtidigt minska översvämningsrisken från ökade regn och snösmältning. I Borrby ges företräde för avsättning av mark för återställande av det öppna diket genom byn och eventuell omdragning av utlopp.

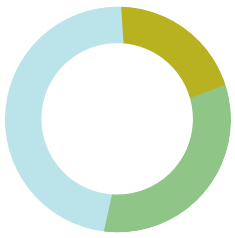
Uppvärmning: Hänsyn ska tas till området förutsättningar för lämplig uppvärmningsform i den vidare planläggningen. Förutsättningar kan vara t.ex. att ta till vara spillvärme från närbelägna fastigheter, god solinstrålning, utnyttjande av viss markbeskaffenhet, eller hindra ett visst slag av uppvärmning (PBL 2 kap. 3 §). Solcellsanläggningar ska förespråkas.

Bygglovsplikt: Inom område markerat som värdefull bebyggelsemiljö råder lovplikt för de åtgärder som annars är bygglovsbefriade enligt det lagförslag som fastställdes 2 juli 2014 som berör bl.a. Attefallshus

RIKSINTRESSEN

- och tidigare ställningstaganden, hela eller delar av området:

Större delen av byn är en registrerad fornlämning (bytomt). Detaljplaner. Simrishamns kommuns naturvårdsprogram. Skötselplan för Borrby backar.

19%
0-19 år

48%
20-64 år

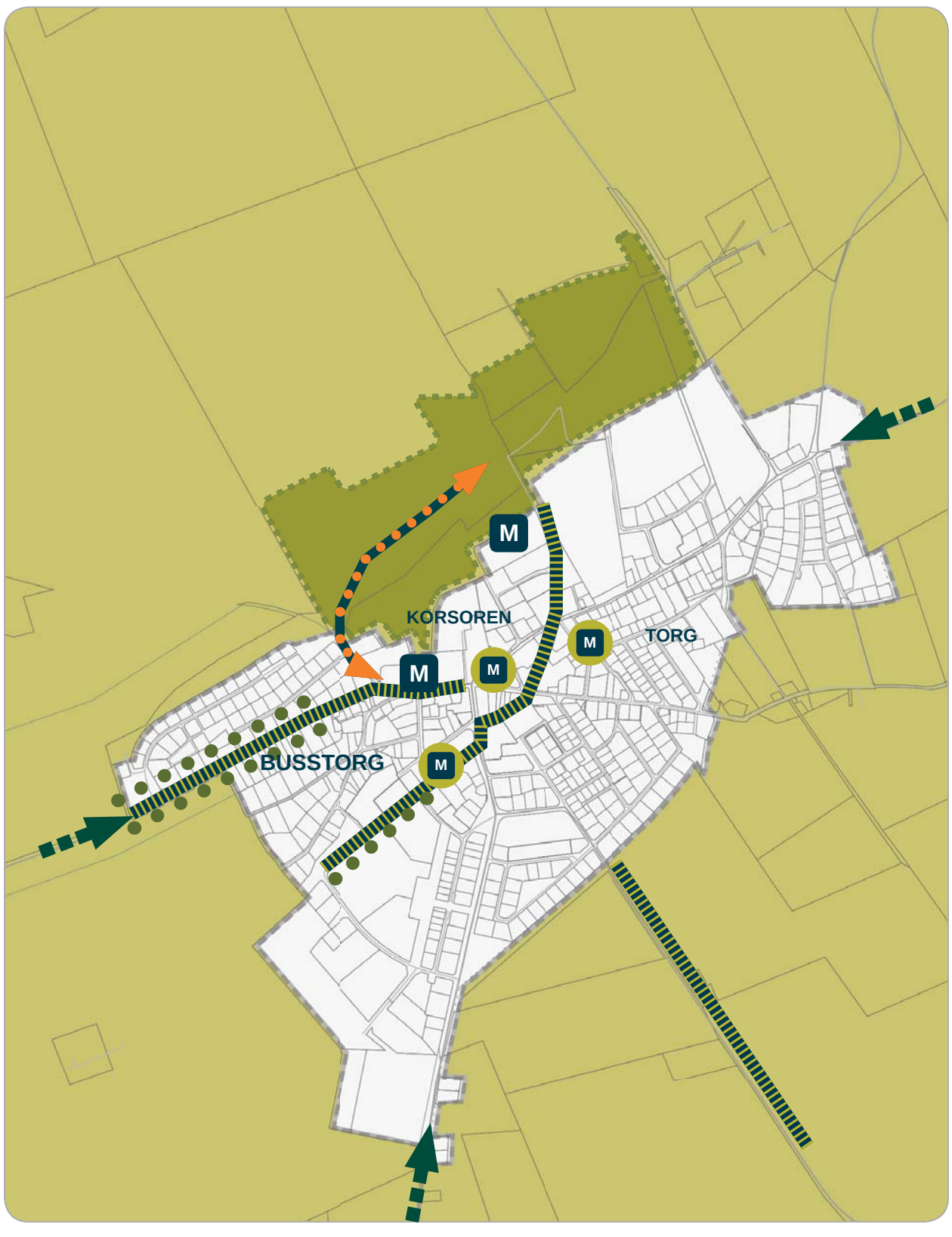
33%
65 +

BORRBY *demografi:*

Antal folkbokförda 2013: **918 personer**
Bostadshus med folkbokförda i: **64,8 %**
Förändrat antal sedan 2005: **- 29**

Skola och förskola:
Barn på Borrby förskola (2014): **46**
Elever på Borrby skola årskurs F-6 (2014): **171**

Äldreomsorg (2014):
Boende på Borrbyhemmet: **39** personer

GRÖNSTRUKTUR, STRÅK & MÖTESPLATSER

Jordbruksmark

Prioriterade områden Grönstråk utmed banvallen, Timmergatan och Hörupsvägen utvecklas.

Föreslagen trädplantering utmed Hörupsvägen och Timmergatan

Entrépunkt tätort
Förtydligas och förbättras med hjälp av grönstruktur

Tätortsnära natur (Borrby backar)

Sisselas stig

Befintlig mötesplats som föreslås förädlas med hjälp av grönstruktur

M **Befintlig mötesplats**

GENERELLT

Fler bänkar och bord, grillplats
Bättre belysning
Plantera fler träd
Läplatser
Offentlig toalett

KONSEKVENSKARTA 1.

REDOVISAR FORNLÄMNINGAR OCH KULTURMILJÖ

FÖRKLARINGAR

Fornlämningsområde

Värdefull bebyggelsemiljö
Stor varsamhet ska beatas vid förtätning, tillbyggnad och exteriör förändring, så att befintliga karaktärsdrag bibehålls och skyddas.

Större delen av orten ligger inom den äldre bytomten, som är en registrerad fornlämning enligt karta från 1791.
Borrby har historia som kyrk- och bondby som utvecklats till handelscentrum och stationssamhälle vid sekelsskiftet 1800-1900 med verksamheter, järnvägshotell och stadsmässig bebyggelse. Utanför den gamla bykärnan har samhället utvecklats med egnahems- och villaområden. Järnvägen lades ned 1974 och spårdragningen är huvudsakligen igenbyggd. Borrby uppvisar i stora drag en äldre bebyggelsestruktur med ett relativt välbevarat byggnadsbestånd, vägnät och omgivande odlingslandskap. Bebyggelsen präglas av småskalighet och variation. Det finns exempel från den äldre agrara bebyggelsen, sekelskiftets tegelarkitektur, liksom villabebyggelse från hela 1900-talet. För förståelsen av det historiska förloppet bör kulturhistoriska element från alla tidsperioder respekteras och inte förvanskas.
(Kartstudie och bebyggelseinventering för Borrby).

KONSEKVENSKARTA 2.

REDOVISAR OMGIVNINGAR, SKYDD OCH NATURMILJÖ

FÖRKLARINGAR

Område med höga naturvärden

KONSEKVENSKARTA 3.

RISKER & KONFLIKTER

FÖRKLARINGAR

Vattenskyddsområde: Befintlig bebyggelse inom vattenskyddsområdet innebär risk för grundvattnet

Utdikad mark (båtnadsområde).
Flera dikningsföretag berör orten vilket medför ökade översvämningsrisker

Delvis kulverterat vattendrag (dikningsföretag)

Risk för översvämning spill-, dagvattenledning, dikningsföretag inom kommunens verksamhetsområde

VA-infrastruktur inom riskområde för översvämning

Registrerad förorenad mark efter äldre bensinstationer: Fastigheterna Stora Råshög 10, Herrekullarna 2 Västra Gunillebröt 21 och Östra Gunillebröt 3, 14,15 är sanerade.

Risk för förorening: Nedlagd skjutbana inom fastigheten Borrby 62:1

Risk för elektromagnetisk strålning

SAMMANFATTNING AV KONSEKVENSKARTA 1,2 & 3

Område för område:

A

UPPHÄVANDE AV PLANRESERV FÖR
BOSTÄDER

Jordbruksmark
Landskapsbild

B

UPPHÄVANDE AV PLANRESERV FÖR
BOSTÄDER

Jordbruksmark
Landskapsbild

KONSEKVENS-BESKRIVNING *av planförslaget i Borrby*

Nollalternativet

Nollalternativet innebär att ingen ny bostadsbebyggelse föreslås. I Borrby finns en stor outbyggd planreserv så ytterligare ytor för bostadsbebyggelse eller verksamheter föreslås inte. Ortens planreserv innebär att Borrby kan växa med ca 50 enbostadshus och 6 ha kvartersmark för verksamheter.

Utbyggnadsförslaget

- en beskrivning av den påverkan som kan antas uppkomma avseende på:

Kulturmiljö, bebyggelse och fornlämningar

Inga nya bebyggelseområden föreslås. Om ny bebyggelse utformas utan att anpassas till ortens struktur finns risk att ortens kulturmiljövärden skadas. För att värna den äldre bebyggelsemiljön i ortens centrum föreslås bygglovsplikt för åtgärder som annars är bygglovsbefriade, vilket ökar möjligheterna att skydda, bibehålla och utveckla dessa.

Befolkning

Borrby har en stor planreserv som möjliggör för en befolkningsökning, samt potentiellt goda utvecklingsmöjligheter på orten.

Biologisk mångfald, djurliv, växtliv

Den biologiska mångfalden gynnas av planförslaget som föreslår upphäva planreserv för område A och B.

Människors hälsa

Förslagen har ingen påverkan på människors hälsa eller säkerhet.

Klimatfaktorer

Översvämningsrisk

Flera dikningsföretag berör Borrby och medför ökade risker för översvämning. Det är av stor vikt att mark avsätts för återställande av öppna diken samt för flödesutjämnande eller återskapande åtgärder uppströms för att minska översvämningsrisken.

Mark, vatten, luft

Statusklassing på vattenkvalitén:

Kustvattnet löper risk att inte uppnå god ekologisk och kemisk status till 2015 eller 2021.

Riskbedömning på vattenkvalitén:

Grundvattnet löper risk att inte uppnå god kemisk status 2015 och 2021, kvantitativ status bedöms uppnås 2015 och 2021 (vattenmyndigheten).

Vid genomförande av befintlig planreserv bedöms inte vattenkvaliteten för ytvattnet, grundvatten och kustvatten påverkas förutsatt att angivna hänsynsregler följs.

Hushållning

Jordbrukslandskapet gynnas av planförslaget som föreslår att upphäva planreserv för område A och B som utgörs av jordbruksmark. Markens produktionskvalitet är oklassade av jordbruksverket, men intilliggande mark utgörs av klass 6 och 7 av 10.

Landskap

Möjligheten att bevara nuvarande landskapsbild påverkas positivt genom att planreserv A och B upphävs.

Förhållandet mellan olika miljöaspekter

För Borrby föreslås endast upphävande av planreserv för bostadsändamål vilket gynnar jordbruksnäringen.

Förebyggande åtgärder

- för att förebygga, hindra eller motverka betydande negativ miljöpåverkan

Avgränsning av värdefull bebyggelsemiljö har gjorts och ställningstagande om bygglovsplikt inom detta område har tagits, för att förhindra förvanskning av värdefull bebyggelsemiljö. Befintliga karaktärsdrag ska bibehålls och skyddas.

För all bebyggelse (nybyggnad, tillbyggnad, förtätning) ska varsamhetskravet i plan- och bygglagen uppfyllas, vilket innebär att bebyggelsens ”särart” och ”karaktärsdrag” ska tas tillvara vid ändring eller underhåll. Plan- och bygglagen gäller alltid, både exteriört och interiört, även om åtgärderna inte kräver bygglov. Fastighetsägaren eller byggherren är ansvarig för att lagen följs.

För att förebygga att jordbruksmark inte bebyggs föreslås att del av planreserven (A och B) upphävas.

Det är av stor vikt att mark avsätts för återställande av öppna diken samt för flödesutjämnande eller återskapande åtgärder uppströms för att minska översvämningsrisken.

Förutsatt att följande hänsynsregler följs vid nybyggnation minskar riskerna för negativ påverkan av vattenkvaliteten:

a. Bebyggelsestrategin följs. Utredningsområden byggs inte ut förrän kommunalt va är löst. Enskilda avlopp inom verksamhetsområder för va tillåts inte vid nybyggnation.

b. Vattenvårdsinsatser vidtas. Företräde ges för utbyggnad avområden för flödesutjämnande, naturaliserande eller återskapande åtgärder i vattendragens avrinningsområden.

c. Byggnation inom dikningsföretag undviks, tillhörande båtnadsområde och inom vattenskyddsområde tillåts inte utan att särskilda åtgärder vidtas.

d. Dagvattenpolicy följs, omhändertagande av dagvatten ska i första hand lösas på fastigheten och i andra hand kopplas på det kommunala va nätet. Ny dagvattenavledning ska inte belasta dikningsföretag eller vattendrag.

Uppföljning

Genomförandet av de förebyggande åtgärderna sker i kommande bygglovs- och planprocesser, samt genom naturvårdsinsatser. Hänsynsregler för vatten och avlopp ska följas (se förslagsavsnittet, samt ovan).

19

Borrby Ställningstaganden

1. Flera dikningsföretag berör Borrby vilket medför ökade risker för översvämning. Det är av stor vikt att mark avsätts för återställande av det öppna diket genom byn samt för flödesutjämnande eller återskapande åtgärder uppströms för att minska risken.

2. Inom värefulla bebyggelseområde ska stor varsamhet beaktas vid förtätning, tillbyggnad och vid yttre förändringar så att befintliga karaktärsdrag bibehålls och skyddas.

3. Fastställd detaljplan för delområde A och B föreslås upphävas.

ÅTGÄRDSFÖRSLAG

4. Vattenvårdsinsatser föreslås för att minska översvämningsrisk och kväveläckage till avrinningsområdet.

5. Med hänvisning till förslagskartan bör de offentliga rummen förbättras och kopplas samman så att fler mötesplatser och stråk uppstår. Föreslagna nya cykelvägar bör kopplas genom orten på ett tryggt sätt.

6. Nya tätortsnära gång- och cykelvägar bör ses över. Cykelvägar som sammankopplar inlandsbyarna med varandra, med naturområden, havet och med Centrum Simrishamn är önskvärda.

7. Kommunen föreslås i samarbete med Skånetrafiken utreda möjligheten för en busslinje mellan inlandsbyarna med koppling till Pågatåg.

Inlandsorten HAMMENHÖG

Hammenhög ligger ca 13 km sydväst om Simrishamn mitt i det böljande odlingslandskapet, 10 km från stranden. Hammenhög är en livlig ort med ett stort kulturellt engagemang och egen musikscen.

Befolkningen och livet i by

Hammenhög är en sammanhållen ort med helt egen stämning och identitet, byalaget är aktivt och kallar sig för ”Nära himmel och jord”. Ortens kulturella identitet är stark, här finns t.ex Garaget - byns gamla bilfirma vid torget som utvecklats till en levande plats för konst, teater, film och musik, med flera spännande konserter varje år.

Orten fick 2014 en friskola, F-5, med plats för 140 elever i årskurserna F-6 och 70 barn på förskola. Fram till våren 2013 var skolan en kommunal F6-skola med ca 100 elever.

Hammenhög har ett stort seviceutbud med bl.a. gästgiveri, matvarubutik, advokatbyrå, bensinstation, frisör, gatukök, butiker, bilmekaniker, gallerier, lampaffär, blomsterbutik, bilaffär, B&B, restauranger, loppisar, möbelbutik, designbyrå, friluftsbad och idrottsplats med mera. Här finns ett boende för äldre med dagcentral och tillhörande restaurang.

Hammenhög har även en flyktingmottagning och har genom sitt sociala engagemang och välkomnande bemötande blivit ett föredöme för Migrationsverket.

Trafik

Hammenhög har relativt goda bussförbindelser till Simrishamn, och Ystad (20 ggr/dag enligt 2013 års tidtabell). Men det går ingen buss mellan Hammenhög och Gärsnäs/Smedstorp vilket försvårar pendlingsmöjligheterna för de som inte har bil att ta sig mot Lund. Gång och cykelvägar behöver utvecklas både inom orten och mellan inlandsbyarna.

Landskapet och naturen

Orten ligger med sin lätt slingrande bygata tydligt förankrat i ett vackert böljande odlingslandskap. I öster finns ett markerat höjddrag i landskapet vid vilken den gamla folkhögskolan är placerad (numera b&b). Inom orten finns inte mycket naturmark, men däremot en slags rikedom på grönska: allmänna grönytor och ”smitgångar”, som förbinder gator och platser och förankrar det byggda som helhet så att det känns nära och mänskligt.

I Hammenhög finns flera riktigt stora byggnader (två silos och före detta Hammenhög frös byggnader/växthus). Dessa brukas fortfarande och utgör tydliga karaktärsskapande element från både insidan och utsidan.

Bebyggelsestruktur

Hammenhög är en gammal by med medeltida anor som har växt fram utmed en landsväg. Åkermarken sträckte sig långt in mot bygatan, längs vilken byggnaderna har strukturerats.

Hammenhögs samhälle har i de västra delarna behållit sin äldre, långsträckta byform. Bebyggelsen domineras till stor del av sekelskiftets tegelarkitektur. Centrum försköts så småningom österut; ett nytt torg anlades på 1950-talet, i fronten av detta placerades det stolta kommunalhuset i tidstypisk tegelarkitektur. Vissa äldre byggnader, som t.ex. tingshuset, gästgivaregården, kyrkan och prästgården, är liksom bebyggelsens struktur av speciellt kulturhistoriskt intresse. Verksamheter inom fröhandel och förädling utvecklades tidigt och både var och är av stor betydelse för området.

Kulturmiljöer

Hela orten är utpekad som särskilt värdefull kulturmiljö enligt Regionala kulturmiljöprogrammet. Hammenhög framstår som en god representant för centralorterna på landsbygden så som de var gestaltade under 1800-talets senare hälft och 1900-talets förra del. Det äldre byggnadsbeståndet med särskild tonvikt på tingshuset, gästgivaregården, kyrkan och prästgården är liksom bebyggelsestrukturen av speciellt kulturhistoriskt intresse.

Hammenhög har stark bilhistoria, redan 1928 öppnade en bilaffär. Invid torget ligger den röda tegelbyggnaden med texten ”Bilfirma N H Nilsson”. Det är en välbevarad anläggning med säljhall, kontor och verkstadsbyggnad. Den ökade privatbilismen från 1950-talet innebar ett lyft för verksamheten och den gamla tings- och gästgiveriorten Hammenhög blev betydande även inom bilförsäljningen. N H Nilssons bilaffär är en ytterst välbevarad miljö och ett värdefullt dokument över bilismens frammarsch och påverkan på samhället under 1900-talet, både på och vid sidan av vägen (Kulturmiljöprogram i Skåne).

Plansituation och tidigare bebyggelseutveckling

Större delen av orten är detaljplanelagd, orten har en stor outnyttjad planreserv.

Miljö och riskfaktorer:

Stora delar av Hammenhög är historisk våtmark som har dikats ut. Dikningsföretagen är flera. Vid ändrade klimatförhållanden skulle detta kunna leda till periodvisa översvämningar.

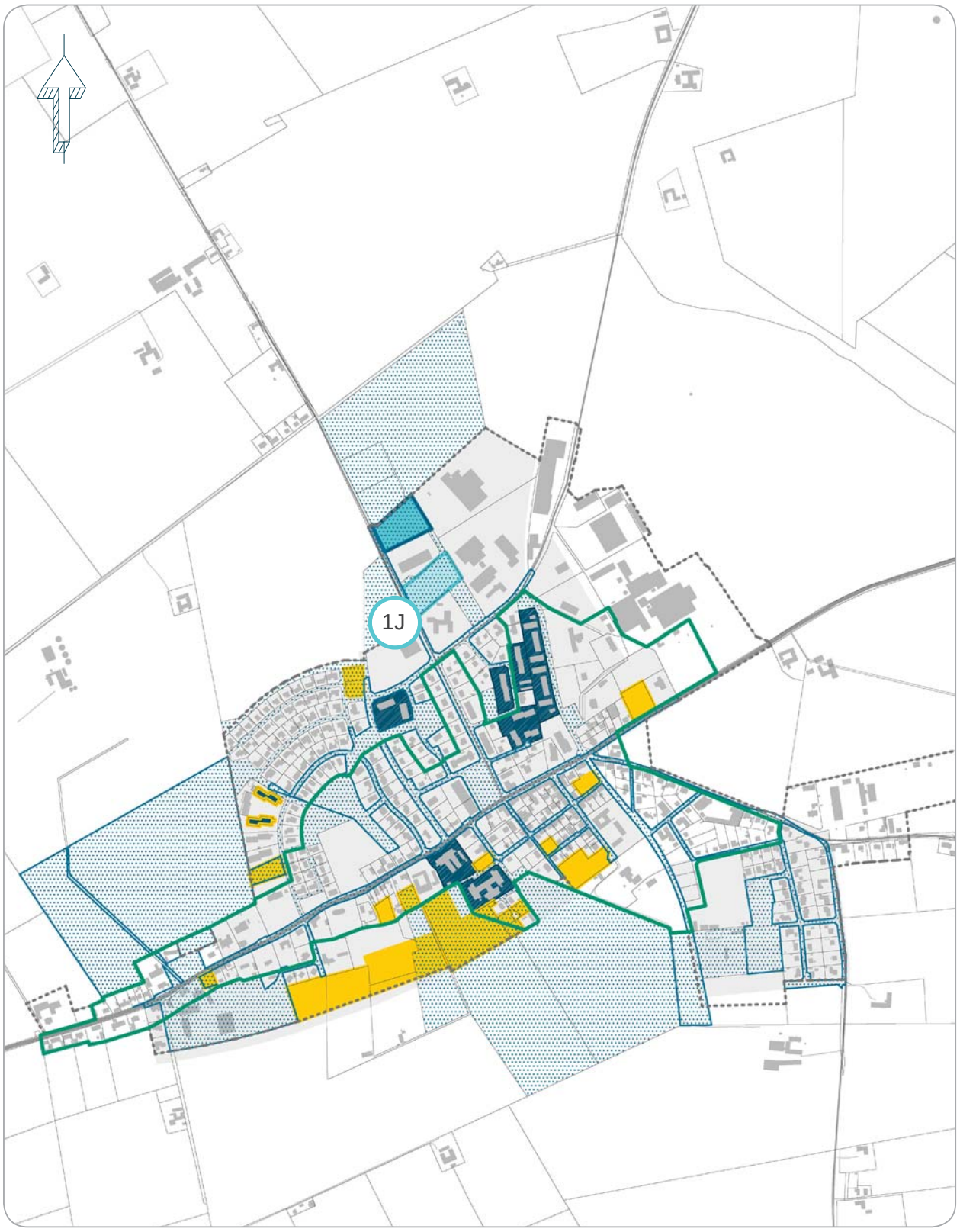
SERVICE & FUNKTIONER

FÖRSLAG

- **Föreslagen cykelväg**
- **Laddningsstation** för elfordon
- **Återvinningsstation**
- **Föreslagen pendlarparkering**

BEFINTLIGT

- **Befintlig busshållplats**
- **Förskola**
- **Skola**
- **Utomhusbad**
- **Idrottsanläggning**
- **Samhällsfunktion**

HAMMENHÖG **Planreserv**

70 enbostadshus (friliggande)
alternativt mindre lägenheter
+ 0,7 ha för näringsverksamheter

Utbyggnadsområde
+ 0,7 ha för näringsverksamheter (J)

FÖRSLAG

Byggelseutveckling

Den befintliga planreserven i Hammenhög består av ca 50 enbostadshus och 0,7 ha mark för verksamheter. Utöver det föreslås ett mindre område för verksamhetsändamål på 0,7 ha.

För Hammenhög finns det en stor outnyttjad planreserv på kommunalägd mark. Med hänsyn till detta och att förfrågningarna om nybyggnation är få, föreslås inga nya utbyggnadsområden förutom ett utredningsområde för näringsverksamhet. Ny näringsverksamhet bedöms kunna stärka orten, så att servicen på orten och i Simrishamn kan upprätthållas.

Utformningskrav och strukturanpassning

Vid exploatering i de redan planlagda områdena är det viktigt att bebyggelsen utformas småskaligt och anpassas till omgivningens karaktär, skala och proportioner. Ny bebyggelse ska utformas som mindre hyresrätter, bostadsrätter eller bostadshus, så att risk för storskalighet och likformighet undviks. De nya bostäderna och de nya miljöerna ska vara tilltalande och av god kvalitet, samtidigt som kostnaderna för boendet, rimliga.

Offentliga rum och stråk

Gångar och cykelvägar bör ses över och bindas samman. Att utveckla ett promenadstråk enligt ”Hälsans stig”, med plats för sittbänkar på lagom avstånd, borde kunna finna flera sträckningar i Hammenhög. I orten finns det ett behov av läplatser i de offentliga rummen. Skolmiljön och kopplingarna dit bör ses över för att skapa tryggare skolvägar.

Området vid Hammenhögs frö har en stor potential inför framtiden. Byggnaderna är stora och skulle på sikt kunna prövas för nya verksamheter.

Trafik

Pendlarparkering bör utredas. Cykelvägar till de intilliggande byarna saknas.

FÖRKLARINGAR

Ortsavgränsning Utbyggnad ska företrädesvis ske som kvalitativ förtätning inom befintlig bebyggelse/ortsavgränsning.

Hyresfastighet

Kommunägd mark

Detaljplanelagt område

Planreserv:
Fastställd detaljplan för bostadsändamål/ blandad bebyggelse

Fastställd detaljplan för verksamhetsändamål

Utbyggnadsområden:
J Utbyggnadsområde för verksamhetsändamål
Icke störande verksamhet samt handel, kontor och centrumverksamhet.

Värdefull bebyggelsemiljö
Stor varsamhet ska beaktas vid förtätning, tillbyggnad och vid yttre förändringar så att befintliga karaktärsdrag bibehålls och skyddas.
Ny bebyggelse anpassas efter ortens bebyggelsestruktur och täthet.

HÄNSYNSREGLER

Hänsynsregler för vatten
(se rubrik förebyggande åtgärder)

Vattenvårdsåtgärd: Markavsättning för utbyggnad av områden för flödesutjämnande, naturaliserande eller återskapande åtgärder i vattendragens och dikningsföretagens avrinningsområden förespråkas. Detta för att minska näringsläckage från jordbruksmark till havet och samtidigt minska översvämningsrisken från ökade regn och snösmältning.

Uppvärmning
Hänsyn ska tas till områdets förutsättningar för lämplig uppvärmningsform i den vidare planläggningen. Förutsättningar kan vara t.ex. att ta till vara spillvärme från närbelägna fastigheter, god solinstrålning, utnyttjande av viss markbeskaffenhet, eller hindra ett visst slag av uppvärmning (PBL 2 kap. 3 §). Solcellsanläggningar förespråkas.

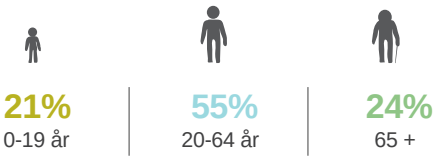
Bygglovsplikt: Inom område markerat som värdefull bebyggelsemiljö råder lovplikt för de åtgärder som annars är bygglovsbefriade enligt det lagförslag som fastställdes 2 juli 2014 som berör bl.a. attefallshus

RIKSINTRESSEN

- och tidigare ställningstaganden, hela eller delar av området:

Hela den historiska byn vid kyrkan är ett fornminne, Kulturmiljöstråk, Detaljplaner/Samlad bebyggelse. Särskilt värdefull kulturmiljö

21%
0-19 år

55%
20-64 år

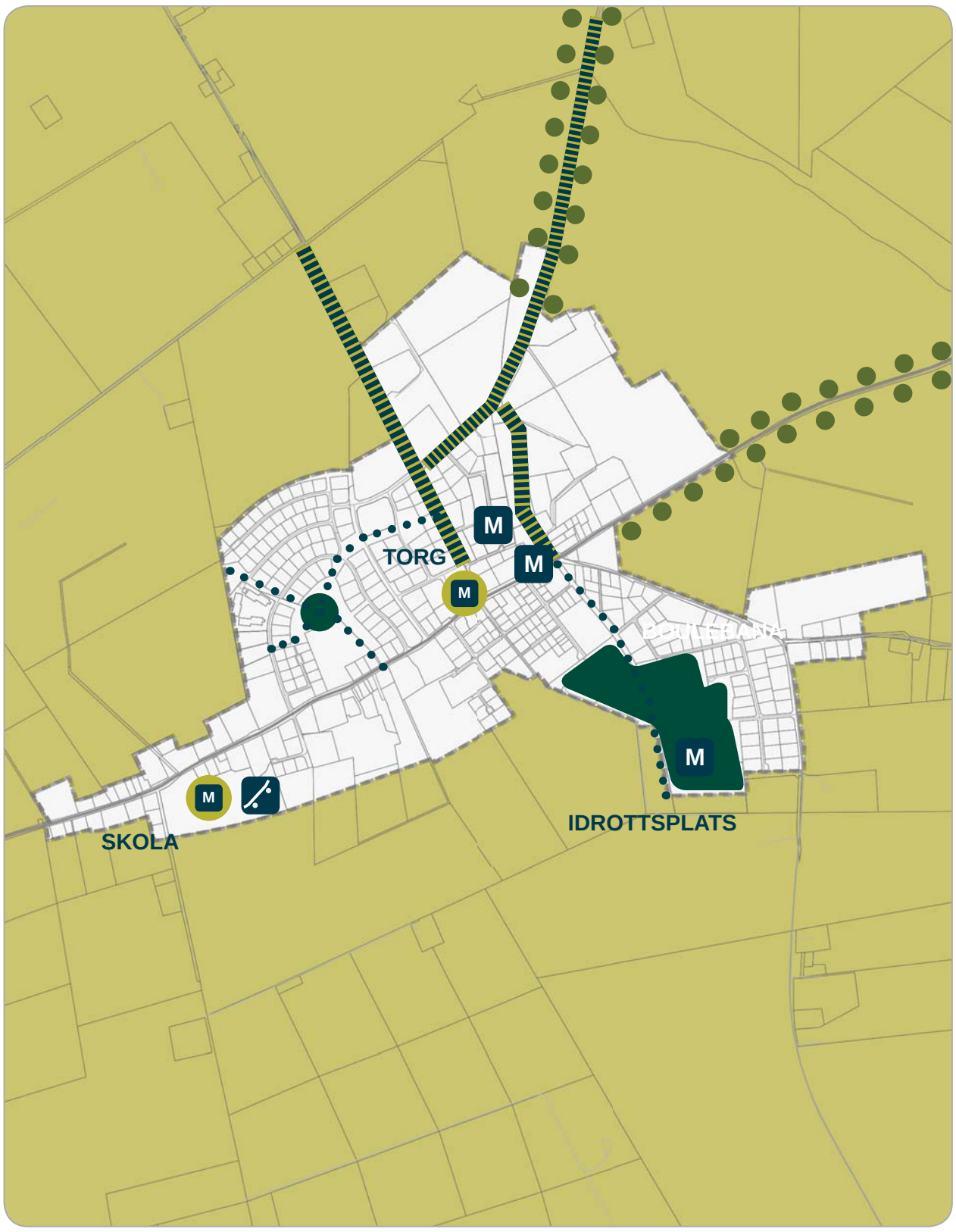
24%
65 +

HAMMENHÖG *demografi:*

Antal folkbokförda 2013: **888 personer**
Bostadshus med folkbokförda i: **84,9 %**
Förändrat antal sedan 2005: **- 20**

Skola och förskola (2014):
Barn på förskolan Lyckoklövern: **43**
Barn på Hammenhögsfriskolas förskola (2014): **20**
Familjedaghem: **9**
Elever på Hammenhögsfriskola åk F-5 (2014): **70**

Äldreomsorg (2014):
Boende på Pilegården: **27** personer
Boende på Tulpanen: **15** personer

GRÖNSTRUKTUR, STRÅK & MÖTESPLATSER

Jordbruksmark

Prioriterade områden Grönstråk
Förädlat gaturum utmed Smedtorpsvägen och Järnvägsgatan

Föreslagen trädplantering

Bättre belysning

Befintligt grönområde

Skateboardområde föreslås utvecklas

Befintlig mötesplats som föreslås förädlas med hjälp av grönstruktur

Befintlig mötesplats

GENERELLT

Fler bänkar och bord

Bättre belysning

Fler träd!

Offentlig toalett
Läplatser

KONSEKVENSKARTA 1.

FÖR FORNLÄMNINGAR OCH KULTURMILJÖ

FÖRKLARINGAR

Utbyggnadsområde verksamhetsändamål

Kulturmiljöstråk: väg 11

Fornlämningsområde

Värdefull bebyggelsemiljö
Stor varsamhet ska iakttas vid förtätning, tillbyggnad och vid yttre förändringar så att befintliga karaktärsdrag bibehålls och skyddas. Ny bebyggelse anpassas efter ortens bebyggelsestruktur och täthet.

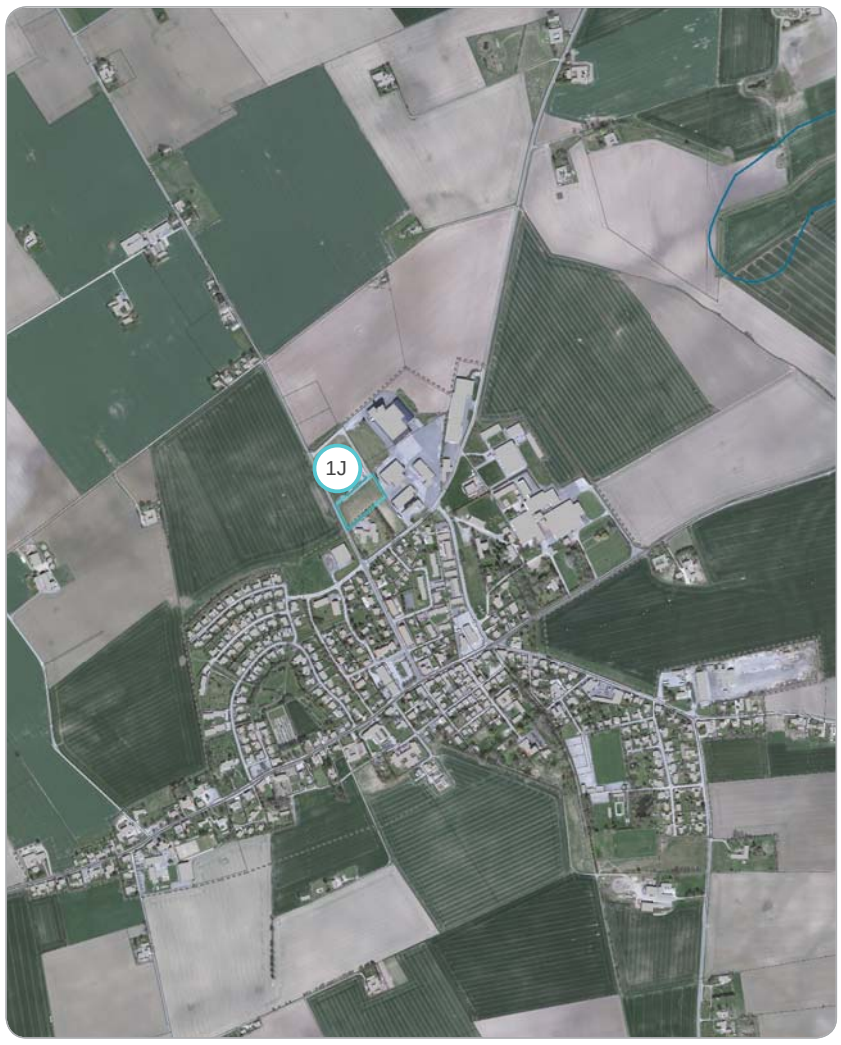
Särskilt Värdefull kulturmiljö: Hela orten är utpekad som särskilt värdefull kulturmiljö enligt regionala kulturmiljöprogrammet. Hammenhög framstår som en god exponent för centralorterna på landsbygden så som de var gestaltade under 1800-talets senare hälft och 1900-talets förra del

Samhället har i de västra delarna till stor del bibehållit sin äldre, långsträckta byform. Bebyggelsen domineras av stor del sekelskiftets tegelarkitektur. Hammenhög har stark bilhistoria, redan 1928 öppnade en bilaffär. Invid torget ligger den röda tegelbyggnaden med texten ”Bilfirma N H Nilsson”. Det är en välbevarad anläggning med säljhall, kontor och verkstadsbyggnad. Den ökade privatbilismen från 1950-talet innebar ett lyft för verksamheten och den gamla tings- och gästgiveriorten Hammenhög blev betydande även inom bilförsäljningen. Under 1900-talet, främst från 1950 och framåt, har bilismen avsatt många spår i landskapet som vägar, rastplatser, bensinstationer och bilaffärer. Motiv för bevarande: Hammenhög framstår som en god representant för centralorterna på landsbygden så som de var gestaltade under 1800-talets senare hälft och 1900-talets förra del. Det äldre byggnadsbeståndet med särskild tonvikt på tingshuset, gästgivaregården, kyrkan och prästgården är liksom bebyggelsestrukturen av speciellt kulturhistoriskt intresse. Verksamheter inom fröhandel och förädling utvecklades tidigt och är av stor betydelse för området. N H Nilssons bilaffär är en ytterst välbevarad miljö och ett värdefullt dokument över bilismens frammarsch och påverkan på samhället under 1900-talet, både på och vid sidan av vägen (Kulturmiljöprogram i Skåne).

Underlagsmaterial:
Kulturmiljöprogram i Skåne, 2006

KONSEKVENSKARTA 2.

FÖR OMGIVNINGAR, SKYDD OCH NATURMILJÖ

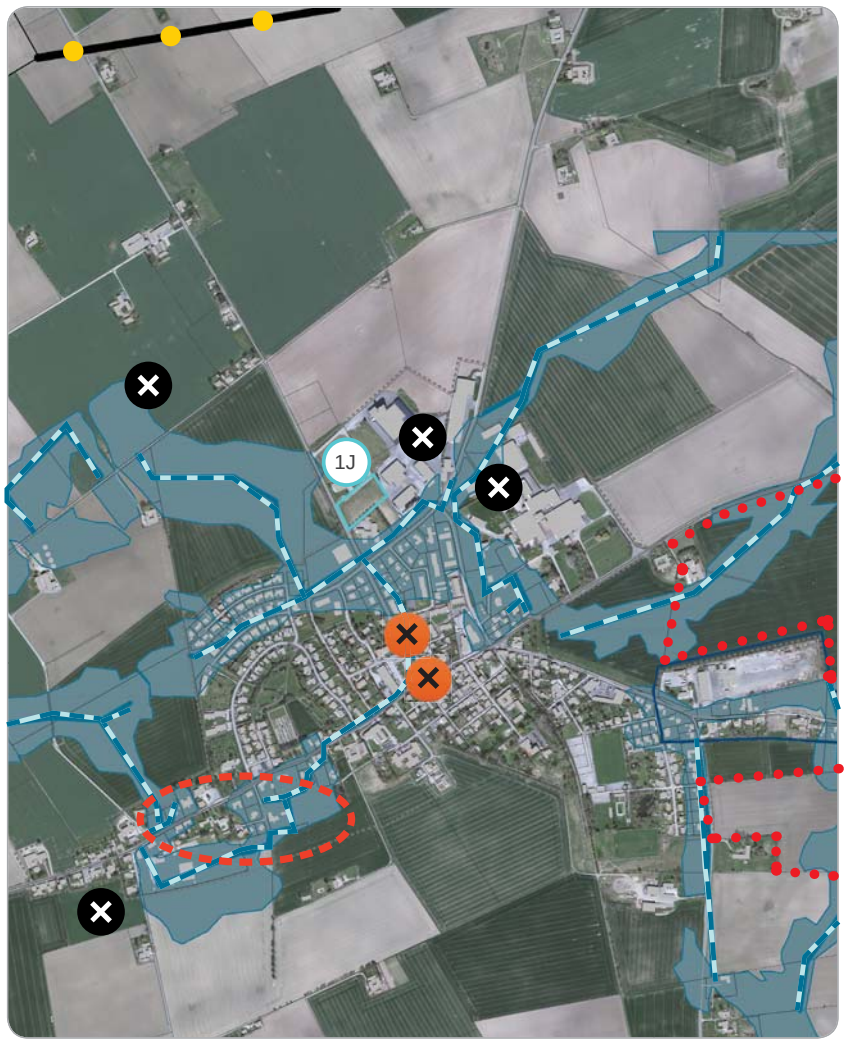
FÖRKLARINGAR

Utbyggnadsområde verksamhetsändamål

Strandskydd

KONSEKVENSKARTA 3.

RISKER & KONFLIKTER

SAMMANFATTNING AV KONSEKVENSKARTA 1,2 & 3

Område för område:

1 UTBYGGNADSOMRÅDE

VERKSAMHET

Särskilt värdefull kulturmiljö (regionala kulturmiljöprogrammet)

Parkmark

FÖRKLARINGAR

Utbyggnadsområde verksamhetsändamål

Utdikad mark (båtnadsområde). I Hammenhög finns flera båtnadsområden vilket medför ökade risker för översvämning inom byn.

Delvis kulverterat vattendrag (dikningsföretag)

Risk för översvämning spill-, dagvattenledning, dikningsföretag inom kommunens verksamhetsområde

VA-infrastruktur inom riskområde för översvämning

Verksamheter: Verksamheter med U tillstånd, (se kap. 2) med eventuella krav på skyddsavstånd mot omgivningen. I nordöst, två spannmålsanläggningar, bilvårdsanläggning i norr, och i väster bilvårdsanläggning: bensinstation. Bensinstationens centrala läge intill bostäder medför risker

Registrerad förorenad mark efter äldre bensinstation: Hammenhög 27:25 utmed Simrishamnsvägen och även Hammenhög 27:23 är sanerade.

Konflikt djurhållning

Risk för elektromagnetisk strålning

KONSEKVENS-BESKRIVNING *av planförslaget i Hammenhög*

Nollalternativet

Nollalternativet innebär att ingen ny bostadsbebyggelse föreslås. I Hammenhög finns en stor outbyggd planreserv så ytterligare ytor för bostadsbebyggelse föreslås inte. Ortens planreserv innebär att Hammenhög kan växa med 70 enbostadshus (friliggande) alternativt 140 mindre lägenheter + 0,7 ha för näringsverksamheter.

Utbyggnadsförslaget

- en beskrivning av den påverkan som kan antas uppkomma avseende på:

Kulturmiljö, bebyggelse och fornlämningar

i Hammenhög föreslås ett mindre utbyggnadsområde för verksamheter. Området ligger liksom hela orten inom särskilt värdefull kulturmiljö enligt Regionala kulturmiljöprogrammet. Föreslaget utbyggnadsområde bedöms inte påverka kulturmiljövärdena negativt.

Ställningstagande om bygglovsplikt för värdefulla bebyggelsemiljöer ökar möjligheterna att skydda, bibehålla och utveckla dessa.

Befolkning

Hammenhög har en stor planreserv som möjliggör för en befolkningsökning på orten. Föreslaget utbyggnadsområde innebär att mark lämplig för mindre småskaliga verksamheter föreslås, vilket skulle kunna gynna företagsklimatet på orten.

Biologisk mångfald, djurliv, växtliv

Den biologiska mångfalden kan påverkas negativt genom ianspråkstagande av ängsmark för ny verksamhetstomt. Området utgörs av en gräsbevuxen öppen yta och bedöms inte ha så höga värden att den biologiska mångfalden påverkas betydligt.

Människors hälsa

Förslaget påverkar inte människors hälsa eller säkerhet.

Klimatfaktorer

Översvämningsrisk

Direkt risk för översvämningar bedöms inte finnas för utpekat utbyggnadsområde då det endast tangerar utkanten av båtnadsområdet. Detta bör dock säkerställas innan planläggning påbörjas. För ortens övriga områden finns flera dikningsföretag som medför ökade risker för översvämning. Det är av stor vikt att mark avsätts för återställande av öppna diken samt för flödesutjämnande eller återskapande åtgärder uppströms för att minska översvämningsrisken.

Mark, vatten, luft

Statusklassing på vattenkvaliteten:

Kustvatten utgör måttlig ekologisk status och uppnår inte god kemisk status.

Kalsbäck söder om orten utgör måttlig ekologisk status och uppnår inte god kemisk status.

Riskbedömning på vattenkvaliteten:

Kalsbäcken löper risk att inte uppnå god ekologisk och kemisk status varken 2015 och 2021.

En del av planreserven ligger inom båtnadsområde, vilket tillsammans med befintlig bebyggelse innebär föroreningsrisk för yt-vattenkvaliteten.

Hushållning

Jordbruksmark av klass 10 tas i anspråk, området är planlagt som parkmark. Marken anses vara väl lämpad för föreslaget ändamål eftersom den utgör en mindre yta i anslutning till befintligt verksamhetsområde som inte bedöms kunna nyttjas rationellt.

Landskap

Landskapsbilden bedöms inte påverkas av föreslaget utbyggnadsområde.

Förhållandet mellan olika miljöaspekter

För Hammenhög finns översvämningsrisk inom befintlig planreserv och befintlig bebyggelse som berör båtnadsområde.

Förebyggande åtgärder

- för att förebygga, hindra eller motverka betydande negativ miljöpåverkan

Avgränsning av värdefull bebyggelsemiljö har gjorts och ställningstagande om bygglovsplikt inom detta område har tagits, för att förhindra förvanskning av värdefull bebyggelsemiljö. Befintliga karaktärsdrag ska bibehålls och skyddas.

För all bebyggelse (nybyggnad, tillbyggnad, förtätning) ska varsamhetskravet i plan- och bygglagen uppfyllas, vilket innebär att bebyggelsens ”särart” och ”karaktärsdrag” ska tas tillvara vid ändring eller underhåll. Plan- och bygglagen gäller alltid, både exteriört och interiört, även om åtgärderna inte kräver bygglov. Fastighetsägaren eller byggherren är ansvarig för att lagen följs.

Det är av stor vikt att mark avsätts för återställande av öppna diken samt för flödesutjämnande eller återskapande åtgärder uppströms för att minska översvämningsrisken.

Förutsatt att följande hänsynsregler för vatten följs vid nybyggnation minskar riskerna för negativ påverkan av vattenkvaliteten:

a. Bebyggelsestrategin följs. Utredningsområden byggs inte ut förrän kommunalt va är löst. Enskilda avlopp inom verksamhetsområder för va tillåts inte vid nybyggnation.

b. Vattenvårdsinsatser vidtas. Företräde ges för utbygg-

nad av områden för flödesutjämnande, naturaliserande eller återskapande åtgärder i vattendragens avrinningsområden.

c. Byggnation inom dikningsföretag undviks, tillhörande båtnadsområde och inom vattenskyddsområde tillåts inte utan att särskilda åtgärder vidtas.

d. Omhändertagande av dagvatten ska i första hand lösas på fastigheten och i andra hand kopplas på det kommunala va nätet. Ny dagvattenavledning ska inte belasta dikningsföretag eller vattendrag.

Uppföljning

Genomförandet av de förebyggande åtgärderna sker i kommande bygglovs- och planprocesser, samt genom naturvårdsinsatser. Hänsynsregler för vatten och avlopp ska följas (se förslagsavsnittet, samt ovan).

20

Hammenhög Ställningstaganden

1. Inom värdefullt bebyggelseområde ska stor varsamhet beaktas vid förtätning, tillbyggnad och vid yttre förändringar så att befintliga karaktärsdrag bibehålls och skyddas.

2. Ny bebyggelse anpassas efter ortens bebyggelsestruktur och täthet.

ÅTGÄRDSFÖRSLAG

3. Kommunen ska i samarbete med Skånetrafiken utreda möjligheten för en busslinje mellan inlandsbyarna med koppling till Pågatåg. Nya tätortsnära gång- och cykelvägar bör ses över. Cykelvägar som sammankopplar inlandsbyarna med varandra, med naturområden, havet och med Centrum Simrishamn är önskvärda.

4. Trafiksituationen i Hammenhög ska utredas vidare i samarbete med Trafikverket.

5. Pendlarparkering bör utredas.

6. I Hammenhög har kommunen markanspråk för utbyggnad av äldreomsorg vid befintligt boende.

7. Ett utredningsområde för näringsverksamhet föreslås.

8. Diskussion om ”Byahuset” och ”Hälsans stig” bör föras, se kap. 2 Social hållbarhet.

9. Omsorgen om det offentliga rummet bör förbättras. Föreslagna nya cykelvägar bör kopplas genom orten på ett tryggt sätt.

10. Vattenvårdsinsatser föreslås vidtas.

Inlandsorten
SANKT OLOF

Sankt Olof omges av skog och jordbruksmark och ligger ca 16 km nordväst om Simrishamn. Orten utvecklades till ett stationssamhälle i början på 1900-talet, idag trafikeras järnvägen av museitrafik under sommarsäsongen.

Befolkningen och livet i byn

Sankt Olof är en levande by med ett brett serviceutbud. 2011 var 634 personer folkbokförda i Sankt Olof, under en 10-årsperiod har antalet folkbokförda ökat med 48 personer. Orten präglas av ett rikt föreningsliv med mycket aktiviteter och ideell verksamhet, vilket byalag, scoutverksamhet och olika idrottsföreningar är exempel på.

Bland viktiga platser kan nämnas skolan, matvaruaffären och det uppvärmda friluftsbadet. I Sankt Olof finns också särskilt boende, läkare, matvarubutik, bensinstation, hotell och krog, frisör, bilmekaniker, idrottsplats, tennisbana, boulebana med mera. Arbetsplatser finns bl.a. på skolan, inom äldreomsorgen, i lokala näringsverksamheter och i matvarubutiken. Våren 2012 fanns det 58 elever i Sankt Olofs F6-skola.

Trafik

Två busslinjer passerar Sankt Olof. Men det går ingen buss mellan orten och Gärsnäs/Smedstorp vilket försvårar pendlingsmöjligheterna för de som inte har bil att ta sig mot Lund och Malmö. Korsningen Byavägen-Österlenvägen fick under 2013 en ny rondell och cykelväg. Österlenvägen har smalnats av och fått cykelbana.

Gång och cykelvägar behöver utvecklas både inom orten och mellan inlandsbyarna. Järnvägen lades ner i slutet av 1960-talet och drivs numera som museijärnväg mellan Brösarp och orten. Sankt Olof är också startpunkten för dressincyklingen till Gyllebosjö

Landskapet och naturen

Sankt Olof ligger i ett tämligen kuperat skogsrikt landskap med insprängda betes- och åkermarker. Vägen hit går genom lövskogssalar med stora bokbestånd. Detta ger Sankt Olof en tydlig plats i landskapet, en karaktär av samspel mellan skogsbruk, betesmark och bebyggelse. Landskapet inne i byn har också fått en tydlig karaktär av backar med stenrösen, bok- och ekbestånd. Det är den by i Simrishamns kommun där grönstrukturen är mest framträdande.

Trakten kring Sankt Olof har varit bebodd under förhistorisk tid. Sankt Olof har varit av stor betydelse sedan tidig medeltid och bebyggelsen visar en lång kontinuitet. Orten har fått sitt namn efter helgonet Sankt Olof. På en höjd i öster ligger vallfartskyrkan från 1200-talet. Några hundra meter söder om kyrkan ligger Sankt Olofs källa, en offerkälla. I trakten runt kyrkan ligger den äldsta byn, med det bevarade fattighuset, folkskolan, bibliotek och poststation.

Bebyggelsestruktur

När järnvägen drogs genom Sankt Olof 1901 inleddes ett nytt skede. Den lilla bondbyn utvecklades till att bli ett stationssamhälle. Strax öster om byn uppfördes en stationsbyggnad med tillhörande lokstall och magasin, och ett järnvägshotell. Orten kom därefter att bestå av två delar, dels den gamla bykärnan kring kyrkan med mindre korsvirkeslängor och ett flertal gathus invid Byvägen, dels området kring järnvägen med tegelbyggnader.

Sankt Olof har ett eget torg. Bebyggelsen är brokig och i många stilar, majoriteten är 1-1,5-våningshus. All bebyggelse är sammanbunden av en frodig grönstruktur i huvudsak bestående av stora bok- och ekträd. Byns kuperade läge ger upphov till en slags rikedom av rum/kvarter med olika karaktär, kvalitet och riktningar.

Kulturmiljö

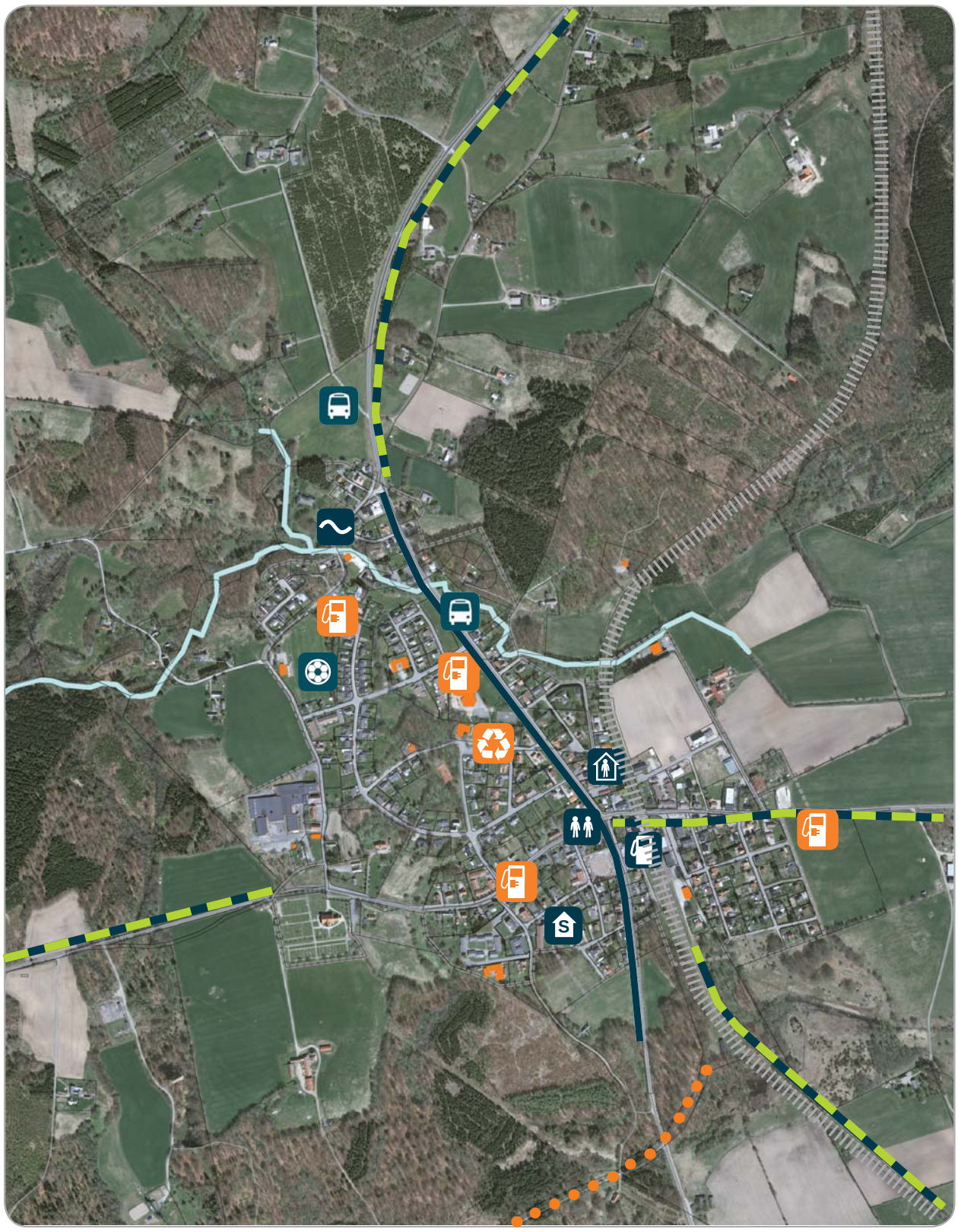
Hela orten är utpekad som särskilt värdefull kulturmiljö. Sankt Olof har varit av stor betydelse sedan tidig medeltid med lång bebyggelsekontinuitet. Viktiga element är bykärnan med den medeltida kyrkan och de administrativa byggnaderna som skolor, bibliotek och poststation, samt stationssamhällets byggnader, främst med station, godsmagasin och lokstall. Järnvägsstationen och industriminnena som mejeriet och bränneriet visar på byns utveckling under 1900-talet.

Plansituation och tidigare bebyggelseutveckling

Hela orten är detaljplanelagd, Sankt Olof har en stor outnyttjad planreserv. Bebyggelseutvecklingen var stor under 1960-1970-talet, då orten utvecklades i nordlig riktning.

Miljö och riskfaktorer:

Skälbäcken/ Rörums södra å med sin källa i Getings mosse i Holmarna genomkorsar orten i norr, annars berörs orten inte direkt av några dikningsföretag.

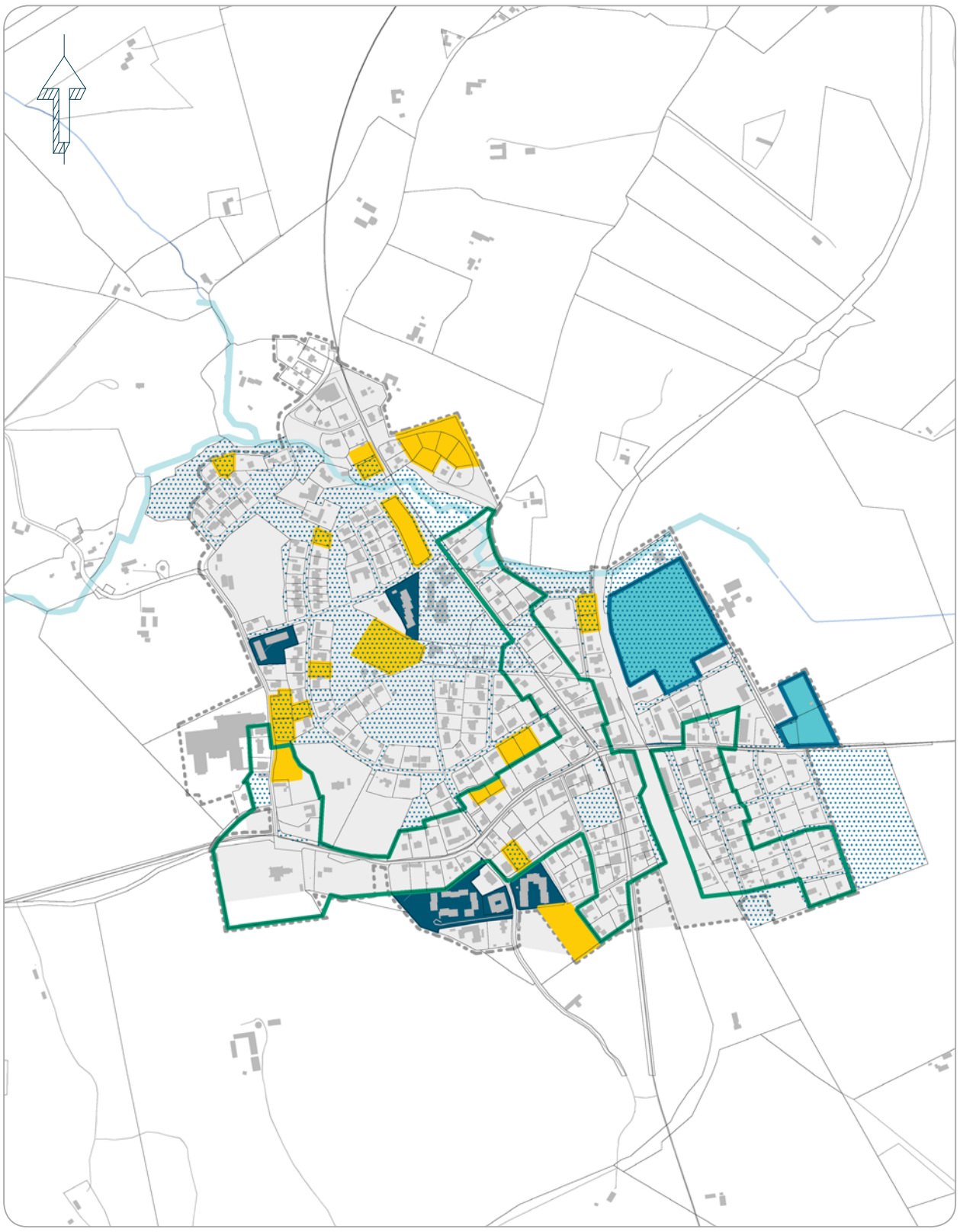
SERVICE & FUNKTIONER

FÖRSLAG

- **Föreslagen cykelväg**
- **Laddningsstation** för elfordon
- **Återvinningsstation**

BEFINTLIGT

- **Museijärnväg**
- **Befintlig busshållplats**
- **Förskola**
- **Skola**
- **Särskilt boende**
- **Bensinstation**
- **Utomhusbad**
- **Idrottsanläggning**
- **Vattendrag**
- **Befintlig cykelväg**
- **Stig**
- **Samhällsfunktion**

SANKT OLOF **Planreserv**

30 enbostadshus (friliggande) alternativt mindre lägenheter

+ 3 ha för näringsverksamheter

FÖRSLAG

Byggelseutveckling

Den befintliga planreserven i Sankt Olof utgörs av ca 30 enbostadshus (alternativt 60 lägenheter) samt 3 ha för verksamhetsändamål. Inga nya områden föreslås.

Det finns en outnyttjad planreserv i Sankt Olof. Med hänsyn till detta och att förfrågningarna om nybyggnation är så få, finns ingen anledning att föreslå nya utbyggnadsområden.

Utformningskrav och strukturanpassning

Vid exploatering i de redan planlagda områdena är det viktigt att bebyggelsen utformas småskaligt och anpassas till omgivningens karaktär, skala och proportioner. Ny bebyggelse ska utformas med mindre tomtstorlek och byggrätter, med mindre hyresrätter, bostadsrätter eller bostadshus, så att risk för storskalighet och likformighet undviks. De nya bostäderna och de nya miljöerna ska vara tilltalande och av god kvalitet, samtidigt som kostnaderna för boendet måste vara rimliga.

Offentliga rum och stråk

På orten finns goda möjligheter att utveckla promenadstråk enligt ”Hälsans stig”, med plats för flera sittbänkar placerade på lagom avstånd. Skolmiljön och kopplingarna till denna bör ses över för att skapa trygga skolvägar.

Trafik

Kommunen ska i samarbete med Skånetrafiken utreda möjligheten för en busslinje mellan inlandsbyarna med koppling till Pågatåg. Cykelvägar till grannbyarna föreslås.

Sammanfattning

Inga nya utbyggnadsområden föreslås.

FÖRKLARINGAR

Ortsavgränsning Utbyggnad ska företrädesvis ske som kvalitativ förtätning inom befintlig bebyggelse/ortsavgränsning.

Kommunägd mark

Hyresfastighet

Detaljplanelagt område

Planreserv:
Fastställd detaljplan för bostadsändamål/ blandad bebyggelse

Planreserv:
Fastställd detaljplan för verksamhetsändamål

Värdefull bebyggelsemiljö
Stor varsamhet ska beaktas vid förtätning, tillbyggnad och vid yttre förändringar så att befintliga karaktärsdrag bibehålls och skyddas.
Ny bebyggelse anpassas efter ortens bebyggelsestruktur och täthet.

Museijärnväg

HÄNSYNSREGLER

Hänsynsregler för vatten
(se avsnitt förebyggande åtgärder)

Vattenvårdsåtgärd
Markavsättning för utbyggnad av områden för flödesutjämnande, naturaliserande eller återskapande åtgärder i vattendragens och dikningsföretagens avrinningsområden förespråkas. Detta för att minska näringsläckage från jordbruksmark till havet och samtidigt minska översvämningsrisken från ökade regn och snösmältning.

Uppvärmning
Hänsyn ska tas till områdets förutsättningar för lämplig uppvärmningsform. Förutsättningar kan vara t.ex. att ta till vara spillvärme från närbelägna fastigheter, god solinstrålning, utnyttjande av viss markbeskaffenhet (PBL 2 kap. 3 §). Solcellsanläggningar förespråkas.

Bygglovsplikt: Inom område markerat som värdefull bebyggelsemiljö råder lovplikt för de åtgärder som annars är bygglovsbefriade enligt det lagförslag som fastställdes 2 juli 2014 som berör bl.a. Attefallshus.

RIKSINTRESSEN

- och tidigare ställningstaganden, hela eller delar av området:
Hela den historiska byn vid kyrkan är ett fornminne, Särskilt värdefulla kulturmiljöer, Detaljplaner/Samlad bebyggelse.

19%
0-19 år

54%
20-64 år

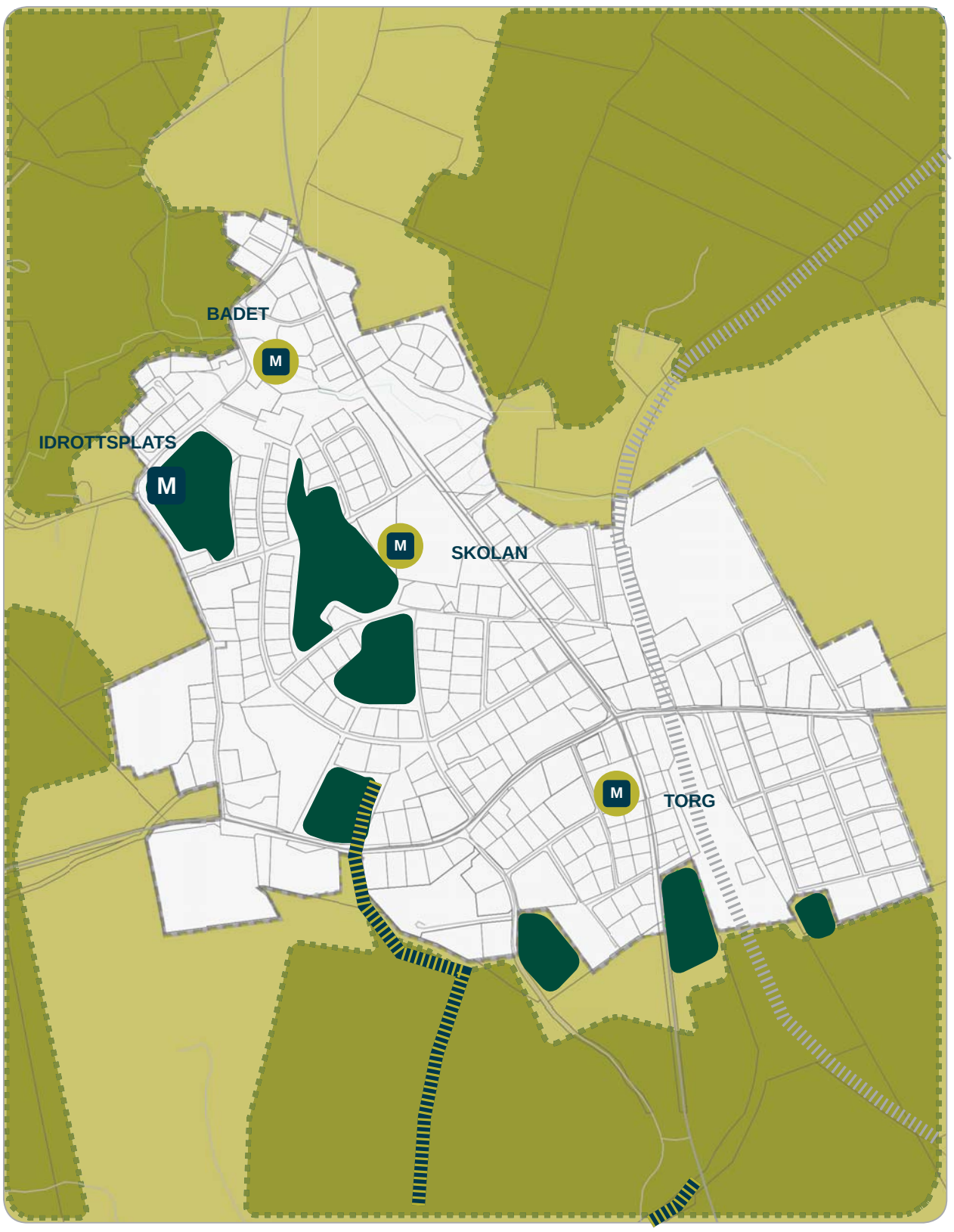
28%
65 +

SANKT OLOF *demografi:*

Antal folkbokförda 2013: **626 personer**
Bostadshus med folkbokförda i: **84 %**
Förändrat antal sedan 2005: **- 14**

Skola och förskola:
Barn på förskolan Skogsbacken (2014): **43**
Elever på Sankt Olofs skola årskurs F-3 (2014): **33**

Äldreomsorg (2014):
Boende på St Olofshemmet: **32** personer

GRÖNSTRUKTUR, STRÅK & MÖTESPLATSER

Jordbruksmark

Prioriterade områden Grönstråk
grönstråk etableras

Snoggebanan föreslås utvecklas till rekreationsstråk/hälsans stig

Befintligt grönområde

Tätortsnära natur

M Befintlig mötesplats som föreslås förädlas med hjälp av grönstruktur

M Befintlig mötesplats

GENERELLT

Fler bänkar och bord
Bättre belysning
Tillgänglighetsanpassning av stråk

KONSEKVENSKARTA 1.

REDOVISAR FORNLÄMNINGAR OCH KULTURMILJÖ

FÖRKLARINGAR

Fornlämningsområde: Hänsyn ska tas till skyddsavstånd till fornlämningar.

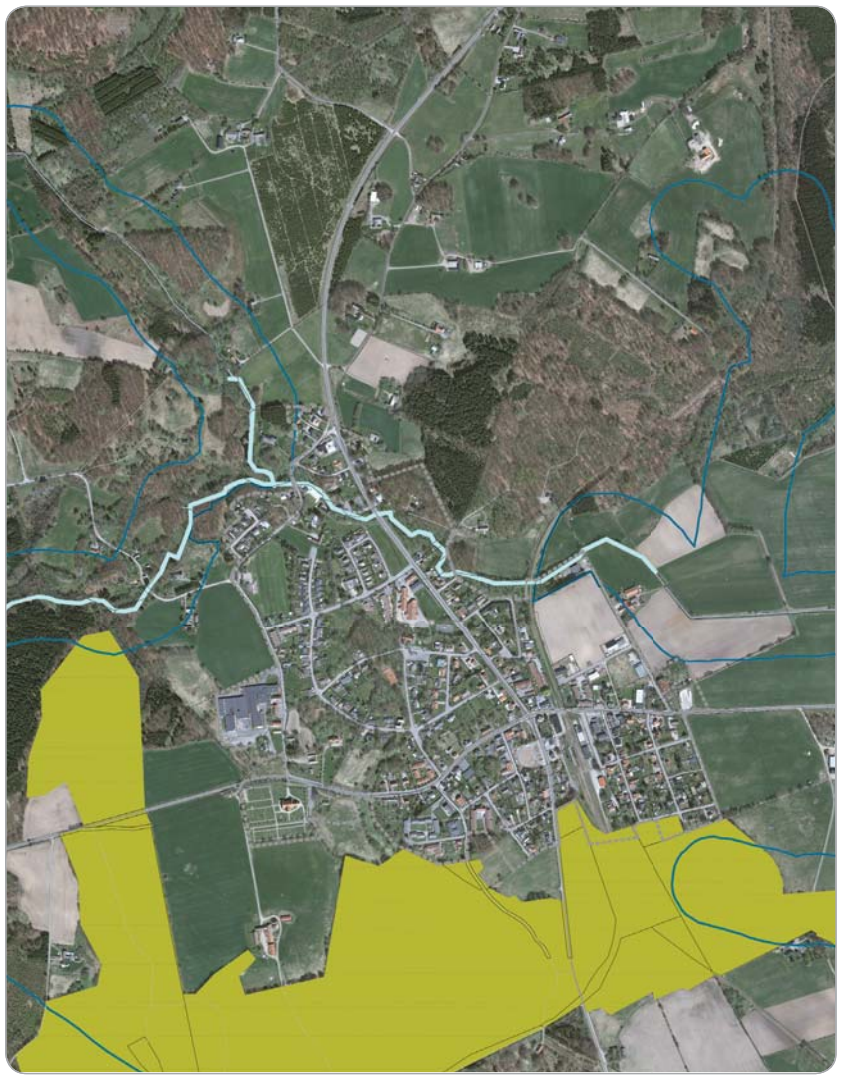
Värdefull bebyggelsemiljö
Stor varsamhet ska beaktas vid förtätning, tillbyggnad och vid yttre förändringar så att befintliga karaktärsdrag bibehålls och skyddas. Ny bebyggelse anpassas efter ortens bebyggelsestruktur och täthet.

Särskilt Värdefull kulturmiljö: Hela orten är utpekad som särskilt värdefull kulturmiljö. S:t Olof har varit av stor betydelse sedan tidig medeltid med lång bebyggelsekontinuitet. Viktiga element är bykärnan med den medeltida kyrkan och de administrativa byggnaderna som skolor, bibliotek och poststation, samt stationssamhällets byggnader, främst med station, godsmagasin och lokstall. Järnvägsstationen och industriminnena som mejeriet och bränneriet visar på byns utveckling under 1900-talet.

Underlagsmaterial:
Byggnader och miljöer på Österlen, Sankt Olof, 1992
Kulturmiljöprogram i Skåne, 2006

KONSEKVENSKARTA 2.

REDOVISAR OMGIVNINGAR, SKYDD OCH NATURMILJÖ

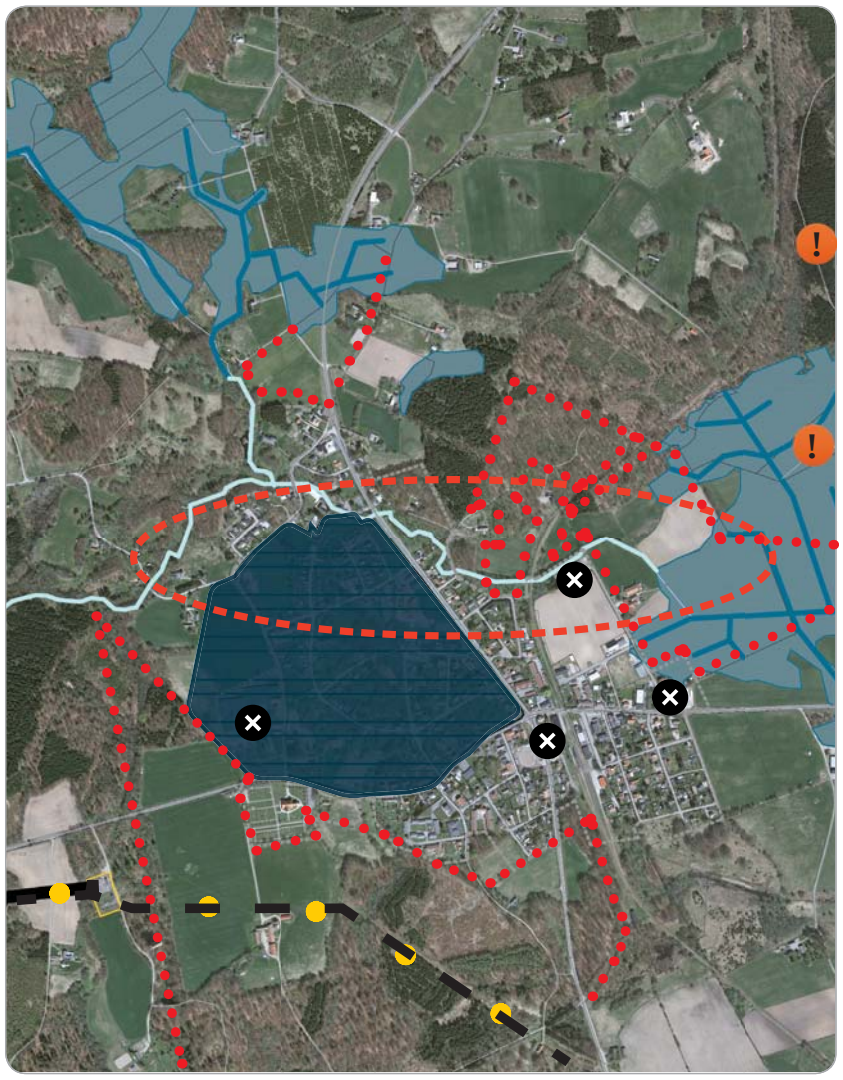
FÖRKLARINGAR

Område med höga naturvärden
Områdets naturvärde bygger på att marken betas, om betet upphör hotas biotopen

Strandskydd

KONSEKVENSKARTA 3.

RISKER & KONFLIKTER

SAMMANFATTNING AV KONSEKVENSKARTA 1,2 & 3

Område för område:

UTBYGGNADSOMRÅDE

Inga nya utbyggnadsområden föreslås

FÖRKLARINGAR

Vattenskyddsområde: verksamhet med fordonsverkstad inom vattenskyddsområdet kan innebära föroreningsrisk för grundvattnet.

Utdikad mark (båtnadsområde): Båtnadsområdena utgör ökad översvämningsrisk för bebyggelse

Delvis kulverterat vattendrag (dikningsföretag)

Risk för översvämning spill-, dagvattenledning, dikningsföretag inom kommunens verksamhetsområde

Verksamhetsområde: utgörs av bilvårdsanläggningar, fordonsverkstad, bensinstation och reningsverk. Bensinstationens centrala läge står i konflikt med närhet till bostäder ur risksynpunkt. Hänsyn till eventuellt skydddsavstånd krävs vid nybyggnation

Risk för förorenad mark: nordöst om orten finns två skjutbanor (C-verksamhet)

Konflikt djurhållning

Risk för elektromagnetisk strålning

Museijärnväg: Den gamla järnvägssträckningen trafikeras av ånglok sommartid, koleldningen ger upphov till sotrik rök. Risk finns att miljökvalitetsnormerna för partiklar i luften temporärt inte uppfylls

KONSEKVENS-BESKRIVNING *av planförslaget i Sankt Olof*

Nollalternativet

Nollalternativet innebär att ingen ny bostadsbebyggelse föreslås. I Sankt Olof finns en stor outbyggd planreserv, ytterligare ytor för bostadsbebyggelse eller verksamheter föreslås inte. Ortens planreserv innebär att Sankt Olof kan växa med 40 enbostadshus alternativt 80 mindre lägenheter samt med 3 ha kvartersmark för industri/verksamheter.

Utbyggnadsförslaget

- en beskrivning av den påverkan som kan antas uppkomma avseende på:

Kulturmiljö, bebyggelse och fornlämningar

Hela orten ligger inom särskilt värdefull kulturmiljö enligt regionala kulturmiljöprogrammet. Bebyggelseområde med höga kulturmiljövärden föreslås omfattas av bygglovsplikt vilket motverkar förvanskning av bebyggelsemiljön.

Befolkning

Sankt Olof har en stor planreserv som möjliggör för en befolkningsökning, samt goda utvecklingsmöjligheter på orten.

Biologisk mångfald, djurliv, växtliv

Den biologiska mångfalden påverkas inte.

Människors hälsa

Människors hälsa eller säkerhet bedöms inte påverkas av planförslaget.

Klimatfaktorer

Översvämningsrisk: ej bedömt.

Mark, vatten, luft

Statusklassing på vattenkvaliteten:
Kustvattnet utgör otillfredställande ekologisk status och uppnår inte god kemisk status. Grundvattenförkomsten är oklassad gällande kemisk status och kvantitativ status enligt vattenmyndigheten. Rörums Södra å utgör måttlig ekologisk status och uppnår inte kemisk god status.

Riskbedömning på vattenkvaliteten:
Sankt Olof tillhör två delavrinningsområde; det sydvästra mynnar ovan Listarumsån medan det nordöstra mynnar i havet. Utanför orten finns ett flertal enskilda avlopp som inte är godkända.
De enskilda avloppen i avrinningsområdet inventeras kontinuerligt. Grundvattnets kvantitativa och kemiska status 2015 är oklassad.
Grundvattnet löper risk att inte uppnå god kemisk status 2021, kvantitativ status bedöms vara god 2021.

En del av planreserven ligger inom vattenskyddsområde, vilket tillsammans med befintlig bebyggelse innebär föroreningsrisk för grundvattnet.

Rörums Södra å löper risk att inte uppnå god ekologisk status 2015 och 2021, kemisk status bedöms uppnås 2015, men inte 2021 (vattenmyndigheten).

Hushållning

Ingen jordbruksmark tas i anspråk.

Landskap

Landskapsbilden påverkas inte.

Förhållandet mellan olika miljöaspekter

Befintlig planreserv och bebyggelse berörs av båtnadsområde, varpå det finns ett stort behov att avsätta mark för återställande av öppna diken samt för flödesutjämnande eller återskapande åtgärder uppströms för att minska översvämningsrisken.

Förebyggande åtgärder

- för att förebygga, hindra eller motverka betydande negativ miljöpåverkan

Avgränsning av värdefull bebyggelsemiljö har gjorts och ställningstagande om bygglovsplikt inom detta område har tagits, för att förhindra förvanskning av värdefull bebyggelsemiljö. Befintliga karaktärsdrag ska bibehålls och skyddas. För all bebyggelse (nybyggnad, tillbyggnad, förtätning) ska varsamhetskravet i plan- och bygglagen uppfyllas, vilket innebär att bebyggelsens ”särart” och ”karaktärsdrag” ska tas tillvara vid ändring eller underhåll. Plan- och bygglagen gäller alltid, både exteriört och interiört, även om åtgärderna inte kräver bygglov. Fastighetsägaren eller byggherren är ansvarig för att lagen följs.

Det är av stor vikt att mark avsätts för återställande av öppna diken samt för flödesutjämnande eller återskapande åtgärder uppströms för att minska översvämningsrisken.

Förutsatt att följande hänsynsregler för vatten följs vid nybyggnation minskar riskerna för negativ påverkan av vattenkvaliteten:

a. Bebyggelsestrategin följs. Utredningsområden byggs inte ut förrän kommunalt va är löst. Enskilda avlopp inom verksamhetsområde för va tillåts inte vid nybyggnation.

b. Vattenvårdsinsatser vidtas. Företräde ges för utbyggnad av områden för flödesutjämnande, naturaliserande eller återskapande åtgärder i vattendragens avrinningsområden.

c. Byggnation inom dikningsföretag undviks, tillhörande båtnadsområde och inom vattenskyddsområde tillåts inte utan att särskilda åtgärder vidtas.

d. Dagvattenpolicy följs, omhändertagande av dagvatten ska i första hand lösas på fastigheten och i andra hand kopplas på det kommunala va nätet. Ny dagvattenavledning ska inte belasta dikningsföretag eller vattendrag.

Uppföljning

Genomförandet av de förebyggande åtgärderna sker i kommande bygglovs- och planprocesser, samt genom naturvårdsinsatser. Hänsynsregler för vatten och avlopp ska följas (se förslagsavsnittet, samt ovan).

21

Sankt Olof Ställningstaganden

1. Inom värdefull bebyggelsemiljö ska stor varsamhet iakttas vid förtätning, tillbyggnad och vid yttre förändringar så att befintliga karaktärsdrag bibehålls och skyddas.

2. Ny bebyggelse anpassas efter ortens bebyggelsestruktur och täthet.

ÅTGÄRDSFÖRSLAG

3. Kommunen ska i samarbete med Skånetrafiken utreda möjligheten för en busslinje mellan inlandsbyarna med koppling till Pågatåg.

4. Nya tätortsnära gång- och cykelvägar bör ses över. Cykelvägar som sammankopplar inlandsbyarna med varandra, med naturområden, havet och med Centrum Simrishamn är önskvärda.

5. Omsorgen om det offentliga rummet bör förbättras. Föreslagna nya cykelvägar bör kopplas genom orten på ett tryggt sätt.

6. Vattenvårdsinsatser föreslås vidtas.

3B.3
CENTRUM SIMRISHAMN

SIMRISHAMN

ÖSTERLENS HUVUDSTAD - Förutsättningarna för ett rikt liv med god livskvalitet kan knappast vara bättre än i Simrishamn. Det är nära till ”allt”. Servicen är god, rekreationsmöjligheterna fantastiska, kommunikationerna norr- och västerut är goda. Här finns många olika näringar, varav hamnens verksamhet utgör en viktig del.

Befolkningen och livet på orten

Simrishamn är centralorten i kommunen, år 2013 var 6388 personer folkbokförda i staden. Huvudstråken utgörs av Storgatan och torget med sin mynning i hamnen, samt hamn- och havsstråket med småbåts- och fiskehamn. Basnäringarna består av fisket, turismen och jordbruket. Året runt är torget marknadsplats för försäljning av lokalt producerade varor, sommartid är sjöfartsplatsen den självklara platsen för större marknader och stadsfester.

Servicenivån är god. I Simrishamn finns bl.a. sjukhus, vårdcentral, bibliotek, samt flera förskolor och skolor.

I tätorten finns två skolområden; Simrislund (F-åk3) och Korsavad i centrum (åk 4-9), därutöver finns friskolan Nils Holgerssonskolan, som drivs av ett föräldrakooperativ, inne i gamla stan (F-åk9). Gymnasieutbildning finns med lärlingsprogram på Österlengymnasiet och högskoleförberedande utbildningar vid nya gymnasieskolan vid stationen. Våren 2013 fanns det 950 elever i Simrishamns skolor och gymnasium.

I Simrishamn finns två särskilda boende för äldre; Skönadalshemmet i Simrislund och Lillevångshemmet vid Lillevångsgatan i centrum. År 2012 var 103 personer boende på särskilt boende och 382 hade behov av hemtjänst.

Trafik och pendling

Från Simrishamns station avgår persontrafik med; järnväg till Malmö/Lund via Tomelilla och Ystad (20 turer/dag), Skåneexpressen 3 till Kristianstad (19 turer/dag) och Skåneexpressen 5 till Lund (18 turer/dag, samt 18 ytterligare turer som samkörs med tåget till Tomelilla där det är byte till buss mot Lund).

Därutöver finns följande regionala linjer; 570 Ystad-Borrby-Hammenhög (13 turer/dag), 577 Borrby-Skillinge-Brantevik (7 turer/dag), 574 Ö. Vemmerlöv, Rörum-St.Olof -Vitaby (7 turer/dag), 591 ”Snurringen” Simrishamn runt (10 turer/dag) (enligt 2014 års tidtabell).

Landskapet och naturen

I Simrishamn är det nära till natur och rekreationsområden, staden omges av flera områden med höga naturvärden: I norr finns naturområdet Åbackarna utmed Tommarpsåns dalgång som sträcker sig ned till Tobisviksstranden och havet. Inne i Simrishamn finns naturreservatet Skansen med betesmarker som är en rest av de utmarker som tidigare omgav Simrishamn. Från Simrislund och söderut till Brantevik sträcker sig Simris strandängar. Strax nordväst om Simrishamn börjar Bäckhalladalens naturreservat. Kuststräckan mellan Tobisborg i norra Simrishamn och Baskemölla bjuder på en rik biologisk mångfald med betade sandmarker, sand- och klippstränder hällkar och källor.

Bebyggelsestrukturen

Den äldre delen av Simrishamn har huvudsakligen behållit sin äldre stadsplan från medeltiden med oregelbundet formade kvarter och slingrande gator, medan bebyggelsen till största delen präglas av 1800-talet. Huvudgatan löper vinkelrätt ned mot hamnen, vilket är vanligt för stadsplaner för kuststäder fram till 1200-talet, Storgatans ursprungliga sträckning är likartad den gamla infarten från Tommarp. Bebyggelseskalan är låg och utgörs till största delen av 1-2 våningsbebyggelse. I samband med järnvägens intåg i staden under 1800-talet anlades en ny järnvägsgata mellan stationen och Stortorget, i enlighet med 1800-talets stadsplaneideal, vilket ger en tydlig orientering till stadens centrum för nyanlända som akommer med järnväg.

Kulturmiljöer

Simrishamns innerstad utgör riksintresse för kulturmiljövården (Simrishamn L4). Området omfattar både bebyggelse och gårdar från 1800-talet, men också nyare tillskott så som trädgårdsstad utmed Lillevångsgatan och Rosentorget från 1905-1930, samt bebyggelseinslag som visar tidig funktionalism med verksamhetslokaler utmed Rörbäcksgatan. Stadsplanemässigt omfattar området en innerstad från medeltiden som har utvecklats under 1800-talet med ny bebyggelse och tidsenliga anläggningar med Brunnsparken, Järnvägsgatan och institutionsbebyggelse med de friliggande gamla folkskolorna Västra parkskolan (1874) ritad av Helgo Zettervall och Östra parkskolan (ritad 1925 av Yngve Herrström och uppförd på 1930-talet). Därefter har staden inom riksintresseområdet utvecklats västerut enligt en stadsplan från 1930-talet som speglar trädgårdsstadens ideal.

Motivering av riksintresset utgörs av småstadsmiljö med bevarad medeltida karaktär, präglad av sjöfart och fiske. Riksintresset har sitt uttryck i tät, småskalig, putsad bebyggelse huvudsakligen från 1800-talet och oregelbundet gatunät med medeltida anor. St. Nicolaikyrkan från 1200-talets första hälft, gårdar för handelsmän, enklare gårdar och hus för hantverkare och sjöfolk, torgmiljön med mer storstadsmässiga bebyggelseinslag från 1800-talets senare del, hamnbebyggelse, parkanläggningar samt gatukaraktären med stenläggning och plank.

Hela centralorten och dess närmaste omgivningar är också utpekat som särskilt värdefull kulturmiljö enligt regionala kulturmiljöprogrammet.

Miljö och riskfaktorer

I hamnen finns verksamheter som kan innebära risk för människors hälsa och säkerhet med främst isfabrikerna som innehar giftiga gaser, vilket ger upphov till ett initialt riskområde 100 m och ett maximalt riskområde på 3000 m vid västa tänkbara scenario (worst case scenario) enligt Räddningstjänsten. Väg 9 som går igenom tätorten är transportled för farligt gods, vilket är förenat med risker. Inom verksamhetsområdet Skansen finns förorenad mark och det finns ytterliggare risk för att föroreningar kan påträffas i verksamhetsområdena. Klimatförändringar i form av förhöjda vattenstånd och ökade regnmängder mm. innebär ökade risker för översvämning från inlandet, varpå det är viktigt att skapa översvämningsområde uppströms Tommarpsån för att förhindra framtida, periodvis, höga flöden i ån. Simrishamn ligger i en brant och är till största delen relativt förskonat från framtida översvämningsrisk från höjda havsnivåer. Områdena närmst Tommarpsån och kajerna ligger inom riskområde. Tobisviksstranden är i nuläget utsatt för pågående eriosion.

Behov och utbyggnadsstrategi

Samla bebyggelsen

Centralorten Simrishamn behöver stärkas, förtätas och lagas på viktiga platser. Det finns idag barriärer mellan Simrishamns olika delar och stråken som förbinder delarna är otydliga. På många platser upplevs det offentliga rummet som icke omhändertaget och diffust. Den idag diffusa entrén till Simrishamn från väster är viktig att definiera.

Förutom det upplevelsemässiga värdet som en förtätning medför, är det även nödvändigt på grund av omgivningarnas konfliktpunkter som skapar barriärer och därmed begränsar utbredning. Som exempel på konfliktpunkter kan nämnas vattentäkter i väst och nordväst, reningverket i söder, låglänta kustområden med risk för översvämningar samt mycket värdefulla naturområden som omger centralorten. Ett annat skäl till behov av förtätning av centralorten är att skapa goda förutsättningen för ett hållbart samhälle med god service, skola och omsorg och kollektivtrafikförbindelser.

Det är också viktigt att stärka och utveckla hamnen som en gemensam plats utan att komma i konflikt med riksintresset för yrkesfisket.

Trafiksituationen är framför allt under sommarmånaderna problematisk på vissa punkter, både ur trafik- och bullersynpunkt. Det har länge talats om en förbifart i väster för att leda transporter av farligt gods utanför centralorten.

TOBISBORG
CAMPING
TOBISVIK
KRISTIANSTADSVÄGEN
NORRA
KOLONIOMRÅDET
F
F 1-4
P
SMÅBÅTSHAMN
F
F 1-6
GYMNASIESKOLA
GAMLA STAN
TOMMARPSÅN
STORGATAN
P
HÖGSTADIESKOLA
LILLEVÅNGSHEMMET
GRÖSTORP
F
P
F
SKANSEN
NATURRESERVAT
SÖDRA
KOLONIOMRÅDET
HAMNABRO
KOLONIOMRÅDE
EHRNBERGSVÄGEN
SKÖNADALSHEMMET
F 1-4
F
BRUKSGATAN
SIMRISLUND
Väg 11 / Väg 9
SIMRIS

FÖRSLAGSKARTA 1.
SERVICE & FUNKTIONER

FÖRSLAG

Föreslaget järnvägsreservat för dubbelspår

Föreslaget utbyggnadsområde för godsterminal för omlastning till/från järnväg

Föreslagen vägombyggnad till 2+1väg

Hamn:
Den aktivt marina miljön ökar folklivet och berikar livskvaliteten både till havs och längs kusten. Förutsättningar för försäljning av närproducerat finns.

Laddningsstation för elfordon

Föreslagen lekplats

Hällristningsmuseum föreslås

Föreslagen idrottsanläggning

P-platser föreslås anordnas vid hällristningen
Dansaren/Järrestad (utpekas ej på kartan)

BEFINTLIGT

Järnväg

Järnvägsstation

Befintlig busshållplats

Badplats/simhall

Idrottsanläggning

Vattendrag

Befintlig cykelväg

Skåneleden

Samhällsfunktion

Förskola (F)

Skola

Koloniområde

Särskilt boende

Camping

P-platser

Lekplats

Återvinningsstation

Fiskehamn (landningshamn för yrkesfiske)

Småbåtshamn

Bensinstation

FÖRSLAG

Byggelseutveckling

Den befintliga planreserven i Simrishamn består av ca 194 bostäder och ca 10 ha mark för verksamheter. Utöver det föreslås utbyggnadsområden med blandad bebyggelse för sammanlagt 435-485 bostäder, samt 17 ha mark för verksamhetsändamål.

Ny bebyggelse ska utgöras av mindre hyresrätter, bostadsrätter eller bostadshus. De nya bostäderna och de nya miljöerna måste vara tilltalande och av god kvalitet, samtidigt som kostnaderna för boendet måste vara rimliga.

Utformningskrav och strukturanpassning

Ny bebyggelse ska anpassas efter ortens bebyggelsestruktur och täthet. Den nya bebyggelsen ska förhålla sig till Simrishamns särart och befintliga skala så att risk för storskalighet och likformighet undviks, och så att riksintresset för kulturmiljö beaktas. Stor varsamhet gäller även vid tillbyggnad och vid yttre förändringar så att både enskilda byggnaders- och ortens befintliga karaktärsdrag bevaras.

Avgränsning av värdefull bebyggelsemiljö har gjorts med ställningstagande om bygglovsplikt för de ändringar som annars är bygglovsbefriade, enligt den lagstiftning som fastställdes 2 juli 2014. Inom detta område är det av stor vikt att varsamhet beaktas vid förtätning, tillbyggnad och yttre förändringar så att befintliga karaktärsdrag bibehålls och skyddas.

För Simrishamn har det tagits fram bebyggelseriktlinjer som gäller för ändringar i befintlig bebyggelse samt förtätningar med ny bebyggelse. Småskalighet, kontraster och variation ska vara kännetecken för nya projekt i hela staden.

Sammanfattning av utbyggnadsförslagen

I planförslaget föreslås förtätning av centralorten och nya utbyggnadsområden inom ortens gränser som syftar till att stärka Simrishamn som centalort i kommunen i enlighet med bebyggelsestrategin (se förslagskarta 3). Utbyggnadsområdena ska bygga vidare på Simrishamns skala och ansluta till den befintliga kulturmiljön. Verksamhetsområdet Skansen föreslås utvecklas till ett stationsnära bostadsområde enligt blandstadskonceptet med bostäder och ickestörande verksamheter för att skapa en levande central ny stadsdel. I det framtida detaljplanearbetet kommer riskanalys att göras för att utreda risksituationen i hamnen.

I den nordöstra delen av centralorten kommer Europanområdet att utvecklas för nya bostäder, verksamheter och grönstråk. Området har varit med i arkitekturtävlingen Europan 11 och omfattar kvarteret Lasarettet, Gjuteriplan, Östra planteringen och Sjöfartsstråket. I planläggningen är framtida översvämningsrisk en betydande faktor att förhålla sig till. I den västra delen av staden föreslås nya utbyggnadsområde för verksamheter.

Mötesplatser och stråk

Centralortens målpunkter och stråk ska utvecklas och förbättras för att inbjuda till mötesplatser och rörelse till fots och cykel. Prioriterade stråk att stärka är tätortsnära rekreationsstråk, havsstråk, stadsstråk och idrottsstråk (dessa anges på förslagskarta 2):

Tätortsnära rekreationsstråket: En tätortsnära rekreationsslinga runt om staden föreslås genom att naturområdet vid Åbackarna förlängs söderut.

Havsstråket utmed kusten ska stärkas och bli mer inbjudande.

Stadsstråken måste förtydligas och utformas stadsmässigt för att öka vistelsetiden i centrum. Kristianstadvägen är ett högpriorterat gaturum att förbättra.

Idrottsstråket mellan stadens idrottsanläggningar och skolor förbinder två stadsdelar och löper igenom ett industriområde. Stråket är högprioriterat att stärka för att förbättra trafikmiljön för barn och unga, men också ur trygghetssynpunkt.

SIMRISHAMN *demografi:*

Antal folkbokförda 2013: **6388 personer**
Bostadshus med folkbokförda i: **86,2 %**
Förändrat antal sedan 2005: **- 158**

Förskolor (2014):
Backstugan: **70**
Annelund, har även en helgavdelning: **70**
Solrosen: **42**
Nallens förskola: **21**
Vill ut: **11**
Familjedaghem: **38**

Skolor (2014):
Simrislundsskolan F-åk 6
(åk 4-6 på Korsavad): **360**
Korsavad åk 7-9: **377**
Nils Holgerssonskolan åk F-9: **205**

Österlengymnasiet: **147**
Gymnasieskolan Nova Academy **53**
Särskola 7-9: **11**
Gymnasiesärskola: **12**
Särvux: **19**

Äldreomsorg (2014):
Boende på Lillevångshemmet: **38** personer
Boende på Skönadal: **63** personer

1a
1b
2
3
4
5
6
7
8
9
M

FÖRSLAGSKARTA 2.

GRÖNSTRUKTUR, STRÅK OCH MÖTESPLATSER

FÖRESLAGNA ÅTGÄRDER

Stadsmässigheten ska förstärkas med grönstruktur på tre nivåer:

GROV STRUKTUR
Trädplanteringar/alléer med större träd i storskaliga områden och gatumiljöer.

FINMASKIG STRUKTUR
Trädplantering/alléer med mindre träd i småskaliga områden och gatumiljöer.

PUNKTSTRUKTUR
Förädling av parker och stadsrum.

Föreslagen trädplantering/alléer
med större träd, företrädesvis ädellöv

HÖGPRIORITERADE OMRÅDEN:
1 Dubbelsidig trädplantering utmed västra infartsvägen väg 11 (1a) Christian IV:s väg (1b)
2 Dubbelsidig trädplantering utmed Ehrnbergsvägen
3 Ensidig trädplantering utmed Fabriksgatan

Föreslagen trädplantering/alléer
med mindre träd / träd med intressant blomning

Befintlig trädrad som föreslås kompletteras utmed Kristianstadsvägen

Föreslagen förbättrad belysning

HÖGPRIORITERADE OMRÅDEN:
4 Stråket Simrislund-Simris-Brantevik
5 Strandpromenaden

Föreslaget rekreationsstråk
Föreslås utökas söderut så att området blir tillgängligt hela vägen till Hamnabro koloniområde och vidare längs med järnvägsspåret. Det föreslagna nya rekreationsstråket ansluter till befintliga naturstråk och andra stråk i staden för att möjliggöra ett utökat och sammanhållet tätortsnära rekreationsstråk i staden.

Föreslaget idrottsstråk
6
Det s k idrottsstråket utgör en viktig länk för gång- och cykeltrafiken mellan Simrislund och centrala Simrishamn. Stråket löper mellan befintliga idrottsmålpunkter. Det är också en viktig koppling mellan skolor, arbetsplatser och bostadsområden. I detta stråk är det mycket viktigt att genomföra trygghetsfrämjande åtgärder som t.ex. förbättrad belysning.

Föreslaget havsstråk
I havsstråket ska man arbeta för att detta upplevs mänskligt och inbjudande för fotgängare.

Förtydligade stadsstråk
De utpekade stadsstråken är viktiga för att knyta samman stadens olika delar och ska utformas stadsmässigt. Tillgänglighet för fotgängare och cyklister ska prioriteras.

HÖGPRIORITERADE OMRÅDEN:
7. Kristianstadsvägen mellan Storgatan och Yngve Östbergs väg (den asfalterade delen)
8. Yngve Östbergs väg (den asfalterade delen)

Båda avsnitten föreslås få ny beläggning gatstens och en ny, mer inbjudande utformning.

Naturområde vid Åbackarna
9
Området föreslås som ett tätortsnära rekreationsområde. Föreslaget innebär att det befintliga naturområdet Åbackarna förlängs söderut och blir tillgängligt för allmänheten hela vägen till Hamnabro koloniområde. Området närmst ån föreslås för vattenvårdsåtgärder.

Entrépunkt tätort
Förtydligas och förbättras med hjälp av grönstruktur

Entrépunkt centrum
Förtydligas och förbättras med hjälp av grönstruktur

Befintliga parker och grönområden
Befintliga parker och grönområden ska förädlas och förbättras med punktinsatser

M **Befintlig mötesplats** som föreslås förädlas med hjälp av grönstruktur

GENERELLT

Fler bänkar och bord utefter hav och stråk
Läplatser
Bättre belysning

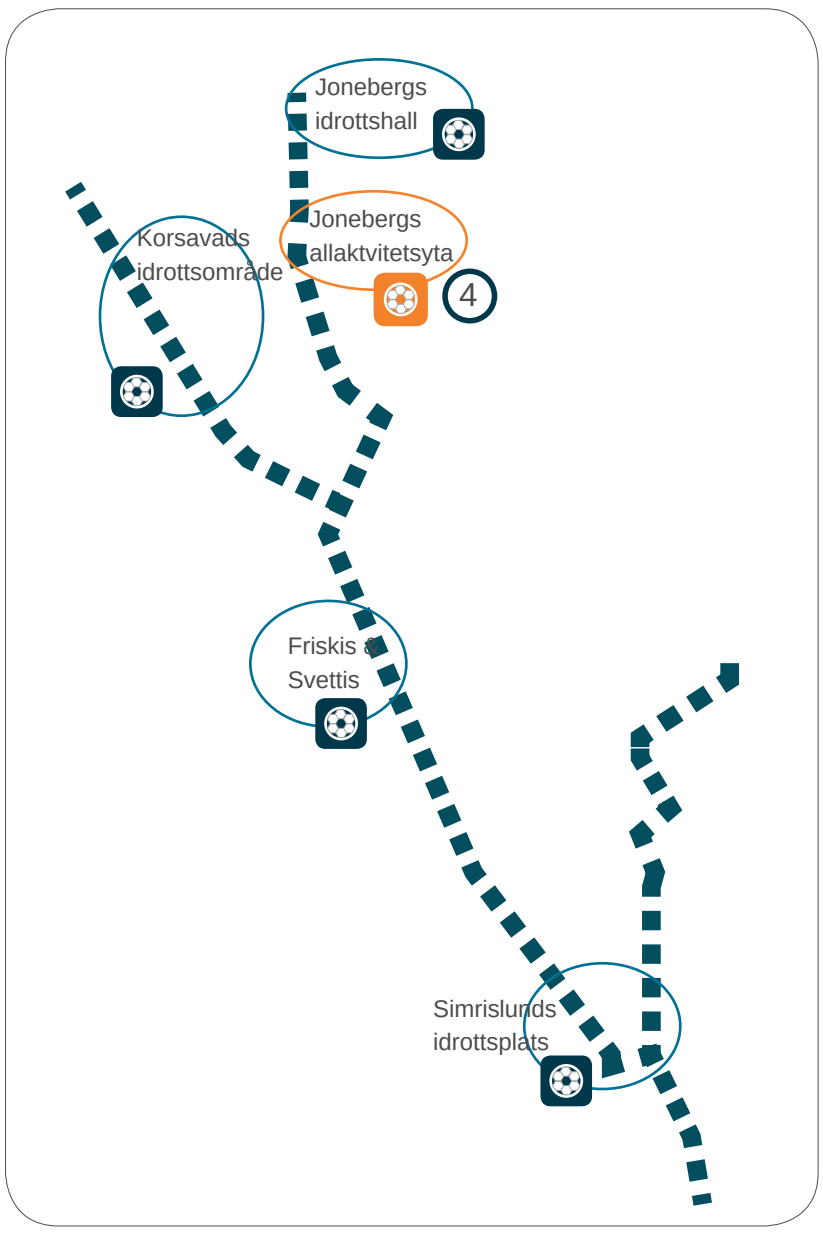
BEFINTLIGT

Befintlig trädrad som bevaras

Befintliga koloniområden

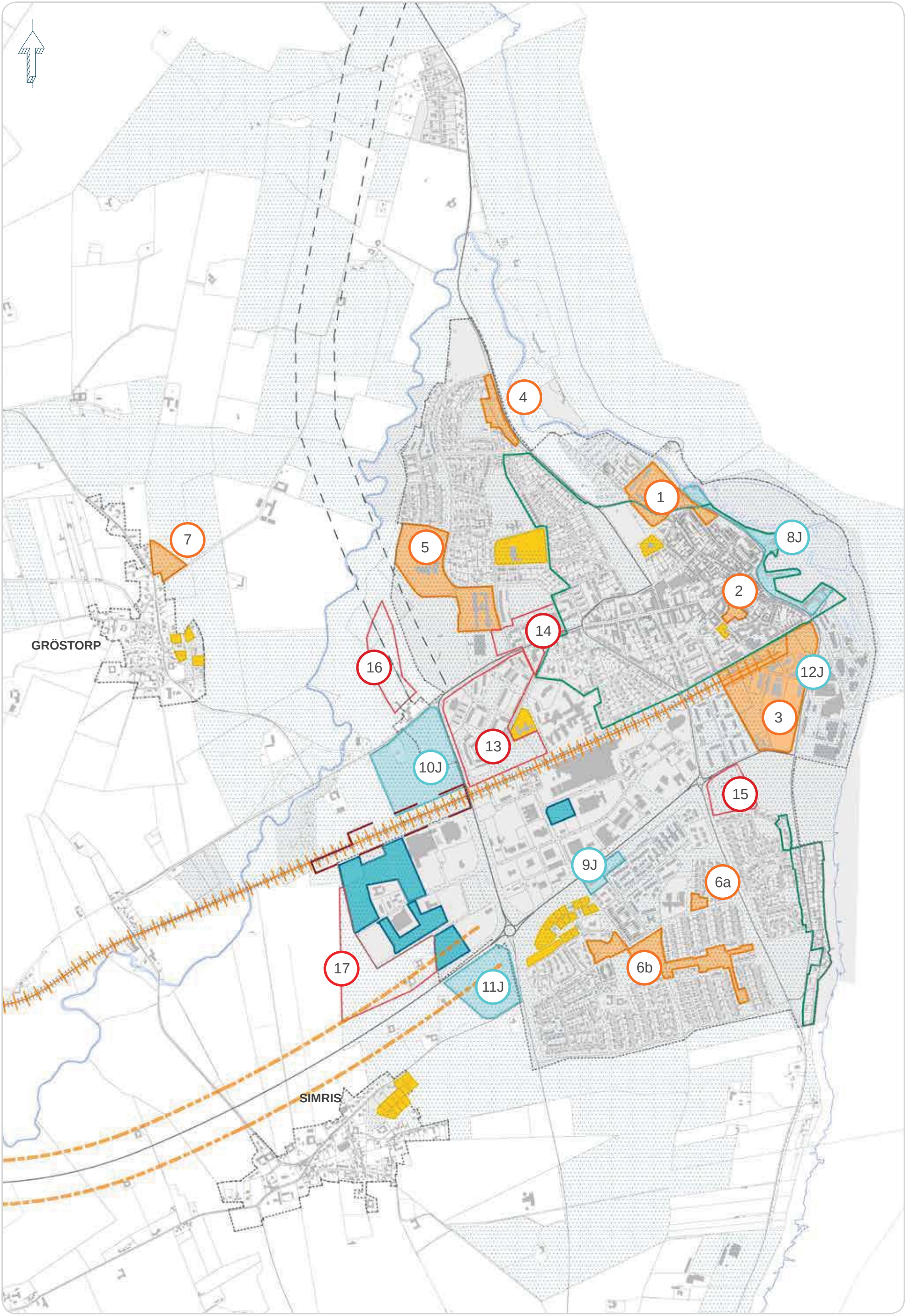
Skåneleden

M **Befintlig mötesplats**

Idrottsstråket

Stråket löper mellan befintliga idrottsmålpunkter; Korsavads idrottsplats, träningsanläggningar i industriområdet och stadsdelsidrottsplatsen i Simrislund. Stråket ska kompletteras med en allaktivitetsyta i Jonebergsparken (6). Allaktivitetsytan ska erbjuda aktiviteter för olika åldersgrupper.

4
1
8J
7
5
2
14
GRÖSTORP
16
12J
3
13
10J
15
9J
6a
17
6b
11J
SIMRIS

FÖRSLAGSKARTA 3. BEBYGGELSEUTVECKLING

Ortsavgränsning
Utbyggnad ska företrädesvis ske som kvalitativ förtätning inom befintlig bebyggelse/ortsavgränsning.

Detaljplanelagt område

Kommunägd mark

Planreserv:

Fastställd detaljplan för bostadsändamål

Fastställd detaljplan för verksamhetsändamål

Utbyggnadsområde:

Utbyggnadsområde bostadsändamål

J Utbyggnadsområde verksamhetsändamål

Utredningsområde*
*Lst kommenterar inte dessa områden då de ligger utanför planförslagets tidshorisont.
(TILLÄGG ANTAGANDEHANDLING 20150818)

Värdefull bebyggelsemiljö

FÖRSLAG - UTBYGGNADSOMRÅDEN FÖR BOSTADSÄNDAMÅL

1 **Europanområdet**
Stadsutveckling, bostäder, skola och centrumändamål. Utmed Sjöfartsstråket utvecklas området för centrumändamål inom allmänt tillgängligt parkstråk. (Se planprogram för Kv Lasarettet, Östra planteringen, Gjuteriplan och Sjöfartsstråket 2013-06-03). Ca 100 - 150 bostäder.

2 **Kv Väderkvarnen**
Stadsmässig förtätning för bostäder och centrumändamål.
Ca 30 bostäder.

3 **Stationsområdet och Skansen**
Stadsutveckling i stationsnära läge för bostäder, kontor, arbetsplatser, skola, centrumändamål och verksamheter. I vidare planläggning behöver buller och riskavstånd till hamn och intilliggande verksamheter utredas. Ca 185 bostäder. För utbyggnadsområden 1-4 i Simrishamn är det betydelsefullt att ny miljö anpassas till stadens skala och kulturmiljövärden. Den småskaliga karaktären i området ska i största möjliga mån behållas. Området kan utvecklas som blandstad med bostäder och verksamheter i liten skala, vilket kan bidra till att skapa ett levande och integrerat stadsrum.

4 **Förtätning centrum**
10 villor utmed Kristianstadvägen ryms.

5 **Österlengymnasiet och Backgatan**
Skoltomterna för Österlengymnasiet och Korsavadskolan behöver utredas, där ett breddat användningssätt kan studeras. Stadsmiljön framför Korsavadsskolan och utmed Backgatan behöver förstärkas. Ca 60 kedjehus ryms.

6a **Simrislund**
6b I Simrislund studeras förtätningsmöjligheter för bostäder (6a, 6b). Idrotts- och parkytor i området behöver förstärkas. Totalt ca 50 nya bostäder.

7 **Gröstorp**
Utbyggnadsområde för 7-8 bostäder.

FÖRSLAG - UTBYGGNADSOMRÅDEN FÖR VERKSAMHETER (J)

8 **Hamnplan, Bornholmskajen och Södra kajen**
Utveckla områdets havsfront som en av stadens framsidor.
Möjligheter för utökad publik användning bör studeras.

9 **Simrislund**
Området skulle kunna stärkas med en ny tomt för centrumändamål, mindre handel, verksamheter etc. i anslutning till befintlig handelstomt mot Ehrnbergsväg.

10 **Entréer från Christian IV:s väg och väg 11**
11 Utmed Christian IV:s väg (10) och väg 11(11) föreslås utbyggnadsområde för verksamhets- och handelstomter. Utbyggnaden kan bidra till att rumsligt förstärka stadens entréstråk och omvandla genomfartsleden till en stadsmässig infart.

12 **Skansen**
Industriområdet Skansen vid stationen utvecklas till ett blandat område med småskalig struktur.

UTREDNINGSOMRÅDEN

13 **Sjukhusområdet, stadsutveckling vid Simrisvägen**
Stadsutveckling av befintligt bostadsområde vid Simrisvägen samt jordbruksmarken vid järnvägen. Stadsmässigheten kan stärkas genom förtätning av bebyggelsen och upprustning av den offentliga miljön. För utbyggnad mot järnvägen och intilliggande verksamheter behöver riskavstånd och buller studeras. I dagsläget finns verksamhet med skyddsavstånd som begränsar utbyggnad. Ca 100 nya lägenheter kan inrymmas på lång sikt.

14 **Förtätning centrum**
Möjliga förtätningar som ansluter till intilliggande bebyggelse bör studeras. Ca 130 lägenheter centralt.

15 **Södra koloniområdet**
Intill södra koloniområdet kan bostadsutbyggnad studeras, området ligger centralt och stationsnära. På lång sikt utgör koloniområdet markreserv för staden, lämpligt för bostäder. Området skulle kunna inrymma ca 100-150 lägenheter.

16 **Markreservat förbifart Simrishamn**
Mark reserveras för trafikled för förbifart för farligt gods. Marken står i konflikt med framtida bostadsutbyggnad västerut, ca 50 småhus ryms om vägutbyggnaden inte realiseras.

17 **Industri**
Industriområdet föreslås utökas i väst, det avsätts också mark för rangerbangård och stickspår, 100 m från järnvägens mittlinje, för omlastning av framtida godstransporter. Utbyggnadsområdet i väst sammanfaller med blivande vattenskyddsområde, områdets lämplighet behöver utredas utifrån dess lämplighet för intilliggande vattentäkt. Om de båda ändamålen inte kan sammanfalla ska vattentäkten premieras.

HÄNSYNSREGLER

Hänsynsregler - vatten
(se rubrik förebyggande åtgärder)

Vattenvårdsåtgärd: Markavsättning för utbyggnad av områden för flödesutjämnande, naturaliserande eller återskapande åtgärder i vattendragens och dikningsföretagens avrinningsområden förespråkas. Detta för att minska näringsläckage från jordbruksmark till havet och samtidigt minska översvämningsrisken från ökade regn och snösmältning.

Uppvärmning: Hänsyn ska tas till områdets förutsättningar för lämplig uppvärmningsform. Förutsättningar kan vara t.ex. att ta till vara spillvärme från närbelägna fastigheter, god solinstrålning, utnyttjande av viss markbeskaffenhet (PBL 2 kap. 3 §). Solcellsanläggningar förespråkas.

Bygglovsplikt: Inom område markerat som värdefull bebyggelsemiljö råder lovplikt för de åtgärder som annars är bygglovsbefriade enligt det lagförslag som fastställdes 2 juli 2014 som berör bl.a. Attefallshus

Planreserv SIMRISHAMN

194 bostäder varav (cirka): 14 villor, 28 kedjehus, 36 lägenheter, 63 lägenheter med inriktning trygghetsboende, samt 53 lägenheter i särskilt boende

+ 10 ha för näringsverksamheter

Utbyggnadsområden

435 - 485 bostäder
varav 100 enbostadshus och 335 - 385 lägenheter

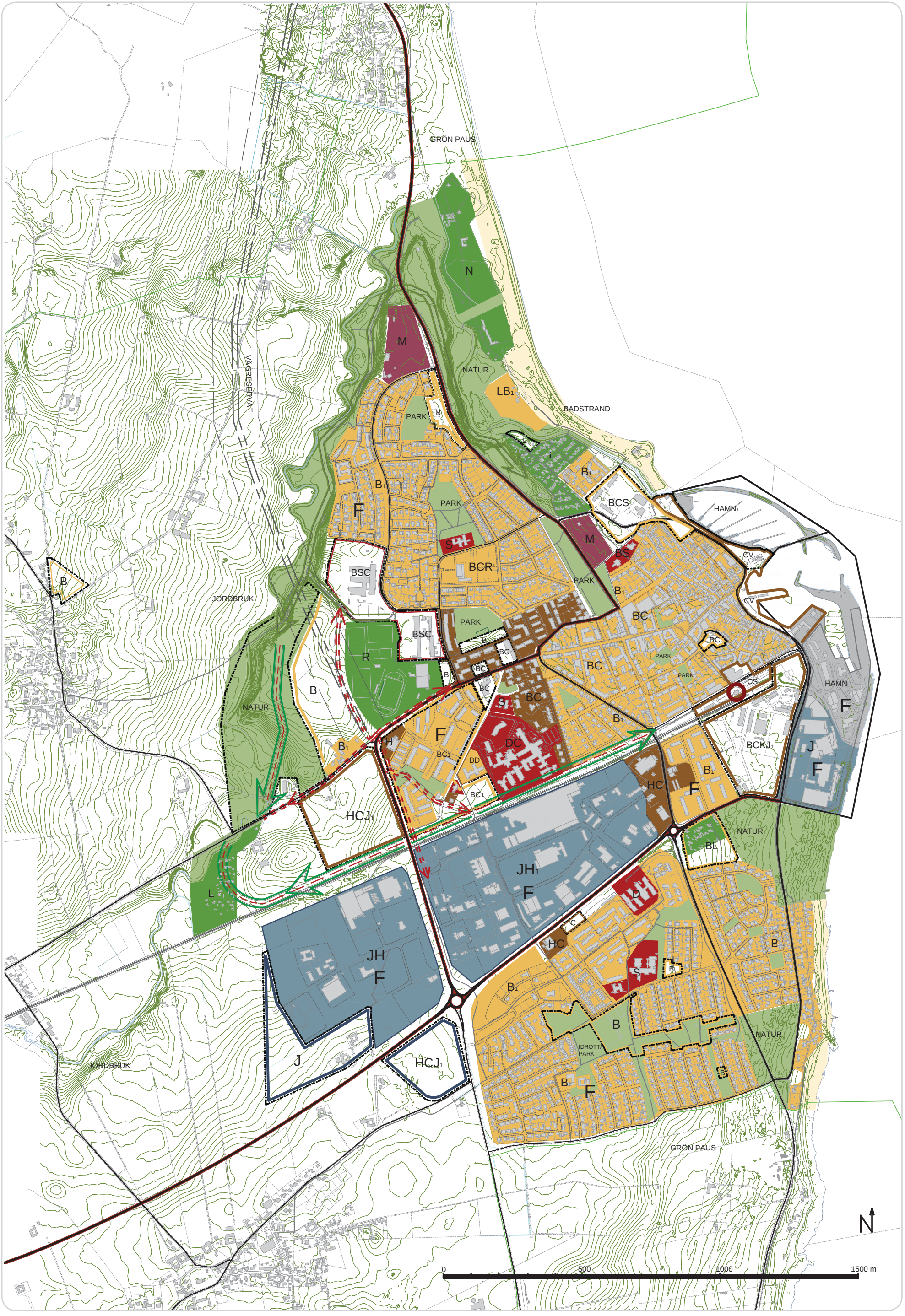
+ 17 ha industrimark

Planreserv GRÖSTORP

12 bostäder
(enbostadshus)

Planreserv SIMRIS

13 bostäder
(enbostadshus)

GRÖN PAUS
N
M
NATUR
LB1
BADSTRAND
PARK
B
B1
F
BCS
HAMN1
S
BCR
BS
BSC
JORDBRUK
R
BC
CV
CS
HAMN
J
BCKJ1
BD
DC
HC
HCJ1
JH1
JH
D
BL
IDROTTS PARK
0
500
1000
1500 m

FÖRSLAGSKARTA 4.

MARKANVÄNDNINGSKARTA

FÖRSLAG - ÄNDRAD MARKANVÄNDNING

- B — Bostad
- BCKJ — Bostad, centrumändamål, kontor och ickestörande småskalig verksamhet
- BSC — Bostad, skola och centrumändamål
- L — Koloni/odling
- HC — Handel och centrumändamål
- HCJ1 — Handel, centrum, ickestörande verksamhet
- J — Industri
- C — Centrumändamål
- CS — Skola och centrumändamål
- CV — Centrumändamål och hamnändamål
- L — Naturområde
- GRÖN PAUS — Bebyggelsepaus i landskapet
- F — Förtätning

NYA STRÅK - FÖRSLAG

- Nytt rekreationsstråk
- Utveckling av gång- och cykelvägnätet
- Vägreservat förbifart Simrishamn, ungefärlig sträckning

BEFINTLIG ANVÄNDNING - INKLUSIVE RIKTLINJER FÖR FORTSATT INRIKTNING

- B1 — Bostäder och förtätning, lämpligt för verksamhetslokal i anslutning till bostad
- LB1 — Bostad och odlingsändamål
- BC — Bostad- och centrumändamål
- BS — Bostad och skola
- D — Vård
- HC — Handel och centrumändamål
- JH — Verksamhetsområde, industri och handel
- JH1 — Verksamhetsområde, icke störande
- H — Handel
- HAMN1 — Småbåtshamn
- HAMN — Hamn
- L — Koloniområde
- M — Begravningsplats
- N — Camping och fritidsändamål
- NATUR — Naturområde
- PARK — Parkmark
- S — Skola
- R — Idrottsområde
- IDROTT/ PARK — Idrott och park
- Strand
- Station: Buss och tåg
- Järnväg
- Riksväg
- Riksintresse naturvård
- Befintligt rekreationsstråk

1
2
3
15

KONSEKVENSKARTA 1.

FÖR FORNLÄMNINGAR OCH KULTURMILJÖ

FÖRKLARINGAR

Utbyggnadsområde bostadsändamål

Utbyggnadsområde verksamhetsändamål

Utredningsområde*

Föreslaget järnvägsreservat för dubbelspår

Föreslaget utbyggnadsområde för godsterminal för omlastning till järnväg

Föreslagen vägombyggnad till 2+1väg

RI Kulturmiljö Simrishamn (L 4)
Motivering: Småstadsmiljö med bevarad medeltida karaktär och prägel av sjöfart och fiske.
Uttryck för riksintresset: Tät, småskalig putsad bebyggelse från huvudsakligen 1800-talet och oregelbundet gatunät med medeltida anor. St. Nicolaikyrkan från 1200-talets första hälft, gårdar för handelsmän, enklare gårdar och hus för hantverkare och sjöfolk, torgmiljön med mer storstadsmässiga bebyggelseinslag från 1800-talets senare del, hamnbebyggelse, parkanläggningar samt gatukaraktären med stenläggning och plank.

Kulturmiljöstråk:
Malmö-Simrishamns Järnväg (MSJ) började anläggas 1882 då en bana mellan Simrishamn och Tomelilla stod klar. Järnvägen Malmö-Tomelilla öppnade 1893**.**

Väg 9, landsvägen mellan Trelleborg - Brösarp utgör kulturmiljöstråk.

Skånelinjen: Hela kommunens kuststräcka ingår i kulturmiljöstråket Skånelinjen; en försvarslinje som började byggas 1939 och som tydligt visar Skåne som gränsprovins. Samtliga värn är viktiga delar i den helhet som Skånelinjen utgör.

Fornlämningsområde: Ett skyddsavstånd ska tas hänsyn till i den vidare planläggningen.

Värdefull bebyggelsemiljö: Stor varsamhet ska iakttas vid förtätning, tillbyggnad och exteriör förändring, så att befintliga karaktärsdrag bibehålls och skyddas. Bebyggelseriktlinjerna för tätortskaraktärer i Simrishamn ska följas.

Särskilt värdefull kulturmiljö: Hela centralorten och dess närmaste omgivningar är utpekat som särskilt värdefull kulturmiljö med en stadsplan som till stor del är medeltida med oregelbundet formade kvarter och slingrande gator. Huvudgatan – Storgatan med likartad sträckning som den forna infarten från Tommarp – löper vinkelrätt ned mot hamnen. Denna stadsplan var vanlig för kuststäderna fram till mitten av 1200-talet.

Underlagsmaterial:
Bevaringsplan för stadskärnan i Simrishamn, 1975
Riktlinjer och anvisningar för uppförande av takkupor och takfönster, 1985
Simrishamn, inventering av stadskärnan 1994
Om Simrishamns dörrar, 1995
Byggnadsminnen i Simrishamns kommun, 1998
Kulturmiljöprogram i Skåne, 2006

*Lst kommenterar inte dessa områden då de ligger utanför planförslagets tidshorisont.
(TILLÄGG ANTAGANDEHANDLING 20150818)

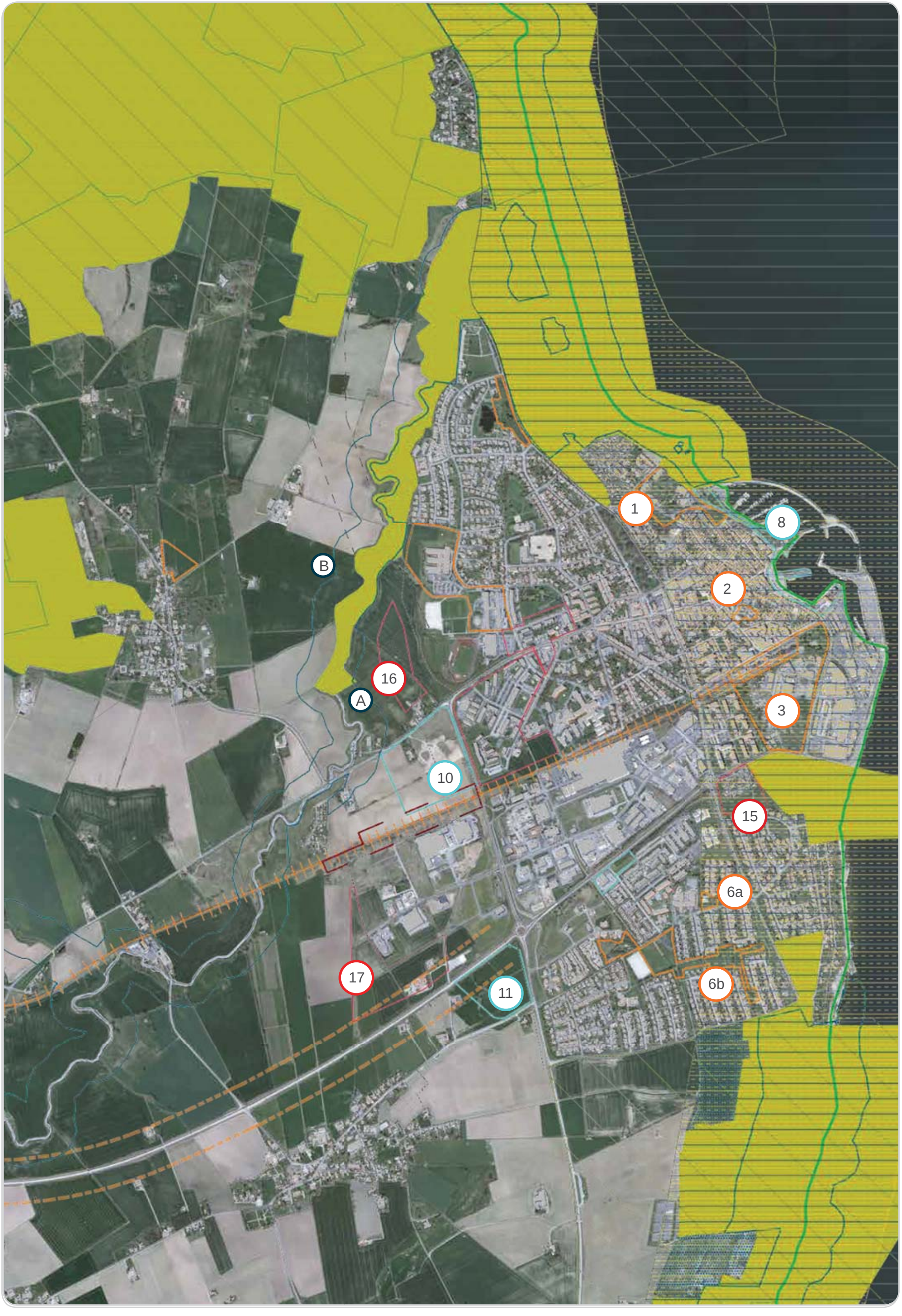
KONSEKVENSER OCH GENOMFÖRANDE

1 Utbyggnad inom riksintresse för kulturmiljövård kan komma att stå i konflikt med det samma.

2 Konflikt mellan ny bebyggelse i centrum och riksintresse för kulturmiljö (RI Kulturmiljö). Vid genomförande ställs krav på utformning, strukturanpassning för att säkerställa att inte någon påtaglig skada på riksintressena riskeras. Påtaglig skada innebär en sådan påverkan som påtagligt försvårar nyttjandet av riksintresset.

3 Bostadsbyggande intill södra koloniområdet står i konflikt med koloniområden som kulturmiljö. Ett ställningstagande behöver tas innan området kan aktualiseras för utbyggnad.

15 **Utbyggnadsområdet** omfattar registrerad fornlämning i den sydöstra delen av området. Respektavstånd till ny bebyggelse ska tas.

1
8
B
2
16
A
3
10
15
6a
17
11
6b

KONSEKVENSKARTA 2.

FÖR OMGIVNINGAR, SKYDD OCH NATURMILJÖ

FÖRKLARINGAR

Utbyggnadsområde bostadsändamål

Utbyggnadsområde verksamhetsändamål

Utredningsområde*

Föreslaget järnvägsreservat för dubbelspår

Föreslaget utbyggnadsområde godsterminal järnväg för omlastsning

Föreslagen vägombyggnad till 2 + 1väg

Område med höga naturvärden

RI Friluftsliv (kustlinjen)

RI Turism och rörligt friluftsliv

RI Naturvård

RI Kustzon

Strandskydd

Landskapsbildsskydd

***Lst kommenterar inte dessa områden då de ligger utanför planförslagets tidshorisont.**
(TILLÄGG ANTAGANDEHANDLING 20150818)

KONSEKVENSER OCH GENOMFÖRANDE, UTBYGGNADS- OCH UTREDNINGSOMRÅDEN

1 Utbyggnadsområdet förutsätter ianspråkstagande av grönytor som ligger inom riksintresse för rörligt friluftsliv och turism, ri kustzon. Allmännhetens rörlighet i området ska säkerställas med stråk och grönytor igenom föreslaget bebyggelseområde. Förtätning inom staden är en nödvändighet för att kunna skapa ett hållbart samhälle med god service, skola och omsorg och goda kollektivtrafikförbindelser. I närheten finns stor areal tätortsnära rekreationsområden. Mindre fickparker och grönområden kommer att ingå i utbyggnadsområdet.

2 Utbyggnadsområdet innebär en god förtätning i centrum med stadsmässig bebyggelse. Förslaget bedöms inte påverka riksintressena för rörligt friluftsliv och turism, ri kustzon negativt. Allmänhetens rörlighet runt om kvarteret kommer att kvarstå.

3 Utbyggnadsområdet förutsätter ianspråkstagande av grönytor som ligger inom riksintresse för rörligt friluftsliv och turism, ri kustzon. Allmännhetens rörlighet i området ska säkerställas med stråk och grönytor igenom föreslaget bebyggelseområde. Mindre fickparker och grönområden kommer att ingå i utbyggnadsområdet.

6a Utvecklingsförslaget innebär att en del av befintligt bostadsområde förtätas inom angivet område. Gränserna kommer att studeras vidare i det fortsatta planarbetet. Förtätningen förutsätter ianspråkstagande av grönytor. En del av angivet område ligger inom riksintresse för rörligt friluftsliv och turism, ri kustzon. Allmänhetens rörlighet i området ska säkerställas med stråk och större sammanhängande grönytor. Parallellt avses kvaliteten på befintliga grönytor förbättras.

6b

8 Utveckling av Sjöfartsstråket berör riksintresse för rörligt friluftsliv och turism, ri friluftsliv (kustlinjen), ri kustzon. Utveckling av stråket syftar till att stärka allmänhetens tillgänglighet till platsen som kommer att förbättras med förslaget.

10 Utbyggnadsområdet innebär ianspråkstagande av jordbruksmark vilket står i konflikt med de skånska utmaningarna ”Hushållning med Skånes mark- och vattenresurser och Skydd av Skånes natur- och kulturvärden. Området kan komma att stå i konflikt med grundvattentäkt. Utbyggnadsområdet innebär en naturlig utveckling av Simrishamn, den geografiska avgränsningen är gjord utifrån stadens struktur. Utbyggnad av området ska göras så att stadsmässiga framsidor mot Christian IVs väg skapas.

11 Utbyggnadsområdet innebär att mark för verksamhetsområde avsätts vilket förutsätter ianspråkstagande av jordbruksmark /betesmark, vilket står i konflikt med de skånska utmaningarna ”Hushållning med Skånes mark- och vattenresurser och Skydd av Skånes natur- och kulturvärden”.

15 Utbyggnadsområdet förutsätter ianspråkstagande av grönytor som ligger inom riksintresse för rörligt friluftsliv och turism, ri kustzon. Allmännhetens rörlighet i området ska säkerställas med stråk och grönytor igenom föreslaget bebyggelseområde. I närheten finns stor areal tätortsnära rekreationsområden. Mindre fickparker och grönområde kommer att ingå i utbyggnadsområdet.

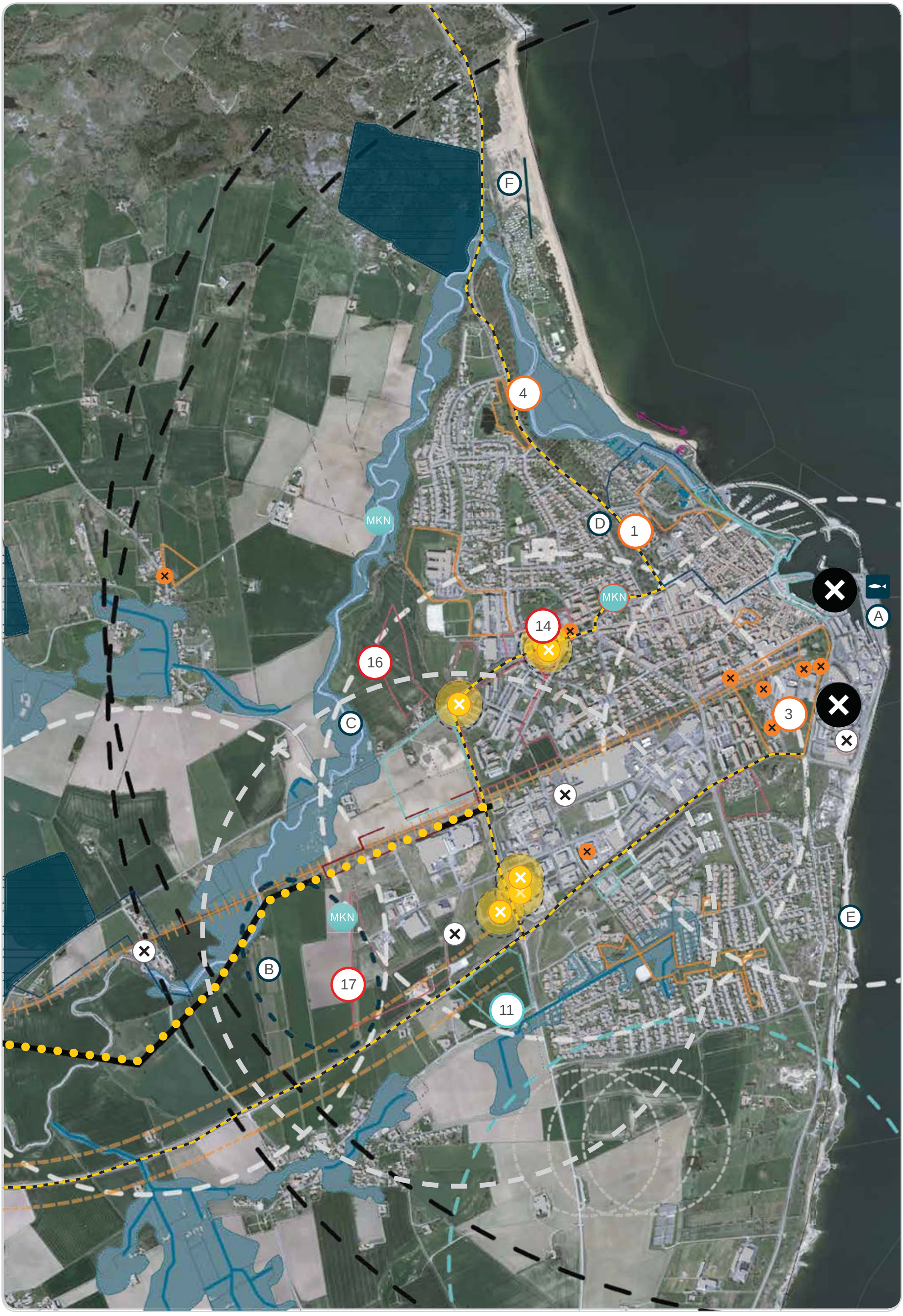
16 Utbyggnadsområdet förutsätter ianspråkstagande av jordbruksmark vilket står i konflikt med de skånska utmaningarna ”Hushållning med Skånes mark- och vattenresurser och Skydd av Skånes natur- och kulturvärden”. Utbyggnadsområdet innebär en naturlig utveckling av Simrishamn, den geografiska avgränsningen är gjord utifrån stadens struktur och skulle kunna utgöra en naturlig avgränsning mot väst.

17 Utbyggnadsområdet innebär att mark för verksamhetsområde avsätts som förutsätter ianspråkstagande av jordbruksmark vilket står i konflikt med de skånska utmaningarna ”Hushållning med Skånes mark- och vattenresurser och Skydd av Skånes natur- och kulturvärden”. Området står i konflikt med grundvattentäkt.

KONSEKVENSER OCH GENOMFÖRANDE, ÖVRIGA OMRÅDEN

A Förslag på förlängning av det tätortsnära rekreationsstråket vid Åbackarna förutsätter ianspråkstagande av jordbruksmark, vilket står i konflikt med de skånska utmaningarna ”Hushållning med Skånes mark- och vattenresurser men utvecklingen gynnar den skånska utmaningen Skydd av Skånes natur- och kulturvärden genom att naturvärdena stärks.

B Avser endast utredningsområde för markreservat för förbifart Simrishamn/Transportväg för farligt gods. I kapitlets ställningstagande nedan anges att en åtgärdsvalstudie utförs i samarbete med Trafikverket för att kunna bedöma vägdragningens lämplighet.

F
4
MKN
D
1
MKN
14
16
C
3
A
E
MKN
B
17
11

KONSEKVENSKARTA 3.

RISKER & KONFLIKTER

FÖRKLARINGAR

Utbyggnadsområde bostadsändamål

Utbyggnadsområde verksamhetsändamål

Utredningsområde*

Föreslaget järnvägsreservat för dubbelspår

Föreslaget utbyggnadsområde godsterminal järnväg för omlastsning

Föreslagen vägombyggnad till 2+1väg

Transportled farligt gods

Vattendrag /Tommarpsån)

Vattenskyddsområde

Vattenskyddsområde utredningsområde

Utdikad mark (båtnadsområde).

Delvis kulverterat vattendrag (dikningsföretag)

VA-infrastruktur inom riskområde för översvämning

Beräknad kustlinje år 2100

Lågt liggande byggnad/översvämningsrisk

Pågående erosion

Byggnad utsatt för erosionsrisk

Risk för elektromagnetisk strålning

*Lst kommenterar inte dessa områden då de ligger utanför planförslagets tidshorisont.
(TILLÄGG ANTAGANDEHANDLING 20150818)

VERKSAMHETSOMRÅDEN, RISKER

Tillståndspliktiga verksamheter ger riskscenarion

a. Giftiga gaser
initialt riskområde 100 m
riskområde wcs (worst case scenario) 3000 m

b. Brandfarliga gaser
initialt riskområde 50 m
riskområde wcs (worst case scenario) 1000 m

c. Brandfarliga vätskor
initialt riskområde 50 m
riskområde wcs (worst case scenario) 100 m

Förorenad mark/ risk för förorenad mark, Vipan 2 sanerad.

MKN

Bristen på dricksvatten står i dagsläget i konflikt med utveckling av industriområde/stickspår för godsterminal för järnväg samt exploatering mot väster.

MKN

Genomfartsleden upplevs som en oattraktiv och trafikfarlig väg där risk för höga bullernivåer finns.

SKYDDSAVSTÅND

Vindkraftverk
Bullerskyddsavstånd 40 dBA (300 m)

Reningsverk
Skyddsavstånd 1000 m

RISKBEDÖMNING
UTBYGGNADS- OCH UTREDNINGSOMRÅDEN

1 Översvämningsrisk. I delar av hamnområdet i Simrishamn föreligger risk för översvämning. Även vägen och några byggnader i området där Hamngatan byter namn till Strandvägen hotas av översvämning i ett framtida klimat. I norra koloniområdet samt de yttre delarna av Strandbadsvägen kommer det bli risk för översvämning. VA-ledningen som löper längs stranden utanför Tommarpsån hotas av erosion.

3 Risk för förorenad mark.

4 Konflikt mellan transport av farligt gods och föreslagen utbyggnad i stadskärnan.

14 Utredningsområde för stadsutveckling baseras på att bensinmackarna på sikt flyttas ut ur tätorten och marken bebyggs med bostäder/blandade verksamheter. Idag står området i konflikt med bensinstationer och trafikled för farligt gods.

11 Exploatering av området tar jordbruksmark i anspråk vilket står i konflikt med den skånska utmaningen ”Hushållning med Skånes mark- och vattenresurser”.

16 Utredningsområde för markreservat för förbifart Simrishamn/Transportväg för farligt gods. En ny vägdragning skulle ha positiva effekter på säkerheten i staden eftersom olycksrisken skulle minska när transporter med farligt gods leds utanför tätorten.

17 Konflikt mellan utredningsområde och vattenskyddsområde.

RISKBEDÖMNING
ÖVRIGA KONFLIKTOMRÅDEN

A Konflikt mellan verksamheter: Industrier och landningshamn för yrkesfisket samt utveckling av nya bostäder. Verksamheterna i hamnen kan innebära att människors hälsa och säkerhet i staden riskeras.

B Konflikt mellan dricksvattenförsörjning och utveckling av industriområde/stickspår för godsomlastning från järnväg

C Klimatförändringar i form av förhöjda vattenstånd, ökade regnmängder mm. (möjligheten at skapa ett översvämningsområde längs Tommarpsån bör undersökas). Tommarpsån och dikningsföretag medför ökade risker för översvämning från inlandet.

D Konflikt mellan transport av farligt gods och befintlig bebyggelse i stadskärnan.

E Längs med stranden i Simrislund går en VA-ledning parallellt med strandlinjen som är hotad av erosion.

F Beräknad framtida kustlinje 2100 ligger mycket nära campingområdet. Tobisviksstranden är utsatt för erosion, strandlinjen beräkans flyttas 85 m innåt land om inga åtgärder vidtas.

KONSEKVENS-BESKRIVNING

Nollalternativet

Nollalternativet innebär att ingen ny bostadsbebyggelse föreslås. För Simris innebär detta att orten har möjlighet att växa enligt angiven planreserv som möjliggör utbyggnad för 194 bostäder, varav 14 villor, 28 kedjehus, 36 lägenheter, 63 lägenheter med inriktning mot trygghetsboende och 53 lägenheter i särskilt boende. Samt 10 ha kvartersmark för industri/verksamheter.

Utbyggnadsförslaget

- en beskrivning av den påverkan som kan antas uppkomma avseende på:

Ri naturvård, 3 kap 6 § MB

Utredningsförslag för förbifart Simrishamn ligger inom riksintresseområde för naturvård; område utmed kusten från Stenshuvud - Vik - Simrishamn, N71.

Vägförslagets sträckning står i konflikt med riksintresseområdet, ett genomförande av vägen bedöms utgöra påtaglig skada på riksintresset.

Ri kustzon och ri turism och rörligt friluftsliv 4 kap MB

Utbyggnadsområdena i den östra delen av staden omfattas av riksintresse för kustzon, samt turism och rörligt friluftsliv. Riksintresseområdet sträcker sig från Örnahusen till Åhus. I området ska turismen och det rörliga friluftslivet särskilt beaktas. Riksintresset består bland annat av närheten till både hav och kulturhistorisk bebyggelsemiljö, såväl som bad, fiske och möjligheten att röra sig längs havet i långa obrutna sträckor.

Utveckling av Sjöfartsstråket (8J) berör riksintresse för rörligt friluftsliv och turism, ri friluftsliv (kustlinjen), ri kustzon. Utveckling av stråket syftar till att stärka allmänhetens tillgänglighet till platsen som bedöms förbättras med förslaget.

Utbyggnadsområde 2 för kv Väduren innebär en god förtätning i centrum med stadsmässig bebyggelse. Förslaget bedöms inte påverka riksintressena för rörligt friluftsliv och turism eller kustzon negativt, eftersom allmänhetens rörlighet runt om kvarteret kommer att kvarstå.

Utbyggnadsområde 1 för kv Lasarettet och Gjuteriplan, samt för Skansen och Södra planteringen (3 och 12J) förutsätter ianspråkstagande av grönytor som ligger inom riksintresse för rörligt friluftsliv och turism, ri kustzon. Förtätning inom staden är en nödvändighet för att kunna skapa ett hållbart samhälle med god service, skola och omsorg och goda kollektivtrafikförbindelser.
I närheten finns stor areal tätortsnära rekreationsområden. Mindre fickparker och grönområden kommer att ingå i utbyggnadsområdet.

Utbyggnadsområde 6a och 6b innebär att en del av befintligt bostadsområde förtätas inom angivet område. Gränserna kommer att studeras vidare i det fortsatta planarbetet. Förtätningen förutsätter ianspråkstagande av grönytor. En del av angivet område ligger inom riksintresse för rörligt friluftsliv och turism, ri kustzon. Allmänhetens rörlighet i området ska säkerställas med stråk och större sammanhängande grönytor. Parallellt avses kvaliteten på befintliga grönytor förbättras.

Utbyggnadsförslagen bedöms inte påverka riksintressevärdena negativt förutsatt att allmännhetens rörlighet i området säkerställas med stråk och grönytor, samt att ny bebyggelse anpassas till kulturmiljön. Planförslaget har en positiv effekt på riksintresset eftersom tillgängligheten utmed kusten förbättras och planförslaget utgörs av ny beyggelse i anslutning till den samlade bebyggelsen i tätorten och ligger inte spridd i landskapet.

Kulturmiljö, bebyggelse och fornlämningar

Utbyggnadsområde 1, 2 och 8J berör riksintresse för kulturmiljö enligt 3 kap 6 § MB.

Gjuteriplan inom utbyggnadsområde 1 ligger inom riksintresseområdet för kulturmiljö, ny bebyggelse i området kan komma att påverka riksintressevärdena negativt om den inte anpassas till områdets karaktär. Ett ianspråkstagande av marken innebär att en yta med historik och värde som öppen plats försvinner.

Område 2 utgörs av en rivningstomt i centrala Simrishamn, ett återuppbyggande av ett bostadskvarter kan gynna stadsmässigheten och riksintresset.

Samtliga utbyggnadsområden, förutom verksamhetsområdet i väster, ligger inom särskilt värdefull kulturmiljö enligt regionala kulturmiljöprogrammet. Om ny bebyggelse utformas utan att anpassas till ortens struktur finns risk att ortens kulturmiljövärden skadas.

Områdena berörs antingen av kulturmiljöstråk för Skånelinjen eller av kulturmiljöstråk för väg 9 eller av Malmö-Simrishamns Järnväg, planförslaget bedöms inte påverka dessa värden negativt.

Ett ianspråkstagande av utredningsområde för Södra koloniområdet (15) innebär förlust av koloniområdet som kulturmiljö och som social mötesplats.

Utbyggnadsområde för Skansens verksamhetsområde (12J) omfattar registrerad fornlämning i den sydöstra delen av området. Respektavstånd mellan ny bebyggelse och fornlämningen ska hållas.

Utredningsområde 1 och utbyggnadsområde 2 berör ett registrerat fornlämningsområde som utgörs av Simrishamns bytomt. Fornlämningsområdet skadas om ingrepp görs i marken. Utbyggnad kräver tillstånd av Länsstyrelsens kulturmiljöenhet, vid planläggning krävs också samråd med Länsstyrelsen huruvida behov av arkeologisk utredning föreligger.

Ett genomförande av utredningsområde 16 för markreservat för förbifart Simrishamn står i konflikt med befintliga fornlämningsmiljöer.

Ställningstagande om bygglovsplikt för värdefulla bebyggelsemiljöer ökar möjligheterna att skydda, bibehålla och utveckla dessa.

Befolkning

Utbyggnadsförslaget möjliggör en befolkningsökning i Simrishamn med 435 - 485 bostäder, varav ca 100 enbostadshus och 335 - 385 lägenheter, samt 17 ha industrimark. En utveckling av kommunens huvudort gynnar underlaget för service, skola och arbetsplatser. Befolkningen gynnas av att fler åretruntboende tillkommer så att underlag finns för restaurang-, service och kulturutbud året om.

Biologisk mångfald, djurliv, växtliv

Förtätning genom att parkmark tas i anspråk i område 1 och 3 innebär att parkytor minskas.
Dessa utgörs dock inte av värdefulla biotoper för djurlivet eller faunan. Gjuteriplan utgörs av en öppen, klippt gräsyta liksom Sjöfartsstråket som används av betande gäss. Planförslaget innebär att andelen gräsytor minskas inom Sjöfartsstråket för att möjliggöra uppförande av båthus etc. öppna gräsytor kommer dock att kvarstå. Utbyggnadsområde 11J vid Simris innebär att betesmark tas i anspråk, vilket innebär att andelen naturmark minskas.

Förslag på förlängning av det tätortsnära rekreationsstråket vid Åbackarna kommer att få positiv inverkan på djurliv och fauna.

Om förbifart Simrishamn förverkligas i utpekad sträckning finns risk för påtaglig skada på naturvärdena. Vägdragningen står i konflik med Natura2000-område (art- och habitatdirektivet SCI/SAC), naturreservat och berör område med höga naturvärden.

Människors hälsa

Väg 9 utgör trafikled för farligt gods vilket innebär risk för olyckor med farligt gods i vägens närområde.
Utbyggnadsområde 9 påverkas av verksamheter som vid olycka utgör risk för människors hälsa och säkerhet; fryshusen innehar ammoniak vilket vid en explosion i värsta fall kan ge upphov till giftiga gaser som kan påverka staden inom 3 km. Inom område 6 finns förorenad mark och risk att fler föroreningar kan påträffas. Utveckling av bostäder i området kan komma att stå i konflikt med riksintresset för fisket som landningshamn. Om bostadsbebyggelse kommer för nära hamnen kan hamnverksamhetens framtida miljötillstånd inskränkas genom att nivån för tillåten störningsnivå minskas, för att undvika detta planeras för rspektavstånd samt icke-störande verksamhetsområde närmst hamnens verksamhetsområde.

Klimatfaktorer

Översvämningsrisk:
I delar av hamnområdet i Simrishamn föreligger risk

för översvämning. Även vägen och några byggnader inom området där Hamngatan byter namn till Strandvägen hotas av översvämning i ett framtida klimat. I norra koloniområdet samt de yttre delarna av Strandbadsvägen bedöms det kunna uppstå risk för översvämning. Va-ledningen som löper längs stranden utanför Tommarpsån hotas av erosion. Campingområdet ligger intill kustlinje som är utsatt för erosion, beräknad framtida kustlinje 2100 ligger mycket nära campingområdet. Strandlinjen i Tobisviken beräknas kunna förflyttas upp till 85 m inåt land på grund av erosionen, om inga åtgärder för att förhindra erosionen vidtas. Även längs med stranden i Simrislund går en va-ledning parallellt med strandlinjen som hotas av framtida erosion.

Halva utbyggnadsområde 1 ligger inom riskområde för översvämning.
Tommarpsån och dikningsföretag medför ökade risker för översvämning från inlandet.

Mark, vatten, luft

Statusklassing på vattenkvaliteten:
Kustvatten söder om hamninloppet utgör i dagsläget måttlig ekologisk status samt otillfredsställande ekologisk status norr om hamninloppet. Kustvattnet uppnår ej god kemisk status. Kustvattnet löper risk att god ekologisk och kemisk status inte uppnås till 2015 eller 2021.
Tommarpsån utgör måttlig ekologisk status och uppnår inte kemisk god status. Ån löper risk att god ekologisk och kemisk status inte uppnås 2015 och 2021 (vattenmyndigheten).
Grundvattnets status 2015 är oklassad. Grundvattnet bedöms inte uppnå god kemisk status 2021. Den kvantitativa statusen bedöms dock som god 2021.

Risk för försämrad vattenkvalitet:
Risk för försämrad vattenkvalitet bedöms som relativt stor då föreslagen bebyggelseutveckling kan komma att påverka grundvattenkvaliteten genom att verksamma dricksvattentäkter ligger i anslutning till utbyggnadsområdena, men kan även komma att påverka Tommarpåns i utkanten av orten.
Område 17 och 10J kan komma att stå i konflikt med framtida vattenskyddsområde för grundvattentäkt. Ett genomförande av Förbifart Simrishamn inom utredningsområde för vägreservat (16) står i konflikt med vattenborror för grundvattentäkt.

Hushållning

Utbyggnadsområdena 10J och 11J för verksamheter i den västra delen av staden och utredningsområde 16 och 17 samt utvidgning av naturområdet Åbackarna förutsätter ianspråkstagande av jordbruksmark vilket står i konflikt med de skånska utmaningarna ”Hushållning med Skånes mark- och vattenresurser och Skydd av Skånes natur- och kulturvärden”.

Utbyggnadsförslagen innebär en naturlig utveckling av Simrishamn, den geografiska avgränsningen är gjord utifrån stadens struktur och utgör en naturlig avgränsning mot väst. För att ge tätorten möjlighet att växa och med förutsättning utifrån befintlig infrastruktur på orten föreslås bebyggelseutveckling prioriteras i angivna områden framför jordbruksmark. Förslag på förlängning av det tätortsnära rekreationsstråket vid Åbackarna gynnar den skånska utmaningen Skydd av Skånes natur- och kulturvärden genom att naturvärdena stärks.

Landskap

Förutsatt att kompletterande bebyggelse tillkommer i enlighet med stadens bebyggelseskala bedöms landskapsbilden inte påverkas negativt. Utbyggnadsområdena utgörs av förtätning i anslutningen till den samlade bebyggelsen och bedöms inte ändra ortens silhuett.

SAMMANFATTNING AV KONSEKVENSKARTA 1,2 & 3

Område för område:

UTBYGGNADSOMRÅDE BOSTÄDER

1 Europanområdet
Ri kustzon
Ri turism och rörligt friluftsliv
Ri kulturmiljö
Kulturmiljöstråk (Skånelinjen)
Särskilt värdefull kulturmiljö (regionala k.)
Översvämningsrisk

2 Kv Väduren
Ri kustzon
Ri turism och rörligt friluftsliv
Ri kulturmiljö
Kulturmiljöstråk (Skånelinjen, MSJ)
Särskilt värdefull kulturmiljö (regionala k.)

3 Stationsområdet och kv Skansen
Ri kustzon
Ri turism och rörligt friluftsliv
Kulturmiljöstråk (Skånelinjen, MSJ)
Särskilt värdefull kulturmiljö (regionala k.)
Förorenad mark
Avstånd till störande verksamheter
Ri Järnväg - persontrafik

4 Förtätning vid Kristianstadsvägen
Kulturmiljöstråk (Skånelinjen, väg 9)
Särskilt värdefull kulturmiljö (regionala k.)
Buller
Trafikled farligt gods

5 Österlengymnasiet och Backgatan
Särskilt värdefull kulturmiljö (regionala k.)
Avstånd till utredningsområde förbifart för farligt gods

6ab Förtätning i Simrislund
Ri kustzon (delvis)
Ri turism och rörligt friluftsliv (delvis)
Kulturmiljöstråk (Skånelinjen)
Särskilt värdefull kulturmiljö (regionala k.)
Grönytor

7 Gröstorp
Förorenad mark

UTBYGGNADSOMRÅDE VERKSAMHETER

8J Sjöfartsstråket, Hamnplan, Bornholmskajen och Södra kajen
Ri kustzon
Ri turism och rörligt friluftsliv
Ri kulturmiljö
Kulturmiljöstråk (Skånelinjen)
Särskilt värdefull kulturmiljö (regionala k.)
Översvämningsrisk

9J Verksamhetstomt i Simrislund
Angränsar till bostäder

10J Verksamheter utmed Christian IV:s väg
Utredning om framtida vattenskyddsområde pågår

11J Verksamheter mot Simris
Jordbruksmark / betesmark

12J Skansen
Riskavstånd till verksamheter
Fornlämning

UTREDNINGSOMRÅDE VERKSAMHETER

13 Sjukhusområdet, stadsutveckling vid Simrisvägen
Riskavstånd till verksamheter

14 Förtätning centrum
Kulturmiljöstråk (väg 9)
Särskilt värdefull kulturmiljö (regionala k.)
Buller
Trafikled farligt gods
Avstånd till bensinstationer

15 Södra koloniområdet
Ri kustzon
Ri turism och rörligt friluftsliv
Kulturmiljöstråk (Skånelinjen, MSJ)
Särskilt värdefull kulturmiljö (regionala k.)
Koloniområde som kulturmiljö

16a Bostäder i väst
Särskilt värdefull kulturmiljö (regionala k.)
Avstånd till utredningsområde förbifart för farligt gods

16b Markreservat väg
Natura2000-område (art- och habitatdirektivet SCI/SAC)
Naturreservat
Värdefullt naturområde
Jordbruksmark
Fornlämningar
Grundvattentäkt

17 Industri
Utredning om framtida vattenskyddsområde pågår
Jordbruksmark

Förhållandet mellan olika miljöaspekter

Vid avvägning mellan riksintresse för kustzon / riksintresse för turism och rörligt friluftsliv i förhållande till jordbruksmark i dessa områden, väger riksintressena tyngre än jordbruket som ändamål. I enlighet med bestämmelserna i 4 kap miljöbalken hindrar dock inte dessa riksintressena tätortsutbyggnad.

Vid tätortsutbyggnad inom riksintresseområdena ska åtgärder som förbättrar tillgängligheten för friluftslivet prioriteras i enlighet med riksintressena (3 kap miljöbalken).

Vid avvägning mellan exploatering av jordbruksmark och möjligheten att utveckla centralorten Simrishamn, ska komplettering och utveckling av orten prioriteras för att säkerställa underlaget för dess framtida service och samhällsfunktion.

Utbyggnadsområde 3 bedöms stå i konflikt med riksintresseområdena för friluftsliv och kulturmiljö. Övriga utbyggnadsförslag bedöms inte påverka riksintresseområdena angivna i 3 kap 6 § MB och 4 kap miljöbalken negativt.

Bebyggelsestrategin innebär att spridd bebyggelse på landsbygden undviks vilket, gynnar b.la. riksintresset för kustzonen och jordbrukslandskapet.

Förebyggande åtgärder

- för att förebygga, hindra eller motverka betydande negativ miljöpåverkan:

Föreslagna utbyggnadsområden följer bebyggelsestrategin vilken syftar till att stärka Simrishamn som huvudort och förtäta basorterna istället för att sprida bebyggelse på landsbygden. Detta bedöms motverka betydande negativ miljöpåverkan. Förtätning inom staden och basorterna är en nödvändighet för att kunna skapa ett hållbart samhälle med god service, skola och omsorg och goda kollektivtrafikförbindelser. För att förtäta orten Simrishamn behöver befintliga grönytor tas i anspråk. Genom att förtydliga stråk, utveckla fickparker och tätortsnära rekreationsstråk kompenseras för detta.

Avgränsning av värdefull bebyggelsemiljö har gjorts och ställningstagande om bygglovsplikt inom detta område har tagits, för att förhindra förvanskning.

För all bebyggelse (nybyggnad, tillbyggnad, förtätning) ska varsamhetskravet i plan- och bygglagen uppfyllas, vilket innebär att bebyggelsens ”särart” och ”karaktärsdrag” ska tas tillvara vid ändring eller underhåll. Plan- och bygglagen gäller alltid, både exteriört och interiört, även om åtgärderna inte kräver bygglov. Fastighetsägaren eller byggherren är ansvarig för att lagen följs.

Med hänsyn till riksintressena för friluftsliv och kustzon, ska vid genomförandet av utbyggnadsområdena tillgängligheten i området förbättras så att möjlighet till koppling för det rörliga friluftslivet finns utmed kusten. Allmän platsmark med stråk bör säkerställas. Vid ny planläggning behövs ställningstagande huruvida arkeologisk utredning behövs, detta görs i planprocessen genom tidigt samråd med Länsstyrelsens kulturmiljöenhet.

Utredningsförslag och lokalisering för förbifart Simrishamn/Transportväg för farligt gods ska utredas genom åtgärdsvalstudie i samarbete med Trafikverket för att kunna bedöma vägens nödvändighet och lämplighet.

Inför planläggning ska följande hänsynsregler följs för att minska riskerna för negativ påverkan av vattenkvaliteten:

a. Bebyggelsestrategin följs där utbyggnad sker parallellt med va utbyggnad. Enskilda avlopp inom verksamhetsområdet för va tillåts inte vid nybyggnation.

b. Dagvattenpolicy följs, omhändertagande av dagvatten ska i första hand lösas på fastigheten och i andra hand kopplas på det kommunala va-nätet. Ny dagvattenavledning ska inte belasta dikningsföretag eller vattendrag.

c. Byggnation inom dikningsföretag undviks, tillhörande båtnadsområde och inom vattenskyddsområde tillåts inte utan att särskilda åtgärder vidtas.

d. Vattenvårdsinsatser: Företräde ges för utbyggnad av områden för flödesutjämnande, naturaliserande eller återskapande åtgärder i vattendragens avrinningsområden.

Uppföljning

Genomförandet av de förebyggande åtgärderna sker i kommande bygglovs- och planprocesser, samt genom naturvårdsinsatser. Hänsynsregler för vatten och avlopp ska följas (se förslagsavsnittet, samt ovan).

23

Simrishamn
Ställningstaganden

1. Inom värdefull bebyggelsemiljö ska stor varsamhet iakttas vid förtätning, tillbyggnad och vid yttre förändringar så att befintliga karaktärsdrag bibehålls och skyddas.

2. Ny bebyggelse anpassas efter centralortens bebyggelsestruktur och täthet. Bebyggelseriktlinjerna för tätortskaraktärer i Simrishamn ska följas.

3. Allmänna stråk och grönstruktur säkerställs i nya bebyggelseområden.

4. Småskaligheten ska bevaras.

5. Grönstruktur ska användas för att strukturera stadens offentliga rum.

6. Dricksvattentäkten ges företräde om det visar sig att utredningsområdena och åtgärder som en ny godsterminal för järnvägsgods, industriverksamhet, bostäder samt markreserv Förbifart Simrishamn, inte kan sammanfalla med dricksvattentäkten och kommer att innebära påtaglig risk för att täkten kontamineras.

ÅTGÄRDSFÖRSLAG, BEHOV, OCH FÖRSLAG PÅ LÖSNING AV KONFLIKTER

A. För trafiksituationen i Simrishamn i samarbete med Trafikverket:

1. Åtgärdsplan med konsekvensbedömning utifrån fyrstegsprincipen, föreslås och bör omfatta trafiksituationen vid A. korsningen Storgatan - Peder Mörcks väg - Yngve Östbergs väg. B. korsningen Kristianstadsvägen - Yngve Östbergs väg (cirkulationsplats respektive utvidgad korsning mm.)

2. Tidigare markreservat för Förbifart Simrishamn kvarstår, åtgärdsvalsstudie ska göras för att bedöma miljöpåverkan, bullersituation, trafikled för farligt gods mm.

3. Kommunen ska verka för att Simrishamnsbanan blir verklighet. Bedömningen är att den kan komma till stånd först efter planperiodens bortre tidshorisont år 2030, varför den inte konsekvensbeskrivs mer ingående i denna översiktsplan.

4. Mark reserveras för järnvägsområdet utmed hela Österlenbanan till en bredd av 30 m från spårets mittlinje. Ett större markreservat, som utgör 100 m från spårets mitt, avsätts för spårområdet mellan Tommarpsån och Christian IV:s väg, i syfte att möjliggöra för en framtida godsterminal för av-/omlastning av järnvägsgods.

5. Riskutredning om lämplig lokalisering av godsterminal för omlastning av gods från tåg och lastbil, där två förslag är framtagna: Dels i Simrishamn intill järnvägsspåret som står i konflikt med Tommarpsån och dricksvattenborran, dels västra sidan om Gärsnäs längs järnvägsspåret.

(B) Som en del av föreslaget Arkitektur- och kulturmiljöprogram för Simrishamn bör ett förvaltningsöverskridande program för stadsförnyelse i Simrishamns stad tas fram:

6. Centralorten Simrishamn ska i första hand stärkas och lagas inåt. Tillgängliga attraktiva mötesplatser och sammanhang ska skapas. Barriärer ska överbryggas, olika stadsdelar ska bindas samman. Stråk ska vara vackra, tydliga och trygga. Nya och sammanhängande rekreationsstråk runt och inom staden ska genomföras. Nya gestaltningsinsatser krävs. Befintliga och nya gång- och cykelvägar inom staden ska ses över. Åtgärderna bedöms inte medföra betydande miljöpåverkan.

Prioriteringslista kopplat till budget för genomförande av dessa mötesplatser, stråk och trafik etc. ska upprättas.

Bostadsbyggande intill södra koloniområdet står i möjlig konflikt med koloniområden som kulturmiljö. Det föreslås att kulturmiljö ges företräde framför bostadsbyggande.

Stadens entréer ska stärkas och gestaltas så att de blir tydliga och attraktiva.

Industriområdenas gleshet bör ses över, storleken på nya verksamhetsfastigheter bör ses över, i syfte att utnyttja marken effektivt, så att också stadsmässighet skapas.

C. Följande riskutredningar behöver göras:

7. Hamnområdet: Riskutredning med konsekvensbeskrivning för hamnverksamhetens påverkan på närliggande utbyggnadsområden föreslås.

8. För att utreda huruvida det är möjligt att flytta tågstationsområdet västerut föreslås riskutredning och ekonomisk utredning med konsekvensbeskrivning.

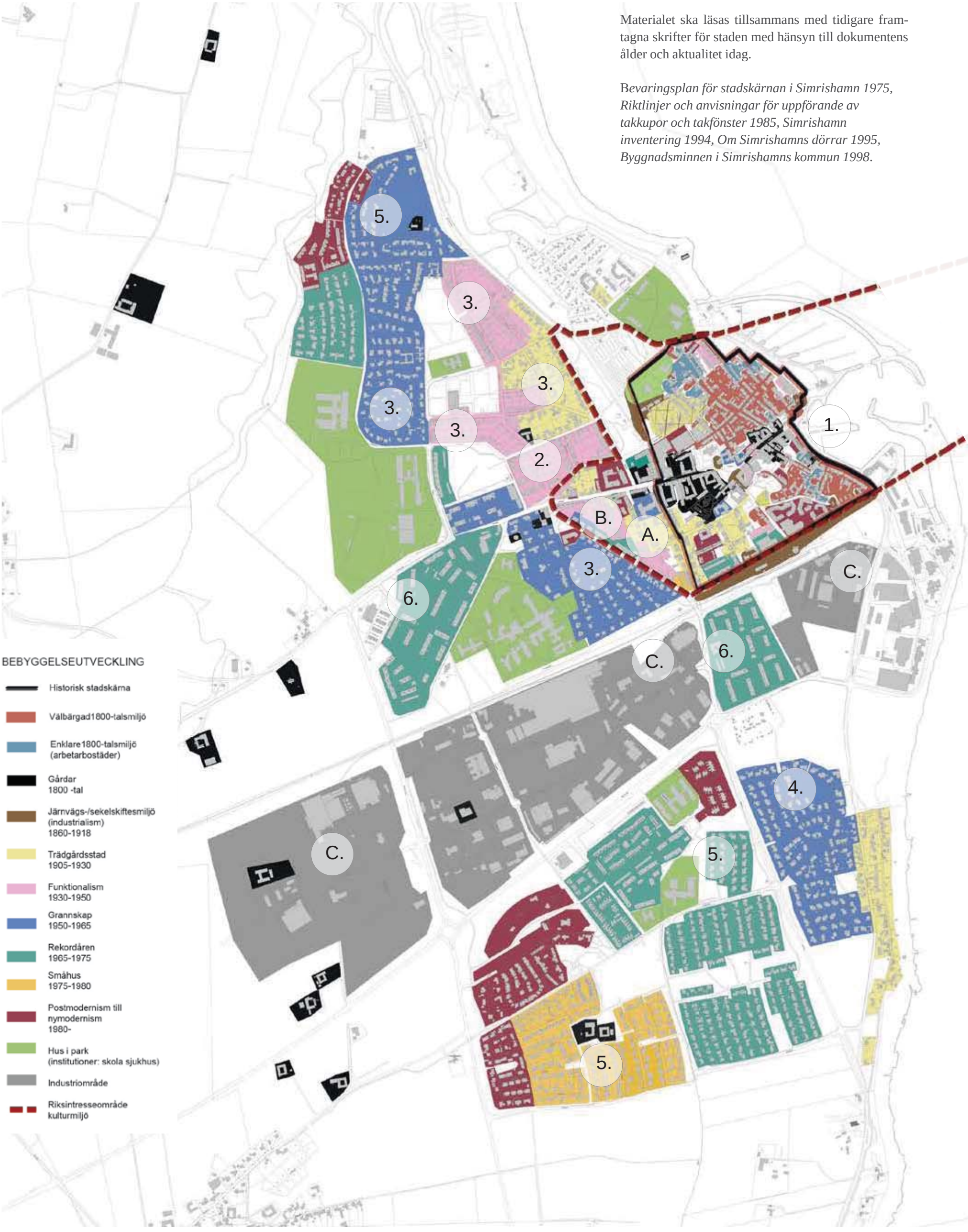
9. Högstadie- och gymnasieskolan: Riskutredning och ekonomisk utredning med konsekvensbeskrivning ska göras för den framtida användningen av högstadie- och gymnasieskolan utifrån dess påverkan på stadsmiljön.

TÄTORTSKARAKTÄRER & BEBYGGELSERIKTLINJER I SIMRISHAMN

Följande riktlinjer gäller för ändringar i befintlig bebyggelse samt förtätningar med ny bebyggelse. Småskalighet, kontraster och variation ska vara kännetecknande för nya projekt i hela staden.
Ambitionen är att följande riktlinjer kommer att utgöra underlag för ett arkitektur- och kulturmiljöprogram. Parallellt med detta tas ett Stadsmiljöprogram för Simrishamn fram.

Materialet ska läsas tillsammans med tidigare framtagna skrifter för staden med hänsyn till dokumentens ålder och aktualitet idag.

B*evaringsplan för stadskärnan i Simrishamn 1975, Riktlinjer och anvisningar för uppförande av takkupor och takfönster 1985, Simrishamn inventering 1994, Om Simrishamns dörrar 1995, Byggnadsminnen i Simrishamns kommun 1998.*

HISTORISK STADSKÄRNA
1800-TAL

TRÄDGÅRDSSTAD
1905-1930-TAL

FUNKTIONALISM
1930-1950-TAL

GRANNSKAP
1950-1965

REKORDÅREN
1965-1975

SMÅHUS
1975-1980-TAL

POSTMODERNISM
1980-1990-TAL

NYMODERNISM
2000-TAL

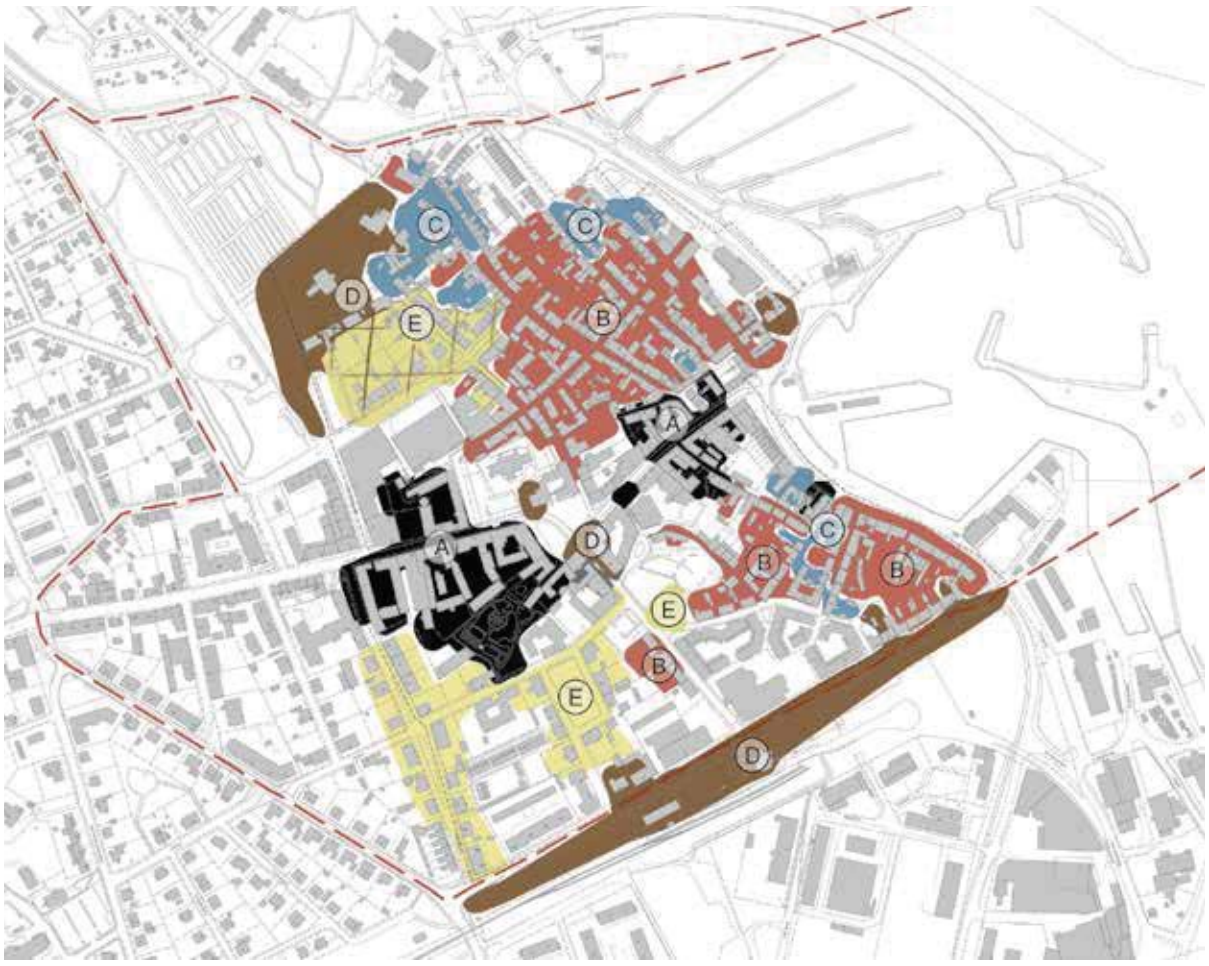

1. GAMLA STADSKÄRNAN, OMRÅDE INOM RIKSINTRESSE FÖR KULTURMILJÖ

Karaktärsdrag

Riksintresset utgörs av småstadsmiljö med bevarat medeltida vägnät präglat av sjöfart och fiske. Simrishamn bevarar karaktären av genuin skånsk småstad, där bebyggelsen till största delen präglas av 1800-talet men där stadsplanen har bibehållit sin medeltida gestaltning.

Riktlinjer

Förtätning ska ske mycket restriktivt. Förändringar av befintlig bebyggelse inom området bör ske med varsamhet och liksom ny bebyggelse ansluta till lokal byggnadstradition vad gäller skala, fasadutformning, materialval och färgsättning. Stor restriktion inför förtätning av innergårdar. Gaturummets karaktär och det medeltida gatunätet bör ej genomgå några större förändringar.

HUVUDKARAKTÄRER I GAMLA STAN:

A. Storgatans handelsgårdsmiljöer

Från ca 1800 (samt äldre). Välbärgade kringbyggda handelsgårdar med magasinsbyggnader. Träportar mot gatan, sadel- eller mansardtak. Påkostade och putsade fasader mot gatan medan innergårdens fasader har en enklare utformning med exempelvis tegel eller korsvirke. Det ska eftersträvas att gårdarna är allmänt tillgängliga med verksamheter som inte ändrar deras karaktär.

A.

Storgatans handelsgårdsmiljöer

B. Välbärgad 1800-talsmiljö (borgarmiljö)

Handelsmanna-, hantverkare och skepparegårdar/-hus. Påkostade detaljer som gesims och profiler. Putsade fasader i olika kulörer. Sadel- eller valmat sadeltak med lertegel. Markerad sockel. Traditionell användning av ”Simrishamnsdörren” som ursprungligen användes i skeppar- och borgarhus

B.

Välbärgad 1800-tals miljö

C. Enklare 1800-talsmiljö (arbetarmiljö)

Arbetare- och fiskarehus. Låg enplansbebyggelse, putsade fasader i varierande kulörer. Profilerad takfot. Sadeltak med lertegel. Några få hus har fortfarande skällningar (kalkade tegelfogar). Taklutning omkring 45 grader.

C.

Enklare 1800-tals miljö

D. Järnvägs- och sekelsskiftesmiljö

Från 1860-1920, järnvägs- sekelskiftesmiljö (industrialism). Tegelbebyggelse med fönster med mitt- och tvärpost. Nytt i stadsbilden är byggnadernas frontespis. Mönstermurning, detaljer i olika tegelnyanser. Profilerad takfot. Taktäckning av lertegel eller bandplåt.

D.

Järnvägs- och sekelskiftesmiljö (industrialism)

E. Trädgårdsstad

Välarbetade flerfamiljshus och villor enligt trädgårdsstadsideal. Utmed Rosentorget är bebyggelsen uppförd under mellankrigstiden (1918-1939) medan bebyggelsen mot Lilla Norregatan är uppförd omkring 1905-1910.

E.

Trädgårdsstad (mellankrigstidens flerfamiljshus och villamiljöer)

2. FLERBOSTADSHUS 40-50-TAL - OMRÅDET KRING YNGVE ÖSTBERGS VÄG- BACKGATAN

Karaktärsdrag

Friliggande, relativt smala flerbostadshus med fasader i puts eller tegel. Sadeltak. Den typiska stadsplanen för flerbostadshus innan miljonprogrammet visar hus ordnade parallellt eller vinkelrät mot gatan. Områdena karakteriseras av ett tydligt förhållande till såväl gaturummet som en småskalig bostadsgårdsmiljö. Byggnaderna är de sista flerbostadshusen som byggts med hantverksmässig byggteknik. Många har fin detaljering- enkla skärmtak, fint detaljerade balkonger och vackra portar. Fönstersättning är oftast symmetrisk och harmonisk. Egna trädgårdar för odling är typisk för områdena, även för boende i flerbostadshus.

Riktlinjer

Stor omsorg ska läggas på att bevara de hantverksmässigt utförda detaljerna såsom portar, balkonger etc. I de fall dessa har passerat sin tekniska livslängd ska de ersättas med byggnadsdetaljer anpassat för tidens bebyggelse. Samråd med bygglovshandläggare ska ske. Ändringar av fasader i form av utvändig tilläggsisolering ska undvikas. Om fasader behöver isoleras på grund av energikrav skall stor omsorg läggas på att det görs på ett sätt som är anpassat till byggnadens karaktär. Stor restriktion inför inglasning av balkonger bedöms lämplig då området är representativt för sin tid där byggnaderna har lyckats förbli bevarade utan förvanskning och samtidigt representerar den sista eran av den hantverksmässiga byggnadstraditionen.

3. SMÅHUS 40-50- OCH TIDIGT 60-TAL, VILLOR OCH RADHUS I OMRÅDENA VID JONEBERG OCH SJUKHUSET

Karaktärsdrag

Tidstypisk stadsplan för villaområden på 1950- och 1960-talen visar hus på rad längs svängda eller ringformade gator och ett tydligt förhållande till gemensamma platser och gröna rum. Karaktäristiska sadeltak med överhäng, socklar och fönsteromfattningar med en önskan om att skapa en mer traditionell svensk stil istället för den som drog mot det mer internationella. Enkla fasader med utsmyckning i form av; fönsterpartier, burspråk och balkonger med räcke av järnsmide eller korrugerad plåt. Gult eller mörkrött tegel kompletterat med fernissat trä i dörrar och vitmålade fönster, alternativt putsade fasader med kontrasterande snickerier kring dörrar och fönster.

Riktlinjer

Grundvolymen är rektangulär, där utbyggnader ska underordna sig grundvolymen. Vid fönsterbyte ska fönster väljas utifrån byggnadens särart, liknande fönster ska väljas med nätta profiler. Ett- eller tvåluftsfönster utan spröjsar. Nya håltagningar ska undvikas mot gata.

Befintliga detaljer ska vårdas såsom fönsteromfattningar och smidesräcken. Garage och komplementbyggander bör utföras fristående och tillbaka-dragna från gatan. Takmaterial utgörs ofta av tegel. Tegelhärmande plåttak bör undvikas. Takkupor är att föredra framför takfönster. Kupor med karaktär av nätta, flacka takkupor som kommer upp med pulpettak ur det större taket passar ofta in i volymerna.

Bebyggelsen ska bibehålla sin förgårdsmark. Planteringar kan stärka karaktären.

Stor restriktion mot utvändig tilläggsisolering, då det förvanskar karaktären för mycket. Bättre fönster och vindisolering och annat värmesystem är åtgärder som inte ska förvanska uttrycket.

4. GAMLA SIMRISLUND

Övergripande karaktär

Stadsplan - området är äldre och gradvis utbyggt med byggnader grupperade längs gatan. Variationsrik, småskalig bebyggelse är en del av charmen med området där man bör vara tillåtande när det gäller mindre tillbyggnader och komplementbyggnader.

Riktlinjer, karaktärsdrag att bevara:

Vid ombyggnad och eventuell nybyggnad bör anpassning ske till platsen och omgivande bebyggelse vad gäller volym och placering på tomten. Tomterna bör omgärdas av häck eller lägre, genomsiktliga staket. Karaktären med en huvudbyggnad per tomt och enbostadshus bör bevaras.

Komplementbyggnader, tillbyggnader, altaner och eventuella bostäder utöver huvudbyggnaden ska vara underordnade denna i storlek och placering och stå i proportion mellan huset och fastighetens storlek. Komplementbyggnader bör vara fristående från huvudbyggnaden och inte placerade så att de dominerar vyn mot gatan. Bostadshus kan vara tätt placerade och bör ha en närhet till gatan med huvudentré ut mot gata. Inga dubbelgarage.

5. SIMRISLUND 60-TAL OCH FRAMÅT

Övergripande karaktär

Stadsplanen är rationell, rätlinjig med stickgator med gång- och cykelstråken separerade från gaturummet. Större sammanhängande parkrum delar området. Stenhus med sadeltak, relativt små tomter, rationell arkitektur, bebyggelse i mindre grupper.

Riktlinjer

Tillåtande attityd till påbyggnader, takkupor etc. så länge de är balanserade i proportioner och exploateringsgrad. Putsade tegelfasader börjar bli vanligare, det beror delvis på bekymmer med den tekniska livslängden. Putsning tillråds bara om det är nödvändigt ur tekniska aspekter, färgval ska samrådas med bygglovsenheten och provkarta med lämpliga kulörer tillhandahållas. Förtätning med nya byggnader ska ha fasader av puts eller tegel och bestå av enkla grundvolymer.

6. FLERBOSTADSHUS 70-TAL OCH FRAMÅT
BRUKET OCH OMRÅDET VID CHRISTIAN IV:S VÄG

Karaktärsdrag

Högre hus och längre byggnadskroppar med flacka sadeltak eller platta tak. Kombination av plåt och puts-/tegelfasader. Repetitiva fasader med få fönstertyper. Lägre detaljeringsgrad och industriellt tillverkade fönster, balkonger och portar. Gårdsmiljöerna är mer storskaliga och mellan bostadsgårdarna finns grönytor i mellanzoner mellan delområden.

Riktlinjer

Byggnaderna kan kompletteras. Förtätning av gårdar och mellanrum ses som positivt. Stor restriktion mot tilläggsisolering eller ändring av ursprunglig fasadkaraktär. Ursprungsfönsters karaktär ska bibehållas. Tillbyggnad genom inglasning av balkonger ska göras i enlighet med nätta och luftiga konstruktioner. Detaljer som entrépartier med entrébelysning, och tidsenliga nummerskyltar ska värnas.

A. TRÄDGÅRDSSTAD

Karaktärsdrag

Bostadsområden från 1905-1930 med variation av enbostadshus, parhus och flerbostadshus placerade utmed gata med tydligt förhållningssätt mellan privat trädgård och det offentliga gaturummet. Stadsbyggnadssättet är måttligt med låga hus utmed torg och platser, flerbostadshus är max 2-3 våningar och enbostadshus utgör en våning med inredd vind. Trädgården avskärmas från gatan med plank, mur eller häck, även flerbostadshusen utformades med trädgård för de boende. Färgsättning i ljusa, lätta färger eller grå puts. I Simrishamn finns lokal tradition med användning av tegel. Detaljer som profilerad takfot, takutsprång, markerad sockel är typiska för orten. Tomterna är små, ca 800m2 för enbostadshus och 200-400m2 för dubbelhus, där husens placering utmed gatan gör att ytan utnyttjas väl.

Riktlinjer

Stor restriktion för ytterligare avstyckning eller förändring. Bostädernas originalutförande ska värnas. Tilläggsisolering medför att byggnaderna förlorar originalfasaduttrycket och ska undvikas. Byte av fönster ska göras restriktivt och anpassas till originalutförande. Nya håltagningar ska undvikas mot gata. Takkupor är att föredra framför takfönster, nya takkupor ska anpassas till bebyggelsens särdrag. Putsning av tegelbebyggelse medges ej. Vid omputsning ska ljusa lätta kulör väljas. Garage ska placeras indraget från gatan. Trädgårdar ska bevara karaktären som nyttoträdgård, hårdgöring av dessa med överdriven stenläggning och asfaltering av gårdar är olämpligt.

B. FUNKTIONALISM - OMRÅDE UTMED ALLGATAN, PEDER MÖRCKS VÄG, STORGATAN, RÖHRBÄCKSGRÄND

Karaktärsdrag

Utmed Allgatan bryter den tidiga funktionalismen mot tidigare bebyggelse, där de två äldsta villorna från 1930-talet utgör en mjuk övergång med fasader av tegel. Portar av trä är fernissade med inslag av glas och taken är flacka. Nytt för 1930-talet är panoramafönster i byggnadernas hörn. Grunderna i arkitekturstilen innebär nya ideal som utgår från ljusförhållanden, friliggande geometriska byggnadskroppar och avskalade fasaduttryck.

Riktlinjer

Putsning av tegel ska undvikas, originaldetaljer som räcken, portar, nummerskyltar, koppardetaljer och entrétak ska värnas. Vid byte av fönster ska man utgå ifrån originalutseendet, nya håltagningar ska undvikas och fönsterkarmens bredd ska inte ökas. För putsade fasader ska ljusa kulörer väljas. Entréernas uttryck ska värnas, inbyggnad av vindfång ska undvikas. Den blandade bebyggelsen utmed Röhrbäcksgränd utgör en tidstypisk miljö som ska värnas. Det öppna förhållandet till gatan ska bevaras, avskärmning med murar är inte lämpligt.

C. INDUSTRI- OCH HANDELSOMRÅDEN

Karaktärsdrag

Industriområdena i staden utgörs av fyra enklaver; hamnen, Skansens verksamhetsområde, verksamhetsområdet utmed Fabriksgatan väster om Bruksområdet och den nyare enklaven i väst. De två sistnämnda har en storskalig struktur med en stor blandning av verksamheter. Området utmed Fabriksgatan innefattar flera målpunkter som träningsanläggningar och handelsetableringar. I hamnen och Skansen är bebyggelsen tät och yteffektiv.

Riktlinjer

Marken ska nyttjas effektivt, tomterna ska inte vara större än verksamheternas behov. Lokalisering av störande verksamheter ska placeras i stadens utkant. Byggnaderna ska aktiva sidor ska placeras ut mot gatan för att skapa rumslighet. Även grönstruktur ska användas för att skapa struktur och orienterbarhet i områdena. Orienterbarheten utmed Fabriksgatan behöver förbättras. Verksamhetsområdet utmed Fabriksgatan ska utvecklas för verksamheter som inte kräver större riskavstånd, handelsläget utmed Bruksgatan ska förstärkas. Verksamhetsområdet Skansen vid stationen bör bibehålla en småskalig struktur med inriktning mot ickestörande verksamheter så att området på sikt kan utvecklas med bostadsbebyggelse.

3C

MARKANVÄNDNING

och summering av planförslaget

GENOMFÖRANDE AV PLANFÖRSLAGET

Hur går vi vidare?

Det är strategiskt viktigt att Simrishamns kommun håller sin översiktsplan aktuell genom ett ständigt levande samtal både inom kommunen och med externa aktörer. Översiktsplanen ska vara ett verktyg för genomförande. Fördjupade analyser av områden och olika typer av utredningar måste kunna flätas in i dokumentet. Exempel på åtgärder som bör utredas är:

• En utveckling av kommunens arbete - medborgardialog ska skapa nya former för medborgarnas delaktighet och valmöjligheter i den fysiska planeringen.

• Handlingsprogram för risker och olyckor ska kompletteras med utredning av klimatförändringar av inlandet i ett översvämnings- och erosionsperspektiv där åar, sjöar, dikningsföretag och övriga låglänta områden analyseras, liksom sambandet med förhöjda grundvattennivåer och påverkan på dessa vattendepåer.

• Riskutredning för Simrishamns hamn och verksamheter i anslutning till hamnen ska göras som en del i handlingsprogrammet för risker och olyckor, för att klargöra frågor om anslutning till vägar för tung trafik, farligt gods, avstånd till samhällsfunktioner, buller, lukt, miljöfarlig verksamhet.

• Ett handlingsprogram för omställning till fossilfritt bränsle för transporter 2030, föreslås tas fram.

• Simrishamns kommun föreslås upprätta en handlingsplan för hur energieffektivisering kan genomföras inom alla sektorer av kommunens verksamhet.

• Nytt Arkitektur- och kulturmiljöprogram tas fram som tydliggör kommunens strävan att utveckla det som är unikt och nyskapande för just Simrishamns kommun. Programmet ska även behandla mindre byar.

• Simrishamns kommun ska upprätta ett bostadsförsörjningsprogram, en väl genomtänkt strategi för hur bostadsbyggandet och boendet i olika delar av kommunen ska utvecklas.

• Infrastrukturstrategi SÖSK - med föreslagna åtgärder för cykelvägar, förverkligande av entimmesmålet för tågtrafik till Malmö, utbyggnad av väg 11 genom framtagande av kapacitets- och hastighetshöjande åtgärder tillsammans med Trafikverket.

• Utredning om buss mellan inlandsbyarna och Pågatågstation utförs i samarbete med Skånetrafiken.

• Regional cykel-/ridväg och vandringsled tas fram för att tillmötesgå mål för folkhälsa och turistnäringen.

• I alla större orter tas ett tätortsnära rekreationsstråk (”Hälsans stig”) och även en gemensam möteslokal (”Byahus”) fram. Utformning och placering föreslås utvecklas i medborgardialogform.

• En ny dagvattenpolicy ska tas fram, där avrinning för dagvatten i första hand ska lösas på fastigheten och i andra hand kopplas på det kommunala dagvattennätet. Ny dagvattenavledning ska inte utan tillstånd belasta dikningsföretag eller vattendrag.

• Framtagande av ytterligare vattenvårdsprogram, så att genomförandet av vattenskyddande och vattenkvalitetsförbättrande åtgärder samt åtgärder för att minska översvämningsrisker inte försvåras genom exploatering.

Ekonomi

Om översiktsplanen ska vara behjälplig i det strategiska arbetet i kommunen får genomförandet av föreslagna åtgärder inte ligga för långt ifrån den kommunala budgeten. Samtidigt förenklar en ekonomisk förankring processen att anta och aktualitetsförklara översiktsplanen.

En värdering av de strategiska beslutens ekonomiska påföljder har därför gjorts under utställningstiden, inom varje nämnds ansvarsområde, där tiden för ett realistiskt genomförande anges.

Avvägning mellan allmänna intressen

Om allmänna intressen står i konflikt med varandra i översiktsplanen ska företräde ges åt sådan användning som från allmän synpunkt medför en god hushållning. Med hushållning avses att hänsyn tas till användningens beskaffenhet, läge och behov. Översiktsplanen ska ange vilka allmänna intressen som enligt kommunen ska prioriteras vid förslag om nya markanspråk.

Fördjupningar och tematiska tillägg

Nu gällande fördjupade översiktsplaner för Kyhl-Mälarhusen, Skillinge, Vik och Kivik, upphör att gälla i samband med att denna översiktsplan antas.

Vindkraftsplanen ska utgöra ett tematiskt tillägg till översiktsplanen liksom riktlinjer för uppförande av takkupor och takfönster inom kustsamhällena i Simrishamns kommun, Policyn för Ravlunda skjutfält, den kommande Havsplanen, samt Arkitektur- och kulturmiljöprogrammet.

MARKANVÄNDNINGSKARTA FÖR SIMRISHAMNS KOMMUN

Den stora kartan till höger är översiktsplanens obligatoriska s.k. markanvändningskarta. Den representerar hela kommunens yta och beskriver befintlig markanvändning och föreslagen förändrad markanvändning och utgör en sammanfattande bild av planförslaget.

Konflikter eller möjligheter

På markanvändningskartan redovisas hur kommunen anger inriktningen för ny och befintlig användning av mark- och vattenområden. Den strategiska planeringen utgör kommunens beredskap för att kunna tillmötesgå och påverka en hållbar framtidsutveckling.

Visionen och Bebyggelsestrategin för Simrishamns kommun bygger på förtätningsprincipen. Bebyggelse ska samlas till befintliga basorter med service och kollektivtrafik för att stärka orterna som servicepunkter. På detta vis kan en levande landsbygd upprätthållas och sammanhållen jordbruksmark värnas. Det kräver dock att utredningsområden på vissa platser utpekas på jordbruksmark vilket bedöms kunna stå i konflikt med 3 kap 4§ i Miljöbalken. Detta uppvägs dock av att Bebyggelsestrategin främjar en långsiktig hållbar utveckling beträffande kommunikationer, service, jämställdhet, miljömål, energi- och va-försörjning.

I områden där utbyggnad inte är lämplig enligt bebyggelsestrategin, är sannolikheten för att pågående planförfrågningar inte tillmötesgås relativt stor, eftersom det frångår strategin att samla bebyggelsen. Bebyggelsestrategin utpekar de basorter som i första hand prioriteras för bebyggelseutveckling. De olika orterna i kommunen är unika och bör utvecklas med detta i åtanke. Närhet till social service och småskalighet uppskattas av invånarna och främjar hållbarheten.

Kustzonen representerar värden i bebyggelsestrategin som inte får gå förlorade. Nio naturområden utpekas som **Gröna pauser**, områden där särskilda skäl ska finnas för nybyggnation.

Fördjupningar och inzoomningar av markanvändningskartan finns tidigare i kap 3 i den Geografiska fördjupningsdelen (3B 1-3) och i en sammanfattning i slutet på detta avsnittet. I den geografisk fördjupningen presenteras kustzonen och de större samhällenas utveckling och förutsättningar. Naturskydd presenteras i kap 2B, sid 50-53.

Förslag på ny markanvändning utgörs av:

BEBYGGELSE

Utbyggnadsområden utpekas för nybyggnation för blandad bebyggelse och verksamheter, med utgångspunkt i Bebyggelsestrategi för Simrishamns kommun. Detta innebär att befintliga tätorter ges möjlighet att växa samtidigt som de glest bebyggda naturområdena däremellan sparas. Förslaget anger också utredningsområden.

GRÖNSTRUKTUR

- Nio områden i kustzonen utpekas som *Gröna pauser* med höga värden som inte får gå förlorade. Stor restriktivitet till ny bebyggelse råder i områdena.
- Naturområden lämpliga för reservatsbildning föreslås.
- Läplantering längs förslagen cykelväg mellan Hammenhög- Borrby - Borrby Strand föreslås.
- Befintliga naturområden i Naturvårdsprogram för Simrishamns kommun utvidgas på några platser.
- Områden utpekade för åtgärd enligt vattenvårdsprogram för Tommarpsåns avrinningsområde föreslås. Syftet är att återskapa Tommarpsåns naturliga flöden.
- Tätortsnära rekreationsstråk föreslås utvecklas för Centrum Simrishamn

(I ortsfördjupningarna redovisas förhållningssätt till grönstrukturen i varje ort.)

INFRASTRUKTUR

- Trafiksituationen i Simrishamn ska utredas, en alternativ lösning är ”Förbifart Simrishamn” som ska utredas genom åtgärdsvalsstudie.
- Vägdragning förbi Svabesholms Kungsgård är under utredning.
- S-kurvan vid Esperöds Herrgård är under utredning.
- Järnvägsreservat för dubbelspår längs hela järnvägen.
- Avsättning av mark för omlastning av gods för lastbil och järnväg föreslås i centrum Simrishamn.
- Vägombyggnad av väg 11 mellan Gärsnäs och Tomelilla till 2+1 väg.
- Nya cykelvägar föreslås. I översiktsplanen är målsättningen ett cykelvägnät som sammankopplar de större inlandsorterna med kustzonen, vilket möjliggör ökade möjligheter för turistnäringen i inlandet.
- Behov och lokalisering av pendlarparkering i Hammenhög bör utredas.

Mer om infrastrukturen finner du i kapitel 2C.

ENERGI

Vindkraftsområden i enlighet med Vindkraftplan för Simrishamns kommun föreslås med reservation för område 5 och 6.

Mer om energifrågor finner du i kapitel 2C.

MARKANVÄNDNING

FÖRÄNDRAD MARKANVÄNDNING

- Utbyggnadsområde bebyggelse
- Utbyggnadsområde verksamhet
- Utredningsområde*
  *Lst kommenterar inte dessa områden då de ligger utanför planförslagets tidshorisont.
  (TILLÄGG ANTAGANDEHANDLING 20150818)
- Gräns för kustzonens pausområden
- Grönstruktur; tätortsnära rekreationsstråk
- Grönstruktur; grön korridor/ läplantering
- Föreslaget naturområde lämpligt för reservatsbildning
- Område utpekat för åtgärd enligt vattenvårdsprogram för Tommarpsåns avrinningsområde
- Ny vägdragning
- Järnvägsreservat för utvecklingsmöjligheter
- Föreslaget utbyggnadsområde godsterminal järnväg för omlastning
- Vägombyggnad till 2+1väg
- Planerad cykelväg enl cykelplan
- Föreslagen cykelväg
- Förslag: pendlarparkering utmed kollektivtrafikstråk
- Vindkraft A-område
- Vindkraft B-område
- Del av vindkraftsområde som utgår **(TILLÄGG TILL ANTAGANDE 20150818)**

BEFINTLIG ANVÄNDNING

- Verksamhetsområde
- Park
- Bebyggelseområde
- N1 Campingplats
- Militärt skjutfält
- Grustäkt
- Golfbana
- Avfallsanläggning
- Byggnad
- Riksväg
- Statlig väg
- Väg
- Riksintresse väg
- Riksintresse järnväg
- Cykelväg
- Befintlig pendlarparkering
- Kommungräns
- Territorialgräns
- Havsområde

MARKSLAG

- Barrskog
- Lövskog
- Fruktodling
- Odlad mark
- Sank mark
- Sjö
- Å
- Bäck
- Kustlinje
- Öppen mark

MARKANVÄNDNINGSKARTA

ÖVERSIKTSPLAN för

SIMRISHAMNS KOMMUN
SKÅNE LÄN

0 1 2 3 4 km

KOMMUNENS PLANRESERV

Kommunens gällande detaljplaner

Planreserven är den mark som har prövats genom detaljplan eller områdesbestämmelser för sitt ändamål i enlighet med Plan- och bygglagen.

I Simrishamns kommun har ca 600 detaljplaner blivit fastställda under årens lopp.

Kartan intill redovisar detaljplanelagd mark som är utbyggd samt outnyttjad planreserv för verksamheter och bostäder som inte har genomförts. Även mark som omfattas av områdesbestämmelser anges.

Befintlig planreserv

Planreserven utgörs av den mark i kommunen som tidigare prövats, genom detaljplan eller områdesbestämmelser för sitt ändamål i enlighet med Plan- och bygglagen.

Detaljplaner

Markanvändning regleras juridiskt genom detaljplan som redovisar vad, var och hur man får bygga samt vad man får använda mark- och vattenområden till. Detaljplanen ger fastighetsägaren en garanterad byggrätt under en viss period. Planen fortsätter att gälla tills den ersätts med en ny, ändras eller upphävs. Inom kommunen finns det detaljplaner över i stort sett alla tätorter. Ca 500 detaljplaner har fastställts i Simrishamns kommun under årens lopp.

Områdesbestämmelser

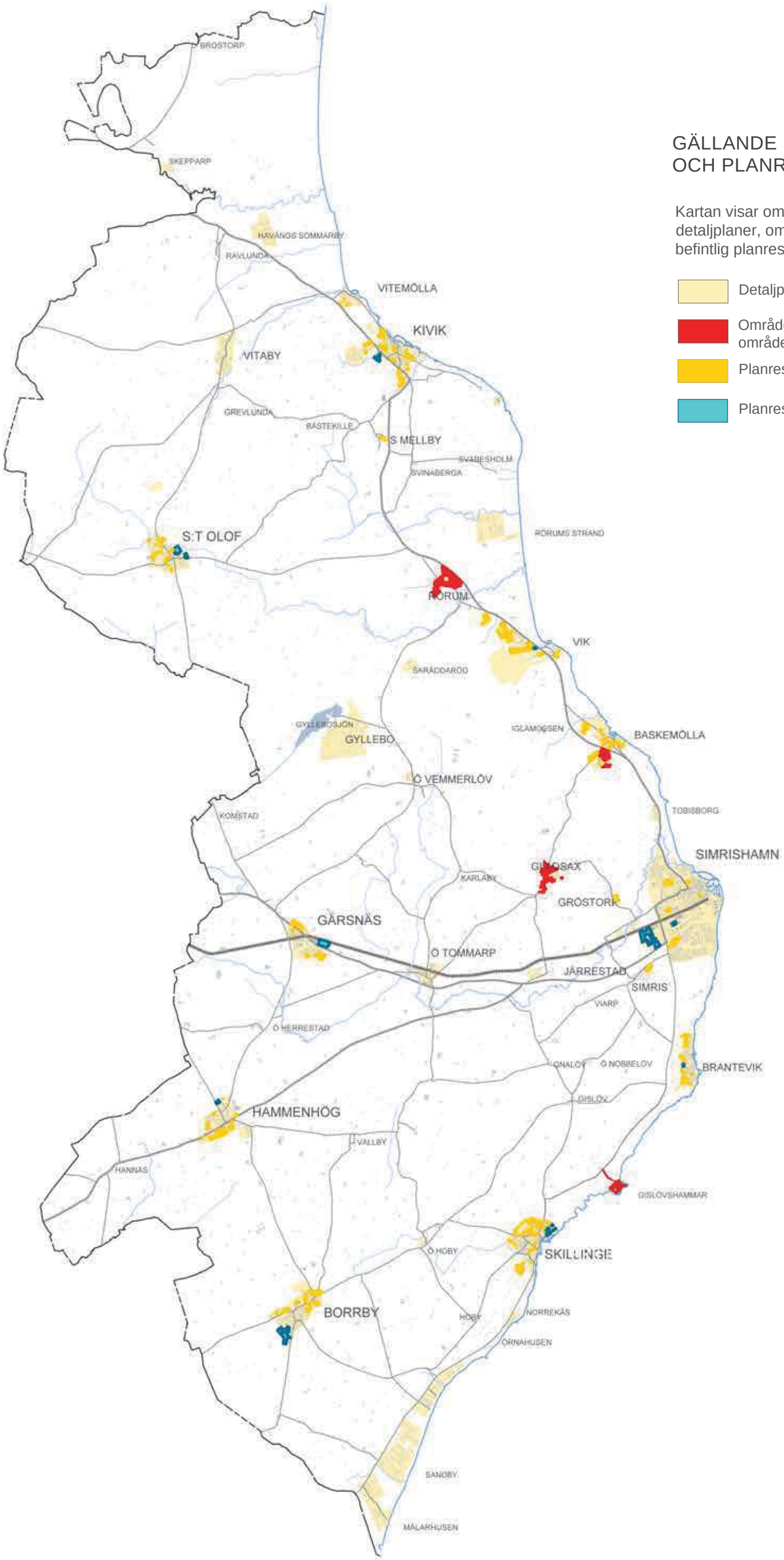
Områdesbestämmelser kan tas fram för områden som inte är detaljplanelagda för att säkerställa ett syfte i Översiktsplanen, såsom att reglera en befintlig bebyggelsemiljö eller för att reservera mark för ett visst ändamål. Områdesbestämmelser ger ingen byggrätt till skillnad från detaljplan.

I kommunen finns områdesbestämmelser för Gislövs Hammar, Rörum, Gladsax samt för markreservat för Ekobyn i Baskemölla.

GÄLLANDE DETALJPLANER OCH PLANRESERV

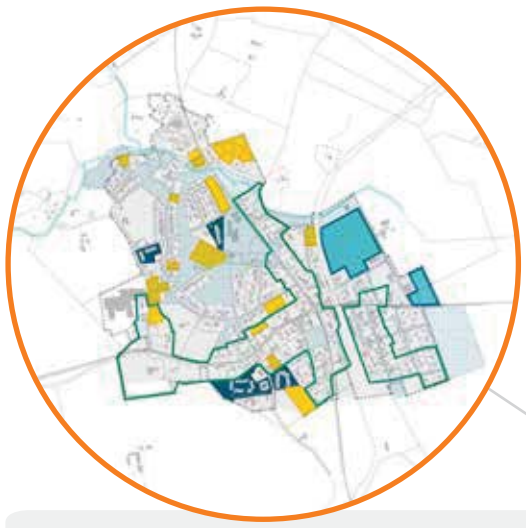
Kartan visar område med gällande detaljplaner, områdesbestämmelser och befintlig planreserv

- Detaljplanelagd mark
- Område som omfattas av områdesbestämmelser
- Planreserv bostadsändamål
- Planreserv verksamhetsändamål

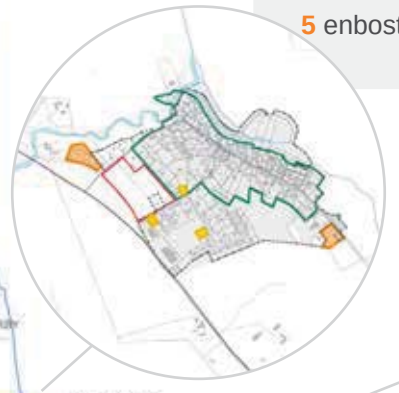
BEBYGGELSEUTVECKLING - *summering*

- Detaljplanelagt område
- Planreserv bostadsändamål
- Utbyggnadsområde verksamhetsändamål
- Utbyggnadsområde bostadsändamål
- Utbyggnadsområde verksamhetsändamål
- Utredningsområde

SANKT OLOF Planreserv

30 enbostadshus (friliggande) alternativt mindre lägenheter
+ 3 ha för näringsverksamheter

VITEMÖLLA Planreserv

3 enbostadshus

Utbyggnadsområde

5 enbostadshus (friliggande)

S MELLBY/SVABESHOLM

Planreserv

4 enbostadshus (friliggande)

Utbyggnadsområde

4 enbostadshus

GÄRSNÄS Planreserv

50 enbostadshus (friliggande) alternativt mindre lägenheter
+ 4 ha för närings-verksamheter

Utbyggnadsområde

40 enbostadshus (friliggande) alternativt mindre lägenheter

HAMMENHÖG Planreserv

70 enbostadshus (friliggande) alternativt mindre lägenheter
+ 0,7 ha för näringsverksamheter

Utbyggnadsområde

+ 0,7 ha för näringsverksamheter (J)

BORRBY Planreserv

50 enbostadshus (friliggande) alternativt mindre lägenheter
+ 6 ha för näringsverksamheter

KIVIK Planreserv

85 enbostadshus (friliggande)
alternativt mindre lägenheter

+ 1,5 ha för näringsverksamheter (J)

Utbyggnadsområde

70 enbostadshus (friliggande)
alternativt mindre lägenheter

+ 2,7 ha för verksamhet (camping)

RÖRUM Planreserv

15 enbostadshus (friliggande)

VIK Planreserv

100 enbostadshus (friliggande)
alternativt mindre lägenheter

+ 0,25 ha för näringsverksamhet

Utbyggnadsområde

30 enbostadshus (friliggande)
alternativt mindre lägenheter

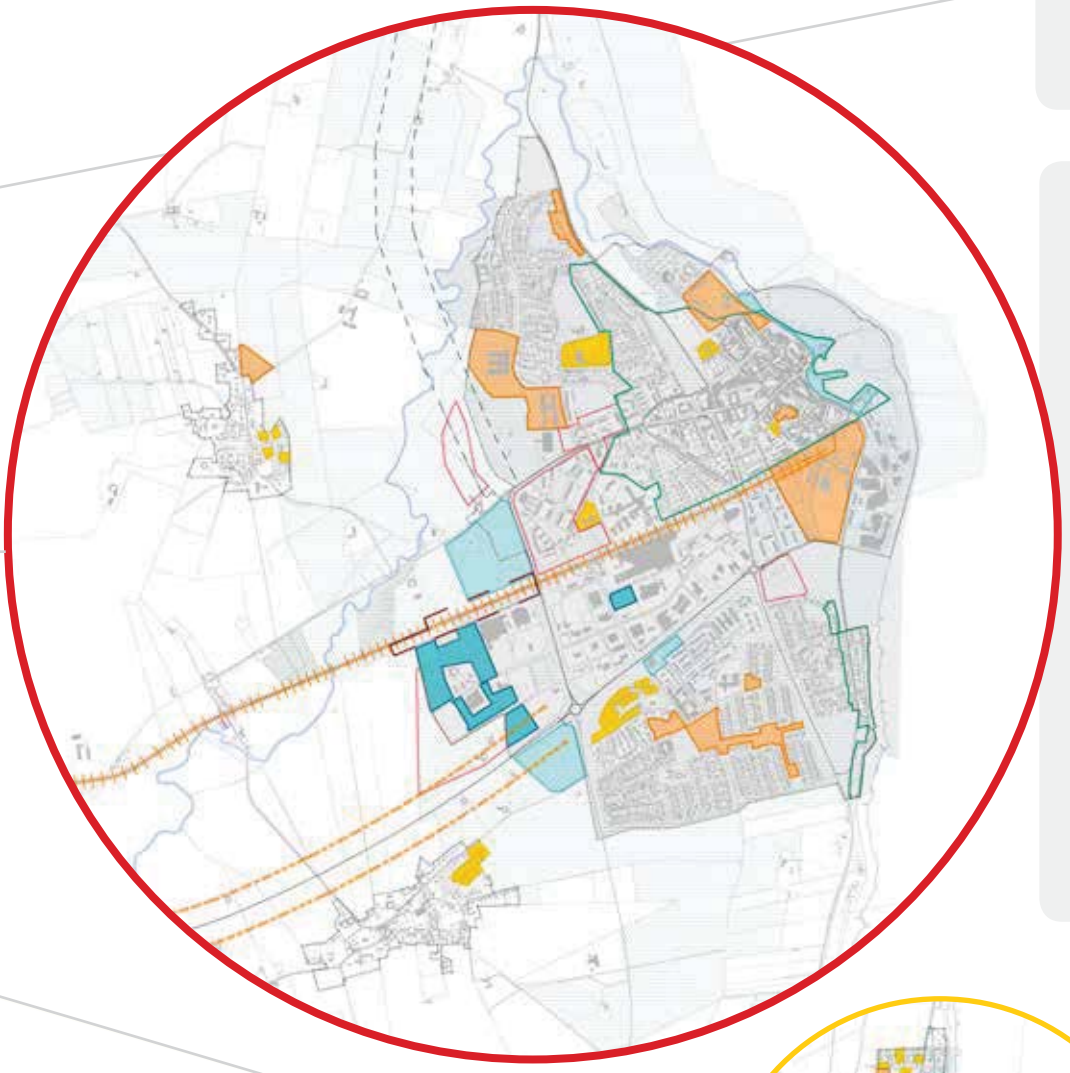

BASKEMÖLLA Planreserv

43 enbostadshus (friliggande)
alternativt mindre lägenheter

Utbyggnadsområde

15 enbostadshus (friliggande)
alternativt mindre lägenheter

SIMRISHAMN

Planreserv

194 bostäder varav (cirka): 14 villor, 28 kedjehus, 36 lägenheter, 63 lägenheter med inriktning trygghetsboende, 53 lägenheter i särskilt boende

+ 10 ha för näringsverksamheter

Utbyggnadsområden

435 - 485 bostäder
varav 100 enbostadshus och 335 - 385 lägenheter

+ 17 ha industrimark

GRÖSTORP

Planreserv: **12 bostäder (enbostadshus)**

SIMRIS

Planreserv: **13 bostäder (enbostadshus)**

BRANTEVIK Planreserv

40 enbostadshus (friliggande) alt. mindre lgh
+ 0,2 ha för näringsverksamhet

Utbyggnadsområde

20 enbostadshus (friliggande) alt. mindre lgh
+ 0,5 ha för näringsverksamheter (J)

SKILLINGE Planreserv

120 enbostadshus (friliggande) alt. mindre lgh
+ 1,4 ha för näringsverksamheter

Utbyggnadsområde

50 enbostadshus (friliggande) alt. mindre lgh

SUMMERING

Planreserv: **821** enbostadshus (friliggande) alternativt mindre lägenheter

+ 27,5 ha för näringsverksamhet

Utbyggnadsområde: **676** enbostadshus (friliggande) alternativt mindre lägenheter

+ 20,9 ha för näringsverksamheter (J)

RIKSINTRESSENA *och bebyggelseutvecklingen*

(Riksintressena redovisas på kartor de kommande två uppslagen.)

Riksintressen
som berör Planförslaget:

Ri ***Kustzonen***
Ri ***Naturvård***
Ri ***Friluftsliv***
Ri ***Friluftsliv (kustlinjen)***
Ri ***Kulturmiljö***
Ri ***Totalförsvaret***
Ri ***Sjöfart***
Ri ***Yrkesfisket***
Ri ***Yrkesfisket (landningshamn)***
Ri ***Väg***
Ri ***Järnväg (persontransporter)***
Ri ***Turism och det rörliga friluftslivet***
Ri ***Kustzonen***

Riksintressen är områden eller objekt som utifrån kapitel 3 och 4 miljöbalken (MB) är av sådant intresse att de ska skyddas mot åtgärder som kan medföra påtaglig skada (bevarandeintressen), eller riskera att påtagligt försvåra möjligheterna att utnyttja riksintresset (exploateringsintressen). Begreppet påtaglig skada är centralt vid avvägningen mellan riksintressen och andra intressen. Påtaglig skada på riksintressen ska förhindras.

När konflikt uppstår mellan olika riksintressen ska företräde ges åt det eller de ändamål som på lämpligaste sätt främjar en långsiktig hushållning med marken, vattnet och den fysiska miljön. Behövs området eller del av detta för en anläggning för totalförsvaret ska försvarsintresset ges företräde. Vid redovisning av hur kommunen avser att följa riksintressen som en obligatorisk del av översiktsplanen, ska särskilt de riksintressen enligt 3 och 4 kapitlet miljöbalken anges.

Riksintresset anger vilka värden och förutsättningar som ska beaktas vid olika beslut om ändrad markanvändning. För avvägningar för beslut inom område som ligger utanför detaljplanelagt område ska avvägningar göras utifrån vad som anges i 3 och 4 kap miljöbalken, plan- och bygglagen samt i kommunens bebyggelsestrategi. Riksintresset för totalförsvaret har företräde framför de övriga intressena. Avvägning mellan riksintressen och andra allmänna intressen görs i översiktsplanens kap. 3 och miljökonsekvensbeskrivningen. En beskrivning och redovisning av riksintressena återfinns även i kap. 2 i anslutning till kartmaterialet för riksintressena.

Riksintresseområdena är främst lokaliserade till kommunens kustzon. Riksintresseområdena som anges i 3 kapitlet MB bör ses som nationella anspråk, medan områden enligt 4 kapitlet kan ses som ramar för samhällsplaneringen.

Bebyggelseutvecklingens påverkan på riksintressena

Riksintressen ***enligt kap 3 MB***
(Se karta på nästa uppslag.)

Ri för Naturvård

I följande orter sammanfaller utbyggnads- och utredningsområden med riksintresset:

- Rörum (N71)
- Vik (N71)
- Brantevik (N72)

Bedömning / påverkan på riksintresse:
Rörum: Utbyggnadsområdena bedöms inte påverka de värden som anges för riksintresseområdet negativt eftersom utbyggnadsområdena endast utgörs av mindre luckor för förtätning utmed bygatan i orten. Förtätningen görs i enlighet med ortens identitet och skala, odlingslandskapets representativitet kvarstår. Utbyggnadsområdena ligger inom riksintresse för naturvård för området kusten från Stenshuvud - Vik - Simrishamn N71. Utbyggnadsområdena bedöms inte påverka de värden som anges för riksintresseområdet negativt eftersom utbyggnadsområdena endast utgörs av mindre luckor för förtätning utmed bygatan i orten.

Vik: Utbyggnadsområde 5 ligger i anslutning till den samlade bebyggelsen i Vik och bedöms inte påverka det sammanhållna odlingslandskapet, varpå det bedöms lämpligt att pröva för bostadsändamål. Inventeringar av artförekomst i området görs. Ny bebyggelse kan påverka riksintresset negativt om denna inte anpassas till de befintliga gränsdragningar som finns i landskapet och om det förekommer värdefulla arter i området, vars livsmiljö minskas.

Brantevik: Samtliga utbyggnadsalternativ ligger inom riksintresseområde för naturvård; N72, kustområdet Nybrostrand-Simrishamn. Värdena i riksintresseområdet utgörs av kusten mellan Mälarhusen och Simrishamn som präglas av långa sandstränder med systemet av strandvallar i sluttningarna ovanför stranden. Landskapet har en ålderdomlig karaktär med äldre gårdsbildningar och få inslag av nya moderna hus i det öppna odlingslandskapet. Även förekomst av naturbetesmarker med lång hävdkontinuitet anges som ett värde. Utbyggnadsområdena ligger i den västra delen av orten och bedöms inte inskränka på de värden som anges i riksintressebeskrivningen för naturvården i området. Utredningsområde 2 ligger inom betesmark, ett ianspråkstagande av marken kan därmed komma att påverka naturvärdena negativt.

Ri för friluftsliv

I följande orter sammanfaller utbyggnads- och utredningsområden med riksintresset:

- Vitemölla
- S Mellby/Svabesholm
- Kivik

Bedömning/påverkan på riksintresse:
Vitemölla: I den sydöstra delen av Vitemölla finns marknadsfältet, som utgörs av ett område med höga naturvärden. Området norr om Mölleån är riksintresse för naturvård och har höga rekreationsvärde. Planförslaget innebär inte att tillgängligheten till dessa tätortsnära rekreationsområden försämras. Utbyggnadsområde 2, del av Hjälmaröd 74:1, ligger i anslutning till marknadsfältet, eftersom fastigheten är privatägd och tillhör Vitemölla badhotell och minigolfbanan utgörs den inte av allmänt tillgänglig mark idag. Utbyggnadsområde 2 vid badhotellet skulle medföra ingrepp i värdefull sandmark, exploatering kan komma att stå i konflikt med höga kulturmiljövärden. För detta utbyggnadsområde föreslås kompensationsåtgärder för sandmark på annan plats i kommunen. Den nytillkommande bebyggelsen behöver utformas så att den underordnar sig landskapet i stort.

Utbyggnadsområdena bedöms inte påverka riksintresse för friluftslivet negativt eftersom de inte bedöms inskränka på tätortsnära rekreationsområden.

Utbyggnadsförslagen bedöms inte påverka riksintressevärdena negativt förutsatt att ny bebyggelse anpassas till kulturmiljön, eftersom förslagen utgörs av ny beyggelse i anslutning till den samlade bebyggelsen i tätorten och inte ligger spridda i landskapet.

Hänsyn/anpassning:
Bebyggelsen ska lokaliseras i anslutniung till befintlig bebyggelse och anpassas till befintlig kulturmiljö.

Ri för friluftsliv (kustlinjen)

I följande orter sammanfaller utbyggnads- och utredningsområden med riksintresset:

Simrishamn: I Simrishamn sammanfaller utbyggnadsområde 8J *s*om omfattar Sjöfartsstråket, Hamnplan, Bornholmskajen och Södra kajen med kustlinjen. Planförslaget innebär en utveckling av hamnstråket för att öka dess attraktivitet.

Bedömning/påverkan på riksintresse:
Planförslaget innebär inte att tillgängligheten för allmänheten i området försämras och påverkar därmed inte riksintresset negativt.

Hänsyn / anpassning:
Tillgängligheten ska förbättras i området.

Ri för kommunikationer

Väg 11 och Österlenbanan/ Simrishamnsbanan är utpekade riksintressen för kommunikationer.

Ri för kulturmiljö

I följande orter sammanfaller utbyggnads- och utredningsområden med riksintresset:

- *Vitemölla (L8)*
- *Kivik (L7)*
- *Vik (L6)*
- *Simrishamn (L4)*
- *Brantevik (L1)*

Bedömning/påverkan på riksintresse:

Vitemölla: Utbyggnadsförslagen bedöms inte påverka riksintressevärdena negativt förutsatt att ny bebyggelse anpassas till kulturmiljön, eftersom förslagen utgörs av ny beyggelse i anslutning till den samlade bebyggelsen i tätorten och inte ligger spridd i landskapet.

Kivik: Del av utbyggnadsområde 2 ligger inom riksintresse för kulturmiljö. Utbyggnadsområdet bedöms inte påverka riksintresset negativt förutsatt att ny bebyggelse anpassas till bebyggelseskalan och -strukturen i Kivik.

Vik: Utbyggnadsområde 5 ligger inom riksintresseområde för kulturmiljö. Ianspråkstagande av mark för byggnation i området kan medföra risker för negativ påverkan på kulturmiljön om det inte anpassas till ortens skala och struktur.

Simrishamn: Utbyggnadsområde 1, 2 och 8J berör riksintresse för kulturmiljö enligt 3 kap 6 § MB.

Gjuteriplan inom utbyggnadsområde 1 ligger inom riksintresseområdet för kulturmiljö, ny bebyggelse i området kan komma att påverka riksintressevärdena negativt om den inte anpassas till områdets karaktär. Ett ianspråkstagande av marken innebär att en yta med historik och värde som öppen plats försvinner.

Område 2 utgörs av en rivningstomt i centrala Simrishamn, ett återuppbyggande av ett bostadskvarter kan gynna stadsmässigheten och riksintresset. Område 8 J som omfattar Sjöfartsstråket, Hamnplan, Bornholmskajen och Södra kajen bedöms inte påverka riksintresset negativt.

Brantevik: Utbyggnadsområdena ligger inom riksintresse för kulturmiljö. Förslagen kan komma att påverka riksintresseområdet negativt om ny bebyggelse inte anpassas till ortens skala och struktur, och kontrasten mellan den nya bebyggelsen och det äldre byggnadsbestånd från 1800-talet blir för stor.

Hänsyn / anpassning:

Ny bebyggelse ska utformas och anpassas till orternas småskaliga struktur och bebyggelsemiljö.

För att förhindra förvanskning av befintlig bebyggelse omfattas värdefull bebyggelsemiljö av ställningstagande om bygglovsplikt. Stor varsamhet ska beaktas vid förtätning, tillbyggnad och exteriör förändring, så att befintliga karaktärsdrag bibehålls och skyddas.

Ri för turism och det rörliga friluftslivet

Riksintressen ***enligt kap 4 MB***

Riksintresseområde för turism och rörligt friluftsliv sträcker sig från Örnahusen till Åhus. I området ska turismen och det rörliga friluftslivet särskilt beaktas. Riksintresset består bland annat av närheten till både hav och kulturhistorisk bebyggelsemiljö, såväl som bad, fiske och möjligheten att röra sig längs havet i långa obrutna sträckor.

I följande orter sammanfaller utbyggnads- och utredningsområden med riksintresset:

- *Vitemölla*
- *S Mellby/Svabesholm*
- *Vik*
- *Baskemölla*
- *Simrishamn*
- *Brantevik*
- *Skillinge*

Bedömning/påverkan på riksintresse:

Utbyggnadsförslagen bedöms inte påverka riksintressevärdena negativt förutsatt att ny bebyggelse anpassas till kulturmiljön och befintliga gränsdragningar i landskapet. Förslagen utgörs av ny beyggelse i anslutning till den samlade bebyggelsen i tätorten och ligger inte spridda i landskapet, vilket värnar det sammanhållna odlingslandskapet. Föreslagna utbyggnadsområden kan komma att påverka riksintresseområdena negativt genom att landskapsbilden förändras och det kan uppstå nya bebyggelsemiljöer som inte passar in i miljön. Bebyggelseförslagen innebär tätortsutbyggnad och bedöms inte stå i konflikt med dessa riksintressen (4 kap MB).

Hänsyn/anpassning:

Med hänsyn till riksintressena för friluftsliv, ska vid genomförande, tillgänglighetskravet följas; så att tillgängligheten i området förbättras med möjlighet till koppling för det rörliga friluftslivet finns i riktning mot kusten. Allmän platsmark med stråk bör säkerställas. Ny bebyggelse ska utformas och anpassas till orternas småskaliga struktur och bebyggelsemiljö.

Ri för kustzon

Riksintresseområde för kustzonen omfattar hela kommunens kuststräcka.

I följande orter sammanfaller utbyggnads- och utredningsområden med riksintresset:

- *Vitemölla*
- *S Mellby/Svabesholm*
- *Vik*
- *Baskemölla*
- *Simrishamn*
- *Brantevik*
- *Skillinge*

Bedömning/påverkan på riksintresse:

Utbyggnadsförslagen bedöms inte påverka riksintressevärdena negativt förutsatt att ny bebyggelse anpassas till kulturmiljön och befintliga gränsdragningar i landskapet. Planförslaget utgörs av ny beyggelse i anslutning till den samlade bebyggelsen i tätorten i enlighet med Bebyggelsestrategin, vilket b la främjar det sammanhållna odlings- och naturlandskapet i kustzonen.

Föreslagna utbyggnadsområdena kan påverka riksintressena negativt genom att landskapsbilden förändras och det kan uppstå nya bebyggelsemiljöer som inte passar in i miljön. Bebyggelseförslagen innebär dock tätortsutbyggnad, vilket inte står i konflikt med dessa riksintressen enligt 4 kap MB.

Eftersom bebyggelseutvecklingen erbjuder en hållbar utveckling av en tätort. I enlighet med bestämmelserna i 4 kap Miljöbalken hindrar inte dessa riksintressena tätortsutbyggnad även om det skulle innebära påtaglig skada på riksintressevärdena.

Hänsyn/anpassning:

Med hänsyn till riksintresset för kustzon, ska vid genomförande, tillgänglighetskravet följas; så att tillgängligheten i området förbättras med möjlighet till koppling för det rörliga friluftslivet i riktning mot kusten. Allmän platsmark med stråk bör säkerställas.

I dessa områden ska tillgänglighetsförbättrande åtgärder föregå den typ av jordbruksmarken som inte är allmänt tillgänglig, så att tillgängligheten i kustzonen främjas.

Ny bebyggelse ska utformas och anpassas till orternas småskaliga struktur och bebyggelsemiljö. Hänsyn till kulturmiljön och befintliga gränsdragningar i landskapet ska visas.

Övriga regleringar i kommunen

Natura 2000, biotopskydd, naturreservat, nationalpark, landskapsbildsskydd, områden med höga naturvärden enligt Simrishamns kommuns naturvårdsprogram (samt tillägg till områdena gjorda 2014). Särskilt värdefull kulturmiljö enligt Regionala kulturmiljöprogrammet. Byggnad som utgör byggnadsminne, registrerat fornlämningsområde och strandskydd.

Riksintressen enligt 3 kap miljöbalken

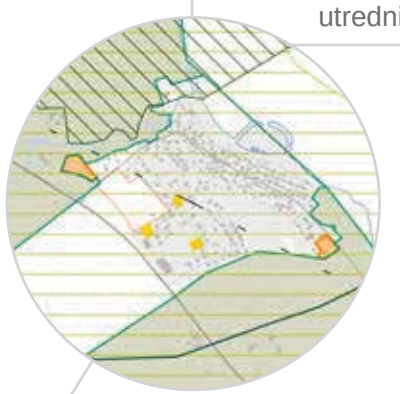
I 3 kap MB redogörs för grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenområden. Riksintresseområdena angivna i 3 kapitlet är utsedda av de centrala myndigheterna som beslutar om riksintressebeskrivningarna, i dessa finns värdebeskrivningar där det anges vilka värden i områdena som är utmärkande och inte ska skadas.
Riksintressena utgörs av områden som har nationell betydelse utifrån totalförsvaret, natur- och kulturvärden, men även för mark- och vattenområden som är särskilt lämpliga för anläggningar för industriell produktion, energiproduktion och distribution, kommunikationer, vattenförsörjning eller avfallshantering, områden som innehar fyndigheter med värdefulla material/ämnen eller områden som har nationell betydelse för jord- och skogsbruk, yrkesfiske och energi.

Redovisning av vilka ev riksintressen som utbyggnads- och utredningsområdena i orten omfattas av.

inzoomning ort

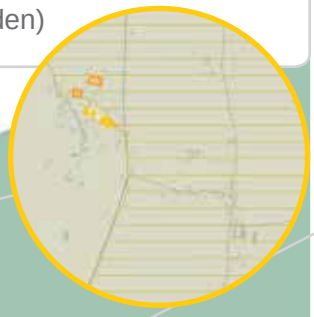
VITEMÖLLA

Ri för friluftsliv
Ri för kulturmiljö (L8)
Omgivningspåverkan totalförsvar (95 dBC)
(samtliga utbyggnads- och utredningsområden)

S MELLBY/SVABESHOLM

Ri för friluftsliv
(samtliga utbyggnadsområden)

KUSTZON

- Kustzon pausområde

RIKSINTRESSEN ENLIGT 3 KAP MILJÖBALKEN

- Riksintresse för naturvård (N)
- Riksintresse för friluftsliv
- Riksintresse för friluftsliv (kustlinjen)
- Riksintresse för kulturmiljö (L)
- Riksintresse för totalförsvaret
- Ravlunda skjutfält - omgivningspåverkan 100 dBC
- Ravlunda skjutfält - omgivningspåverkan 95 dBC
- Ravlunda skjutfält - omgivningspåverkan 90 dBC
- Riksintresse för sjöfart (se karta för kustvattnet)
- Riksintresse för yrkesfisket
- Riksintresse för yrkesfisket (landningshamn)
- Riksintresse för väg (väg 11)
- Riksintresse för järnväg (Österlenbanan/Simrishamnsbanan)

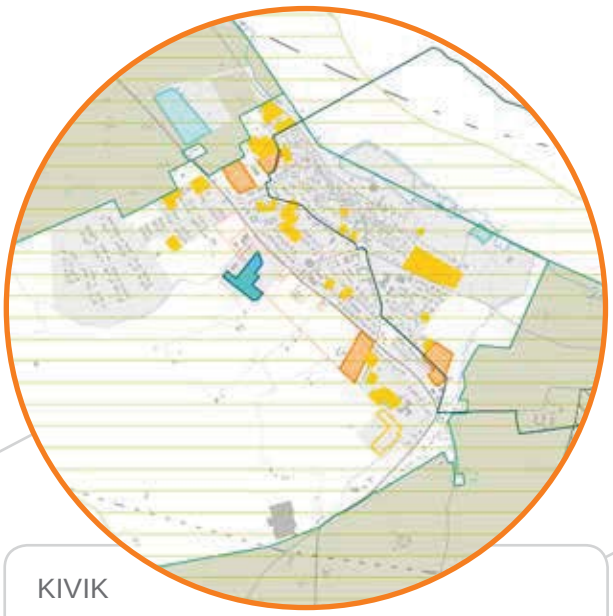
DETALJPLANER, PLANRESERV, UTBYGGNADS- OCH UTREDNINGSOMRÅDEN

- Detaljplanelagd mark
- Planreserv bostadsändamål
- Planreserv verksamhetsändamål
- Planreserv som föreslås revideras eller upphävas
- Utbyggnadsområde bostadsändamål
- Utbyggnadsområde verksamhetsändamål
- Utredningsområde
- Föreslaget järnvägsreservat för dubbelspår
- Föreslaget utbyggnadsområde godsterminal järnväg för omlastning

väg 11

simrishamns-banan

N66
L8
L7
N71
L6
L5
L4
L3
L2
L1
N72

KIVIK

Ri för friluftsliv (samtliga utbyggnads- och utredningsområden)
Ri för kulturmiljö (L7) (de två östra utbyggnadsområdena)
Omgivningspåverkan totalförsvar (90 dBC) (samtliga utbyggnads- och utredningsområden)

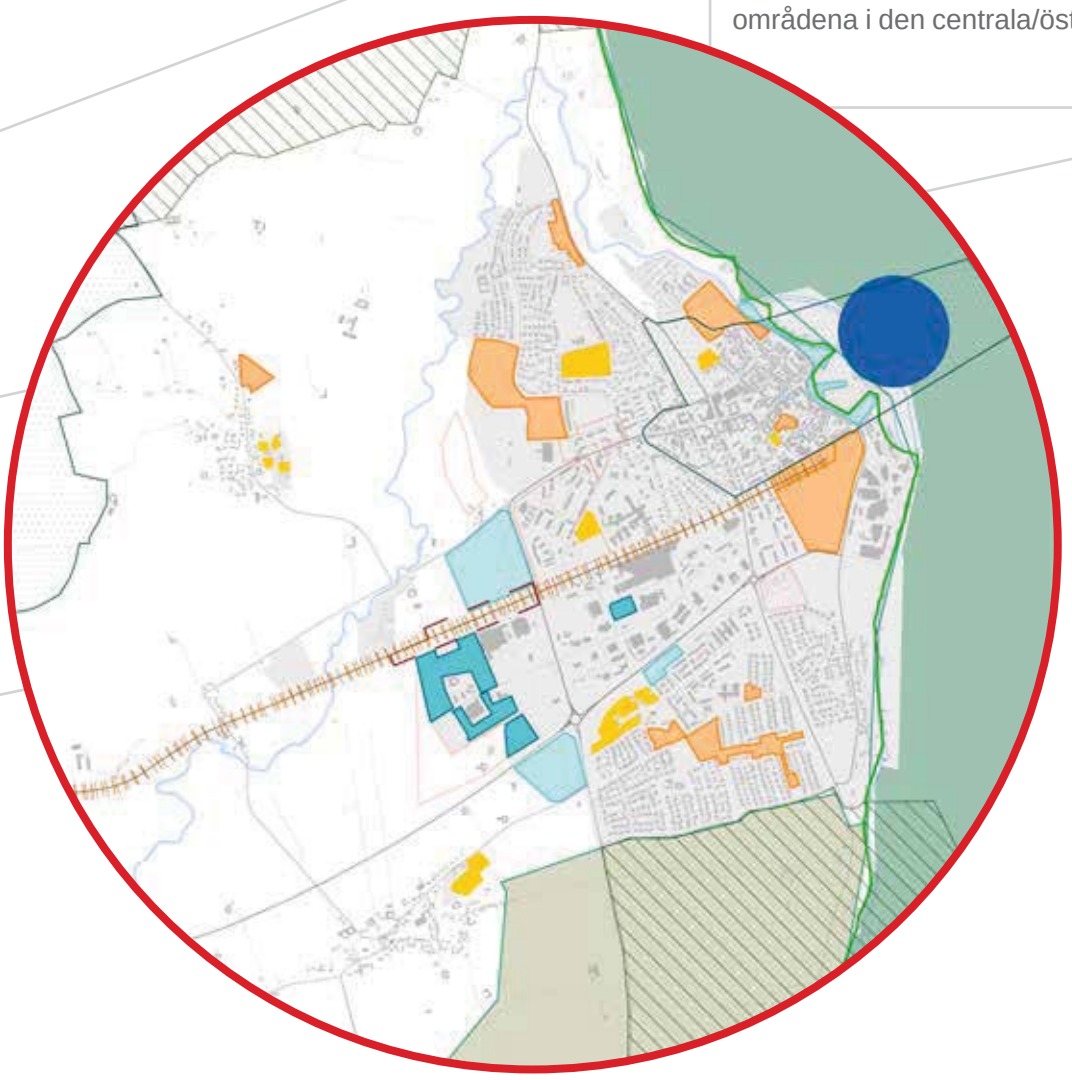

RÖRUM
Ri för naturvård (N71) (samtliga utredningsområden)

VIK

Ri för naturvård (N71)
Ri för kulturmiljö (L6)
(det sydöstra utbyggnadsområdet)

SIMRISHAMN

Ri för kulturmiljö (L4) (de tre utbyggnadsområdena i den centrala/östra delen)

BASKEMÖLLA

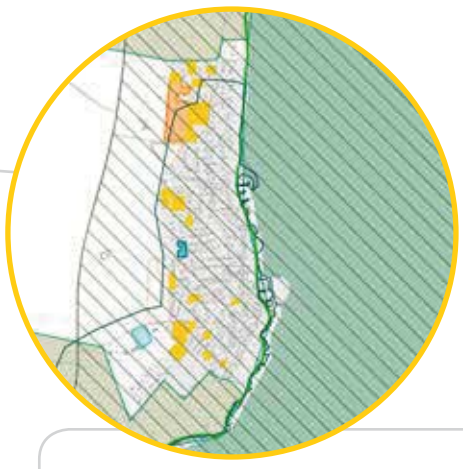
–

SKILLINGE

–

BRANTEVIK

Ri för naturvård (N72) (samtliga utbyggnads- och utredningsområden)
Ri för kulturmiljö (L1)
(hela eller delar av samtliga utbyggnads- och utredningsområden)

Riksintressen enligt 4 kap miljöbalken

De riksintresseområde som anges i 4 kap MB är beslutade av riksdagen och utgör riksintresse i sin helhet utifrån de natur- och kulturvärden som finns i områdena. Exploateringsföretag och andra ingrepp i miljön får komma till stånd endast om det kan ske på ett sätt som inte påtagligt skadar områdenas natur- och kulturvärden. Dock utgör inte dessa riksintressen hinder för utvecklingen av befintliga tätorter, för det lokala näringslivet eller för utförandet av anläggningar som behövs för totalförsvaret. Om det finns särskilda skäl utgör bestämmelserna inte heller hinder för anläggningar för utvinning av sådana fyndigheter av ämnen eller material som utgör riksintresse enligt 3 kap MB. Detta innebär att tätortsutveckling och dessa ändamål kan komma till stånd även om det innebär påtaglig skada på riksintressena i 4 kap MB.

Redovisning av vilka ev riksintressen som utbyggnads- och utredningsområdena i orten omfattas av.

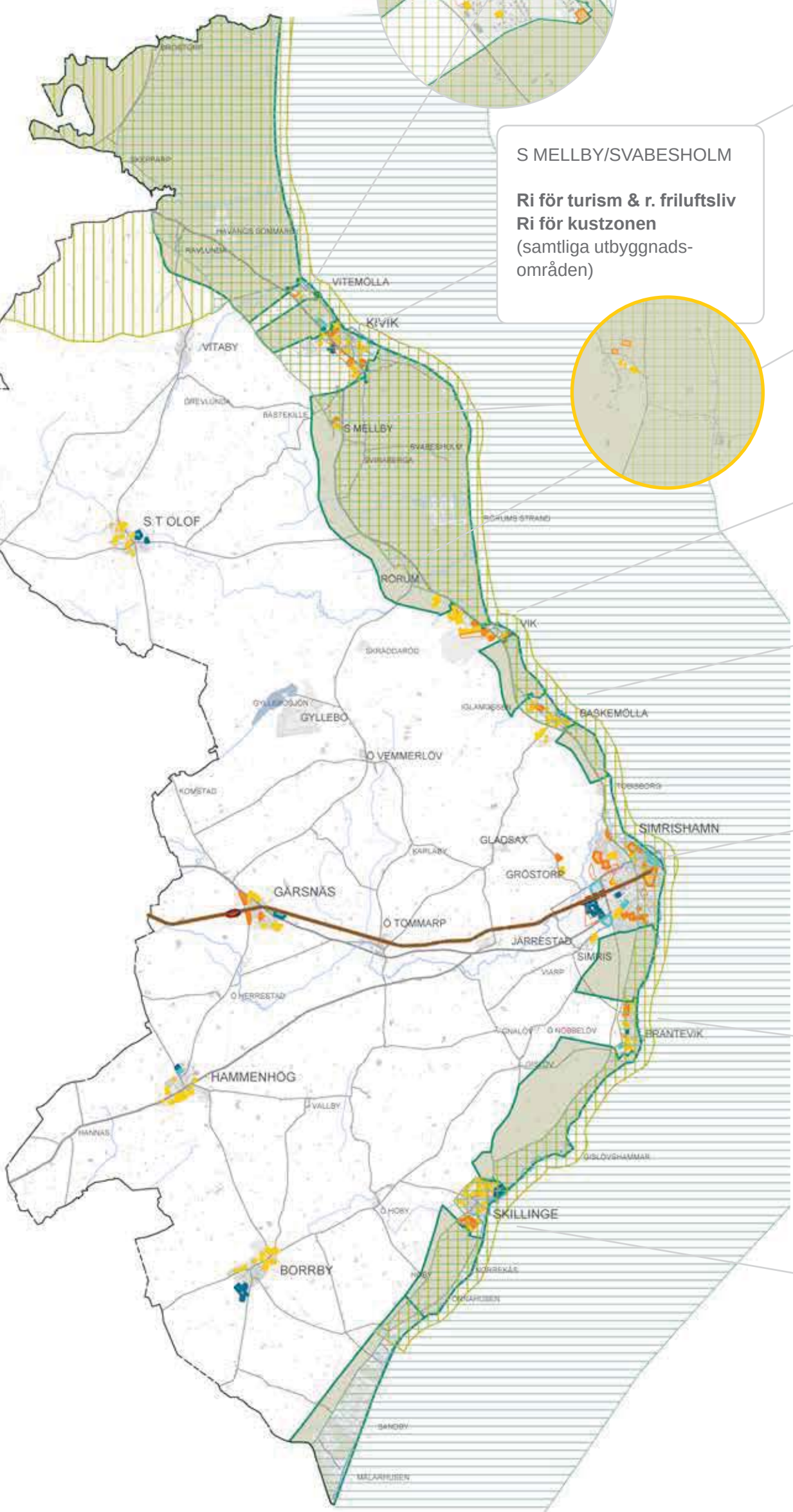
inzoomning ort

VITEMÖLLA

Ri för turism & r. friluftsliv
Ri för kustzonen
(samtliga utbyggnads- och utredningsområden)

S MELLBY/SVABESHOLM

Ri för turism & r. friluftsliv
Ri för kustzonen
(samtliga utbyggnads-områden)

KUSTZON

Kustzonens pausområden

RIKSINTRESSEN ENLIGT 4 KAP MILJÖBALKEN

Kartan redovisar områden för riksintressen i Simrishamns kommun enligt 4 kap MB.

Riksintresse för turism och det rörliga friluftslivet

Riksintresse för kustzonen

DETALJPLANER, PLANRESERV, UTBYGGNADS- OCH UTREDNINGSOMRÅDEN

Detaljplanelagd mark

Planreserv bostadsändamål

Planreserv verksamhetsändamål

Planreserv som föreslås revideras eller upphävas

Utbyggnadsområde bostadsändamål

Utbyggnadsområde verksamhetsändamål

Utredningsområde

Föreslaget järnvägsreservat för dubbelspår

Föreslaget utbyggnadsområde godsterminal järnväg för omlastning

KIVIK

Ri för turism & r. friluftsliv
Ri för kustzonen
(samtliga utbyggnads- och utredningsområden)

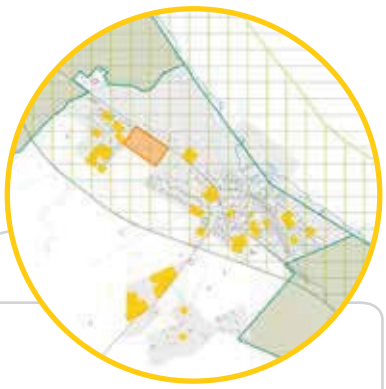
RÖRUM

–

VIK

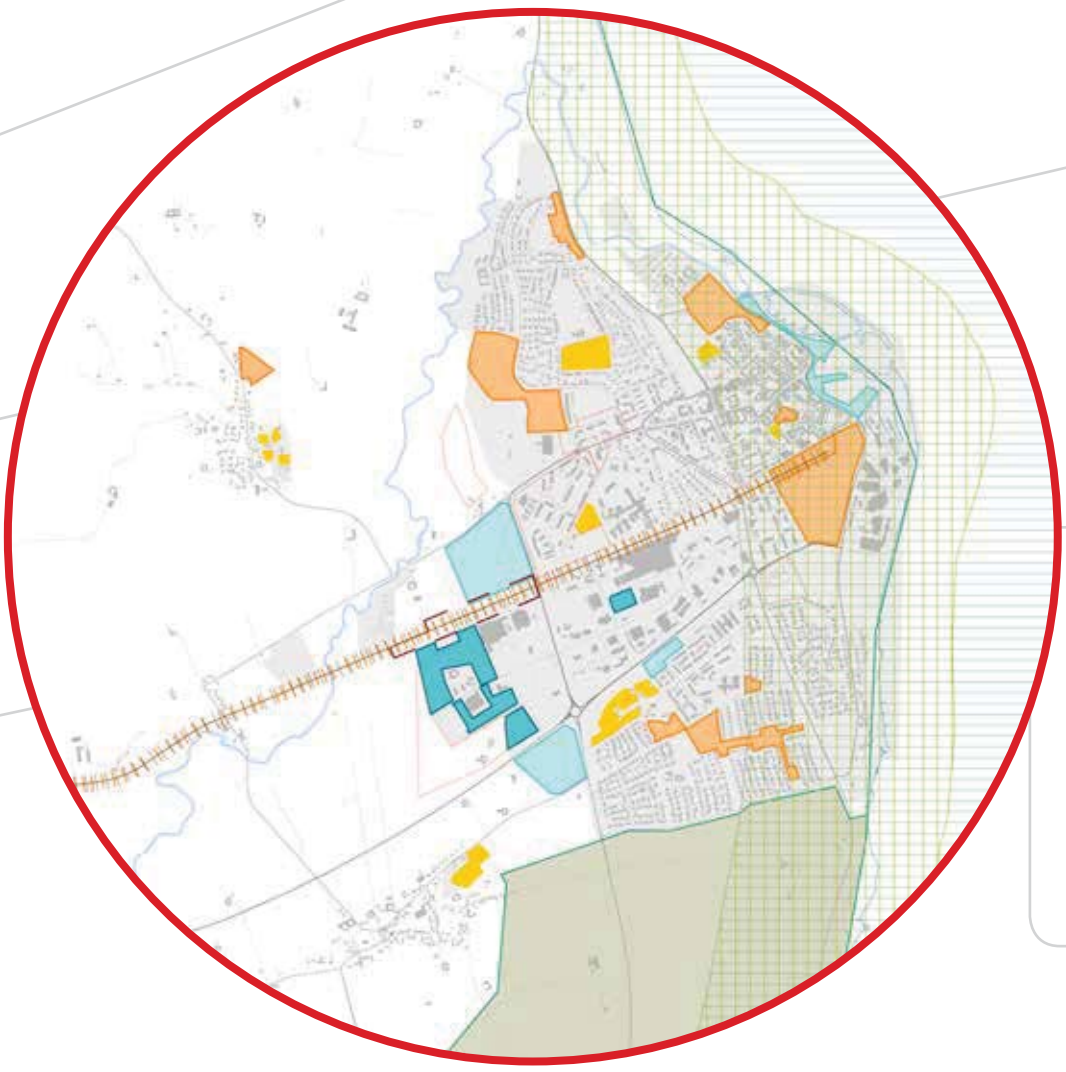
Ri för turism & r. friluftsliv
Ri för kustzonen
(de två sydöstra utbyggnadsområdena)

BASKEMÖLLA

Ri för turism & r. friluftsliv
Ri för kustzonen
(utbyggnasområdet)

SIMRISHAMN

Ri för turism & r. friluftsliv
Ri för kustzonen
(utbyggnadsområdena i de centrala, östra delarna)

SKILLINGE

Ri för turism & r. friluftsliv
Ri för kustzonen
(samtliga utbyggnadsområden)

BRANTEVIK

Ri för turism & r. friluftsliv
Ri för kustzonen
(samtliga utbyggnads- och utredningsområden)

4

KONSEKVENSER

*Konsekvenser av **Planförslaget** jämförs med konsekvenserna av ett **Nollförslag.***
***Nollförslaget** representerar en fortsatt utvecklingen av den vi tidigare har haft,*
- dvs om man fortsätter som förut utan nya åtgärder eller regleringar.

*Förslag på åtgärder som syftar till att **minimera, förebygga eller kompensera***
för betydande negativ miljöpåverkan till följd av planförslagets genomförande, redovisas i högra kolumnen.

*Den formella Miljökonsekvensbeskrivningen - **MKB:n** redovisar planförslagets miljöpåverkan.*
*Andra konsekvenser av planförslaget redovisas under rubriken **Konsekvensbeskrivningar.***

MKB - MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

1. Varför miljöbedömning och miljökonsekvensbeskrivning?

Att upprätta kommunala översiktsplaner är ett lagkrav. Konsekvenserna för kommunala översiktsplaner anses alltid medföra betydande miljöpåverkan (SFS 1998:905 § 4). När konsekvenserna av en plan medför betydande miljöpåverkan behöver en miljökonsekvensbeskrivning upprättas.

2. Sammanfattning av översiktsplanen

Som en del av en sådan miljökonsekvensbeskrivning (MKB) ska bl.a. en sammanfattning av översiktsplanens syfte, innehåll och förhållande till andra planer och program beskrivas. Då denna MKB är ett integrerat avsnitt i Simrishamns kommuns översiktsplan görs ingen sammanfattning här, utan i översiktsplanens introduktionskapitel 1.

3. Innehåll

En miljöbedömning omfattas av en process där upprättande av en MKB beskriver denna. Att upprätta en MKB innebär bl.a. att samråd krävs. Vad en MKB ska innehålla framgår av 6 kapitlet 12 § miljöbalken, MB.

3.2 Avgränsning av sakfrågor

De frågor som bedöms vara betydelsefulla att belysa i MKB:n är de frågor som kan medföra en betydande miljöpåverkan så som:

- effekter av lokalisering av ny bebyggelse
- påverkan på riksintressen
- vård och skydd av vatten
- hälsa och säkerhet

MKB:ns detaljeringsnivå har avgränsats till att innehålla de uppgifter som är rimliga med hänsyn till aktuell kunskap, översiktsplanens innehåll och detaljeringsnivå. Den formella delen av MKB:n behandlar de åtgärder som föreslås i översiktsplanen som kan innebära en risk för betydande miljöpåverkan.

I kapitel 6 § 13 miljöbalken anges att kommunen ska samråda med Länsstyrelsen om MKB:ns omfattning och detaljeringsgrad. Samråd med Länsstyrelsen om MKB:n har ägt rum hösten 2012 och i januari 2014 inför Länsstyrelsen samrådsyttrande.

Den formella MKB:ns konsekvensern presenteras i en matris under fem huvudrubriker. Sedan följer ett antal frågor, som också anses vara viktiga att belysa. Dessa frågor benämns ***konsekvensbeskrivningar*** och har en egen matris (punkt 8) där aspekter som måluppfyllelse, ekonomiska och sociala aspekter av planförslaget konsekvensbeskrivs.

3.3 Geografisk avgränsning

Miljökonsekvensbeskrivningen omfattar i likhet med planförslaget hela kommunens yta.

3.4 Tidsavgränsning

Tidsaspekten för översiktsplanen och MKB:n sträcker sig fram till år 2020. Planförslaget sträcker sig till år 2035.

3.5 Utbyggnadsåtgärder och markreservat som inte konsekvensbeskrivs

Simrishamnsbanan är den mest omfattande infrastrukturinvesteringen inom överskådlig framtid. Förbifart Simrishamn är inte en del av planförslaget utan kvartstår tills vidare som markrerservat.
Bedömningen är att dessa två åtgärder kan komma till stånd först efter planperiodens bortre tidshorisont varför de inte konsekvensbedöms i denna översiktsplan. Vindkraftsplanen är ett tillägg till översiktsplanen som har sin egen konsekvensbedömning.

4. Beskrivning av alternativen

MKB:n belyser konsekvenserna för två olika alternativ ***Planförslaget*** och ***Nollalternativet***. Nollalternativet utgör en sannolik utveckling i området om planförslaget inte genomförs och fungerar som ett jämförelsealternativ till Planförslaget. En förenklad beskrivning av Nollalternativet är att det representerar utvecklingen med spridd bebyggelse och planförslaget representerar en utvecklingen enligt Bebyggelsestrategin, med samlad bebyggelse.

5. Sammanfattande redogörelse för *hur bedömning gjorts*

Miljöbalken bildar utgångspunkt för hur bedömningen i MKB:n gjorts.

Föreslagna nya utbyggnadsområdens påverkan på vattentäkterna, bedöms utifrån de faktiska avstånd som redovisas i konsekvenskartorna under varje basort. Avstämning har även gjorts med Länsstyrelsen avseende lösningar på dricksvattenförsörjningen.

De många enskilda avloppsanläggningarna utanför kommunens verksamhetsområden redogörs för genom kartmaterial.

Tillståndet på vattenkvaliteten i kommunen och huruvida miljökvalitetsnormerna för vatten uppnås, redovisas genom uppgifter framtagna ur Vattenmyndighetens databas (VISS). I förslagskapitlet (kap. 2) görs inte någon faktiskt riskanalys av utbyggnadsområdenas påverkan på vattenkvaliteten. Istället ställs krav på hänsynregler för att minimera riskerna för en framtida försämrad vattenkvalitet. Avseende miljökvalitetsnormerna för luft och buller (8.5) kan gränsvärdena för dessa överskridas på grund av faktorer som inte orsakas av själva planförslaget.

Risk- och klimatfaktorer har bedömts utifrån kända förhållanden (se analyskarta 3 i orternas planförslag). Översvämning- och erosionsrisk har bedömts med hjälp av extern konsult. Avseende förorenad mark har inventering av högriskområden gjorts i kommunens regi år 1999, dessa faktorer redovisas i analyskarta 3 i respektive ortsfördjupning (kap 3) och kan komma att kräva vidare utredning vid planläggning. Materialet har kompletterats med SPIMFABs (Svenska Petroleum och Biodrivmedels Instututet) senaste material om utförda saneringar.

Utifrån miljöbalken ska avvägningar göras mellan aktuella risksintressen och jordbruksmark.

Kommunen har gjort en avvägning utifrån miljöbalkens anvisningar om vilka intressen och riksintressen som ska ges företräde.

Dessa värden, intressen och den påföljande avvägningen mellan dem redovisas i respektive ortsfördjupning (kap 3).

6. Bedömning av miljökonsekvenser, risk för betydande miljöpåverkan

En samlad bedömning av omfattningen av miljökonsekvenserna för Nollalternativet och Planförslaget görs i tabellform (se 8.1-8.5).

De konsekvenser som anses få en negativ miljöpåverkan genom planförslaget redovisas genom minustecken vid texternas börja. Konsekvenser som bedöms ha en positiv miljöpåverkan redovisas med plusstecken. Förslag på åtgärder för fortsatt arbete som syftar till att minimera, förebygga eller kompensera för betydande negativ miljöpåverkan till följd av planförslagets genomförande, redovisas i den högra kolumnen i matrisen.

Riskområden för betydande negativ miljöpåverkan avser framförallt vattenkvaliteten i kommunen, grund-yt- och kustvatten. I denna antagandehandling finns flera konfliktpunkter identifierade mellan grundvattentäkter och föreslagna utredningsområden för bebyggelse i exempelvis Kivik, Vik och Simrishamn. Dessa kan riskera en försämring av grundvattentillgången. Utredningsområdenas lämplighet ska utredas i varje enskilt fall utifrån grundvattentäktens sårbarhet. Ställningstagande tas att grundvattentäkterna ska prioriteras om utredningarna visar att föreslagen bebyggelse innebär påtaglig risk för vattentäktens kvalité.

Kommunens arbete med framtagande av ny va-plan har skett parallellt med denna översiktsplan. Va-planen kommer att innehålla en utbyggnadsplan för verken och va-nätet samt dagvattenpolicy. Genomförandet av översiktsplanen genererar ökat behov av kommunalt vatten och avlopp. I dagsläget råder brist på dricksvatten och kapacitetsbegränsning för Kiviks reningsverk (se va-kapitlet). Den rådande vattenbristen i kommunen, bedöms kunna lösas inom kort. Eventuellt måste nybyggnation invänta denna va-utbyggnad.

Planförslaget bedöms inte innebära någon betydande miljöpåverkan beträffande grund- eller ytvatten förutsatt att hänsynsreglerna följs (se kapitel 3).

Landskapsbildskyddet och riksintressen bedöms påverkas negativt av föreslagen nyexploatering i orterna Vik och Vitemölla. Jordbruksmark/fruktodling tas i anspråk i anslutning till flera basorter, men följer samtidigt bebyggelsestrategin. Förtätning föreslås i anslutning till transportväg för farligt gods i Centrum Simrishamn, Gärsnäs, Kivik och Viks Fiskeläge, vilket ökar riskerna för hälsa och miljö. För Förbifart Simrishamn har inga mer ingående riskanalyser gjorts. Men det är uppenbart att förbifarten får mycket stor miljöpåverkan om den genomförs.

7. Sammanfattning av miljökonsekvensbeskrivningen (MKB)

Redovisning av planförslagets miljöpåverkan och möjliga åtgärder, har skett genom två scenarier, Nollalternativet och Planförslaget.

Risk för betydande miljöpåverkan genom *Nollalternativet* avser främst:

• Inom kustorternas utkantsområden bedöms ny exploatering kunna strida mot flera riksintressen, samt natur- och kulturmiljövärden.

• Bristfällig utbyggnad av vatten- och avlopp, ingen samordningseffekt.

• Bristfällig samordning av ny bebyggelse i förhållande till grundvattenförekomster.

• Bristfälliga samordningsmöjligheter för energiomställning.

• Bristfälligt planeringsunderlag för risk i klimatperspektivet.

• Bristfälligt planeringsunderlag avseende kulturvärdena i den bebyggda miljön och dess landskap.

• Större energiåtgång genom stadskörning om ”förbifart Simrishamn” ej genomförs.

• Fortsatt ökad risk för luftföroreningar i tätbebyggt område om ”förbifart Simrishamn” ej genomförs.

Risk för betydande miljöpåverkan genom Planförslaget avser främst:

• Flera utbyggnadsområden vars genomförande förutsätter ianspråktagande av jordbruksmark (eller fruktodling).

• Ökat behov av vattenuttag vid exploatering vilket ökar risken för överuttag med vattenbrist som följd.

• Ökad vattenförbrukning ger ytterligare kapacitetsbrist på befintliga reningsverk.

• Förtätning föreslås i anslutning till transportväg för farligt gods i Centrum Simrishamn, Gärsnäs, Kivik och Viks Fiskeläge.

Risker med förslaget

Förbifart Simrishamn avser:

• Barriärer, ekologiska korridorer som skärs av, ingrepp i värdefulla natur- och kulturmiljöer.

• Risk för negativ påverkan på tre av kommunens grundvattentäkter.

• Ökad risk för betydande miljöpåverkan i känsliga natur- och vattenområden genom läckage från olyckor med farligt gods.

• Minskat kundunderlag för centrum Simrishamn till följd av en förbifart.

Avslutning

Möjligheten att bygga nytt i eller i direkt anslutning till ett flertal orter bedöms vara av väsentligt samhällsintresse enligt 3 kapitlet 4 § miljöbalken. Orternas livskraft och möjligheten att upprätthålla servicen bedöms väga tyngre än intresset att bibehålla den bruknings-värda jordbruksmarken/fruktodlingen.

Jämfört med nollalternativet ger planförslaget mer positiva sociala, ekonomiska och miljömässiga konsekvenser än nollalternativet. En samlad, blandad och tät bebyggelse, förbättrar underlaget för lokal service, innebär närhet till regional kollektivtrafik, ökad tillgänglighet och trygghet.
Gröna pauser värnas.

8.1 LOKALISERING AV BEBYGGELSE

BEBYGGELSEUTVECKLING	Nollalternativet – spridd bebyggelse	Planförslag – samlad bebyggelse	Åtgärder/ uppföljning av planförslaget föreslås
Redovisning av avvägning mellan behov av mark och god hushållning krävs enligt 2 kap. 2,3 §§ Plan- och bygglagen samt 3-4 kap. Miljöbalken. *”Mark- och vattenområden skall användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov.* *Företräde skall ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning”.*	Spridd bebyggelse	**Strategi:** + Planförslaget bygger på bebyggelsestrategin som innebär förtätning i redan befintliga orter som har service, vilket innebär en från allmän synpunkt god hushållning. Antalet föreslagna bostäder inom utbyggnadsområdena anses följa bygglovstrenden fram till år 2030. +/- Förtätning: Planförslagen redogör för befintlig planreserv där ytterligare förtätning kan ske. Kommunen vill med detta poängtera att det inte alltid bedöms lämpligt med förtätning, då äldre bebyggelsemönster, byggnadernas skala, gatustrukturer och fastighetsindelning är en del av kulturmiljön som inte bör förvanskas. **Riskområden:** +/- Pågående planärenden i områden där utbyggnad inte följer bebyggelsestrategin, föreslås inte som utbyggnadsområden i planförslaget. Undantag prövas i detaljplan från fall till fall. +/- I Vik föreslås utbyggnad som inte överensstämmer med bebyggelsestrategin. Detta beror på att orten är en C-basort där service och samhällsfunktioner inte är utvecklade i lika hög grad. Däremot har den förutsättning att utvecklas till en B/C-ort. Föreslagen bebyggelse motiveras utifrån att orten ligger i anslutning till Rörum som har barnomsorg och skola, samt goda kollektivtrafikförbindelser. Riksintresse kustzon +/- Utbyggnadsområden i Vik och Skillinge utgörs av kompletteringar till befintliga tätorter. De bedöms inte skada riksintresse för kustzon i enl. 4 kap MB.	Bebyggelsestrategin ska följas vid beviljande av bygglov och planbesked. Återrapportering om i vilken grad den har följts sker varje mandatperiod.
Hushållning med vatten enligt 2 kap. 2,3 §§ Plan- och bygglagen samt kap. 3,4 Miljöbalken.	Spridd bebyggelse minskar möjligheterna för gemensamma lösningar för dagvatten och va-lösningar. Vid nybyggnation ställs inte samma krav för anslutning till kommunalt vatten och avlopp, vilket heller inte kan garanteras.	**Strategier och riktlinjer:** + Vid nybyggnation ska i första hand anslutning till kommunalt va-nät ske enligt bebyggelsestrategin. + För vägledning vi prövning av tillståndspliktiga verksamheter, detaljplaner och bygglov Har statusen för kustvatten och kustnära vattendrag redovisats i planförslaget. Kommunen förespråkar en restriktiv hållning vid tillståndsgivning för verksamheter, så att den marina miljön och havsvattenkvaliteten inte försämras i förhållande till vattendirektivet. **Ställningstagande:** + Vid nybyggnation ska i första hand anslutning till kommunalt va-nät i enlighet med bebyggelsestrategin ske. Samverkan mellan miljöförbundet och samhällsbyggnadsförvaltningen ska ske innan tillståndsgivning medges. + Kommunen avser att ansöka om utökat vattenskydd för befintliga vattentäkter där detta saknas. Detta innebär en reglering av vattenuttag genom skyddsbestämmelser för vattentäkterna och därmed ett långsiktigt förhållningssätt till kommunens grundvattentillgångar. + Markavsättning för utbyggnad av områden för flödesutjämnande, naturaliserande eller återskapande åtgärder i vattendragens och dikningsföretagens avrinningsområden förespråkas. Detta för att minska näringsläckage från jordbruksmark till havet och samtidigt minska översvämningsrisken från ökade regnmängder och snösmältning. + Dagvattenpolicy föreslås för att minska riskerna för framtida översvämningar inom kommunens verksamhetsområden.	
Vägledningskravet avseende användning, utveckling och bevarande av den byggda miljön enligt 3 kap.2 § plan- och bygglagen		**Strategier och riktlinjer:** • Bebyggelsestrategin ger vägledning om lokalisering av ny bebyggelse, samt om utformning av dessa i förhållande till berörda värden. • Kapitel 3 innehåller värdebeskrivningar för varje pausområde så att dessa kan värnas. • Avgränsningar för värdefulla bebyggelsemiljöer inom fördjupningsorterna har gjorts. Inom dessa råder bygglovsplikt. • Arkitektur- och kulturmiljöprogram ska tas fram. • Konsekvenser och hänsynsregler vid nybyggnation anges för respektive basort. • Förhållningssätt om hur planförslaget tillgodoser riksintressena och andra restriktionsområden, anges för respektive basort. • Detaljplanelagda områden samt utrednings- och utbyggnadsområden redovisas för varje ortsfördjupning. • Samordning mellan grannkommunerna redogörs för i inledningskapitlet med tillhörande karta.	
Utsläpp från transport arbete/resor	Spridd bebyggelse: – Transporter med fossilt bränsle ökar. – Ingen etablering av laddningsstolpar. – Mindre fokus på utveckling av kollektivtrafiken.	**Ställningstaganden:** + Bebyggelsestrategin leder till förtätning i befintliga basorter, vilket i sin tur gynnar underlaget för kollektivtrafiken och att persontrafiken kan minska. Parkeringsförmåner för miljöfordon samt pendlarparkering föreslås. + Laddningsstationer för elbilar föreslås. + Utveckling av gång- och cykelvägar föreslås. + Fokus på utveckling av orter med tågtrafik föreslås. Mark avsätts längs Österlenbanan för framtida dubbelspårstrafik.	Återrapportering om i vilken grad *”Handlingsprogrammet för omställning till fossilfria transporter* 2030”, ska ske varje mandatperiod.

		+ Planreserven för järnväg mellan stationen och hamnen har utgått. Därmed har möjligheten för sjöfrakt med direkt koppling till järnvägstrafik försvunnit. För att möjliggöra framtida godstransport med järnväg avsätts mark för omlastningscentral för godstrafik dels i västra delen av huvudorten Simrishamn, dels längs spåret i Gärsnäs västra del. **Riskområden:** - I basorter med begränsad kollektivtrafik bör möjligheter till utökad kollektivtrafik ses över.	
Möjlighet att öka resandet med kollektivtrafik	Spridd bebyggelse leder till att kundunderlaget för kollektivtrafiken minskar. - Utveckling av gång- och cykelnätet uppmuntras inte.	**Strategier och riktlinjer:** + Förtätning i befintliga orter leder till ökat underlag för kollektivtrafiken. **Ställningstagande:** + Markreservat för järnvägen Simrishamnsbanan ökar möjligheterna till förbättrad tursäkerhet och förkortad restid. Förbättringsåtgärder startar 2014-2016 med ytterligare mötesspår för järnvägen. +/- Simrishamnsbanan anges endast som utredningsobjekt i RTI rapport 2010-2021 (Regional transportinfrastruktur) samt RTI 2014-2025 och har inte budgeterats av Trafikverket för den första etappen. Kommunen arbetar dock vidare med planerna. Markreservat krävs ej. + För bättre framkomlighet på väg 11 anges i RTI 2010-2021 samt 2014-2025 att förstudie ska utföras. Markreservat anges i översiktsplanen. + Trafikverkets metod ”åtgärdsvalsstudie” utförs i samarbete med Trafikverket och Skånetrafiken för att utreda trafiksituationen i Kivik. + Kommunen föreslås att i samarbete med Skånetrafiken utreda möjligheten för en busslinje mellan byarna med koppling till Pågatåget. + Utveckling av gång- och cykelvägar görs i samarbete med SÖSK. + Regionala superbussar i nio stråk utvecklas mellan 2014-2025, med busskörfält och anpassning av korsningar.	Ytterligare samarbete i SÖSK infrastrukturgrupp, för dialog med Skånetrafiken och Trafikverket. Exempel på utvecklingsprojekt är Simrishamnsbanan och cykelvägar. Uppföljning görs varje mandatperiod genom ”Handlingsprogrammet för omställning till fossilfria transporter 2030”.
Möjlighet att tillgodose gemensamma lösningar för uppvärmning (2 kap. 3 § plan- och bygglagen).	Spridd bebyggelse leder till svårigheter med samordnat uppvärmningssystem. Fjärrvärmeutbyggnad är svår i områden där kundunderlaget är begränsat.	**Strategier och riktlinjer:** + Bebyggelsestrategi för kommunen ska följas. Den grundar sig på ett ”klimat-smart” (energieffektivt) tänkande med förtätning som princip, från övergripande nivå, ner till detaljplanenivå och färdig byggnad. **Ställningstagande:** + Hänsynsregel finns angiven i förslagskartorna i kapitel 3, där hänsyn ska tas till fastighetens förutsättningar för lämplig uppvärmningsform i den vidare planläggningen. Förutsättningar kan vara t ex att ta till vara spillvärme från närbelägna fastigheter, god solinstrålning, utnyttjande av viss markbeskaffenhet (2 kap. 3 §). Solcellsanläggningar ska förespråkas. + Fjärrvärmeutbyggnad görs parallellt med expansion av sammanhållna orter, främst i Simrishamn.	Återrapportering till Kommunstyrelsen om i vilken grad miljömålsarbetet har uppfyllts föreslås ske en gång per mandatperiod. I kommande Energiplan 2014, bör kommunen följa upp i vilken grad man uppnår de *nationella* klimat-och miljömålen, de s.k. 20-20-20 målen.
Möjlighet att tillgodose gemensamma lösningar för vatten och avlopp.	Spridd bebyggelse – försvårar möjligheterna till anslutning till kommunalt va-nät och gemensamhetsanläggningar.	**Strategier och riktlinjer:** + Bebyggelsestrategin möjliggör genom förtätning i befintliga orter ett ökat underlag för anslutning till kommunalt va-nät. + Simrishamns kommun ska färdigställa en kommunal va-plan med syfte att anpassa verksamheten till förväntade klimatförändringar och säkerställa en god grundvattenkvalitet för en långsiktig hållbar vattenförsörjning. + Ett utökat samarbete förslås mellan kommunen och miljöförbundet inför tillståndsgivning av enskilda avlopp. + Förslag till riktlinjer för tillståndsgivning för enskilda avlopp föreslås tas fram i va-planen, där högre krav gäller för enskilda avlopp främst i områden där en grundvattenförekomst riskerar att inte uppnå god ekologisk eller kemisk status. + Det föreslås att va-planen ska innehålla en plan för nödvatten och reservvattenförsörjning.	Återrapportering om i vilken grad Bebyggelsestrategin följs sker varje mandatperiod.
Möjlighet att tillgodose kommunal och kommersiell service	Spridd bebyggelse - begränsad möjlighet att upprätthålla servicenivån i tätorterna.	**Strategier och riktlinjer:** + Förtätning av befintliga basorter stärker respektive ort som servicepunkt. **Ställningstagande:** + se förslagskartorna för ”Strategi Grönstruktur, grönstråk och mötesplatser” i respektive basort. +Möjligheten att anordna ”Byahus” som en mötesplats för samverkan mellan alla åldrar, och ”Hälsans stig” på orterna föreslås. Detta inkluderar möjligheten att behålla och utveckla orternas service, vård och kultur.	Möjligheten att ordna Byahus och Hälsans stig föreslås följas upp i Arkitektur- och kulturmiljöprogrammet.

NÄRINGSLIVSUTVECKLING	Nollalternativet – spridd bebyggelse	Planförslag – samlad bebyggelse	
Integreringen av industriområden i övrig bebyggelse genom blandstad och fysiska stråk	Lågt markutnyttjande, där bebyggelsen inte bidrar till att stärka det offentliga rummet.	**Ställningstagande**: + I Skillinge, Kivik, Simrishamn och Hammenhög föreslås utredningsområden för blandade ändamål för bättre möjlighet till en hållbar utveckling. + För industrin och handeln bör översyn göras av befintliga industriområden för möjligheterna till förtätning till lämpliga tomtstorlekar. + Närhet till gång- och cykelvägar, kollektivtrafik och kopplingar till grönstruktur förespråkas.	Arkitektur- och kulturmiljöprogram ska upprättas.

8.2 LOKALISERING FÖRBIFART SIMRISHAMN – utgår då det inte är ett planförslag utan endast markreservat, se ställningstaganden under kap. trafik för förslag till åtgärdsvalsstudie.

8.3 PÅVERKAN PÅ RIKSINTRESSEN SAMT SÄRSKILT SKYDDSVÄRDA OMRÅDEN

KUSTZON, KULTUR- OCH NATURVÄRDEN	Nollalternativ – spridd bebyggelse	Planförslag – samlad bebyggelse	Åtgärder/uppföljning av planförslaget föreslås
Nationalpark och naturreservat 7 kap. 2-8 § samt Särskilt skyddade områden 7 kap. 27-29 § MB fågel-, andra djurbestånd	Ekologiska korridorer reduceras ytterligare.	**Ställningstaganden:** + Flera nya naturreservat föreslås, se markanvändningskartan för reservatbildning. + Ekologisk korridor längs cykelväg mellan Hammenhög – Borrby – Borrby strand föreslås. + Av Jordbruksverket utpekade naturbetesmarker och ängsmarker bör inte bebyggas eller på annat sätt exploateras. **Riskområden:** - Utredningsområde 2 i Vitemölla ligger i direkt anslutning till Natura 2000-område; fågelskyddsdirektivet. I vidare planläggning ställs stora hänsynskrav.	Kompensation kan ske genom restaurering och/eller skydd av biotopområden, men också som ekologiska korridorer/platser för mindre våtmarker/diken (exempelvis längs föreslagen cykelväg mellan Hammenhög och Borrby strand).
Ändrad användning av brukningsbar jordbruksmark enligt 3 kap. 4 § miljöbalken.	Sammanhållna jordbruksmarker exploateras.	**Strategier och riktlinjer:** + Bebyggelsetestrategin följs och därmed principerna för förtätning och utveckling av basorterna. Det kan innebära att jordbruksmark tas i anspråk. **Ställningstagande:** + Bebyggelsestrategin följs: Vid nybyggnation utanför sammanhållen bebyggelse, område D, ska i första hand annan mark än brukningsbar jordbruksmark tas i anspråk. +/- Enlig Plan- och bygglagen ska alternativ alltid anges vid förslag om exploatering av jordbruksmark. Eftersom i princip varje kustort i kommunen är omgiven av jordbruksmark, innebär det att även de alternativa områdena till föreslagna utbyggnadområdena ofta är jordbruksmark. Därför anger kommunen istället ställningstagande som säger att vid avvägning mellan riksintresse för kustzon och jordbruksmark ska i första hand riksintresse för kustzon tillgodoses, därefter jordbruksmark. Denna prioritering och samordning mellan olika intressen bedöms ge utrymme att hantera intressekonflikter. +Bebyggelsestrategin följs: Ny bebyggelse föreslås endast i anslutning till befintliga orter och sammanhållen jordbruksmark värnas. Föreslagen bebyggelse anses vara viktig då den främjar flyttkedjan och utgår från faktisk bygglovsstatistik. **Riskområden:** +/- Ett flertal utbyggnadsområden utgörs av jordbruksmark. Ett resonemang förs i varje basorts konsekvensbeskrivning.	
Naturvård 3 kap. 6 §, Kulturmiljövård 3 kap. 6 § samt Kulturreservat 7 kap. 9 § MB Översiktsplanen ska uttala tydliga strategier och riktlinjer för hur kommunen avser skydda natur- och kulturområden, kompensationsåtgärder samt säkerställa tillgången på allemansrättslig mark.	Riktlinjer vid nylokalisering och utformningskrav saknas i flertalet värdefulla kulturmiljöer, vilket medför större spridning av ny bebyggelse och därmed risk för större negativ påverkan på riksintressen.	**Strategier för hur dessa värden skyddas samt säkerställande av allemansrättslig mark görs genom:** + Planförslaget följer bebyggelsestrategin som är restriktiv till exploatering i område E, F och G där område F utgör natur- och kulturvärden. + Bebyggelsestrategins nio gröna pauser bör ses som direkta kompensationsområden som säkerställer allemansrättslig mark till kusten. + Konsekvensanalyserna 1 och 2 i basorterna speglar hur samordning mellan olika intressen bör hanteras och en bedömning görs om det kan medföra påtaglig skada på riksintressena. **Ställningstagande**: + I kustorternas utbyggnadsområden ska allmän platsmark anvisas i den fortsatta planläggningen för att åstadkomma en allmänt tillgänglig struktur till kusten och naturområden. För område som utgörs av sådan jordbruksmark som inte är allmänt tillgänglig innebär detta en förbättring. + Föreslaget naturområde längs Åbackarna i Simrishamn. + Vattenvårdsprogram för Tommarpsåns avrinningsområde.	Uppföljning av kulturmiljöer sker i Arkitektur- och kulturmiljöprogrammet

		+ Förslag på områden lämpliga för reservatsbildning. + Utvidgning av Naturvårdsprogram för Simrishamns kommun har skett i översiktsplanen genom att nya områden med höga naturvärden har utpekats. + Arkitektur- och Kulturmiljöprogram föreslås. + I ortsfördjupningarna har avgränsning av värdefulla bebyggelsemiljöer gjorts med ställningstagande om bygglovsplikt. + Utformningskrav anges för basorterna. Ny bebyggelse ska anpassas efter ortens bebyggelsestruktur, täthet, befintliga gränser och rumsligheter **Riskområden:** - Enligt konsekvensanalyserna i förslagskapitlet bedöms Vitemöllas södra utbyggnadsområde (2) kunna medföra risk för påtaglig skada på riksintresse för kulturmiljö samt höga naturvärde. Utbyggnadsområdet bedöms dock efter en avvägning vara lämplig för sitt föreslagna ändamål, då hänsynregler ställs och kompensationsåtgärder vidtas. I Simrishamn står föreslaget utredningsområde i konflikt med södra koloniområdet som kulturmiljö. Ett ställningstagande behövs innan området kan aktualiseras för utbyggnad. Ett antal utbyggnadsområden står i konflikt med registrerade fornlämningar där respektavstånd till ny bebyggelse ska visas. Dessa konfliktområden utpekas under konfliktkarta 1 för ”fornlämningar och kulturmiljö” för varje basorts förslagskapitel. **Kompensationsområden:** **Ställningstaganden:** + Kompensationsåtgärder för våtmarker och dikningsföretag föreslås genom ett ställningstagande att ”*möjligheten att använda kommunägd jordbruksmark som utbytesmark när privat jordbruksmark tas i anspråk för vattenvårdsåtgärder bör undersökas i varje aktuellt fall*”. För sandmarker föreslås kompensationsåtgärder som *” Exploatering av planterad eller på annan sätt redan påverkad sandmark bör kompenseras med restaureringsåtgärder på likvärdig areal lämplig sandmark*.” **Riskområden:** Utredningsområde 2 i Vitemölla vid badhotellet medför ingrepp i värdefull sandmark, Natura 2000 och fågelskyddsdirektivet varpå kompensationsåtgärder föreslås för att kompensera för denna på annan plats i kommunen.	
Skydd av Friluftsliv, enligt 3 kap. 6 § MB samt Landskapsbildsskydd, Strandskydd 7 kap. 13-18 § och Allemansrätten 7 kap. 1 §	Spridd bebyggelse splittrar naturområden och försvårar kopplingar för det rörliga friluftslivet.	**Strategier och riktlinjer:** + Gröna pauser där ny bebyggelse tillåts mycket restriktivt längs kusten. +/- Områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen enligt 7 kap. 18§ MB utpekas inte då Skånes kustkommuner är undantagna. **Riskområden:** I kustorternas utbyggnadsområden ska allmän platsmark anvisas i den fortsatta planläggningen för att åstadkomma en allmänt tillgänglig struktur till kusten och naturområden. För område som utgörs av sådan jordbruksmark som inte är allmänt tillgänglig innebär detta en förbättring.	Återrapportering om i vilken grad Bebyggelsestrategin följs sker varje mandatperiod
Kustzon samt turism och rörligt friluftsliv (4 kap. 1, 4 § MB) avser område från Örnahusen söder om Skillinge till Åhus, där ingrepp inte får ske på ett sätt som påtagligt skadar områdenas natur- och kulturvärden.	Spridd bebyggelse splittrar naturområden och försvårar kopplingar för det rörliga friluftslivet.	**Strategier och riktlinjer:** + Gröna pauser där ny bebyggelse tillåts mycket restriktivt längs kusten. + Utgångspunkten för ny bebyggelse i kustzonen är att den lokaliseras till basorterna i enlighet med bebyggelsestrategin. Riksintresset innebär inget hinder för utveckling av befintliga kustorter eller det lokala näringslivet, där även turistnäringen ska beaktas. + Stor vikt ska läggas vid att bevara tillgängligheten för allmänheten till strandområdena i kustzonen. + För att tillmötesgå riksintresset för kustzon har nio gröna pauser utpekats i en bebyggelsestrategi – för kustzonen gäller definitionen G där ny bebyggelse tillåts mycket restriktivt. + Kommunen har gjort sin tolkning av områdets värden för att ytterligare värna dessa värden. **Riskområden:** + I kustorternas utbyggnadsområden ska allmän platsmark anvisas i den fortsatta planläggningen för att åstadkomma en allmänt tillgänglig struktur till kusten och naturområden. För område som utgörs av sådan jordbruksmark som inte är allmänt tillgänglig innebär detta en förbättring. Även kravet om att enbart komplettering får ske till befintlig bebyggelse tillmötesgås i kustzonen. +/- Områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen enligt 7 kap. 18§ MB utpekas inte då Skånes kustkommuner är undantagna.	Återrapportering om i vilken grad Bebyggelsestrategin följs sker varje mandatperiod.
Riksintresse för Yrkesfiske och landningshamnar	-	**Ställningstaganden:** + Simrishamns och Skillinge hamnar skall värnas som verksamhetsområden. Åtgärder får inte vidtas som försämrar förutsättningarna för riksintresset för landningshamn, yrkesfiske och sjöfarten.	

		+ Hamnarna i orterna skall ses som mötesplatser och utformas med möjligheter till vistelse. Detta bör ske i samarbete mellan turistnäringen, det kustnära fisket och lokala näringar som exempelvis, fruktodling och jordbruk. + Kommunen ska fortsätta engagera sig i havsmiljö- och fiskefrågor. + Kommunen ska fortsätta satsningen på Marint centrum och skapa en verksamhet som bidrar till en bättre havs- och vattenmiljö, nytt företagande, nya arbetstillfällen och ökad inflyttning till kommunen.	
Natura 2000 - Fågelskyddsdirektivet (4 kap. 1 och 8 § MB)		**Riskområde:** - Utbyggnadsområde 2 i Vitemölla vid badhotellet ligger i direkt anslutning till Natura 2000-område (fågelskyddsdirektivet).	
Natura 2000 - Habitatdirektivet samt Biotopskyddsområden och Djur-och växtskyddsområden 7 kap. 11-12 §		**Strategier och riktlinjer:** + Sandmarksområden och lövskogsområden är viktiga som spridningskorridorer för den biologiska mångfalden. Dessa områden har ett befintligt skydd genom riksintresse för Naturvård. Naturreservat föreslås för att stärka skyddet mot exploatering. Se markanvändningskarta. **Riskområde:** - Utbyggnadsområde 2 i Vitemölla vid badhotellet medför ingrepp i värdefull sandmark, varför kompensationsåtgärder kommer att föreslås på annan plats i kommunen.	Återrapportering om i vilken grad Bebyggelsestrategin följs sker varje mandatperiod.
Järnväg och väg		**Ställningstaganden:** lanspråkstagande av mark för förbättringar och utökade transportsträckor redovisas i markanvändningskartan. Förslag på åtgärdsvalsanalys återges under ställningstaganden i trafikkapitlet. **Riskområden:** +/- Utbyggnad av godsterminal för järnväg anses angeläget eftersom ett miljömål finns om att framtida transporter i högre grad ska föregå med järnväg alternativt sjöfart. Då befintlig godsspårdragning har utgått i huvudortens hamnområde föreslås ett ersättningsområde intill befintligt spår i huvudorten Simrishamns västra del. Föreslagen lokalisering bedöms dock utgöra en konflikt dels med vattentäkter som används för kommunens dricksvattenförsörjning, dels med Tomarpåns vattendrag. Därför föreslås en konsekvensanalys i samarbete med Trafikverket, för lämpligheten av en sådan lokalisering, samt möjligheterna till en alternativ placering i Gärsnäs västra utkant längs järnvägsspåret. +/- Beträffande markreservat för ”förbifart Simrishamn” görs ingen konsekvensbedömning eftersom det inte är ett planförslag utan endast reservat av mark. Under ställningstaganden föreslås en åtgärdsvalsanalys för att utreda i vilken utsträckning det finns behov av en förbifart. I dagsläget utgörs andelen transporter med tung trafik genom centralorten Simrishamn av ca 280 lastbilar/dag.	

8.4 SKYDD AV VATTEN

VATTEN- OCH AVLOPP SAMT KLIMATFÖRÄNDRINGAR	Nollalternativ – spridd bebyggelse	Planförslag – samlad bebyggelse	Åtgärder/uppföljning av planförslaget föreslås
Vattenskyddsområde **7 kap. 21-22 § MB**	Fortsatt och ökat näringsläckage från enskilda avlopp till vattenområden. Fortsatt dispensgivning för besprutning av bekämpningsmedel inom vattenskyddsområde	**Strategier och riktlinjer:** Ny bebyggelse inom vattenskyddsområde tillåts inte utan att åtgärder vidtas. **Riskområden:** Ett antal utredningsområden står i konflikt med kommunala och större privata dricksvattentäkter. Några av dem har redan skydd, arbete pågår för att förbättra skyddet för äldre vattentäkter. Utredningsområde väster om väg 9 i Kivik ligger delvis inom vattenskyddsområde. Likaså gäller del av vattentäkt för industriområde, godsterminal och bostadsområde i Simrishamn stad samt delar av utredningsområden i Brantevik, Vik och Rörum. **Ställningstagande:** • Kommunen ska arbeta för att skydda kommunens dricksvattenresurser genom inrättande av vattenskyddsområde med tillhörande skyddsföreskrifter för de vattentäkter som saknar fullgott skydd, och på det sättet långsiktigt säkerställa en för vattnet god kemisk status och god kvantitativ status. I va-planen ska en prioriteringsordning fastställas för arbetet med att höja statusen på vattentäkterna. • Befintligt Handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor i Simrishamns kommun föreslås kompletteras med utredning av klimatförändringar i Simrishamns kommuns inland för förhöjda grundvattennivåer och påföljande föroreningsrisker (åtgärd 36 i Havs- och vattenmyndighetens åtgärdsprogram).	Återrapportering ska ske i vilken grad va-planen säkerställt vattenskyddsområden .
MKN för yt- och havsvatten och grundvatten	Måttlig ekologisk status 2009 på två av kommunens vattendrag. Fortsatt och ökat näringsläckage från enskilda	**Strategier och riktlinjer:** + Bebyggelsestrategin följs: Förtätning i bebyggelsestrategins basorter leder till ökat underlag av fastigheter som kan anslutas till kommunalt va-nät. **Ställningstagande:** +Bedömningen är att genomförandet av planförslaget inte kommer att påverka statusen på yt- och havsvatten negativt förutsatt att angivna riktlinjer beaktas.	Återrapportering om i vilken grad Bebyggelsestrategin följs sker varje mandatperiod.

	avlopp till vattenområden.	+ Ställningstaganden som följer Vattenmyndighetens åtgärdsprogram för vattenkvalitetsförbättrande åtgärder. + Att komplettering av ”Handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor” i Simrishamn utarbetas. Utredningen ska påvisa effekterna av klimatförändringar i inlandet för förhöjda grundvattennivåer och påföljande föroreningsrisker. + Att angivna hänsynsregler följs avseende ändrad markanvändning som kan påverka områdets vattenkvalitet negativt: a. Bebyggelsestrategin följs. Utredningsområden byggs inte ut förrän kommunalt va är löst. Enskilda avlopp inom verksamhetsområdet för va tillåts inte vid nybyggnation. De enskilda avloppen i avrinningsområdet inventeras kontinuerligt. b. Vattenvårdsinsatser vidtas. Företräde ges för utbyggnad av områden för flödesutjämnande, naturaliserande eller återskapande åtgärder i vattendragens avrinningsområden. c. Byggnation inom dikningsföretag undviks, tillhörande båtnadsområde och inom vattenskyddsområde tillåts inte utan att särskilda åtgärder vidtas. d. Dagvattenpolicy följs, omhändertagande av dagvatten ska i första hand lösas på fastigheten och i andra hand anslutas till det kommunala va-nätet. Ny dagvattenavledning ska inte belasta dikningsföretag eller vattendrag. **Riskområden:** + Områden som ingår i dikningsföretagens båtnadsområden bör inte bebyggas. De i planförslaget föreslagna utredningsområdena i Gärsnäs och Skönadal ligger inom sådana områden och exploatering av dessa kan få negativa konsekvenser för framtida önskemål om återskapande och skötsel av dikningsföretag. Frågan bör hanteras i en dagvattenpolicy. + Mark avsätts för utbyggnad av Kiviks reningsverk	Översiktsplanen och va-planen föreslås aktualiseras varje mandatperiod. Inventering av enskilda avlopp sker kontinuerligt av miljöförbundet, rapportering om statusen sker till Samhällsbyggnadsförvaltningen/ Kommunstyrelsen varje mandatperiod. Karta över var vattenvårdsprogram lämpligast kan etableras för varje avrinningsområde, föreslås tas fram.
Havet och skydd av områden i den ekonomiska zonen 7 kap. 32 § MB		Översiktsplanen anger inga ytterligare skyddsområden för kustvattnet.	Kontaktperson i kommunen föreslås för havsplaneringsprojekt.

8.5 HÄLSA OCH SÄKERHET

ANNAN INFRASTRUKTUR OCH ENERGIOMSTÄLLNING SAMT KLIMATFÖRÄNDRINGAR	Nollalternativ – spridd bebyggelse	Planförslag – samlad bebyggelse	Åtgärder/uppföljning av planförslaget föreslås
Hälsa och Miljö- social hållbarhet		**Strategier och riktlinjer:** + Bebyggelsestrategin följs. Av denna framgår b.la. att det sociala hållbarhetsperspektivet ska integreras i samhällsbyggandet. + För delaktighet och inflytande i samhället föreslås en policy för medborgardialog som ger möjlighet att skapa nya former för medborgarnas delaktighet och möjligheter att integrera medborgarna i styrprocess och verksamhetsutveckling. + Riktlinjer föreslås för att långsiktig social hållbarhet ska tas hänsyn till i den framtida planläggningen + Simrishamns kommun har valt ut fyra av de 11 nationella folkhälsomålen som lämpar sig särskilt väl att arbeta vidare med: • Delaktighet och inflytande i samhället - en policy för medborgardialog har föreslagits. Planförslaget förespråkar etablering av byahus eller andra former av mötesplatser i privat regi. Även det nationella jämställdhetsmålet bör följas. • Trygga och goda uppväxtvillkor: Barnkonventionen med barnets rätt till vila och fritid, lek och rekreation. • Det tredje folkhälsomålet ”ökad fysisk aktivitet” arbetas fram i nära samarbete med invånarna och vidareutveckling av basorternas kartor för ”strategi för grönstruktur” och konceptet om ”hälsans stig” som en tätortsnära natur- och motionsmöjlighet. • Ekonomisk och social trygghet: Tillgången på egen bostad är en grundläggande faktor för trygghet för både barn och vuxna, men även trygga mötesplatser, rekreation och tätortsnära naturupplevelser inom och i anslutning till tätorterna ska få ett ökat fokus med utgångspunkt i ”Programmet för skydd av tätortsnära natur (2003)”, liksom förslaget om utbyggnad av cykelvägar som sammankopplar inlandsbyarna med varandra. **Ställningstaganden:** + För jämställdhet föreslår planförslaget alternativa bostäder med tillgång till kollektivtrafik, mötesplatser för ungdomar, äldre och barn, utveckling av cykelvägar mellan byarna. + Planförslaget föreslår tilltalande, mindre hyresrätter, bostadsrätter eller bostadshus för att möta marknadens behov och öka möjligheterna för ”flyttkedjan”. + Planförslaget utgår från befintlig bygglovstrend för att tillmötesgå bostadsbehoven. + Översiktsplanen föreslår framtagande av bostadsförsörjningsprogram.	
Risk och klimatfaktorer		**Konfliktpunkter Trafik:** **Strategier:** Bebyggelsestrategin ska följas. Utbyggnad ska ske i kollektivnära lägen.	Återrapportering om i vilken grad Bebyggelsestrategin följs

Behov av riskbedömning för skador på kommunaltekniska system (avloppsvatten, dricksvatten, dagvatten, dränering och pumpstationer) och infrastruktur (vägar, broar, tunnlar, kulvertar) samt effekterna av översvämning inom bostadsområden och vattenskyddsområden		**Riskområden:** - Förtätning föreslås i anslutning till transportväg för farligt gods i Centrum Simrishamn, Gärsnäs, Kivik och Viks Fiskeläge och Vitemölla. Vid genomförande kommer åtgärder för trafiksäkerhet, buller och hastighetnedsättande åtgärder att krävas. **Översvämningar och erosion:** **Strategier:** + Riskbedömning om framtida klimatpåverkan med översvämning och erosionsrisker utpekas i varje basorts konsekvenskarta samt i riskkapitlet. + För på karta angivna riskområden för översvämning föreslås framtagande av tydliga riktlinjer om ansvarsfördelning mellan kommun och fastighetsägare. + Förutom havsnivåhöjning och erosionsrisk vid stränder har även en analys gjorts av det kommunala va-ledningsnätet och vägdragningar längs kusten. **Riskområden:** - De utbyggnadsområden som påverkas av antagen havsnivåhöjning är dels Europanområdet i Simrishamn samt - utbyggnadsområde 2 i Vitemölla. - Avseende låglänta områden och områden intill dikningsföretag bedöms riskerna för dämningar vid stora nederbördsmänger finnas framförallt i Brantevik, Rörum, Gärsnäs och Skillinge. Det är av stor vikt att mark avsätts för återställande av öppna diken, samt att byggnation inte sker för nära dikningsföretag/båtnadsområden. Även flödesutjämnande eller återskapande åtgärder uppströms (för att minska översvämningsrisken) ska enligt hänsynregler i planförslaget ges företräde vid intressekonflikt för nya markanspråk. + Även för befintlig bebyggelse och infrastruktur som påverkas av förmodad havsnivåhöjning finns riskanalyser i konsekvenskarta 3, för basorterna samt i riskkapitlet. Övriga områden: Andra områden som inte är utbyggnadsområden riskbedöms också. Ett område som kan utsättas för havsnivåhöjning med översvämningsrisk är exempelvis Haväng. För erosionsrisker utpekas framförallt Kyhls strandbad, vid Spraggehusen, Örnahusen och Norrekås samt några byggnader i Skillinge, Gislövshammar och området norr om Vik mot Stenshuvud. Norr om hamnen i Kivik samt Kivik reningsverk är riskområden. Strandlinjen i Tobisvik beräknas inom 100 år flyttas ca 85 meter inåt land p.g.a. erosion.	sker varje mandatperiod. För vägnät som berörs av klimatförändringar längs kusten bör åtgärder göras av kommunens trafikenhet. Åtgärder för att anpassa det kommunalal ledningsnätet bör integreras i va-planen. Handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor för risker och olyckor i Simrishamns kommun föreslås kompletteras med Utredning för klimatförändringar i Simrishamns kommuns inlandsområden. Utpekade riskpunkter för erosion och översvämning som påverkar bebyggelse, infrastruktur som vägar och cykelvägar ska utpekas samt förhöjda grundvattennivåer och påföljande föroreningsrisker beskrivas. För angivna riskområden för översvämning föreslås framtagande av tydliga riktlinjer om ansvarsfördelning.
Rekreation och folkhälsa		**Strategier och riktlinjer:** + Cykelvägar som sammankopplar inlandsbyarna med varandra, med naturområden, havet och med Centrum Simrishamn föreslås. De utgör en del av utvecklingen av de regionala cykel- och ridleder som föreslås inom upplevelse- och kulturturism i Skåne. + För delaktighet och inflytande i samhället finns beslut om policy för medborgardialog. Detta ger möjlighet att skapa nya former för medborgarnas delaktighet och möjligheter att integrera medborgarna i styrprocess och verksamhetsutveckling. Exempel på projekt kan vara Hälsans stig, och Byahus. + En policy för folkhälsoarbetet föreslås. Den kommunala verksamheten bör stå i fokus för policyns inriktning och arbetas fram i nära samarbete med invånarna. **Ställningstaganden:** + se förslagskartorna för ”Strategi Grönstruktur, grönstråk och mötesplatser” i respektive basort.	
Övriga risker:		**Ställningstaganden:** +/- Riskutredning för miljöfarliga verksamheter i huvudorten Simrishamns föreslås. + Kommunen ska följa kunskapsläget och de rekommendationer beträffande lokalisering av exempelvis bostäder i närheten av luftdragna kraftledningar.	
MKN för buller	Revidering av bullerkurvor för Ravlunda skjutfält har skett i enlighet med riksintresse för totalförsvaret.	**Strategier och riktlinjer:** Buller skjutfält: Policy för Ravlunda skjutfält är ett tematiskt tillägg till översiktsplanen och utgår från riksintresset för totalförsvaret. Revidering av bullerkurvor för Ravlunda skjutfält har skett i samverkan med totalförsvaret. Trafikbuller: Något markanspråk har inte gjorts för bullerskyddande åtgärder i planförslagen. **Ställningstaganden:** +/-Verksamhetsbuller: För centralorten Simrishamn finns behov av riskutredning för områdena närmast hamnen, även buller behöver riskanalyseras i kommande planprocess. **Riskområden:** +/- Riskkartan i risk – och miljökapitlet redogör för vilka orter som berörs av restriktioner för riksintresset för totalförsvaret. Föreslagna utbyggnadsområden bedöms inte påverkas av skjutfältets buller.	

		+/- Inom föreslaget utbyggnadsområde för Skansen i centralorten Simrishamn bedöms risk för buller från intilliggande industriverksamhet i hamnen finnas. Riskutredning föreslås i fortsatt planläggning. + Trafikled för farligt godstrafik genom centralorten Simrishamn bedöms utgöra en riskzon där eventuella åtgärder kommer att krävas innan förtätning av området kan genomföras. - Utbyggnaden längs väg 9 i Kivik bedöms innebära risk för trafikbuller.	
MKN för luft	Kontrollmätning av gränsvärden för luftföroreningar utförs ej.	**Riskområden:** Luftföroreningar trafik: De utbyggnadsområden där risk finns att MKN för buller överskrids bedöms även kunna vara i riskzon för luftföroreningar och ska föregås av en undersökning i den kommande planläggningen.	Kommunen föreslås ge direktiv till Miljöförbundet att utföra mer aktiv tillsyn beträffande områden som misstänks överskrida gränsvärden.
Miljöskyddsområde 7 kap. 19-20§ MB	Finns inte.	Finns inte.	
Förorenad mark	Inventering av förorenad mark såsom deponier, f.d. bensinstationer och annan miljöfarlig verksamhet har gjorts 1999.	**Riskområden:** Inventerade verksamheter har pekats ut i respektive basort (kapitel 3) som underlag för vidare planläggning.	Vid exploatering där förorenad mark misstänks, ska alltid miljöteknisk undersökning utföras i samband med planprocessen.
Tysta områden	Spridd bebyggelse leder till splittring av sammanhängande tysta områden.	**Strategier:** + Förtätning av befintliga orter och en restriktiv hållning till ny bebyggelse utanför bebyggelsestrategins basorter, verkar för att tysta områden kan upprätthållas framförallt i utpekade områden med höga naturvärden. +/- Generellt är den största bullerkällan dock trafik som det inte anges några restriktioner eller förhållningsätt för i översiktsplanen.	Återrapportering om i vilken grad Bebyggelsestrategin följs, sker varje mandatperiod. Förslag om att vid den fortsatta trafikplaneringen i kommunen, ska hänsyn alltid tas till tysta områden. Inventering av tysta områden föreslås, med redovisning på karta. Detta föreslås utföras av Miljöförbundet. Utgångspunkt tas i Länsstyrelsens utpekade tysta områden i ett trafikbullerperspektiv.

BEDÖMNING AV ÖVRIGA KONSEKVENSER (6:6 PBL)

Matrisens innebörd

Den formella MKB:n behandlar frågor som kan medföra betydande miljöpåverkan. Vid sidan av denna finns ytterligare ett antal frågor som också anses vara viktiga att belysa i detta sammanhang. Sådana frågor benämns formellt som *konsekvensbeskrivningar* och presenteras i nedanstående matris (punkt 9.1-9.3), aspekter som måluppfyllelse, ekonomiska och sociala aspekter konskevensbeskrivs.
Konsekvenser för Nollförslaget (spridd bebyggelse) respektive Planförslaget (samlad bebyggelse) beskrivs i två olika kolumner. Förslag på åtgärder för fortsatt arbete som syftar till att minimera, förebygga eller kompensera för betydande negativ miljöpåverkan till följd av planförslagets genomförande, redovisas i högra kolumnen.

9. BEDÖMNING AV ÖVRIGA KONSEKVENSER (6:6 PBL)

9.1 MÅLUPPFYLLELSE

VISIONEN	**Nollalternativ – Spridd bebyggelse**	**Planförslag – Samlad bebyggelse**	**Åtgär-der/uppföljning föreslås**
Fokus **Geografi**	Spridd bebyggelse leder till att unika värden riskerar att försvinna i ett långsiktigt perspektiv. Sådan utveckl-ing bygger inte på att minska miljöpåverkan.	Samlad bebyggelse genom en medveten markpolitik ger större möjligheter för en lång-siktig tillväxt av näringsliv och social hållbarhet med unika naturupplevelser för alla. Även miljöbelastningen minskar genom samverkansvinster.	En sammanfattande redovisning för turismens och fri-tidsboendets ut-veckling och konse-kvenser för närings-liv och ekonomi föreslås göras inom ramarna för ett nytt bostadsförsörj-ningsprogram.
Fokus **Demografi**	Utspridd bebyggelse leder till färre mötesplatser och sämre möjligheter att ta sig till befintliga mötesplatser.	+ Rätt blandning av olika typer av bostäder i förhållande till faktiska behov för både unga och gamla. + Samlad och tät bebyggelse med fokus på omsorg om det offentliga rummet, stärker orterna och genererar fler attraktiva stråk och mötesplatser, tillgängliga och trygga för alla. + Planförslaget följer bebyggelsestrategin som stärker möjligheterna för ett bättre ser-viceunderlag i basorterna. Högprioriterade stråk för förädling av det offentliga rummet föreslås på flera orter enligt förslagskarta Strategi Grönstruktur.	Upprättande av Bostadsförsörj-ningsprogram före-slås. ”Byahus” och ”Häl-sans stig” som möjligheter till del-aktighet och kreati-vitet kan vara en del av en medborgadia-log och sociala hållbarhet.
Fokus **Demokrati**	Fokus saknas på hur möj-ligheterna för invånarna att göra sin röst hörd ska förbättras.	+ Kommunen förstärker och utvecklar medborgardialogen genom fler och förbättrade kommunikationskanaler där en policy för medborgardialog föreslås, med särskilt fokus på ungdomars och äldres medverkan i den demokratiska processen. + Samordningsvinster/ blandade ändamål ger möjlighet till fler gränsöverskridande möten, innovation och social samverkan.	Förslag till framta-gande av policy för medborgardialog ska fastställas och åtföljas av ett aktivt arbete för hur den vidare processen ska utformas.

Översiktsplanen bygger på: Långsiktig ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet.	Leder inte till långsiktigt hållbar utveckling.	Bebyggelsestrategin leder, genom samordning av bebyggelsen, till en långsiktigt hållbar utveckling, med närhet till kollektivtrafik och service.	
ÖVERSIKTSPLANENS ÖVERORDNADE MÅL:			
Småskalighet och kontraster, med växtkraft i fokus	Kontrasterna mellan be-byggelsegrupper och öppet obebyggt landskap suddas långsamt ut.	Kontrasterna mellan bebyggelsegrupper och öppet landskap stärks i hela kommunen. Samordningsvinster/ blandade ändamål ger möjlighet till fler gränsöverskridande möten, innovation och social samverkan samt ökad möjlighet för god kollektivtrafik.	Återrapportering om i vilken grad Bebyg-gelsestrategin följs sker varje mandat-period. Inventering av tysta områden med redo-visning genom karta föreslås. Utförs av Miljöförbundet.
Utveckla Simrishamns kommuns unika värden, med varsam hand	Kontrasterna mellan be-byggelsegrupper och öppet obebyggt landskap suddas långsamt ut.	Planförslaget värnar om de unika natur- och kulturvärdena i kommunen genom Bebyg-gelsestrategin och ”de gröna pauserna”, och nya naturreservat, liksom utpekandet av känsliga kulturmiljöer i orterna. Samtidigt betonar utbyggnadsområdena i respektive tätort dess potential att växa vidare på egna villkor, där omsorgen om det offentliga rummet är viktig.	Återrapportering om i vilken grad Bebyg-gelsestrategin följs sker varje mandat-period. Som ett led i det övergripande målet, bör ett nytt Arkitek-tur- och kulturmiljö-program tas fram.
Delaktighet och kreativitet året runt	Utspridd bebyggelse leder till färre mötesplatser och sämre möjligheter att ta sig till befintliga mötesplatser.	Närhet till god kollektivtrafik ökar tillgängligheten för alla åldrar till deltagande och social samverkan.	Policy för medbor-gardialog föreslås, som kan möjliggöra nya former för med-borgarnas delaktig-het och valmöjlig-heter, samt inte-grera medborgarna

			i styrprocess och verksamhetsutveckling. Byahus och Hälsans stig som möjligheter till delaktighet och kreativitet föreslås. Även Kulturen/ kulturutövandet som en väsentlig del av folkhälsa ska belysas/befästas.
Centrum Simrishamn	- Prioritetsordning saknas för vilka platser som behöver stärkas och vilka kopplingar som behöver etableras för att skapa nya mötesplatser och goda offentliga rum.	+ Möjligheter och konfliktpunkter identifieras i syfte att fortsätta utveckla Simrishamn, så att staden kan fortsätta stärkas och lagas inåt med nya mötesplatser och stråk i fokus, där etablering av nya verksamheter också är viktigt. + Förvaltningsöverskridande åtgärdsprogram för stadsförnyelse av Simrishamn som identifierar behov, möjligheter och konfliktpunkter.	Prioriteringslista kopplat till budget för genomförande av dessa mötesplatser, stråk och trafik etc. upprättas.

9.2 EKONOMISKA HÅLLBARHET

	Nollalternativ – Spridd bebyggelse	**Planförslag – Samlad bebyggelse**	**Åtgärder/uppföljning föreslås**
Regionalt perspektiv	Samverkansvinster i vaplanering och vattenvårdsprojekt. Trafikförsörjningen genom SÖSK, Trafikverket och Region Skåne. Energiexport. Turism och handel.	**Strategier och riktlinjer:** **Bebyggelsestrategin leder inte bara till en gynnsam ekologisk och social hållbarhet, utan även till ekonomisk hållbarhet.** Bebyggelsestrategin minimerar onödiga bilresor, och bidrar till att kollektivtrafiken får ett större underlag. Den gynnar utvecklingen av ett jämställt samhälle, medborgardialog, trygghet att röra sig i områden och möjlighet till mötesplatser i orterna. Planförslaget bidrar till att värna värdefulla naturmiljöer, inte minst i havet och längs kusten. I ett regionalt perspektiv finns utbyte med grannkommunerna i form av natur- och rekreationsområden, dricksvattenförsörjning, vattenvårdsåtgärder för att förbättra yt- och grundvattenkvaliteten, energiproduktion. Även gemensamma cykel- och vandringsstråk planeras i ett regionalt sammanhang, för att öka tillgängligheten till Österlens unika värden, liksom tillgängligheten till kommunens ”gröna pauser”. Trafikförsörjningen genom SÖSK, Trafikverket och Region Skåne.	Framtagande av regionalt åtgärdsprogram för minskad fossilanvändning föreslås. Trafikförsörjning – Politiskt verka för att avyttra innehav av fossila bolag och andra fossila investeringar/fonder.
Investeringar	Utbyggnad av kommunalt va och reningsverk begränsas delvis av ekonomiska resurser.	+ Samverkansvinster för vatten och avlopp samt annan infrastruktur, som t ex bredband, cykelvägar, lokala värmeverk, avfallshantering, genom samlad bebyggelse.	Återrapportering om i vilken grad Bebyggelsestrategin följs sker varje mandatperiod.
Intäkter	Energiexport till andra kommuner. Turism i samarbete med matlandet/jordbruket.	+ Turism i samarbete med fisket och jordbrukets näringar.	
Näringslivsutveckling		+ Ge förutsättningar för energiexport till andra kommuner som en affärsmöjlighet. + Stor markreserv för näringslivsetablering + Centrum Simrishamn – ökar möjligheterna för företagsetablering genom ökad tillgänglighet i närhet till goda kommunikationer.	Politiskt verka för att kommunen blir en framgångsrik exportör av förnyelsebar energi.

9.3 SOCIALA HÅLLBARHET

	Nollalternativ – Spridd bebyggelse	**Planförslag – Samlad bebyggelse**	**Åtgärder/uppföljning föreslås**
Demokrati och delaktighet/ Community spirit	Utspridd bebyggelse leder till färre mötesplatser och möjligheter att ta sig till befintliga mötesplatser och därmed eventuellt sämre möjligheter att utbyta åsik-	**Ställningstaganden:** + Förvaltningsöverskridande åtgärdsprogram för stadsförnyelse som identifierar behov, möjligheter och konfliktpunkter. + Som en del av medborgardialogen föreslås ett ”Byahus” i orterna som drivs av exempelvis det lokala föreningslivet som en mötesplats för samverkan mellan alla åldrar.	

	ter.		
Jämställdhet	Leder inte till långsiktigt hållbar eller jämställd utveckling. Inga riktlinjer finns för att jämställdhets och trygghetsaspekterna ska prioriteras.	**Strategier och riktlinjer:** + Bebyggelsestrategin bidrar till ökad social hållbarhet. + Värnande av de gröna pauserna i bebyggelsestrategin bidrar till att tillgängliggöra kustzonen för allmänheten. **Ställningstagande:** + Framtagande av demografisk och könsuppdelad folkhälsostatistik, boendestatistik, in- och utflyttning, pendling, inkomstskillnader föreslås för varje mandatperiod som en del av den föreslagna policyn för folkhälsoarbetet. + Ökade möjligheter till jämställdhet genom kollektivtrafik och service, trygga stråk etc, lyfts fram med hjälp av riktlinjer för social hållbarhet som ska integreras i den vidare planläggningen: • Underlag till god service i basorterna möjliggörs genom bebyggelsestrategin. • Funktionsintegrering av bostäder, service, arbetsplatser, mötesplatser och fritidsinrättningar förespråkas för mer levande miljöer hela dygnet, trygghet och service. Integrering av barn- och äldreomsorg. • Diskussion om möjligheten att anordna ”Byahus” och flexibilitet i utnyttjandet av bostäder och lokaler. • Blandad upplåtelseform för bostäder vad gäller ägandeform, pris och storlek. • Utvecklad kollektivtrafik samt cykel- och gångvägar samt att Hälsans stig tas upp som en möjlighet till tätortsnära rekreation.	Återrapportering om i vilken grad Bebyggelsestrategin följs, sker varje mandatperiod.
Hälsa och trygghet	Inga riktlinjer finns för att jämställdhets- och trygghetsaspekterna ska prioriteras.	**Strategier och riktlinjer:** + Bebyggelsestrategin bidrar till ökad social hållbarhet. + Värnande av de gröna pauserna i bebyggelsestrategin–ger ökade möjligheter till tätortsnära rekreationsområden i kustområdet för alla. + Riktlinjer för social hållbarhet föreslås, dessa ska integreras i den fortsatta planläggningen (se kapitel social hållbarhet). + Framtagande av demografisk och könsuppdelad folkhälsostatistik, boendestatistik, in- och utflyttning, pendling, inkomstskillnader föreslås göras för varje mandatperiod som en del av den föreslagna policyn för folkhälsoarbetet.	Återrapportering om i vilken grad Bebyggelsestrategin följs sker varje mandatperiod.
Samhällsservice	Minskade möjligheter till samhällsservice genom utspridda invånare.	Ökade möjligheter till samhällsservice genom ett mer koncentrerat invånarunderlag på befintliga orter och genom fler mötesplatser. ”Byahus” och ”Hälsans stig” som möjligheter till delaktighet och kreativitet tas upp och diskuteras i nytt Arkitektur- och kulturmiljöprogram.	Återrapportering om i vilken grad Bebyggelsestrategin följs sker varje mandatperiod.

NATIONELLA, REGIONALA OCH LOKALA MILJÖMÅL

De nationella miljökvalitetsmålen är överordnade mål. Tabellen nedan redogör för konsekvenserna av planförslaget i förhållande till de regionala miljömålen. I matrisen nedan hänvisas till åtgärder som anges i Länsstyrelsens dokument *Skånska åtgärder för miljömålen – regionalt åtgärdsprogram för miljökvalitetsmålen 2012-2016*, samt till åtgärder i Havs- och vattenmyndighetens åtgärdsprogram.

Delmål / under miljömålet:	Relevans för ÖP	Hur beaktas målen	Motverkas målen?
Hållbara transporter i Skåne	Stor	**Stärkt kollektivtrafik genom utvecklad översiktsplanering/Infrastruktur för gång- och cykeltrafik.** Bebyggelsestrategi för Simrishamns kommun: Gång- och cykeltrafik utvecklas, förtätning, ny busslinje mellan inlandsbyarna och Pågatågstation föreslås utredas. Mark för dubbelspår i Gärsnäs föreslås. Reglering av trafiklösningar i Kivik och förbifart Simrishamn föreslås utredas (attraktivare kulturmiljö, mindre avgaser, minskat buller för boende, enklare och tryggare gång- och cykeltrafik, tidsvinster för kollektivtrafiken). Pendlarparkering föreslås utredas. Plan för laddning av elbilar, förmånlig miljöbilsparkering och pendlarparkering. ”Byahus” för att minska behovet av enskilda transporter till Simrishamns tätort, bör diskuteras.	Förbifart Simrishamn kan leda till att fler väljer transporter med personbil
Hänsyn till Skånes hav, sjöar och vattendrag	Stor	**Hänsyn till klimatförändringar i den fysiska planeringen/Fortsatt kartläggning och åtgärd av otillräckligt renat avloppsvatten.** Va-enheten beaktar klimatförändringarna i det pågående arbetet med färdigställandet av va-plan. Ny bebyggelse under +3,0 meter över nollnivån tillåts inte. Riskutredning för skador på kommunaltekniska system (avloppsvatten, dricksvatten, dagvatten, dränering och pumpstationer) och infrastruktur samt effekterna av översvämning inom bostadsområden och vattenskyddsområden föreslås. Risken för ökad erosion bör också utredas i samband med detta. Bebyggelsestrategi för Simrishamns kommun främjar möjligheten att ansluta till kommunalt va-nät, och bidrar till att minska nya enskilda avlopp. **Minskat näringsläckage och utsläpp av miljögifter till vatten/Naturliga eller naturlika översvämningsområden för vattenhushållning**	Nej Se planförslaget, kap. 3

		Genomförande av åtgärder i enlighet med ”Vattenvårdsprogram för Tommarpsåns avrinningsområde”, kommer på sikt att medföra mindre näringstillförsel till Östersjön från jordbruket. **Kartläggning av miljöfarliga verksamheters kemikalieanvändning**: Ska utföras i enlighet med vattendirektivet: Uppgiften bör överlåtas till Ystad-Österlenregionens Miljöförbund (åtgärd 32 i Havs- och vattenmyndighetens åtgärdsprogram). **Minskade flödes- och transporttoppar i vattensystemen:** Områden lämpliga för översilning uppströms har föreslagits på flera orter, dessa redovisas som förslag, i avvaktan på va-plan och klimat- och erosionsutredning. **Skydd av marina områden:** En kartläggning av marina biotoper och deras biologiska värden är önskvärd. Kommunen avser avvakta resultat från pågående havsplanering (Länsstyrelsen och Region Skåne). **Skydd av hav och kust/Hänsyn till klimatförändringar i den fysiska planeringen, ljusblå åtgärd 17, 1:** Översiktsplanen innehåller en särskild kustzonsanalys: en strategi som bygger på täta orter mellan gröna pauser, på speciella hänsyn till natur- och kulturvärden, samt av Riksintresse kustzon, för ett långsiktigt nyttjande av hav och kust. Klimat- och riskutredning samt risken för ökad erosion ska utredas.	Avvakta resultat från Länsstyrelsens och Region Skånes pågående havsplanering.
Hushållning med Skånes mark- och vattenresurser	Stor	**Begränsad exploatering av åkermark** + Bebyggelsestrategi för Simrishamns kommun genom förtätning i tätortsnära bebyggelse. När kommunen föreslår exploatering på åkermark och fruktodling är det för att tillgodose det väsentliga samhällsintresset att stärka orter med service genom exempelvis nya cykelvägar, mark avsatt för utredning för parkering, bostadsbebyggelse och näringsverksamhet, i en kommun som i övrigt består av glesbygd, så att livet i dessa orter kan fortsätta utvecklas och också utgöra nav för de boende på glesbygden. För varje ortsanalys/paus i kapitel 3 anges vilka allmänna intressen som kan komma att stå i markanvändningskonflikt med varandra under rubriken konsekvenser. I Kivik finns t.ex. en möjlig konflikt mellan föreslaget utredningsområde väster om väg 9 och vattenförsörjningen samt exploatering av jordbruksmark.	Se kap 3: Förbifart Simrishamn och uträtning av S-kurvan vid Esperöd Herrgård medför exploatering av åkermark/fruktodling, och förutsätter ingrepp i betydande natur- och kulturvärden. Väster om väg 9 i Kivik föreslås ett utredningsområde inom vattenskyddsområde, då vattenförsörjningsfrågan, som är under utredning, tros kunna lösas genom tillförsel från exv. Tomelilla kommun. Likaså föreslås utredningsområden i Vitemölla och Södra Mellby på samma grund.
		Framtagande av va-planer + Bebyggelsestrategi för Simrishamns kommun; Hushållning med mark genom förtätning/tätortsanslutande bebyggelse. +/- Arbetet med ny va-plan pågår parallellt med översiktsplanearbetet. I en kommande avloppsplan bör områden där utjämningsmagasin i form av våtmarker eller översilningsmarker pekas ut och införlivas i översiktsplanen. +/- Dokumenterade grundvattenförekomster redovisas i översiktsplanen och undantas i möjligaste mån från nybyggnation. - I Brantevik innebär ny bebyggelse kostsam utbyggnad av avloppsledningar. - I Rörum och Kivik finns fruktodling som besprutas med bekämpningsmedel. De pesticider som sjunker ner i grundvatten bedöms stå i konflikt med dricksvattenförsörjningen och flera nationella miljömål. Riskutredning för klimatförändringar ingår. **Strategisk planering för förnyelsebar energiproduktion:** Simrishamns kommun har stor potential att bli självförsörjande genom etablering av förnyelsebar energiproduktion.	
Skydd av Skånes natur- och kulturvärden	Stor	**Skydd av värdefulla natur- och kulturmiljöer:** + Kommunens naturvårdsprogram har tjänat som underlag vid utpekandet av värdetrakter, så som sandmarker och sammanhängande ädellövskogar. Dessa har införlivats i översiktsplanen. **Värdetrakter och landskapsperspektiv i fokus/Det kulturella, historiska och arkitektoniska arvet bevaras används och utvecklas, åtgärd grön 2,5:** + Kommunen har i översiktsplanen försökt beskriva de kulturhistoriska värdena och den biologiska mångfalden som finns i kommunen. **Naturvårdsprogrammet är vägledande i arbetet med planer och bygglov.** + Områden som bör skyddas genom reservatsbildning har föreslagits i markanvändningskartan. Arbetet med att beskriva natur- och kulturmiljöernas värden har skett genom kustzonsanalysen, de gröna pauserna, analysen av de större inlandsorterna samt genom vissa texter i temakapitlen. Arbetet med att skydda värdefulla kulturmiljöer och finna en priorordning föreslås i första skedet ske genom upprättandet av ett Arkitektur- och kulturmiljöprogram. Planen bör visa i vilka områden detaljplan/områdesbestämmelser (PBL) bör komma i fråga.	Se planförslaget, kap 3 Förbifart Simrishamn, och uträtning av S-kurvan vid Esperöd Herrgård medför exploatering av åkermark/fruktodling, och förutsätter ingrepp i betydande natur- och kulturvärden. Jordbruksmark föreslås avsättas med

		Kompensationsåtgärder för att ersätta förlorade natur- och kulturvärden, åtgärd grön 3: + Ställningstagande finns att om värdefulla naturmiljöer tas i anspråk ska dessa kompenseras. Kompensation kan ske genom restaurering och skydd av biotopområden men också som ekologiska korridorer/platser för mindre våtmarker/diken. Exempelvis läplantering längs förslagen cykelväg mellan Hammenhög och Borrby strand. *Kompensationsåtgärder för sandmarker och hasselmusbiotoper föreslås vid eventuell exploatering.* **Arter i ett landskapsperspektiv och kommunala ansvarsarter:** + Bebyggelsestrategi för Simrishamns kommun anger att planläggning ska ske med stor hänsyn till, och ansvar för, arternas fortlevnad och den biologiska mångfalden. **Skydd för vattenknuten kulturmiljö såsom dammar, brunnar och kvarnar, kraftverk:** + Upprättande av ett Arkitektur- och kulturmiljöprogram föreslås. Planen bör visa i vilka områden detaljplan/områdesbestämmelser (PBL) bör komma i fråga. **Åtgärdsprogrammen för hotade arter:** + Bebyggelsestrategi för Simrishamns kommun anger att planläggning ska ske med stor hänsyn till och ansvar för arternas fortlevnad och den biologiska mångfalden.	minst 5 procent av arealen tillträda, alternativt anlägga så kallade vinterfält för ökad biologisk mångfald framförallt småfåglar
Hållbar konsumtion i Skåne	Viss relevans	**Information för en giftfri vardag:** + Kostpolicy för Simrishamn. Kommunen föreslås ge direktiv till Miljöförbundet för mer aktiv tillsyn beträffande gifter som kan hota människors hälsa, exempelvis tillstånd för bekämpningsmedel, tillsyn av miljöfarliga verksamheter, giftiga halter i fisk, vattenverk, slam från reningsverk och inventering av PCB i byggnader. **Minskning av avfallsmängden:** - Inga ställningstaganden har gjorts av kommunen för att minska avfallsmängden. **Kompetensutveckling för beslutsfattare:** - Inga ställningstaganden har gjort av kommunen för kompetensutveckling.	

- FRAMTIDEN, ÖVERSIKTSPLAN FÖR SIMRISHAMNS KOMMUN

Samhällsbyggnadsförvaltningen / Plan- och bygglovsenheten,
Simrishamns kommun, 272 80 SIMRISHAMN

För mer information se **www.simrishamn.se**